LESLEY DOWNER

Ultima concubină

Traducere din engleză de
LIGIA CARANFIL

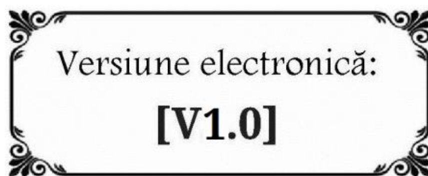

Colecția Raftul Denisei

Editura HUMANITAS, 2009

Titlul original:

LESLEY DOWNER
THE LAST CONCUBINE

Corectură [V1.0]: __ 2017

Lesley Downer s-a născut în 1959 la Londra. Mama ei era de origine chineză, iar tatăl preda chineza la University of London. Crescând într-o casă plină de cărţi despre cultura şi civilizaţia Asiei, Lesley este fascinată mai ales de Japonia. După studii la Oxford şi la London University, în 1978 câştigă o bursă în Ţara Soarelui-Răsare, unde rămâne cinci ani. De altfel, până în prezent, Lesley Downer şi-a petrecut cincisprezece ani din viaţă în Japonia, documentându-se pentru numeroasele lucrări dedicate acestei ţări exotice. Debutează în 1989 cu o carte de călătorie, *On the Narrow Road to the Deep North*, transformată ulterior într-un documentar de televiziune de WNET şi Channel 4, cu titlul *Journey to a Lost Japan*. *The Brothers: The Hidden World of Japan's Richest Family* a fost declarată în 1995 *New York Times Book of the Year*.

Lesley Downer se apleacă apoi asupra lumii gheişelor, publicând Geisha: *The Remarkable Truth Behind the Fiction* (2000) şi *Madame Sadayakko: The Geisha who Seduced the West* (2004), biografia actriţei japoneze care a inspirat povestea operei *Madama Butterfly* de Puccini. Scriitoarea realizează pentru BBC2 o serie de emisiuni culinare dedicate Japoniei, *A Taste of Japan*, şi semnează două cărţi de bucate: *Japanese Vegetarian Cookery* şi *At the Japanese Table: New and Traditional Recipes*. *Ultima concubină (The Last Concubine*, 2008) este prima carte de ficţiune a lui Lesley Downer.

De n-ai fi tu,
Cui i-aş mai putea arăta
Floarea de prun?
Când vine vorba de înflorire şi parfum,
Numai ea ştie ce înseamnă cu adevărat.

KI NO TOMONORI

Partea I – SATUL

1 – Valea Kiso, 1861

„Oshikaraji
kimi to tami to no
tame naraba
mi wa Musashino no
tsuyu to kiyu tomo.”
Prințesa Kazu, 1861

„Fără niciun regret,
de dragul tău, stăpâne,
şi al neamului tău,
Mă voi face nevăzută, odată cu roua
de pe câmpia din Musashi.”

I

— *Shita ni iyo! Shita ni iyo! Shita ni… Shita ni…* În genunchi! În genunchi!… Jos… Jos…

Strigătul se auzi ca un ecou prin vale, atât de slab, de parcă ar fi fost doar foşnetul frunzelor bătute de vânt. La capătul trecătorii, acolo unde drumul cobora spre sat, patru copilaşi ciufuliți, înfăşurați strâns în chimonouri peticite, ascultau cu atenție. Era o zi de toamnă târzie, când totul părea că-ncremenise în aşteptare. Pinii care mărgineau drumul mare erau neobişnuit de nemişcați, iar cea mai uşoară adiere a brizei abia dacă mai ridica de pe jos frunzele galbene şi roşii, strânse în maldăre îngrijite, departe de borduri. Un erete se rotea alene şi, pentru o clipă, un cârd de gâşte sălbatice acoperiră cerul cu aripile lor. La o cotitură a drumului, mirosul familiar de lemn ars, amestecat cu duhoarea balegii de cal, a excrementelor omeneşti şi cu mireasma îmbietoare a supei *miso*, se răspândea în aer. La răstimpuri, un cocoş cânta, iar câinii satului îi răspundeau cu un cor de lătrături. De obicei drumul mare era înțesat de lume, de palanchine şi de cai, cât vedeai cu ochii. În acea zi era pustiu.

Aşa-i rămăsese lui Sachi ziua aceea în amintire, pentru totdeauna,

aşa o retrăia după ani de zile: pinii atât de înalţi şi de întunecaţi, înălţându-se la nesfârşit, bolta cerului atât de albastră, încât părea aproape s-o poată atinge, mult mai aproape decât munţii palizi care licăreau la orizont.

Sachi avea 11 ani, dar era micuţă şi slabă. Vara era la fel de pârlită de soare ca faimoasele castane porceşti din Kiso, însă, acum, pielea ei era izbitor de străvezie şi de palidă, aproape la fel de albă ca răsuflarea ei în aerul îngheţat. Adesea îşi dorea să fie măslinie şi voinică, la fel ca ceilalţi copii, deşi ei nu păreau să bage de seamă. Până şi ochii îi avea altfel decât toţi ceilalţi. În timp ce ai lor erau căprui sau negri, ai ei erau de un verde-întunecat, precum pinii în timpul verii sau muşchiul codrilor. Deşi îşi dădea seama că greşea, îi plăcea pielea ei albă. Uneori îngenunchea în faţa oglinzii înnegrite a mamei sale, contemplând fetişoara palidă ce sclipea în ea. Atunci îşi scotea pieptănul pe care-l ţinea vârât în mânecă. Era talismanul său, amuleta ei, aducătoare de noroc. Era frumos şi strălucitor. Fusese al ei dintotdeauna, de când îşi putea aduce aminte, şi nimeni din sat nu mai avea unul ca al ei. Încet, furată de gânduri, îşi pieptăna părul până când lucea, apoi şi-l strângea cu grijă la spate cu o bucată de mătase roşu-aprins.

Cu câteva veri în urmă venise în sat o trupă de actori ambulanţi. Câteva zile jucase poveşti cu fantome pe o scenă improvizată, făcându-i pe toţi să se înfioare. Prichindeii, ghemuiţi laolaltă, îngheţaţi de spaimă, urmăriseră povestea unei soţii părăsite care moare de durere. La sfârşitul piesei, moarta se ivise deodată, plutind în aer, dinaintea necredinciosului ei soţ, albă la faţă ca o stafie. În vreme ce-şi pieptăna pletele lungi şi negre, părul a început să-i cadă în smocuri. Copiii au ţipat atât de tare, încât nimeni n-a mai putut auzi cuvintele rostite de actori. Acum, când ceilalţi doreau s-o necăjească pe Sachi, îi ziceau că şi ea trebuie să fie o fantomă.

— Bolândo, o striga bunica ei.

Uneori o auzea mustrând-o pe maică-sa.

— Copila aia a ta, Sa, bombănea ea. O răsfeţi! Cum crezi c-o să-şi găsească un bărbat, aşa trasă la faţă şi bolnăvicioasă cum e? Şi-i atât de fudulă, toată ziulica-şi piaptănă păru ăla al ei. Nimeni nu vrea o soţie care şade tot timpul la oglindă. Ai nevoie de o fată trupeşă cu şolduri mari, roditoare, care să ştie ce-i munca, asta-i. Altfel ai să rămâi cu ea-n cârcă.

— Este delicată, îi lua apărarea cu blândeţe mamă-sa, cu zâmbetul ei obosit şi răbdător. Nu-i ca ceilalţi copii. Dar măcar e drăgălaşă.

Întotdeauna era de partea ei.

— Drăgălaşă! se burzuluia bunică-sa. Foarte bine. La ce i-o folosi drăgălăşenia unei neveste de ţăran?

Frecându-şi mâinile şi suflând peste ele, Sachi se lăsa când pe un picior, când pe celălalt. În ciuda straturilor de bumbac neprelucrat din jacheta groasă, vătuită, de care maică-sa îi făcuse rost, a fularelor în care îi era înfăşurat capul, tot îi era frig. Singurul lucru care o mai încălzea era bebeluşul legat la spatele ei cu o funie. Fetița dormea adânc, iar căpşorul îi atârna ca unei păpuşi din cârpe. Lângă Sachi, înfofolită bine, era prietena ei Mitsu. Cele două erau de nedespărțit din primii lor ani de viață. Mitsu era aproape opusul lui Sachi, atât de măslinie şi de bondoacă, încât semăna cu o maimuțică. Avea ochi mici şi nas cârn.

Când s-a născut, maică-sa i-a spus moaşei s-o omoare.

— Este aşa de urâtă, că niciodată nu-şi va găsi un bărbat, zisese. Şi atunci ce-o să ne facem cu ea?

Moaşa a făcut semn din cap că era de acord. Era o rugăminte cu temei. Mulți prunci erau ucişi la naştere. Femeia scuipă pe o bucată de hârtie, acoperind gura şi nasul fetiței, apoi o înfăşură strâns în zdrențe. Dar, tocmai când credeau că îşi dăduse duhul, a început să se zbată, apoi să urle şi să plângă. Se părea că zeii hotărâseră ca ea să trăiască.

— Şi cine suntem noi să ne punem cu zeii? se întrebase maică-sa, deschizându-şi larg brațele asprite de muncă.

Lăsa impresia că-şi iubea fiica mai abitir, grație miraculoasei sale salvări de la moarte. Mitsu, o fetiță veselă, cu capul pe umeri şi foarte mămoasă, nu-şi făcea niciun fel de griji în privința poveştii ei. La fel ca Sachi, îşi ducea în spinare unul dintre frățiori.

Sunetele din celălalt capăt al văii se auzeau tot mai tare. Ascultând cu atenție, copiii desluşiră tropăitul paşilor, tropotul înfundat al copitelor cu potcoave de pai, scrâşnetul fierului frecat de fier şi al fierului lovit de piatră. Deasupra vacarmului se înălța un cor de voci, la început o bâlbâială, după care tot mai clar şi mai clar li se auzeau vorbele, repetate iară şi iară pe un ton cântat:

— *Shita ni iyo! Shita ni iyo! Shita ni… Shita ni…*

Alaiul era încă departe, sus, în inima pădurii, ascuns de covorul gros de frunze care acoperea costişa. Totuşi, glasurile nu se opreau niciodată, nici măcar pentru o secundă. Era ca şi cum aşteptau să li se ofere toți şi toate: copacii falnici cu frunzişul des ca nişte cuşme, buruienile, lupii, vulpile, căprioarele, somnoroşii urşi, negri ca

tăciunele, şi mistreții de munte cu colții lor ascuțiți, să cadă cu toții în genunchi.

Genzaburo, şeful cetei de copii, se cațără într-un copac şi se întinse pe o ramură, până când începu să se clatine, periculos, deasupra drumului. Era un băietan ciolănos, înalt, cu pielea aproape neagră, atât de arsă era de soare, şi un zâmbet în care i se citea neastâmpărul; dădea mereu de belea, fugind la râu ca să pescuiască sau să se scalde, ori de câte ori venea vorba să muncească. Ştia să se furişeze în spatele unui cal, pentru a-i smulge câteva fire din coadă, după care o lua la sănătoasa, cu grăjdarul pe urmele lui. Firele cenuşii erau cea mai bună ață de pescuit, pentru că peştii nu le vedeau, aşa încât nu pierdea nicicând prilejul să-şi facă rezerve, când se afla vreun cal sur prin preajmă. Genzaburo era faimos şi datorită faptului că ținuse piept unui mistreț sălbatic, care, într-o zi, atacase lumea din sat, terorizând-o, când el nu avea decât zece ani. L-a tot izbit cu pumnul şi cu piciorul, până ce fiara şi-a luat coada la spinare, întorcându-se în pădure. Uneori îşi arăta cicatricea, în locul în care colții animalului îi străpunseseră brațul. Era „medalia lui de onoare”.

Chobei, cel mai mic dintre copii, fratele lui Sachi, un băiețel şleampăt cu păr sârmos, înfofolit într-un chimono gros, cafeniu, nu dădea nicio atenție hărmălaiei care se apropia. Se ghemuise lângă drum, zgâindu-se la o şopârlă care se târâse afară din pădure.

Genzaburo se împinse şi mai departe pe ramură, mijindu-şi ochii, în strădania lui de a desluşi ce se întâmpla în depărtare.

— Vin! Vin! strigă el.

Într-un minut, fiecare putu zări primele stindarde ivindu-se deasupra copacilor, roşii, purpurii şi galbene, fluturând ca nişte petale. Scântei de lumină țâşneau de pe vârfurile metalice ale stindardelor şi lăncilor. Prichindeii erau numai ochi şi urechi, iar inima le bătea să le spargă pieptul. Toți ştiau precis ce însemna: *„Shita ni iyo!”* Era prima lecție pe care o învățaseră vreodată de la viață. Toți simțiseră apăsarea mâinilor mari şi aspre ale taților lor pe căpşoare, silindu-i să îngenuncheze şi să-şi plece capul, până când fețele le intrau în noroi. Aproape că le sunau în urechi vocile răstite ale părinților lor:

— Jos, chiar acum! Altfel veți fi omorâți.

Nimeni nu uitase ce soartă cumplită avusese Sohei, bețivul satului. Cu câțiva ani mai înainte, după câteva ceşti de *sake* în plus, ieşise împleticindu-se în calea unei procesiuni. Înainte să apuce

vreunul dintre ei să-l tragă înapoi, câțiva samurai îşi scoseseră săbiile din teacă şi îl tăiaseră în bucăți, chiar acolo în stradă. Sătenii i-au scos hoitul din drum într-o tăcere de moarte. Îşi dăduseră seama astfel cât de uşor puteai să-ți pierzi viața. Samuraii erau stăpânii lor. Aveau drept de viață şi de moarte asupra lor. Aşa fusese dintotdeauna şi avea să fie de-a pururea.

Însă stindardele erau încă departe. Copiii se tot uitau lung, uimiți de fiorul plăcerii de a face ceva interzis şi primejdios.

În depărtare, siluete minuscule, în negru şi albastru, ieşeau roind din codru. Ducându-şi mânuțele streaşină la ochi, ştrengarii desluşiră batalioane de soldați mărşăluind în şiruri strânse, cavaleri călare, cu coifuri sclipitoare, şiruri nesfârşite de hamali, cărând în spinare cufere lăcuite, strălucind în lumina zilei. Siluetele crescură, pe măsură ce se apropiau coloanele cortegiului. Zăngănitul inelelor metalice de la bastoanele străjerilor, hârşâitul paşilor, scrâşnetul copitelor şi corul amenințător: *„Shita ni iyo! Shita ni... Shita ni...”* se apropiau tot mai mult.

Deodată vraja se rupse. Apucându-se unul pe altul de mână, poticnindu-se speriați, copiii se întoarseră şi o luară la goană, coborând de-a valma costişa. Pruncii din spinarea fetițelor săltau.

Muntele care îşi arunca umbra asupra satului era atât de înalt şi de povârnit, încât primele raze de lumină abia începeau să străpungă aerul înghețat, deşi era ceasul calului, iar soarele era aproape la zenit. Ajunşi la capătul străzii, micuții se opriră ca să răsufle. Nu mai văzuseră niciodată atâta mulțime de oameni. Hanurile dărăpănate ce se aliniau pe fiecare margine a uliței păreau să se prăbuşească sub puhoiul de lume. Hangiii dăduseră de perete uşile din stinghii. Nori de fum de la lemnul ars se învârtejeau din încăperile întunecate. Hamali crăcănați, în jachete vătuite de bumbac şi jambiere, se îmbulzeau, intrând şi ieşind, sorbind cu zgomot castroane umplute cu terci de orz. Grăjdarii se luptau cu caii nărăvaşi, deşi mărunței, legându-le şei de spinări şi fixându-le de copite potcoave de pai. Alții îşi croiau drum prin învălmăşeală în mantii împletite din paie, ca nişte căpițe de fân mişcătoare. Mulți aşteptau în picioare, mângâindu-şi pipele cu gâtul lung. Unii erau din satele învecinate şi se iveau de fiecare dată când era nevoie de hamali sau de grăjdari, din cătunele cuibărite adânc în inima munților. Merseseră o zi întreagă ca să se afle aici.

În mijlocul gloatei stătea un bărbat înalt cu o față lată, privire calmă şi un smoc de păr des, negru, legat la spate într-o coadă de

cal. Răcnea, dând ordine, gesticulând cu brațele, trimițând oamenii încoace şi încolo. Sachi şi ceilalți înaintară, ascunşi prin mulțime. Ajungând până la el, i se cuibăriră sub brațe şi îl traseră de mâneci.

— Vine prințesa! Vine prințesa! îi strigară în cor.

El îşi coborî zâmbind privirea la ei şi îi mângâie uşor pe creştet, într-un gest de aprobare:

— Bine, bine, mârâi el. Acum întoarceți-vă acasă, la maicile voastre!

II

Jiroemon era tatăl lui Sachi şi căpetenia satului. Răspundea de tot ce se petrecea în sat, pentru că familia lui se aflase la conducerea lui de când se ştiau pe lume. Preluase acea sarcină cu zece ani în urmă, când tatăl său ajunsese un moşneag neputincios. În trecut, bărbații din familia lui obişnuiau să poarte două săbii la brâu, ceea ce-i distingea ca samurai, însă titlul le fusese revocat de veacuri, deşi Jiroemon încă mai purta o sabie ceremonială scurtă, ca să-şi arate rangul.

Era un bărbat înalt, cel puțin pe lângă ceilalți săteni, care erau scunzi şi măslinii, adevărați „maimuțoi de munte” din Kiso. Probabil nu împlinise încă patruzeci de ani. Puțini adulți din sat îşi cunoşteau vârsta exactă. Însă fața lui era deja brăzdată de anii de mijlocire între săteni şi autorități. Întregul ținut Kiso aparținea unui senior, iar sătenilor le era permis să taie numai o mică porțiune din pădure în folos propriu. Pedeapsa era „un copac retezat, un cap retezat”, deşi Jiroemon pledase întotdeauna din toate puterile pentru îndurare. Sătenilor nu le era vreodată permis să uite măcar pentru o clipă că, în ochii suzeranilor lor, nu erau mai presus decât dobitoacele.

Principala obligație a lui Jiroemon era să asigure un trafic cât mai lin pe porțiunea marelui drum din Kiso, Nakasendo, sau Drumul Interior de Munte, ce trecea prin satul lor. De obicei, drumul mare era înțesat de călători, iar în aerul lui se simțea parfumul depărtărilor. Cete de pelerini, în robele lor albe, treceau agale, sunând din clopote, în calea lor spre îndepărtatele altare, deşi marea lor majoritate părea dornică să-şi petreacă timpul mai degrabă în zaiafeturi decât în închinări şi rugăciuni. Unii erau neguțători bogați, însoțiți de alaiul lor de neveste, concubine, servitori, toți îmbrăcați după ultima modă. Alții erau țărani nevoiaşi, ori cerşetori, trăind din

pomenile primite. Convoaiele de samurai treceau călare sau în palanchine, iar negustorii supravegheau transporturile mărfurilor vârâte în cufere şi cărate de convoaie de hamali. Poeţi rătăcitori adăstau câteva zile pentru a ţine seri de poezie, iar savanţii şi preoţii schimbau între ei ultimele noutăţi, controverse şi bârfe din cele trei mari oraşe, Osaka, Kyoto şi Edo. După aceea, mai erau poştaşii, oprindu-se doar cât să schimbe caii, precum şi anumiţi inşi, cu priviri insidioase, ştiuţi de toată lumea ca fiind spioni sau agenţi de poliţie, care nu-i slăbeau din ochi pe ceilalţi călători.

Se mai adăugau la toţi aceştia samuraii renegaţi, tinichigiii, negustorii de mărunţişuri, bandiţii, cartoforii, actorii ambulanţi, magicienii, potlogarii şi vânzătorii de alifie de broască râioasă, care garantat vindeca orice boală de pe faţa pământului, o groază de lume cu care sătenii îşi făceau de lucru. În fiecare seară gheişele ieşeau în grup, târându-i după ele pe trecători. Sunetele muzicii, veselia şi dansul se revărsau din hanurile luminate de lămpi în străzile întunecate.

Jiroemon avea şi el un han, dar al lui era splendid şi nu primea pe oricine. Era numai pentru *daimyo* care călătoreau în fiecare an pe Drumul Interior de Munte. În afara sezonului, doar oficialităţile şi alte personalităţi importante sau foarte bogate mai aveau voie să i ragă în hanul lui.

Daimyo erau prinţi din provincie. Fiecare era rege peste micul său domeniu şi îşi ţinea propria armată. Ei strângeau dările şi aveau drept de viaţă şi de moarte asupra supuşilor. Însă toţi datorau supunere shogunului din Edo şi erau obligaţi să facă drumul până acolo în fiecare an, ca să-i aducă omagiul, să-şi arate chipul la Curte şi să rămână acolo mai multe luni. Fiecare deţinea două sau trei palate în oraşul în care femeile din familiile lor locuiau în permanenţă, închise în colivii aurite.

Existau treizeci şi patru de *daimyo* mai mari sau mai mici, care se foloseau de Drumul Interior de Munte. Unii o luau într-o direcţie, alţii, în cealaltă, la răsărit spre Edo sau la apus către Kyoto, oraşul sfânt şi capitala oficială a ţării, unde trăia împăratul. Erau întotdeauna însoţiţi de un cortegiu magnific, cu sute de servitori şi de străjeri. Era un spectacol care-ţi tăia răsuflarea. Ţăranii trebuiau să se ţină departe de drum, când treceau ei, ori măcar să se prosterneze. Însă toţi se străduiau din cale-afară să tragă cu ochiul, pentru a vedea cât mai mult din procesiune.

Toţi, cu excepţia purtătorilor de palanchine, erau îmbrăcaţi

elegant, în mătase neagră. Unii veneau călare, însă majoritatea mărşăluiau, în rânduri strânse. Rangurile inferioare, suliţaşii şi cei care cărau pălării, umbrele de soare şi cufere, îşi dădeau în petic pentru a face impresie ţăranilor aplecaţi până la pământ, fudulindu-se cu robele lor ridicate pe spinare, etalându-şi fesele strălucind în soare, acoperite doar de fâşii de pânză, legate în jurul şalelor. La fiece pas, îşi loveau aproape cu călcâiul câte o fesă şi îşi aruncau înainte braţul opus, ca şi cum ar fi înotat prin aer. Suliţaşii îşi învârteau suliţele, purtătorii de pălării, pălăriile, cei de umbrele de soare, umbrelele, toţi exact în acelaşi ritm.

Procesiunile se opreau mereu în satul lui Jiroemon ca să se odihnească şi să schimbe caii şi hamalii. În timp ce slugile îşi făceau de lucru, palanchinele în care se aflau *daimyo* şi suita lui erau trase la hanul lui Jiroemon, unde luau ceaiul sau rămâneau peste noapte. Cei mai mulţi *daimyo* îl vizitau de când erau copii şi ajunseseră să-l cunoască pe hangiul cu educaţie aleasă, care ştia să-i distreze. Când luau o gură de *sake* şi venea clipa în care să-şi aducă gheişele favorite, unii chiar se destindeau îndeajuns pentru a-l chema să schimbe o vorbă cu ei, deşi nimeni nu uita vreodată uriaşa diferenţă de rang. Jiroemon ştia foarte bine că, pentru ei, era doar un ţărănoi, chit că unul deştept.

De câteva ori, Jiroemon însuşi se dusese până la Edo, acea fabuloasă metropolă din câmpia provinciei Musashi. Era un drum lung şi obositor, parcurs pe jos în paisprezece zile, prin munţi. Aducea veşti năucitoare. Acum vreo opt ani, patru Corăbii Negre – monştri în veşminte de fier – înţesate de tunuri şi scuipând aburi şi fum s-au ivit în zare. Au aruncat ancora la ţărm, lângă Shimoda. Curând după aceea, s-au întâmplat multe dezastre în lanţ, cutremure violente şi valuri uriaşe, iar o cometă şi-a făcut apariţia pe cer, prevestind numai lucruri rele.

Vasele au scuipat din ele o delegaţie de barbari. Jiroemon n-a văzut niciunul cu ochii lui, dar i s-a povestit că aveau nasuri mari, o piele spălăcită şi aspră, acoperită cu o blană roşcovană, răspândind duhoarea mortăciunilor pe care le mâncau. Nu numai că îndrăzniseră să calce pământul sacru al Japoniei cu tălpile lor murdare, ba au mai şi zis că intenţionau să rămână, ca să înfiinţeze centre comerciale.

Călătorii care se perindau prin hanul lui Jiroemon îi dăduseră de înţeles, înspăimântător de limpede, că ţara era la ananghie. Numai cu o primăvară în urmă, coborâseră în vale zvonuri cum că seniorul

Ii Naosuke, Marele Sfetnic şi conducătorul cu mână de fier al întregii ţări, fusese spintecat chiar în faţa porţii Castelului Edo, reşedinţa shogunului. Unii dintre asasini erau samurai din Mito, domeniul unuia dintre cei mai puternici şi mai de frunte prinţi de provincie, o rubedenie de sânge a shogunului. Alţii erau din sălbaticul domeniu Satsuma, din sud, unul dintre cei mai vechi duşmani ai shogunului. Viaţa sătenilor fusese dintotdeauna grea, plină de nedreptăţi şi de cruzimi, dar măcar ştiau care le era locul. Acum nu mai puteau fi siguri de nimic. Se temeau de ce s-ar mai putea întâmpla. Bătrânii mormăiau încruntaţi că lumea intrase în Era Mappo, ultima epocă descrisă în sfintele cărţi budiste. Poate se apropia sfârşitul lumii.

III

Primul an din Era Bunkyu, anul care avea să fie trecut în cărţile de istorie drept 1861, a fost neobişnuit de rece. Se apropia sezonul de semănat orzul, dar ţurţurii tot mai atârnau de streşini. Numai cei mai hotărâţi dintre drumeţi se mai aventurau să bată cu piciorul drumul mare, acoperit de omăt. Apoi, într-o zi, sosi poştaşul, zorindu-şi calul prin noroi şi zloată. Avea o scrisoare pentru Jiroemon din partea împuterniciţilor districtului răspunzători de transport.

Jiroemon rupse pecetea cu un tremur, deschise caseta şi desfăcu scrisoarea strânsă în sul. Ce noi cerinţe mai visaseră ei peste noapte? O citi, se scarpină în cap, apoi o studie, până când reuşi să descifreze întortocheatul jargon oficial. Împuterniciţii doreau să-i aducă la cunoştinţă, în calitate de primar al satului, că Excelenţa Sa prinţesa Kazu, sora mai mică a împăratului, avea să străbată Drumul Interior de Munte şi să treacă prin sat în a zecea lună a aceluiaşi an. Urma să înceapă neîntârziat pregătirile de întâmpinare.

O prinţesă imperială de cel mai înalt rang, fiica răposatului împărat şi sora mai mică a Fiului Soarelui, să treacă prin satul lor!? Aşa ceva nu li se mai întâmplase până atunci. Alunecând şi clătinându-se pe potecile acoperite de gheaţă, Jiroemon se grăbi să se întoarcă la locuinţa înghesuită a familiei sale, într-un colţ îndepărtat al splendidului han în care trăgea *daimyo*-ul. Ieşi fum când întredeschise uşa. Toată lumea era îngrămădită în jurul vetrei, aşteptându-l să se întoarcă.

— N-am mai pomenit aşa vremuri, maică, de când trăiesc, mormăi

el, pe când dădea buzna în cameră.

Mereu îşi striga nevasta, pe Otama, cu duiosul cuvânt folosit de ţărani pentru „mamă”, *Kaachan*. Chipul său, de obicei calm, era zbârcit de îngrijorare, ridurile de pe frunte se adânciseră mai mult ca niciodată, iar părul negru i se zbârlise.

Mama lui, bunica odraslelor sale, îi puse cu polonicul o porţie de terci, apoi încă una. Faţa îi era la fel de cafenie şi de brăzdată ca o coajă de nucă, iar în spinare avea o cocoaşă dublă, după o viaţă de muncă grea.

— Drumul şi aşa este prea plin, iar satele mărginaşe refuză să ne dea hamali, acu' hop şi asta! constată el. Câţi călători avem pe zi, tu ce crezi? O mie? Numai atât, şi tot sunt prea mulţi pentru noi. Aicea zice că vor fi zece mii în alaiul Alteţei Sale, fără să mai punem la socoteală şi hamalii. O să le ia… cât?… Patru, cinci zile, până trec cu toţii. Şi trebuie să facem rost de două sau trei mii de hamali. Două sau trei mii! Şi de cinci sute de cai pe zi, cât timp vor trece ei. Ne trebuie şase mii de perne, orez, cărbuni, vase. Şi trebuie să le mai hrănim şi slujitorii de rând. Cum o să facem faţă? Nu se poate!

Otama era o femeie uscăţivă şi sleită, pe al cărei chip se întretăiau riduri fine, cu părul strâns într-un coc neglijent. Mâinile îi erau umflate, crăpate şi bătătorite de la spălat, gătit, săpat şi plivit, iar spinarea începea să i se încovoaie după ani de zile de sădit lăstari de orez. Părinţii o trimiseseră să se mărite cu Jiroemon la o vârstă foarte fragedă, nu cu mult peste cât avea acum Sachi. I-a născut mai mulţi prunci, unul după altul, însă după ce le-au murit toţi au adoptat, până la urmă, o micuţă gracilă, cu tenul palid. I-au pus numele de *Sachi*, „fericire”, sperând ca măcar ea să supravieţuiască.

Atât ştia Sachi. Nu mai pusese niciodată şi alte întrebări. Scurta ei viaţă era mult prea plină, pentru a se mai întreba de unde venea sau cine i-au fost adevăraţii părinţi. Jumătate dintre copiii din sat erau adoptaţi sau trecuţi din mână în mână, după cum o familie avea vreun copil bolnăvior sau avea nevoie de un fiu care să-i poarte mai departe numele, până când unii ajungeau să nu mai aibă habar cine le erau părinţii naturali. Nimănui nu-i prea păsa de asta. Prichindeii ţineau de familiile care-i adoptaseră.

Câţiva ani mai târziu, Otama aduse pe lume un băieţel, pe micul Chobei. Acesta rămase în viaţă şi mai urmară şi alţii. Mama lor era puternică, sănătoasă, muncitoare, tăcută, tot ce-şi putea dori un bărbat ca Jiroemon de la o soţie, ba îi mai era şi devotată. Acum, că bunicuţa ajunsese bătrână şi neputincioasă, ea ţinea întreaga casă.

Îl urmărise îndeaproape cât timp vorbise. În tăcere, îşi lăsă lângă vatră castronul şi bețişoarele, îngenunche în spatele lui, ca să-i maseze umerii cu degetele mari de la mâini. El se strâmbă, în vreme ce ea se ocupa de un nod mai rezistent. Într-un târziu, îi zise:

— Îmi închipui că ți-au pomenit ce mare privilegiu şi onoare ți se fac! Mă îndoiesc că vei vedea un singur bănuț de aramă ori vreun bob de orez. Ei ştiu foarte bine că noi nu avem mai mult de câteva sute de oameni, în cel mai bun caz, şi vreo cincizeci şi ceva de cai. Chiar dacă am da un ocol satelor din jur, tot n-am putea aduna atâția.

— În scrisoare se zicea ceva de un soi de recompensă în bani. Dar, fireşte, ei nu oferă niciun fel de garanții.

— Ai să găseşti tu o cale, îi spuse ca să-l linişească, apăsându-şi degetele mari de la mâini pe umerii lui. Întotdeauna te descurci.

De obicei, Sachi nu prea stătea să-i asculte pe cei mari tăifăsuind. Aveau mereu tot felul de treburi de făcut, planuri, griji, bani, bârfe, rutina zilnică. Lăsa să-i treacă vorbele lor pe lângă urechi şi se adâncea în propriile gânduri. Dar astăzi era altceva. Părinții ei fuseseră dintotdeauna prezențe care o protejau, o dojeneau şi îi rezolvau problemele. Era convinsă că ei nu erau apăsați de griji şi de temeri, aşa ca ea. Acum îi vedea la fel de slabi şi de neajutorați ca şi ea. Asta o făcu să se simtă singură şi înfricoşată.

Totuşi, în acelaşi timp, se simțea vrăjită. O prințesă să poposească în satul lor… Nu-şi putea închipui o prințesă. Uneori zărea neguțători bogați călătorind cu femeile lor, dintre care unele aveau o piele aproape la fel de palã ca şi a ei. Poate că şi prințesa avea pielea albă.

Îşi trecu degetele prin pieptănul din mânecă, aşa cum făcea mereu când se gândea la ceva. Era aproape matură. Ştia că avea să plece de acasă într-un an sau doi. Observa cum dispăreau fetițele mai mari. Una se dusese să stea la un văr ca să se deprindă cu lumea şi să devină o mireasă mai bună, două fuseseră angajate în gospodăria unui samurai, iar restul fuseseră trimise să se mărite. Curând avea să-i vină şi ei rândul. Ce altceva mai putea să urmeze? Cuvintele bunicii ei îi răsunau în minte ca un ecou: „Cum crezi c-o să-şi găsească un bărbat, aşa trasă la față şi bolnăvicioasă cum e? La ce i-o folosi drăgălăşenia unei neveste de țăran?” Dacă era prea micuță şi prea palidă la față ca să fie acceptată ca mireasă în sânul unei alte familii? Era posibil ca, atunci când toate celelalte fetițe o să plece din casa părintească, ea să mai trăiască încă împreună cu părinții ei, o ruşine şi o povară pentru ei, compătimită de toată lumea din sat.

De parcă nu era de ajuns, gheişele din sat o tachinau zicându-i că

trebuia să intre în rândul lor. Îşi acopereau feţele măslinii de ţărănci cu un strat gros de fard alb, ziceau ele, chicotind sfioase, în felul gheişelor. Însă faţa ei era deja la fel de albă ca luna plină, ca floarea cireşului sălbatic, fără niciun fel de machiaj. Ba mai era şi frumuşică. Tot mai frumoasă pe zi ce trece. Auzindu-le vorbind aşa, se simţea şi mai ciudată. Când mama ei le auzea, surâdea ostenit şi o îndemna să-şi vadă de drum.

În dimineaţa următoare zilei în care sătenii auziseră că prinţesa avea să treacă pe la ei, Sachi se aşeză în locul ei obişnuit, lângă gherghelul murdar, înfăşurând bumbacul pe suveici şi dându-i-le mamei, în timp ce bunica stătea într-un colţ, aplecată atât de mult asupra roţii de tors, încât i se freca nasul de ea. Un timp nu se auziră decât păcănitul ritmic al suveicii zburând încoace şi încolo, zbârnâitul gherghefului, scârţâitul şi zdrăngănitul roţii de tors. Într-un târziu, Sachi trase aer în piept:

— *Kaachan*, începu ea. Măicuţă. Prinţesa... Mi-ai putea spune?... Ce fel de?...

Otama se opri cu suveica în mână, pentru a face sul o nouă bucată de pânză ţesută. Rămase o clipă pe gânduri:

— Păi, micuţă Sa, îi răspunse ea, nu ştiu. Tatăl tău zice că e în drum spre Edo, unde urmează să fie mireasa shogunului.

Să fie mireasa shogunului! Îi aducea aminte de unul dintre basmele pe care bunica i le mai spunea câteodată. Să fi fost shogunul bătrân şi urât, se minuna ea, supt şi scofâlcit ca preotul satului? Sau era tânăr şi plin de viaţă? Îi veni în minte imaginea trupului tânăr al lui Genzaburo sărind în apele râului.

În zilele care urmară, călătorii aduceau cu ei zvon după zvon. În fiecare seară opaiţele din casa de întâlnire fumegau şi sfârâiau până noaptea târziu, iar familia îl aştepta tot mai mult pe Jiroemon să se întoarcă acasă la cină. Intra în grabă, vlăguit, înghiţea câteva castroane de terci, apoi se apleca peste o cratiţă aburindă de apă fiartă şi se arunca pe saltelele aspre de dormit din paie, lângă copii. Sătenii urmau să paveze drumul cu lespezi albe din piatră prin tot satul şi de fiecare parte a lui până la unu sau doi *ri*[1]. Drumul trebuia să măsoare în lăţime doisprezece *shaku*[2], chiar dacă asta însemna să dărâme zidurile din faţă ale locuinţelor.

În ziua în care dispăru şi ultima urmă de zăpadă, Sachi se încălţă

---

[1] Ri – unitate de măsură a distanţei (cca. 4 000 de metri). (n.tr.).

[2] Shaku – unitate de măsură a lungimii (cca. 30 de centimetri). (n.tr.).

cu o pereche de *geta* asemănători saboților, verifică dacă bătrâna găleată de lemn nu era cumva găurită şi se duse țopăind să se alăture cozii de la fântână. Ca de obicei, femeile de acolo sporovăiau cu însuflețire. A aduce apă de la fântână era sarcina obişnuită a unei tinere. Era o scuză perfectă pentru a scăpa de răutatea soacrelor şi a bârfi între ele.

— Ştiți că n-are decât cincisprezece ani? ciripi Shige de la hanul de peste drum. Aşa zice socrul meu.

Avea şi ea tot cincisprezece ani, era durdulie şi copilăroasă, cu obrajii arşi de soare şi o gură din care-i ieşeau dinții încovoiați. Era nevasta primului născut din familia lui şi mama fiului şi moştenitorului său, aşa că se umfla în pene. Genzaburo era fratele mai mic al soțului ei. Sachi o admira. Nu se putea imagina atât de matură şi de plină de sine.

— Chiar aşa? scânci Kume, o copilă luată de nevastă de fiul cizmarului. Se născuse cu un picior mai scurt decât celălalt şi mergea şchiopătat, dar putea toarce un fir tot atât de subțire ca femeia cea mai bătrână din sat. Dar ştiți ce-am auzit eu? Se zice că ea nu vrea să...

— Aşa-i, îi luă Shige vorba din gură. A refuzat de mai multe ori. Închipuiți-vă, o femeie să refuze şansa de a fi mireasă!

Se auzi un cor de nechezaturi pițigăiate, semn că nu-şi credeau urechilor.

— Era deja logodită, insistă Shige. Cu un prinț imperial. Îi fusese promisă ăluia de la şase ani. A zis că mai bine se călugăreşte decât să se mărite cu shogunul.

— Socrul meu spune că nu se face să trimiți o fată atât de tânără aşa departe! relată Kume, reuşind într-un final să se facă auzită. Edo este un ținut soldățesc. Nu un loc pentru o persoană crescută cu atâta delicatețe.

— Cât de frumoasă trebuie să fie, şopti Oman de la hanul vecin cu cel al lui Sachi, care era venită numai de curând ca nevastă dintr-un sat învecinat, încă îngenuncheată şi gata să izbucnească în lacrimi. Am auzit că aduc apă de izvor pentru îmbăierea ei tocmai din Kyoto.

— Nu se poate! oftară celelalte, înclinându-şi capetele în semn de neîncredere.

— Ba-i adevărat, suspină Oman. Este prea delicată pentru apa noastră din Kiso. Ce n-aş da s-o pot vedea, măcar o clipă!

Se auziră chicote tulburate față de îndrăzneala gândului ei.

— Aşa-i, conchiseră tinerele, dând din cap. Mare păcat că niciuna

dintre noi n-are să vadă o prinţesă. Nimeni nu apucă să vadă o doamnă aşa de aleasă ca aia!

Sachi asculta în tăcere. Aşadar prinţesa nu era cu mult mai mare decât ea. Câtă tristeţe trebuie să simtă, gonită de acasă şi silită să facă un drum lung până-ntr-un loc pe care nu-l ştie, ca să se mărite cu cineva pe care nu-l cunoaşte, o cununie nedorită de ea. În acest sens, viaţa prinţesei nu se deosebea de cea a celei mai sărmane fete din sat. Doar că, în cazul ei, cutezase să refuze, chiar dacă, până la urmă, dorinţa îi fusese nesocotită. Era una dintre cele mai de vază doamne, şi totuşi nici ea nu avea vreun cuvânt de spus în privinţa propriei vieţi.

— Îmi închipui că are pielea albă, mai albă decât a ta, micuţă Sa, presupuse Oman.

— Poate că arată chiar ca tine, micuţă Sa, adăugă Kume. Cu faţa ta prelungă şi nasul în vânt.

— Nu fi proastă, rânji Shige, cu aerul unei femei pricepute. Prinţesa este o frumuseţe. Nu seamănă cu niciuna dintre noi.

Anul trecu într-un iureş de sărbători, zile cu noroc şi zile fără noroc. În primăvară, Sachi se scula cu noaptea în cap în fiecare dimineaţă, căţărându-se pe povârnişurile mai joase ale muntelui, culegând ferigi unduioase, cu margini încreţite, lăstari de coada-calului, rădăcină de brusture şi toate celelalte rădăcini şi muguri comestibili care creşteau pe acolo. Apoi veni Sărbătoarea Primăverii, urmată de Sărbătoarea Fetiţelor, după care se răsădiră lăstarii de orez. Vara, copiii îşi făceau de lucru muncind la drumuri sau pe ogoare, însă ori de câte ori puteau se furişau până jos, la râu. Acolo îşi aruncau hainele de pe ei şi se afundau, stropindu-se zglobii, în unda răcoritoare. Genzaburo organiza expediţii în codri, unde se urcau în copaci, jucau tot felul de jocuri şi vânau iepuri, vulpi, bursuci, tot ce vieţuia pe acolo. În luna a şaptea, când se făcea atât de cald încât îţi era greu să te mai mişti şi toată lumea era udă leoarcă de transpiraţie, venea Sărbătoarea Bon, când strămoşii se întorceau dintre cei morţi, iar sătenii dansau până noaptea târziu. Atunci, toamna, Sachi se urca iar pe dealuri, la cules de ciuperci.

Otama curăţa, lustruia, mătura şi gătea, ca să fie sigură că hanul era mereu curat ca un pahar pentru fiecare dintre marii oaspeţi care-i treceau pragul. Războiul de ţesut zbârnâia, iar roata de tors a bunicii se învârtea. Totuşi, chiar dacă femeile se duceau zilnic la treburile lor, îşi dădeau prea bine seama de strădaniile lui Jiroemon pentru pregătirea marii procesiuni. Negocia fără încetare cu

căpeteniile unor sate tot mai îndepărtate, ca să se asigure că vor fi destui hamali şi cai. Nici nu era loc pentru „dacă”, trebuia să fie totul gata.

Când veni şi luna a noua, un uriaş cortegiu de oficiali, demnitari, soldaţi, *daimyo* locali cu alaiurile lor se ivi deodată, îndreptându-se spre Kyoto, pentru a se întoarce cu prinţesa. Zi de zi drumul mare era blocat de oameni. Hamalii, cărăuşii şi soldaţii pedeştri mergeau atât de înghesuiţi, încât se călcau unii pe alţii pe picioare. Jiroemon făcuse rost de peste o mie de hamali suplimentari, însă aceştia erau cu totul depăşiţi, nu erau destui nici pe departe.

Într-o zi, apăru un şir de palanchine, mai împodobite şi mai minunate decât tot ce se văzuse până acum. Zvonurile se răspândiră ca vântul şi curând mulţimi de săteni se înghesuiau pe marginea drumului, lungindu-şi gâturile pentru a arunca o privire prin ferestrele lor, înainte ca gărzile să-i alunge din cale.

— Doamnele din Marea Incintă! îl auzi Sachi pe Jiroemon spunându-i Otamei. Se opresc aici peste noapte. Ce să fac? Să ies şi să le întâmpin? Nu mi s-au dat niciun fel de instrucţiuni!

— Marea Incintă? se miră Otama.

— Palatul femeilor din Castelul Edo, o lămuri cu nerăbdare Jiroemon.

— Doamne aşa de nobile la un drum atât de lung? continua Otama să se minuneze, clătinând din cap, parcă nevenindu-i a crede. Este ceva deosebit! Nu mai vezi aşa ceva!

Era adevărat. Singurele femei pe care le văzuse Sachi erau ţărănci sau orăşence pornite în pelerinaj. Uneori mai zărea şi vreo nevastă elegantă de negustor – neveste care de obicei se tocmeau mai mult decât soţii lor. Câteodată, mai venea vreo poetesă, dar niciodată cineva de rang mai înalt. Alaiurile nobililor erau alcătuite numai din bărbaţi. Gărzile de la bariera satului îşi dădeau prea bine seama că cea mai importantă obligaţie a lor era să nu le scape printre degete niciuna dintre marile doamne care ar fi încercat să fugă din Edo, deghizate, spre provinciile lor de baştină. Orice altă greşeală le putea fi iertată, dar pentru aceasta plăteau cu capul.

Forfota continuă timp de nouă zile. Apoi se aşternu liniştea. Sătenii făcură totalul stricăciunilor. Sala de primire fusese distrusă complet, iar uşile de hârtie din hanuri, sfâşiate, când samuraii beţi se luaseră la bătaie. Câţiva hamali fuseseră bătuţi, iar doi care încercaseră să scape cu fuga, împuşcaţi. Oamenii începură să găsească leşuri pe marginile drumului mare, zvârlite la o parte cu

piciorul din calea cortegiilor. Vreo douăzeci sau treizeci de hamali se prăbuşiseră sub poveri şi îşi dăduseră sufletul. Aşa se întâmpla mereu. Nu era nimic de făcut. Sătenii se apucară să facă reparații cât de repede puteau, înainte de a-i surprinde cavalcada cortegiului prințesei.

Apoi sosiră în persoană comisarii transporturilor, intrând în sat în ritmul hurducat al palanchinelor, însoțiți de servitori, asistenți şi gărzi. Păşeau țanțoşi încoace şi încolo, în pantalonii lor *bakama* scrobiți, legănându-şi plini de importanță cele două săbii de la şold. Aveau să petreacă noaptea în luxosul han al lui Jiroemon, deşi îşi aveau propriii bucătari care să le fiarbă ceaiul şi să le pregătească cina. Erau mult prea de soi ca să mănânce ce avea mai bun Otama de pus pe masă.

Făcându-şi vânt cu evantaiele, trasară planuri şi măsurară drumul. Când alaiul prințesei avea să treacă, îl instruiră ei pe Jiroemon, femeile şi copiii urmau să rămână închişi în case, cu storurile trase, în genunchi, păstrând tăcerea. Oricine se nimerea afară trebuia să se prosterneze, cu fața până la pământ. Pisicile şi câinii trebuiau legați, nu era voie să se facă niciun foc, iar bolovanii grei care țineau locului țiglele acoperişurilor trebuiau bine fixați, pentru a nu provoca niciun fel de accidente. Mişcarea călătorilor de pe drum urma să se oprească timp de trei zile, de-o parte şi de alta a locului de trecere al prințesei.

Deodată, peste drumul mare se aşternu o tăcere ciudată.

Primul contingent al convoiului prințesei se ivi în cea de-a douăzeci şi patra zi a celei de-a zecea luni. De două zile se perinda fără oprire o procesiune de hamali, clătinându-se sub greutatea coşurilor şi cutiilor îmbrăcate în brocarturi bogate, a cuferelor lăcuite, cu străluciri de aur. Jiroemon reuşise să adune în total 2.277 de oameni din treizeci şi trei de sate învecinate. Ei lăsau bagajele în seama altor hamali în satul următor, pe urmă se întorceau să preia un alt rând.

În cea de-a treia zi, urma să treacă prințesa însăşi. Sachi era sculată încă dinainte de revărsatul zorilor, ca să-şi ajute mama. Otama aranjă ramuri de arțari înfrunzite într-o vază, în felul elegant preferat de *daimyo*, în vreme ce Sachi zorea încoace şi încolo, prin camerele tăcute, ca un rac, împingând o cârpă udă, până când spălăcitele rogojini *tatami* luciră, iar pe marginile lor de mătase nu rămase nicio pată. Lustruiră podelele de lemn şi pragurile pentru ultima oară, până când nu mai rămase niciun firicel de praf pe

nicăieri. Atunci Sachi alergă până la marginea satului cu alți copii, să vadă procesiunea. Până să-i dea de veste lui Jiroemon, toată lumea putea auzi zdrăngănitul inelelor de fier din vârful bastoanelor gărzilor, trosnetul paşilor care se apropiau, tropotul copitelor şi strigătul neîntrerupt:

— *Shita ni iyo! Shita ni iyo!* În genunchi! În genunchi!

— Am să mă ascund sub streşini şi mă voi uita cum trece alaiul, şuieră Genzaburo. De ce nu vii şi tu cu mine, Sa? O să ne distrăm. N-o să ştie nimeni!

Dar Sachi avea o sarcină mai urgentă. Ori de câte ori trecea vreo procesiune, Jiroemon trebuia să se ducă la intrarea în sat să-l întâmpine pe *daimyo*. Pe urmă alerga înapoi la han ca să-i mai ureze încă o dată bun venit în verandă, acolo unde trăgeau palanchinele. Însă prințesa prezenta o problemă. Mai întâi că era femeie. Nu numai atât, era cea mai de vază şi mai însemnată femeie din țară. Era de neconceput pentru orice bărbat, nemaivorbind de un hangiu mărunt ca el, să-şi ridice măcar ochii la o musafiră atât de aleasă. Dar era de neconceput şi să n-o întâmpine la han. Pe măsură ce se lumina de ziuă, Jiroemon îşi făcea tot mai multe griji. Comisarii transporturilor nu catadicsiseră să-i dea niciun sfat. Până la urmă, se hotărî: avea să-i întâmpine palanchinul în felul său obişnuit, însoțit însă de soție şi de fiică. Se trăgeau, la urma urmei, dintr-o familie de samurai, erau ceva mai presus de ceilalți săteni.

Sachi îşi puse noul chimono indigo pe care Otama i-l păstra pentru Anul Nou. Bunica torsese firul, iar mama țesuse pânza în pătrățele mai luminoase şi mai întunecate. În colțul mânecii, îi prinsese cu ață un săculeț de farmece pentru amuleta care o proteja pe Sachi. Sachi îşi vârî pieptănul drag în mânecă şi îşi prinse în jurul taliei un *obi* roşu din mătase. Apoi se aşeză în genunchi lângă mama ei, la intrarea rezervată oaspeților de seamă.

Hanul lui Jiroemon se găsea în inima satului, dar nu direct la stradă, ferit de zgomotele şi de neastâmpărul drumului, ascuns după un zid înalt. Înăuntrul curții se înălța un al doilea zid, pentru a-i apăra pe oaspeții de rang înalt de privirile sătenilor şi trecătorilor. Sachi auzi paşi tropăind pe drumul de afară, de se cutremura pământul, şi zări vârfurile lăncilor, stindardelor şi marilor umbrele roşii ițindu-se deasupra zidului într-o procesiune neîntreruptă. Dincolo de trosnetul paşilor şi al copitelor şi de strigătul insistent *„Shita ni iyo! Shita ni iyo! Shita ni... Shita ni...”* Afară era o tăcere mormântală. Nimeni nu mai scotea niciun cuvânt.

Deodată apărură câțiva bărbați în jurul zidului interior. Sachi se răsuci puțin şi îşi ridică capul doar atât cât să arunce o privire la ceea ce se petrecea. Era un şir de hamali cu fesele goale, cu fețele lucind de sudoare, cărând lângă intrarea din spate găleți de apă, coşuri cu mâncare, cufere lăcuite şi o ladă ornată cu auriu şi cu negru, destul de mare încât să intre în ea o cadă de baie. Vlăjgani în chimonouri şi scurte, petrecute unele peste altele, şi jambiere, purtând pălării conice de pai şi două săbii de samurai, îşi ocupară pozițiile în jurul verandei, în rând cu cei care cărau banchete negre, lucioase.

Atunci, un palanchin trase la intrarea în verandă. O femeie coborî din el, furişându-şi un picioruş, apoi şi pe celălalt, într-o pereche de saboți care fuseseră aşezați anume pe scăriță. Tot mai multe palanchine se opriră. Din fiecare se iviră femei salutându-se una pe cealaltă într-un gângurit subțire. Lui Sachi îi păru că glasurile lor aduceau cu trilurile şi ciripitul păsărilor şi îi era la fel de imposibil să le înțeleagă. Veranda fu acoperită de țesături la fel de diafane şi de moi ca petalele de flori, la fel de colorate ca o pajişte primăvara. Aerul se umplu de miresme, atât de dulci şi de tari, încât o luă amețeala. Deveni mai îndrăzneață, trăgând iar şi iar cu ochiul. Nu mai văzuse niciodată atâta eleganță. Era o altă lume, care întrecea în splendoare tot ce şi-ar fi putut închipui.

Sucindu-şi şi mai mult capul, zări pe fugă un palanchin magnific, ca un mic palat mobil, de un auriu roşiatic lucitor, cu mari canafuri roşii, legănându-se peste storurile ferestrei, şi un stindard roşu drapat peste acoperiş. Până şi parul pe care era purtat, ca şi stucaturile de la ferestre erau poleite cu aur. Pereții erau acoperiți cu motive ornamentale şi încrustați cu o crizantemă în relief, cu siguranță blazonul imperial. Şase hamali îl cărau, trei în față şi trei în spate. Gărzile mărşăluiau în rând cu el şi slugi în livrea îl acopereau cu umbrele largi, de culoare roşie. Pe când hamalii aşezau palanchinul cu gingăşie pe suportul lui, femeile se lăsară în genunchi într-o grațioasă fluturare de mătăsuri. Jiroemon şi Otama îşi ținură fruntile lipite pe podeaua lustruită, dar Sachi ardea de curiozitate. O secundă îşi ridică ochii. Sigur asta era prințesa! Trebuia s-o vadă.

Servitorii deschiseră uşa glisantă a palanchinului. O femeie se ivi din umbrosul interior aurit. Marginile chimonourilor puse unul peste altul, în nuanțe subtile de portocaliu, auriu şi verde, se distingeau la gât şi la încheieturile mâinilor. Purta o pălărie de călătorie cu un văl gros care-i cădea până la umeri. Pe când cobora însă, ridică o mână

albă şi îl dădu la o parte. Sachi reuşi să-i zărească chipul, înainte ca vălul să-i cadă la loc.

Într-o clipită Sachi îşi plecă fruntea. Nici măcar nu ştia la ce să se aştepte ori, pe bună dreptate, dacă să îndrăznească să se aştepte la ceva. Se gândise atâta la prinţesă! Se aşteptase să vadă ceva minunat, dar era nedumerită. Chipul pe care-l văzuse nu aparţinea unei prinţese, sigur nu prinţesei din închipuirea ei. Fireşte, femeia era machiată ca o mare doamnă, cu faţa fardată în alb, buze micuţe şi roşii ca sângele, cu sprâncenele periate în sus, spre frunte. Dar lăsa impresia că tremură în chimonourile ei somptuoase. Cea mai stranie dintre toate era expresia care-i fulgerase pe chip, o privire înfricoşată, aşa cum Sachi mai surprinsese în ochii găinilor cărora urma să li se sucească gâtul. Se simţi stânjenită. Ceva nu era în regulă.

Până şi o copilă cum era Sachi ştia că marii domni şi marile doamne aveau sosii. Întotdeauna se găseau duşmani la pândă, din umbră, sperând să răpească, ba chiar să ucidă câte o doamnă. Prin urmare, iată ce putea să fie. Sau poate chiar era prinţesa. Probabil că prinţesele, la urma urmei, erau doar nişte persoane oarecare. În foşnetul poalelor de chimono, ce atârnau ca nişte clopote pe trupurile lor, femeile o conduseră pe prinţesă în han, alunecând pe lângă Jiroemon, Otama şi Sachi, încă îngenuncheaţi, ca şi cum nici n-ar fi existat.

Palanchinele continuară să se oprească, iar din ele ieşiră mai multe femei. Acum doar câteva mai zăboveau pe verandă. Jiroemon şi Otama păreau împietriţi, cu feţele la pământ. După aceea, un palanchin mai puţin distins, cu pereţi simpli din lemn şi storuri de bambus, trase la intrare. Sachi avea impresia că visează, pe jumătate vrăjită de spectacolul acelei zile şi de senzaţia că lucrurile nu se petreceau aşa cum se cuvenea. Îşi înălţă capul şi o urmări pe femeia care cobora din el. Aceasta, îmbrăcată mult mai simplu decât toate celelalte, arăta ca o servitoare. Preţ de o clipă, ochii ei îi întâlniră pe ai fetiţei.

Femeia era şi ea tot o fetiţă, nu cu mult mai în vârstă decât Sachi ori decât tinerele soţii care se adunau la fântână. Nu era frumoasă, dar avea ceva în felul ei de a se purta care atrăgea atenţia oricui. Faţa îi era ovală şi cu rotunjimi copilăreşti, ochii îi erau mari, negri şi trişti, avea un năsuc drept, o bărbie ascuţită şi o guriţă strânsă într-o expresie de resemnare uimită. Pielea îi era atât de albă, încât aproape bătea în albastru. Ieşi cu stângăcie din palanchin şi rămase în

picioare într-o atitudine de nesiguranță, ca şi cum nu ştia ce să mai facă. Celelalte femei se îngrămădiră în jurul ei, aruncându-i grăbite un văl peste cap. Încercau să pară indiferente, ferindu-şi ochii de ea şi vorbind tare între ele. Însă gesturile şi ținuta lor trădau respectul, căci îşi plecau capetele în aşa fel încât să fie mai jos decât al ei.

Sachi rămase cu gura căscată. Fata i se părea cunoscută. Undeva, într-un vis, negreşit, îi mai văzuse chipul. Nici Sachi nu-i era necunoscută celeilalte. Ceva luci în ochii ei, ca şi cum ar fi recunoscut-o. În vreme ce femeile îi aranjau voalul peste față, şopti ceva la urechea uneia. Deodată, toată lumea se întoarse şi se uită la copila îngenuncheată în pragul hanului, care îndrăznise să-şi ridice ochii la ele. Femeile începură să se apropie de ea, iar gărzile rămase în jurul verandei îşi puseră mâinile pe mânerele săbiilor. Auzind zarva, Jiroemon îşi înălță privirea, îngrozit.

Din instinct, Sachi îşi căută pieptănul ascuns bine în faldurile mânecii. Soarta lui Sohei, bețivul satului, şi a hamalilor lăsați să moară în drum îi fulgeră prin minte. Preț de o clipă, scurta ei viață i se perindă prin fața ochilor, iar ea îşi aminti de Genzaburo, ascuns sub streşini chiar peste drum, nu departe. Însă un singur gând le alungă pe toate celelalte: „Am văzut-o pe prințesă cu ochii mei!”

Începu să priceapă de ce chipul fetei i se părea familiar. Putea fi chiar figura pe care o văzuse licărind în oglinda întunecată a mamei ei, o versiune uşor mai matură a propriei sale fețe.

Partea a II-a – PALATUL FEMEILOR

2 – Scoicile uitării, 1865

I

Sachi juca jocul de potrivire a scoicilor împreună cu prinţesa Kazu. Îngenuncheată în faţa ei, cu mâinile în poală, cu ochii plecaţi cu modestie, auzi şoapta mătăsurilor, pe când prinţesa îşi trăgea alene mâneca lungă a robei şi îşi afunda mâna în caseta lăcuită, încrustată cu aur, în care erau ţinute scoicile. Se auzi un clinchet slab în timp ce-şi trecea degetele peste micile scoici uscate. Scoase una afară şi o întoarse cu faţa în sus pe *tatami*. Sachi se aplecă. Înăuntru se găsea o lume pictată de nobili domni şi nobile domniţe în miniatură, pe fundal auriu.

Mai multe scoici erau aşezate în rânduri ordonate cu faţa în jos între cele două tinere. Prinţesa luă una şi se uită înăuntrul ei.

— De ce n-am niciodată noroc? suspină ea, azvârlind-o bosumflată. Măcar de-ar fi scoici ale uitării. M-ar ajuta să uit.

Murmură un poem:

„Wasuregai
Hiroi shi mo seji
Shiratama o
Kouru o dani mo
Katami to omowan.”

[„Nu voi culege
Scoici ale uitării,
Ci perle,
Mementouri ale iubitului de odinioară,
Strălucitor ca o bijuterie.”]

Sachi o privi pe furiş. Se gândi la poveştile pe care le auzise, cum fusese obligată prinţesa să vină în Edo, ca să se mărite cu shogunul împotriva voinţei sale şi cum fusese ea făgăduită odată unui prinţ imperial. Dar acestea se întâmplaseră cu multă vreme în urmă. Cât

își dorea ca Înălțimea Sa să dea uitării trecutul și să nu mai fie atât de tristă!...

Prințesa se uita la ea, așteptând. Sachi își lăsă mâna să se plimbe deasupra scoicilor care erau așezate cu fața în jos. Culese una, îi aruncă o privire și scoase un mic țipăt ascuțit, după care o înhăță pe cea scoasă din cutie de prințesă. Se potriveau perfect. Izbucni veselă în hohote de râs, apoi, aducându-și aminte unde se afla, se îmbujoră și își acoperi gura cu mâinile.

— Ce copilă! constată doamna Tsuguko, prima doamnă de onoare a prințesei, zâmbind îngăduitoare.

Doamna Tsuguko era cea mai puternică persoană din anturajul prințesei și răspundea de toate problemele importante ale protocolului. Era o femeie înaltă, aristocratică, ale cărei plete, lungi până la pământ, erau tărcate de fire sure. Majorității tinerelor din suită le era frică de ea, însă cu favoritele prințesei era bunătatea întruchipată.

Și prințesa schiță un zâmbet discret:

— Ar putea fermeca pe oricine cu ochii ăia verzi ai ei, murmură ea. Găsește atâtea bucurii în viață. Aș dori ca toate zilele să fie așa de senine ca asta...

Îi aruncă o privire doamnei Tsuguko:

— Ne-a mai rămas prea puțin timp, încheie ea, cu o voce care se stinse încetul cu încetul.

— Viața omului stă mereu sub semnul nestatorniciei, doamnă. Dar poate că zeii vor fi de partea noastră măcar de astă dată.

— Nu dacă Cea Retrasă își va impune voia. Știu că Înălțimea Sa pleacă urechea la spusele ei...

Era a cincisprezecea zi din a cincea lună a primului an al Erei Keio, iar ploile întârziau să apară. Zilele erau tot mai toride, mai umede și mai apăsătoare. Nori negri acopereau cerul. Ușile din hârtie care împărțeau camerele și cele din lemn care formau zidurile exterioare ale clădirilor fuseseră scoase, transformând întregul palat într-un vast labirint de pavilioane. Dar nu se simțea nici cea mai ușoară adiere care să zgâlțâie storurile din lemn de bambus.

În acea dimineață Sachi fusese scutită pentru câteva minute de la îndeplinirea îndatoririlor ei. Năvăli pe verandă și își lăsă privirea să rătăcească prin grădinile palatului. Pajiștile, tufișurile tunse și pinii țepoși din apropiere se întindeau dinaintea ei într-un amețitor joc de petice verzi. Lacul elegant cu podețele sale, în forma cornului de lună, era la fel de liniștit ca-ntr-un tablou. Lăstarele de bambus

răsăreau din pământ, iar ramurile noduroase gemeau sub greutatea mugurilor şi bobocilor proaspeţi. Luă o gură de aer umed, sorbind mireasma caldă a pământului, a frunzelor, a ierbii.

Se auzi ţârâitul unui greier, rupând tăcerea. Zgomotul o smulse din visare. O clipă se văzu la poalele unui deal, printre trunchiuri groase de copaci. Sub ea se zărea un ciorchine de acoperişuri povârnite, fixate cu bolovani, înghesuite în vale. Aproape că simţea mirosul fumului lăsat de focurile de lemne şi aroma supei *miso*. Satul. Amintirea lui era atât de limpede, încât o podidiră lacrimile.

Ca-n fiecare zi, se-ntoarse în timp la ziua de toamnă care îi pecetluise soarta, când prinţesa trecuse pe acolo. Sachi se găsea în holul de la intrare al marelui han, simţind răceala şi duritatea podelei de sub genunchii ei. Femeile mişunau în jurul ei ciripind cu glasurile lor subţiri. Părinţii ei se închinau, mama ei îşi ştergea lacrimile. Atunci tatăl ei grăise:

— Te vei duce cu ele. Ai noroc. Nu uita niciodată. Orice-ar fi, nu plânge. Fii tare şi fă-ne să fim mândri de tine.

În clipa următoare, se trezise mergând pe drum cu o doamnă de onoare care o ţinea strâns de mână. Îşi amintea cum se luptase cu lacrimile, tot răsucindu-se îndărăt iar şi iar, încercând să nu scape satul din ochi. Multe zile după aceea, ajunseseră în marea cetate Edo. Într-un târziu, zărise bastioanele de nea ale Castelului Edo acoperind cerul, în faţa ei. Pătrunseseră înăuntru, iar porţile se închiseseră în urma lor.

Cât de singură fusese la început! Nu-şi închipuise niciodată că putea exista atâta tristeţe. Nici măcar nu fusese în stare să priceapă ce-i ziceau. Avusese atâtea lucruri de învăţat: cum să vorbească şi să meargă ca o doamnă, să scrie şi să citească. De atunci se scurseseră patru ierni şi trei veri. Dar în fiecare zi se mai gândea, încă, la mama şi la tatăl ei, întrebându-se ce mai făceau şi cum se mai descurcau.

Acum se aşeză la locul ei obişnuit, lângă prinţesă, şi începu să-i facă vânt cu evantaiul, străduindu-se să păstreze aerul din jurul ei cât de răcoros şi de proaspăt putea.

Un firicel de fum aromat se încolăci în aer, ieşind din beţişorul parfumat ce ardea într-un colţ. De cealaltă parte a paravanelor cu ornamente aurite care îngrădeau sectorul privat al prinţesei, grupuri de doamne de companie se tolăneau, sporovăind şi râzând, cu robele vălurindu-le în jur ca frunzele de nuferi pe undele unui lac. Numai câtorva privilegiate li se permitea accesul în spatele paravanelor.

Dacă Sachi n-ar fi fost atât de tânără, i s-ar fi părut ciudat că tocmai ea, dintre toate celelalte, se afla acolo. Dar prinţesa ţinea la ea. Găsea alinare în compania ei, mărturisise.

Sachi îi aruncă o privire prinţesei. Ştia că trebuia să-şi ţină ochii plecaţi cu smerenie tot timpul, mai ales în prezenţa Alteţei Sale. Dar erau atât de multe reguli, atâtea de ţinut minte! Uneori avea impresia că era singura căreia îi păsa cu adevărat de prinţesa Kazu. Pentru Sachi ea întruchipa ideea de perfecţiune. Scrisul ei de mână era mai elegant decât al tuturor doamnelor ei de companie, poemele ei mai înduioşătoare, şi când cânta la *koto*[3] ascultătorii ei erau mişcaţi până la lacrimi. Când îndeplinea ceremonia ceaiului, mişcările ei erau poezie pură. Cu toate acestea, avea în ea ceva de sălbăticiune prinsă în plasa protocolului şi respectului cu care o înconjurau. Uneori lui Sachi i se părea că zăreşte o scânteie de panică în ochii ei negri, de căprioară speriată. Tânără şi fragilă cum era, Sachi tânjea s-o protejeze.

De departe veni până la ele un zgomot înfundat de paşi, zorind de-a lungul coridorului, apropiindu-se de ele. Sachi auzi uşa sălii de la exterior alunecând pe şinele ei şi scândurile scârţâind, pe când vizitatorul se lăsa în genunchi. Se auziră un vacarm de voci, foşnetul mătăsurilor, apoi se ivi o doamnă de onoare, înclinându-se la o margine de paravan. Doamna Tsuguko se aplecă spre ea în felul ei rezervat, apoi se întoarse către prinţesă şi îi şopti ceva la ureche. Sachi surprinse cuvintele:

— Se apropie momentul vizitei de dimineaţă.

Prinţesa îngheţă. Apoi, pe neaşteptate, se uită la Sachi, care îndată îşi plecă ochii. Prinţesa respiră odată adânc, ca şi cum şi-ar fi amintit ce şi cine era. După aceea, se întoarse spre doamna Tsuguko şi îi porunci cu un calm studiat:

— Spune-le doamnelor să înceapă pregătirile.

Sachi se grăbi să strângă scoicile şi le aşeză înapoi în cutiile lor, legându-le cu grijă şnururile de mătase cu ciucuri. Când venise prima oară la palat, totul fusese atât de nou pentru ea, încât abia dacă ştiuse unde se află ori ce lux o înconjoară. Acum, după aproape patru ani, mânuia plină de reverenţă scoicile pictate şi cutiile lăcuite.

Numai doamnelor de cel mai înalt rang le era vreodată dat să cunoască prezenţa shogunului. Viaţa întregului palat gravita în jurul lui. Când era absent parcă se lăsa întunericul. Toate femeile care

---

[3] Instrument cu coarde tradiţional. (n.tr.)

trebăluiau în palatul femeilor, de pe cele mai înalte trepte pe scara ierarhiei până pe cele mai de jos, mari doamne, doamne mai puţin însemnate, bătrâne, tinere, slujnice, servitoare ale slujnicelor, paznice cu halebarde, slujnice de la băi, slujnice pentru curăţenie, cele care cărau cărbuni şi apă, până şi fetele bune la toate, cărora lumea le zicea „lepădături”, rămâneau tăcute şi temătoare. Când se întorcea, parcă ar fi ieşit soarele din nori. Dar majoritatea femeilor care-şi puneau viaţa în serviciul acestei zeităţi nu sperau nicicând să-l vadă vreodată în toată strălucirea.

Într-adevăr, era cu totul extraordinar, aşa cum le auzise Sachi pe cele mai bătrâne vorbind între ele, pentru shogun să le văduvească de prezenţa lui. Cel de-al treilea shogun, seniorul Iemitsu, vizitase Kyoto în Era Kan'ei, acum mai bine de două sute de ani, dar de atunci niciun shogun nu-şi mai părăsise vreodată castelul. Shogunul de dinainte, seniorul Iesada, ca toţi înaintaşii lui, se născuse, trăise şi murise între zidurile lui.

Pentru ce şi-ar fi dorit cineva să plece de acolo? Castelul era o lume în sine. Pe lângă palatul interior, cu birourile, sălile de gardă, marile bucătării, sufrageriile şi băile lui, clădirile pentru marile doamne şi labirinturile de săli unde locuiau femeile, toate ridicate în grădini splendide cu lacuri şi pâraie, cu cascade şi scene pentru jocuri şi dansuri, mai existau şi un palat intermediar, reşedinţa shogunului când nu se afla în palatul interior, precum şi palatul exterior, unde se desfăşurau acţiunile oficiale şi îşi avea birourile guvernul.

Femeile, fireşte, nu se duceau niciodată acolo şi, teoretic, nu ştiau ce se petrece, deşi, practic, noutăţile şi bârfa păreau să pătrundă în palatul interior plutind prin aer, aşa încât, chiar dacă nu-i părăseau niciodată incinta, femeile ştiau ce se petrecea în lumea de afară. Toate aceste palate, cel interior, cel intermediar şi cel exterior, formau citadela principală. Dar mai exista şi o a doua citadelă, unde moştenitorul, în cazul în care exista vreunul, împreună cu mama lui îşi ţineau curtea, precum şi citadela de vest, unde văduvele, nevestele, consoartele şi concubinele shogunilor defuncţi trebuiau să locuiască, călugărindu-se. Fiecare dintre ele era o versiune mai mică a citadelei principale, avându-şi propriile palate exterioare, intermediare şi interioare. Marele şanţ cu apă şi zidurile înalte împresurau întinderile împădurite ale grădinilor Fukiage şi ale Colinei Momiji, unde femeile se puteau plimba în voie, bucurându-se de trecerea anotimpurilor, ca şi palatele familiilor Tayasu şi Shimizu,

rubedenii de sânge ale clanului Tokugawa.

De fapt, tot ce-şi putea dori cineva se afla acolo. Odată intrate în castel, femeile ştiau că aveau să-şi petreacă între zidurile lui tot restul vieții, în afară de cazul în care erau nefericite sau se purtau rău. Desigur, le era permis să-şi viziteze câteodată familiile. Sachi ştia că în curând şi ei avea să i se dea voie să-i vadă pe ai săi, deşi vechiul ei trai țărănesc părea atât de îndepărtat în timp, încât abia o mai ținea minte pe fetița care fusese, când locuise în sat.

Altădată, când prințesa făcea zilnic drumul ca să-i dea binețe shogunului, Sachi rămânea în apartamentele regale. Dar astăzi ceva se schimbase. Poate, îşi zicea micuța în gând, avea de-a face cu vârsta. Acum, că împlinise cincisprezece ani, ajunsese la maturitate şi începuse să sângereze în fiecare lună. Pletele ei erau încolăcite într-o coafură mai matură, iar acum purta un tip de chimono care marca faptul că intra în rândul tinerelor slujnice. Îi dăduseră chiar un nou nume.

În loc de Sachi, „fericire”, i se zicea acum în mod oficial Yuri, „crin”. Îi plăcea noul ei nume. O făcea să se simtă delicată şi feminină, dar maiestuoasă, parte a unei lumi mai splendide decât înainte. Se schimba şi la trup, înmugurind aproape la fel de repede ca un lăstar de bambus în anotimpul ploios. Brațele şi picioarele i se făcuseră lungi şi subțiri, iar micii ei sâni rotunzi trebuiau să fie turtiți ca să-i încapă în chimono. Până şi chipul îi părea de fiecare dată altul, când se uita în oglindă.

Acesta era, poate, motivul pentru care, în acea dimineață, doamna Tsuguko i-a atras atenția să se pregătească să asiste la întâmpinarea shogunului. Dar nu era treaba ei să pună întrebări. Femeile mai în vârstă îi aminteau, iar şi iar, că ea însăşi, cu tot ceea ce simțea, nu conta. Indiferent ce i se întâmpla, indiferent ce sentiment o încerca, trebuia să se străduiască să pară netulburată, ca un heleşteu ale cărui ape se linişteau după ce o piatră fusese aruncată în el. Soluția era să-şi amintească care-i era locul, să fie supusă, să nu se facă niciodată de ruşine pe ea şi nici pe alții.

În miezul dimineții, pe când se apropia ceasul calului, femeile se pregătiră să plece. Prințesa se ridică în picioare şi, ținându-şi la brâu evantaiul de ceremonie, din lemn de chiparos, ieşi, parcă plutind, din apartamentele ei. Mişcările îi erau atât de suave, încât fumul ce se încolăcea din bețişorul parfumat aproape că nu se clinti. Pantalonii roşii largi îi foşniră, iar mantoul din brocart se întinse ca un evantai

în spatele ei. Un parfum subtil o învăluia, ieşind din robele înmiresmate. Doamnele ei o urmară, ca într-un alai nesfârşit de corole uriaşe, în chimonourile albe şi subţiri, de vară, şi fustele pompoase, vişinii. De obicei, doamna Tsuguko s-ar fi găsit în capul coloanei, aşa cum se cuvenea rangului ei de mai-mare peste doamnele de companie. Astăzi însă ea rămase în spate, lângă Sachi, pentru a o supraveghea îndeaproape.

Afară, culoarul de trecere era plin de femei în genunchi. Plecându-se iar şi iar, o salutară pe prinţesă. Sachi mergea de zor cu paşi mărunţi, atentă la nenumăratele straturi de ţesături ce-i acopereau trupul, învolburându-se la picioarele ei. Fiind mai scundă decât toate celelalte, trebuia aproape să alerge ca să nu rămână în urma lor. Odată se împiedică în trenă.

— Paşii mai mici! o avertiză doamna Tsuguko, strecurându-i un deget elegant sub cot. Degetele de la picioare întoarse înăuntru! Mâinile pe lângă coapse, cu degetele drepte, degetele mari strânse-n palmă! Capul jos! Uită-te-n pământ!

Precedate de uşieri, prinţesa şi doamnele ei plutiră infinit de alene, cu paşi măsuraţi, de-a lungul coridorului, rând pe rând. Robele lor foşneau blând, ca valurile sărutând malurile unui râu. Palatul era un labirint. Grăbindu-se cu paşi mărunţi, cu ochii aţintiţi asupra rogojinilor, Sachi se întreba cum avea să mai găsească drumul înapoi, dacă ar fi fost lăsată de capul ei. Ridicându-şi o clipă privirea, surprinse o imagine fugară a coridorului lung ce dispărea în depărtări, mărginit cu rânduri de uşi din lemn închise. În urma lor, ştia ea, rămâneau sălile aglomerate, unde locuiau sutele de doamne de companie, împreună cu slujitoarele lor.

Când mai furişă iar o privire, tocmai înconjurau o vastă sală de audienţe. Cea mai mare parte a ei era cufundată în întuneric. Pe un şir de uşi, care abia se desluşeau în penumbră, pluteau cocori zugrăviţi şi înotau ţestoase. Pe un altul, se zăreau munţi şi cascade ce-i amintiră preţ de o clipă de casa părintească. Leoparzii şi tigrii pândeau din umbră, cu ochi lucitori. Dragonii se încolăceau de-a lungul pragurilor şi frizelor, iar tavanul arunca străluciri de aur. Până şi cuiele erau de aur, având modele complicate. Pe o latură a zidului se găsea o curte interioară cu un mic iaz şi un pătrăţel infim de văzduh cenuşiu. Flori albe licăreau pe stânci. Zăpuşeala era atât de mare, încât îţi venea greu să te mişti. Aerul era dens de atâta umezeală.

— Capul jos! şuieră doamna Tsuguko.

Ajunseră pe o pasarelă care ducea în aripa privată a shogunului, ridicându-se ca un pavilion printre pajişti, sălcii, pâraie scânteietoare şi straturi de irişi purpurii. O mulţime de femei aşteptau în genunchi acolo. Ele se dădură înapoi la apropierea prinţesei. În faţă se aflau şapte femei smochinite, cu feţe ca pergamentul şi peruci elaborate din păr negru, lucios. Erau bătrânele care supravegheau fiecare detaliu al vieţii din palatul femeilor. Ele fuseseră, din câte se vorbea, frumuseţile de odinioară, dintre sutele de concubine ale seniorului Ienari, bunicul shogunului de astăzi. Însă, în ceea ce o privea pe Sachi, ele erau dragoni ce scuipau foc pe nări. Tremura numai la gândul limbilor lor ascuţite şi al degetelor lor osoase. Ce-ar fi fost în stare să-i spună sau să-i facă, văzând o creatură atât de umilă ca ea care se străduia să urce atât de sus? Îşi ridică ochii doar atât cât să le observe feţele, în vreme ce doamna Tsuguko o lăsă să treacă pragul. Fu uimită să vadă că o priveau cu bunătate. Una chiar îi zâmbi şi îi făcu din cap un semn de încurajare.

Abia avu timp să se gândească la aceste lucruri ciudate, înainte ca prinţesa şi întregul ei anturaj să pătrundă, plutind, într-un pasaj lung şi întunecos. Storuri împletite din trestie, împodobite cu uriaşe canafuri roşii, formau un perete. Departe, în celălalt capăt, se găsea o uşă masivă de lemn.

Acesta era faimosul Coridor al Clopoţeilor de Sus, intrarea în palatul femeilor dinspre palatele intermediar şi exterior, care ţineau de domeniul bărbaţilor. Numai shogunul o folosea. Era singurul bărbat care se ducea în apartamentele femeilor. Mai existau câţiva reprezentanţi ai sexului tare, angajaţi în pavilionul femeilor, preoţi stafidiţi, câţiva medici cu feţe netede, robuştii paznici de la porţile de afară, dar ei nu contau. Pentru femeile din palat, bărbaţii nici nu existau.

La uşă atârna un ciorchine rotund din clopoţei de aramă care sunau atunci când shogunul urma să treacă pragul. Era o crimă groaznică să suni din ei fără motiv. O doamnă de companie îngenunchea în partea cealaltă, împreună cu câteva doamne preotese, bătrâne diforme cu scăfârlii rase, lucind în soare, care îmbrăcau, ca şi bărbaţii, rasa preoţească. Când Sachi le zărise prima oară, tresărise surprinsă, acum însă i se părea că făceau doar parte din populaţia obişnuită a palatului.

Prinţesa şi anturajul ei purtau robe albe, pantaloni stacojii şi mantouri vişinii din brocart, costumul oficial al Curţii Imperiale din Kyoto. Însă aristocratele ce umpleau pasajul erau îmbrăcate în robe

mai somptuoase decât tot ce văzuse Sachi până atunci. Unele erau brodate cu desene de irişi şi ramuri de glicină, altele cu evantaie din lemn de chiparos şi care cu boi. Pe unele, peisajele în miniatură în nuanțe de albastru se întindeau pe spinările curbate ale doamnelor. Prințesa şi doamnele ei de companie îşi purtau pletele lungi şi drepte, curgând în valuri până la podea. Însă capetele plecate până-n pământ erau împodobite cu cozi împletite, şuvițele răsucite le erau prinse în piepteni, agrafe şi funde.

Marea văduvă Jitsusei-in, mama naturală a shogunului, îngenunchea la locul de onoare, lângă uşa închisă. Avea o față pământie, ciupită de vărsat. Ca văduvă, avea părul tuns, robe simple şi o sutană cu glugă, de călugăriță. Sachi îi zicea în sinea ei „Cioara Bătrână". În fiecare zi dădea buzna în apartamentele prințesei în veşmintele sale negre, căutând nod în papură. Indiferent cât de tare se străduia cineva să-i facă pe plac, întotdeauna găsea ceva de reclamat.

Prințesa îşi luă locul pe perna din fața ei. Dar, tocmai pe când îşi strângea cu grijă fustele sub genunchi, un roi de femei în robe cu broderii bogate înaintară încet, grandios, pe coridor. În fruntea lor păşea o femeie înaltă şi arogantă. Era îmbrăcată, ca şi Cioara Bătrână, în straie de călugăriță, însă robele îi erau din cea mai fină mătase, de un cenuşiu bătând în vioriu, iar mantia îi era drapată cu iscusință, în aşa fel încât să dea la iveală o mică porțiune din pielea moale a gâtului ei alb ca neaua. Portul ei lăsa clar să se înțeleagă că, indiferent de costumul pe care-l purta, era o prințesă.

Ridicându-şi privirea din locul ei de la capătul şirului, pe Sachi o cuprinse frica. Era Cea Retrasă, temuta văduvă Tensho-in. Toată lumea o lăuda. Se zicea că avea un temperament aprig şi cerbicia unui bărbat. Toată lumea ştia cum l-a ridicat odată în brațe pe răposatul shogun, soțul ei, şi l-a scos afară din palat în timpul unui cutremur. Mai era, şopteau femeile, o călăreață iscusită care putea mânui halebarda la fel de bine ca orice soldat, precum şi o expertă în dansul şi cântatul teatrului Nō. N-avea încă treizeci de ani, era în floarea frumuseții. Un zâmbet atotştiutor îi lumina buzele de bijuterie, iar ochii îi ardeau cu o energie tumultuoasă.

Toate capetele însă se întoarseră să o privească pe tânăra care se grăbea în spatele ei. Era de vârsta lui Sachi, cu un năsuc cârn şi tenul măsliniu al unei fete din Edo, total diferit de paloarea aristocratică a femeilor din Kyoto. Fețişoara ei copilăroasă, durdulie, era dibaci fardată în stilul Edo, cu buzele ei pline strălucind de luciul

verzui, cunoscut drept „roşu de bambus fraged.” Ea se legăna în paşi mărunţi, întorşi înăuntru, cu un picior aşezat cu grijă după celălalt, cu ochii plecaţi cu o sfială prefăcută. Dar felul în care-şi ţinea umerii arăta că ştia prea bine că toţi ochii erau aţintiţi asupra sa.

Sachi oftă când o zări. Sub machiaj se ascundea Fuyu, renumita stea a domnişoarelor de companie. Sachi tânjea să fie la fel de sigură şi de stăpână pe ea. În prezenţa lui Fuyu, simţea apăsarea rădăcinilor ei umile şi a lipsei de educaţie aleasă. Cât despre Fuyu, nici nu catadicsea să-i adreseze vreun cuvânt lui Sachi, în afară de rarele ocazii din timpul antrenamentelor cu halebarda când Sachi reuşea să mai dea şi ea o lovitură cu prăjina. Atunci Fuyu îşi ridica bărbia, se uita de sus şi constata pufnind:

— Nu-i rău... pentru o ţărancă!

Era fiica unuia dintre căpitanii din gardă şi, la fel ca Sachi, slujitoare. Cu toate aerele ei, nu era mai îndreptăţită să-l întâmpine pe shogun decât era Sachi.

Dar ceea ce stârni un murmur de admiraţie prin mulţimea de doamne era spectaculoasa ei vorbă. Pe ea era brodată o vedere răpitoare a oraşului Edo. Şerpuind în jurul tivului căptuşit era râul Sumida mărginit de magazii, cu podul Nihonbashi arcuindu-se peste el. Golful Edo era reprezentat printr-o curbă sinuoasă de albastru pe şale. Casele, templele, o pagodă, străzile punctate de minuscule figurine brodate i se răsfirau pe spinare şi pe mâneci, ca şi frunzişul strâns în grămezi, ba chiar şi turlele Castelului Edo. Toate acestea erau cusute în fir de aur. Era o operă de artă nepreţuită, făcută să-ţi ia ochii.

În vreme ce doamnele îşi ocupau locurile de-a lungul coridorului, Cea Retrasă se năpusti în direcţia Ciorii Bătrâne şi a prinţesei, plecându-se adânc:

— Complimentele mele Alteţei Voastre Imperiale, rosti ea, adresându-se prinţesei.

Vorbea încet, însă vocea ei, neobişnuit de profundă şi de sonoră, se auzea până la capătul coridorului:

— Sunteţi cât se poate de binevenită. Ce onoare să vă avem printre noi! Totuşi, sper c-aveţi foarte mare grijă de sănătatea dumneavoastră pe o vreme atât de caniculară.

Pe coridor nu se mai auzi decât foşnetul evantaielor. Dogoarea era mai intensă ca niciodată. Sachi se mişcă în loc stingherită, simţindu-şi straiele grele lipindu-i-se de pielea umedă. Îşi lăsă capul în jos, ascultând înfricoşată răspunsul prinţesei.

Ca una ce „trăia deasupra norilor”, fiind, la urma urmei, fiica răposatului Fiu al Cerului şi sora celui care domnea, prinţesa Kazu se aştepta la deferenţa ce i se datora în virtutea statutului său superior. Nu uita nicio clipă că renunţase la viaţa plină de rafinament de care se bucura la Curtea din Kyoto pentru a se coborî la nivelul acelor oameni de condiţie joasă. Cu toate acestea, departe de a-i arăta respectul cuvenit şi recunoştinţa pentru sacrificiul ei princiar, Cea Retrasă profita de orice prilej ca să se impună în faţa ei. În calitatea ei de văduvă a shogunului anterior şi mamă adoptivă a celui de-acum, Cea Retrasă fusese deţinătoarea incontestabilă a puterii în palat înainte de sosirea prinţesei şi era hotărâtă să-şi păstreze autoritatea.

În intimitatea apartamentelor prinţesei, doamnele aristocrate care o însoţiseră pe prinţesa Kazu n-aveau decât dispreţ pentru Cea Retrasă şi slujitoarele ei. Erau nişte necioplite, ca să nu le spună chiar vulgare, şopteau ele. Cum îndrăzneau s-o trateze pe prinţesă cu o asemenea lipsă de respect? Cât despre stilul lor de a se îmbrăca, de a se adresa şi de a se purta, demn de nevestele unor samurai… mă rog, nu le stârnea decât mila, dacă nu râsul. Când doamnele prinţesei se întâlneau cu cele ale văduvei Tensho-in pe coridoare, treceau pe lângă ele, abia catadicsind să le salute cu o uşoară înclinare dispreţuitoare a capului. Însă între servitoarele lor aveau loc încăierări dese. Se auzeau voci ridicate şi se ştia chiar că ajungeau să se zgârie, să se ciupească, să se muşte, să-şi smulgă hainele şi părul.

Cele două mari doamne făceau tot ce le stătea în putinţă să se evite una pe cealaltă. Cu toate acestea, uneori ajungeau la înfruntări directe. Prinţesa era mult prea mândră, având parte de o creştere mult prea aleasă, ca să-şi ia singură apărarea, dar Sachi ştia ce suferinţe îi provocau aceste întâlniri.

Când sosise prima oară la castel, prinţesa insistase să vorbească în dialectul arhaic al Curţii Imperiale. Acela era idiomul pe care l-a învăţat mai întâi Sachi. Într-adevăr, prinţesa se aşteptase ca toată lumea din palatul femeilor să adopte graiul şi obiceiurile din Kyoto, căci aceasta fusese una dintre condiţiile căsătoriei sale. Însă în această privinţă, ca şi în multe altele, fusese dezamăgită.

Acum, în loc să zică: „Vă aduc mulţumire pentru bunătatea dumneavoastră” în graiul ei tărăgănat din Kyoto, aşa cum ar fi făcut odinioară, ea şopti cu o vocişoară ascuţită, ca un ciripit de pasăre:

— Vă rămân îndatorată, Onorabilă Retrasă.

Timp de câteva minute schimbară complimente, întrecându-se în

exprimări cât mai înflorite. Pe urmă, Cea Retrasă îşi îndreptă spinarea.

— Încă o dată vă aduc cele mai sincere mulțumiri, Alteța Voastră Imperială, pentru că purtați atâta grijă Înălțimii Sale, fiului meu adoptiv, spuse ea, uitându-se drept la prințesă şi subțiindu-şi buzele în cel mai dulce şi mai veninos dintre surâsuri. Dar sunt stânjenită să văd că uşierii au făcut iar greşeala lor obişnuită. Ca de obicei, v-au aşezat în mod greşit în locul meu. În calitatea mea de soacră şi de primă doamnă a acestei gospodării, trebuie să fiu prima care-l întâmpină pe fiul meu la întoarcerea lui acasă. Sunt convinsă că sunteți la fel de nerăbdătoare ca şi mine să îndreptăm împreună această scăpare.

Se lăsă tăcerea. Toată lumea îşi ținu respirația. Prințesa Kazu rămase cu ochii în pământ, muşcându-şi buzele.

— Dimpotrivă, eu ar trebui să-mi exprim recunoştința față de dumneavoastră, doamna mea, Tensho-in, murmură ea cu o politețe de gheață. Sunt încântată să vă văd. Dar ştiți destul de bine că, în calitatea mea de reprezentantă a Fiului Cerului şi ca umilă soață a Înălțimii Sale, sunt obligată, aşa lipsită de însemnătate cum sunt, să ocup un loc superior. Sper că veți fi atât de bună şi-mi veți permite să rămân la locul meu cuvenit, măcar de această dată.

— Am mai avut discuția asta de nenumărate ori, noră, îi atrase atenția cu nonşalanță Cea Retrasă, în timp ce ochii ei negri aruncau flăcări. Vorbiți întruna de tradiție şi de reguli. Însă uitați că ne aflăm la Castelul Edo. Aici, în Edo, avem propriile noastre tradiții şi datini, stabilite de primul shogun, prințul Ieyasu, vechi de veacuri. Ştiți foarte bine că sunt văduva Înălțimii Sale cel de-al treisprezecelea shogun, prințul Iesada. Ca soacră a domniei voastre mă îngrozeşte numai faptul că vă puteți gândi să nu-mi faceți pe plac. Insistați să vă agățați de titlul dumneavoastră caraghios, de coafura şi portul dumneavoastră provinciale. Foarte bine. Dar, când suntem silite să ne întâlnim, trebuie să-mi acordați respectul cuvenit.

Sachi se înfioră, simțind umilința prințesei ca şi cum ar fi fost în pielea acesteia. Prințesa Kazu nu mai scoase un cuvânt, ci se dădu înapoi, îngenunchind pe podea, pe când Cea Retrasă îi luă locul pe perniță.

II

Clopoţeii de la capătul coridorului sunară. Clinchetul subţirel, slab, încă mai reverbera ca un ecou, când răsunară patru lovituri de tobă, una după alta, de pe meterezele castelului, marcând ceasul zilei. Bătrânele şi uşierii, doamnele de companie şi preotesele încărunţite se prosternară de fiecare parte a uşii.

Sachi se aşezase şi ea în genunchi, cu ochii aţintiţi pe *tatami*. Auzi scrâşnetul zăvoarelor de fier, trase din locaşurile lor, şi vaietul marii uşi deschizându-se. Se lăsă tăcerea, spartă doar de zăngănitul înăbuşit al oţelului. Prin murmurul vocilor se distinse un timbru străin de glas bărbătesc, primul pe care-l auzea Sachi după aproape patru ani. Împreună cu tropăitul mărunt al paşilor de femei şi foşnetul mătăsurilor, pătrunse zgomot de picioare în încălţări moi păşind peste *tatami* cu o apăsare degajată de bărbat, aducând mireasma unui parfum exotic şi complicat. Timpul trecea cu o dureroasă încetineală. Glasul şi parfumul se apropiară. Sporovăiala, complimentele, cozeria şi râsetele se auziră tot mai aproape. Încet-încet, paşii hotărâţi de bărbat înaintară. Apoi se opriră, chiar în faţa ei.

— Aceasta-i ea? întrebă vocea.

Cuvintele sunau ciudat şi arhaic. Sachi nu mai auzise niciodată jargonul pe care numai shogunul îl putea folosi. Pricepu cu greu ce zicea el.

— Ridică-ţi ochii, copilă, îi şuieră doamna Tsuguko, prima doamnă de companie a prinţesei, care şedea în genunchi chiar în spatele ei. Salută-l pe Înălţimea Sa!

Sachi îşi înălţă capul numai atât cât să zărească o pereche de ciorapi albi din mătase. Atunci, preţ de o clipă, îşi ridică privirea. Se trezi uitându-se drept în doi ochi căprui, cercetători. Îşi lăsă iute faţa în jos, atât de zăpăcită, încât se înroşi până-n vârful urechilor. Se lăsă tăcerea.

— Cum o cheamă? se interesă glasul.

Un murmur ca o adiere trecând printr-un câmp văratic susură de-a lungul coridorului. Doamna Tsuguko râse cristalin:

— Înălţimea Voastră, această umilă copilă este Yuri, din casa Sugi, stegari ai *daimyo*-ului din Ogaki, răspunse ea, folosind numele de protocol al lui Sachi. Se află sub protecţia mea.

Sachi încă mai tremura mult după ce paşii se îndepărtaseră, ducând cu ei parfumul, şi după ce auzise uşile de la apartamentele personale ale shogunului deschizându-se şi închizându-se la loc.

În tăcere, ea le urmă pe doamnele de companie înapoi în aripa

prințesei. Gândurile i se învârtejeau în minte. Încălcase regula cea mai importantă. Îşi ridicase chipul în văzul unei ființe de rang mai înalt chiar decât bătrânele, sau doamna Tsuguko ori Cea Retrasă, sub privirea Înălțimii Sale shogunul, care se asemăna mai mult cu un zeu decât cu un om. Prințesa Kazu, fireşte, era de un rang mai înalt decât el. Dar era altfel. Sachi aparținea prințesei. Prințesa o alesese şi o ținea sub aripa ei. Să fi înțeles ea greşit? Doamna Tsuguko chiar voise ca ea să încalce protocolul?

Lucru ciudat, Înălțimea Sa era tânăr. Întotdeauna crezuse că cineva atât de puternic şi de atotcunoscător, încât nu putea fi văzut nicicând de ochii muritorilor de rând, trebuia să fie mai bătrân, mai aspru şi mai de temut decât bătrânii sfetnici care uneori se mai iveau cu mesaje pentru ea, spre a le transmite mai departe uneia sau alteia dintre marile doamne.

Pe urmă, mai era şi Fuyu. De ce mai venise ea acolo, îmbrăcată atât de bătător la ochi? Treaba era mult prea încurcată. Trecând dintr-un coridor în altul cu paşi mărunți ca de pasăre, ținându-şi umerii lăsați cu modestie în jos, aşa cum fusese învățată, Sachi simțea că se sufocă de atâtea reguli şi protocol. De-ar fi putut să zvârle cât colo toate hainele în care era înfofolită şi să fugă, să sară, să țopăie ca altădată! Trebuia să stea de vorbă cu Taki, prietena ei. Ea pricepea totul. Ea avea să ştie toate răspunsurile.

Doamna Tsuguko păstră şi ea tăcerea, până când ajunseră în apartamentele prințesei. Acolo o trase pe Sachi în spatele paravanelor şi o sili să îngenuncheze, cu fața la ea:

— Ei bine, draga mea, începu ea. Ce noroc pe tine!

Îi zâmbea binevoitoare, plină de încântare. Sachi n-o mai văzuse niciodată purtându-se astfel. De obicei dădea dovadă de o condescendență arogantă.

— Te-ai descurcat foarte, foarte bine. Părinții tăi vor fi mândri de tine.

Uitând complet de educația primită, Sachi căsca gura la ea, înmărmurită.

— Se pare că Înălțimea Sa a acceptat oferta Alteței Sale. Desigur, aranjamentele trebuie făcute în maniera cuvenită. Înălțimea Sa şi-a făcut cunoscută dorința, după cum ai auzit, iar Alteța Sa şi-a dat permisiunea. Se va redacta scrisoarea care va fi trimisă pe dată emisarului Înălțimii Sale. Vino la mine în seara asta, când soarele va începe să apună, iar eu te voi instrui şi te voi pregăti.

— Să mă pregătiți? Pentru ce?

— Cât de inocentă-i copila! exclamă doamna Tsuguko, râzând pe înfundate. Ai fost promovată ca slujitoare de rang mijlociu. La cererea Înălțimii Sale, Alteța Sa te prezintă lui ca pe un dar de rămas-bun, spre a-i sluji drept concubină.

— Concubină! repetă Sachi, plecându-şi fața până la *tatami*. Nu sunt demnă de o asemenea onoare, se bâlbâi ea.

Atunci, pe când începea să pătrundă înțelesul deplin al cuvintelor, oftă tulburată:

— Doamnă… Înălțimea Voastră… Asta-i o cinste prea mare pentru mine. Alteța Sa mi-a arătat dintotdeauna o bunătate mai mare decât merit. N-am nicio altă năzuință decât să slujesc Alteței Sale.

Cuvintele i se revărsară pe gură:

— Vă rog, alegeți pe altcineva. Nu pe mine, Înălțimea Voastră. Vă rog, nu pe mine. Sunt sigură că n-o să mă descurc. N-o să ştiu ce să fac. Nu sunt pregătită. Nu ştiu nimic, Înălțimea Voastră. Chiar nimic.

— Copilă! Nu îndrăzni să pui sub semnul întrebării hotărârea noastră, se răsti doamna Tsuguko, apoi continuă pe un ton mai blând: ştiu că eşti încă tânără şi abia ai intrat în lume. Dar până şi tu trebuie să înțelegi că ți se face cea mai mare onoare şi ți se oferă cel mai bun prilej la care o fată ca tine ar putea visa. Mai ales una de stirpea ta. Totul s-a petrecut foarte repede. N-am avut destul timp să te învăț chiar tot ce trebuie să ştii. Dar asta-i bine. Inocența este farmecul tău. Înălțimea Sa pleacă mâine la Osaka, aşadar vom amâna ceremoniile oficiale ale uniunii până la întoarcerea lui. Numai dacă vei fi pe placul Înălțimii Sale vei trece de-a binelea pragul palanchinului cu nestemate. Crede-mă, nu te vei mai întâlni a doua oară în viață cu o asemenea şansă. Contăm pe tine, încheie ea pe un ton sever. Te vei duce la Înălțimea Sa chiar astă-seară.

Sachi, încă amețită, mai era în genunchi, când la uşă se auzi forfotă. Era Cea Retrasă. Nu se mai apropiase niciodată până într-atât de apartamentele prințesei. Se auzi un foşnet de mătăsuri, pe când doamnele de companie se lăsau în genunchi. În clipa următoare ea se ivi din spatele paravanelor. Frumosul ei chip era de gheață, cu excepția unei vene care-i zvâcnea la tâmplă. Se uită drept în ochii doamnei Tsuguko:

— Aşa deci, începu ea, îndreptându-şi cu aroganță ținuta. Trebuie să fii mândră de tine! V-ați descurcat foarte bine, tu şi cu stăpâna aia a ta, vârându-i creatura asta pe gât fiului meu, copilul ăsta găsit!

Doamna Tsuguko era în genunchi. Înălțându-şi privirea, îşi ridică sprâncenele, încrețindu-şi fruntea, cu o mină de smerenie

zeflemitoare:

— Ce surpriză! se minună ea. Suntem extraordinar de onorate, doamna mea, că ne cinstiți modestul sălaş cu nepreţuita dumneavoastră prezenţă. Vă mulţumim foarte mult pentru felicitările dumneavoastră. Nu trebuie să vă mai aduc aminte, negreşit, că doamna Yuri este fiica adoptivă a casei Sugi, stegari ai *daimyo*-ului din Ogaki.

— O fi ea săltată, dar ştim noi bine de unde vine, se burzului Cea Retrasă, în timp ce sângele i se ridica în obraji. Este un animal, o nătângă analfabetă. Am văzut-o când aţi adus-o la Curte. Nici măcar nu putea vorbi omeneşte.

— Liniştiţi-vă, doamna mea. Înălţimea Voastră ştie prea bine cu ce disperare am tot căutat o concubină care să-i dea un fiu Înălţimii Sale. Şi dumneavoastră vă făceaţi griji în privinţa asta. Ar fi groaznic pentru noi toate dacă regentul, seniorul Yoshinobu, ar fi în poziţie să preia puterea. De mai multe ori am pornit procedurile de selecţie, însă Înălţimea Sa a respins fiecare doamnă de companie aleasă de noi. Cu toate acestea, continuă doamna Tsuguko pe acelaşi ton imperturbabil, dintr-un motiv oarecare această fetiţă umilă i-a aprins inima. Ar trebui să le mulţumim zeilor.

— Aduci ruşinea asupra Casei Tokugawa, se răţoi Cea Retrasă.

— Sunt sigură că n-aţi uitat nicicând, doamna mea, că doamna Iama, mama celui de-al cincilea shogun şi consoarta preaiubită a celui de-al treilea, prinţul Iemitsu, a văzut lumina zilei ca fiică de zarzavagiu, pe o treaptă mult prea joasă fie şi pentru a se afla în prezenţa Înălţimii Sale, ripostă doamna Tsuguko mieros. Era, dacă vă mai amintiţi, o slujnică delegată să asiste la baia Înălţimii Sale, când i-a aprins augusta inimă. Cel de-al şaselea shogun, prinţul Ienobu, a fost copilul unei femei de rând, pe o treaptă atât de joasă, încât nici măcar nu i se putea conferi statutul oficial de concubină. Înălţimea Sa, dacă-mi daţi voie să vă reîmprospătez memoria, a trebuit să fie crescut în secret de către o servitoare. Apoi a mai fost doamna Raku, mama celui de-al patrulea shogun. Lăsaţi-mă să mă gândesc. N-a fost tatăl ei vânzător de haine la mâna a doua?

— Destul, destul!

— Oricum, noi nu mai putem face nimic, doamna mea. Aţi fost de faţă când însuşi Înălţimea Sa a preferat-o pe candidata noastră, nu pe a dumneavoastră.

— Este încă un copil, şuieră Cea Retrasă. Nu ştie nimic. L-aţi vrăjit.

— Ştiţi iarăşi foarte bine că stă în puterea Alteţei Sale să-i ofere în dar Înălţimii Sale o concubină. Vedeţi, n-aveţi niciun motiv să vă plângeţi, o consolă ea, aşezându-şi mâinile cu palmele lipite de rogojina înmiresmată din paie de orez, cu degetele strânse şi cu vârfurile arătătoarelor aproape atingându-se. Vă mulţumesc foarte mult pentru c-aţi binevoit să ne faceţi această vizită, declară ea cu un aer de încheiere, atingându-şi mâinile cu fruntea.

— Şi ai dresat-o deja, nu-i aşa, în artele dormitorului? Nu prea cred. Este o bădărancă. Nu va rezista prea mult!

Acestea fiind zise, Cea Retrasă ieşi în goană din cameră. Când uşa se închise, iar foşnetul paşilor ei se îndepărtă, doamna Tsuguko se întoarse spre Sachi. Trăsăturile ei aristocratice erau răvăşite de îngrijorare:

— Aşa cuvinte crude şi nesăbuite! spuse ea.

Sachi n-o mai auzise niciodată punând atâta simţire în vorbele ei:

— Toate trebuie să-i arătăm respect doamnei Tensho-in, însă merge prea departe. De astă dată a pierdut bătălia. Nu te întrista, draga mea. Nu te mai gândi la invidia ei. De când te-a văzut prima dată, Alteţa Sa a ştiut că nu te potriveai acelor locuri rustice. A ştiut că soarta-ţi rezervă altceva, că tu eşti ca noi. Înălţimea Sa este tânăr şi crescut în spiritul blândeţii, nu-i interesat să se joace cu femeile. Doamna Tensho-in şi bătrânele i-au prezentat multe doamne frumoase, de sânge nobil, iscusite în arta cochetăriei, dar le-a respins pe toate. Alteţa Sa îl cunoaşte bine. A ştiut că tu, cu feţişoara ta frumoasă şi cu inima ta curată, vei fi pe gustul lui. Nu te teme. Alteţa Sa şi cu mine ne-am pus întreaga nădejde în tine. Bagă de seamă însă. Până diseară, rămâi aici în sălile regale. Cine ştie la ce-ar putea-o împinge gelozia pe o femeie?

Sachi încă mai era în genunchi. De nenumărate ori în trecut, fusese ţinta unor înţepături la fel de crude ca ale Celei Retrase. Palatul femeilor, din câte aflase ea, era un loc plin de nisipuri mişcătoare, unde femeile îţi zâmbeau, apoi rosteau cuvinte ce tăiau în carne vie ca un pumnal. Nu conta că fusese adoptată în mod oficial de o familie de samurai, toată lumea ştia de unde venea. Multe dintre doamnele prinţesei şi dintre celelalte doamne din palatul femeilor fuseseră de faţă când Alteţa Sa o văzuse şi prinsese drag de ea. Pentru ele ea era o sălbăticiune, o jivină pe care prinţesa şi-o alesese, în mod inexplicabil, ca animal de companie. Chiar dacă le deprinsese graiul, mersul şi manierele, chiar dacă se învârtea printre ele zilnic, uşa lor avea să fie veşnic închisă pentru ea. Se purtau bine

cu ea, aşa cum te-ai purta cu un cățel.

Era încă prea amorțită ca să pună la inimă vorbele grele. Cuvintele ce răsunau ca un ecou în mintea ei nu erau cele ale văduvei Jitsusei-in, ci ale doamnei Tsuguko: „…cu fețişoara ta frumoasă şi cu inima ta curată…” Ea nu se vedea deloc aşa.

De-ar fi putut s-o vadă pe Alteța Sa! De aceea o luase din sat şi o urcase pe aceste înălțimi? Numai pentru a-i aduce acest serviciu? Era convinsă că trebuia să mai afle un singur lucru, pentru ca totul să fie limpede. Prințesa însă nu se mai întoarse.

Cu toate acestea, Sachi îşi înțelegea îndatorirea. Indiferent ce avea să se întâmple, avea s-o slujească pe Alteța Sa cât putea mai bine. Era gata să treacă prin orice încercare pe care i-ar fi pregătit-o zeii.

III

Sachi se duse în camera unde dormea, alături de alte slujitoare. Îşi scoase chimonoul pentru ocazii speciale, aşezându-l cu grijă pe un umeraş. Cu gesturi adormite, îşi puse pe ea straiele de fată, îşi luă gherghetul, ghemuindu-se într-un colț. Privea pierdută în fața ei, fără să se atingă de broderia din poală. Atunci se auziră paşi pe duşumeaua de lemn a coridorului de afară. Uşa se deschise larg şi o fată dădu buzna înăuntru, cu figura luminată toată de zâmbet. Era Taki.

— L-ai văzut? o întrebă pe un ton poruncitor, cu o voce ca de şoricel.

Taki, fiica unui samurai scăpătat din Kyoto, era servitoarea uneia dintre doamnele de companie ale prințesei, doamna Kin. Doamna Kin o luase în serviciul ei când împlinise doisprezece ani şi o adusese cu ea la Edo. Ea şi cu Sachi intraseră în acelaşi timp în castel. Taki nu era o frumusețe. Era chiar oarecare. Avea o fețişoară palidă, îngustă, ciupită de vărsat, cu dinți ieşiți în afară, ce o făceau să semene cu un iepure. La venirea lui Sachi, fetele mici, mai ales cele din Edo, care locuiau la castel de ceva vreme, o prigoniseră fără milă, maimuțărindu-i accentul şi rânjind satisfăcute ori de câte ori făcea greşeli de etichetă. Taki îi lua mereu apărarea, cu înverşunare, o ajuta să învețe cum să vorbească şi să se poarte aşa cum se cuvine. Deveniseră prietene bune, chiar dacă Taki se trăgea dintr-o stirpe mult mai aleasă. Prietena țopăia, bătând din palme.

— Toată lumea numai despre asta vorbeşte! strigă ea. Toate sunt

geloase pe tine. Vei fi noua concubină! Dar spune-mi, i-ai aruncat măcar o privire? Cum arată? Este tânăr? Este bătrân? Este frumos? Am auzit că-i tânăr şi frumos.

Se aşeză pe jos, lângă Sachi şi o luă în braţe, zâmbitoare, în aşteptarea unui răspuns.

— Mă rog, îngăimă Sachi stânjenită, abia dacă l-am zărit. Părea chiar tânăr. S-ar putea să fie şi frumos.

— Iar tu ai să devii o doamnă de rang mijlociu. Trebuie să fi făcut ceva tare bun la viaţa ta, ca să te bucuri de un asemenea noroc! Tu ai şi sărit în palanchinul cu nestemate! Zeii nu te-au înzestrat degeaba cu un asemenea chip.

— Dar ce are de făcut o concubină?

— Mă rog, din câte ştiu, domniţele de rang mijlociu lucrează în trei schimburi. Există schimbul de dimineaţă, schimbul de după-amiază şi schimbul de noapte. Trebuie ca domniţele să fie pregătite să-i slujească Alteţei Sale Imperiale la orice oră din zi şi din noapte.

— Nu te mai ţine de glume. Ştii bine ce vreau să spun. Cum rămâne cu Înălţimea Sa?

— Mă rog… nu ştiu prea bine. Vei fi soţia lui numărul doi, regina întregului palat, cu condiţia să-i dăruieşti un copil. Dar sigur ai să i-l faci. Ai tăi vor ajunge bogaţi. Nu vor mai fi împovăraţi de griji. Vei avea nevoie de servitoare. Lasă-mă să-ţi fiu slujnică. Te rog, Sachi, te rog! Te rog, vorbeşte cu doamna Kin.

— Dar… Urmează să mă duc la el diseară.

— Nu-ţi face griji. Trebuie să fi văzut şi tu cărţile pernei şi acele picturi pe care le păstrează unele doamne, acele „imagini care te fac să râzi”. Nu trebuie decât să închizi ochii şi să rabzi. Probabil nici n-o să dureze mult. S-ar putea să te simţi bine. Lumea zice că ar fi chiar plăcut. Haide, nu te mai ascunde aici. Hai să mergem şi să ne alăturăm celorlalte doamne.

Abia se întorseseră în sala principală, când se ivi Haru, învăţătoarea lui Sachi, făcând plecăciuni din dreptul uşii. Sachi se bucură la vederea ei. Îi alergă în întâmpinare, împiedicându-se, în graba sa, în fuste. Doamnele de companie şi slujnicele lor, foindu-se prin cameră ca un roi de păsări colorate, nu-i aruncau nicio privire. Numai una îşi întoarse ochii în direcţia ei, când trecu pe lângă ea în fugă, fie în semn de milă, de invidie sau de altceva. Nu putea să-şi dea seama.

Haru îi dădu bineţe cu o plecăciune adâncă, atingând podeaua cu fruntea.

— Felicitări din adâncul inimii! rosti ea solemn.

Se ridică, sprijinindu-se pe călcâie, şi se uită la ea, apoi îşi duse o mână la gură şi zâmbi larg.

— Întregul palat este în forfotă, chicoti ea încântată.

Sachi îi răspunse cu un surâs plin de sfială. Haru avea fața rotundă, ce mai purta încă urmele frumuseții de odinioară, deşi se îngrăşase. Obrajii îi erau plini şi trandafirii, iar ochii ei de pisică aproape îi dispăreau, când surâdea, ceea ce i se întâmpla deseori. Sachi o numea „soră mai mare”, deşi se apropia de treizeci de ani. De obicei, era plină de râsete şi de istorioare amuzante, dar în clipele în care nu se stăpânea chipul i se întrista. Îşi dusese cea mai mare parte din viață în pavilioanele femeilor din Castelul Edo, cel mai opulent palat din toată țara. Se obişnuise cu luxul inimaginabil pentru cei din afara zidurilor lui. Totuşi, mai purta un chimono obişnuit, ca al celor mai mărunte slujnice, şi îşi strângea pletele într-un coc simplu. În vreme ce altele se înălțau în rang, ea rămăsese o simplă dăscăliță. Poate datorită priceperii ei, sau din cauza faptului că provenea dintr-o regiune nu foarte îndepărtată de ținutul de baştină al lui Sachi, reuşind să desluşească câte ceva din dialectul vorbit de copilă la venirea ei, lui Haru i se poruncise să facă din ea o doamnă.

Se retraseră în colțişorul lor obişnuit din sala cea mare. O vreme, încercară să se ocupe de lecțiile lor, însă lui Sachi gândurile îi zburau departe. Mai avea de învățat, încă, atâtea lucruri, iar singura persoană căreia se încumeta să-i pună întrebări era Haru. În cele din urmă, îşi luă inima-n dinți:

— Te-ai culcat vreodată cu un bărbat? murmură ea în cea mai stinsă şoaptă.

Haru se aplecă în față. Când îi prinse cuvintele, îşi apăsă gura cu mâinile, se legănă în spate pe călcâie şi pufni în râs. Doamnele care se adunaseră în cameră se uitară prin jur, uluite.

— Toată lumea te invidiază, o asigură Haru, cu un surâs mai curând trist. Este o onoare pe care cele mai multe dintre noi n-o vom avea niciodată. Eu în niciun caz.

Până şi Sachi ştia că foarte puține dintre cele trei mii de femei ale palatului aveau norocul să fie alese drept concubine. Cu toate acestea, toate erau silite să-şi păstreze castitatea, pentru întreaga lor viață.

— Fericirea asta ne este refuzată nouă, preciză Haru. Deşi am cunoscut odată o doamnă care şi-a forțat norocul.

— Ce s-a ales de ea?

— A dispărut. Femeilor nu li se îngăduie să-şi aleagă singure soarta, mai ales dacă aparțin unui shogun. Era foarte frumoasă. Semăna mult cu tine.

Sachi nu se putea gândi decât la un singur lucru.

— Ce o să se întâmple? Ce trebuie să fac?

— De unde să ştiu eu? ripostă Haru cu un alt hohot de râs. Nu uita să țipi de durere, ca să se ştie că nu te-a mai atins niciodată alt bărbat. Înălțimea Sa pleacă mâine, dar se va întoarce curând, după care îți vei putea începe, cu adevărat, cariera de concubină. Pot să te învăț în teorie ce anume face plăcere unui bărbat. Am studiat nenumărate „cărți ale pernei". Eşti foarte tânără şi ai şansa de a da naştere unui băiat sănătos. Ia seama să nu pui întrebări şi să faci întocmai cum ți se porunceşte. Să nu uiți niciodată că, de-acum, intri în rândul femeilor nobile. Păstrează-ți demnitatea cu orice preț. Indiferent ce se petrece, nu-ți arăta niciodată adevăratele sentimente, nici măcar pentru o clipă.

— Dar o să mă doară?

— Să nu te-audă niciodată cineva spunând aşa ceva! Asta-i cea mai mare onoare la care poate aspira vreuna dintre noi! Tu eşti în al cincisprezecelea an al vieții tale, soră mai mică. Mai toate fetele de vârsta ta sunt deja măritate. Este timpul să descoperi ce înseamnă să te culci cu un bărbat. Nu am căderea să-ți spun asemenea lucruri, adăugă Haru în încheiere, coborându-şi vocea, dar ai noroc. Înălțimea Sa este blând şi are o inimă bună. Predecesorii lui n-au fost toți aşa. Mai este şi tânăr pe deasupra.

Nervoasă, Sachi îşi trecu degetele peste dinții pieptănului ei, ascuns sub brâu.

— Ce ai acolo? o iscodi Haru.

— Nimic…

Însă, cum ar fi fost o mare greşeală să-i ascundă ceva lui Haru, Sachi scoase la vedere pieptănul şi i-l arătă. Haru se schimbă la față.

— De unde l-ai luat? se răsti ea.

De când venise la palat, Sachi dosise pieptănul prin cutele veşmintelor. Acum se uită la el îndelung. Era frumos, făcut din baga, cu incrustații din aur, iar pe margine, gravat în aur părea a fi blazonul vreunei familii de nobili. Capta lumina şi o răspândea în colțul întunecos al încăperii, în care şedeau ele.

— L-am adus cu mine din sat, îi răspunse ea, nedumerită. Este pieptănul meu, care-mi poartă noroc. Îl am de când eram mică.

— Lasă-mă să-l văd şi eu, îi ceru Haru.

Îl luă şi-l întoarse pe o faţă şi pe alta. Sachi o privea cu coada ochiului, întrebătoare. Haru se holba la ea, ca şi cum ar fi căutat ceva pe chipul ei. Surâsul însorit care, de obicei, îi lumina faţa îi dispăruse fără urmă. Atunci clipi şi păru să se dezmeticească. Sachi îi smulse pieptănul din mână. Şi-l îndesă la loc sub brâu.

— Este un pieptăn foarte frumos, constată Haru, scuturându-şi capul, de parcă ar fi încercat să-şi alunge din minte o amintire personală. O piesă foarte fin lucrată. Nu ştiam că au aşa ceva la ţară.

IV

Cu mult înainte de căderea serii, Sachi se afla în sală, în spatele paravanelor din apartamentele personale ale prinţesei, aşteptând să primească instrucţiuni de la doamna Tsuguko. Prinţesa încă nu se afla acolo. Sachi nu-şi amintea să mai fi lipsit vreodată atâta timp. Ştia că prinţesa Kazu era stăpâna ei, iar Alteţa Sa alesese s-o dea în dar Înălţimii Sale. Sachi îşi dorea ca, prin faptele ei, să-i alunge tristeţea, nu să i-o sporească.

— Se apropie ceasul!

O urmă pe doamna Tsuguko în camera principală pentru îmbrăcare. Opaiţe şi lumânări înalte luminau prin colţurile întunecoase, aruncând pâlpâiri de lumină peste păsările, arborii şi florile pictate meşteşugit pe paravanele de aur. Până şi cele mai umile obiecte, oglinzile rotunde pe suporturile lor, cuierele, trusele de machiaj cu periile, pieptenii, pensetele şi borcănaşele de farduri, aşezate în rânduri ordonate pe podea, în faţa lor, lighenele rotunde şi ibricele cu ciocuri lungi, erau aurite şi marcate cu blazonul imperial. Chimonouri brodate cu flori de vară atârnau pe umeraşe.

Sachi îngenunche. Servitoarea din camera pentru îmbrăcare deschise micul vas din fier ce conţinea amestecul de coajă de oţetar cu gust amar, *sake* şi pilitură de fier, folosit la înnegrirea dinţilor prinţesei. Izul amărui umplu aerul. Cu foarte mare grijă, slujnica începu să coloreze dinţii lui Sachi, care urmărea în oglindă cum dinţii albi pe care-i ştia din copilărie, la fel de strălucitori ca cei ai unui animal sălbatic, dispăreau. Când surâse, zări gura cavernoasă a unei femei în toată puterea cuvântului, una care se culcase cu un bărbat.

Femeia rase sprâncenele lui Sachi, smulgându-i cu penseta şi ultimul firicel rămas. Îi masă faţa cu ceară, apoi întinse un fard alb şi

o dădu cu pudră. După aceea, îşi înmuie degetele mari în praf de cărbune şi apăsă cu grijă, exact cu un deget deasupra locului în care se aflaseră sprâncenele lui Sachi. Două ovale de negreală, ca vârfurile antenelor unei molii, îi apărură pe frunte. Servitoarea îi contură ochii cu negru, îi fardă obrajii şi îi pictă o micuță petală cu roşu de şofran pe buze, prefăcându-i gura într-un mic boboc de trandafir, încă nedeschis.

Din oglindă, o mască albă, fără cusur, o privea în ochi. Sachi devenise o păpuşă, asemenea celor aşezate pe policioară, de Ziua Fetițelor. Alte slujnice, îngenunchind în jurul ei, îi despărțiră părul în mai multe cărări, trăgând de el şi descurcându-l, până când i se răsfiră pe podea, ca un evantai. Îi unseră cu uleiuri parfumate fiecare şuviță, apoi i le strânseră în sus şi în spate, scoțându-i fețişoara la vedere. Pletele îi curgeau acum pe spate, într-o coadă de cal, prinse în funde, la fel de negre şi lucioase precum lemnul lăcuit de abanos. Sachi rămase nemişcată în picioare, în vreme ce servitoarele o înfăşurau într-un chimono din mătase albă, ca un chimono de nuntă, sau ca un giulgiu.

Umbre se perindau pe la colțurile cufundate în beznă ale culoarului de afară. Era pentru prima oară când Sachi părăsea apartamentele prințesei, după venirea nopții. Femeile ce se aliniau pe coridor se uitau la ea curioase, şuşotind, când trecea pe lângă ele. Sfeşnicele purtate de slujitori aruncau raze jucăuşe de lumină, iar lampioanele ce ardeau de-a lungul coridorului trosneau. Fumul îi înțepa nările. Umbre dansau de-a lungul pereților de lemn. Podelele lustruite scârțâiau sub paşii vătuiți.

Când ajunseră în Coridorul Clopoțeilor de Sus, doamna Tsuguko îngenunche în fața uşii de la intrarea în apartamentele shogunului. Îşi plecă fruntea la pământ şi anunță:

— V-o aduc pe smerita doamnă din camera de alături. Vă cer îndurare. Fă tot ce poți, copilă, îi şopti ea lui Sachi.

Sub veşmântul ei, fata simți cum un strop de sudoare i se furişa din subsuoară, scurgându-i-se pe coaste. Se rugă în tăcere ca fragilul voal de mătase să nu se fi pătat ori şifonat. Se simțea îngrozitor de singură, totul părea să fie pedeapsa unei crime cumplite pe care o săvârşise.

Se trezi într-o anticameră luminată de lampioane şi de uriaşe lumânări fumegânde, înfipte în candelabre înalte din aur. Mai-marea peste cele şapte bătrâne, doamna Nakaoka, subțire şi elegantă sub peruca ei neagră, lucitoare, se afla acolo, în genunchi. Slujitorii ei se

foiau plini de respect în jurul său.

— Vino aici, copilă! i se adresă ea, nu fără bunătate.

În lumina slabă, carnea ei gălbejită şi obrajii scofâlciţi îi dădeau un aer nepământean, ca al unei măşti de diavol. Ca-ntr-un vis, Sachi încremeni în picioare, în vreme ce slujitoarele îi scoteau hainele.

— Depărtează picioarele, îi porunci doamna Nakaoka plină de vioiciune, arătându-i cu un gest salteaua desfăcută în faţa ei.

Sachi se întinse, simţindu-se mică şi vulnerabilă. Bătrâna se aplecă peste ea, trăgând şi pipăind. Examinarea părea să nu mai ia sfârşit. Într-un târziu, îşi împinse adânc un deget noduros în ea. Sachi îşi ridică ochii în tavan, studiind împletitura complicată din ramuri de bambus.

Cuvintele lui Haru îi răsunau în urechi ca un ecou. Trebuia, cumva, să-şi păstreze demnitatea. Nu avea voie să arate ce simţea, indiferent cât de mari îi erau durerea şi umilinţa. Sachi se concentră asupra unei amintiri mai vesele, în vreme ce viaţa ei de odinioară i se perinda prin minte. Se gândi la casa mare de lemn, cu acoperiş din ţiglă, la ţârâitul greierilor şi la undele răcoroase ale râului Kiso. Încercă să-şi mai aducă aminte de fetiţa care locuise în satul pierdut în munţi, dar nu-i mai rămăsese decât o urmă de amintire. Pe atunci ducea o viaţă lipsită de griji. Acum era schimbată. Nu se mai putea întoarce.

Doamna Nakaoka încuviinţă, cu un semn din cap:

— Bine, grăi ea.

Sachi îngenunche, iar femeile îi desfăcură părul. Doamna Nakaoka i-l despărţi şuviţă cu şuviţă, ca şi cum ar fi căutat ceva ascuns acolo.

— Bine, repetă ea.

Goală, Sachi fu condusă într-o cameră pentru îmbrăcare. Slujnicele forfoteau în jurul ei. Legându-i părul la spate, i-l prinseră cu un pieptăn şi o ajutară să îmbrace un strai larg, de noapte, dintr-un damasc alb, fin. Doamna Nakaoka îi porunci să îngenuncheze în faţa ei.

— Este prima oară pentru tine, copilă, prin urmare am să-ţi explic care-ţi sunt îndatoririle. Ascultă-mă cu cea mai mare atenţie. Doamna Chiyo şi una dintre preotese vor supraveghea totul îndeaproape. Eu însămi, împreună cu doamna Tsuguko vom aştepta într-o cameră de alături. Toate vom veghea şi nu vom închide un ochi toată noaptea. Este responsabilitatea noastră să ascultăm fiecare cuvinţel ce va fi schimbat între tine şi Înălţimea Sa. Dimineaţa, îmi vei raporta toată conversaţia. Ţine bine minte tot ce vă veţi spune.

Doamna Chiyo şi doamna preoteasă vor raporta şi ele. Toate cele trei relatări trebuie să se potrivească. Fereşte-te să ceri vreo favoare de la Înălțimea Sa. Şi nu uita să dormi numai cu fața la Înălțimea Sa.

V

În timp ce era anunțată ora prin patru lovituri de tobă, clopoțeii de pe Coridorul Clopoțeilor de Sus scoaseră un clinchet abia perceptibil. Se auziră paşi pe coridor, însoțiți de hohotul unui râs de băiețandru. Uşa se deschise, iar în cameră se răspândi un parfum de mosc. Doamnele se prosternară.

Timpul părea să stea pe loc. Sachi îşi ținu fața la podea. Straie înmiresmate trecură pe lângă ea. Auzi clipocitul *sake*-ului curgând, clinchetul adânc al holurilor, sunet de voci şi de râsete. Mirosul dulce al fumului de tutun se îmbina cu mireasma parfumului şi cu sunetul micilor pipe care se aprindeau, erau pufăite şi apoi curățate cu mici ciocănituri.

— Vino, doamna mea!

Cameristele o conduseră în dormitorul shogunului. Abia dacă observă splendidul mobilier, aşternuturile somptuoase, strălucirile roşii şi aurii, luciul cuverturii de mătase albă. La un braț depărtare, la dreapta baldachinului unde i se aşternuse patul shogunului, se afla o saltea mai mică, mai subțire, cu o pernă lăcuită, cu truse de farduri şi un chimono de zi alături. Acolo urma ea să doarmă odată ce-şi îndeplinea obligațiile. Puțin mai departe se aflau încă două saltele, una de fiecare latură. Salteaua de lângă patul shogunului era pentru doamna Chiyo, cealaltă, de lângă a ei, era pentru preoteasă.

Sachi îngenunche, cu ochii în pământ. Slujnicele se foiau în jurul shogunului. Auzi clinchete înfundate pe măsură ce-i aşezau săbiile cu mare grijă în panoplia de la capul patului şi foşnetul mătăsurilor, pe când îi scoteau lui hainele şi îl ajutau să-şi pună roba de noapte.

Într-un târziu, el se întinse. La cap avea o pernă căptuşită din lemn, îmbrăcată în mătase, cu ciucuri roşii. Încă neîndrăznind să-şi ridice ochii la shogun, Sachi îşi strânse roba în jurul trupului şi îşi luă locul, lângă el. Salteaua era atât de moale şi de adâncă, încât parcă plutea. Femeile stinseră lămpile, lăsând doar una aprinsă. Auzi foşnetul mătăsurilor, pe când doamna Chiyo şi preoteasa îşi ocupau pozițiile lângă ei.

Stătea întinsă în întuneric, cu ochii închişi, strângând pleoapele,

abia îndrăznind să respire. Simțea căldura din trupul shogunului ca un tăciune aprins, lângă ea. Mirosul sudorii lui amestecat cu cel al parfumului era atât de puternic, încât simți că se sufocă. Atunci, o mână se întinse şi îi desfăcu roba de noapte.

— Frumoasă! murmură o voce de băiețandru.

O vreme fu tăcere. Ochii lui îi cercetau trupul. Pe urmă o mână moale, ca de femeie, o mângâie pe pântec. Ea tremură la atingerea lui. Uşoară ca un fulg, mâna îi dezmierdă pieptul, se roti în jurul unui sân, cuprinzându-i-l o clipă în palmă.

— Frumoasă! şopti iar acelaşi glas.

Cu blândețe îi frecă un sfârc cu degetele, apoi îşi trecu mâna printre sânii ei până la buric, foarte încet, ca şi cum ar fi cercetat-o. Apoi îi desfăcu picioarele. Îi simți mâna caldă în timp ce-i mângâie o coapsă, apoi pe cealaltă. Simțea prin tot corpul furnicături ciudate, însă îi era prea frică să le dea atenție. Se temea de ce i s-ar fi putut întâmpla mai apoi. Indiferent ce-i făcea el, ştia că trebuia să îndure.

Simți că o împinge blând, dar ferm. Ascultătoare, se lăsă întoarsă pe burtă. Tremura de frica ce-i alunga toate celelalte gânduri din minte. Mâna îi desfăcu larg picioarele. Sosise clipa: un trup greu se urcă pe ea. Strivită sub el, alunecând sub transpirația lui, se simți ca ruptă în două.

Sub puterea şocului şi a durerii, Sachi scoase un strigăt. Mişcările de du-te-vino păreau să nu mai contenească. Cu fața lipită de pernă, se întrebă cât timp mai avea de răbdat. Atunci însă se petrecu ceva ciudat. O senzație necunoscută începu să i se răspândească în tot trupul. Mai întâi îi gâdilă burta, apoi i se urcă pe şira spinării. Avea impresia că membrele i se preschimbaseră în apă. Senzația i se urcă în gât. Nu era deloc neplăcută. De fapt, era o încântare.

După aceea, totul dispăru. Uită de durere şi de spaimă. Cufundându-se în acea senzație, pierdută în mireasma lui, lăsă să-i scape un geamăt de pe buze. Shogunul mormăi şi se lăsă greu peste ea.

Pentru o vreme rămaseră în tăcere. Venindu-şi în fire, Sachi se simți cuprinsă de un mare val de uşurare. Se terminase, scăpase cu viață. Însă ea nu făcuse nimic, habar n-avusese ce trebuia să facă. Dacă-l dezgustase, iar el nu mai dorea ca ea să-i fie concubină?

El se întinse. Un clopoțel sună.

— Ei! țipă el.

O servitoare năvăli în cameră, lăsându-se în genunchi. Îi aprinse o pipă cu gâtul lung, i-o dădu şi se strecură afară.

Sachi se întoarse şi-l privi pe furiş. În lumina pâlpâitoare a lămpii, pieptul lui neted avea albeaţa cuiva care nu trebuise niciodată să lucreze câmpul, sau chiar să se plimbe în soare, trăind toată viaţa lui deplin protejat de stihii.

Pe măsură ce-şi furişa privirea în sus, desluşi o bărbie mică, apoi o gură delicată, conturându-se ca un arc curbat la colţuri. Pe urmă venea nasul, cu vârful uşor în sus, în mijlocul unei feţe ovale, apoi o pereche de ochi căprui sub sprâncenele subţiri. Albeaţa pielii lui se continua până-n creştetul capului ras în felul samurailor. Moţul pieptănat cu grijă se ciufulise, iar şuviţe lucioase de păr îi atârnau pe faţă.

Nu semăna cu niciun bărbat pe care-l văzuse ea. Într-adevăr, nu era un muritor de rând. Era un zeu. Acesta era shogunul, conducătorul întregului ţinut de la soare-răsare. Mai era şi primul bărbat pe care-i era dat să-l vadă, de când intrase în palatul femeilor. În faţa ochilor ei orbiţi, părea că întruchipează toate nobilele calităţi pe care şi le putea imagina ea. Şi acum era întins lângă ea, cu roba lui de mătase desfăcută, răsfirată neglijent pe pat.

Se uita la ea lung, cu o mină serioasă. Părea să-i studieze fiecare rotunjime a chipului. Îşi trecu degetele peste obrazul şi bărbia ei, în jurul cefei ei.

— *O-yuri-no-kata*… rosti el, ca şi cum ar fi silabisit.

Avea un glas cristalin şi subţire.

— Doamnă Yuri? trase el din lulea, pe care, apoi, o scutură, mai adăugă o priză de tutun, luă cleştii cu care culese o bucată de tăciune şi trase iar în piept. Vrei să fim prieteni? o întrebă pe un ton aproape tânguios.

Sachi gemu, tulburată şi înfricoşată de faptul că acest om de seamă i se adresa atât de firesc. Putea simţi încordarea urechilor treze de lângă ei, străduindu-se să le audă fiecare cuvinţel. Să îndrăznească ea, se întrebă, să-i răspundă? Trase adânc aer în piept.

— Înălţimea Voastră? şopti ea.

— Spune-mi Kiku, o îndemnă el. Aşa-mi zic femeile mele. Kiku-chiyo este numele la care răspundeam când eram mic.

Ştiu că trebuie să se supună, chiar dacă porunca lui încălca toate regulile de protocol.

— Înălţimea… vreau să zic, Kiku-*sama*, şopti ea nervoasă, bâlbâindu-se.

Se auzi un foşnet slab din umbră.

— Trebuie să ştii… doamnele…

Ea gesticulă neajutorată spre paturile de lângă ei.

— Nu-ți face griji în privința lor, o linişti el, cu un zâmbet până la urechi. Toate zidurile şi ferestrele au ochi şi urechi. N-am să zic nimic care să-ți facă ție rău. Prima oară când te-am văzut erai în grădini, adăugă el şăgalnic. N-ai ştiut, nu-i aşa? Alergai de colo-colo, râzând, lovind cu picioruşele florile de cireş căzute la pământ, cu pletele în vânt. Erai aşa de dulce, ca o fetiță!

Lui Sachi îi ardeau obrajii. Nu îndrăzni să spună nimic. El se uită la ea şi izbucni în hohote. Nu era un râs artificial, de politețe, ca al doamnelor de la Curte când se simțeau jenate, ci unul deschis, sincer, vesel.

— N-am mai întâlnit pe nimeni ca tine, continuă el, redevenind serios. Erai ca o căprioară, liberă şi grațioasă. Ai o față perfectă. Pielea-ți este atât de albă, de netedă, de înrourată! Ca a unei flori de lotus! Şi buzele tale, îşi trecu el degetele peste ele. Iar ochii îți sunt verzi, de un verde adânc, ca al unei păduri de pini din munți. Femeile mele sunt toate alese pentru frumusețea lor, dar niciuna nu-ți seamănă, în afară, fireşte, de prințesa Kazu, stăpâna ta. Sunteți două scoici ce se potrivesc. Mi-a vorbit despre tine. Din clipa-n care te-am văzut, te-am tot pândit. Sunt convins că destinele ni se întrepătrund.

Sachi rămase întinsă, în tăcere. Încercă să nu-şi ridice ochii la el, din când în când, însă nu se putea abține să nu arunce câte o privire sfioasă chipului său.

El făcu o pauză, ca să-şi umple pipa, şi continuă, ca şi cum ar fi gândit cu voce tare:

— Pe lumea asta totul se află în mâinile zeilor şi în puterea karmei. Niciunul dintre noi nu-şi alege destinul. Eu sunt prizonier, la fel ca tine. Am fost menit să fiu shogun. Înaintaşii mei, seniorul Ieyoshi, seniorul Iesada, şi-au dus viața aici, la palat, lângă pajii şi concubinele lor. Au cântat la instrumente şi au scris versuri, au plecat să vâneze căprioare şi să prindă şoimi. Am crezut că şi traiul meu va decurge în acelaşi fel. Dar s-a dovedit a fi cu totul altfel. Eu am ieşit afară din castel. Am luat Drumul Mării de Est. Am văzut cincizeci şi trei de privelişti renumite. Am fost în capitală şi am dus tratative cu Fiul Cerului, şi nu doar o dată. Mi-am văzut şi poporul, miile de supuşi. Nu mai văzusem pe nimeni ca ei. Nu sunt ca samuraii, nu-şi ascund sentimentele. Poți să-ți dai seama ce viață duc după fețele lor. Tu eşti la fel. Aduci lumina soarelui în acest spațiu întunecos.

— Înălțimea Voastră! făcu Sachi, oripilată.

Un bărbat nu trebuia să-şi pună sufletul pe tavă în fața unei fete fără valoare cum era ea. Iar acesta nu era un bărbat oarecare, era shogunul. Faptul că arăta interes pentru netrebnicii înşiruiți la marginea drumului putea fi o dovadă de slăbiciune în ochii celor care-l ascultau din umbră. Iar s-o compare pe ea cu acei mojici ar fi putut trece drept o critică la adresa celor care se străduiau s-o cizeleze. Imperturbabil, el continuă:

— Acum responsabilitățile mele sunt încă şi mai mari. Trebuie să mă arăt un adevărat conducător de generali care-i trece pe barbari prin tăişul sabiei sale, nu numai să port un titlu. Mâine voi pleca la Osaka, în fruntea trupelor mele, ca să înăbuş răscoala din Choshu.

Ultimele cuvinte le rosti cu un mormăit, strâmbându-şi gura într-o încruntare de samurai, ca şi cum ar fi încercat să vadă cum arăta acea grimasă pe chipul său. Pe urmă, izbucni într-un hohot de râs dezarmant:

— Hai să ne bucurăm de ultima mea noapte la palat, o îndemnă el. Am atâtea să-ți zic. Când am să mă întorc, ne vom cunoaşte unul pe altul cum se cuvine. Acum… lasă-mă să te privesc mai bine.

Îi ridică pletele, trecându-şi şuvițele ei netede printre degete. Apoi îi zvârli cât colo roba de noapte. Ea închise ochii, simțindu-i atingerea mâinii pe pântece. Simțea căldura pielii lui, îi respira mireasma.

Cu blândețe, el o mângâie, apoi începu să-şi coboare mâna tot mai mult.

— Aşa de gingaşă, aşa de delicată… Ca petalele unei flori! murmură el.

VI

În noaptea aceea se dezlănțuiră ploile, izbind ca o cavalcadă de copite în galop acoperişurile îmbrăcate în țiglă. Dimineața, stropii de ploaie scânteiau pe fiecare frunză, petală şi fir de iarbă din grădini. În adâncurile palatului, shogunul şi concubina lui simțeau cum piere umezeala din aerul proaspăt.

Slujnicele care veniră să-i trezească din somn găsiră neatinsă mica saltea de lângă patul mai larg al shogunului, care plecase, strecurându-se afară înainte de răsăritul soarelui. Numai parfumul îi mai zăbovea în urmă.

Cele patru femei care vegheaseră asupra lui Sachi în cursul nopții, venerabila doamnă Nakaoka, doamna Tsuguko, doamna Chiyo şi

preoteasa rasă în cap, o aşteptau în anticameră. Îngenunche în fața lor. Aerul de dimineață se revărsa înăuntru. Simțindu-se pironită de patru perechi de ochi, ca nişte ulii urmărind un biet şoarece de câmp, încercă să-şi îndrepte părul ciufulit şi să-şi refacă machiajul. Ştia că avea obligația să repete fiecare conversație dintre ea şi shogun, însă cuvintele Înălțimii Sale erau prea prețioase, şi dorea să le păstreze numai pentru ea, nu să le recite ca pe o lecție învățată pe dinafară. Îi aruncă o privire timidă doamnei Nakaoka. Spre surprinderea ei, bătrâna zâmbi.

— Bine, bine, draga mea, începu ea, înăbuşindu-şi un căscat. Te-ai descurcat foarte bine. Am auzit tot ce-am avut nevoie să auzim.

Un roi de servitoare îi refăcu lui Sachi coafura şi machiajul, o ajută să-şi îmbrace chimonoul de zi, după care o conduse înapoi, pe coridoare, până la apartamentele prințesei. Ea umbla ca prin vis, fără să observe încotro o duceau. Totul se schimbase. Se deşteptase într-o lume nouă, însă nu pricepea deocamdată ce putea să însemne, ori ce avea să se aleagă de ea.

Doamna Tsuguko o introduse la prințesa Kazu, care se găsea la masa ei de scris. Îşi lăsă pensula jos.

— Trebuie să fiți obosită, rosti ea, folosind expresiile oficiale în care o stăpână mulțumea unei servitoare. M-ați slujit frumos.

Era prima oară când i se adresa lui Sachi direct. Tânăra îi aruncă o privire furişă. Preț de o clipă, ochii li se întâlniră. Prințesa Kazu îi dărui un surâs uşor întristat.

— Mi-ați făcut un mare serviciu, îi zise ea. Trebuie să ne rugăm zeilor ca dumneavoastră să-mi aduceți un fiu pe lume. Doamna Tsuguko va avea grijă să fiți răsplătită cum se cuvine.

Îşi reluă lucrul la masa de scris, iar Sachi i se înclină în tăcere, după care se retrase. Înțelegea prea târziu că ascultând poruncile prințesei punea la încercare afecțiunea acesteia pentru ea, însă nu avusese de ales. N-ar fi avut cum să facă altfel.

Încă mai cugeta la cuvintele prințesei, când sosi emisarul shogunului, însoțit de un alai de servitoare încărcate cu daruri. Shogunul trimisese o trusă de chimonouri pentru prințesă, minunat lăcuit în negru şi auriu, cu un desen de irişi şi vârtejuri de ape. Mai era şi o trusă de cosmetice pentru doamna Tsuguko, piepteni şi evantaie pentru celelalte doamne de companie. Lui Sachi îi dăruia o amuletă într-un săculeț de mătase.

Prințesa îi acceptă darurile cu grație şi le puse deoparte. Apoi luă o pensulă şi cu mâna ei grațioasă scrijeli un bilet pe un sul de hârtie.

După ce solul plecă, doamna Tsuguko se aplecă înainte:

— Stăpână, se apropie ceasul…

— Astăzi nu mă simt prea bine. I-am trimis vorbă Înălțimii Sale că nu voi fi în stare să-l petrec la plecare. N-are niciun rost să le deranjez pe doamnele mele.

Fața îi era ca o mască. Lui Sachi i se păru mai greu ca niciodată să păstreze aparența de calm. Era aşa de nedrept! Tocmai când inima ei se deşteptase şi ea, shogunul pleca. Pe urmă, mai era şi prințesa, iubita ei stăpână. De ce-şi nesocotea propriul soț, refuzând să-şi ia rămas-bun de la el, când le părăsea, poate, pentru mai multe luni? Sachi nutrise speranța că, fiind una dintre doamnele prințesei, avea să-l vadă o ultimă oară.

Încet-încet, deschise săculețul amuletei. Era frumos, din mătase albă, cu un şnur tot de mătase. Sperase ca el să-i compună un poem în cinstea nopții petrecute împreună. Însă talismanul era mai prețios – o amuletă care să-i garanteze că rămăsese grea cu un fiu. Şi-o ascunse la brâu, alături de pumnal.

Nu îndrăzni să se facă de ruşine, plângând în public. Nepăsându-i de ce gândeau altele despre ea, fugi în grădini, unde alergă în neştire, mânjindu-şi cu noroi sandalele din lemn. Fugi, până când pavilioanele palatului se văzură în depărtare ca nişte căsuțe de păpuşi. Pe urmă, îşi întoarse fața la cer şi îşi lăsă lacrimile să se amestece cu stropii de ploaie. Taki o prinse din urmă, gâfâind. Deschise o umbrelă şi o ținu deasupra capului ei, plină de solicitudine.

— Nu-ți face griji, o consolă ea, iar Sachi îşi găsi alinarea în chițăitul ei familiar. O să se întoarcă repede.

3 - Doamna din camera de alături

I

În străfundurile palatului femeilor, Sachi asculta strigăte şi comenzi răstite ce răsunau printre pereți, ecouri venite de undeva, foarte departe de castel. Bubuituri de rău augur zguduiau ferestrele şi uşile, făcându-le să zdrăngăne în ramele lor. Încercă să-şi închipuie ce însemnau acele pocnete şi trosnete şi scârțâitul marilor porți care se deschideau şi se închideau. Sunetul tunurilor masive, poate, scoase afară. Se auzeau tropotul paşilor în fugă, ecoul armelor de foc din depărtare. Desluşi bubuitul tobelor de război, tânguirea melancolică a concilor, bufnetul copitelor, nechezatul cailor. Apoi ajunse până la urechile ei tunetul miilor de paşi tropăind în depărtare, stingându-se încet în zare, până când nu se mai auzi decât un murmur. Rămase cu urechile ciulite, până ce orice zgomot încetă.

Tăcerea se aşternu ca un giulgiu peste castel. Shogunul plecase, împreună cu jumătate din curtea şi sfetnicii săi, cu cea mai mare parte a regimentelor încartiruite acolo.

În apartamentele prințesei, femeile sporovăiau în surdină, prefăcându-se că nu s-a schimbat nimic. Însăşi prințesa rămase ascunsă în spatele paravanelor ei incrustate cu aur. Altădată, Sachi i-ar fi stat alături. Astăzi însă, prințesa nu o mai chemă. În tăcere, tânăra se duse să le ajute pe Taki şi pe alte servitoare care-şi făceau de lucru periind şi pieptănând părul lung până la pământ al doamnelor de companie. Taki îi zâmbi:

— Doamna Oyuri este onorabila doamnă din camera de alături, îi şopti ea. Nu mai este servitoare. Vino şi aşază-te aici.

Astfel, Sachi îngenunche, în vreme ce slujnicele îi masau umerii, îi reîmprospătară vopseaua de pe dinți şi îi îngrijiră unghiuțele trandafirii. După aceea, îi pieptănară şi îi unseră cu ulei lungile plete mătăsoase, ridicându-i-le şuviță cu şuviță, fluturând un bețigaş parfumat sub ele ca să le înmiresmeze. Îi machiară fața şi o ajutară

să îmbrace un chimono subțire, din voal de mătase, de un alb pur cu fuste roşii deasupra.

Doamna din camera de alături! Cu numai o zi în urmă, n-ar fi îndrăznit nici măcar să spere că-şi va înălța vreodată ochii la o persoană atât de sus-pusă ca shogunul. Acum depăşise clipa de care se temuse atât de tare. Nici nu-i venea a crede că se petrecuse aievea. Pe când slujnicele se foiau în jur, ea rămase aşezată, visând cu ochii deschişi. Încercă să refacă din amintire surâsul Înălțimii Sale Kiku-*sama*, ochii lui scânteietori, pielea lui albă, mâinile sale. Dar deja chipul lui i se ştergea din minte. Cu cât se străduia mai mult să şi-l păstreze viu în amintire, cu atât parcă-i scăpa printre degete.

Toată ziulica doamnele castelului se agitară. La prânz, cele şapte bătrâne se înființară învolburate, în foşnetul mătăsurilor, şi se făcură nevăzute în sala de audiențe a prințesei. Parfumurile grele ale robelor lor rămaseră în urmă, înmiresmând aerul. Din micile lor pipe cu gâtul lung ieşeau norişorii de fum. Umbrele se lungiră, iar zăpuşeala deveni mai suportabilă în momentul în care se ivi doamna Tsuguko. Doamnele de companie o împresurară. I se adresă direct lui Sachi:

— De-acum vei dormi cu mine în cameră, o anunță cu cel mai impozant ton de care era în stare, nu cu slugile. Bineînțeles, dacă vei avea un copil, vei primi o cameră proprie, cu un personal de patru cameriste şi trei servitoare care să te ajute la îmbrăcat. Ți se va oferi un stipendiu în orez şi monede de aur, suficient pentru a-ți hrăni şi plăti slujitoarele. Vei mai primi o alocație pentru îmbrăcăminte şi rezerve de gaz lampant, aluat din boabe de soia, sare şi lemne de foc, ca să-ți încălzeşti apa de la baie. Dacă ai să rămâi grea, familiei tale i se vor acorda onoruri. Tatăl tău va fi promovat şi i se va oferi o leafă frumuşică. Voi avea grijă personal să primeşti toate aprobările. Şi Înălțimea Sa te va proteja şi va veghea ca familia ta să fie cinstită cum se cuvine.

După masa de seară, în vreme ce slujnicele strângeau tăvile, măturând prin camere şi pregătind paturile pentru culcare, Sachi se aşeză şi începu o scrisoare către mama şi tatăl ei. De când venise la palat, nu găsise niciun pic de timp să le scrie. Nici ei nu-i trimiseseră vreun rând. Tatăl ei, din câte ştia, se mândrea cu faptul că ştie să scrie. La urma urmei, era căpetenia satului. Şi, deşi mama ei nu ştia alfabetul, putea oricând apela la el sau la preotul satului, scribul local, când avea nevoie să scrie ceva. Poate că s-au crezut de-acum prea neînsemnați, de când fiica lor devenise o mare doamnă, sau poate habar n-aveau ce se alesese de ea.

Sachi alese o pensulă şi o coală goală din scoarță de dud, se aşeză cu o lumânare lângă cotul ei şi începu să scrie în cuvinte cât mai simple putea, formând cu grijă literele în scrisul ei copilăresc de mână.

„Salutări, începu ea. *Nădăjduiesc că aveți mare grijă de sănătatea voastră pe vremea asta umedă. Aici, în grădinile palatului, irişii sunt în plină floare. Eu sunt bine. Am muncit din greu, mi-am urmat studiile. Fac tot ce-mi stă în putință să nu vă fac de ruşine. Nu vă faceți griji în privința mea. Au mare grijă de mine aici. De curând am fost promovată. Acum sunt slujitoare de rang mijlociu.”*

Când îi zbură gândul la acoperişurile din țiglă ale satului, la răsăritul soarelui peste creasta munților, i se umplură ochii de lacrimi ce i se prelinseră pe obrajii fardați. Nu mai putu scrie nimic altceva, încheie cu urările convenționale, apoi îi dădu scrisoarea lui Taki. Aceasta din urmă ceruse deja ca ea să fie slujnica ei personală, doamna de companie oficială a noii concubine.

Sachi reîncepu să lucreze la broderia ei, însă gândurile o purtau departe. În mintea ei se învârteau la nesfârşit întâmplările de peste noapte. Încerca să-şi amintească de cuvintele shogunului, de gesturile şi atingerea lui. Taki şedea lângă ea într-o tăcere complice, făcându-şi de lucru cu acul. După o vreme, îşi întoarse fețişoara cu bărbie ascuțită spre Sachi, se uită la ea cu ochii ei mari şi o întrebă în cea mai suavă şi mai slabă dintre şoapte:

— A fost groaznic? A durut? Este… frumos?

Sachi aruncă o privire în jur. Doamnele de companie sporovăiau cu voce tare, lucrând la broderiile lor. Făceau tot ce puteau să se țină la distanță, însă din când în când una sau alta dintre ele arunca câte o ocheadă spre ea. Ştia că şi ele ardeau de curiozitate. Se gândi la shogun, la mâinile lui albe şi moi dezmierdându-i trupul. Preț de o clipă, o fărâmă din senzațiile pe care i le trezise el îi făcu stomacul să palpite. Fu cuprinsă de fericire la amintirea nopții de dinainte şi la gândul că acest tânăr, cel mai puternic bărbat din țară, o purta în inima lui. Apoi îşi aduse aminte că el plecase, iar ea nu ştia pentru câtă vreme. O copleşi tristețea.

Întâlni ochii lui Taki. Îi dărui un surâs tremurător. Taki îi întoarse zâmbetul. Înțelese tot ce-ar fi dorit Sachi să-i spună.

Slujnicele îi mutară lucrurile în camera doamnei Tsuguko şi întinseră două rânduri de aşternuturi sub baldachin. În comparație

cu încăperea înghesuită unde dormise înainte, camera părea înfricoşător de spaţioasă, plină de umbre la pândă şi colţuri cufundate într-un întuneric adânc. Sachi se întinse pe salteaua ei simţindu-se măruntă şi singură, ascultând respiraţia regulată a doamnei Tsuguko şi fâsâitul lui Taki şi al altor servitoare, care se foiau în somn.

Atunci simţi o uşoară bătaie pe plapumă. Era Taki. Se furişă în linişte sub cuvertură şi se cuibări lângă ea. Cele două fete adormiră una în braţele albe şi subţiri ale celeilalte.

A doua zi a avut loc ceremonia de numire oficială. După aceea doamna Tsuguko îi zâmbi lui Sachi şi îi zise:

— Vino! Trebuie să mergem în vizitele oficiale.

Sachi se înclină în tăcere. Nu se gândea decât la noaptea cu shogunul. Însă îşi dădea seama că noua ei viaţă, ca doamnă din camera de alături, abia acum începea.

— Mai întâi, îi vom face o vizită de curtoazie Celei Retrase, o informă doamna Tsuguko. Nu uita că ieri a fost ieri, iar azi este azi. Nu mai e nevoie să te temi.

De această dată, Sachi se afla în fruntea alaiului care foşni cu paşi lenţi de-a lungul coridoarelor bântuite de umbre, însoţită de un roi de servitoare. Ploaia răpăia pe acoperişul din ţiglă al pasarelei, pe când străbăteau o secţiune a palatului unde nu mai fusese niciodată. Arşiţa apăsătoare se mai potolise puţin şi se putea din nou respira în voie. Mai multe coridoare duceau la apartamentele Celei Retrase, unde slujnicele fugeau din calea lor, deschizând un rând de uşi după altul. În fiecare cameră o mulţime de doamne de companie îngenunchează, plecându-se cu graţie. Mâinile îngrijite le erau lipite de *tatami*. Robele simple ale lui Sachi, în stil imperial, păreau sărăcăcioase în comparaţie cu straiele lor minunat vopsite şi brodate.

Cât despre încăperi, nu mai văzuse nicăieri asemenea opulenţă. Sălile Celei Retrase o făceau pe prinţesa Kazu să pară o cerşetoare. Până şi rogojinile *tatami* cu tivurile lor din fir aurit erau mai fine şi mai moi decât cele din apartamentele prinţesei. Dulapurile şi rafturile ticsite de truse de scris, ustensile pentru ceremonia ceaiului, suporturi de oglindă şi truse de cosmetice din cel mai fin lemn lăcuit acopereau pereţii. Chimonouri brodate, printre ele găsindu-se şi cel purtat de Fuyu în ziua precedentă, atârnau pe umeraşele lor. Paravanele care despărţeau camerele erau zugrăvite cu peisaje şi păsări şi flori pe un fundal auriu, iar alcovurile erau garnisite cu

aranjamente florale elegante, picturi şi mostre de caligrafie. Până şi mânerele, tecile halebardelor din mâinile gărzilor aveau ornamente din aur şi sidef.

Totul era puțin prea grandios, prea splendid. Până şi mireasma care îmbălsăma aerul era puțin prea grea.

Cea Retrasă le aştepta în ultima cameră, înconjurată de servitori. Fuyu se număra printre ei, îngenuncheată foarte aproape de marea doamnă. Sub sutană, Cea Retrasă purta un chimono din mătase deschisă, cu flori de glicină, cu totul nepotrivită pentru cineva care se călugărise. Chipul ei cu trăsături desăvârşite afişa cel mai inocent şi mai curtenitor dintre surâsuri, ca şi cum nimic pe lume nu i-ar fi putut oferi o plăcere mai mare decât vizita lui Sachi. Aceasta se plecă până la pământ, tremurând de încordare.

— Aşadar, iat-o pe noua concubină, grăi Cea Retrasă cu glasul ei profund, răsunător, înclinându-şi cu grație capul. Bine ai venit, draga mea. Azi zeii îți surâd. Ai intrat în grațiile fiului meu. Toate ne rugăm să-i dai un moştenitor.

Sachi crezuse că atotputernica Cea Retrasă avea s-o ignore şi să i se adreseze lui Tsuguko, ori să îi vorbească prin intermediul primei sale doamne de companie. Bineînțeles, nu se aşteptase să-i vorbească direct. Se prosternă în tăcere. Când îi zâmbea, Cea Retrasă era şi mai înspăimântătoare decât atunci când se încrunta. Avea o notă distinctă de răutate în ochii negri, impenetrabili.

— Dar mă tem, doamnă Tsuguko, că tânăra ta protejată nu se va simți bine aici, continuă nonşalantă marea doamnă. Traiul nostru este destul de sărman. Ea-i obişnuită cu bogăția mult mai mare din apartamentele Alteței Sale Imperiale. Îmi pare rău că trebuie s-o privez de tot confortul de care se bucură acolo.

Cutremurată, Sachi înțelese unde bătea. În calitatea ei de concubină a shogunului, era acum nora oficială a Celei Retrase. Era şi aşa o soartă amarnică să fii nora unei țărănci, nemaivorbind de ce însemna să ai o asemenea soacră. Nu numai atât, era o noră de un rang mult inferior celui al soției shogunului, prințesa Kazu. Chiar trebuia să trăiască în apartamentele Celei Retrase şi să i se supună? Tremura de frică. Servitoarele chicotiră linguşitor. Printre râsetele înfundate, ea putu desluşi tonul de batjocură al vocii lui Fuyu. Cea Retrasă se juca cu ea, aşa cum o pisică face cu un şoarece.

— Această ființă demnă de dispreț vă este foarte recunoscătoare pentru bunătatea pe care i-o arătați, recunoscându-i noul statut, răspunse doamna Tsuguko pe un ton sec, însă este, după cum bine

ştiţi, proprietatea Alteţei Sale Imperiale. Nu voi abuza de mărinimia Domniei Voastre obligându-vă să o luaţi sub oblăduirea dumneavoastră. Recunoştinţa noastră pentru bunăvoinţa arătată este veşnică.

Sachi nu se linişti până când nu lăsară în urmă şi ultima cameră din apartamentele Celei Retrase, închinându-se adânc la fiecare pas.

— Apartamentele doamnei Tensho-in sunt minunate, nu-i aşa? remarcă doamna Tsuguko, încreţindu-şi buza aristocratică, îndată ce se găsiră iar pe coridor, la adăpost. Aproape din cale-afară de luxoase, s-ar putea spune. Când Alteţa Sa Imperială a venit ca mireasă a Înălţimii Sale, doamna Tensho-in a refuzat să se mute în aripa văduvelor. A insistat să rămână în apartamentele destinate consoartei Înălţimii Sale. Datorită maşinaţiilor ei, Alteţa Sa a fost găzduită în aripa servitorilor. Aripa servitorilor! Ce ruşine! Îţi poţi închipui aşa ceva? Iată de ce camerele noastre sunt umilitor de întunecoase şi de înghesuite! Alteţa Sa are două sute optzeci de doamne de companie. Fiecare dintre noi are personalul ei şi toate trebuie să trăim într-un spaţiu atât de restrâns. Acum poate ai să începi să înţelegi conflictul dintre doamna Tensho-in şi Alteţa Sa.

Sachi n-o mai auzise niciodată vorbind cu atâta mânie. Continuară să meargă în tăcere o vreme.

— Dacă vei rămâne grea, vei vedea că Cea Retrasă îţi va arăta o cu totul altă faţă, o linişti doamna Tsuguko după un timp. Dar acum îi vom face o vizită văduvei Honju-in. O să vrea să-ţi fie prietenă.

Apartamentele doamnei Honju-in se găseau în străfundurile palatului, unde rareori pătrundeau razele soarelui. Când ochii lui Sachi se obişnuiră cu întunericul, văzu că treceau printr-un labirint de încăperi mai somptuoase decât cele ale doamnei Tensho-in. Zeci de doamne de companie îmbătrânite îngenunchează, ieşindu-le în întâmpinare. Într-un târziu, ajunseră în ultima cameră, unde, în mijlocul unor splendori, o micuţă siluetă imperială şedea îngenuncheată pe un jilţ, cu spatele drept şi cotul sprijinit de braţul lui. Chipul ei micuţ şi alb ieşea din cutele umbrite ale sutanei, luminat de pâlpâirea făcliei ce ardea lângă ea. Sachi nu mai văzuse nicio femeie atât de bătrână.

— Ce feţişoară frumuşică! hârâi doamna Honju-in, întinzând un degeţel ca să-l frece de obrazul lui Sachi. Pielea îi era la fel de subţire ca a unei aripi de molii, ca o membrană întinsă peste falangă. Ce uşurare pentru noi că nepotului meu i s-au aprins călcâiele după tine. Ce băiat năzuros! Noi, toate, tragem nădejde şi ne rugăm să îi

porți în pântece un fiu.

Când auzi de shogun Sachi își simți fața arzând ca focul, de parcă doamna Honju-in i-ar fi smuls un cumplit secret pe care-l tăinuia. Îngrozită, își ținu capul plecat. De ce toate aceste mari doamne țineau să i se adreseze direct, ba chiar s-o și atingă? Dacă s-ar fi terminat odată cu politețea și ceremonialul! Bătrâna chicoti:

— Când am venit în palatul ăsta eram la fel de tânără ca tine, draga mea, continuă ea, iar glasul îi trosni ca frunzele toamnei sub tălpi. Știi ce făceam? Ajutam în sala altarului și la bucătării. Pe atunci eram frumoasă. La vremea aceea, domnul Ieyoshi, Toshi-*sama* cum îi ziceam eu, era moștenitorul tronului. Tatăl lui, domnul Ienari, mai era încă shogun, ce mai bărbat! Știa cum se fac copiii. Cincizeci și trei a avut. Stai să-mi amintesc: era prințesa Toshi, cu mult înainte de a veni eu, apoi o fetiță care n-a trăit decât trei zile...

Îi înșiră pe toți cei cincizeci și trei, unul după altul, numărându-i pe degete.

— Apoi a fost prințesa Yasu. A fost ultima născută. Asta a fost când bătrânul avea aproape șaizeci de ani. Ce bărbat! Cu femei, cu alți bărbați, ba până și cu câini, din câte am auzit. Și-a împrăștiat sămânța pretutindeni. În orice caz, într-o zi domnul Ieyoshi m-a văzut. Bătrânul se aprinsese și el după mine, însă l-a lăsat pe domnul Ieyoshi să mă aibă. Și asta a fost. În următoarea clipă, eram concubină. La vremea aia erau o mulțime. Unele aveau copii, altele, nu. Dar majoritatea pruncilor mureau. Eram tânără și zdravănă, ca tine. Mi s-a zis că ești țărancă, deci trebuie să fii mai sănătoasă decât am fost eu!

De pe buze îi scăpă un hohot hârâit, ca și cum niște burdufuri vechi s-ar fi deschis și închis. Apoi îi aruncă o privire furișă lui Sachi cu ochii ei negri și scânteietori. Sachi tresări când bătrâna îi apucă brațul cu o mână veștedă.

— Este foarte greu să fii concubină, draga mea, îi atrase ea atenția. Uită-te la tine, ești tânără, așa de sclipitoare, cu ochii ăia frumoși și strălucitori. Ține minte că ești doar una dintr-o mie, dacă nu acum, atunci destul de curând. Nu ești decât un pântece de închiriat. Să nu uiți asta niciodată. Asta-i soarta femeii.

Sachi simți cum un fior îi trecu prin șira spinării.

— N-ai să fii niciodată samurai, dar cel puțin poți trăi ca unul. Trebuie să te obișnuiești să-ți ascunzi sentimentele, fericirea și tristețea, chiar și față de tine însăți. Învață să fii tare. Puține femei din palat o să-și poată închipui ce simți. Dar eu voi ști. Vino să mă

vezi când te vei simți nefericită. Zeii mi-au surâs, continuă ea visătoare. Băiatul meu, primul meu născut, Masanosuke, a avut zile. Alți copii mi-au murit, fiii altora au răposat, dar el a trăit. Era o dulceață de băiat, a fost ca un copilaş toată viața lui. Toată lumea murea întruna, mulți au mai răposat! Apoi şi-a dat sufletul şi domnul Ieyoshi, iar Masa a ajuns shogun. Gândeşte-te! Băiatul meu, pruncul meu, să devină domnul Iesada, al treisprezecelea shogun! Apoi până şi drăguțul de Masa a murit. Cât am mai plâns! Este groaznic să iei parte la funeraliile propriului tău fiu. Am fost blagoslovită. Dar acum am obosit. S-au petrecut prea multe lucruri groaznice. Acum las frâiele în mâinile norei mele. Ea conduce totul. Este tare. Poți veni la mine dacă nu se poartă frumos cu tine. N-am uitat cum este să ai soacră.

— Doamna Honju-in mai este încă o forță în palat, îi spuse doamna Tsuguko cu gravitate, când ieşiră iar, alunecând, pe coridor. Ferice de tine că o ai de partea ta! Dacă zeii sunt cu tine şi nu vei călca strâmb, vei duce o viață aidoma cu a doamnei Honju-in. A fi mama moştenitorului shogunului, iar mai târziu, a tânărului shogun, este cea mai puternică poziție din palat. Voi avea grijă ca toată lumea să te ştie sub aripa ei protectoare. Trebuie să fii cu mare băgare de seamă. Vei stârni gelozia multora.

Mai urmau încă multe alte vizite. Foşnind solemn dintr-o cameră într-alta, doamna Tsuguko îi deschidea calea spre apartamentele văduvei Jitsusei-in, mama shogunului. Însă, în loc să fie încruntat, chipul pământiu al Ciorii Bătrâne, încadrat de gluga sutanei sale negre, era numai zâmbet.

Pe urmă, mai vizitară oficial încă trei doamne, mai-marea peste bătrâne, doamna Nakaoka, doamna Chiyo şi preoteasa, care o supravegheaseră pe Sachi în timpul nopții ei cu Înălțimea Sa. Îi mulțumiră fiecăreia pentru ajutorul acordat şi pentru mărinimia lor, oferindu-le cadouri bogate. Mai trebuiră să le viziteze şi pe celelalte şase bătrâne, pe preotese şi pe toate doamnele destul de înalte în rang ca să se arate în prezența shogunului.

Ziua se apropia de sfârşit în clipa în care se întorceau ostenite în aripa prințesei. Ultimele vizite i se învălmăşeau lui Sachi în minte: labirintul camerelor, uşile deschise brusc, plecăciunile, fețele surâzătoare, corurile vocilor care-i urau bun venit, schimburile de politețuri. Sachi îşi simțea picioarele grele, ca şi cum ar fi urcat munții. Văzuse unghere ale palatului neştiute până atunci. O durea fața de cât zâmbise.

— În următoarele zile vei vedea că va dori să se împrietenească cu tine cine cu gândul nu gândeşti, o atenţionă doamna Tsuguko. Fereşte-te de cei care-şi ascund duşmănia în spatele măştii mărinimiei. Alteţa Sa te-a protejat întotdeauna, însă acum, că-ţi surâde norocul, nu mai are cum s-o facă. Dacă vrei să supravieţuieşti, va trebui să înţelegi felul în care se lucrează în palatul femeilor. Este momentul să-ţi începi adevărata educaţie.

Sachi spera ca prinţesa s-o cheme la ea, când se întoarseră în apartamentele ei. Dar prinţesa Kazu rămase ascunsă în spatele paravanelor ei. Poate că scria versuri sau doar se uita în gol, prin beznă, aşa cum i se mai întâmpla uneori. Sachi se întreba ce gândea ea în acele clipe. Îşi dorea să-şi fi trăit viaţa altfel decât a făcut-o? Renunţase la orice pentru a se mărita cu shogunul, iar acum el nici măcar nu mai era acolo, cu ea. Poate că, dacă Sachi i-ar aduce pe lume un fiu, ar fi mai fericită! Apoi îşi aminti ce-i spusese bătrâna doamnă Honju-in: „Nu eşti decât un pântece de închiriat”. Cuvintele o făcură să se cutremure.

II

În zorii zilei următoare faţa rotundă şi zâmbitoare a lui Haru se ivi la uşa camerelor prinţesei:

— Felicitări, doamna mea, îi zise lui Sachi, cu o adâncă plecăciune. Cum te simţi ca nouă concubină?

Se retraseră în obişnuitul lor colţişor, unde-şi ţineau lecţiile:

— Vai, soră mai mare, îi şopti Sachi, este aşa de greu să păstrezi tăcerea! Gândurile nu-mi mai aparţin. De când am petrecut acea noapte cu Înălţimea Sa, tot plutesc ca o bucăţică de iarba-broaştelor. Număr zilele până la întoarcerea lui.

Haru îşi acoperi gura cu mâneca şi râse până când ochii i se încreţiră atât de tare, încât dispărură în cutele obrajilor:

— Parcă ţi-ar fi dat cineva praf de şopârlă uscată, remarcă ea. Ai mai auzit de aşa ceva? Aleg două şopârle, le lasă să se împerecheze şi, tocmai în clipa în care esenţele lor yin şi yang sunt pe cale să se reverse, le despart. Apoi le pun în cuptoare separate şi le coc. Dorinţa lor este atât de puternică, încât fumul uneia caută fumul celeilalte, indiferent cât de departe sunt cuptoarele. Apoi le macină până când se fac pulbere. Se spune că asta nu dă niciodată greş.

— Bietele vieţuitoare, zise Sachi, acoperindu-şi gura cu mâinile,

neputându-se abține să nu chicotească.

Era o uşurare să fie iarăşi ea însăşi, chiar dacă numai pentru o clipă. Doamnele de companie şi slujnicele lor care umpleau încăperea, flecărind şi brodând, îşi dădeau coate şi râdeau pe înfundate.

— În satul meu exista un bătrân care cocea vipere în acelaşi scop, scânci Sachi, ştergându-se la ochi cu mâneca. Îi ziceam bunicul-viperă. Parcă-l văd şi acum. Oamenii ziceau că, dacă vreo femeie ciugulea o bucățică din fiertură, niciun bărbat nu mai era în siguranță!

— Toate poveştile astea sunt bune şi frumoase, reluă Haru cu seriozitate. Dar nu uita ce sens au toate aceste sentimente, niciunul, exact la fel dacă cineva ți-ar fi dat praf de şopârlă sau viperă uscată. O să-ți treacă destul de curând. De-acum eşti concubina numărul unu şi soția numărul doi a Înălțimii Sale. Te-ai legat de Înălțimea Sa prin credință şi obligație. Asta-i important. Te poți bucura de sentimentele astea prosteşti cât vrei, dar nu te lăsa condusă de ele. Nu le lăsa să-ți guverneze viața.

Povața lui Haru era întotdeauna înțeleaptă. Sachi însă nu se putu abține să nu se întrebe cum de putea să ştie profesoara ei, de vreme ce n-avusese nici măcar o legătură cu un bărbat? Cel mai nimerit era să schimbe subiectul. De altfel, Sachi se mai gândea şi la altceva:

— Soră mai mare, începu ea, să zicem că nu port în pântece niciun copil. Ce se întâmplă atunci?

— Ne vom ruga şi vom aduce ofrande, o învăță Haru. Nimic altceva nu ne mai rămâne de făcut. Zeii vor hotărî. Ai grijă, adăugă ea. Sunt femei aici care ar dori să cazi la pat bolnavă.

— Soră mai mare, sunt atâtea pe care nu le ştiu încă, se rugă Sachi de ea. De?...

Se opri. Până şi ea-şi dădea seama că nu era bine să întrebe de ce i-ar dori cineva răul. Trebuia să aibă răbdare, să aştepte şi să observe.

— Ai grijă să nu rămâi niciodată singură, o sfătui Haru, încruntându-se şi luându-şi o mină foarte serioasă. Nici măcar o clipă. Trebuie mereu să fii înconjurată de femeile tale. Nu te atinge niciodată de bucate până când n-au fost gustate de altcineva şi stai departe de puțuri şi de locuri la înălțime. Prea multe concubine îşi pierd viața. Noi ținem la tine şi te vom ajuta, dar mai există şi altele, pe care le roade gelozia.

Sachi se uită lung la ea cu neîncredere. N-o mai văzuse nicicând

pe Haru atât de serioasă. Cuvintele ei îi dădură un fior pe şira spinării, însă era prea devreme pentru ea să-şi facă griji în privința ei însăşi. În minte n-o frământa decât un singur gând, la shogunul atât de tânăr şi de blând.

— Multe lucruri groaznice s-au petrecut aici, de la venirea barbarilor şi chiar de mai înainte, continuă Haru cu gravitate. Oamenii din afara palatului nu ştiu nimic despre ce se petrece înăuntrul lui. Am să-ți spun o poveste. S-a întâmplat chiar la începutul domniei sărmanului senior Iesada. Trebuie să fie vreo zece sau unsprezece ani de atunci.

Sachi se aplecă înainte cu bărbia în palme, rezemându-şi coatele de măsuța joasă dintre ele, străduindu-se din greu să şi-l alunge pe shogun din minte.

— A fost în anul în care a răposat seniorul Ieyoshi, glăsui Haru. A avut douăzeci şi şapte de copii, dar numai un fiu a avut zile. Acela a fost seniorul Iesada, fiul doamnei Honju-in, bătrâna aia dulce pe care ai vizitat-o ieri. Nu era aşa de dulce pe atunci, poți fi sigură. Cât despre el, era... Cum să-ți zic?

Se uită prin jur la doamnele de companie ale prințesei. Toate îşi făceau de lucru cu broderiile lor, ciripind cu accentele lor ascuțite de Kyoto. Se apropie puțin mai mult de Sachi şi îşi coborî vocea:

— Era... cum să-ți spun? Mă rog, nu-l interesau femeile, probabil nici bărbații. Era ca un băiețel. Primele lui două neveste şi-au dat duhul înainte să devină el shogun. Prima a fost doamna Nobuko, fiica unui nobil de la Curte, din Kyoto. Avea douăzeci şi cinci de ani când a fost răpusă de vărsat. Mi-o amintesc bine. Eram mică atunci când a murit. Tocmai sosisem la palat. Era o doamnă tare frumoasă şi bătea frumos la tobă cu mâinile. El obişnuia să se aşeze şi să asculte în timp ce exersa. Poate că el chiar a ținut la ea, deşi toată lumea ştia că n-aveau să aibă vreun copil. Cea de-a doua soție a sosit în anul următor. Era una dintre fiicele ministrului din stânga din Palatul Imperial de la Kyoto. Era o pitică zbârcită. Când s-a dat jos din palanchinul imperial, nu-l întrecea în înălțime. Avea un picior mai scurt decât celălalt. Şontâcăia pe coridoare. Pe la spate ziceam toate că sărise în palanchinul cu nestemate. Nici că i-a păsat lui Iesada. A continuat cu jocurile lui şi ei nu i-a dat nicio atenție. A rezistat un an, apoi s-a dus şi ea. Lumea începuse să-şi facă griji că tânărul era blestemat. „Dacă vrei să mori, mărită-te cu Iesada!”, iată ce se spunea. Şi tot nu se născuse un moştenitor, ceea ce nu conta atâta timp cât tatăl lui, seniorul Ieyoshi, mai era încă shogun. Dar apoi

Înălțimea Sa își dădu duhul. A fost dureros de subit și de ciudat, un lucru groaznic. N-a murit de moarte bună. Toate ne-am dat seama.

Se opri preț de o clipă, pe urmă se frecă la ochi cu mâneca și continuă:

— Așadar seniorul Iesada a devenit shogun. Rămăsese fără neveste, fără concubine, fără copii. Când a venit la palatul femeilor, s-a dus în vizită la mama sa, doamna Honju-in. Era un băiețel bolnăvicios. Nu mai era băiat, era bărbat, trebuie să fi avut treizeci de ani pe atunci, însă tot mai arăta a copil. Tot timpul era bolnav. Avea o față palidă, ca o stafie înfometată, cu ochi mari, ce priveau în gol. Ce-i plăcea lui mai mult erau boabele de fasole prăjite, să le mestece în tigaie cu două bețe de bambus. Mai avea și o armă de foc, dăruită de un negutător olandez. Își vâna cu ea curtenii. Râdea când îi vedea cum o iau la fugă. Sau doar ședea pe un scaun și se holba în jur cu o privire goală. Așa că, vezi tu, doamna Honju-in era cea mai puternică persoană din palatul interior, ba chiar ai putea spune că avea cea mai mare putere în tot ținutul. Ori de câte ori șambelanii veneau cu o nouă lege care trebuia semnată, Honju-in era cea care-l sfătuia pe Înălțimea Sa dacă să-și pună sau nu sigiliul pe ea. Toată lumea o ridica în slăvi. În palat intrau nenumărate brocarturi din mătase, vaze, ceainice, obiecte de lemn lăcuit, prăjituri, tot soiul de odoare. Daruri pentru ea, daruri pentru doamnele ei... Ce viață a avut! Într-o zi, gărzile își făceau rondul de dimineață. În grajduri au văzut stropi de sânge scurgându-se într-unul dintre palanchine, din care atârnau un braț și un picior. Ușa fusese dată la o parte și o femeie fusese vârâtă înăuntru, înfășurată strâns într-o perdea. Când au desfăcut-o, era goală-pușcă și moartă de-a binelea. Ne-am grăbit să ne uităm, după care am luat-o la goană țipând. Toată lumea intrase în cea mai cumplită panică. S-a dovedit că era o oarecare doamnă Hitsu, una dintre persoanele de rang mai înalt de la aprovizionare. Firește, nu poți cunoaște chiar pe toată lumea într-un loc ca ăsta. Fusese înjunghiată. Toate ne-am gândit la un act de gelozie. Avusese legături cu mai multe dintre doamne. Una, o oarecare doamnă Shiga, era topită după ea, din câte se părea, așadar bănuiala a căzut asupra ei. Dar după aceea s-a aflat că doamna Hitsu devenise o apropiată a seniorului Iesada. Avusese acces la bucătării și obișnuia să-i aducă fasole coaptă și să mai rămână în preajma lui, să stea împreună de vorbă, în timp ce el le mesteca. Exista un soi anume de pește uscat care lui îi plăcea cu deosebire, iar ea i-l procura. Poate că-și pusese în gând să-l seducă. Dacă ar fi ajuns mama copilului lui, ar fi

înlăturat-o de la putere pe doamna Honju-in. Ea ar fi devenit puterea din spatele tronului. Nu s-au făcut niciun fel de investigații, bineînțeles. Nimeni n-a aflat cine a urât-o atât de tare pe doamna Hitsu încât s-o ucidă, din motive de gelozie sau pentru că a încercat să se ridice mai presus de propria condiție. Nimeni n-a îndrăznit să sugereze că doamna Honju-in ar fi avut vreun amestec. Şi, chiar dacă a avut, era mult prea puternică pentru ca cineva să facă ceva în privința asta.

Sachi se cutremură de groază. Mâinile împreunate i se încleştară atât de tare, încât palmele i se încleiară de sudoare. Aruncă o privire în jur, la doamnele de companie, închipuindu-şi că le vedea schimbând priviri între ele, complotând împotriva ei. Ştia foarte bine că, dincolo de aparenta lui seninătate, palatul femeilor clocotea de rivalități şi duşmănii. Dar ea crezuse întotdeauna că asemenea conflicte n-aveau să afecteze niciodată o ființă atât de neînsemnată ca ea. Acum poziția ei se schimbase. Toată lumea se aştepta ca ea să ajungă mama moştenitorului shogunului. Trebuia, într-adevăr, să aibă foarte mare grijă.

Deodată, se gândi la Cea Retrasă. Trebuie să fi fost încă adolescentă, poate doar puțin mai mare decât era acum Sachi, când a intrat în palat ca cea de-a treia soție a seniorului Iesada. Şi biruise. Îi supraviețuise şi îi luase locul doamnei Honju-in. Dar, cu toate acestea, să împărți patul cu un asemenea stăpân… În lumea aceasta, nimeni nu-şi putea alege calea în viață, iar femeile cu atât mai puțin, chiar şi o persoană atât de strălucită, de mândră şi de frumoasă ca Cea Retrasă. Şi apoi, la urma urmei, să ajungi o văduvă, aruncată la marginea vieții, la numai douăzeci de ani! Sachi încercă să-şi imagineze tristețea şi dezamăgirea ascunse în spatele înfățişării ei oțelite. Era ceva la care nu s-ar fi gândit nicicând înainte. Însă acum, când amintirea Înălțimii Sale îi era încă atât de proaspătă în minte, lumea părea alta.

— Ce s-a ales de seniorul Ieyoshi? întrebă ea stânjenită. Dar de seniorul Iesada?

Haru se încruntă şi scutură din cap:

— Îți spun altădată, încheie ea pe un ton funest.

III

Sachi era atât de îngândurată, încât era convinsă că n-avea să fie

în stare să se concentreze la lecții. Însă, în vreme ce copia poezii, încercând să-şi facă pensula să danseze pe hârtie cu aceeaşi fluiditate şi grație ca ale lui Haru, simți cum gândurile i se linişteau ca unda unui lac după ce trece adierea. Era mult în urma celorlalte tinere domnişoare, practic, în toate privințele, la caligrafie, la clasicii chinezi, la scrierea versurilor, ceremonia ceaiului, la ghicitul în aroma bețişoarelor parfumate şi la multe alte arte curteneşti în care femeile trebuiau să exceleze, dar era hotărâtă să le ajungă din urmă cât de repede putea.

După-amiază, se duse în sala de antrenamente. Slujnicele o urmară, cărându-i costumul. Taki îi ținea halebarda.

Mai multe tinere se aflau deja acolo, echipate în uniforma gărzilor palatului. Sachi se schimbă şi ea în fuste drepte, negre, despicate, şi o jachetă din mătase țesută grosolan, cu blazonul familiei Tokugawa – trei frunze de nalbă – aplicat la spate. Țesătura îi zgâria pielea cu asprimea ei. Îşi puse o tichie neagră, pe care şi-o legă strâns cu o fundă albă, înfăşurată în jurul capului.

Era prima oară când se vedea cu celelalte de la promovarea ei. Ele căscară, curioase, ochii la ea. Mai erau încă nişte copile, cu sprâncene negre şi groase, cu dinți albi. Ea singură avea sprâncenele rase şi dinții înnegriți ai unei femei mature. Îşi ținu chipul plecat. Obrajii îi ardeau de ruşine, însă mai simțea şi o tainică mândrie.

Colegele se strânseră în jurul ei, cu plecăciuni, ca s-o felicite. Fuyu se găsea printre ele, mai drăguță şi mai impertinentă ca niciodată, cu un machiaj perfect, cu pletele strălucind de ulei. Chiar schiță un surâs de gheață în timp ce scuipă cuvântul: „Felicitări!"

Prima treabă era curățarea rogojinilor. În timp ce ucenicele zoreau încoace şi încolo, trecând cârpe umezite peste *tatami*, Fuyu se împinse între Taki şi Sachi, umăr la umăr cu cea din urmă.

— Mă rog, şuieră ea, ce mai surpriză! Presupun că Alteța Sa l-a obligat pe Înălțimea Sa s-o aleagă pe una dintre femeile ei. Singura care avea vârsta potrivită ai fost tu. Ce chin pentru Înălțimea Sa să atingă o creatură ca tine!

Sachi fu luată prin surprindere. Fuyu trebuie să fi uitat cu totul de sine, ca să-şi dezvăluie sentimentele în felul acela atât de nepoliticos.

— Dacă ai nevoie de ceva, spune-mi, de orice, adăugă Fuyu, gâfâind, iar vocea îi răsună mai tare. Trebuie să ai probleme cu orezul alb. O să-ți fac rost de nişte orz, sau de mei. Ori de vreun nutreț pentru animalele din grajduri. Acolo ar trebui să dormi. Te-ai simți ca acasă!

Sachi rămase tăcută. Poate că Fuyu spera s-o facă de râs, scoțând-o din minți. Însă n-avea să reuşească.

Când pe rogojini nu mai rămase nicio pată, ucenicele îngenuncheară la marginea sălii şi îşi scoaseră halebardele din saci. Cu un efort, Sachi îşi concentră atenția asupra armei sale. Numai faptul c-o simțea în mână o liniştea. O scoase din teacă şi îi studie lama. Era frumoasă, din cel mai fin oțel, curbată cu eleganță. Muchia convexă era atât de ascuțită, încât putea să taie un bărbat în două dintr-o singură mişcare. Mai avea un canal de-a lungul muchiei boante pentru a lăsa sângele să se scurgă în lături. La fel ca o sabie, era atât de puternică, încât putea străpunge o armură de două ori mai groasă decât degetul unui bărbat şi atât de unduioasă, încât să nu se rupă în bucăți. Fusese făurită de un fierar a cărui familie se specializase de generații în această artă. Mânerul lung din lemn lăcuit era decorat cu un model floral. Avea încrustat în aur blazonul familiei Tokugawa. Cu muchia boantă întoarsă spre ea, Sachi presără pudră peste tăiş, îl curăță şi îl unse. Îi şterse mânerul cu o cârpă, apoi o băgă la loc în teacă şi vârî arma înapoi în sac.

Pe urmă, apucă prăjina pentru antrenament de la marginea sălii.

Când o ținu dreaptă, era de două ori mai lungă decât ea. Era făcută din stejar alb. Era uşoară şi netedă, ascuțită la unul dintre capete.

— Dați ce-i mai bun din voi, le îndemnă cu un strigăt profesoara, doamna Masa, o femeie vânoasă, cu părul cărunt. Era aproape la fel de înaltă şi de zveltă ca o halebardă, bucurându-se de reputația unei uimitoare spadasine. Trăim vremuri primejdioase. Acum, că Înălțimea Sa e plecat, trebuie să fim pregătite să ne apărăm castelul. Antrenați-vă din greu!

Ucenicele exersară diverse mişcări: de lovire, de şfichiuire, de străpungere, de parare, de blocare. După ce îşi puseră coifurile şi hainele de protecție, începură să se lupte între ele. Sala era plină de zgomote asurzitoare.

Crescute în familii de samurai, colegele lui Sachi învățaseră să mânuiască halebarda încă din fragedă pruncie, aşa încât erau pregătite să-şi apere vatra, când bărbații erau departe. În rândul samurailor, halebardele, *naginata*, „săbiile cu mânere lungi”, făceau parte din zestrea mireselor. Erau lungi şi uşoare, îndeajuns de uşoare pentru a fi mânuite de o femeie şi îndeajuns de lungi pentru a-i permite să-l pocnească bine peste picioare pe eventualul atacator, înainte ca acesta să se poată apropia prea mult ca s-o înşface, ori s-o

taie cu sabia lui. De mulți ani, de douăsprezece generații de shoguni, de atâta amar de vreme, încât nimeni nu-şi mai putea aminti precis de când, Japonia trăia în pace. Dincolo de hoții ori tâlharii puşi pe fugă la răstimpuri, femeile nu se aşteptau să fie nevoite să folosească o halebardă. Practica luptei cu halebarda devenise, în general, un soi de artă marțială, o disciplină a mințit şi a trupului.

Dar în palatul femeilor practicarea luptei cu halebarda era o treabă serioasă. Palatul era căminul shogunului, care se ducea în palatul exterior, când se adunau bărbații, ca să pună la cale afacerile de stat, însă palatul femeilor era locul unde se destindea şi-şi petrecea nopțile. Bineînțeles că nu existau acolo bărbați care să stea de strajă. Toate femeile din palat erau obligate să mânuiască halebarda cu iscusință, aşa încât să-l poată apăra pe shogun, în cazul în care era atacat de vreun inamic. Toată lumea ştia că femeile din palatul shogunului erau luptătoare redutabile, iar ca să atingi o asemenea îndemânare trebuia să te supui unui antrenament strict şi unei practici zilnice.

Lui Sachi îi lipseau anii de antrenamente, însă astăzi se simțea invincibilă. Îşi simțea trupul uşor ca o flacără. Țâşni înainte, cosindu-şi parcă rivala, apoi sări în lături, ca să nu fie atinsă de o perdea de lovituri fulgerătoare, ce căzură în gol. Îşi simțea prăjina uşoară ca fulgul în mână, îi simțea tremurul vârfului, în vreme ce săgeta aerul.

Dar, pe lângă Fuyu, era neîndemânatică. Fuyu era cea mai bună luptătoare din clasă. Ea şi prăjina ei păreau una, plutind cu grație de la o mişcare rigidă la alta. Fura privirile.

Nu exersau de prea multă vreme, când Fuyu se desprinse de partenera ei de antrenament. Cu coada ochiului, Sachi o observă cum se îndrepta spre ea. Se opri hotărâtă în fața ei şi se uită lung la ea, cu ochii mijiți, ca două lănci. Părea că-şi ieşise din fire cu totul.

— Aşa o pielicică albă şi drăguță! exclamă ea, rânjind, cu glas tremurător. Eşti aşa de țanțoşă cu sprâncenele tale rase şi cu dinții înnegriți. Crezi că ne-ai dat gata, nu? Ştim ce eşti. Ei bine, țăranco, ia hai să te vedem în luptă!

Buzele i se subțiară. Sachi îşi aduse aminte atât de avertismentele doamnei Tsuguko, cât şi de cele ale lui Haru. Ştia că Fuyu era o luptătoare mult mai bună decât ea. N-avea să vadă niciun strop de îndurare din partea ei. O aştepta o bătaie zdravănă, cu siguranță, dar nimic n-o putea scuti să accepte provocarea lui Fuyu. Nimic nu putea fi mai rău decât să fie luată drept laşă. Îşi adună puterile, încercând

să arate un dispreț pe măsura celui al duşmancei sale. Se gândi la ochii cuminți ai shogunului şi la mângâierea lui răcoroasă. Avea să le dovedească tuturor că era demnă să-i fie concubină.

Se înclină. Apoi se înfipse bine cu picioarele în pământ, larg desfăcute, ținându-şi degajat prăjina cu ambele mâini, şi trase adânc aer în piept. „Concentrează-te! se îndemnă în sinea ei. Ține-te bine!”

În clipa următoare, Fuyu se năpustea asupra ei, cu ochii strălucind de furie şi fruntea îmbrobonată de sudoare. Sachi scânci ca un şoarece de câmp care vede un uliu plonjând din înaltul cerului, nemaifiind în stare să se mişte ca să-i scape din gheare. Şfichiuind aerul cu prăjina ei şi cu un țipăt ascuțit, din gât, Fuyu dădu s-o lovească peste piept.

Sachi simți vârtejul de aer, pe când prăjina se mlădia spre ea. Rămase locului, cu picioarele desfăcute şi cu prăjina în poziție de apărare. Pară lovitura, deşi forța ei o trimise la perete, împleticindu-se. Prăjina încă îi mai vibra în aer, când Fuyu se răsuci pe călcâie şi îi trimise mai multe lovituri în piept, în cap, la fluierele picioarelor. Sachi sărea şi dansa, blocându-i şi parându-i asalturile. Era tot ce putea face, doar să-i respingă atacul. Încercă să dea şi ea o lovitură, dar n-avea nicio şansă.

Atunci Fuyu se opri, gâfâind, doar atât cât să-i permită lui Sachi să-şi recapete echilibrul. Când rivala ei se aruncă din nou spre ea, fu pregătită. Pară lovitura cu mânerul prăjinii, se răsuci pe vârfuri şi lovi cu vârful ascuțit. Fuyu se trase înapoi, lovind-o peste piept şi peste fluierele picioarelor, peste încheieturile mâinilor, încercând s-o facă să scape prăjina din mâini.

Sachi nu mai putea respira. Preț de o clipă, îşi pierdu concentrarea şi lăsă garda jos. Primi peste coaste o izbitură năprasnică ce o trimise la perete, clătinându-se pe picioare. Fuyu o atacă, snopind-o cu prăjina ei într-o droaie de lovituri. Apoi se lăsă în genunchi şi o împunse în stomac. Sachi se îndoi, gemând. Camera se învârtea cu ea. Sângele îi vuia în urechi. Fuyu se aplecă peste ea, cu fața roşie ca focul, cu prăjina ridicată în aer.

O imagine învie în mintea lui Sachi: chipul blând al shogunului şi al pruncului care poate îi creştea în pântece. Deodată, atenția i se concentră la maximum. Gâfâind, îşi îndreptă spinarea. Cele două femei se urmăriră în cerc, nescăpându-se din ochi una pe cealaltă, amenințându-se cu vârfurile ascuțite ale prăjinilor. Sachi nu mai vedea altceva decât fața încărcată de ură a lui Fuyu şi pereții sălii de antrenament, care se învârteau în jurul ei.

Atunci Fuyu făcu un pas înapoi. Îşi ridică prăjina, care se curbă prin aer şi se prăvăli vibrând puternic. Sachi îi pară lovitura. Cele două prăjini se întâlniră în aer cu un pocnet zdravăn.

Sachi sări înapoi, se roti pe vârfuri şi se avântă înainte, obligând-o pe Fuyu să se dea înapoi. Lovi cu un capăt al prăjinii, apoi cu celălalt, înainte ca adversara ei să aibă timp să-şi recapete echilibrul. O expresie de neîncredere trecu ca un fulger pe chipul lui Fuyu: Sachi o adusese în poziție defensivă. Concubina shogunului era ca aerul, ca flacăra. Prăjina parcă făcea parte din trupul ei. Dansa înainte şi înapoi, punând greutate în fiecare lovitură, încercând să străpungă apărarea lui Fuyu.

Fața duşmancei era puhavă. Din privire i se citea că-i venea să plângă. Îşi pierdea concentrarea. În clipa aceea, Sachi îşi prăvăli prăjina pe brațul ei. Fuyu urlă de durere, cu fața schimonosită de furie. Sachi căzu în genunchi şi se năpusti la picioarele adversarei.

Fuyu îşi reluă poziția de atac. Obrajii îi erau vineți. O lovi pe Sachi în stomac. Sachi încercă să pareze lovitura, dar simți cum prăjina îi zboară din mână. Pierzându-şi echilibrul, se clătină pe picioare şi căzu la podea. Înainte să se poată ridica, Fuyu îi cără o ploaie de lovituri, peste spinare, picioare şi brațe. Atunci duşmanca ei îşi aruncă departe prăjina şi sări peste ea, lovind-o cu pumnii.

Sachi se răsuci pe spate, se zbătu şi lovi cu pumnii pe unde putu, însă duşmanca o țintuia zdravăn la pământ. Se dădură de-a berbeleacul, lovindu-se cu pumnii, cu picioarele, zgâriindu-se cu unghiile. Sachi simți mâinile celeilalte strângându-i-se în jurul gâtului. O apucă pe Fuyu de păr şi o cuprinse un fior de triumf când reuşi să-i smulgă un smoc. Fuyu scoase un țipăt ascuțit şi îşi slăbi strânsoarea. Sachi se sculă în capul oaselor, se aruncă în față şi se lăsă în genunchi peste cealaltă. Fuyu se zbătea urlând. Sachi îi înşfacă brațul şi i-l răsuci la spate până când Fuyu lovi duşumeaua cu mâna liberă, în semn de supunere.

În sala de antrenament nu se mai auzeau decât icnetele lor. O umbră alungită le acoperi. Doamna Masa se oprise în picioare, deasupra lor.

— Destul! răcni ea. Să nu vă mai prind în sala asta cu răfuieli personale. Încălcați prima regulă din codul samurailor. Antrenamentul se face cu smerenie, ați auzit?

Cu băgare de seamă, Sachi îşi scoase coiful. Era plină de vânătăi pe tot corpul, dar nici că-i păsa. Îi aruncă lui Fuyu o privire triumfătoare. Dar ştia de-acum că avea o duşmancă.

Tinerele se îngrămădiră la intrarea în sală, vârându-şi picioarele în sandalele de lemn. Fuyu se uită urât la Sachi. Fața ei rotundă cu nasul cârn era mânjită de lacrimi, iar buzele îi erau strânse într-o grimasă mohorâtă. Se aplecă. Ridică de jos o sanda plină de noroi uscat, înainte ca cineva s-o poată opri, întinse brațul şi o lovi cu ea pe Sachi drept în cap.

Clătinându-se în urma loviturii, aceasta îşi duse mâna la cap. Cu o încălțăminte murdară de glod. Era cea mai mare insultă. Durerea nu însemna nimic pentru ea, însă umilirea n-avea să rămână fără răspuns. În vremurile de odinioară, o femeie samurai, din câte ştia, s-ar fi sinucis în urma unui asemenea afront. Bineînțeles că ea n-avea să facă aşa ceva. Nu era samurai şi nici n-avea să fie vreodată. Avea să exerseze până când va reuşi s-o bată cu uşurință pe Fuyu de fiecare dată când se vor mai încăiera. Şi, într-o bună zi, avea să-i plătească cu vârf şi îndesat.

— La urma urmei, o consolă Taki cu o şoaptă în care se citea triumful, încolăcindu-şi brațul subțire în jurul mijlocelului ei, Înălțimea Sa te-a ales pe tine, nu pe Fuyu!

IV

La câteva zile după plecarea shogunului, sosiră scrisori pentru prințesa Kazu, pentru Cioara Bătrână, mama lui, şi pentru Cea Retrasă, mama lui vitregă. Sachi primi şi ea una. O luă în camera pe care o împărțea cu doamna Tsuguko şi o ținu în mână multă vreme, după care, încet, desfăcu sulul. Era scrisă pe hârtie din lemn de dud, uşor parfumată. Caligrafia, din câte vedea, era rafinată, blândă, însă înfocată, la fel ca Înălțimea Sa. Şi-l închipui aşezat în palanchinul său, ori la o măsuță într-unul dintre popasurile lui, înmuindu-şi pensula în cerneală, apoi coborând-o pe hârtie ca pescăruşul în zbor deasupra apei mării plină de peşti. Dacă majoritatea femeilor din clasa samurailor erau învățate doar cu silabarul *hiragana*, creşterea aleasă pe care o primea în palatul femeilor îi permitea să înceapă şi învățarea caracterelor chinezeşti *kanji*, specifice literaturii clasice. Nu învățase încă destul de bine pentru a descifra chiar fiecare cuvânt din scrisoarea shogunului, dar pricepu că îi descria călătoriile sale. Încheia cu un poem în care se referea la nu-ştiu-ce flori frumoase văzuse el şi care, din câte scria, îi treziseră dorul după chipul ei frumos.

Problema era că trebuia să-i răspundă. Sachi se pricepea de-ajuns cât să discearnă un scris rafinat. Însă scrisul ei de mână era aşa de copilăros, încât cu siguranță avea să-i facă shogunului o impresie urâtă, iar versurile ei erau încă rudimentare.

Mai primi şi o scrisoare de la mama ei. Preotul satului i-o scrisese cu o caligrafie rotundă şi simplă. Pe când desfăcea sulul, pe Sachi o cuprinse un copleşitor dor de casă:

„Suntem aşa de bucuroşi să primim veşti de la tine şi îți purtăm recunoştință pentru că ne eşti o fiică atât de devotată, îi scria Otama. *Nu mai ştiam ce s-a ales de tine. Nu îndrăzneam să-ți scriem la castel. Eram siguri că, dacă locuieşti acolo, o să-ți fie ruşine cu noi. Te rugăm, ai grijă de sănătatea ta pe această vreme atât de umedă. Ne bucurăm să aflăm că ai mult de lucru. Te rugăm să nu devii o povară pentru bunii oameni care te-au adoptat. Ne mândrim cu tine, acum, că ai devenit o slujitoare de rang mijlociu. După cum bine ştii, pe drum e mare neorânduială, dar nu-ți face griji în privința noastră. Suntem toți bine sănătoşi.”*

Neorânduială pe drum? Sachi nu mai auzise până acum de aşa ceva. Chiar şi atunci când fusese foamete şi țăranii se răsculaseră, drumul era întotdeauna curat şi în ordine. De acest lucru se îngrijea tatăl ei. Era ciudat şi neliniştitor. Însă avea lucruri mai urgente la care trebuia să se gândească. Sachi citi mai departe:

„Micuța Omasa, pe care odinioară o cărai în spinare, s-a îmbolnăvit de stomac, pe când avea trei anişori, şi s-a prăpădit. Avem acum altă fiică, se numeşte Ofuki. Până acum, cu voia zeilor, este sănătoasă. Micul tău frățior, Chobei, a împlinit nouă ani. S-a făcut vânjos. Învață bine şi îşi ajută tatăl la han. Îți mai aminteşti de micuța Mitsu, cea urâtă, de la hanul de peste drum? S-a măritat cu vărul ei de pe celălalt versant al dealului. I-a murit primul copil, dar are acum unul sănătos.”

Sachi tăcu o vreme. În mintea ei se reîntorcea în vârful dealului, cu sora ei mai mică în spinare, împreună cu prietenul şi cu frățiorul ei, într-o rece zi de toamnă, cu nori brăzdând cerul senin. Revăzu în gând şirul de hamali ieşind din codri în celălalt capăt al văii, mici ca insectele, revărsându-se într-un nesfârşit furnicar. Atâtea lucruri se schimbaseră de atunci! Se gândi la sora ei şi lacrimi îi curseră pe obraji.

Dar mai era cineva acolo. Oare ce mai făcea Genzaburo, căpetenia copiilor, cu picioarele lui bronzate şi crăcănate, cu râsul lui nechezat

şi năzdrăvăniile lui? Îi fusese ca un frate mai mare, tovarăş de joacă.

Îşi aduse aminte de nebuniile în care-i ademenea pe ceilalţi prichindei, de incursiunile lor în pădure, unde se căţărau în copaci şi vânau viezuri, de plimbările secrete până la râu ca să înoate. Ce se alesese de el?

Măcină puţină cerneală şi începu să compună un răspuns. Vremea, scrise ea, se făcea frumoasă. Veniseră ploile în sfârşit, iar umiditatea se rarefiase. Hortensiile din grădinile palatului erau în plină floare. Mai întrebă de bunica ei, de hangiul de peste drum şi de femeile care obişnuiau să se adune la fântână. Apoi adăugă: „Şi, apropo, ce mai fac hangiul de alături şi familia lui?” Îşi făcu scrisoarea sul, o sigilă şi o dădu uneia dintre slujitoarele ei.

După aceea, se aşeză să se gândească la un poem pe care avea să-l trimită Înălţimii Sale.

Sachi trebuia să înveţe cum să se comporte ca o mare doamnă, găsindu-şi un locşor în ierarhia palatului şi descoperind cum se cuvenea să-i trateze pe cei de rang inferior. Până de curând se aflase pe o treaptă aproape la fel de joasă ca şi ei. Acum se aştepta de la ea să-i trateze ca şi cum ei nici n-ar fi existat.

Exasperată, doamna Tsuguko îi atrăgea atenţia:

— Când te adresezi lepădăturilor, nu le zici: „Mă scuzaţi!” Ţipă la ele: „Voi! Veniţi încoace!” Nu le rogi să facă ceva pentru tine, le porunceşti. Alea nu-s oameni. Nu contează.

De dimineaţă până seara, Sachi învăţa pe rupte, în vreme ce Taki învăţa pe dinafară programul pe zile al shogunului, până în cele mai mici detalii: unde urma să-şi ia prânzul în cutare zi, unde avea să se odihnească şi unde avea să facă un popas pentru a admira o privelişte anumită sau a se închina la un sanctuar însemnat.

În fiecare dimineaţă, când se scula Sachi, Taki o anunţa:

— Înălţimea Sa se află de-acum pe drum.

Când tobele băteau solemne ora, ea grăia:

— Al patrulea ceas. Va ajunge la Chigasaki, unde va lua masa de prânz!

Sau:

— Al şaselea ceas. Va poposi la marele han din Mishima, unde va mânca ţipari la cină.

Apoi surâdea şi se uita la Sachi, ca să verifice dacă o impresiona cum se cuvine întinderea cunoştinţelor sale. Stăpâna ei îi întorcea zâmbetul. Era plăcut să ştie că în acest imens palat, plin de femei

şuşotind şi ţesându-şi intrigile în spatele ei, exista cineva în care putea să aibă deplină încredere. Asta îi alunga singurătatea.

Numele locurilor prin care trecea shogunul aveau pentru ea prea puţină importanţă. Ştia doar atât: cu fiecare zi ce trecea, el mărea distanţa dintre ei. Aceasta era cea de-a treia călătorie a lui spre vest în mai puţin de doi ani. Înainte, fusese prea micuţă ca să aibă habar de existenţa shogunului şi de activităţile lui. Acum, că-i era concubină, aştepta cu nerăbdare să-i sosească noi rapoarte. Solii galopau înainte şi înapoi, purtând depeşe către autorităţile guvernamentale din palatul exterior, iar de acolo veştile se infiltrau rapid în palatul femeilor.

Dar călătoria lui părea bizar de şovăitoare. Cu alte ocazii, shogunul ajungea în capitală, în Kyoto, la câteva săptămâni după ce pleca din Edo. De această dată, acelaşi drum urma să-l facă într-o lună, cu nenumărate opriri pentru odihnă şi vizitarea împrejurimilor de pe traseu. Lui Sachi i se părea o manieră stranie de a se duce la război.

Într-adevăr, era greu să ţi-l închipui prinzându-se în luptă. Sachi şi-l putea imagina ieşind din palanchinul lui ca să contemple o privelişte, compunând un poem, glumind cu curtenii lui ori cinând în vreun han de la ţară, precum cel al tatălui ei. Putea chiar să şi-l închipuie călare, arătând splendid în armură, cu coif pe cap şi chipul ascuns de o mască cu o mustaţă fioroasă, aşa cum mai văzuse ea la samuraii care treceau prin sat. Cu siguranţă că a lui ar fi mult mai frumoasă şi mai înfricoşătoare decât a lor. Dar să-şi conducă trupele într-o bătălie? Nici pe departe nu-şi putea imagina aşa ceva.

În dimineaţa următoare, Sachi se trezi cu o durere surdă, parcă o sabie îi pătrundea încet în măruntaie.

— Taki, Taki! o strigă ea în şoaptă pe slujitoarea ei, scuturând-o până când o trezi.

— Ce-i? o întrebă prietena ei, speriată.

— Nu ştiu ce mă fac. A început sângerarea de fiecare lună.

— Deci n-ai rămas grea, trase Taki concluzia.

Sachi începu să scâncească, ştergându-se la ochi cu mânecile, înşelase aşteptările shogunului, ale prinţesei, nu reuşise să ofere familiei Tokugawa un moştenitor. Se gândi la încăierarea pe care o avusese cu Fuyu şi se întrebă dacă nu cumva lovitura primită în abdomen i-a dăunat. Nu mai ştiuse vreodată cum era să ai duşmani.

Închisă în camera ei, îşi petrecu singură zilele următoare, numai cu Taki şi cu celelalte slujitoare ale ei, care să-i ţină de urât. Uneori

se plimba încoace şi încolo, alteori se juca cu broderia ei, fără să se poată gândi la nimic altceva decât la eşecul ei de a duce la îndeplinire această obligaţie, mult prea importantă. Nici nu îndrăznea să se uite la amuleta dăruită ei de către shogun, care ar fi trebuit să garanteze că va rămâne însărcinată. O ascunse în fundul unui sertar.

— N-are niciun rost să te necăjeşti atâta, o consolă Taki a doua zi. Nu-i nimic de făcut. Încă eşti concubina Înălţimii Sale şi sunteţi amândoi încă foarte tineri. Destinele noastre se află în mâinile zeilor. Se vor ivi multe alte ocazii după întoarcerea lui.

Sachi dădu din cap. Începu să simtă o stranie uşurare, de unde până atunci fusese încercată de un sentiment nemaipomenit de apăsător. Dar acum ştia pe ce poziţie se afla. Se uită la ea în oglindă. Îşi văzu faţa licărind palidă. Îşi privi îndelung contururile netede, ochii verzi, alungiţi spre tâmple, buzele mici, trandafirii. Era tot ce-avea pe lumea aceasta. Chipul acela o adusese în palat şi în patul shogunului. Cum a fost posibil ca tocmai ea, o biată ţărăncuţă, să se fi născut cu un asemenea chip? De parcă însăşi prinţesa s-ar fi ascuns acolo, în apele oglinzii, o versiune a ei mai copilăroasă, mai lipsită de griji, însă.

Surâse propriei sale reflexii în oglindă. Avea să înveţe tot ce trebuia ca să-l facă fericit pe Înălţimea Sa: să cânte, să execute elegantele dansuri de curte, să cânte la *koto* şi la *shamisen*[4], să scrie frumos şi să compună versuri iscusite, să aibă la degetul mic nenumăratele varietăţi de ceremonie a ceaiului, să joace jocurile ştiute de femeile sofisticate, cum ar fi cel al ghicitului în aroma beţişoarelor parfumate şi cel al potrivirii scoicilor. Avea să fie o concubină desăvârşită.

Când se hotărî să iasă din recluziunea ei, ploile încetară, iar vara îşi intră în drepturi. În apartamentele prinţesei, doamnele de companie se tolăneau, făcându-şi vânt alene cu evantaiele, prea istovite ca să mai brodeze. În timpul zilei, nu se auzeau nici măcar gâzele ori păsările. În faptul serii, ţânţarii bâzâiau înnebunitor în razele amurgului. Greierii ţârâiau, iar brotacii din iazurile de la palat orăcăiau şi fornăiau ca un grajd plin de cai bătrâni.

Nu la multă vreme după reîntoarcerea lui Sachi în mijlocul lor, doamna Tsuguko intră solemnă în dormitorul pe care-l împărţeau:

— Alteţa Sa îţi cere s-o asişti, îi aduse ea la cunoştinţă, cu un zâmbet.

---

[4] Instrument cu coarde tradiţional. (n.tr.)

Trecuseră multe zile de când Sachi n-o mai văzuse pe prinţesa Kazu. Plină de bucurie, o urmă pe doamna Tsuguko prin apartamentele prinţesei. Sfioasă, alunecă prosternată până la marginea paravanelor şi se uită pe furiş prin jur. Pereţii capitonaţi în aur ai camerei din fund sclipeau în lumina lampioanelor şi a lumânărilor.

Prinţesa Kazu şedea îngenuncheată la o măsuţă joasă de scris, cu pensula suspendată deasupra unui sul de hârtie. Pletele îi curgeau râu pe spate într-o cascadă de un negru lucitor, unduind în jurul ei pe duşumea. Slăbise şi pălise. Dincolo de fardul alb, pielea feţei era străvezie. Chipul ei prelung, melancolic, nasul acvilin şi guriţa ca un boboc de trandafir păreau să întrupeze tot ce putea fi mai nobil. În ochii lui Sachi, paloarea pielii îi dădea un aer şi mai regal, ca şi cum ar fi trăit, într-adevăr, deasupra norilor.

Când se uită la Sachi faţa i se lumină. Îi vorbi încetişor doamnei Tsuguko.

— Alteţa Sa se bucură să te vadă, îi transmise tinerei bătrâna aristocrată. Îi pare rău să afle că n-ai rămas grea, însă te imploră să nu te amărăşti. Înălţimea Sa îi scrie deseori Alteţei Sale de consideraţia lui pentru tine. De-acum sunteţi surori. Şi-ar dori să o asişti în mod regulat, ca altădată.

Încântată şi recunoscătoare, plină de dragostea şi de veneraţia pe care întotdeauna le nutrise faţă de prinţesă, Sachi îşi reluă locul lângă ea. Ridică un evantai şi începu să-i facă vânt. Măcar această parte din viaţa ei se reîntorcea la normal.

Dar de ce se ferise prinţesa, când ţinuse atât de mult la ea? Sachi aşteptă până când se găsi singură cu Taki pe un coridor, departe de cele mai ascuţite urechi. Atunci, în cea mai uşoară dintre şoapte, o întrebă pe ea.

— Dacă ar fi fost o persoană oarecare, şi nu Alteţa Sa Imperială, m-aş întreba dacă n-a fost geloasă, îi răspunse hotărâtă Taki.

— N-ai voie să spui asemenea lucruri! îi atrase atenţia Sachi, îngrozită de gândul că prinţesa ar fi putut avea şi sentimente mai puţin nobile.

— Dacă ai fi rămas însărcinată, i-ai fi luat-o înainte, ceea ce ţi-ar fi conferit putere la palat. Acum toată lumea poate răsufla uşurată, măcar până la întoarcerea Înălţimii Sale.

— Nu-i de nasul nostru să speculăm asupra simţămintelor Alteţei Sale, o avertiză Sachi severă. Dar poate că… şi se opri să arunce iute un ochi prin jur, ca să verifice că nu trăgea nimeni cu urechea la

discuția lor. Poate că s-a întristat pentru că nu şi-a luat rămas-bun de la Înălțimea Sa. Poate că vederea mea i-ar fi adus aminte.

— Nu crezi că uneori se mai satură şi ea de trăit deasupra norilor? Poate-şi doreşte şi ea să alerge, să țopăie şi să râdă, la fel ca tine. Poate că vederea ta o face să simtă mai abitir viața cenuşie pe care o duce. Probabil că din cauza asta n-a vrut să te mai vadă.

Sachi o luă pe Taki de mâna-i subțire. Cele două fete îşi încleştară degetele.

— Este un lucru teribil ce-ai spus, constată ea, zâmbindu-i cu căldură. Alteța Sa nu este ca noi. În orice caz, mă străduiesc să-mi cizelez comportamentul. De-acum sunt matură.

Însă în sinea ei se întreba dacă Taki n-avea cumva dreptate.

— N-am putut să nu observ, continuă ea în surdină, că Cea Retrasă şi doamna Honju-in erau înconjurate de doamnele lor. Nu stăteau ascunse, după paravane.

— Sigur că nu, se grăbi Taki să-i întărească spusele, cu nerăbdare. Sunt mari doamne, dar nu sunt os de rege. Prințesa are sânge imperial. Aşa se fac lucrurile la Kyoto. Numai cele de rang foarte înalt se pot înfățişa dinaintea ei, sau cele pe care ea le are la inimă. Cum eşti tu. Eu n-o s-o pot vedea niciodată la față.

— Nu mi-ar plăcea să fiu atât de nobilă, îi şopti Sachi. Mă bucur să te am ca prietenă.

Câteva zile mai târziu veni o altă scrisoare din satul lui Sachi, mult mai lungă decât cealaltă. Toată lumea din familie era bine, îi scria Otama:

„Tuturor ne este foarte dor de tine, dar ne bucurăm de faptul că ai ajuns o doamnă aşa de aleasă. Îți mulțumim că-ți mai aminteşti de noi. Aici trăim vremuri grele, adăuga ea. *Auzim tot felul de vorbe despre haosul din capitală. Luptele n-au ajuns încă până la noi, însă supravegherea drumului nu mai este la fel de riguroasă ca altădată. S-au întâmplat multe despre care nu pot să-ți scriu. Ți-l mai aminteşti pe Genzaburo, mezinul de la hanul de vizavi? S-a făcut un flăcău zdravăn. Tac-su-şi punea mari speranțe în el. Dar, când au trecut pe aici forțele rebelilor din Mito, toate trăncănelile alea despre politică i-au sucit mințile. I-a zis lui tac-su c-a auzit el că până şi țăranii se pot alătura milițiilor. I-a cerut voie să se ducă să-şi apere domnul şi stăpânul. Tac-su a zis că nu. Atunci, într-o bună zi, s-a făcut nevăzut. Măcar a fugit el, nu fratele lui mai mare, Ichiro. Cel puțin Ichiro este un fiu ascultător. Mai este încă aici, având grijă de familia lui.”*

Cuvintele i se învălmăşiră în cap. Aşadar, Genzaburo s-a dus să lupte. Sachi nici măcar nu îndrăzni să se întrebe ce s-a ales de el. Şi toate discuțiile astea despre lupte…

Când abia venise la palat, îşi aminti ea, auzise un bizar vaiet nepământean. Fusese un zgomot fără nimic omenesc în el, aşa că îl pusese pe seama stafiei unei concubine moarte demult. Taki îi povestise că fusese una dintre doamnele de companie ale prințesei, al cărei frate a fost ucis în luptele din capitală. După aceea, la răstimpuri, auzi plânsete, uneori din apartamentele prințesei, alteori prin coridoare, venind din vreun cotlon îndepărtat al palatului.

Odată, îşi aduse aminte, prințesa însăşi era cu ochii-n lacrimi, plângând încetişor în spatele paravanelor ei. Se întâmplase vara trecută, când canicula era la zenit. Sosise un roi de soli. Tulburată, prințesa îi poruncise doamnei Tsuguko să-i poftească pe mesageri la ea îndată ce soseau şi să convoace preotesele, ca să pregătească rugăciunile şi ceremoniile de alungare a ghinionului.

Cât şi-ar fi dorit să ştie mai multe despre ce se petrecea! Uneori clinchetul clopoțeilor de alarmă trecea prin pereții castelului, iar ea auzea țipete şi pocnetul armelor de foc, ca pietricelele ce se prăvăleau pe povârnişul unei coline. Odată, după plecarea shogunului, îi ajunse la urechi un urlet prelung, ca al unei haite de lupi. Mai târziu, bătrânele i-au povestit că izbucniseră revolte în oraş, din câte auziseră ele, dar să nu-şi facă nicio grijă, pentru că totul era sub control. Cu o toamnă înainte se auziseră bubuituri puternice, chiar în fața şanțului. Pereții fragili ai palatului femeilor se clătinaseră din temelii şi toate se gândiră la un cutremur. S-a aflat apoi că palatul seniorului din Choshu fusese dărâmat, scândură cu scândură.

Când avea Înălțimea Sa shogunul să-l atace pe seniorul din Choshu? Şi când avea să se mai întoarcă odată? Iată întrebările pe care toate şi le puneau în sinea lor. Însă zilele treceau şi nimic nu părea să se întâmple.

V

Sosise toamna. Frunzele arborilor din grădinile palatului se coloraseră în roşu, portocaliu şi galben. În fiecare dimineață, slujnicele lui Sachi pregăteau cinci chimonouri din borangic necăptuşite, de îmbrăcat unul peste celălalt, în cafeniu şi verde.

Nopțile se lungiseră. Seara se lăsa atât de repede, încât lămpile începeau să fie aprinse încă din toiul după-amiezii.

Măcar la suprafață, viața de la palat continua ca întotdeauna. Din când în când, mai veneau scrisori de la shogun, scrise în frumoasa lui caligrafie. Se găsea acum în Castelul Osaka. Frunzele arțarilor din grădini, îi scria el lui Sachi, erau deosebit de frumoase în acest an. Îi mai spunea în fraze convenționale că îi ducea dorul, dar nu-i dădea niciun indiciu privitor la ce se petrecea şi nu pomenea niciodată când avea să se întoarcă.

Sachi nu mai putea de bucurie când îi primea scrisorile şi era fericită să se ştie aleasa lui. Făcea tot ce-i stătea în putință să-i păstreze vie amintirea. Dar ardoarea sentimentelor sale începuse să scadă. Până să vină el înapoi, indiferent când, avea să se străduiască să învețe cât mai multe lucruri despre strania ei viață nouă.

Într-un anume sens, semăna puțin cu o închisoare, chiar dacă una opulentă. Acum, că Sachi era mare doamnă, era obligată să rămână închisă în camerele ei. Taki devenise mediatoarea ei, la fel ca şi doamna Isuguko pentru prințesă. Uneori se mai prindea cu femeile ei în jocul potrivirii scoicilor sau al cărților de joc. Câteodată, una dintre doamnele de companie o mai invita la o ceremonie a ceaiului sau la o partidă de ghicit în aroma bețigaşelor parfumate. Cel mai adesea se ducea să stea cu prințesa, care o ajuta la compunerea poeziilor.

Aveau loc sărbătorile obişnuite care marcau trecerea anotimpurilor. Când însă femeile de la palat celebrară Sărbătoarea Morților în cea de a şaptea lună, Sachi descoperi că era de-acum prea nobilă pentru a mai lua parte la dansuri. Trebuia să şadă cu spatele drept, aruncând pe furiş câte o privire de după evantai, în vreme ce doamnele de rang inferior şi servitoarele se unduiau înăuntrul şi în afara verandelor, prin grădinile palatului, în chimonourile lor de vară, fluturându-şi evantaiele, bătând din palme în sunetele flautelor şi în bătaia tobelor. Era prețul pe care trebuia să-l plătească pentru că se ridicase la asemenea înălțimi.

Dar, în ciuda a toate, era mulțumită. Singura persoană care i-ar fi putut tulbura pacea era Fuyu. De la păruiala lor, însă, din sala de antrenament, Sachi o ocolise. Uneori îşi mai încrucişau paşii la lecțiile de muzică sau de dans, ori în timpul unei ceremonii a ceaiului sau al unui exercițiu de ceremonie a bețigaşelor parfumate, dar, când se întâmpla, Sachi se înclina mereu în fața ei cu o politețe scrupuloasă, după care se grăbea s-o ia din loc. Se ducea la lecțiile

de luptă cu halebarda la o altă oră. Şi n-o mai vizită deloc pe Cea Retrasă.

Era dimineața devreme. Zgomot de paşi grăbiți se auzi pe coridorul de la camerele pe care Sachi le împărțea cu doamna Tsuguko. Uşa fu dată în lături şi chipul subțiratic al lui Taki se ivi uitându-se prin jur.

— Astăzi mergem la cules de ciuperci! anunță ea cu vocea ei subțire ca de şoricel, zâmbind cu încântare.

Lui Sachi îi plăcea să meargă la cules de ciuperci. Aşteptă nerăbdătoare ca slujitoarele să termine cu pieptănatul şi cu înmiresmatul pletelor ei. Apoi o fardară şi o înfăşurară în chimonouri, răsfrângându-i straturile la gât şi la mâneci, în aşa fel încât diferitele culori să fie puse frumos în evidență. Deasupra tuturor o îmbrăcară într-un mantou cu căptuşeală groasă şi glugă vătuită, cu frunze de toamnă, brodate în fir roşu şi auriu. Înfăşurată în straturile ei de mătăsuri, era ca o uriaşă floare cu multe petale.

Taki o conduse afară. Ținând în mâini coşuri împletite din bambus, cele două fete scăpară de escorta celorlalte servitoare ale lui Sachi şi o luară la picior, chicotind. Peisajul grădinii în care se aflau era un loc perfect unde se puteau juca de-a v-ați ascunselea. Uitând cu totul că trebuia să fie o mare doamnă, Sachi se ghemui în spatele unui stei înalt, pe care creşteau muşchi şi licheni, aşteptând ca Taki s-o găsească. Țopăiră pe potecile ce şerpuiau de la stânci la heleşteie, la poduri şi la ceainărie, lovind cu piciorul frunzele de arțar în nuanțe de roşu, cafeniu şi auriu.

Taki, care crescuse în mijlocul frumoaselor grădini din Kyoto, o învățase pe Sachi numele tuturor stâncilor, iazurilor, podurilor şi ceainăriilor, precum şi ce anume reprezentau.

— Acesta este Podul De Opt Ori, rosti ea solemnă, pe când se cățărau pe un pod arcuit peste un pârâu cu mici pietricele albe.

Ochii ei negri scânteiau, iar fața ei palidă, destul de banală, era îmbujorată. Pletele ei stufoase cădeau până-n pământ într-o lungă coadă de cal întunecată, legată ici şi colo cu funde. Îşi prinsese în sus fustele chimonoului. Un picioruş alb şi subțire se ițea puțin necuviincios.

— Nu, nu este, râse Sachi. Este Podul Pătrarului de Lună. Iar dincolo avem Heleşteul Lotusului, spuse ea, arătând cu un gest lacul din fața lor, mărginit de verdeață, unde țestoasele se îngrămădeau pe stânci, iar bărcile smălțuite în roşu stăteau la mal.

Îşi surprinse o reflexie fugară în apă, o doamnă de la curte în robe voluminoase, cu părul coafat impecabil. Pletele lucioase încadrau

acelaşi chip oval care licărise odinioară în oglinda mamei ei din Kiso. Iată-i ochii alungiți spre tâmple, de un verde scânteietor. Şi buzele micuțe, şi nasul arcuit. Avu un şoc să se vadă acolo, ca şi cum ar fi văzut o stafie.

— Nu, este Lacul de Vest, la fel ca şi Lacul de Vest din China, strigă Taki. Acela-i digul de piatră, acelea sunt Stâncile Corbului şi ale Țestoasei, iar acolo, Cascada Firului Alb.

Merseră agale în jurul iazului, ocoliră Pavilionul Vederii cu Lună şi se aşezară pe veranda Ceainăriei de Lapislazuli, legănându-şi picioarele sub fustele ca nişte clopote. Apoi trecură peste un pod într-o altă grădină, unde stânci imense şi pâraie argintii le făcură să-şi închipuie că se plimbau printre amețitoare piscuri, defilee repezi şi vâlcele presărate cu stânci negre.

— Şi asta? o întrebă Taki, uitându-se la ea cu coada ochiului.

— Kiso… îi răspunse Sachi cu respirația tăiată, tremurând uşor în aerul toamnei.

Era ciudat cât de mult îi reamintea de casă.

Femeile sporovăiau, strângând în mâini coşulețele din bambus, cu ochii în pământ. În copilărie, Sachi se bucura în zilele de toamnă să culeagă ciuperci pe colinele din apropierea satului. Aici, le putea vedea ieşind de sub acele de pin ce acopereau pământul ca un covor. În locurile unde acestea erau răvăşite, era semn că exista o ciupercă sub ele. Ei îi era clar că ciupercile fuseseră cu grijă plantate, pentru ca doamnele să le poată găsi, nu puteau creşte pe acolo de la natură.

— Nu văd niciuna, spuse Taki, care se plictisise.

— Uite aici câteva, îi atrase atenția Sachi, culegând două şi lăsându-le să cadă în coşulețul ei.

Important era să nu ai prea mare succes, să le mai laşi şi altor doamne plăcerea de a le culege. Haru veni în graba mare, înfăşurată în atâtea chimonouri încât aducea cu o găluşcă mare şi rotundă. Obrajii îi erau mai trandafirii ca de obicei, iar ochii îi erau aproape închişi din cauza frigului. Întoarse ciuperca *matsutake*, cu pălăria ei cafenie largă şi turtită la vârf, pe care până atunci o ținuse cu susul în jos, aşa încât tulpina grasă să stea dreaptă.

— Uite ce-am găsit! se lăudă ea.

Apoi aruncă o privire la coşul gol al lui Sachi:

— Va trebui să te descurci mai bine cu ciupercile.

Îşi acoperi gura şi hohoti:

— N-ai auzit niciodată versetul despre mireasa care nu ştia cum să smulgă o tulpină de ciupercă? Doar atâta ştie oricare dintre noi

despre ce înseamnă să te nunteşti, în afară de tine, doamnă din camera de alături! Numai tu ne poți spune totul despre tulpinile de ciupercă!

Sachi şi Taki se uitară una la alta. În fiecare an, Haru făcea aceeaşi glumă, dar în anul acesta, pentru prima oară, Sachi o înțelese. Arzând de ruşine, cele două fete îşi acoperiră fețele cu mâinile şi chicotiră.

Pe urmă, Sachi desluşi trosnetul acelor de pini. Se auzeau paşi apropiindu-se printre copaci. O tânără îmbrăcată ca o slujnică se împiedică venind spre ele, cu ochii în pământ, muşcându-şi buza. Chipul ei frumos cu nas cârn era palid şi tras, iar ochii, umflați de plâns. Machiajul i se întinsese, părul încâlcit îi stătea răsucit într-un coc. Chimonourile îi erau aruncate cu neglijență pe ea. Mai presus de toate, era singură. Era Fuyu.

Sachi se uită în jur grăbită, întrebându-se pe unde să scape. Însă Fuyu ajunsese deja la ele. Ochii scânteietori se plecară, apoi se ridicară spre Sachi, ca şi cum Fuyu ar fi fost subit cuprinsă de o sfială ce nu-i stătea în fire.

— Aşadar, tu eşti! constată cu o voce spartă.

Sachi nu se îndură să-i arunce vreo privire. Nu uitase sălbaticul atac al lui Fuyu din sala de antrenamente, nici lovitura cu sandaua.

— Te-ai descurcat bine, țăranco, o complimentă Fuyu, căreia cuvintele i se revărsau pe gură ca-ntr-o cascadă. Steaua ta s-a înălțat, iar a mea a apus. Trebuie să ne unească acelaşi destin.

Sachi se încruntă. Să fie vorba de un joc? Să se joace Fuyu cu ea? Nu ştia ce să-i răspundă. Taki o prinse de mânecă şi încercă s-o tragă de acolo.

— Ştiu că mă urăşti… Eu am vrut să te văd, mormăi Fuyu, frecându-se cu mâneca la ochi. Acum pricep şi eu nişte lucruri. Indiferent ce auzi despre mine… Mi-aş fi dorit să putem sta de vorbă.

Preț de o clipă se uită drept în ochii lui Sachi. În privirea ei, aceasta surprinse o scânteie din aceeaşi spaimă crâncenă pe care uneori o observa în ochii prințesei, ca-n ochii unei căprioare prinse într-o capcană. Atunci Fuyu se întoarse şi se îndepărtă în grabă cu un aer rătăcit, de parcă nu prea ştia unde se afla.

Taki şi Sachi se uitară una la alta şi râseră stânjenite. Era un hohot în care se citea nedumerirea, nu amuzamentul. Ziua părea deodată să fie mai rece şi mai mohorâtă.

Câteva zile mai târziu, Taki dădu buzna în camera în care Sachi

şedea brodând.

— Ai auzit? o întrebă ea cu un oftat.

— Sigur că nu, zise Sachi, prefăcându-se supărată. Nu mai aud nimic în ultima vreme până nu-mi aduci tu la cunoştinţă.

— Hai să facem o plimbare, îi propuse Taki.

Traseră pe ele câteva chimonouri şi se duseră în grădini. Era o dimineaţă răcoroasă de toamnă, iar soarele scălda într-o lumină palidă stâncile, iazurile şi pinii. Străbătură aleile în grabă, până ajunseră la Ceainăria din Lapislazuli, cât mai departe posibil de urechile curioaselor, şi se ghemuiră împreună într-un colţ adăpostit al verandei.

— Ce s-a întâmplat? dori Sachi să ştie, zâmbind în aşteptarea unor veşti interesante.

— E vorba de Fuyu, o lămuri Taki. A fugit. Tot palatul vuieşte.

Sachi vru să râdă uşurată. Era adevărat? Să fi scăpat de duşmanca ei? Se putea plimba prin grădini şi se putea antrena cu halebarda după pofta inimii, fără să-şi mai facă griji c-ar putea s-o întâlnească? Cu toate acestea, undeva în sufletul ei nu se mira. Fuyu arăta jalnic cu o zi în urmă, ca şi cum nici nu şi-ar mai fi găsit locul în această lume.

— S-a întâmplat ieri, când doamna Onkyo-in a ieşit să se roage la mormintele shogunilor, îi povesti Taki. Fuyu se găsea în suita ei. Când să plece de acolo, s-au trezit că nu mai era. Până la urmă au trebuit să se întoarcă fără ea.

— Doamna Onkyo-in?…

— Aşa îi zic toţi doamnei Shiga. Concubina răposatului senior Iesada, ştii, fiul bătrânei doamne Honju-in, cea care… A fost doamna Shiga înainte de a se călugări.

Sachi trase aer în piept printre dinţi şi se înfăşură mai bine în chimonoul ei căptuşit de deasupra. Vântul zgâlţâia pereţii subţiri ai ceainăriei. Un bâtlan se ridică în zbor, tresărind, de pe celălalt mal al heleşteului şi se îndepărtă fâlfâind cu aripile lui albe. Undeva, cândva, mai auzise de doamna Shiga, dar nu-şi putea aminti ce mai era şi cu aceea. Avea senzaţia că nimic din ce era legat de ea nu era a bine.

— Poate că Fuyu s-o fi rătăcit, sugeră ea încet. S-a purtat atât de ciudat. E periculos să te duci singură în oraş. Este posibil fi fost răpită.

— I-a zis lui Yano, una dintre servitoarele Celei Retrase, că avea de gând să fugă. Uneori primea scrisori de la un bărbat. Când n-a reuşit

să fie aleasă ca doamnă din camera de alături, şi-a cam pierdut minţile. Unele dintre slujnice zic că s-ar putea să fie însărcinată.

— Nu pot să cred!

— Ieşea adesea în oraş cu doamna Onkyo-in. Găseşti mereu prilejuri dacă-ţi doreşti ceva cu destulă ardoare şi nu-ţi pasă de urmări. Poate aşa a simţit şi ea. Poate a reuşit să bage pe cineva înăuntru pe furiş, într-unul dintre acele cufere mari pentru bagaje. Aşa mai fac unele câteodată.

— Şi au plecat s-o caute?

— Probabil că se va întoarce acasă. Sau poliţia de la palat va da de ea şi o va duce acasă. Simt că vom auzi în curând că s-a îmbolnăvit subit şi a murit. Aşa s-a întâmplat cu o doamnă de companie care a fugit acum câţiva ani.

Sachi oftă îngrozită. Spera ca toate aceste lucruri să nu se fi petrecut din cauza ei. Îşi dorise cu atâta ardoare să scape de Fuyu, încât poate că ea făcuse să se ivească această situaţie. Însă îşi dorise doar ca Fuyu să dispară, nu să moară. Nici măcar duşmanca ei nu merita o asemenea soartă.

— N-o s-o mai aducă înapoi? întrebă, înspăimântată.

Taki clătină din cap în semn că nu.

— Tot uit că tu nu eşti neam de samurai. Sigur că nu. Femeilor nu le este dat să facă ce le place. Noi, cele din familii de samurai, ştim asta. Iar ea e proprietatea shogunului, ca şi noi. Întreaga ei familie va avea necazuri foarte mari. Tatăl ei va trebui să discute cu ea imediat.

Sachi, stupefiată, dădu din cap. Îşi aminti acum de împrejurările în care auzise de doamna Shiga. Haru o pomenise, când îi spusese povestea cadavrului din palanchin. Doamna Shiga fusese amanta doamnei Hitsu, ba poate chiar trădătoarea şi ucigaşa ei.

Dispariţia lui Fuyu ar fi trebuit să constituie o adevărată uşurare. Însemna că Sachi se putea mişca în voie fără să se ciocnească de ea sau să se mai gândească vreodată la ea. Plecarea ei era învăluită într-un mister sumbru, la fel ca şi povestea lui Haru cu doamna Shiga şi doamna Hitsu.

Toată lumea părea să ştie ceva de care ea habar n-avea şi nimeni nu-i spunea nimic. Păreau s-o creadă doar o copilă care n-ar înţelege… nu încercau să-i ascundă un anumit lucru? Auzea paşi pe coridor, nu alunecând într-un ritm lent şi distins, ci cuprinşi de panică, tropăind încoace şi încolo. Glasuri ascuţite ridicau tonul, dar, când îşi dădeau seama că ea era prin preajmă, amuţeau. Era ca şi

cum s-ar fi trezit din inocența copilăriei. Remarca acum spaima ce licărea în inima fiecărei femei din castel. Poate că fusese acolo tot timpul, dar nu o observase ea până atunci.

După aceea sosiră veşti că shogunul, în sfârşit, îşi mobilizase trupele şi se pregătea să pornească în marş spre Choshu. Într-o zi, doamna Tsuguko trânti de perete uşa de la camerele lui Sachi, care n-o mai văzuse niciodată atât de agitată.

— Alteța Sa vă solicită prezența de urgență, o anunță cu respirația tăiată. N-aveți nevoie de suită. Numai prima dumneavoastră doamnă de companie trebuie să vă însoțească.

Le zori pe Sachi şi pe Taki de-a lungul coridoarelor, mişcându-se atât de iute, încât trebuiră să alerge ca să țină pasul. Le deschise uşa camerei de audiențe a prințesei Kazu, care şedea la locul ei obişnuit, sub baldachin, cu paravanele aşezate în fața ei. Doamnele de companie s-ar fi înghesuit altădată înăuntru, însă astăzi spațioasa încăpere era goală.

Doamna Tsuguko îi arătă lui Sachi să se aşeze într-un loc în umbră, în spatele baldachinului, unde nu putea nimeni să-i zărească chipul.

— N-aveți voie să vorbiți, o informă ea, însă prințesa doreşte să fiți de față.

Sachi încă îşi mai aranja fustele, când se deschiseră uşile din celălalt capăt al sălii. Doi bărbați aşteptau acolo, în genunchi. Erau îmbrăcați în straie oficiale, în chimonou6ri negre şi pantaloni *hakama* cu pliuri largi, fără săbii la brâu. Se prosternară la unison, apoi alunecară înainte până ajunseră la baldachin. Fiecare aşeză dinainte un mic evantai pe duşumea, după care se prosternară iar şi rămaseră în genunchi cu frunțile lăsate pe mâini.

Total uluită, Sachi se holba la cheliile lucioase şi la moțurile lor pomădate, de samurai. În afară de Înălțimea Sa, erau primii bărbați la care se uita, de când trăia în palatul femeilor. Până şi mirosul lor, sudoarea trupurilor lor, parfumul cu care se dădeau, pomada lor îi erau nefamiliare.

— Alteța Sa Imperială a decis că Onorabila Doamnă din Camera de Alături trebuie să asiste la această întrunire, îi anunță doamna Tsuguko.

După o pauză plină de respect, unul dintre bărbați îşi înălță capul şi vorbi, ținându-şi ochii în podea.

— Tadamasa Oguri, senior din Bungo, magistrat al oraşului, comisar al trezoreriei, al armatei şi al marinei, sluga voastră, rosti el

aproape în şoaptă, dar limpede. Mă bucur să o văd pe Alteţa Voastră Imperială sănătoasă. Vă implor clemenţa pentru felul necuviincios în care m-am introdus în apartamentele voastre personale. Vă rog să mă iertaţi că sunt obligat să mă prezint în faţa voastră fără suita cuvenită. După cum ştie şi Alteţa Voastră, am venit în taină.

Se înclină iar. La început Sachi îşi ţinu ochii plecaţi cu modestie. Dar pe urmă, amintindu-şi că bărbaţii nu-i puteau vedea chipul, se uita la ei pe furiş, cu multă curiozitate.

Cel care vorbea avea o piele de culoarea pergamentului, buze strânse şi alura rafinată a unui curtean. Mâinile lipite de *tatami* erau la fel de mici şi de moi ca ale unei femei, cu unghiile îngrijite. Îi amintea de preotul satului, un învăţat palid la faţă, care-şi petrecea timpul în ungherele umbroase ale templului, aplecat peste sutre, citind, scriind şi psalmodiind.

Celălalt avea umeri laţi şi musculoşi, iar încheieturile mâinilor îi erau vânjoase. Creştetul capului era ars de soare şi plin de cute. Când îşi ridică privirea îi văzu pentru o clipă faţa oacheşă, fălcoasă, ciupită de vărsat. Gura lui avea o expresie plină de dispreţ. În timp ce primul aducea cu o vulpe, acesta semăna cu un vultur.

— Tadanaka Mizuno, guvernator al oraşului Tosa, senior al Castelului Shingu şi fiu al lui Tadahira Mizuno, şambelan al familiei Kii. Am onoarea să vă slujesc, Alteţa Voastră, mârâi el. După cum ştie Alteţa Voastră, familia mea are privilegiul să se găsească în slujba Înălţimii Sale şi a înaintaşilor lui de mai multe generaţii.

Îşi lipi faţa de pământ. Primul bărbat luă din nou cuvântul. Sachi încerca să se concentreze, însă se lăsă păgubaşă. Când venise pentru prima oară la palat, învăţase gângavul dialect din Kyoto, vorbit de prinţesă şi de doamnele ei, împreună cu idiomul mai pragmatic din Edo, folosit de Cea Retrasă şi de alte femei. Însă acelea erau graiuri femeieşti. Nu mai cunoscuse samurai în viaţa ei, nemaivorbind că nu le auzise niciodată graiul. Vorbirea bărbatului era plină de sunete aspre, guturale şi rostogolite într-un fel de neînţeles, garnisită cu sintagme şi expresii onorifice, complicate.

Celălalt se uita în podea, clătinându-şi moţul, în timp ce mormăia aprobator. Părea să aibă un tic nervos. La răstimpuri, braţul lui drept i se smucea înapoi, ca şi cum ar fi tras din teacă o sabie imaginară, apoi ar fi aşezat-o hotărât pe duşumea.

Atunci prinţesa şopti ceva în grabă doamnei Tsuguko, care se duse la marginea paravanului şi li se adresă celor doi:

— De cât timp boleşte? îi întrebă, pe un ton asprit de frică.

Sachi tresări. Ciuli urechile. Seniorul Oguri se dădu mai aproape de paravan şi se aplecă:

— Doamnă, răspunse el pe un ton confidențial, suntem foarte îngrijorați.

— Este îngrijit cum se cuvine? se auzi însăşi vocea prințesei, un ciripit blând şi subțirel, ca o pasăre cântând.

La sunetul glasului imperial, un tremur cuprinse întreaga încăpere. Toți cei de față se prosternară în grabă.

— Alteță, mă găsesc aici întrucât am vrut să vă asigur c-ați auzit adevărul, înainte să vă ajungă la urechi zvonurile. Nu dați nicio atenție spuselor celorlalți. Doctori eminenți, cei mai buni din câți avem, unii specialişti în medicina occidentală şi câțiva în cea tradițională chineză, îl veghează zi şi noapte. Ne rugăm pentru viața lui. Însă boala îi este gravă. Îl chinuie crampele la stomac, iar mădularele şi vintrele îi sunt umflate. Vomită adesea. Urinează cu mare greutate. I s-a dat fiertură de salcie şi face tratamente cu aburi. El...

Sachi îşi acoperi urechile cu mâinile. Nu mai putea răbda să audă mai departe. Nu putea fi adevărat.

— Oguri, aş dori să ştiu, vorbi prințesa iar, cu glas tremurător. Boala lui este naturală?

Oguri trase aer printre dinți. Şuieratul i se auzi prin toată camera. Brațul lui Mizuno se smuci.

— Mă rog... răspunse celălalt încet.

— Înțeleg. Nu mai există atunci nicio speranță. Toți trebuie... Toți trebuie...

În spatele paravanelor, prințesa se prăbuşi înainte cu fața ascunsă în mâini. Lacrimile i se rostogoleau printre degete, picurând peste *tatami*. Doamna Tsuguko îi termină propoziția:

— Toți trebuie să ne rugăm şi să aducem ofrande.

Chiar de-a doua zi vestea se răspândi în tot palatul şi, curând, toată lumea înălța rugi pentru însănătoşirea grabnică a shogunului. Lumânări ardeau dinaintea fiecărui altar şi norişori parfumați şerpuiau până-n înaltul cerului. Preoții psalmodiau sutre şi sunau din clopoței prin fața altarelor acoperite de ofrande. Mesageri galopau până la altarele din Edo ale sanctuarelor Kurume Suitengu şi Kompira Daigongen, lăcaşurile de cult ale celor doi mari zei ai tămăduirii, pentru a comanda rugăciuni şi a cumpăra farmece, trimise apoi prin poştă, în graba mare, la Osaka. Femeile murmurau

rugăciuni în timp ce-şi vedeau de treburile lor. Chipurile ce treceau prin coridoare erau umflate de plâns şi mânjite de lacrimi.

Sachi şedea în camera ei, cu broderia în mână, încercând să se concentreze. Din oră în oră o trimitea pe Taki să vadă ce mai era nou. Desigur, shogunul trebuia de-acum să se întremeze. Se gândi la tânărul frumos, plesnind de sănătate, cu care se culcase. Îşi imagină pielea lui sidefie, surâsul capricios, ochii strălucitori. Era de neconceput să nu se înzdrăvenească.

Încercă din răsputeri să uite ce auzise în camera prinţesei, dar nu era cu putinţă. Boala lui să nu fie naturală? Atâtea aluzii îi trecuseră pe la urechi despre ce pătiseră shogunii dinaintea lui, încât îi era mult prea frică să mai cugete la ele. Nici măcar nu îndrăznea să-şi închipuie că ceva rău se întâmplase şi cu Înălţimea Sa. Îi era teamă că, dacă s-ar fi gândit la aşa ceva, ar fi atras răul asupra lui. Îşi tot repeta în sinea ei că în curând avea să se însănătoşească.

Când trecură zilele şi nu sosiră veşti mai bune, se rugă la Amida Buddha, implorându-l să nu-l ia pe Înălţimea Sa în Paradis, ci să i-l mai lase ei o vreme. Se oferi să-şi dea trei ani din viaţă, pentru ca el să mai trăiască tot atâţia. Se rugă la zeii arborilor şi munţilor, care vegheaseră asupra ei în sat. Înfăşură amuleta primită în dar de la shogun într-o hârtie binecuvântată de un preot şi o zvârli cât colo, sperând ca ghinionul lui să se ducă odată cu ea. Prinţesa o chema adesea. N-o mai văzuse niciodată atât de tulburată.

— Măcar dacă mi-aş fi luat rămas-bun de la el, tot repeta ea în şoaptă, frângându-şi mâinile.

Pe urmă, într-o zi primiră o scrisoare. Era scrisă de mâna unui necunoscut. Semnătura era atât de tremurată, încât era aproape imposibil de descifrat. Arăta de parcă ar fi fost scrisă de cineva foarte bătrân. Cutremurându-se, ca şi cum ar fi simţit un deget de gheaţă trecându-i pe spinare, Sachi recunoscu scrisul Înălţimii Sale:

„Se pare că mă cheamă stăpânul Amida la el, îi scria. *N-am să te mai văd niciodată. Mă gândesc la tine cu multă dragoste. Eşti tânără şi neprihănită. Ai viaţa înainte. Nu plânge pentru mine. Viaţa-i grea. Învaţă să fii tare şi rezistentă ca o tulpină de bambus, care se îndoaie, dar nu se frânge, indiferent cât de puternic bate vântul. Roagă-te să ne întâlnim din nou în Paradis.”*

Sachi se luptă să prindă înţelesul cuvintelor lui. Îşi aduse aminte de gingaşul, curtenitorul tânăr pe care-l cunoscuse, retrăi fiecare clipă petrecută împreună. Voia să urle că nu accepta, că nu putea fi

adevărat, că era prea mult ca să îndure. Fugi în grădini, unde nu era nimeni s-o vadă, şi plânse pentru nedreptatea care se săvârşea. Erau amândoi atât de tineri! Ce se va alege de ea fără el? Cum rămânea cu ele? Fără Înălțimea Sa, soarta tuturor era pecetluită. Se afla pe marginea unei prăpăstii, agățându-se de tot ce-i cădea sub mână. Nu îndrăznea să se uite în jos, altfel s-ar fi prăvălit o dată pentru totdeauna.

Mai târziu, în cursul aceleiaşi zile, sosi Haru, ca de obicei, cu un poem de copiat pentru Sachi.

— Am deja o poezie, o lămuri eleva, care i-o citi cu glas tare:

„Yugure wa
Kumo no hatate ni
Mono zo omou.
Amatsu sora naru
Hito wo kou to te.”

[„La ceasul amurgului
Norii se înşiră ca flamurile-n vânt,
Iar gândul îmi zboară la
Ceea ce înseamnă să-l iubeşti
Pe cel care trăieşte dincolo de lumea mea.”]

— Îți mai aminteşti? o întrebă. Tu mi-ai spus că „cel care trăieşte dincolo de lumea mea” înseamnă „cineva de un rang imposibil de atins”. Dar mai poate însemna şi „cineva care nu mai trăieşte deloc pe lumea asta”.

Îngenunchind la măsuța ei, Sachi aşternu acele rânduri pe o coală de hârtie, având grijă ca tuşele de penel să fie atât de grăitoare, încât, atunci când avea să-i scrie următoarea scrisoare Înălțimii Sale, să-l seducă prin pasiunea şi maturitatea caligrafiei ei.

Atunci se auziră paşi uşori alunecând sprinten pe coridor. Era Taki. Două palanchine pentru femei veniseră la poartă, o anunță ea cu respirația tăiată. Seniorul Oguri şi seniorul Mizuno coborâseră din ele, furişându-se înăuntru, trimişi într-o misiune secretă. Sachi trebuia să se ducă imediat la prințesă.

Concubina închise ochii şi încremeni în genunchi. Se simțea ca luată de un val uriaş. Cu grijă îşi curăță piatra de cerneală şi îşi spălă pensulele. Puse bățul de cerneală înapoi în trusa de scris şi aşeză suporturile de hârtie peste coli, aşa încât cerneala să se poată usca. Un singur gând îi asalta porțile minții.

— Negreşit, consimți ea. Vin numaidecât. Îți mulțumesc pentru înştiințare.

Nu mai avea nevoie să întrebe nimic. Ştia deja. Shogunul murise.

4 – Fuga, 1867

I

Sachi îşi târşâi picioarele pe poteca de pământ, contemplându-şi apatică micii saboți de lemn care i se ițeau, pe rând, de sub poalele chimonourilor ei voluminoase, de iarnă. Copacii dezgoliți suspinau în bătaia vântului rece, iar ramurile lor noduroase se legănau ca brațele unui schelet în văzduhul senin şi înghețat.

Taki alerga în urma ei, pe când tivul vătuit al robei sale groase de deasupra făcea frunzele uscate să se ridice în aer învârtejindu-se. Ajunseră la Podul Pătrarului de Lună şi se cățărară în vârful lui. Unda Heleşteului Lotusului era tulbure. Bărcile roşii nu mai luceau în soare, fiind de-acum înnegrite.

— Uită-te la țestoasele alea, îi atrase atenția Taki zglobie, arătând cu degetul o stâncă unde trei sau patru siluete în culorile pietrelor se înghesuiau unele în altele încremenite. Bietele făpturi! Lacul va îngheța foarte curând.

Sachi îşi înălță capul şi încercă să surâdă. Îşi dorea să fi putut opri caleidoscopul gândurilor şi al amintirilor care i se învârteau neîncetat prin minte. Lacrimi îi umplură ochii şi i se scurseră pe obraji. De la moartea shogunului nimic bun nu se mai întâmplase, chiar nimic. O vrajă rea părea să se fi abătut asupra palatului. Grădinarii încă mai aveau grijă de parcuri, slujnicele de rang inferior încă mai găteau, măturau şi ştergeau praful, doamnele de companie încă îşi mai pieptănau pletele, se fardau, brodau şi se exersau în lupta cu halebarda, însă voia bună le părăsise. Shogunul fusese inima şi sufletul palatului. Fără el, rămăsese ca o păstaie uscată, o crisalidă lăsată în urmă, după ce zburase fluturele. Nu mai era veselie. Nimănui nu-i mai venea să pună piese în scenă, să danseze sau să organizeze mascarade, fără ca el să le privească.

Femeile începuseră să-şi găsească scuze, spunând că aveau pe cineva bolnav în familie. Părăseau palatul şi nu se mai întorceau.

Trecuse mai mult de un an de la moartea shogunului. Sachi avea

de-acum şaptesprezece ani, era mai înaltă şi mai zveltă, ca o salcie, deşi, atunci când se uita în oglindă, încă mai zărea obrajii rotunzi şi moi ai unei copile. Pielea îi era mai albă ca niciodată, la fel de albă precum cireşii de munte în floare, la fel de albă ca razele lunii, chiar mai albă decât cea a nobilelor de care era înconjurată. Năsucul ei se arcuia delicat, iar buzele îi erau pline şi trandafirii. Ochii ei încă mai aveau acele străluciri de un verde întunecat, ca pădurile de pini din Kiso. În ei însă se citea tristețea. Uneori, când se privea în oglindă, se gândea că o vedea acolo pe prințesă, aşa cum fusese ea când se întâlniseră pentru prima oară la han.

La fel ca şi prințesei, pletele lucioase şi negre ale lui Sachi nu-i mai curgeau în valuri până la pământ, ci îi veneau până la umeri. Amândouă se călugăriseră, aşa cum fac văduvele marilor seniori. Sachi avea acum un nume buddhist: era Retrasa Doamnă Shoko-in. Dar cum putea fi ea deja o „doamnă retrasă", când abia începuse să cunoască viața?

În fiece clipă a zilelor ei gândul lui Sachi zbura la shogun. Uneori îi vedea figura atât de limpede, de parcă s-ar mai fi aflat încă acolo, îşi zugrăvea în minte surâsul lui, pielea moale a mâinilor lui, pieptul lui neted şi palid, îi simțea căldura trupului. Apoi îşi amintea că era mort şi, cutremurată, izbucnea într-un hohot de plâns. Când ieşea din camerele ei, îşi acoperea capul cu o glugă. Se îmbrăca în robe simple şi îşi petrecea timpul în rugăciuni. Lumea se îngustase într-atât, încât nu-i mai rămăsese aproape nimic din strălucirea de odinioară.

Când închidea ochii şi încerca să adoarmă, îi revedea în minte chipul îmbălsămat, aşa cum zăcea încremenit, pudrat într-un alb de cretă, cu sprâncenele periate, sulemenit pe buze şi pe obraji. Arăta atât de mic şi de zbârcit, nu mai semăna nici pe departe cu nobilul tânăr de care-şi amintea. Iar şi iar se întorcea pe aripile amintirii în sala cea mare, îngenunchind lângă catafalcul înconjurat de sute de doamne de companie, toate înveşmântate în alb. Auzea murmurul preoților intonând rugăciuni şi simțea aroma şi mirosul prăfos ale miilor de crizanteme albe. Fusese atât de tânăr! Şi trebuise să aibă parte de o moarte atât de cruntă!

— De ce, Taki, de ce? bombăni ea.

— Dacă ai fi fost crescută ca fată de samurai, ai fi ştiut că nu se cuvine să pui astfel de întrebări, o puse Taki la locul ei, luând-o de braț şi strângând-o tare. Trebuie să înduri, şi atât.

Se auziră paşi în depărtare, tropăitul saboților de lemn de-a lungul

potecii. Le surprinse o boare de parfum de mosc şi se întoarseră. Doamna Tsuguko se apropia de ele în grabă. Pletele ei, încărunțite, erau legate la spate într-o lungă coadă de cal ce se legăna în urma ei. Coborâră în fugă podul ca s-o întâmpine.

— Speram să vă găsesc aici, le zise ea.

Sachi îşi putea da seama din felul agitat în care doamna Tsuguko îşi făcea vânt cu evantaiul că se petrecuse ceva îngrozitor. Indiferent de veştile pe care avea să i le dea, era cu siguranță foarte important, de vreme ce o asemenea mare doamnă alerga prin grădini.

— Înălțimea Sa, shogunul... începu doamna Tsuguko, oprindu-se o clipă, ca şi cum i-ar fi fost peste puteri să mai continue. Pe fruntea încruntată îi apăru o cută.

Înălțimea Sa, shogunul... Nu seniorul Iemochi, fireşte, nu tânărul shogun, atât de plâns, ci noul shogun, seniorul Yoshinobu, vărul Înălțimii Sale defuncte. Numai gândul la acela o făcea pe Sachi să simtă cum degete de gheață îi frângeau inima. Alături de toate femeile din palat, nutrea cele mai grave bănuieli în privința seniorului Yoshinobu. Nu-l întâlnise niciodată, niciuna dintre el nu-l văzuse la față, pentru că nu vizitase niciodată palatul. Locuia la Osaka încă dinainte de moartea seniorului Iemochi. Ca prinț regent, guvernase țara în timpul domniei lui Iemochi, pe perioada minoratului Înălțimii Sale. Şi preluase frâiele puterii după moartea Înălțimii Sale. Era acum capul familiei Tokugawa. Aşa ajunsese shogun. Nu mai avusese alt contracandidat. Seniorul Iemochi nu fusese binecuvântat cu niciun moştenitor. Chiar şi acum acel gând îi dădea lui Sachi un junghi de durere. Dacă ar fi reuşit să-i dea un copil, cine ştie cum s-ar fi petrecut lucrurile?

Aruncă o privire fugară chipului împietrit al doamnei Tsuguko. Palele de vânt făceau să fluture mânecile femeilor, din care ieşeau norişori de parfum răspândindu-se în aer. Rafalele acopereau obrajii livizi ai lui Sachi cu firele pletelor ei tunse. Nori se perindau pe cer. Frunze galbene cădeau plutind.

— Seniorul Yoshinobu, reluă doamna Tsuguko, a abdicat. Nu mai există shogun.

Sachi şi Taki se uitară îngrozite la ea, cu ochii cât cepele, încercând să-i priceapă vorbele.

— Dar... dar... tocmai devenise shogun, se bâlbâi Sachi.

Fosta concubină nu mai destăinuise nimic despre cele auzite în sala de audiențe a prințesei, despre amănuntele bolii shogunului, despre moartea hâdă de care avusese parte. Cu toate acestea, femeile

presupuseseră că fusese otrăvit. Cel mai probabil otrava îi fusese aplicată pe pensula de scris. Toată lumea îi cunoştea obiceiul de a-i îndrepta vârful cu limba când scria. În raportul oficial al decesului său se arătase că Înălțimea Sa trecuse la cele veşnice în urma unui atac de cord provocat de o criză de beri-beri. Femeile zâmbiseră cu neîncredere. Beri-beri! Această boală mai fusese invocată atât la moartea shogunului anterior, cât şi a celui de dinaintea lui. Nimeni nu credea nicio clipă în aşa ceva. De altfel, era mult prea evident cine urma să profite de moartea lui. Însă asta însemna…

— Vrei să spui că a preluat titlul… doar ca să renunțe la el? Bine, dar… de ce?

— De paisprezece generații familia Tokugawa a guvernat această țară în pace şi prosperitate, îi răspunse doamna Tsuguko în cuvinte măsurate. Numai asprimea vocii îi trăda dezgustul: Acum seniorul Yoshinobu aruncă totul pe fereastră. S-a oferit să înapoieze puterea împăratului.

Aşa cum exista un nou shogun, acum aveau şi un nou împărat. Bătrânul împărat răposase la începutul anului. Sachi îi aruncă iute o privire înspăimântată doamnei Tsuguko, pe urmă lui Taki. Nu ştia nimic despre defunctul împărat, în afară de faptul că fusese fratele prințesei Kazu. Doamna Tsuguko şi Taki erau amândouă din Kyoto, unde se afla curtea imperială. Veniseră la Edo odată cu prințesa. Alături de ea au plâns şi au jelit luni de zile moartea lui.

Împăratul: *Temo-sama*, Fiul Cerului. Până când n-a intrat în palatul femeilor, Sachi nici măcar n-a avut habar să fie vreun împărat pe lumea aceasta, care trăia retras în palatul său din Kyoto şi nu ieşea niciodată din perimetrul lui. Se zicea despre el că era sacru şi pur, o ființă divină bucurându-se de o legătură specială cu zeii, prezidând ritualuri care asigurau reuşita recoltelor şi bunăstarea omenirii.

Noul împărat, fiul lui, avea numai cincisprezece ani. I se părea puțin probabil ca o asemenea făptură să fie interesată de puterea politică. Umerii doamnei Tsuguko se încovoiară, ca şi cum toată greutatea acestei lumi s-ar fi lăsat pe ei:

— Aici, la palat ducem un trai ocrotit, suspină ea, suntem neatinse de impuritățile lumii de afară. Dar până şi tu, aşa tânără precum eşti, vei afla în curând adevărul. Sunt de-acum ani de zile de când în Kyoto se duc lupte grele, practic de când a plecat prințesa de acolo. Toată lumea trăieşte cu frica în oase. Nimeni nu ştie ce se poate întâmpla în clipa următoare. În fiecare zi au loc încăierări, asasinate,

crime, uneori chiar lupte corp la corp. O mare parte din oraş a fost arsă până-n temelii, până şi Palatul Imperial a fost atacat.

— De ronini, izbucni Taki, încruntându-se. Roninii din sud.

Sachi oftă. Roninii. Ştia ce desemna acel cuvânt: samurai fără stăpân, bărbați cu două săbii care-şi părăsiseră clanurile şi nu mai aparțineau niciunei familii. N-aveau niciun senior căruia să-i dea socoteală, pe nimeni care să-şi ia răspunderea pentru faptele lor. Erau oameni fără nume, fără chip, sălbatici care acționau în afara legii, ştiind că faptele lor nu aveau să aducă ruşinea asupra clanurilor lor. Departe de a forma o armată organizată, comiteau la întâmplare acte de violență, răpiri, tâlhării şi asasinate. Mânuiau cele două săbii fără nicio opreliște. Pentru ei singura constrângere era moartea.

— Înălțimea Sa mi-a vorbit despre... despre rebelii din Choshu, şopti ea. Avea de gând să le înăbuşe răscoala.

Doamna Tsuguko făcu un semn aprobator din cap:

— Este adevărat, confirmă ea. La originea tuturor relelor din Kyoto sunt membrii clanurilor de pe domeniile sudice, ca Choshu, Satsuma, Tosa şi din alte mari feude din sud-vest. Seniorii lor s-au ridicat la luptă împotriva familiei Tokugawa şi încearcă să-i înlăture de la putere. Seniorii din nord au rămas loiali şi încearcă să-i tragă înapoi şi să păstreze pacea, dar cei din sud sunt bogați, puternici, înarmați de barbarii de englezi.

— Dar de ce vrea shogunul, seniorul Yoshinobu, să cedeze puterea împăratului? dori să ştie Sachi.

— Cei din sud au sfătuitori isteți care au avansat ideea că shogunul îşi trage puterea de la împărat. Cu mai multe generații în urmă, împăratul l-a delegat pe shogun să guverneze ca reprezentant al său, o lămuri doamna Tsuguko.

— Mă rog, bombăni Taki, am crescut în Kyoto şi n-am mai auzit de aşa ceva.

— Acum, ei zic c-a venit timpul ca shogunul să dea înapoi puterea, insistă doamna Tsuguko pe un ton sec. Nu-i decât un pretext, fireşte. Răposatul împărat, fratele Alteței Sale, n-ar fi acceptat aşa ceva. Poate din cauza asta... oricum, s-a dus pe lumea cealaltă. Fiul lui este foarte tânăr şi uşor de manipulat. Este doar un pion, o momâie. Problema e cine urmează să tragă sforile. Există bărbați puternici la Curtea Imperială, aliați ai celor din sud. Dar şi seniorul Yoshinobu este foarte deştept. S-a implicat într-un joc de culise extrem de complicat. Şi, chiar dacă a abdicat ca shogun, încă mai este capul

familiei Tokugawa. Nimic nu poate schimba asta. Clanurile din nord sprijină familia Tokugawa şi vor lupta până la moarte pentru ea. Toată lumea încă îi arată respect seniorului Yoshinobu, indiferent ce greşeli ar comite el. În ochii lor contează ceea ce simbolizează, nu firea lui. Cel mai groaznic dintre toate este faptul că inamicul se apropie. Chiar acum mişună în Edo bande de ronini din sud. Hoinăresc pe străzile noastre făcând prăpăd, tâlhărind, dând foc şi ucigând pe oricine bănuiesc ei că ar fi de partea shogunului. Orăşenii nici măcar nu mai îndrăznesc să iasă afară din casele lor. Până şi aici, la palat, trebuie să se fi auzit ecoul luptelor. Aici suntem în siguranță, dar poate că nu pentru mult timp. Nu ştim ce se va mai întâmpla sau cât de mult mai avem de trăit. Mai devreme sau mai târziu, cei din sud vor încerca să pună stăpânire pe castel. Sunt nevoiți să-l cucerească. Este ultimul bastion al familiei Tokugawa. Vor mai încerca să le captureze pe prințesă şi pe Cea Retrasă, pentru a le păstra ca ostatice. Trebuie să ne pregătim pentru ce-i mai rău.

Sachi simți că împietreşte, ca una dintre stâncile din grădini. Trăise atâția ani căznindu-se să deprindă regulile şi tradițiile din palatul femeilor, străduindu-se să se deprindă cu acest străvechi mod de viață. Credea că nimeni şi nimic n-avea să-l schimbe. Însă acum se grăbea spre un sfârşit năprasnic. Bezna le împresura universul fragil, amenințând să-l înghită în orice clipă.

— Îmi voi da viața cu bucurie pentru prințesă, declară ea încetişor. Ştiți bine!

— Pregăteşte-te, o îndemnă doamna Tsuguko. Ceasul jertfei s-ar putea să vină mai repede decât te aştepți.

II

Sachi auzi dangătul clopotelor de incendiu de undeva, din depărtare. Păreau să fie multe, sunând slab la început, apoi tot mai tare. Cineva o scutura.

— Trezeşte-te! Trezeşte-te!

Era vocea lui Taki. Clopotele de incendiu sunau, într-adevăr, nu departe, pe străzile oraşului, ci chiar acolo, în castel. Deodată, se trezi de-a binelea. Îşi aruncă în lături păturile, tremurând în aerul înghețat care-i pătrundea prin cămaşa de noapte. În jurul ei femeile săreau, împleticindu-se, în picioare. Straie grele foşniră, frecându-se de uşa închisă. Se auziră şoapte alarmate. Nemaiavând timp s-o

aştepte pe Taki s-o ajute la îmbrăcat, înşfăcă robele care-i erau mai la îndemână, şi le puse în mare grabă, apoi îşi trase gluga peste cap. Îşi strecură pumnalul în *obi*, iar pieptănul, oglinjoara, amuletele şi batista, în mâneci.

Taki împacheta câteva dintre cele mai valoroase chimonouri brodate, îngrămădindu-le într-un sac de drum, împreună cu cărţile preferate de poezie ale stăpânei sale. Până şi-n castel, cu bastioanele lui masive de piatră, cu zidurile groase din ghips, cu scândurile şi coloanele lui robuste din lemn, focul era o primejdie reală. Cu câţiva ani înainte, cel de-al doilea dintre cele trei palate fortificate din perimetrul castelului fusese doborât de flăcări. Mulţi pieriseră atunci. Porţiuni mari ale palatului fuseseră devastate.

Căutând în jur cu privirea ce lucruri să-şi mai ia cu ea, Sachi observă un morman prăfuit azvârlit într-un colţ, pe care-l adusese cu ea din sat. Din nu ştiu ce motiv, pânza zdrenţuită în care era învelită bocceaua îi păru dintr-odată mult mai preţioasă decât tot aurul şi brocarturile pe care le adunase de-a lungul anilor petrecuţi la palat. Şi-l luă sub braţ. Mai luă halebarda în sacul ei de mătase de pe cuierul din perete.

Deodată se lăsă tăcerea. Se auziră paşi apropiindu-se grăbiţi şi oprindu-se afară, pe coridor, iar mulţimea de femei care se înghionteau pe lângă ea încremeni. Apoi se auzi o şoaptă ca freamătul vântului trecând printr-o pajişte cu fire lungi de iarbă, murmurul mai multor femei care nu mai îndrăzneau nici să răsufle. Uşa de la camera lui Sachi se deschise. În rând cu umbrele de afară aştepta în picioare o siluetă micuţă. Un chip livid se ivi din întuneric, pe jumătate ascuns de faldurile glugii care-l încadra.

Era prinţesa. Fără să mai aştepte să fie anunţată, ea se năpusti înăuntru şi se opri în mijlocul camerei. Mireasma subtilă a parfumului ei de iarnă, din esenţă de mosc, se răspândi prin jur. Gâfâia, iar pumnii şi-i ţinea atât de strâns, încât încheieturile i se albiseră. Doamna Tsuguko şi un roi de alte doamne se îngrămădiră în jurul ei. Tulburată, Sachi şi slujnicele ei scăpară din mâini boccelele, se aruncară la podea, pe mâini şi pe genunchi, lipindu-şi capetele de rogojini.

— Doamna mea, Shoko-in, începu prinţesa, adresându-i-se lui Sachi pe numele ei oficial.

Sachi îşi înălţă privirea. Era pentru prima oară când o vedea pe prinţesă nefardată. Cu ochii ei mari şi părul ciufulit, arăta ca un copil. Pielea îi era atât de străvezie, încât îi dădea un aer aproape

neomenesc, ca şi cum ar fi fost venită de pe alt tărâm. Dar mai era şi altceva. Era o lucire în privirea ei, o hotărâre necruțătoare în ea, pe care Sachi nu i-o mai văzuse înainte.

— Doamnă Shoko-in, glăsui iar prințesa, respirând adânc. Copilă. Sunt aici. Au intrat. Roninii din sud au dat foc palatului. Acum aleargă pe urmele mele, încercând să mă răpească.

— Aici, în palat? Cei din sud? se bâlbâi îngrozită Sachi, încercând să priceapă ce-i spunea prințesa. Dar… cum se poate? Cum au putut să pătrundă până aici?

Cei din sud la castel? Era de neconceput. Castelul trebuia să rămână inexpugnabil, iar palatul femeilor era situat în străfundurile lui. Roninii trebuiau să treacă peste şanțurile cu apă, să escaladeze turnuri masive, să traverseze poduri mobile şi să fugă din calea detaşamentelor de gărzi. Dacă era adevărat, atunci ultimul bastion fusese străpuns. Iată pentru ce fuseseră femeile acelea antrenate toată viața lor, pentru a-şi apăra cu orice preț universul de duşmani.

— Am şi eu iscoadele mele, şuieră prințesa printre dinți. Trebuie să ne mişcăm repede.

Doamna Tsuguko se afla la câțiva paşi în spatele prințesei. Ochii ei negri străluceau. Părea mai înaltă. Era plină de un entuziasm tăcut, nerăbdătoare să preia comanda. Ridică o mână, îndemnând-o pe Sachi să asculte:

— A sosit şi ceasul tău de jertfă, o anunță prințesa Kazu. Am să te rog să-mi faci un serviciu, cel mai mare pe care l-ar putea cere cineva. Urcă-te în palanchinul meu şi pleacă din castel. Am trimis ordine gărzilor mele. Trebuie să-i ademeneşti pe duşmanii mei să se îndepărteze de palat.

— Eşti singura care poate face asta, se amestecă în vorbă şi doamna Tsuguko. Ştii prea bine. Este şansa ta de a-ți plăti datoria față de Alteța Sa.

Clopotele dădeau alarma. Se auzeau paşi alergând pe lângă uşa închisă. Fumul începea să se strecoare prin cameră. Doamnele prințesei aruncară prin jur priviri speriate.

Sachi ştia foarte bine că era trimisă într-o misiune disperată. Dacă urma să fie momeala aruncată în calea inamicului, era foarte probabil că se ducea la moarte. Însă îşi legase soarta de cea a prințesei. Avea toate motivele să se sacrifice pentru ea. Prințesa a fost cea care a luat-o din sat şi i-a oferit o viață de lux şi de privilegii, dăruindu-i-o shogunului drept concubină. Ştiuse întotdeauna că s-ar putea să vină momentul în care avea să i se ceară să-şi plătească

datoria.

Mai existau şi motive practice pentru alegerea ei. Cei din sud n-aveau nicio idee cum arăta la faţă prinţesa Kazu. Nimeni, în afară de cele mai apropiate doamne de companie, împreună cu familia ei din Kyoto, n-o mai văzuse vreodată. Dar toată lumea ştia că era o aristocrată cu cea mai albă piele şi, în calitate de văduvă a Înălţimii Sale, trebuia să fie o călugăriţă. Sachi semăna cu ea de parcă erau gemene, ba mai era şi ea călugăriţă. Îşi purta părul tuns scurt, acoperit de o glugă. Părea născută să-i fie sosie.

Dar să pornească la drum într-un singur palanchin, fără gărzi sau slujitori… Nimeni n-ar fi crezut vreodată că prinţesa ar călători astfel. Era un plan nebunesc, întocmit într-un moment de panică. Cu luate acestea, lui Sachi i se dăduse o misiune, iar ea trebuia s-o ducă la îndeplinire cât de bine putea. Dacă o scânteie de teamă îi străfulgera inima, trebuia s-o stingă. Respiră adânc.

— Datoria mea faţă de Alteţa Sa este veşnică, răspunse încet, dar ferm. Nu voi putea niciodată s-o răsplătesc îndeajuns. Indiferent ce-mi cere Alteţa Sa, o voi face. Îi sunt recunoscătoare pentru că-mi dă şansa să-mi dovedesc devotamentul.

— Întunericul s-a lăsat peste lume, grăi prinţesa. Prietenii noştri au devenit duşmanii noştri, iar inamicii noştri, aliaţii noştri. Seniorul Yoshinobu ne-a trădat, după cum ştii şi tu, prin abdicarea sa. Nu mai există niciun shogun. Seniorii din sud îl controlează deja pe bietul meu nepot, împăratul. Vieţile noastre nu mai contează. Suntem deja moarte. Orice s-ar întâmpla, avem o datorie faţă de familia Tokugawa. Ca mătuşă a Fiului Cerului şi văduvă a Înălţimii Sale, aş putea fi o prizonieră însemnată. Trebuie să rămân aici, în palat.

Sachi se străduia să priceapă ce se întâmplă. Singurul lucru pe care-l înţelegea pe deplin era durerea ce o încerca pe prinţesă. Prinţesa Kazu fusese silită să renunţe la tot ce iubea pentru o căsătorie pe care nu şi-o dorise, iar acum familia imperială şi familia Tokugawa se aflau pe poziţii ireconciliabile. Tot ce-i mai rămânea era să-şi facă datoria. Era o membră a familiei Tokugawa de-acum şi aşa avea să rămână, până avea să-şi găsească amarnicul sfârşit.

— Sunt pregătită să-mi dau viaţa oricând mi se cere, spuse Sachi. Sunt onorată să vă iau locul în palanchinul imperial. Nu vă voi dezamăgi.

Prinţesa avea lacrimi în ochi.

— Mi-ai fost ca o soră, mărturisi ea încet. Viaţa mea ar fi fost mai

tristă fără tine. Fie ca zeii să te aibă în paza lor. Mă rog să ne întâlnim iar în vremuri mai bune.

Îşi înclină capul.

— Dă ce-i mai bun din tine, o îndemnă.

Doamna Tsuguko aşteptă până când prinţesa, împreună cu doamnele ei de companie, se duse, după care se întoarse spre Sachi.

— Grăbeşte-te, îi zise. Nu-i timp de pierdut.

Deschise uşa. Sachi îşi înşfacă bocceaua şi halebarda. Inima îi bătea ciudat de tare. Nu simţea niciun fel de frică, era doar emoţionată. Era ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un somn lung. Aproape uitase cum era să se simtă vie.

Coridorul gemea de femei, strângând într-o mână bocceaua, în cealaltă lumânări şi lampioane. În lumina tremurândă a flăcărilor, arătau ca o armată de stafii bătute de vânt, livide şi jigărite, în straie ciudate, aruncate alandala pe ele. Pletele le curgeau pe umeri în dezordine, ochii le erau măriţi de spaimă. Unele se împingeau şi se înghionteau, scâncind panicate. Dar majoritatea înaintau împiedicat, într-o tăcere sinistră.

Când se iviră doamna Tsuguko şi Sachi, mulţimea se opri şi se dădu înapoi cu respect:

— Faceţi loc! se răsti bătrâna nobilă.

Începu să-şi facă loc cu coatele prin înghesuială, în direcţia opusă grădinilor, spre sectorul palatului de unde ieşea fum. Dar era prea multă lume acolo, aşa încât se retrase într-una dintre marile săli de audienţă. Sachi o urmă, ştergându-se la ochi. Fumul le învăluia ca un giulgiu. Când se opri să-şi tragă răsuflarea, zări feţişoara palidă a lui Taki, cu bărbia ascuţită şi ochii mari, chiar în spatele ei:

— Du-te înapoi, Taki, îi şuieră ea. Tu nu trebuie să vii.

Doamna Tsuguko se răsuci brusc pe călcâie:

— Lasă-ne, se răsti ea. Chiar acum. Numai doamna din camera de alături trebuie să vină. Du-te-n grădini cu celelalte slujnice.

Taki nu scoase un cuvânt, ci le urmă cu încăpăţânare.

— Du-te înapoi, ţipă doamna Tsuguko într-un acces de mânie. Cum îndrăzneşti să nu-mi asculţi poruncile?

Nu mai era timp de stat la discuţii. O luară la fugă. Când ajunseră în aripa în care se găseau bucătăriile şi oficiile, fumul era atât de gros, încât abia mai puteau vedea. Înaintară poticnindu-se, orbeşte, acoperindu-şi feţele cu mânecile. Într-un târziu, se năpustiră în sala cea mare de la intrare. Uşile erau deschise. Acolo se opriră, oftând, umplându-şi plămânii cu aerul îngheţat al zorilor.

III

Luna licărea la orizont ca o uriaşă oglindă rotundă, aruncând raze blânde. Hoarde de bărbaţi treceau pe lângă ea, cu răsuflarea alburie în aerul îngheţat. Majoritatea purtau uniformele gărzilor din palatul exterior şi cel de mijloc. Unii erau pompieri din oraş, slăbănogi cu haine cafenii de piele şi glugi groase, trase peste cap şi umeri. Se năpusteau înainte ca o armată de gândaci uriaşi. Unii cărau pompe şi furtunuri de apă pe suporţi de lemn prinşi de umeri, alţii cărau scări mobile din bambus şi pari lungi cu cârlige înfipte în vârf. Demnitari în robe de brocart fluturau bastoane, dirijând operaţiile.

— Trage-ţi mai bine gluga peste faţă, murmură doamna Tsuguko, adresându-i-se lui Sachi. Şi să nu scoţi niciun cuvânt.

Sachi se încălţă cu o pereche de şoşoni de pai şi o urmă pe doamna Tsuguko de-a lungul pasarelei acoperite, ţinându-şi robele strâns în jurul ei. Taki încă mai era cu ele, gâfâind în urma lor.

Incendiul părea să se fi întins peste tot. Pereţii văruiţi în alb şi acoperişurile lunecoase, acoperite cu ţiglă cenuşie, scânteiau într-o lumină sinistră, pe măsură ce flăcările se revărsau pe ferestre şi săreau de pe un acoperiş pe altul, cu bubuituri şi trosnete cumplite, ce înăbuşeau toate celelalte zgomote. Pompierii se căţărau pe scările de bambus şi mişunau pe acoperişuri, smulgând ţiglele şi împrăştiind jeturi prea subţiri de apă. Jos, femeile încă mai ieşeau în goană din palatul cuprins de flăcări.

Preţ de o clipă, Sachi rămase în picioare, păstrând tăcerea, contemplând clădirea care o adăpostise timp de atâţia ani. De ar fi fost un vis urât! Însă frigul crâncen îi răspunse mult prea limpede că nu visa. Tremura. Nici măcar straturile de mătase matlasată nu-i erau de ajuns să-i ţină de cald.

Doamnele de companie se înghesuiau pe la uşile halelor unde erau ţinute palanchinele. Se uitară la Sachi cu ochi mari, plini de invidie, pe când gărzile se plecară dinaintea ei şi o însoţiră până la grajdurile imperiale.

Palanchinul prinţesei o aştepta. Sachi îl privi şi tresări recunoscându-l. Era acelaşi pe care-l mai zărise cu ani în urmă, când prinţesa Kazu şi suita ei sosiseră în satul său. Totul arăta exact aşa cum îşi amintea ea, pereţii lăcuiţi de culoare roşie, încrustaţi cu aur şi însemnaţi cu crizantema imperială, acoperişul împodobit cu aur şi

storurile de bambus de la ferestre de care atârnau canafuri roşii. Era la mintea copiilor că, dacă prinţesa ar fi încercat să fugă, n-ar fi făcut-o niciodată într-un mijloc de transport atât de bătător la ochi.

Imaginea femeii care ieşise din acest splendid vehicul, când Sachi mai era copilă în sat şi-l văzuse pentru prima oară în viaţa ei, îi trecu prin minte fulgerător. Îşi aminti de ochii ei măriţi de groază. Chiar şi atunci, ghicise că femeia nu era decât sosia adevăratei prinţese, de acea îi era atât de frică. Venise acum şi rândul lui Sachi. Ea era o doamnă samurai, o luptătoare. N-avea să se teamă, iar dacă totuşi îi era frică, nimeni n-avea să observe.

Se urcă în palanchin, îşi încrucişă picioarele sub ea şi îşi trase fustele sub genunchi. Afară se auzi zarvă.

— Lăsaţi-mă să intru! ţipa glasul subţirel al lui Taki. Daţi-mi drumul!

— Copilă prostuţă, ai să strici totul! se răsti vocea imperioasă a doamnei Tsuguko.

Deodată, căpşorul lui Taki se ivi în palanchin. Ochii ei mari, uşor bulbucaţi, luaseră o căutătură de hotărâre încrâncenată. Braţele ei osoase se ţinură de portieră, iar ea încercă să se caţere înăuntru. Sachi oftă. O clipă fu copleşită de uimire şi bucurie şi nu îndrăzni să facă nicio mişcare. După aceea, cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, o ţinu pe prietena ei de un braţ şi o trase înăuntru. Doamna Tsuguko scoase un ţipăt de furie. Braţe vânjoase o prinseră pe Taki şi o traseră afară.

Lacrimi de dezamăgire ţâşniră din ochii lui Sachi. I se puse un nod în gât. Dacă Taki ar fi venit şi ea, ar fi putut suporta orice. Acum însă, nu mai era nimic de făcut decât să îndure totul singură.

Portiera fu trântită. Parul de susţinere era deja fixat în stinghiile lui. Cu un icnet, purtătorii înălţară palanchinul pe umerii lor. În întunericul care se lăsă deodată, Sachi simţi cum micul cufăr se leagănă în aer. Luată prin surprindere, îşi pierdu echilibrul şi căzu la perete. Nu mai călătorise niciodată într-un palanchin, iar felul ciudat şi smucit în care înainta îi tăie respiraţia. Parcă s-ar fi găsit într-o bărcuţă pe undele agitate ale unui râu, ca bărcile în care plutise ea pe râul Kiso, sau ca feriboturile în care se urcase, când călătorise în procesiunea prinţesei spre Edo. Cu numai o oră în urmă, cine ar fi ghicit că o să ajungă într-un loc atât de nemaipomenit?

Auzea tropotul copitelor şi scârţâitul paşilor înfăşuraţi în paie. Trase la o parte stinghiile storului de bambus. Lumina palidă a răsăritului mijea prin întuneric, licărind pe fundalul auriu al pereţilor

dinăuntru, şi luminându-i conturul mânuței albe. Se afla într-un palat mobil în miniatură, pictat cu stânci, un pârâiaş şerpuitor şi pruni înfloriți.

Afara putea desluşi siluetele enorme ale luptătorilor călare şi gărzile alergând. Se aflau într-un convoi de palanchine, înaintând spre zidul interior al sectorului femeilor, apropiindu-se în pas grăbit de marea poartă. În toți anii în care stătuse închisă între zidurile palatului, nu-i mai trecuse pragul nici măcar o dată. În urma ei flăcările urlau. Se auzeau bubuituri şi trosnete de la zidăria ce se prăvălea. Nu suporta să se gândească la prințesă şi la celelalte femei. Şi Taki… Ce se alesese de ea?

Atunci se adânciră în umbrele porții. Trecură printre canaturile falnice de lemn cu drugi de fier şi zăvoare uriaşe. De cealaltă parte se întindeau terenurile. Ocoliră grădini îngrijite, lacuri ornamentale, pavilioane singuratice şi dumbrăvi de cedri japonezi. Pinii erau toți înfăşurați pentru iarnă, cu ramurile legate strâns cu sfori.

După multă vreme, ajunseră la o altă poartă, cu fortificații grele, cu contraforturi din granit, mai înalte decât statura unui om, cu acoperişuri din țiglă, cu delfini de aur în vârf. Străjerii postați de o parte şi de alta a ei se înclinară când ieşiră prin ea. Dincolo de ea se găsea un pod lung. Primele raze ale soarelui scânteiau prin apele verzi ale unui şanț larg, cu apă stătută. Câteva rațe înotau acolo. Sachi se răsuci înapoi, sperând să mai arunce o ultimă privire. Dar castelul rămânea invizibil în spatele perdelei de pini şi al blocurilor de granit ale meterezelor. O limbă de foc lipăia cerul, acolo unde ar fi trebuit să se înalțe palatul femeilor.

Se găseau pe un bulevard larg, mărginit de ziduri amenințătoare cu acoperişuri din țiglă lucioase, ce se conturau în spatele lor. Strada era plină de bărbați păşind alene, alergând, sau purtați în lectici. Erau făpturi cu înfățişare bizară, la fel ca mulțimile pe care le văzuse trecând prin sat, cu mulți ani în urmă. Unii erau încovoiați şi noduroşi, alții, voinici şi musculoşi. Unii se umflau în pene ca samuraii, alții se furişau pe lângă ei, ca târgoveții. Până şi înăuntrul palanchinului pătrundea mirosul trupurilor lor. Era ciudat să-şi închipuie că asemenea creaturi erau oameni.

Dar de ce nu îngenuncheau? Unii păreau să se holbeze obraznici, lungindu-şi gâtul, încercând să arunce o privire înăuntru. Sachi îşi dădea seama cât de bătător la ochi era palanchinul, o țintă în mişcare, părând să declare sus şi tare oricui i-ar fi păsat să-l asculte că o doamnă bogată, nobilă, călătorea înăuntrul lui. Inima îi bătea

mai tare. Să i se fi părut ei, sau în ochii celor de pe stradă sticlea duşmănia? Până şi cei care purtau palanchinul pe umeri păreau s-o zvârle dintr-un loc în altul, de parcă ar fi ştiut că nu cărau pe nimeni cu adevărat important.

Zdruncinată întruna în cutiuța ei, se simțea ca acei prizonieri pe care îi văzuse prin sat în cuşti împletite din răchită. Trânti oblonul ferestrei. Hurducăturile palanchinului o sleiau şi îi dădeau grețuri, dar nu îndrăzni să închidă ochii. Dacă cei din sud pătrunseseră atât de adânc în incinta castelului încât să dea foc palatului femeilor, atunci nu puteau fi prea departe în urma ei. Trebuia să fie vigilentă. Dacă urma să se întâmple ceva, ar fi trebuit să se petreacă acum, când se găseau dincolo de zidurile castelului. Îşi îndreptă spatele, îşi netezi poalele chimonoului şi încercă să-şi adune gândurile.

Să se fi dus totul, comorile, neprețuitele chimonouri şi rafinatul mobilier lăcuit? Ce se alesese de femei, de Cea Retrasă, cu cele o sută optzeci de doamne de companie ale sale, fiecare cu suita ei de servitori, de bătrâna doamnă Honju-in, înconjurată de bătrânele ei doamne de companie? Sachi se gândise întotdeauna la sat ca la adevăratul ei cămin. Dar greşise. Palatul era căminul ei, iar toate acele femei, unele îngăduitoare, altele severe, îi deveniseră familie.

De la moartea shogunului, zilele ei nu mai aveau sens. Acum avea o misiune, să fie o sosie, să-i ademenească pe rebelii din sud, îndepărtându-i de castel, aşa încât s-o urmărească pe ea, nu pe prințesă. Propria ei viață, din câte ştia, nu valora nimic. Femeile trebuiau să se supună pe această lume fără să pună întrebări sau să cugete. Asta trebuia să facă: să nu se mai gândească. Murmură versurile de moarte compuse de poetul Narihira în Era Heian:

„Tsui ni yuku
Michi to wa kanete
Kikishikado
Kino kyo to wa
Omowazarishi o.”

[„Că există un drum pe care,
Într-o bună zi, toți îl parcurgem
Mai auzisem şi înainte,
Dar n-am crezut nicicând că ziua de azi
Va aduce cu sine acel îndepărtat mâine.”]

Îşi pipăi plăselele pumnalului, vârât bine în *obi*, şi dezmierdă firele

mătăsoase ale legăturii. În anii în care trăise la palat, fusese învățată să fie gata să-şi folosească pumnalul în apărarea stăpânului ei sau, la nevoie, să-şi curme zilele ca să nu cadă în mâinile duşmanilor. Dar privilegiul sinuciderii nu îi fusese acordat. Dacă şi-ar fi luat viața, nu şi-ar mai fi îndeplinit misiunea. Prințesa nu mai avea pe alta care să-i semene.

Mintea îi era calmă, însă trupul îi era înfricoşat. Inima îi bătea atât de puternic, încât abia mai putea să respire. O durere ascuțită, ca un cuțit ce i se răsucea în măruntaie, o mistuia. Nu putea să sufere ruşinea şi netrebnicia acelui simțământ. Trebuia să-şi alunge spaima. Indiferent cât de sus urcase ea în ierarhia palatului, aristocratele snoabe mereu şopteau pe la spate că nu era decât o țărancă. Acum avea şansa să-şi dovedească noblețea. Când avea să vină timpul, le va arăta ea tuturor de ce era în stare concubina seniorului Iemochi.

Încercă să respire mai rar. Trebuia să se gândească, să se concentreze, să se pregătească. Avea să fie luată ostatică? Cum este să mori? Povestea ei n-avea sfârşit.

Gândurile ei zburară, ca-ntotdeauna, la Înălțimea Sa. Îşi aminti de zilele şi lunile de tristețe, cele treizeci de zile de doliu, lunile de restricții rituale, de incantațiile din fața plăcii lui comemorative în cea de-a şaptea, a paisprezecea, a douăzeci şi una, a treizeci şi cincea, a patruzeci şi noua şi a o suta zi de la înmormântarea lui. Zi şi noapte se rugase ca el să renască teafăr şi nevătămat în Paradis. Şi iat-o, în cel de-al şaptesprezecelea an al vieții sale, văduvă şi călugăriță, prizonieră în această cutiuță, zorind înainte spre o soartă de neînchipuit.

Era complet singură, fără cineva alături care s-o ajute sau s-o povățuiască ce să facă. Dacă erau hotărâri însemnate de luat, trebuia să le ia de una singură.

IV

Sachi habar n-avea de cât timp călătoreau, când se iscă hărmălaie. Auzi învălmăşeală de paşi, apoi strigăte şi țipete. Trase de stinghiile oblonului o clipă şi furişă o privire prudentă.

Se găseau pe o alee îngustă între ziduri înalte. Zări pe fugă o siluetă amenințătoare pândind din umbră, apoi încă una şi încă una. Erau înveşmântați în straie groase, vătuite. Văzu două săbii, una

lungă şi alta scurtă, ițindu-se de sub hainele lor. Două săbii, deci erau samurai, însă nu erau îmbrăcați ca samurai. Chipurile le erau înfăşurate în eşarfe, care le ascundeau toate trăsăturile, cu excepția lucirii din ochi. Erau ronini, probabil din sud. Aleea era plină de ei.

Unul făcu un salt înainte. Se auzi un tânguit gutural care-ți spărgea timpanul, se zări o fulgerare albăstruie, ceea ce aducea foarte mult cu un tăiş care trecea prin carne.

Sachi gemu şi se smuci înainte, când palanchinul se opri brusc din mers. Auzi scrâşnetul săbiilor scoase din teacă şi clinchetul metalului lovind un alt metal. Zgomotul de săbii, zăngănitul şi clinchetul oțelului pe oțel, icnetele şi strigătele se apropiau tot mai tare, până când o asurziră, auzindu-se chiar lângă peretele palanchinului. Cu mâna încleştată pe pumnal, Sachi şedea neajutorată în fragilul ei vehicul, încercând să nu se mai gândească, ci doar să fie gata de acțiune. Sângele îi zvâcnea atât de tare în urechi, încât abia putea să mai audă ceva din ce se petrecea afară. Palanchinul se clătină, se smuci nebuneşte, se lăsă într-o rână, după care se prăbuşi la pământ. Se trezi ghemuită şi plină de vânătăi, trântită pe podea. În depărtare se auziră paşi.

Voci aspre țipau într-un dialect cântat. Sachi nu le putu desluşi cuvintele, recunoscu însă accentul. Era o versiune masculină a cadențatei pronunții din sud, pe care o mai auzise când doamnele Celei Retrase vorbeau între ele. Aşadar, avusese dreptate: erau rebeli din sud.

Gâfâind, Sachi se ridică de pe jos. Se aşeză foarte dreaptă, îşi aranjă poalele, gulerul şi îşi trase gluga pe cap, apoi apucă strâns pumnalul de plăsele. Asta era. Venise clipa. Trebuia să îndure umilința capturării. Dar avea să lupte înainte să fie prinsă. Nimeni nu putea s-o împiedice să opună rezistență.

Şedea împietrită, încercând să nu facă nicio mişcare şi nici să nu respire. În tăcerea care se lăsase, o mână zgâlțâi portiera palanchinului.

Apoi auzi ceva la care nu se aşteptase: tropot de copite apropiindu-se din spate. Puteau fi alți rebeli sudici. O surprinse o explozie zgomotoasă. Cunoştea sunetul. Îl auzise reverberând dincolo de zidurile castelului, dar niciodată atât de aproape de ea, era focul muschetelor. Se auzi o altă salvă, apoi o alta. Mai auzi mormăituri şi țipete, scrâşnetul oțelului muşcând din oase şi bufnete de trupuri prăbuşindu-se la pământ. Se lăsă o tăcere nepământeană. În bătaia înghețată a vântului ciripea o pasăre singuratică.

Respiră adânc. Inima îi bătea atât de tare, încât nu-i venea să creadă că bărbații de afară n-o auzeau şi ei. Se reculese mândră, cu mâna pe pumnal. Avea să le arate ea că o fată de numai şaptesprezece ani – să fi ştiut ei că nu era decât o țărăncuță! – putea fi la fel de vitează ca orice samurai, dacă nu chiar mai curajoasă.

Se auzi glasul unui bărbat. Era foarte aproape, chiar lângă pereții din lemn ai palanchinului. Avea un grai cizelat, doar cu un uşor rârâit rural. Vorbea atât de clar şi de politicos, încât putu pricepe cea mai mare parte din ce zicea. Îşi spuse numele: Toranosuke din familia Matsunobe, iar domeniul său, Kano. Părea s-o roage să se arate la față.

Kano! Sachi îngheță. Kano era aproape de Kyoto şi de satul ei. Dar n-avea nicio idee de partea cui era, dacă aceşti bărbați țineau cu nordul sau cu sudul. Oricum stăteau lucrurile, trebuia să-i convingă că ea e prințesa. Ce ar fi făcut prințesa? Ar fi vorbit? Ar fi deschis portiera palanchinului? Sigur că nu. Nu s-ar fi arătat la față niciunui bărbat.

Tăcerea nu se mai sfârşea. Apoi auzi un glas, o voce feminină, subțire şi ascuțită, ca de şoricel.

— Dați-vă la o parte, domnule!

Sachi fu cât pe ce să scoată un strigăt de tulburare şi de neîncredere. Taki! Ce făcea acolo? Însă uşurării îi luă iute locul groaza. Chiar dacă însemna să-şi calce cuvântul față de prințesă, avea să sară din palanchin şi să lupte cot la cot cu ea. Avea să facă orice, indiferent ce preț ar fi plătit, ca să se asigure că Taki nu pățea nimic.

— Sunt doamna Takiko din suita imperială, slujitoare a shogunului, o însoțesc pe doamna care călătoreşte în acest palanchin, chițăi glasul cu o dicție foarte clară. Dacă doriți să vă adresați ei, o puteți face prin intermediul meu.

În clipa următoare, ochii mari ai lui Taki se iviră de cealaltă parte a oblonului:

— Eşti teafără? întrebă ea în şoaptă.

— Taki, mă bucur aşa de mult să te văd. Cum ai ajuns aici?

— Îți spun mai târziu. Am fost atacați de rebelii din sud. Ceilalți au apărut şi i-au bătut. Cei din sud trebuie să fi plecat după întăriri.

— Dar cine sunt ei? Cine sunt bărbații ăştia?

— Nu ştiu. Mă duc să stau de vorbă cu ei.

Sachi auzi glasul limpede al lui Taki discutând cu vocea bărbătească. Apoi, prietena ei se întoarse la fereastră:

— Sunt din Kano. Zic că țin cu noi. Mai spun că trebuie să mergem cu ei, pentru siguranța noastră.

— Atunci ne răpesc.

— Spun că n-o pot lăsa pe prințesă să cadă în mâinile celor din sud, iar dacă ne lasă aici, asta se va întâmpla. Oricum, nu-ți poți abandona misiunea, întorcându-te la palat.

— Dar ce ne dovedeşte nouă că ei sunt ceea ce spun?

— Trebuie să ne bizuim pe ei. N-avem de ales. Gărzile ne-au fost ucise, iar purtătorii şi servitorii noştri au luat-o la sănătoasa.

— Laşii! pufni Sachi, cu dezgust.

— A fost nu ştiu ce complot şi am fost trădate. Rebelii din sud mişună pretutindeni. Trebuie să ne prefacem în continuare. Dacă aceştia cred că prințesa fuge în munți, ne vor urmări pe noi, în loc să se îndrepte spre palat. Este de datoria noastră. Oamenii ăştia au o garnitură de bagaje, au cărăuşi.

— Dar cine sunt bărbații ăştia? insistă Sachi.

— Ronini.

Ronini. Sachi nu mai stătuse niciodată față-n față cu astfel de oameni. Bărbații de teapa lor erau nesăbuiți, primejdioşi, nu dădeau nimănui socoteală. Probabil că treceau de o parte sau de alta după cum bătea vântul. Dar Sachi şi Taki se aflau în mâinile lor. N-aveau de ales decât să-i creadă pe cuvânt.

— Vor să te vadă, grăi Taki. Vor să se asigure că nu-i un bărbat înăuntru. Voi deschide portiera. Nu spune nimic. Doar înclină-te. Apoi am s-o închid la loc.

Sachi îşi trase în grabă gluga peste față, pe când portiera glisa. Lumina zilei se revărsă înăuntru, orbitoare. Adunându-şi puterile cu demnitatea de care mai era în stare, ea făcu un semn de salut curtenitor din cap, aşa cum observase că făcea prințesa. Afară se zăreau trei siluete. Doi erau pe cai, celălalt pe jos, ținând frâiele. Creştetele capetelor lor erau zbârlite şi nerase. Nici măcar nu aveau moțuri. Unuia părul îi atârna în smocuri dese, iar ceilalți doi aveau cozi de cal ciufulite. Nu mai văzuse în viața ei bărbați care să arate ca nişte sălbatici.

În urma lor ea mai văzu palanchine prăvălite într-o rână. Trupuri zăceau răspândite pe ici pe colo, încă şiroind de sânge. Unele se mai zbăteau, scuturate de convulsii. Pământul era atât de umed, încât părea că plouase, însă băltoacele aveau o nuanță urâtă de roşu întunecat, deja închegat la margini. Pe jos se găseau împrăştiate obiecte ciudate, bolovănoase. Sachi îşi înăbuşi un geamăt, când îşi

dădu seama că aveau păr, urechi şi fețe. O duhoare îngrozitoare umplea aerul, miros de sânge şi de carne amestecat cu cel al excrementelor umane. Cum pătrundea şi în palanchin, ea vărsă şi-şi strânse mai tare gluga în jurul feței. Apoi uşa glisantă se închise.

Sachi încercă să nu se mai gândească la acea privelişte, însă imaginea i se întipărise în cuget. Vedea cu ochii minții hidoasa scenă, îi răsunau în urechi zgomotele auzite, înspăimântătoarele mormăituri şi gemete. Se cutremură de groază. Bărbații aceia muriseră ca nişte samurai, unii încercând s-o captureze, alții s-o apere. O parte trebuie să fi fost străjerii şi cei care o purtaseră şi o însoțiseră pe drum. Totuşi, în moarte erau toți egali.

Măcar Taki era cu ea. Ştiind-o pe aproape, Sachi nu se mai ducea la moarte cu aceeaşi uşurință. Data următoare când avea să mai fie chemată să-şi dea viața, avea să şi-o vândă scump, luptând din greu.

Poate c-ar fi reuşit să scape. Dar unde să se ducă? Palatul femeilor nu mai era, se făcuse cenuşă. Nu mai exista decât un singur adăpost sigur, satul. O clipă Sachi se închipui înapoi în casa cu acoperiş de țiglă, lângă râul care curgea mai jos şi munții care se înălțau deasupra. Era ceva de care să se agațe, singura realitate în mijlocul acestei nebunii. Dacă supraviețuia, dacă mai reuşea să iasă vie din cutiuța ei, avea să găsească ea o cale de a se întoarce acolo.

Undeva, în depărtare, era hărmălaie. Toate simțurile lui Sachi erau la pândă. Asculta cu urechile ciulite. Sudicii... Însă zarva venea din față, nu din spate. De altfel, dacă cei din sud i-ar fi atacat, i-ar fi împresurat în tăcere.

Se auzeau dangătul clopotelor şi al gongului, fluiere şi tobe. Se uită pe furiş, printre şipcile storului de bambus. Ieşiseră din bulevardele largi, străjuite de conacele nobililor *daimyo* şi îşi croiau drum pe aleile mărginite de cocioabe şubrede şi de prăvălii. Un şir de oameni încovoindu-se sub boccelele uriaşe, legate de spinările lor se grăbea în aceeaşi direcție.

Zgomotul crescu. La început, nu putu desluşi cuvintele. Apoi reuşi să le discearnă. Lumea cânta:

— *Ee ja nai ka? Ee ja nai ka?* Cui îi mai pasă? Cui îi mai pasă?

Apoi, urmară nişte versuri fără nicio noimă, ceva despre „fluturii care zburau dinspre apus”. Melodia era atât de atrăgătoare, încât se urzi fredonând-o. În ciuda tuturor celor întâmplate, nu se putu opri să nu zâmbească. Nu mai auzise un asemenea grai ca acela, de când plecase din sat.

Convoiul se opri. Strada din fața lor era înțesată de oameni, atât de înghesuiți unii într-alții, încât era imposibil de trecut printre ei. Mulțimea se dădu înapoi pentru o clipă, ca şi cum s-ar fi speriat de intrarea palanchinului imperial, apoi se îngrămădi în jurul lui. Prin mulțimea îmbrăcată în veşminte roşii ca focul, cu tichii roşii în cap, bărbați în chimonouri femeieşti şi femei în surtucuri *hapi* şi jambiere bărbăteşti se zbenguiau. Unii dintre ei, atât bărbați, cât şi femei, se despuiaseră şi țopăiau pe jumătate goi, iar pielea le lucea de sudoare. Se târâră până la palanchinul lui Sachi, uitându-se prin stor.

— Hei, cucoană! Vino şi dansează cu noi, zbierau ei. Vino şi dansează cu noi! Cui îi mai pasă? Cui îi mai pasă?

Unii aveau boluri cu *sake*, bucăți de peşte şi turte de orez, pe care le aruncau în stor. Sachi se făcu mică, încrețindu-şi nasul din cauza mirosului de sudoare, amestecat cu cel al bucatelor şi al *sakeului*, din pricina ochilor care se zgâiau la ea. Participase la nenumărate festivități în sat, ca şi la palat. Se prinsese în dansuri de vară, pentru întâmpinarea spiritului morților. Exista însă o disperare dementă în aceste dansuri pe care nu le mai văzuse nicicând. Bucățele de hârtie, ca invocațiile pentru noroc vândute pe la temple, pluteau în bătaia vântului. Oamenii alergau după ele ca să le prindă cu mâna.

— Grăbiți-vă, mişcați-vă mai repede, se răsti roninul care călărea alături.

— Faceți loc, strigară gărzile, făcându-şi loc cu coatele.

Mulțimea continua să dănțuiască, fluturându-şi brațele în aer şi legănându-se la unison, cântând cu voci pițigăiate.

Când convoiul ajunse la postul de graniță ce marca marginea oraşului, porțile erau larg deschise. Străjerii îi lăsară să treacă, fără a mai catadicsi să se încline. Toată lumea părea să-şi fi pierdut mințile.

Treptat, mirosurile şi larma oraşului rămâneau în urma lor. Cerul se arcuia deasupra, de un albastru orbitor. Pâlcuri de copaci îşi aruncau umbrele prelungi. Ogoare cafenii, parcelate, se întindeau la orizont, până la munții care străluceau în lumina alburie a soarelui de iarnă. Sachi începu să se destindă. Aici, printre aceste câmpii, nu mai avea unde să se ascundă. Dacă cei din sud îi urmăreau, atunci aveau să-i vadă de la o poştă. Respira savurând prospețimea şi răcoarea aerului.

— Cui îi mai pasă? Cui îi mai pasă? fredona ea pentru sine.

Era ciudat de reconfortant.

Palanchinul nu se opri până nu se depărtară bine de oraş. Taki se afla deja la portieră, ca s-o ajute pe Sachi să coboare. Concubina

shogunului îi privi cu luare aminte fetişoara subţire şi hotărâtă, bărbia ascuţită şi ochii mari, aprigi. Găsea ceva nou la ea, de parcă şi ea s-ar fi trezit la viaţă, ca şi cum se bucura că se găseşte în lumea largă. Taki îi salvase viaţa. Dacă n-ar fi fost ea, Sachi ar fi fost acum pe lumea cealaltă. Cu un gest impulsiv, îşi încolăci braţele în jurul ei, strângând-o la piept.

— N-am cuvinte să-ţi spun cât mă bucur să te văd! exclamă ea în timp ce lacrimile îi ţâşneau din ochi. Ai riscat totul ca să vii cu mine.

Taki o îmbrăţişă la rândul ei:

— Sunt servitoarea ta, râse ea, ridicând din umeri. Doar mi-am făcut datoria.

Se găseau la un mic han de la marginea drumului. Nu era defel genul de loc la care ar fi tras o prinţesă. Nu se vedea nici urmă de ronin sau de străin prin preajmă, aşadar lăsau impresia că aveau un oarecare respect pentru poziţia ei.

O femeie scundă, cu spatele încovoiat, cu un chip rotund şi zâmbitor, le conduse înăuntru, plecându-se până la pământ. Intrară într-o cămăruţă sărăcăcioasă. De ani de zile nu mai călcase Sachi într-un asemenea loc. Aruncă o privire fugară pereţilor coşcoviţi, rogojinilor roase, întinse peste podeaua goală de lemn şi hârtiei peticite de la uşi. Mirosul fumului de lemne, al tutunului şi al bucatelor gătite îi amintea de casa părintească, de sat. Se aşeză împreună cu Taki, în vreme ce femeia le servea boluri aburinde cu tăiţei din hrişcă. Cu câteva ore în urmă, Sachi crezuse că nu va mai apuca să mai pună vreodată ceva în gură. Acum îi era o foame de lup.

— Cum ai putut suporta, Taki? o iscodi ea. Ai văzut toate grozăviile. Ai fost în mijlocul lor. Nu ţi-a fost frică?

— Îţi râzi de mine, îi răspunse. Erau duşmanii noştri. M-am bucurat să-i văd morţi. Mi-ar plăcea să le văd capetele ţintuite de porţile castelului.

Sachi înghiţi ultimele linguri de supă. I se părea ciudat s-o audă pe Taki vorbind în felul acela. Dar era samurai. Sachi trebuia să înveţe să fie ca ea, cu sânge rece şi cu capul pe umeri, chiar şi în toiul unei bătălii. Acum, când se aflau pe cont propriu, departe de castel, era cu atât mai multă nevoie să-şi păstreze cumpătul.

— Mă rog, spuse ea într-un târziu, cel puţin suntem tefere.

— Nu chiar, o contrazise Taki.

— Ai dreptate, consimţi Sachi. În orice caz, am scăpat de cei din sud, pentru moment. Necazul este că nu ştim ce ne aşteaptă mai

departe. Iar oamenii ăştia cine sunt? Cum putem fi sigure că sunt de partea noastră? Nici măcar nu țin de un senior căruia să-i dea socoteală. Cum putem fi sigure că nu ne iau ostatice?

— Ai grijă ce spui, îi atrase Taki atenția. Iscoade sunt peste tot. Nu putem face nimic. Trebuie doar să ne supunem.

— Să ne supunem cui? se miră Sachi. Trebuia să-i momim pe cei din sud să se îndepărteze de castel. Asta trebuia să fac eu, de fapt. Tu deja ai călcat poruncile lor! Ți s-a spus să nu vii şi tu.

Îi zâmbi prietenei sale. Taki, mofturoasă, îşi alegea tăițeii. Probabil că nu mai avusese de-a face cu bucate țărăneşti. Poalele voluminoase ale robelor ei de curteană umpleau pe jumătate cămăruța. Era un samurai, o mare doamnă!

— Dar îmi pare bine c-ai făcut-o, Taki. Sunt aşa de fericită.

— Doamna Tsuguko şi-a dat seama că aveai nevoie de cineva care să-ți țină de urât, o lămuri Taki. Nimeni n-ar fi crezut niciodată că prințesa călătoreşte fără o doamnă de companie, indiferent câți slujitori ar fi avut prin preajmă.

— Este cale lungă până la Kano, murmură Sachi.

— Este o nebunie să faci tot drumul ăsta, bombăni Taki. Nu-mi pot închipui ce le trece oamenilor ăstora prin cap.

Se uitară una la alta.

— Dar n-avem de ales, constată Sachi. Nu le pot destăinui că nu sunt prințesa, până când n-am să ştiu că este teafără. Şi nici nu mă mai pot întoarce la castel. Mi s-a dat o misiune şi trebuie s-o duc la îndeplinire. Poate că sudicii au văzut palanchinul imperial ieşind din oraş. S-ar putea să fie chiar acum pe urmele noastre.

Se auzi un huruit. Uşa grea de lemn se întredeschise, alunecând pe şanțurile ei. Femeile tresăriră şi se uitară una la alta. Sachi îşi trase iute gluga peste față, în timp ce uşa se deschidea. Era bărbatul pe care-l văzuse ținând dârlogii calului. Intră în cameră târându-se pe genunchi.

Ținea în mâini două halebarde păstrate în saci de mătase cu broderii complicate. Cu ochii ațintiți pe rogojinile grosolane de pai, li le întinse celor două tinere.

— Poftiți, croncăni el, iar vocea spartă abia dacă i se auzi.

Uluită, Sachi căscă ochii la minunata mătase. Uitând că trebuie să joace rolul prințesei, lăsă să-i cadă gluga pe umeri şi întinse mânuța albă, ca să atingă oțelul tare dinăuntrul delicatului sac.

Îi aruncă bărbatului o scurtă privire. De fapt, nu era bărbat în toată puterea cuvântului. Mai avea încă zulufii lungi ai unui copil,

deşi erau ciufuliți şi neîngrijiți, nu pieptănați cu grijă şi unşi cu ulei parfumat. Sub pletele nepieptănate şi hainele prăfuite de drum, se ascundea un ştrengar. Chipul îi era atât de drăgălaş, obrajii atât de rotunzi şi de netezi, c-ar fi putut trece uşor drept fată, dacă nu i-ar fi mijit o mustăcioară deasupra buzelor. Urechile îi erau stacojii.

— Ai avut multă grijă de noi, îi mulțumi ea.

Simți cum un zâmbet îi luminează fața. Cu halebarda în mână putea face față oricărui duşman.

Flăcăul se înroşi mai tare. Respiră o dată adânc.

— De pe domeniul Kano, din familia Sato, bolborosi el, cu glas tremurător. Numele mi-e Tatsuemon. Sluga dumneavoastră!

O scândură scârțâi în afara cămăruței.

— Stăpânii mei! îngăimă el. Dacă onorurile… Dacă onorabilele doamne… Dacă permiteți…

Sachi pricepu că acestui bărbat-copil, care tocmai se repezise cu sabia trasă într-o bătălie feroce, îi era mai frică de ea decât îi era ei de el. Atunci îşi aminti cum arătau, şi ea, şi Taki, cu pielea lor albă, cu fețele fine, în magnificele lor chimonouri de brocart, răspândind parfum oriunde se îndreptau. Până şi robele ei de călugăriță trebuie să i se fi părut neînchipuit de opulente. Dacă acest băiat avea impresia că ea era Alteța Sa Imperială, prințesa, o credea mult deasupra norilor. Aceşti bărbați riscau să fie condamnați la moarte numai pentru că îndrăzniseră să respire acelaşi aer cu ființe atât de nobile, cu un statut mult mai înalt decât al lor.

Taki dădu din cap cu aroganță, pe când Sachi îşi trăgea din nou gluga peste față. Uşa se deschise iar şi doi bărbați intrară. Unul înaintă spre ele cu sfială, iar celălalt rămase la uşă, în genunchi.

Aceştia erau bărbați. Nu copii, ca fragedul Tatsuemon, ci bărbați adevărați. Sachi avu un moment de panică oarbă. De ani de zile nu se mai aflase în preajma unor ființe atât de ciudate şi primejdioase. Aduceau cu ei un miros slab, sărat, ce se îmbina cu cel al fumului de tutun. Iar Taki? Se mai adresase ea oare vreunui bărbat, altfel decât atunci când se juca în copilărie cu frățiorii ei? Taki rupse tăcerea:

— Cum îndrăzniți să veniți în fața noastră fără să ne cereți permisiunea? pretinse ea, folosind graiul în care se adresau doamnele de la Curte celor de rând. V-am putea condamna la moarte, ca pe nişte criminali de rând, fără privilegiul sinuciderii, pentru fapte ce nu se cuvin rangului vostru.

— Ofensa noastră este fără sfârşit, murmură primul bărbat, aținând cu fruntea rogojinile zdrențuite.

Avea glasul pe care Sachi îl auzise din palanchin, catifelat şi cizelat, în ciuda intonației aspre de samurai.

— Ne pare rău pentru neplăcerile create. Toranosuke din Matsunobe, sluga dumneavoastră, adăugă el, cu o plecăciune formală.

— Shinzaemon din Nakayama, domeniul Kano, mârâi al doilea.

— Unde ne duceți? se răsti Taki la ei.

— Ne scuzați, vorbi primul. Trebuie să ne hotărâm iute. Siguranța Alteței Sale are o importanță capitală. Se zvoneşte că rebelii din sud sunt în căutarea prinţesei, hotărâți s-o captureze. Nu putem lăsa să se întâmple aşa ceva. Ne cheamă treburi urgente în Kano, aşa că vă ducem acolo. Vom pregăti un adăpost sigur pentru şederea dumneavoastră, până când trece primejdia. Ne asumăm responsabilitatea pentru siguranța dumneavoastră. Vă vom apăra cu prețul vieților noastre.

— Şi dacă nu dorim să venim cu voi? Kano este aproape de Kyoto, nu-i aşa? Am auzit că pe acolo ar fi un cuib de viespi.

— Noi răspundem pentru dumneavoastră, îi spuse bărbatul. Destinele noastre s-au întâlnit.

Sachi se uită la el pe furiş, sub glugă. Era înfăşurat, ca un samurai, în straie groase de iarnă, însă pletele îi curgeau pe spate, murdare, strânse la ceafa într-o coadă neagră, lucioasă, legată cu o panglică lată, purpurie. Era ciudat să-i vadă creştetul acoperit de păr, acolo unde samuraii se rădeau. Mâinile cu palmele lipite de rogojinile aspre din pai erau moi, prea fine pentru un soldățoi. Nu părea în stare să înfăptuiască măcelul întrezărit de ea din palanchin.

Cel de-al doilea se ghemuia în tăcere, în spatele lui. Îşi ridică deodată privirea şi, o clipă, ochii li se întâlniră. Sachi nu mai văzuse în viața ei un chip ca al lui, îngust, cu umerii obrajilor ieşiți, cu ochi pătrunzători, oblici, ce se prelungeau spre tâmple, ca ai unei pisici. O cicatrice îi tăia obrazul smead în două. Avea un smoc de păr stufos ca o coadă de vulpe şi mâini late, puternice, mâini de spadasin. Simți cum frica i se cuibăreşte în suflet, aşa că-şi întoarse iute privirea de la el.

— Suntem în război, se răsti el. Toți avem de suferit. Timpul trece repede. Dacă dumneavoastră, doamnelor, nu vreți să veniți cu noi, vă vom lăsa aici.

— Nu te grăbi, Shin, bodogăni primul bărbat.

Era ciudat, sau mai bine zis tulburător, să te găseşti în compania unor bărbați după atâta amar de vreme, să-i auzi discutând între ei,

în stilul lor brutal.

— Nu putem face asta. Este datoria noastră s-o apărăm pe prințesă.

— Dar mai avem şi alte treburi. Toată vorbăria asta este pierdere de vreme. Repede. Spune-le!

Primul bărbat se întoarse iar spre cele două femei:

— Mă tem că doamnele vor trebui să îndure neplăceri şi mai mari, le informă el. Atragem prea mult atenția. Trebuie să vă lăsați în urmă palanchinele. Aceşti sărmani le vor ține în păstrare pentru dumneavoastră. Puteți avea încredere în ei.

— Poftim? izbucni Taki. Şi noi cum să mai călătorim? Doar nu vreți să spuneți că?…

Vocea îi pieri. Bărbatul se înclină. Taki se uită îngrozită. Îi aruncă o privire fugară lui Sachi, care făcu un semn de încuviințare. Nu mai aveau ce face. Aşa luxos cum era, începuse să deteste palanchinul imperial. Bărbatul trase aer în piept, ca şi cum îşi cerea iertare.

— Şi… scuzați-ne îndrăzneala… veşmintele dumneavoastră. Am vorbit cu doamna de la han. Vă va împrumuta haine de schimb. Straiele dumneavoastră vor fi transportate cu grijă.

De afară, din drum, se auzea bine cunoscutul refren: *„Ee ja nai ka? Ee ja nai ka?* Cui îi mai pasă? Cui îi mai pasă?”

V

Părul lui Sachi era deja îndeajuns de scurt pentru a putea fi strâns cu uşurință în tipul de coc pe care-l purtau orăşenii. Însă al lui Taki mătura pământul. Cu multă iscusință, minunându-se de frumusețea lui, doamna de la han i-l pieptănă, i-l răsuci, i-l îmbălsămă cu ulei şi îl strânse până când coafura ei începu să semene cu cea a unei târgovețe oarecare. Taki împături cu grijă neprețuitele lor chimonouri şi le legă într-o boccea, ce urma să fie cărată pe spinarea cailor de povară. O țărancă devenită concubină, pretinzându-se prințesă deghizată ca târgoveață, îşi făcu Sachi socoteala. Ea putea fi orice, tot ce-i trebuia era să-şi schimbe hainele.

Pe câmpul de bătălie presărat cu leşuri, adresându-se unor războinici nemiloşi, care amenințau să le ia prizoniere, Taki se arătase neînfricată. Totuşi, acum părea descumpănită, îngrozită chiar, de abrupta ei decădere. Era de viță nobilă, din altă plămadă decât soldații neciopliți şi târgoveții de rând. Într-adevăr, era

servitoarea unei doamne, însă în cel mai mare palat din ținut. Nu mai purtase în viața ei altceva decât cele mai fine mătăsuri. Era obişnuită să îmbrace un chimono proaspăt spălat şi o pereche nou-nouță de ciorapi albi *tabi* în fiecare zi. Mânuia consternată straiele din bumbac aspru.

— Cei din sud n-o să ne găsească niciodată în hainele astea, îi zise Sachi. Nici măcar n-o să ne observe. Gândeşte-te la preferatul tău, Zeami, adăugă ea, încercând s-o mângâie. Lui Taki îi plăcea să intoneze versurile marelui dramaturg: „Dacă este ascunsă, este o floare. Dacă nu-i ascunsă, nu-i floare". Eşti ca o floare, o floare unică. Sau ca un bol de ceai coreean. Da, eşti ca un pavilion de ceai, foarte simplu şi limpede, fără opulență ori splendoare, şi cu atât mai frumos.

— Da, dar pavilionul de ceai este în grădina unui nobil şi este foarte ferit şi ales, nu la stradă, unde se freacă toți nespălații de ziduri, suspină Taki. Pute aşa de groaznic! Şi roba asta îmi zgârie pielea!

Sachi îi aruncă o privire fugară prietenei sale, zâmbindu-i. Cu siguranță, arătau ca nişte orăşence aparte, făceau o pereche. Fețişoara palidă a lui Taki, cu bărbia ei ascuțită, ochii mari şi sprâncenele subțiri, nu se potrivea deloc cu pieptănătura unei târgovețe, prinsă în piepteni şi agrafe. Trupul ei subțirel, de obicei ascuns între faldurile în formă de clopot ale robelor ei, arăta mai degrabă stângaci şi stingher în chimonourile sărăcăcioase ale târgoveților.

Sachi se învârti în jur, bucurându-se să simtă fluturându-i la picioare greoiul tiv matlasat al chimonoului său de deasupra. Negreala de pe dinți începuse să i se ducă şi se vedea o uşoară umbră deasupra ochilor, acolo unde sprâncenele începeau să-i crească la loc. Chipul ei, cu ovalul ca sămânța unui pepene, năsucul arcuit şi buzele trandafirii erau mai ademenitoare acum, când nu mai erau ascunse de machiaj. Fără straturile de mătăsuri grele nu mai arăta ca o floare gigantică, lunecând lent cu paşi uşori. Îşi putea sufleca poalele chimonoului, putea sări, țopăi, alerga. Iar gâtul ei gingaş, de care era mândră, era mult mai bine pus în evidență de gulerele care îi cădeau mult pe spate.

Cu toate acestea, aveau noroc că era iarnă. Ambele trebuiau să-şi îmbrobodească bine de tot capul şi chipul, altfel ar fi bătut la ochi că nu erau târgovețe.

Când mica ceată porni iar la drum, Toranosuke, roninul cel

frumuşel, care vorbea atât de bine, călărea în faţă, cu tânărul Tatsuemon, cel cu obrajii netezi, ca de fată, ţinându-i calul de dârlogi. Cele două femei păşeau la o oarecare distanţă mai în spate, încadrate de slugile bărbaţilor, care erau înarmate cu săbii şi bastoane, păzindu-le. Apoi veneau hamalii şi rândaşii care duceau de dârlogi caii de povară, pe cât de mulţi putuseră să angajeze. Cel de-al doilea ronin încheia alaiul, iar săbiile îi zăngăneau în timp ce călărea.

Drumul şerpuitor străbătea o câmpie printre ogoarele singuratice de orez. Păreau să ocolească drumul principal şi să călătorească pe poteci înguste, lăturalnice. Treceau pe lângă dâmburi încoronate cu brazi pitici, marcând distanţa de la Edo. De câte ori lăsau în urmă unul, ştiau că au mai făcut alţi câţiva *ri*. Ce se mai întâmpla între timp pe acasă, la castel? Întreaga ţară se prăbuşea în haos, iar ele umblau prin pustietate, îndreptându-se spre un oraş despre care nu ştiau nimic, fără nicio cale de scăpare. Chiar dacă fugeau, n-aveau unde să se ducă. Nu mai era nimeni să le salveze. Singura consolare era că gardienii erau de partea lor, sau cel puţin aşa părea.

Deocamdată drumurile erau netede şi bine pietruite, deşi în depărtare se înălţau coline. Însă femeile începeau deja să obosească. Taki nu mersese atâta în viaţa ei, iar Sachi uitase cum era să umbli de dimineaţă până seara. Tânjeau după un popas şi după odihnă, însă păstrau tăcerea.

Vânturi aspre băteau peste câmpiile netede. Îi împingeau cu încăpăţânare înapoi, iar ei îşi plecau capetele, luptându-se cu rafalele. Cârduri de gâşte zburau deasupra lor. La răstimpuri ajungeau la mici tarabe sub cerul liber, care ofereau ceai şi gustări. Proprietarii lor dădeau năvală, implorându-i să cumpere de la ei.

Convoiul păstra un ritm alert. Din când în când mai răsărea câte un sat, ca o insulă pe o mohorâtă mare de culoare cafenie, spărgând monotonia. Fumul se răsucea în jurul acoperişurilor de stuf, ascunse în spatele pâlcurilor de copaci şi al crângurilor de bambus uscat. Vântul foşnea printre tulpinile veştede de orez. Treceau pe lângă grupuri de fermieri care trăgeau care după ei şi bătrâne atât de încovoiate, încât nasurile păreau să li se frece de pământ. Chiar dacă la Edo era răzmeriţă, la ţară viaţa părea să fie ca de obicei. Printre călători se găseau şi grupuri de refugiaţi din Edo, trăgând după ei care pline ochi cu bunuri. Din când în când, îndepărtatul refren „Cui îi mai pasă?” se mai auzea peste câmpii.

— Nu-mi vine să cred, mormăi Taki. Chiar aici, în public, unde ne vede toată lumea, fără niciun slujitor, îmbrăcate în haine de

târgoveț... Dacă m-ar vedea mama acum, ar plânge.

— Nimeni nu ne aruncă nici măcar o privire, o domoli Sachi, uitându-se. Am dispărut.

Nu-i displăcea să fie invizibilă. După o vreme, Taki se lumină la față:

— Pentru nişte samurai fără senior, oamenii ăştia se poartă chiar civilizat, constată ea, scuturându-se de griji. Cel din față pare destul de cultivat. Şi hangița, țăranca aia. S-a purtat aproape omeneşte!

— Linişte, îi atrase atenția Sachi.

O încerca o fascinație ciudată față de aceste făpturi străine cu duhoarea lor ciudată, uşor respingătoare. Or fi fost ei bărbați, dar erau de un rang mult inferior, până într-atât, încât nici nu prea mai conta că ea era femeie, iar ei, bărbați. Lui Taki, o curteană şi samurai de rang înalt, trebuiau să li se pară ființe lipsite de orice valoare. La viața ei, Taki întâlnise foarte puțini bărbați în afara familiei sale, doar câte un negustător de mătăsuri. Iar aceştia nu erau oameni de rând, ci ronini, cu totul în afara limitelor societății civilizate. Probabil că pentru Taki ei nici nu existau. Amândouă, ea şi Sachi, mergeau înainte într-un fel de vis, un coşmar din care sperau să se trezească cât de curând şi să se regăsească înapoi în palatul femeilor.

Dar stăpâna ei nu vedea lucrurile în acelaşi fel. Ea nu era samurai. Îmbrăcată în aceste straie făcute în casă, simțea că viața ei de altădată o ajunge din urmă, mai vie ca niciodată. Felul în care bumbacul aspru îi zgâria pielea nu i se părea deloc străin. O purta înapoi în timp, în acele zile de odinioară, când cutreiera prin păduri cu Genzaburo. Avea să lase în urmă tot ceea ce ştia, la fel ca atunci când fusese luată din sat. Probabil că aşa era viața. La fel ca gingaşii boboci trandafirii de cireş care înfloreau, iar apoi cădeau în cursul aceleiaşi zile de primăvară. Se putea sfârşi în orice clipă. Iată ce le dădea farmecul tulburător.

Devenea tot mai greu să se prefacă a fi prințesa. Când era hurducată în palanchin, nu era silită să-şi joace rolul. Dar pe drum, putând fi văzută clar de orişicine, i se părea ceva imposibil. Cu toate acestea, trebuia să încerce.

Măcar mergeau cu toții împreună. Drumeția părea să ridice barierele, fie şi temporar.

— Viața omului este o călătorie, murmură ea, amintindu-şi de cuvintele lui Basho.

Bătrânul poet îşi trăise viața hoinărind dintr-un loc într-altul, schimbând versuri cu cele ale poeților locurilor pe unde mergea. Se

gândi la shogun şi la scrisorile pe care i le trimisese el, în care-i descria meleagurile pe care le văzuse în drumul său spre Osaka. Întreaga viață ea şi-o petrecuse în sat, ori zăvorâtă în palat. E drept că palatul era o lume în miniatură, însă începea să-i placă faptul că ieşise din el. Nu era ca Taki. Ea era de acolo, ținea de aceste câmpii, nu de o casă pentru păpuşi, mişunând de femei ce şuşoteau.

După o vreme, tânărul Tatsuemon, cel cu obraji trandafirii, rămase mai în urmă:

— Stăpânul vă roagă să-i luați calul, Alteță, i se adresă în şoaptă, plecându-şi capul şi privind-o pe Sachi cu ochi mari şi sfioşi.

— Asta-i de neconceput. Doamnele nu călăresc.

— Mi-a zis că veți spune aşa, dar tot vă mai roagă. Nimănui nu pare să-i mai pese. Sunteți sigură că nu vreți să mergeți călare?

Îi răspunse cu un zâmbet. Băiatul era chiar frumuşel. Părea să fi ieşit din paginile acelor romane ale lui Saikaku, despre paji chipeşi care trezeau dragostea celorlalți paji sau a stăpânilor lor samurai.

— Îl slujeşti pe seniorul Toranosuke? îl întrebă ea.

— Da, Alteța Voastră, confirmă el, roşind până la rădăcinile zulufului de pe frunte.

— De cât timp te afli în slujba lui?

— Toți trei batem drumurile de când au început necazurile, o lămuri el, iar vocea i se stinse încet.

Îşi pironi ochii în pământ şi nu şi-i mai ridică, rămânând cu teamă în urma ei, având grijă să nu păşească în rând cu ele. Sachi nu-şi închipuise că, fiind femeie, ar fi păşit şi altfel decât la cel puțin trei paşi în urma unui bărbat.

— Transmite-i stăpânului tău c-am dori să stăm de vorbă cu el, îi porunci ea.

Taki se încruntă la stăpâna ei, care nu-i dădu însă nicio atenție. Toranosuke se alătură femeilor, rămânând cu prudență un pas sau doi înapoia lor.

— Seniore Toranosuke, începu Sachi după un timp. Cântecul acela… nu cântau ei ceva despre fluturii de la apus?

Pe când pronunța cuvintele pricepu deodată unde băteau acele stihuri: „Fluture” – *„cho cho”*. Desigur. Se refereau în cântec la domeniul Choshu, din sud.

— Cho înseamnă Choshu, Alteța Voastră, îi explică el îndatoritor.

— Este adevărat?

— Să n-aveți nicio teamă. Îi vom zdrobi, negreşit. Dar sunt buni luptători şi au arme străine. Ne-am înfruntat cu ei de multe ori pe

străzile din Kyoto. Iar acum s-au aliat cu clanul Satsuma...

— La Kyoto? Ați fost acolo?

Vorbise Taki, cu vocea ei fragilă. Fireşte, doar ea era din Kyoto. Familia ei locuia acolo. Era acasă la ea în capitala imperială, la fel ca prințesa. Era oraşul împăratului.

— Da, doamnă.

— Ni s-a spus că a fost un incendiu, bolborosi Taki pe nerăsuflate. Am auzit că oraşul a ars până-n temelii şi că cei din clanul Choshu au atacat Palatul Imperial.

Se auzi un mormăit. Era cel de-al doilea tânăr, cel din spate. Uitându-se în jur, Sachi îi surprinse ochii. Îşi întoarse privirea, aproape în silă. Deci o urmărea. Bineînțeles, o păzea. Dar... Să-i joace o festă imaginația, sau chiar observase ceva ciudat în căutătura lui? Poate că nu-i plăcea să ia cu ei la drum nişte femei slabe, care le încetineau paşii. Poate felul în care purta acele haine neobişnuite pentru ea, sau felul în care mergea, cu paşi mărunți, ca o doamnă de la Curte, în loc să-şi bălăbăne picioarele crăcănate ca o țărancă, îi atrăgea atenția. Fireşte, o adevărată prințesă ar prefera să moară pe loc decât să se târască-n aceeaşi țărână cu o mână de samurai, care mai erau şi ronini pe deasupra.

Pe măsură ce Sachi înainta, îi simțea ochii sfredelindu-i spinarea.

VI

În seara aceea au tras la un han. Sachi şi Taki erau vlăguite, picioarele li se umflaseră şi le dureau. După ce s-au îmbăiat şi au mâncat, s-au prăvălit pe saltelele joase. Auziră glasuri în camera de alături. Bărbații începuseră un schimb de poeme. Primul recita câteva versuri, după aceea venea rândul celuilalt. Apoi se auziră sunetele unui flaut, de o tristețe nesfârşită, ce se alăturară vocilor bărbăteşti, care cântau încetişor. Era un refren fredonat adesea de drumeți, în care se simțea din plin dorul de casă.

Cu cât se depărtau mai mult de Edo, cu atât deveneau mai părăginite şi mai neîngrijite ogoarele. Dealurile răsăreau ca gheburile unui dragon îngropat în pământ, țâşnind din țărână, încâlcindu-se în pâlcurile de copaci. Micul grup era acum mai puțin apăsat de griji, deşi cei din sud puteau să fie pe urmele lor.

Într-un sat, reuşiră să închirieze o lectică împreună cu purtătorii ei, pentru a le duce pe Sachi şi pe Taki mai departe. Se urcau în ea

cu rândul, înfăşurate în cât de multe veşminte puteau. Nici nu le mai păsa cum arătau. Era strâmtă, mult mai strâmtă decât un palanchin, şi era groaznic de frig înăuntru, însă era mult mai bine decât să meargă pe jos. Picioarele lor delicate erau pline de bătături şi de crăpături. Până şi Taki uitase de grija pentru bunele maniere şi mai călărea uneori pe unul dintre cai. De-acum, negreala de pe dinții lui Sachi se dusese cu totul. Ca şi Taki, avea iar dinții albi ca laptele, de copilaş. Iar sprâncenele îi creşteau negre. De multă vreme nu mai purta gluga pe cap.

Dar, pe măsură ce înaintau pe drum, Taki devenea tot mai tăcută. Sachi ghici că era disperată să afle ce se mai petrecuse în capitală, acolo unde trăia familia ei şi unde crescuse de copilă. Se ferea însă să discute cu bărbați de soiul acela. Într-un târziu, curiozitatea învinse.

— Bunul meu domn, începu ea.

Era greu să-ți păstrezi demnitatea în hurducăturile unei lectici, îmbrăcată ca un om de rând, însă lui Taki îi reuşi.

Toranosuke se aşteptase ca ea să i se adreseze. Taki sporovăi cu jumătate de gură despre vreme şi despre renumitele temple pe lângă care treceau în drumul lor. După aceea, intră în subiect:

— Ce se spune în Kyoto despre Maiestatea Sa Fiul Cerului?...

La începutul acelui an, la numai cinci luni de la moartea shogunului, zvonuri ciudate şi înspăimântătoare ajunseseră la urechile femeilor despre împărat, fratele prințesei Kazu. Se spunea că un paj făcuse vărsat de vânt. În tot imensul Palat Imperial, numai împăratul luase boala, nimeni altcineva. Era un bărbat în vârstă de treizeci şi cinci de ani, robust, plesnind de sănătate. Cei mai buni medici l-au tratat şi părea să se însănătoşească repede. Apoi boala i se agravase brusc. Veştile care au sosit a doua zi spuneau că plecase dintre cei vii. Fiul său, nepotul prințesei, prințul Mutsuhito, fusese proclamat Fiul Cerului. În public, prințesa îşi păstrase o aparență de calm stoic. Dar Sachi nu-i putea uita sughițurile convulsive din spatele paravanelor. Se aşternu o tăcere îndelungată.

— Doamna mea, zise Toranosuke, toată lumea ştie că Maiestatea Sa Fiul Cerului a fost ucis...

Femeile se cutremurară. Era aşa cum se gândiseră şi ele.

— ...de către curtenii aliați cu familiile din sud. Maiestatea Sa era un om cu opinii şi principii de fier. Acum pot face tot ce le place. Tânărul Fiu al Cerului n-are decât cincisprezece ani, este uşor de ținut sub control.

— Mi-l amintesc pe Maiestatea Sa, îi şopti Taki lui Sachi,

ştergându-se la ochi. Am fost prezentată la Curte înainte de a pleca din Kyoto.

— Suntem slujitori loiali ai lui Tokugawa. Ne luptăm de ani de zile. Am apărat Palatul Imperial de atacurile celor din sud, care au încercat să-l captureze pe Fiul Cerului. Ne-am lăsat vetrele de când eram copii şi ne-am dus la luptă. Ne-am vărsat sângele. Majoritatea camarazilor noştri de arme au pierit. Şi pentru ce? Acum shogunul a abdicat. De ce? Spune-ți-ne şi nouă. De ce?

Sachi şi Taki se întoarseră pe călcâie, uluite. Vorbise cel de-al doilea bărbat, Shinzaemon.

Nimeni nu mai scoase un cuvânt. Toți simțeau că s-au spus prea multe. Când bărbații deschiseră din nou gura, nu făcură decât să le destăinuie femeilor numele templelor pe lângă care treceau şi al munților care mărgineau orizontul. Uneori cântau sau recitau poeme. Nimeni însă nu mai pomeni nimic de împărat, de shogun ori de război.

Pe măsură ce drumul intra mai adânc în munte, peisajul devenea tot mai accidentat. Urcau deal după deal. De fiecare dată când ajungeau, gâfâind, în vârful unuia, zăreau altul, şi mai înalt, întinzându-se în fața lor, acoperit cu păduri de nepătruns. Sachi era sleită, dar şi înviorată, în acelaşi timp, pe măsură ce înainta, respirând aerul curat de țară. Vântul şuiera printre ierburile înalte. Iuțeau pasul tot mai tare, suflându-şi în pumni, încrucişându-şi brațele la piept şi încălzindu-şi mâinile la subsuori.

Drumul urca tot mai abrupt, însă nu se încumetau să meargă mai încet ori să se oprească pentru odihnă. Trebuiau să ajungă în Kano. Dar ce-aveau să găsească la sosirea lor acolo? Sachi nici măcar nu îndrăznea să se gândească.

Zece zile de mers anevoios trecură, până când ieşiră dintr-o pădure pe creasta unei coline. Înaintea lor, în depărtare, răspândite pe un câmp, se zăreau acoperişurile cenuşii şi şerpuitoarele ziduri din Kano. Pe măsură ce se târau sleiți spre el, văzură castelul ridicându-se deasupra oraşului, cu crenelurile şi acoperişurile lui de țiglă, cu delfini de aur în vârfurile ascuțite, strălucind în soare, ca un Castel Edo în miniatură, magnific şi de temut. Bărbații grăbiră pasul. Începură să vorbească însuflețiți, povestindu-le femeilor despre renumitul râu al oraşului, Nagara, despre păstrăvii gustoşi care se pescuiau acolo.

Dar, pe când treceau pragul marilor porți şi pătrunseră pe străzile înguste, descoperiră conacele samurailor în paragină, cu uşile

zăvorâte şi sigilate, atât de întunecoase şi de mohorâte, încât păreau bântuite de stafii. Era ca un oraş al fantomelor. Bărbații tăcură. Ceva neobişnuit şi rău se întâmplase cât fuseseră departe.

Într-un târziu ajunseră la un conac mare dărăpănat. O femeie trebăluia pe afară, ştergându-şi mâinile de şorț. Avea o față lată, cu o uitătură caldă, deschisă, cu pomeții obrajilor cărnoşi şi un surâs mărinimos. Se tot pleca în semn de bun venit, radioasă, ca o mamă la întoarcerea fiilor risipitori.

— Trebuie să fiți aşa de osteniți. Vă rog. Culcuşul meu este foarte umil, dar, vă rog, poftiți înăuntru şi odihniți-vă.

Sachi şi Taki tocmai îşi scoteau sandalele de pai şi şosetele *tabi* şi îşi ştergeau picioarele de prag, când un curier îi ajunse din urmă gâfâind. Cutia neagră şi lucioasă i se legăna pe umăr. Toranosuke luă cutia şi o deschise, citi mesajul, apoi i-l dădu lui Shinzaemon.

— Este de la camarazii noştri din Edo, îl lămuri Toranosuke.

Femeile tăcură. Erau curioase, însă nu îndrăzneau să întrebe.

— Zic că a fost un incendiu la palatul femeilor, le povesti el, care a fost distrus în întregime. Principala reşedință a clanului Satsuma a ars până-n temelii în ziua următoare, drept represalii. Cei din sud care au dat foc la palat au fost prinşi. Şi-au mărturisit intenția de a o captura pe prințesa Kazu, dar au eşuat. Atât Alteța Sa, cât şi Cea retrasă au scăpat vii şi nevătămate.

— Slavă cerului! şopti Sachi.

Bărbații se uitară la ea. Se lăsă o tăcere lungă.

— Ai fost foarte curajoasă să iei locul prințesei, aprecie Shinzaemon.

Nu-l mai auzise niciodată vorbind cu atâta gingăşie.

— Ți-ai primejduit viața. Acum nu mai este nevoie să-ți ascunzi fața. Spune-ne, care ți-este numele?

Sachi nu scoase o vorbă. Care-i era numele? Era Retrasa Doamnă Shoko-in, ori doamna Yuriko, ori...

— Sachi, răspunse ea sfioasă.

Apoi repetă cu fermitate:

— Numele meu este Sachi.

Din nou simți privirea lui Shinzaemon ațintită asupra ei. Înainte, nu observase la el decât părul ciufulit şi ochii sălbatici. Acum îi vedea fruntea înaltă, gura cu buze pline. Surâdea.

Partea a III-a – LA DRUM

5 – Oraşul fantomelor

I

Prin urmare, prinţesa era în siguranţă. Sachi abia avu timp să înţeleagă vestea, când ieşiră o mulţime de oameni din casă în întâmpinarea rătăcitorilor. Ea şi cu Taki fură uitate în acea hărmălaie.

— Eşti chiar tu, Shin, sub tot părul ăla? se miră femeia cu faţa lată.

Îi dădu un ghiont în coaste, râzând şi plângând în acelaşi timp. Shinzaemon zâmbi cu gura până la urechi şi se înroşi tot, ca un băieţel, dar arboră repede la loc încruntătura de samurai.

Ameţită de oboseală, Sachi avea senzaţia stânjenitoare că ceva nu e în ordine. În ciuda primirii călduroase, toată lumea părea încordată. La răstimpuri cineva arunca priviri temătoare prin jur. Se înşela ea, ori o căutătură de spaimă fulgerase pe chipul femeii? Dispăru aproape instantaneu. Toţi vorbeau şi sporovăiau la fel ca înainte.

— Hai, toată lumea! îi îndemnă femeia. Înăuntru, repede!

Lui Sachi i se păru că distinge o notă de îngrijorare, de panică aproape, în glasul ei. Nu era decât oboseala, se linişti ea în gând. Avea halucinaţii.

O slujnică le zori pe Sachi şi pe Taki să intre în casă. Luminându-le calea cu o lumânare de ceară, le conduse printr-un labirint de camere întunecoase, până într-o sală cu tavan înalt din spatele casei. Se înclină şi închise uşa glisantă. Paşii ei se pierdură în tăcere.

Cele două tinere se ghemuiră împreună, lângă tăciunii stinşi din vatră, fiinţe mărunte şi pierdute în uriaşa încăpere. Rogojinile *tatami* erau decolorate şi zdrenţuite, uşile de hârtie, peticite rău. Un singur lampion mai arunca o rază stingheră. Erau singure, fără nici un servitor sau vreo cameristă care să aibă grijă de ele. Sachi se gândea la expresia pe care o surprinsese pe chipul femeii.

— Taki, o întrebă ea, n-ai observat nimic ciudat?

— Păreau cam nervoşi, îi răspunse cealaltă. La urma urmei, oamenii ăia sunt ronini. Este o crimă să-ți părăseşti propriul clan. Este trădare. Vor da de bucluc, dacă atrag atenția asupra lor.

Sachi dădu din cap. Trebuie să fi avut motive temeinice ca să se întoarcă, îşi spuse.

— Iată-ne iarăşi pe cont propriu, murmură ea. Mă obişnuisem cu ei. Începusem să mă simt cu ei ca-ntr-o familie, parcă mi-ar fi fost frați. Mă simt singură fără ei. Nu-i ciudat?

Încă mai simțea ochii arzători ai lui Shinzaemon pironiți asupra sa. Să fi avut ea altă halucinație, ori se întorsese el s-o mai privească pentru ultima oară, în vreme ce era târât înăuntru de familia lui?

— Ce-o fi fost în mintea lui, de se holba aşa la tine? pufni Taki pe nas, ca şi cum i-ar fi citit gândurile. Îşi imagina c-ai fi de vânzare, ca o curtezană sau gheişă? Ronin sau nu, nu te poți purta aşa față de o doamnă de la Curte. Câtă neobrăzare! N-are cei şapte ani de acasă? Ce bine c-am scăpat de el! Ştiu că ne este loial, dar ăsta-i singurul lucru care-l salvează.

Pe Sachi indignarea lui Taki o făcu să surâdă. Avea dreptate. Cu claia lui de păr, Shinzaemon arăta ca o sălbăticiune, ca un urs ori un lup. Complet diferit de singurul bărbat pe care-l cunoscuse vreodată şi de care se simțea legată, blândul, nobilul Kiku-*sama*.

Acela fusese un adevărat bărbat: atât de cultivat, de gingaş, de sensibil! Dac-ar fi avut zile! Şi-ar fi petrecut vremea în prezența lui, ca o concubină, prea onorata soție numărul doi. Ce-i zisese el? „Fii ca o tulpină de bambus. Îndoaie-te în bătaia vântului, dar nu te frânge.” Trebuia să fie tare. Însă gândul la el şi la acea lume frumoasă, fragilă, acum pierdută, îi umplu ochii de lacrimi.

— Suntem surghiunite, suspină ea. Pribege!

Se gândi la prințul Genji, Strălucitorul, din poveste, cântând cu tristețe la flautul său, în vreme ce valurile loveau țărmul din îndepărtatul Suma, la sute de *ri* distanță de Curte.

— „Mânecile lui ca valurile cenuşii ale mării”, murmură ea.

Aproape uitase cum era să fie o concubină răsfățată, care nu are nimic de făcut toată ziua decât să citească versuri, să cânte şi să danseze, înconjurată de un alai de cameriste şi de slugi, gata să o servească. Parcă n-ar fi dus nicicând o asemenea viață.

Şi iat-o acum în Kano, într-un loc îngrozitor, pustiu, bătut de vânt. Până şi camera în care stăteau avea un iz de mucegai. Umezeala şi frigul îşi înfigeau colții în oasele lui Sachi. Indiferent câte robe îşi punea pe ea sau cât de mult se apropia de foc, nu reuşea să se

încălzească. Dinții îi clănțăneau. Picioarele, în şosete *tabi*, subțiri, din bumbac, îi erau înghețate.

— Măcar Alteța Sa este în siguranță, o consolă Taki, ținându-şi mâinile subțiri deasupra spuzei, iar tu ți-ai îndeplinit misiunea. Nu mai trebuie să te prefaci că eşti prințesa. Acum cred c-ar fi bine să ne întoarcem la Edo şi să dăm raportul. Suntem aşteptate.

Era adevărat. Sachi era liberă. Nu mai era obligată să rămână în acest oraş lugubru nicio clipă. În Edo însă, mişunau rebelii din sud, aşa cum le spusese doamna Tsuguko. Iar drumurile erau primejdioase, nu se puteau întoarce singure. De altfel, era frântă de oboseală. Simțea că nici Taki nu prea dorea să bată iar drumul înapoi. Acum, că se afla dincolo de palat, vedea totul într-o lumină diferită.

— Alteța Sa nici măcar nu ştie că sunt în viață, şopti Sachi. M-a trimis departe. Nu am altă stăpână, în afară de ea. Iar legăturile mele cu Alteța Sa sunt rupte acum. Mi-am luat soarta în propriile mâini.

Se opri să respire, tulburată de cuvintele-i de revoltă. La palat învățase că trebuia întotdeauna să spună numai ce se cuvine. Ştia ce urma să zică, ba chiar şi să simtă în fiecare ceas al zilei. Dar acum era altceva. Taki o privi cu ochii ei mari.

— Nu spune asta! o avertiză ea.

Sachi vedea cum răzbate educația de samurai în vocea ei ascuțită:

— Nu-ți uita datoria. Nu ne aşteaptă nimic în locul ăsta groaznic. Aici este capătul lumii. Nu ne putem îndatora față de oameni ca ăştia. Trebuie să ne întoarcem la Edo, la ai noştri.

— Dar, când prințesa m-a lepădat, a rupt orice legătură cu mine, protestă Sachi. Ba nici tu nu te-ai mai supus poruncilor, atunci când m-ai urmat. Bărbații ăştia au promis să ne protejeze, iar acum s-au făcut nevăzuți. Sper că nu vom sta prea multă vreme separate de ei.

Sachi n-o mai văzuse niciodată pe Taki atât de îngrijorată ca acum. fețişoara îi era trasă şi palidă.

— Nu putem rămâne aici, bombăni Taki, căscând ochii la rogojinile zdrențuite. Atragem prea mult atenția, după felul în care arătam, călcăm, după tot. Dar nici nu putem porni singure la drum. Suntem femei şi se apropie Anul Nou. Vine iarna. Toate hanurile îşi închid porțile. Şi, chiar dacă reuşim să ajungem la Edo, ce să facem acolo? Doar am văzut cum era pe străzi.

— Trebuie să aşteptăm şi să aflăm ce se petrece acolo, hotărî Sachi.

Cineva le adusese înăuntru boccelele şi le rânduise pe coridor.

Până şi cea mai măruntă dintre doamnele de la Curte ar fi avut cel puţin un cufăr şi, foarte probabil, un alai de soldaţi, cameriste, slujitori, bucătari, pantofari, împreună cu nenumărate bagaje. Tot ce aveau ele însă era un biet maldăr de lucruri, înfăşurate în mătase.

— Va trebui să vindem o rochie, ca să ne plătim şederea, o anunţă Taki pe un ton posomorât. Nici măcar nu-mi amintesc ce-am luat cu mine.

Cotrobăind prin maldăr, Sachi dădu peste un pachet zdrenţuit, pe care îl adusese cu ea din sat. Era rece şi umed. Şi-l aduse la nas şi închise ochii, trăgând în plămâni slabele miresme de lemn ars, *miso* şi baligă, mirosurile de acasă, din sat. Se întoarse înapoi, în timp, în ziua în care prinţesa poposise acolo. Şi-o amintea pe mama ei întorcându-se cu spatele, cu lacrimile şiroindu-i pe faţă, ştergându-şi-le cu mâna, supărată. Dar mai era şi un alt parfum ce răzbătea printre familiarele miresme ale satului, un misterios parfum mătăsos, ca eleganta aromă a vreunei mari doamne.

Desfăcu nodul. Ţesătura era putrezită pe jumătate, iar maldărul se desfăşură dintr-o singură smucitură.

În el se găsea un balot gros de brocart. Sachi se uită la el, năucă. Nu putea fi al ei. Nu-l mai văzuse niciodată până atunci. Îl scutură. Poate că mai era ceva înfăşurat în el. Încetişor, ca un buştean mare, rostogolindu-se în râul Kiso, brocartul se desfăcu peste *tatami*.

Era de culoarea cerului într-o senină zi de iarnă, brodat cu flori şi frunze micuţe, boboci delicaţi de prun, mănunchiuri de frunze ascuţite de bambus, rămurele zburlite de pin. Lumina încăperea ca un soare.

— Pin, bambus, prun! exclamă Taki. O robă pentru Anul Nou!

O păpuşă de cârpă se rostogoli dintre falduri.

— Micul meu Bob de Fasole! strigă Sachi.

O apucă grăbită. Era o păpuşă decolorată, zdrenţuită, făcută din doi săculeţi de crep roşu, umpluţi cu boabe de fasole şi prinşi cu aţă, cel mai mic în loc de cap, cel mai mare, drept corp gras şi rotund. Pânza era roasă acolo de cât o cocoloşise. Fusese cea mai dragă jucărie a ei. O legănă în braţe, simţindu-i în mâini greutatea moale. Mai erau şi câteva monede de aramă, legate cu sfoară de cânepă. Pentru cineva care trăise la palat nu valorau nimic, însă ea ştia cât de mult sacrificase mama ei ca să i le dăruiască.

Taki examina brocartul:

— Mătase fină, constată ea, trecându-şi degetele subţiri peste ţesătură. Pare să fie în stilul de la palat. Este roba unei nobile!

Trebuie să se destrame în mâini după atâția ani!

Îl întinse mai bine pe rogojinile zdrențuite. Mănunchiurile de frunze şi de flori formau un peisaj. Pe un umăr se desluşeau pridvoarele unui pavilion brodat, ascuns printre frunze. La şold era un gard de lemn, cu o poartă rustică, iar sub el o perdea din funii flutura în bătaia unei brize imaginare. Un pârâiaş argintiu curgea năvalnic, străbătând tot spatele robei. Aproape de tiv se găsea un car cu roți, aşa cum ar fi folosit un nobil din Era Heian. Dârlogii se încolăceau într-un fel pitoresc, de parcă boii hoinăreau în voie, în timp ce stăpânul lipsea, aflându-se, poate, în vizită la doamna care locuia în grădină.

— Este un suprachimono, murmură Sachi cu o voce pierită. Se pune pe deasupra. Este o comoară! A zăcut în bocceaua asta tot timpul şi noi n-am desfăcut-o niciodată!

Îl luă cu grijă, de teamă să nu se deşire la atingerea ei. Se ridică în picioare, şi-l trecu peste umeri, legându-l la mijloc cu *obi*-ul ei zdrențuit din bumbac. Apoi îl lăsă să cadă în jurul ei. I se revărsa peste şolduri într-un strat dublu, formând în spate o trenă ce i se învolbura la picioare.

Se transformase. Nu mai era o pribeagă într-un chimono zdrențuit de târgoveață, ci o doamnă de la Curte. Netezind poalele, ca să-i scoată garnitura în evidență, plutea parcă, plimbându-se prin cameră. Apoi îşi întinse brațele şi făcu câțiva paşi măsurați. Țesătura grea se legăna şi sclipea, foşnind peste rogojinile *tatami* decolorate.

— „Este o pelerină îngerească din pene de pasăre”, recită Taki, în surdină, pe un ton cântat.

Era adevărat. Era la fel ca pelerina îngerului găsită de pescar în piesa No.

— „O pelerină pe care niciun muritor n-are voie s-o poarte”, continuă Sachi pe acelaşi ton, amintindu-şi următorul vers.

Cum era povestea? Nu era că, fără roba lui de pene, îngerul nu se putea întoarce în Paradis? Se tot rugase de pescar, până când acesta, în cele din urmă, se învoise. Dar mai întâi stăruise ca îngerul să danseze pentru el.

Preț de o clipă, Sachi se întorsese la palat, într-o vaporoasă seară de vară. Aerul era greu de arome şi de parfumul florilor. Greierii nu mai conteneau să le străpungă urechile cu țârâitul lor. Făclii orbitoare scuipau flăcări, trosnind, luminând grădinile cu uriaşele lor văpăi aurii, în vreme ce restul doamnelor o urmăreau pe Sachi, care dănțuia, intrând şi ieşind din penumbră cu mişcări atât de lente,

încât erau aproape imperceptibile, uitând de toate, cuprinsă de patima poveştii, simţindu-şi trupul mişcându-se cu un control perfect. Cântăreţele cântau şi se tânguiau, iar toboşarii băteau din tobele lor. Amintirea era atât de vie, încât îi aduse lacrimi în ochi. Întoarcerea la prezentul sumbru o tulbură profund.

Ce era cu această robă? De unde venea? Avea ceva sinistru. Era prea frumoasă, prea ademenitoare, ca şi cum ar fi aparţinut uneia dintre acele zâne din basme care se prefăceau în vulpi malefice, sau care erau moarte de veacuri.

— Probeaz-o, o îndemnă Sachi pe prietena ei, lepădând-o în grabă.

— Nu pot, îi răspunse Taki. Este o robă de concubină. Numai tu poţi s-o porţi.

— Dar nu înţeleg. Nu-i a mea. Nu ştiu cum a ajuns în bocceaua mea.

Îi ridică gulerul. La ceafa se găsea brodat un blazon în şase colţuri, format din trei frunze lunguieţe. Mai era unul pe celălalt umăr.

— Blazonul ăla, observă ea. Nu l-ai mai văzut undeva?

Taki îşi lăsă capul într-o parte:

— Ba da, confirmă ea. Dar nu mai ştiu unde.

— Nu-i al meu, repetă Sachi cu înverşunare. Trebuie să scăpăm de el. Trebuie să aflăm de unde e şi să-l înapoiem.

Dar cum? Erau departe de palat, pierdute într-un oraş bizar, despre care nu ştiau nimic. Se uitară neajutorate una la alta.

Împăturiră robele la loc, când se auziră paşi mărunţi, apropiindu-se zoriţi de sală. Uşa glisantă se deschise. Un chip surâzător se ivi în prag. Era femeia care le ieşise în întâmpinare:

— Ce lipsă de cuviinţă să vă las singure atâta vreme! se plânse ea, târându-se în genunchi. Trebuie să fiţi îngheţate. Vă rog, beţi puţin ceai şi gustaţi din aceste murături. Sunt făcute de mine.

Avea o voce aspră, ca croncănitul unei ciori, şi vorbea cu aceeaşi pronunţie cadenţată de Kano, la fel ca şi cei trei bărbaţi.

Le spuse că era mătuşa lui Shinzaemon, din familia Sato. Chipul ei cu umerii obrajilor ridicaţi şi căutătura scrutătoare semăna foarte mult cu al lui. Sachi se împrieteni cu ea pe dată. Era sprintenă, cu picioarele pe pământ, plină de bun-simţ. Deşi, evident, era samurai şi femeie de vază, îşi purta pletele într-un coc simplu, puţin ciufulit, ca şi cum şi l-ar fi făcut singură. De multă vreme Sachi nu se mai găsise în preajma unei prezenţe atât de liniştitoare şi de materne. Părea netulburată şi pricepută, parcă nimic n-ar mai fi putut-o surprinde, parcă zilnic misterioase doamne călătorind în travesti ar fi poposit în

camera ei de oaspeți.

— Bun venit, doamnelor. Vă rog să rămâneți cât poftiți, le îmbie mătuşa Sato, înclinându-se zâmbitoare. Nepotul meu, Shinzaemon, m-a rugat să am grijă de voi. Voi face tot ce-mi stă în puteri să vă simțiți ca acasă şi în siguranță, adăugă încetişor. Viața nu prea e sigură aici deocamdată. Ar fi mai bine dacă n-ați ieşi din casă şi din curțile noastre. Sunt convinsă că mă înțelegeți.

Sachi îi aruncă o privire lui Taki. Avusese dreptate. Trebuiau să fie atente.

II

Toată ziua, casa fu întoarsă cu susul în jos. Femeile măturară, frecară şi spălară febril, convinse, parcă, de faptul că astfel puteau izgoni tot ghinionul din anul ce trecuse. Aerul era încărcat de colb în vreme ce scuturau afară rogojinile *tatami* şi le atârnau de ziduri pentru a le aerisi, apoi le prindeau iar în cadrele lor cu o bufnitură. Anul era pe sfârşite, cel de-al treilea din Era Keio, iar noul an bătea la poartă. Însă nimeni nu îndrăznea să ghicească ce avea să le aducă.

Sachi se retrase împreună cu Taki în camera lor, ascultând zgomotele îndepărtate. Sachi împinse obloanele de lemn, iar întunecoasa sală fu scăldată în lumina soarelui. Ieşi pe verandă.

— Vino să vezi! îşi chemă ea prietena.

Afară se afla o micuță grădină unde se lua îndeobşte ceaiul. Probabil fusese frumoasă odinioară. Dar şerpuitoarele poteci pietruite, iazul, stâncile ornamentale plasate cu grijă dispăreau aproape sub buruieni şi muşchi, iar felinarul părăginit din piatră fusese dărâmat şi zăcea la pământ. Întreaga grădină era acoperită cu un strat subțire de nea.

— Frumos, nu-i aşa? îi ceru Sachi părerea. *Wabi*, n-ai zice?

— N-am văzut niciodată un exemplu atât de bun la palat, fu de acord Taki.

Profesoarele lui Sachi o învățaseră cuvintele *wabi*, frumusețea sărăciei, şi *sabi*, patina vremii, ce dădeau distincție unui bol de ceai ori unui vechi ceainic de fier. La început, nu le vedea noima. În sat, toate lucrurile i se păreau vechi şi sărăcăcioase, dar nimeni nu le descoperise frumusețea. Însă acum, obişnuită cu bogățiile de la palat, înțelegea cum o ungeau pe suflet acele lucruri simple. Aici, grădina aceasta era opera naturii şi a timpului, nu a omului. Ceea

ce-i sporea frumusețea.

Cele două se înfăşurară în pături şi, strângându-se una într-alta în tăcere, sorbiră cu nesaț melancolia priveliştii. Părea să readucă ecoul tuturor întâmplărilor petrecute de când plecaseră din palatul femeilor.

Trecuse o zi şi tot nu veni niciun semn de la bărbați. Sachi şi Taki începură să se împace cu ideea că aveau să mai rămână o vreme în conac. Era mai întunecos şi mai respingător ca niciodată, dar se obişnuiră cu grinzile care scârțâiau, cu vântul rece ce şuiera printre obloane, zgâlțâind uşile de hârtie în ramele lor. Când hoinăreau prin curți, le tulburau mai puțin firele de iarbă răsărite printre olanele acoperişului de la poarta principală. Nu mai tresăreau când vreo vulpe ori vreun viezure alergau prin stufăriş.

Pentru Taki, trăită doar în cercurile înalte ale samurailor, Kano era îngrozitor de provincial. Se simțea alungată, izgonită din sânul civilizației. Ca nişte stafii înfometate, amândouă fuseseră înstrăinate de tot ce era mai de preț pentru ele. Le era dor de castel, de marile săli înțesate de femei, de sporovăiala şi neastâmpărul perpetue, de splendoarea pereților poleiți cu aur, de tavanele boltite, de grădini, de pavilioanele cu vedere la lună. Tânjeau după spațiul de acolo. Palatul Femeilor era de mărimea unui orăşel.

Spre seară, se ivi iar fața lată, îmbietoare, a mătuşii Sato. O urma o slujnică clătinându-se sub greutatea unui teanc de chimonouri pe care-l ducea în brațe.

— Daruri sărmane, dar vă rog să le acceptați, spuse ea cu glasul ei croncănitor, acoperindu-şi gura zâmbitoare în timp ce le făcea o plecăciune. Chimonouri noi de Anul Nou!

Taki luă țesătura între degete. Chimonourile erau din bumbac tors în casă, în tonuri cafenii, indigo, cenuşii şi albăstrui. Erau cele mai grosolane şi mai simple din câte văzuseră ele. Până şi robele ordinare, de târgovețe, pe care le purtaseră până atunci aveau mai mult stil.

— Diseară ne ducem să ne închinăm, le anunță mătuşa Sato.

Fața ei, care până atunci iradiase bunătate, era schimbată. Din ochii ei țâşneau flăcările mâniei, iar falca ieşită trăda o hotărâre încăpățânată.

— Nu putem să lăsăm să treacă Anul Nou fără să înălțăm o rugă, fie ce-o fi. Nu ne putem ascunde aici la nesfârşit. Trebuie să ducem o viață normală. Mai bine vă îmbrăcați la fel ca toți ceilalți, ca să vă puteți pierde mai uşor prin mulțime.

Se uită la ele cu asprime, de parcă ar fi vrut să se convingă că o înțelegeau. Sachi își aminti de spaima care-i fulgerase pe chip când o văzuse prima oară. Crezuse că era doar o părere de-a ei, acum însă își dădea seama că nu fusese deloc așa.

Probă un chimono cenușiu, banal. Avea stilul tradițional al samurailor, însă nu era foarte deosebit de ceea ce purtase ea în sat, în afară de faptul că era nou și apretat, nu vechi și zdrențuit. Se învârti în jur, bucurându-se de libertatea regăsită în mișcări. Chiar îi plăcea această nouă identitate modestă a ei. Cu o coafură simplă, fără ornamente, fără machiaj și fără dinți înnegriți, avea chipul proaspăt al unui prunc. Se surprinse pe fugă în oglindă. Chiar și în acest chimono lipsit de strălucire, nimeni n-ar fi luat-o drept o soție oarecare de samurai.

Mătușa Sato o măsură din cap până-n picioare:

— Nu știu ce făceați la Edo, mărturisi ea, dar pe aici nu se poate să umblați la vârsta dumneavoastră fără dinți înnegriți. Măritată sau nu, ar sări în ochi. Vă voi trimite îndată slujnica.

Ceva mai târziu, în aceeași seară, destul de stânjenite în chimonourile lor lipsite de gust, Sachi și Taki ieșiră din camera lor. Un foc ardea în vatra din mijlocul sălii celei mari. Fumul plutea ca o ceață joasă, umezindu-le ochii.

Bărbații, în jachete *haori* și în pantaloni *hakama* plisați, se învârteau în jurul vetrei deschise, suflând în mâini și frecându-și palmele. Toți erau rași în cap, având creștetele lucioase, iar moțurile de samurai le erau unse cu uleiuri înmiresmate. Nu se mai zărea prin preajmă niciun ronin cu părul zburlit. Femeile purtau nuanțe grosolane de cafeniu, cenușiu și indigo, așa că Sachi și Taki erau foarte potrivit îmbrăcate. Lucru tare ciudat, toată lumea părea să vorbească numai în șoaptă. Sporovăiau în liniște, ca și cum totul era normal, din când în când însă ochii li se întâlneau, și atunci se lăsa dintr-odată tăcerea. Numai copiii, în chimonouri scrobite, se hârjoneau prin jurul lor, țipând veseli. Strigătele lor se răsfrângeau în grinzile înnegrite.

La palat, o asemenea mulțime ar fi răspândit parfum, cu fiece mișcare a mânecilor, iar fiecare persoană ar fi avut mireasma ei aparte. Dar aici nu se simțeau în aer decât mirosul bumbacului proaspăt spălat, mireasma de camelii a pomadei care fixa părul bărbaților în coc și izul amar al fumului, ce îneca totul.

Cu un an în urmă sărbătoriseră Anul Nou altfel. Taki pregătise

pentru Sachi un minunat chimono nou, din mătase albă, cu muguri de prun, de bambus şi de pin, brodaţi cu fir de argint, iar pe spate cu cocori şi ţestoase ce trăiau mult. Dimineaţa fuseseră în vizită la marile văduve, iar după-amiaza şezuseră cu prinţesa, scriind poeme şi distrându-se cu jocul de cărţi cu versuri. Acum erau în acest oraş înfricoşător, cu această ameninţare a necunoscutului ce atârna deasupra capetelor tuturor. Unde era prinţesa? Ce făcea? Sachi respiră adânc. Era mai bine să nu se mai gândească la asemenea lucruri! Dacă se putea să nu se mai gândească la nimic!

La ceasul şobolanului, când noaptea era în toi, sună primul clopot, bubuind din templul ce se afla în vecinătatea lor. În cameră se aşternu tăcerea. Copiii începură să numere:

— Unu. Doi. Trei…

Ajunseră la o sută opt când clopotele se opriră. Din nou adulţii se priviră între ei. Urmă o tăcere lungă. Unul câte unul, oamenii începură să se îndrepte spre intrarea laterală a casei. Sachi şi Taki o urmară pe mătuşa Sato. Îmbrăcară jachete vătuite şi îşi acoperiră capetele şi chipurile, lăsându-şi doar ochii la vedere.

Afară, aleea îngustă şerpuia printre zidurile masive de pământ, pe care tronau ţiglele de lut. Oamenii clămpăneau în saboţi de lemn, îndreptându-se toţi în aceeaşi direcţie. Fumul de la opaiţele lor se împletea cu aburii respiraţiei lor, înălţându-se în aerul îngheţat.

Ici şi colo mai strălucea câte un nimb de lumină gălbuie, întrerupând linia zidului, şi câte o poartă masivă mai ieşea din întuneric, marcând intrarea câte unei reşedinţe de samurai. Felinarele licăreau pe afară. Câte o funie sacră, cu o ghirlandă din ferigi şi o portocală, atârna peste streşini, iar pe fiecare stâlp al porţilor se găseau ciubere din lemn de bambus sau de pin.

Apoi ajunseră la o poartă care era ferecată cu lacăt. Acolo nu ardeau felinarele şi nici nu se vedea vreo decoraţie de sărbătoare. Mormane de frunze veştede putrezeau pe la colţuri, de parcă nimeni nu mai trecuse pe acolo cu lunile. Locul era tăcut ca un mormânt. Toată lumea se grăbi să treacă pe lângă el, cu ochii plecaţi în pământ, ca şi cum şi-ar fi atras aceeaşi soartă înspăimântătoare doar privindu-l.

O fetiţă cu o feţişoară rotundă şi durdulie, ca luna plină, cu ochi mari, nevinovaţi, tropăia pe lângă Sachi. Îşi purta părul prins în două codiţe încolăcite, ce-i fluturau în creştet ca aripile unui fluture. O femeie neliniştită, slăbănoagă îşi târşâi picioarele în urma ei, cu capul plecat şi umerii lăsaţi. Sachi o văzuse mişcându-se în jurul

acelei case ca o fantomă, de parcă n-ar fi fost de prin partea locului şi dorea să rămână neobservată. Se gândi că trebuie să fie învăţătoarea copiilor.

Deodată copila vorbi, rupând tăcerea:

— *Haha-ue!* Mamă! rosti ea cu o voce subţire. Nu ne întoarcem acasă? Aş vrea să mă duc acasă!

Apoi o trase de mânecă pe Sachi şi îi spuse pe un ton familiar:

— Aia-i casa noastră. Vezi, scrie Miyabe la poartă. Ăsta-i numele nostru. Vom ajunge curând acasă.

— Yu-*chan!* o potoli cu blândeţe femeia.

De ani de zile Sachi nu se mai găsise în preajma copiilor şi nici nu mai auzise termenul de adresare, *chan*, plin de afecţiune, folosit pentru fetiţe.

— Micuţă Yuki! Linişte! N-o deranja pe onorabila musafiră.

Îşi îndreptă spatele. Ridicându-şi capul, scoase la iveală un chip rafinat, frumos, cu obraji fini şi ochi mari, plini de tristeţe.

— Este adevărat, adăugă încet, dar cu limpezime, iar glasul îi era plin de mândrie şi sfidare. Toată lumea o ştie. Este casa noastră. Sau mai bine zis… se opri ea din vorbă, apoi urmă: a fost casa noastră.

— Prostii, verişoară, se amestecă grăbită în discuţie mătuşa Sato, uitându-se prin jur şi luând-o de braţ. Nu mai spune asemenea lucruri.

Ceva mai departe, trecură de o altă poartă zăvorâtă. Câteva dintre ţiglele acoperişului zăceau în drum şi se vedeau găuri prin chirpiciul zidurilor. Acolo unde ar fi trebuit să se afle anexele nu se vedeau decât gropi negre. Dincolo de ele se zărea silueta întunecată a unui conac, tăcut şi încremenit, ca o casă a morţilor. Ajunseră la alta, apoi la încă una. Jumătate din casele de pe stradă erau întunecate şi încuiate. Erau ca ochii unui orb, ca o gură fără dinţi. Sachi se uită în jur cu spaimă, întrebându-se ce cataclism teribil se petrecuse aici.

Curţile templului lui Hachiman, zeul războiului, erau înţesate de lume. Fum şi miresme suculente se încolăceau din micile tarabe, unde bărbaţi voinici, cu umeri tatuaţi şi capete înfăşurate în şaluri pregăteau tăiţei de Anul Nou şi turte de orez la grătar, prăjeau caracatiţă şi calamar, lăudându-şi marfa din rărunchi. Petrecăreţii râdeau, urlau, îmbrânceau şi loveau, întâmpinând noul an cu nenumărate ceşti de *sake* aburind. Câini jigăriţi se strecurau prin mulţime, adulmecând mâncarea.

— Nu pot să-i sufăr pe oamenii ăştia, mărturisi Taki, încreţindu-şi năsucul şi trăgându-se înapoi cu dezgust, în vreme ce o ceată de

târgoveți beți mergeau pe mai multe cărări. Ştiu că sunt oameni de la țară, dar nu se cade ca un samurai să se amestece cu nişte coate-goale ca ăştia, fie şi femei samurai! N-am mai întâlnit aşa ceva. N-au niciun strop de bună-cuviință?

Sachi se uita şi ea printre cheflii, întrebându-se dacă n-ar putea zări vreun ronin cu părul vâlvoi. Aştepta veşti din Edo, îşi spunea în sinea ei. Însă cei trei nu se aflau acolo. Nici nu se mira. Ar fi fost o nebunie pentru nişte proscrişi ca ei să fie văzuți.

Prichindeii se adunaseră în jurul mătuşii Sato. O trăgeau de mâini, de poale, de oriunde puteau ajunge.

— Bunicuțo, bunicuțo! Dă-ne bani, strigau ei, într-un glas. Vrem să mergem să ne rugăm pentru victorie.

Se năpustiră pe treptele abrupte din piatră care urcau până la altar şi dispărură printr-o uriaşă poartă din lemn în bezna de sus. După o vreme se întoarseră, ținând fiecare o săgeată cu pene albe în vârf.

— Ca să ne poarte noroc, preciză pe un ton solemn un băiețel cu o față grăsuță, fluturându-şi săgeata deasupra capului.

— Şi să ne aducă victorie, strigă Yuki, cu glas subțirel, cu cozile ei încolăcite fluturându-i pe lângă urechi.

— Nu de victorie avem noi nevoie, ci de pace, mormăi mătuşa Sato, clătinând din cap.

Aruncă o privire fugară prin mulțimi, cu o expresie încordată. Mama lui Yuki dădu, fantomatic, din cap.

III

A doua zi de dimineață, prima zi din noul an, Sachi şi Taki se alăturară celorlalți din sala cea mare. Bărbați, femei, adulți şi copii se amestecau acolo. În acele zile deosebirile de rang şi de vârstă erau uitate.

Bărbații se tolăneau ca la ei acasă, cu picioarele lor păroase ițindu-se din robele groase, de culoare indigo, fumând lulea după lulea. Îşi lăsaseră săbiile lungi la uşă, însă şi le păstraseră pe cele scurte, vârâte în centurile lor. Erau destinşi, dar cu ochii în patru.

Cineva scoase un pachet de cărți cu versuri. Mătuşa Sato le aşeză deoparte, încruntându-se:

— Verişoară, începu ea, nu mi-ai spus tu mie că ai un pachet de cărți nemaipomenit?

Mama lui Yuki şedea în genunchi într-un colț. Sări în picioare, ca un iepure speriat, şi se năpusti afară, după care se întoarse cu două pachete de cărți. Mătuşa Sato amestecă unul şi-l aşeză cu fața în sus pe *tatami*, în timp ce slujnica aşeza lumânări înalte în mijloc. Toată lumea se adună în jur, ca să se uite. Cărțile erau dintr-o hârtie tare, groasă, frumos granulată. Pe fiecare se zăreau două versuri caligrafiate cu o mână sigură, plină de grație.

— Un maestru caligraf! murmură Sachi.

— Este scrisul lui tăticu', preciză cu mândrie Yuki, cu vocea ei subțire, ridicându-şi ochii mari şi inocenți la Sachi.

În chimonoul ei în culori vii, cu mâneci lungi, vaporoase, arăta a fluturaş.

— Tatăl lui Yu-*chan* este un caligraf foarte renumit, o lămuri mătuşa Sato.

Se lăsă tăcerea. Uitându-se la capetele plecate şi la chipurile posomorâte, nu îndrăzni să-i întrebe de ce lipsea tocmai el din rândul lor. Yuki se ghemui lipindu-se de ea:

— Ştii „O sută de poeme de o sută de poeți”? o întrebă în şoaptă. Este jocul meu preferat.

Unchiul Sato, soțul mătuşii Sato, şedea cu picioarele încrucişate, iar burtoiul i se răsfrângea atât de mult peste centură, încât aproape c-o ascundea. Avea un cap rotund, cu un creştet lucitor, ochii pe jumătate închişi, care aruncau priviri furişe şi atente printre zbârciturile din jurul orbitelor.

Surâzându-i micuței Yuki, luă cel de-al doilea pachet de cărți şi le amestecă, apoi alese una. Cartea era mică în mâna lui mare. Cu un mormăit adânc, recită primele versuri ale unui poem:

„Dacă doar de dragul visului
Unei nopți de primăvară
Îmi fac din brațul tău pernă…”

Toată lumea se aplecă înainte, studiind cu toată atenția cărțile aşezate în şiruri ordonate pe *tatami*. Yuki îşi întinse brațul mic şi apucă una.

— Doamna Suo! chițăi ea. Este doamna Suo!

Citi cu voce tare ultimele două versuri, cu glasul ei de flaut:

„Cât aş regreta numele meu
Acoperit fără vreo vină de ruşine.”

Odată ce ultimele silabe răsunară în sală, se aşternu iar tăcerea.

Cuvintele pluteau în aer. Adulții păreau toți stingheriți, aşezați pe *tatami*. Sachi se uită în jur, întrebându-se dacă nu exista vreo legătură aici cu ceea ce se petrecuse în familia lui Yuki.

După aceea, toată lumea începu să sporovăiască din nou, puțin prea grăbită. Ca şi cum ar fi dorit să-şi ascundă stânjeneala, unchiul Sato puse cartea pe care o ținea în mânuța lui Yuki. Ea i-o arătă lui Sachi.

Sub versuri se afla un portret minuscul al poetei, doamna Suo, o frumusețe din Era Heian, întinsă într-o poziție languroasă, cu un căpşor ițindu-se din roba ei în culori vii, cu douăsprezece straturi. Fața îi era un strop de alb cu puncte în loc de ochi şi gură. Însă sprâncenele erau pictate sus pe frunte, dându-i o mină deosebit de dispretuitoare. Robele luxoase, aerul de resemnare melancolică o făcură pe Sachi să-şi aducă aminte de prințesă. Aceasta, împreună cu doamnele ei, la fel ca şi Sachi, se îmbrăca exact la fel. Sachi îşi aminti de gâlcevile cu Cea Retrasă şi doamnele ei, care arborau veşminte în încărcatul stil Edo. La vremea aceea, întreaga chestiune a stilului de îmbrăcăminte părea atât de importantă, însă acum totul se terminase. Palatul fusese ars până-n temelii. Sachi tânjea să ştie unde era prințesa şi ce făcea în prima zi a Anului Nou. Yuki se uita la ea, de jos în sus:

— Aşa obişnuiai să te îmbraci în Edo? o iscodi ea.

— Nu, o minți Sachi, cu un nod în gât. Vocea îi tremura. Încercă să-i zâmbească fetiței: Cam ca aici.

Nimeni nu trebuia să afle ceva despre palat sau despre viața pe care o trăiseră acolo. Era secretul lor, comoara lor îngropată pe vecie.

Unchiul Sato alese o altă carte şi recită prima jumătate din poezie cu vocea lui profundă. Înainte să termine, Yuki țipă şi-i înşfacă perechea ce conținea a doua jumătate. O citi cu voce tare, pe un ton triumfător. Şi Taki era aplecată asupra cărților, cu mâna întinsă. Lua jocul în serios, la fel de mult ca şi Yuki. În curând, lângă fiecare dintre ele se strânse câte un teanc de cărți.

Mai rămaseră numai câteva de potrivit, când la intrarea laterală se auzi zarvă. Uşa masivă de lemn fu trântită de perete şi un vânt rece pătrunse înăuntru, făcând să curgă ceara topită a lumânărilor. Servitorii se năpustiră afară, luând mantalele şi săbiile nou-veniților. Apoi sala cea mare se umplu de lume. Toți erau prosternați până la pământ.

— Fratele meu şi familia lui, anunță mătuşa Sato, zâmbitoare, făcând-o pe gazda politicoasă, dar Sachi simți încordarea din glasul

ei: îl ştiţi pe Shinzaemon, desigur.

Sachi îşi ridică evantaiul, ca să-şi acopere faţa, şi furişă o privire curioasă din spatele lui. Îşi amintea surâsul acela pe care i-l dăruise el. Shinzaemon arăta acum mai dichisit. Părul stufos îi era legat într-o coadă de cal, iar obrajii arşi de soare erau proaspăt raşi. Fără cal şi sabie, arăta stingher şi nelalocul său. Rămase în picioare, stânjenit, încruntându-se, de parcă şi-ar fi dorit să se afle în altă parte.

Mătuşa Sato le prezentă pe Sachi şi pe Taki tatălui lui Shinzaemon, un bărbat aspru, voinic, mamei lui, o femeie măruntă, cu vorbă domoală, fratelui său mai mare, care purta ochelari, şi soţiei acestuia. Sachi nu-şi închipuise vreodată că un ins atât de rebel ca el avea o familie respectabilă. Dar sigur că avea.

Shinzaemon era al doilea la părinţi. Sachi îngenunche lângă Taki, ţinându-şi ochii în pământ. Voia să se uite în sus, să vadă ochii aceia care o scrutaseră cu atâta insolenţă, să observe dacă nu ardea o scânteie în ei, dacă el nu se uita acum la ea. Voia să-i amintească: „Ai spus că ne vei proteja. Dar nici măcar nu te vedem la faţă”.

Însă, fireşte, nu făcu nimic din toate acestea. Îşi ţinu ochii plecaţi şi murmură politicos:

— Vă mulţumesc pentru c-aţi avut grijă de noi.

Taki îşi lipi faţa de mâini în tăcere.

— Îmi pare rău, mormăi el. Aş fi dorit să pot face mai mult.

Nu-i stătea în fire să fie atât de convenţional. Fiii mătuşii Sato se îngrămădiră în jurul lui cu mare zarvă.

— Vere Shin, zbieră un glas gălăgios, care părea a fi al lui Gennosuke, primul născut. Nu te-am mai văzut de multă vreme.

— Unde ai fost? întrebă un altul. Ce s-a întâmplat cu părul tău? Aşa se poartă la Edo?

— Este timpul să te tunzi, tună primul glas. Avem nevoie de tine aici. Şi aici dăm lupte, să ştii. Cum rămâne cu duelul pe care mi l-ai promis?

— Oricând doreşti, îi răspunse Shinzaemon, cu vocea lui guturală. N-ai nicio şansă.

Se auzi un hohot de râs.

— Nu te-ai schimbat deloc, nu-i aşa? constată al doilea glas.

— Pe aici, vă rog, îi invită unchiul Sato, săltându-se pe picioare şi ducându-i pe bărbaţi în partea rezervată bărbaţilor. În vreme ce slujnicele pregăteau *sake* şi bucate pentru oaspeţi, femeile adunară cărţile ca să înceapă un alt joc. Copiii se lăsară curând prinşi în joc.

Mama măruntă şi durdulie a lui Shinzaemon puse întrebări

politicoase, privitoare la nou-venite. Cu greu puteai distinge trăsăturile băiatului ei pe chipul drăgălaş şi trecut. Ca fiecare locuitor al oraşului, avea o expresie hăituită în ochi. Mătuşa Sato îngenunche lângă ea.

— S-a făcut mare băiatul ăla al tău, croncăni ea, cu glasul său aspru.

Sachi se aplecă peste cărți, prefăcându-se absorbită de joc, dar nu se putu stăpâni să nu tragă cu urechea. Murea de curiozitate.

— Nu mai este băiat de-acum, îi atrase atenția mama lui Shinzaemon, care vorbea cu un puternic accent cadențat de Kano.

Părea tristă şi resemnată.

— Şi-a mânjit sabia cu sânge.

— Cât timp a trecut? Trei? Patru ani?

— S-a întâmplat înainte de a da necazurile peste noi. Nici n-am crezut că se va mai întoarce vreodată. Măcar nu şi-a făcut familia de ruşine. Tatăl lui l-a certat bine, dar n-ai ce să discuți cu el. Nu-l ascultă el pe tatăl său, ca să nu mai vorbim de mine.

— Pe lumea asta nu-i loc pentru cei care nu se adaptează, zise mătuşa Sato, legănându-şi capul. Cuiul care iese ajunge să fie bătut cu ciocanul.

Sachi mai auzise acel proverb de o mie de ori. În ziua aceea însă, îi trezi sentimentul unei presimțiri rele. Un ronin era, fără îndoială, un cui care ieşea.

— A fost dintotdeauna un războinic, mereu alegea sabia în locul cărților, grăi mama lui cu un suspin.

— Este un bun luptător, aprecie cu fermitate mătuşa Sato. Unul dintre cei mai buni.

— Avem nevoie de asta, constată mama lui. Dacă vom supraviețui, atunci va veni vremea studiilor. Mi-e groază să mă gândesc ce se va întâmpla acum, când Înălțimea Sa...

Mătuşa Sato îi puse o mână pe genunchi, în semn de avertizare. Amândouă o priviră pe mama lui Yuki, care rămăsese îngenuncheată într-un colț, frângându-şi mâinile subțiri, contemplând tăcută şi îngândurată cărțile cu versuri.

Sachi nu era singura care trăsese cu urechea la conversație. Şi Taki ascultase. Sachi se aplecă spre ea şi îi şopti:

— Trebuie să stau de vorbă cu Shinzaemon înainte să plece. Trebuie să aflu ce se petrece la Edo. Ei ne-au adus aici, ei trebuie să ne ajute s-o luăm din loc. Nu putem rămâne aici o veşnicie.

Taki îşi ridică sprâncenele şi se uită la ea nedumerită. Se citea

dezaprobarea în ochii ei. Sachi ştia la fel de bine ca şi ea că o doamnă de rangul ei nu trebuia să i se adreseze unui bărbat. Dacă cineva urma să-i vorbească, aceea trebuia să fie Taki. Dar lui Sachi nu-i mai păsa.

Servitoarele trăgeau obloanele şi aprindeau opaiţele, iar femeile se plictisiseră de cărţile cu versuri, când la urechi le ajunseră strigate mânioase.

— Obraznicule! N-ai nici pic de simţ al datoriei?

Era unchiul Sato.

— Dacă n-ai fi băiatul fratelui meu, mi-aş încerca sabia pe tine.

— Voi galopa spre nord când voi avea eu chef şi numai atunci, se auzi şi glasul lui Shinzaemon. Am o treabă de făcut aici. Ce n-aş fi dat să ne fi putut întoarce mai devreme!

Sachi sări în picioare şi alergă în holul de la intrare. Shinzaemon îşi vârî supărat sabia lungă la brâu şi-şi aruncă o manta groasă pe umeri.

— Domnule Shinzaemon, îl chemă ea încetişor.

El se răsuci pe călcâie, speriat.

— Mă scuzaţi, spuse ea. V-aş rămâne profund recunoscătoare, dacă ne-aţi putea onora cu o vizită, când aveţi veşti pentru noi. Trebuie să aflăm când se aşază lucrurile în Edo. Ne-aţi face un mare serviciu.

Shinzaemon se opri din drumul lui. Se uită la ea, plimbându-şi ochii peste faţa şi părul ei. Părea să reţină fiecare părticică din ea, năsucul, buzele trandafirii, pielea albă, ochii verzi.

Cu un efort, Sachi rupse vraja, plecându-şi ochii şi muşcându-şi buzele.

— Negreşit, îi răspunse el cu o plecăciune subită. Aşa voi face

Apoi uşa se deschise, iar el ieşi în noapte.

IV

La început, Sachi şi Taki aşteptau nerăbdătoare venirea mătuşii Sato sau a servitoarei, ciulind urechile la zgomotul paşilor prin casa ce le-ar fi anunţat că Shinzaemon şi Toranosuke se afla la intrare. Ori de câte ori uşile se deschideau, îşi ridicau ochii pline de speranţă. Dar acest lucru se întâmpla doar pentru a li se aduce masa ori a li se face patul, sau fiindcă erau invitate în sala cea mare, la o discuţie între femei.

Încetul cu încetul, se obişnuiau cu noua lor viață. Splendidele lor chimonouri, tot ceea ce le mai rămăsese ca să le amintească de raiul lor la palat, zăceau împăturite în maldăre peste care se aşternea colbul. Sachi încerca să nu se mai gândească la ciudata robă pe care o adusese cu ea din sat. Când mai arunca însă o privire cu coada ochiului la eşarfa de mătase în care era înfăşurată, i se părea c-o vede licărind înăuntrul boccelei, ca un tăciune. Era cu adevărat o mantie îngerească. Era prea frumoasă. O speria, de parcă ar fi fost fermecată.

Ca să-şi umple zilele, o învăța pe Yuki poeme din *Noua colecție a poeziilor antice şi moderne*. O învăța în felul în care o învățase pe ea prințesa, făcând-o pe fetiță să recite fiecare poem iar şi iar, până când reuşea fără să se mai gândească. O uimea cât de iute învăța copila. Lui Yuki îi plăceau mai ales poeziile călugărului Saigyo.

— Sunt atât de triste! zicea ea. Mă fac să mă simt singură.

Luând exemplu tot de la prințesă, Sachi scria fiecare vers în cea mai cursivă caligrafie de care era în stare, pentru ca eleva ei să poată copia. La palat nu deprinsese numai *hiragana*, silabarul pe care toate femeile trebuiau să-l ştie, dar şi caracterele chinezeşti în care era scrisă toată literatura clasică. Începu s-o învețe şi pe Yuki, chiar dacă mătuşa Sato protesta zicând că, dacă micuța primea o educație prea aleasă, nimeni n-avea să se mai însoare cu ea.

— Unde ți-este soțul? o întrebă Yuki, într-o zi, în felul ei tranşant, în vreme ce şedeau împreună. A plecat şi el, ca tăticul?

— N-am soț, îi răspunse Sachi, luată prin surprindere.

— De aceea n-ai copii? insistă Yuki.

Era adevărat. Era de neconceput pentru o femeie în toată firea ca Sachi să n-aibă copii, nemaivorbind că era nemăritată. Avea acum optsprezece ani. Ca toată lumea, mai îmbătrânise cu un an de Anul Nou.

— Nu mă pot mărita, o lămuri Sachi cu blândețe. Sunt prea departe de casă. Când mă voi întoarce în sânul familiei mele, tata va găsi o pețitoare.

— Dar vei fi prea bătrână atunci, îi atrase atenția Yuki.

Sachi dădu din cap. Cuvintele copilei îi împovărau sufletul. Dar unde era ea acasă? Pe această lume, fiecare se trăgea de undeva. Dar ea şi cu Taki erau ca algele plutind pe un heleşteu, desprinse de rădăcinile lor, sau ca stafiile pizmaşe, suspendate între o lume şi cealaltă. Trebuiau să se întoarcă la palat, în Edo, sau, dacă nu, la familiile lor. Nu mai puteau continua să se ascundă, trăindu-şi de-a

pururi viața doar pe jumătate, indiferent cât de bune se arătau cu ele gazdele lor.

În fiecare zi, uneori împreună cu Taki, alteori singură, Sachi își punea pe spate o haină groasă și ieșea pe verandă. Ședea și contempla grădina, meditând cu tristețe la strania soartă care le adusese pe ea și pe prietena ei acolo, încercând să-și închipuie ce viitor le mai putea aștepta.

V

Nu la multă vreme după Anul Nou, când ornamentele de sărbătoare erau scoase și arse, cerul se acoperi de nori grei și cenușii. Fulgi albi, uriași, începură să cadă, la început lin, apoi tot mai iute. Când Sachi ieși pe verandă în acea după-amiază, copacii și stâncile, felinarul de piatră dărâmat se prefăcuseră într-un misterios peisaj de un alb spectral, învelite într-o mantie groasă de omăt. Se înfășură într-o pătură și se lăsă absorbită de natura încremenită.

Deodată se auzi un zgomot. Sachi tresări. Era sigură că nu fusese decât trosnetul bambușilor, îndoindu-se sub greutatea zăpezii? Sau poate să fi trecut în fugă vreo jivină ori vreun duh. Nimeni nu venea în acea porțiune de curte. Acolo era locul ei secret, al ei și al lui Taki.

— Doamna mea, șuieră o voce. Nu vă temeți.

O siluetă se ivi din umbrele aruncate pieziș de casă, înfășurat atât de strâns în haine groase, încât numai ochii i se mai vedeau. Pașii săi scârțâiră pe zăpadă în timp ce înainta spre ea, lăsând o dâră de urme însemnate de împletitura cizmelor de pai. Merse pe lângă gardul de nuiele, până când se apropie atât de tare, încât ea îi putu desluși aburii respirației în aerul înghețat. Îi știa prea bine ochii negri, sfredelitori, glasul profund și gutural. Era Shinzaemon.

Sachi se ridică în picioare, dreaptă, înfășurându-se mai strâns în hainele groase:

— Domnule! Este o lipsă de cuviință!

Îi vorbea cu voce joasă, aruncând o privire grăbită peste umăr. Poate că Taki se afla în camera din spatele ei și îi spiona. Dar înăuntru nu mai era nimeni. Nu era sigură dacă regretă sau se bucură de absența doamnei sale de companie.

— Trebuie să vă văd între patru ochi, mormăi el pe un ton imperios. Toți pereții au urechi.

O clipă rămase în picioare, stânjenit, mutându-se de pe un picior

pe altul, cu ochii ațintiți în pământ, cu mâna pe mânerul sabiei. Fără nimeni altcineva prin jur, părea mai puțin sigur de sine. Era din cale-afară de neobişnuit pentru ei, ca bărbat şi femeie, să se afle singuri, împreună. Nu i se mai întâmplase niciodată. Chiar şi când se culcase cu shogunul, Sachi fusese supravegheată de doamne de companie.

— Recunoştința noastră față de familia dumneavoastră este nesfârşită, domnule, îi mulțumi Sachi, căutându-şi cuvintele.

— Îmi pare rău, bodogăni el. N-a fost bine că v-am adus aici. A fost o greşeală groaznică. V-am promis c-am să vă apăr, dar n-am reuşit să mă țin de cuvânt. Nu vă aflați în siguranță, nimeni dintre noi nu-i în siguranță. Înălțimea Sa, *daimyo*-ul... Suntem slujitori devotați ai familiei Tokugawa. Însă actualul *daimyo*...

Îşi coborî vocea şi mai mult, uitându-se de jur-împrejur. Până şi în această grădină, îngrădită de ziduri, cu fulgii mari de nea căzând necontenit, s-ar fi putut afla iscoade. Sachi se aplecă, ascultând cu încordare. Erau atât de apropiați, încât îi simțea căldura trupului şi îi vedea respirația încrețindu-i fularul sub care-şi ascundea chipul. Când inspiră, ea surprinse un uşor iz de transpirație, amestecat cu miros de tutun şi de praf. Era ceva legat de acea boare, era atât de crudă, de naturală, încât o gâdilă un fior pe spinare.

— Seniorul nostru este... un om fără onoare. A refuzat să-şi trimită trupele, când shogunul i-a cerut-o. Aşteaptă să vadă din care parte bate vântul. Vrea să se asigure că este de partea învingătorilor. Vărul meu a fost... este unul dintre sfetnicii lui. Îşi dă toată silința să-l convingă să facă ceea ce trebuie, să-l sprijine pe shogun, dar există oameni puternici printre consilierii seniorului nostru, care se pronunță în favoarea taberei din sud.

Vărul lui... Putea fi vorba de...

— Şi de aceea vă aflați aici, pentru a sări în ajutorul vărului dumneavoastră?

— A fost o prostie. Suntem ronini. Există bărbați aici care ne-ar vâna, dac-ar avea putința. Dar noi, toți trei, atât Toranosuke, cât şi Tatsuemon, am căzut de acord că trebuie să ne întoarcem.

— Drept urmare, iată încotro vă duceați...

— ...când ne-am ciocnit de palanchinul dumneavoastră, confirmă el cu un semn din cap. Ca servitori ai Înălțimii Sale, este de datoria noastră să vă protejăm. Dar, totodată, era obligația noastră să ne întoarcem aici cât mai repede. Credeam că aici mai puteați găsi un adăpost sigur. Dar...

Îşi ținea ochii în pământ, încruntându-se. Deasupra streşinilor

suspendate fulgii de nea coborau plutind.

— Vărul dumneavoastră... oftă Sachi, simțind un fior subit, când își dădu seama. Vreți să ziceți... tatăl lui Yuki?

Cu strângere de inimă revăzu în minte fețișoara strălucind de speranță a fetiței. Nu mai îndrăzni să pună alte întrebări. Ochii negri ai lui Shinzaemon se îngustară.

— Am crescut împreună. Îmi este ca un frate. Este un om bun, un om de onoare.

— Iar acum...

— Este la închisoare.

Sachi se cutremură de groază.

— Seniorul nostru a ales să fie de partea sudului. Vărul meu a fost condamnat la moarte. Am încercat să-l scot de acolo. În fiecare zi verific porțile închisorii. Din câte știu, încă mai există o șansă.

— Numai din pricina noastră, trase Sachi concluzia, cu ochii măriți de spaimă, din pricina noastră a trebuit să vă încetiniți pasul și n-ați putut ajunge la timp.

El clătină din cap în semn că nu.

— Ar fi fost oricum prea târziu, murmură el. Seniorul le-a dat celor din sud mână liberă. S-a făcut o epurare. Roninii din sud trec prin tăișul sabiei pe oricine bănuiesc ei că ar fi de partea nordului. O mulțime de oameni profită și ei, plătind polițe mai vechi. Mulți au fost aruncați în pușcărie sau uciși. Familii întregi au fost nimicite, iar numele lor, șters din registre. Până acum, familia mi-a fost lăsată în pace, dar nimeni nu știe când ne va veni și nouă rândul.

Se opri, ca și cum și-ar fi adunat gândurile.

— Ca doamne de la Curtea Înălțimii Sale, aici sunteți în mare pericol. Noi v-am adus și siguranța dumneavoastră este răspunderea noastră. Pentru nimic în lume să nu ieșiți din casă. Vom pleca cât de curând vom putea.

Prinsă în plasa cuvintelor lui, Sachi rămase cu privirea ațintită asupra singurei porțiuni vizibile din Shinzaemon, ochii lui. O mână voinică i se odihnea pe mânerul sabiei. Chiar și aici se aștepta la orice. Pe spatele mantalei lui se așternuse o pulbere fină de zăpadă. În spatele lui, grădina sclipea, albă și misterioasă. Ramurile copacilor și tulpinile înalte ale bambușilor se legănau și se îndoiau sub greutatea omătului.

Se lăsă o lungă tăcere.

— Nu știu nimic despre dumneavoastră, mărturisi el. Nu-i treaba mea să vă iau la întrebări. Știu doar că sunteți o doamnă de la

Curtea shogunului. Când am avut privilegiul să vă fim de folos, călătoreați în palanchinul imperial. Ca slujitori loiali ai Înălțimii Sale, este datoria noastră să vă protejăm cât mai bine.

Sachi făcu din cap semn că da. Se simțea vrăjită.

— Îndată ce plecăm de aici, ne luăm soarta în propriile mâini, constată ea, amintindu-şi cine era şi ce poziție avea. N-aveți nicio obligație să ne ajutați. Dar v-am mulțumi din toată inima dacă ne-ați putea informa în privința stării în care se mai află drumurile.

— Nu vă pot lăsa să plecați singure, protestă el. Este prea primejdios. Vă vom însoți oriunde doriți să mergeți.

Ochii lui se schimbaseră, iar Sachi putu observa că o priveau cu sinceritate, ba erau chiar surâzători. Ar fi trebuit s-o supere cutezanța lui, în schimb se trezi că se topea sub privirea lui.

— Ochii dumneavoastră, murmură el. Sunt prelungi ca frunza de salcie şi… verzi. Verde-întunecat. Mă iertați, nu sunt decât un ronin necioplit. N-aş fi crezut niciodată că voi privi în față pe cineva atât de… Nu mi-aş fi închipuit să întâlnesc pe cineva…

Îşi lăsă ochii în pământ şi răvăşi zăpada cu vârful cizmei lui de pai.

— Mă scuzați, bombăni iar. Nu-i treaba mea să mă adresez cuiva ca dumneavoastră într-o asemenea manieră. Dar iată-ne împreună. Trebuie să fie destinul. Soarta ne-a adus laolaltă. Ne leagă karma.

Se încruntă de parcă ştia că mersese prea departe.

— Trebuie să mă duc, mormăi el, întorcându-se brusc, ca şi cum ceva îl trăgea de acolo, împotriva voinței lui. Vă voi vizita din nou.

VI

Se apropia sărbătoarea aruncării boabelor de fasole, ceremonie care marca prima zi de primăvară, când mătuşa Sato smuci uşile camerei lor. Sachi şi Yuki, care citeau împreună, îşi ridicară privirile, tresărind. Mătuşa Sato era cu respirația tăiată, iar părul îi era mai ciufulit ca de obicei.

— Shinzaemon şi seniorul Toranosuke sunt aici, doamnele mele, le anunță ea gâfâind. Vor să vă vadă. Zic că este urgent. Pot să fiu mijlocitor, dacă doriți, sau să stau de pază pentru dumneavoastră.

Sachi îi răspunse cu fermitate:

— Îi vom vedea. Vă rog să ne însoțiți.

Cei doi bărbați şi mai tânărul Tatsuemon aşteptau în holul de la intrare, iar săbiile li se ițeau prin mantalele lor groase de iarnă.

Unchiul Sato era cu ei, în pantaloni *hakama* apretați, cu creştetul ras impecabil. Părul, uns cu uleiuri parfumate, îi era prins la spate într-un moț rigid, de samurai de rang înalt. Pe lângă el, cei trei ronini, cu creştetele lor nerase şi cozile de cal lucioase, prinse în panglici purpurii, arătau ca nişte sălbatici.

Erau încruntați. Însă nu era doar obişnuita grimasă a samuraiului. Mai era ceva ce scânteia în ochii lor şi o făcea pe Sachi să stea ca pe ghimpi.

Toranosuke făcu un pas înainte, înclinându-se. Sachi uitase ce bărbat frumos, cu trăsături fine, se ascundea sub barba lui țepoasă.

— Ce-ați auzit? îl întrebă ea, sărind peste tradiționalul schimb de politețuri. Cum stau lucrurile în Edo?

— Vă rugăm să ne scuzați obrăznicia, începu domol Toranosuke. Am primit rapoarte, dar veştile sunt confuze. S-ar putea să fi avut loc vreo bătălie la sud de Kyoto.

— Kyoto? repetă Sachi, ținându-şi răsuflarea.

— Lângă oraşele Toba şi Fushimi. N-am aflat prea multe deocamdată. Am auzit că s-ar fi dat lupte încontinuu, timp de trei zile. Sute de oameni au fost ucişi şi răniți. Batalioanele din nord s-au luptat cu vrednicie, dar... S-ar putea să fi existat acte de insubordonare. Oamenii noştri...

Trei zile de lupte continue. Iar din tonul lui se deducea că cei din nord ar fi fost înfrânți. Sachi îi aruncă o privire lui Shinzaemon, temându-se că s-ar putea să facă vreun gest prin care să le trădeze întâlnirea secretă, însă încruntarea i se adâncea pe chip.

— Vreți să ştiți ce-am auzit? se amestecă el în vorbă, mormăind.

Glăsuia în idiomul aspru al bărbaților, în clarul dialect din Kano. Era ciudat, cu totul extraordinar, să arunci o privire în lumea unor bărbați asemenea acestuia, să-i auzi discutând despre politică şi război în prezența unor doamne, chestiuni care de obicei nu ajungeau deloc la urechile femeilor. Preț de o clipă, Sachi fu cuprinsă de o bucurie tainică, ca o fetiță care trăgea cu urechea la convorbirile oamenilor mari.

— Vă spun eu, răbufni el. În cea de-a treia zi, oamenii noştri s-au retras la Castelul Osaka, pentru a se replia. S-au adunat în sala cea mare şi l-au rugat în genunchi pe seniorul Yoshinobu să-i conducă personal în bătălie.

Sachi ştia că seniorul Yoshinobu abdicase de la shogunat. Nu mai era conducătorul întregii țări. Dar mai era totuşi capul familiei Tokugawa şi suzeranul tuturor clanurilor din nord, care luptau să-i

oprească pe cei din sud.

— Cu el în frunte ştiau că aveau să fie invincibili, continuă Shinzaemon. Jumătate dintre ei aveau răni grave. Unii rămăseseră ologi. Dar toți erau nerăbdători să se întoarcă pe câmpul de luptă şi să-i bată pe acei trădători din sud o dată pentru totdeauna.

— Destul, Shin, se răsti Toranosuke. Nu uita unde te afli!

— Lasă-mă să termin, bombăni Shinzaemon. Seniorul Yoshinobu s-a jurat că se va pune în fruntea armatei a doua zi. Pe urmă…

Se opri, iar buza de jos i se răsfrânse cu dispreț:

— Pe urmă a fugit pe furiş, cu unii dintre aşa-zişii lui sfetnici. Se pare că există o trecere secretă până la port. Nici măcar nu şi-au mai putut găsi propriul vas, când au ajuns acolo, aşadar s-au ascuns pe o corabie de război barbară.

— Pe o corabie barbară? se miră Sachi cu tremur în voce.

— Un vas american. S-au dus la Edo în ziua următoare.

— A fugit! constată Sachi.

Era înfiorător. Acesta era omul care îi răpise tronul dragului ei senior şi stăpân, tron pe care şi-l dorise atât de mult, încât nu şovăise să-l otrăvească pe shogun. Asta să fi vrut în tot acest timp? Crezuse că se întrebase doar în sinea ei, dar, de fapt, vorbise cu voce tare. Shinzaemon se uită la ea.

— A dezertat, mormăi el, confirmând cu un semn din cap. Ce ruşine!

— Destul! urlă unchiul Sato, cu mâna pe mânerul sabiei. N-ai niciun pic de loialitate? Toate acestea nu sunt decât zvonuri. Cum îndrăzneşti să ni le prezinți drept fapte reale?

— S-ar putea să existe o explicație, preciză Toranosuke, încercând să-i împace pe amândoi. Se zice că seniorul Yoshinobu plănuieşte o ultimă bătălie în Edo.

— Chiar acum e-n Edo, preciză Shinzaemon, cu un rânjet. Ştii şi tu, doar ai văzut rapoartele, unchiule Sato! Toată lumea râde de el: „S-a întors fugind, de frică să lupte, lăsându-şi oamenii în urmă”.

Unchiul Sato părea gata să explodeze:

— Şi tu chiar îi crezi pe coate-goale ăia? Cum cutezi să-ți închipui că ghiceşti intențiile seniorului Yoshinobu?

— Nu este prietenul niciunuia dintre noi, unchiule Sato. Ştii foarte bine, îi atrase atenția Shinzaemon. Dar voi lupta pentru el până la moarte. Îmi cunosc datoria.

— Deci cei din nord au fost înfrânți… repetă Sachi.

Avea nevoie de certitudine. Poate, dacă o spunea de mai multe ori,

reuşea să-i priceapă înțelesul, până la urmă.

— Ceea ce înseamnă că cei din sud au cucerit Kyoto. Şi întreaga regiune de sud-vest, o lămuri Shinzaemon.

Se lăsă o lungă tăcere.

— Şi Edo?... întrebă Sachi încet.

— Haos total, o informă Toranosuke. Nimeni nu mai deține controlul. Bandiții şi hoții mişună.

— Trupele seniorului Yoshinobu vin încoace pe mare din Osaka şi clocotesc de furie pentru că n-au mai fost plătite, continuă Shinzaemon.

— Cei din sud tot distribuie fluturaşi în care arată că va fi război, iar oamenii trebuie să evacueze oraşul, le povesti mai departe Toranosuke. Cetățenii sunt pe străzi zi şi noapte, cărându-şi bunurile în căruțe la țară.

— Ce mai este pe la castel? întrebară Sachi şi Taki, aproape la unison.

O imagine a palatului, a femeilor şi a prințesei, a dragei sale stăpâne, fulgeră dinaintea ochilor fostei concubine.

— Din cate ştim noi, cei din palat sunt în siguranță.

— Aveți rapoarte?

— Ca să vă spunem adevărul, n-avem niciun fel de rapoarte. Dar, dacă lucrurile ar fi stat altfel, am fi auzit şi noi.

— Cei din sud îşi vor planifica înaintarea, grăi Shinzaemon. Au generali destoinici şi arme englezeşti. Dacă vor cuceri Edo, vor pune cizma pe gâtul întregii țări.

— Şi nimeni din Kano nu-i va împiedica, bodogăni unchiul Sato. Nu, dac-o să fie după voia Înălțimii Sale. Singurul lucru care rămâne de făcut este să vă îndreptați pe cai spre nord, să încercați să le stăviliți înaintarea.

Le săgetă cu privirea pe femei, de parcă abia atunci ar fi băgat de seamă că se aflau acolo.

— Ştiu că nu suntem decât nişte femei proaste, grăi mătuşa Sato, dar şi noi putem pune mâna pe arme. Nu uitați!

— Seniorul Yoshinobu este lunecos ca un şarpe, mormăi Shinzaemon. Nimeni nu ştie de partea cui e cu adevărat şi ce va face în clipa următoare.

După ce plecară bărbații, Taki mai rămase să stea de vorbă cu mătuşa Sato. Solii nu mai conteneau să vină. Sala cea mare vuia de voci ridicate şi de dispute furibunde.

Sachi se întoarse în cameră, luă o pătură şi ieşi pe verandă. Bulgării de muşchi verde întunecat şi contururile lespezilor de piatră străpungeau zăpada care se topea. Omătul încă mai acoperea felinarul de piatră dărâmat, pe care păsărelele lăsaseră mici urme, tot țopăind deasupra. O cioară croncăni şi se lăsă greoaie pe ramura unui copac. O avalanşă de nea se rostogoli printre crengi şi se prăvăli la pământ. Sachi privea siluetele fantomatice ale copacilor, în timp ce văzduhul se întuneca şi se lăsa seara.

Se auzi un zgomot slab. Cineva înfăşurat în haine groase, cu capul şi fața ascunse într-un şal, călca plin de îndrăzneală pe lângă casă. Înainta spre ea, iar zăpada scârțâi sub paşii lui. Se mişca agil ca o pisică. Două săbii îi ieşeau de sub manta. Se apropie de verandă. Spre disperarea ei, Sachi simți că inima îi bate mai repede şi sângele îi năvăleşte în obraji. Îşi puse vârful degetelor pe lemnul lustruit şi îşi înclină capul.

— Seniore Shinzaemon, murmură ea pe un ton răstit, înciudată de propria ei zăpăceală.

— Iertați-mi îndrăzneala, se scuză el, vorbind în surdină.

Fu uşurată să simtă că obrajii i se răcoresc.

— Doamna mea, trebuie să ne pregătim să plecăm imediat, o anunță el.

Ochii lui întunecați scânteiau deasupra cutelor pânzei care-i acoperea fața, iar sprâncenele i se îmbinau într-o încruntare.

— E război, doamna mea! Război adevărat! Cei din sud îşi mobilizează armatele. Cei din Edo se pregătesc de asediu. Seniorul Yoshinobu… Aveți cunoştință de acțiunile lui, doamna mea, şi în ce degringoladă ne aruncă în felul ăsta pe noi şi cauza noastră. Iertați-mă că vă spun pe față lucrurile astea, doamna mea. Ştiu că sunteți de la Curtea Înălțimii Sale, dar… s-a apucat să ne distrugă. Face tot ce poate ca să ne împiedice să ne apărăm împotriva hoardelor din sud, a propriilor lui duşmani. Suntem în pierdere, doamna mea. Nimeni nu poate înțelege ce joc face el. Însă onoarea ne obligă să luptăm de partea familiei Tokugawa.

Sachi dădu din cap, încruntându-se îngândurată, deşi abia îi desluşea cuvintele. Era din pricina glasului său, atât de răguşit şi de aprig, de profund şi de răsunător, atât de diferit de cel al unei femei. Sunetul lui o umplea de o plăcere tainică şi îi făcea inima s-o ia razna. Ceilalți se purtau aşa cum se cuvenea şi ziceau ceea ce se cuvenea. Nu şi el. Lui părea să nu-i pese de ce crede lumea.

— Spuneți-mi adevărul, îi ceru ea, apropiindu-se de el. Ce-ați

auzit?

— Oamenii spun că sudicii îl țin sub control pe tânărul împărat şi emit edicte în numele lui. Am auzit că, în ultima zi a bătăliei, au mărşăluit sub stindardul imperial, autoproclamându-se armata imperială. L-au declarat pe seniorul Yoshinobu trădător şi duşman al împăratului. Iată de ce a refuzat el să lupte. Dar pentru noi nu mai are nicio importanță ce face seniorul Yoshinobu. Noi ne-am legat prin jurăminte că vom rămâne loiali şi ne vom face datoria față de familia Tokugawa. Ne vom lupta pentru ei, fie ce-o fi.

— Cei din sud sunt ticăloşi mai mari decât mi-am închipuit, şopti Sachi.

— De când eram copil am înțeles să-mi slujesc seniorul până la moarte, mărturisi Shinzaemon. Dar acum nici măcar nu mai ştim care ne sunt conducătorii. Cum mai putem să fim slujitori devotați?

— Ce-aveți de gând? îl iscodi ea, coborându-şi ochii.

Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Încercă să-şi stăpânească vocea, să vorbească demn, impunător, aşa cum se cădea unei doamne de rangul ei.

— Deocamdată drumurile sunt sigure, doamna mea, o informă el. La Edo nu este mai rău decât oriunde în altă parte. Castelul a fost consolidat după incendiu, de două ori întărit. Este inexpugnabil. Este înțesat cu soldați. Este cea mai mare fortăreață din țară. Dacă există vreun adăpost sigur, acela este Castelul Edo. Camarazii mei şi cu mine ne-am săturat să tot aşteptăm fără rost. Trebuie să ne întoarcem pe front. Cu cât mai iute avem putința să ucidem câțiva duşmani, cu atât mai bine. Ne îndreptăm spre Edo, ca să ne alăturăm rezistenței. Dacă doriți şi dumneavoastră să vă întoarceți, vă vom însoți. Am locuit aici în copilărie, urmă el, ca pentru sine. Obişnuiam să mă furişez în grădina asta, ca să mă joc de-a duelul cu verii mei. Cât de ciudată mi se pare întoarcerea acasă!

Ochii lui se plimbară pe fața ei, dezmierdând-o, ca şi cum ar fi dorit să ia cu el imaginea ei pentru totdeauna. Ea îi zâmbi. Avea senzația că rătăceau iar peste coline, ca frate şi soră. Dar nu. Nu era aşa, nicidecum ca frate şi soră.

El se uita în pământ. Se aplecă în jos şi aruncă ceva înspre ea. Fără să se gândească, ea se întinse şi îl prinse. Pentru o clipă, mâinile lor se atinseră în treacăt. Îi simți asprimea pielii de soldat, frecându-se de a ei. Apoi el se întoarse şi se îndepărtă cu paşi grăbiți.

În mâinile ei ținea o micuță floare albă, o orhidee sălbatică…

6 – Porțile închisorii

I

Zăpada se topea, iar frunzele ascuțite ale bambuşilor şi peticele întunecate de muşchi se ițeau printre nămeți. Pe ici, pe colo orhideele sălbatice străluceau ca nişte steluțe albe. Pe ramurile prunilor, mugurii erau gata să înflorească şi câțiva boboci cu cinci petale, de culoarea vinetelor, sclipeau pe crengile lor noduroase.

De la ultima ei convorbire cu Shinzaemon pe verandă, Sachi îşi făcuse bagajul şi era gata de plecare. Taki o implorase pe mătuşa Sato să ia cea mai puțin valoroasă dintre robele ei de la palat, să se ducă la un negustor cu ea spre a o vinde sau amaneta. Dar mătuşa Sato o refuzase. Avea să le împrumute bani, îi mai spuse. La urma urmei, ele se duceau cu Shinzaemon, iar el le era rubedenie. Se puteau gândi să-i achite datoria după ce totul se reîntorcea la normal. Dar nu mai venea nicio ştire de la el. Tăcerea prevestea tot mai multe rele.

În casă, viața continua ca mai înainte. Ceva totuşi se schimbase. Să fi fost faptul că lumea se grăbea ceva mai tare sau vorbea mai încet, tresărind ori de câte ori uşa principală se deschidea? Să fi fost faptul că toată lumea părea să stea cu urechile la pândă, ca şi cum ceva înspăimântător urma să se întâmple? Până şi pe mămoasa mătuşă Sato părea s-o îmbolnăvească aşteptarea.

Dar Sachi se gândea la altceva. Iar şi iar îşi scotea din mânecă orhideea sălbatică dăruită de Shinzaemon. O dosise acolo pentru a o păstra cât mai bine. Se uita lung la ea, cum îi zăcea ofilită în palmă. Felul în care o privise el!... Ştia el cât de inacceptabil era să se poarte astfel cu o femeie respectabilă, nemaivorbind de un rang ca al ei? Trebuia să se simtă jignită, dar nu era. Fiecare cuvânt rostit de el îi răsuna în minte, ca un clopot ce bătea orele. Când închidea ochii, îi vedea chipul.

A-şi petrece timpul singură, în compania unui bărbat era, ştia prea bine Sachi, de neconceput pentru orice femeie de onoare, nu

numai pentru ea, care era legată de răposatul shogun pentru tot restul zilelor sale. Se legase prin jurăminte sfinte. Nu exista nesăbuință mai mare decât să-şi închipuie că putea să nu se supună celor mai presus de ea, ori să aleagă orice altă cale decât cea care i se hărăzise. Celălalt drum ducea numai la dezastru.

Cu toate acestea... era război. Situația era cu totul alta. Nimeni nu mai ştia cine sau ce era ea. Şi cine putea spune care dintre ei va mai trăi sau va muri? Sachi suspină. Ce n-ar fi dat să se mai vadă singură cu Shinzaemon măcar o singură dată, să-l întrebe ce voise atunci să spună!

Se apropia ora şarpelui, iar slujnicele le luaseră de multă vreme tăvile cu micul dejun, totuşi Yuki încă nu apăruse pentru lecția ei de poezie. Încă de când se sculase, Sachi avea sentimentul că ceva nu era deloc în ordine. Zumzetele îndepărtate ale casei păreau diferite. În locul obişnuitei rutine de dimineață, auzea zarva oamenilor care fugeau încoace şi încolo, troncănituri şi voci ridicate.

Un vaier melancolic răsuna ca un ecou din crângurile de falnici cedri japonezi care împrejmuiau casa. Tresări. Aducea cu tânguirea unei trâmbițe din cochilie de concă ce chema soldații la război. O clipă se întoarse pe aripile gândului la Edo. Nu era însă decât țipătul unei bufnițe. Apoi uşa se deschise. Yuki dădu buzna înăuntru şi se lăsă în genunchi. Colăceii ce-i fluturau în creştet i se aplecară în față, pe când se înclina.

— Îmi pare rău, şopti ea.

— Ce-i? oftă Sachi.

Ochii fetiței se căscau ațintiți asupra ei. Fețişoara ei rotundă, durdulie, era palidă şi trasă, de parcă ar fi fost chipul unei stafii.

— Mama... a dispărut. S-a dus acasă, sunt sigură. N-o să mă lase să plec în căutarea ei. Vă rog, ajutați-mă!

Se căznea să-şi păstreze cumpătul, ca orice samurai, muşcându-şi buzele ca să nu-i mai tremure. Ultimele cuvinte îi zburară din gură ca un sughiț de plâns. Sachi se uită la ea cu groază. Să plece acasă? Ce putea să însemne? Apoi îşi aminti de conacul în ruină, pe lângă care trecuseră în ajunul Anului Nou.

— De ce crezi tu că s-a dus acasă, Yu-*chan?* o întrebă pe un ton imperios.

— Pur şi simplu ştiu. Azi-dimineață...

Mătuşa Sato era chiar în spatele ei. Fața îi era încremenită, ca o mască, la fel de impenetrabilă de parcă ar fi fost sculptată în piatră.

— Destul, Yu-*chan*, se răsti ea pe un ton aspru. Aşteaptă. Se va

întoarce.

Buzele îi erau strânse ca valvele unei scoici, ochii ei negri aveau o căutătură opacă. Nu mai era vesela mătuşă Sato pe care o ştia Sachi.

— Trebuie s-o găsesc, ripostă copila cu înverşunare. Mă voi duce singură, nu-mi pasă!

Sachi se uită la ea.

— Vin şi eu cu tine, spuse.

În tăcere, Sachi şi Yuki se înfofoliră în haine groase şi se încălţară cu saboţi. Era prima oară când Sachi ieşea afară, de la Anul Nou încoace. Omătul care se topea prefăcuse cărarea de pământ în zloată. Zăpada se aduna în troiene murdare de-a lungul zidurilor. Fetiţa o trăgea pe Sachi după ea, smucind-o de mână. Trecură de o poartă masivă, cu acoperiş, unde o mână de servitori făceau de pază afară, apoi de o alta. După aceea, ajunseră la o poartă cu o tăbliţă din lemn pe care se citea numele Miyabe. Era la o distanţă de numai câteva porţi, însă conacele erau atât de mari, iar zidurile atât de lungi, încât li se părea că merg de o veşnicie.

De Anul Nou poarta fusese închisă cu zăvorul. Acum era larg deschisă. Fetiţa se smuci din mâna lui Sachi şi ţâşni peste prag, înainte s-o poată opri.

Sachi o urmă în mare grabă. În locul unui prundiş îngrijit, ca la conacul lui Sato, curţile erau o junglă de copaci şi tufişuri care crescuseră în voie, pe jumătate îngropaţi sub nămeţi. O putea zări pe copilă înaintând printre hăţişurile crengilor, pe lângă casă. O urmă pe cât de iute putu, păşind peste crenguţe, trecând prin tufişuri şi călcând peste bolovani. Hainele i se agăţau de ramuri, de parcă arborii încercau s-o ţină în loc. Zăpada cădea de pe crengile lor, umezindu-i hainele.

— Yu-*chan!* gâfâi ea. Aşteaptă.

Însă Yuki dispăruse deja prin intrarea din laterală. Uşa era putredă pe jumătate, iar câteva obloane erau căzute la pământ. Strângând din pumni atât de tare încât îşi simţea unghiile intrându-i în carne, Sachi respiră adânc şi o urmă înăuntru.

Obloanele de ploaie erau trase. În bezna dinăuntru, Sachi desluşea paşii fetiţei şi ţipetele ei ascuţite:

— *Haha-ue! Haha-ue!* Mama! Mama!

Se împiedică în urma ei, iar din putredele *tatami* se ridicară nori de praf. Mormane de frunze îi trosniră sub picioare. Pânzele de păianjen se întindeau, gata s-o apuce de mâini şi de faţă. Pretutindeni se simţea un miros îmbâcsit de umezeală şi mucegai. Se

opri să asculte. Glasul şi paşii copilei nu se mai auzeau.

În depărtare se zărea o geană de lumină. Sachi aruncă o privire temătoare prin jur, aşteptându-se să vadă o femeie fantomatică, alunecând ca un fum, tânguindu-se şi smulgându-şi pletele negre şi lungi. Trebuia să se poarte ca un samurai, îşi spuse, să nu se teamă de niciun duşman din rândul muritorilor. Dar niciun muritor n-ar fi adăstat într-un asemenea loc.

— Yu-*chan?*

Îşi auzi vocea tremurând în tăcerea grea. În vârful picioarelor, se îndreptă spre cea mai îndepărtată dintre camere. Storurile păreau trase. Prin uşile de hârtie observă că acea încăpere era scăldată în lumină. Fâşii de mătase, la fel de curate şi de albe ca neaua proaspăt căzută, se vălureau în prag.

Se mai uită o dată. O pată de un roşu întunecat mânjea mătasea. Chiar în mijloc se găsea o siluetă îmbrăcată în alb. Mama lui Yuki era pe jumătate în genunchi, pe jumătate întinsă cu faţa în jos. Părul negru îi era desfăcut şi se răsfira pe podea. Un pumnal mânjit de sânge zăcea lângă ea.

Yuki se aruncase cu braţele în jurul mamei sale, agăţându-se de ea, de parcă nu voia s-o lase să plece. Se aşternu o tăcere de moarte. O duhoare dulceagă şi greţoasă umplea aerul.

În ciuda educaţiei sale de samurai, pe Sachi o cuprinse un val de groază, ca şi cum ar fi fost lovită de un fulger. Întoarse capul, închise ochii şi luă o gură de aer.

Cu ochii minţii, o văzu pe mama lui Yuki frecând podelele până când nu mai rămânea nicio pată, curăţind cu grijă altarul, întinzând mătasea peste *tatami* şi rugându-se pentru ultima oară. Îşi potolise iureşul gândurilor, îşi împăturise cu dragoste mânerul pumnalului în hârtie, apoi îngenunchease şi îşi legase gleznele, ca să se asigure că avea să-şi păstreze demnitatea şi după moarte. Îşi înfipse tăişul în gât cu precizie, cu modestie şi pe tăcute, fără zarvă, cu un soi de bucurie liniştită. Era o sinucidere ca la carte, o moarte de care putea fi mândră.

Sachi era plină de admiraţie, aproape de invidie. Ştia, ca samurai, că trebuia să fie gata să moară în orice clipă. Era foarte familiarizată cu procedeul. Spera că, atunci când îi sosea ceasul, avea să fie şi ea în stare să-şi ia viaţa astfel.

Cu toate acestea, la vederea leşului din faţa ei, simţi o spaimă pe care niciun gând nu reuşi să i-o alunge. Cea care fusese o femeie blândă, frumoasă era acum o masă inertă de oase şi carne. Inima lui

Sachi bătea să-i spargă pieptul. Simți cum greața i se ridica în gât.

Ochii îi fură atraşi de un dagherotip de pe altarul de la marginea camerei. La palat mai văzuse câteva portrete pe sticlă, dar nu se aşteptase să vadă unul într-un loc atât de dărăpănat şi de dosnic. Doi oameni, un bărbat şi o femeie, stând în picioare, țepeni, unul lângă altul, se uitau palizi la ea. Femeia era mama lui Yuki. Se uită lung la bărbat. Sigur nu! Să fie... Shinzaemon? Capul îi era ras după obicei, iar părul, uns cu uleiuri parfumate şi prins într-un moț de samurai, dar cunoştea umerii obrajilor ieşiți în afară şi ochii aprigi, expresia încăpățânată a fălcii. Uluită, se uită mai îndeaproape. Nu era Shinzaemon, deşi era ciudat cât de mult aducea bărbatul acela cu el.

Lângă tablou se mai găseau două suluri, legate cu panglică. Unul îi era adresat unchiului Sato, celălalt, lui Yuki. Când Sachi le ridică, bilețelul către Yuki se deschise. Era foarte scurt.

„Copila mea, îi scrisese mama ei, *trebuie să fii foarte curajoasă! Când te vei face mai mare, vei înțelege. Nu mai pot suporta ruşinea morții tatălui tău. Locul meu este lângă el. Fii o adevărată fiică de samurai şi poartă cu mândrie numele de Miyabe.”*

Yuki zăcea atât de încremenită, încât lui Sachi i se făcu frică să nu fi murit şi ea. Apoi începu să plângă cu sughițuri.

Încet, târându-şi picioarele, ele se înapoiară la conacul familiei Sato. Erau pline de praf, de pânze de păianjen, de sânge şi de murdărie. Shinzaemon le aştepta în holul de la intrare. Chipul îi era mohorât. Se uita în podeaua de pământ, iar umerii lați îi atârnau, ochii îi erau lipsiți de strălucire.

Îşi îndreptă spinarea la vederea lor. Îşi coborî ochii asupra fetiței şi îi spuse:

— Îmi pare rău!

Yuki îşi ridică privirea la el. Bărbia îi tremura, iar ochii îi erau plini de lacrimi, însă fața îi era ca de piatră. Sachi văzu că se străduia din răsputeri să nu-şi arate slăbiciunea şi lacrimile, fie ce-o fi.

Sachi nu-l mai văzuse niciodată pe Shinzaemon atât de blând. Tânjea să-l ia de mână şi să-i zică: „Nu-i vina ta. Ai făcut tot ce-ai putut!” Ochii lor se întâlniră. El era atât de viteaz, de puternic. Dacă ştia cineva ce trebuia făcut, el era acela. Trebuia să aibă încredere în el.

— S-a terminat, le anunță el. Sudicii au pornit, iar seniorul din Kano s-a hotărât să le dovedească loialitatea pentru cauza lor. Ca

doamne de la Curtea shogunului, vă aflați într-o mare primejdie. La fel ca şi noi. Vom pleca îndată.

— Trebuie să mă ocup de înmormântarea mamei, glăsui Yuki, cu gândurile în altă parte.

Erau primele cuvinte pe care le rostise, de când alergase la casa familiei sale.

— Trebuie să am grijă de cenuşa ei şi să mă rog pentru sufletul ei. Sunt singura supraviețuitoare din casa Miyabe.

Se uită în jur, ca şi cum ar fi uitat de ceva. Fețişoara i se zbârcise, ochii îi erau umflați şi roşii. Apoi îşi schimbă expresia. O mare linişte i se aşternu pe chip.

— Trebuie să-mi răzbun tatăl, hotărî ea cu fermitate.

— Te vor ucide dacă mai rămâi aici, o avertiză Shinzaemon cu blândețe. Nu mai există nicio casă Miyabe. S-a terminat cu ea, când tatăl tău a fost arestat. Nu mai ai nici casă, nici bani, nimic. Poți purta mai departe numele Miyabe dacă rămâi în viață. I-am promis tăticului tău să am grijă de tine. Trebuie să vii cu noi.

II

Plecară cu prima rază de lumină care străpunse cerul întunecat, topindu-se în umbrele aruncate de ziduri. Îşi luaseră rămas-bun şi mulțumiseră pentru tot cu o noapte în urmă. Era mai prudent să se furişeze în linişte. Toată lumea ştia că era aproape sigur că nu se vor mai revedea.

În vreme ce închidea uşa după ea pentru ultima oară, pe Sachi o săgetă tristețea. O fi fost camera unde locuiseră în casa mătuşii Sato înghesuită şi rece, dar pentru ele fusese un soi de cămin.

Sufla boarea înghețată a zorilor. Femeile se înfăşurară mai strâns în straiele lor. Erau îmbrăcate cât mai puțin bătător la ochi, în veşminte grosolane de târgovețe. Îşi trăseseră peste chip pălăriile lor de călătorie, din pai, ca să-şi ascundă tenul palid şi trăsăturile distinse, de aristocrate. Luară cu ele doar câteva schimburi de îmbrăcăminte şi câte o robă pe care să o vândă, în cazul în care aveau nevoie de bani. Sachi mai împachetase şi misterioasa haină de brocart. Îşi puseră halebardele în sacii lor. Bărbații călăreau cu cele două săbii vârâte la brâu. Însă nu purtau niciun blazon. N-aveau nimic asupra lor care să indice clanul de care aparțineau ori cui le erau devotați.

Planul lor era să evite Drumul Mării de Est, ruta principală spre Edo. Cei din sud urmau să-şi trimită neîntârziat armatele pe acea cale, ce avea să fie înțesată de soldați. Bărbații se hotărâră să o ia pe cărări lăturalnice, mai liniştite, până când se îndepărtau bine de Kano, apoi aveau să intre pe Drumul Interior de Munte. Era o cale mult mai lungă, avea să-i poarte pe poteci abrupte şi sălbatice, dar era mult mai puțin probabil să se lovească de liftele din sud. Toți cei din grupul lor ştiau că aveau să străbată teritoriul inamicului, să intre în gura dragonului. Unele dintre domeniile prin care urmau să treacă trebuiau să fie de partea lor, însă nimeni nu mai ştia cu siguranță cine pe cine sprijinea. Clanurile păreau să treacă de o parte şi de alta, după cum bătea vântul.

O porniră spre partea de nord-est a oraşului, direcție din care veniseră spiritele rele, unde se aflau terenul de execuție şi închisoarea. Shinzaemon şi Toranosuke tocmiseră hamali, cărăuşi şi cai de povară pentru primele *ri*, până ajungeau la următorul post de garnizoană, şi câteva litiere închise, ce cu greu se puteau numi palanchine, în care să călătorească femeile. Erau vehicule şubrede, cu pereți subțiri, din paie împletite şi storuri țepene din stuf, ca să le acopere găurile pătrate ce serveau drept ferestruici. Sachi şi micuța Yuki se legănau şi săltau în linişte, strânse una într-alta. Amorțite, auzeau scârțâitul stâlpului din lemn şi scrâşnetul picioarelor încălțate în sandale de pai ale purtătorilor de palanchin, tropăind prin noroi. Vântul şuiera printre pereții din paie şi prin straturile de căptuşeli ale veşmintelor lor de bumbac.

Yuki trase în sus unul dintre storuri şi se uită la oraşul prin care treceau. Soarele nu răsărise încă, pe străzi însă lumea forfotea. La început, îşi croiră drum printre zidurile înalte de pământ ce îngrădeau pajiştile umbrite ale districtelor de samurai. Apoi miresmele înțepătoare ale fumului de lemne arse şi ale bucatelor gătite începură să pătrundă în litieră. Cocoşii cântau, câinii lătrau. Se auzeau ciocănituri şi păcănituri, de rindea şi de daltă. Simțiră mirosul lacului fierbinte, pe măsură ce treceau prin cartierele meşteşugarilor.

Apoi un alt iz se strecură prin pereții palanchinului, încet, dar neabătut, până când învălui totul ca o ceață. Era atât de bizar şi de neplăcut, încât Sachi se dădu înapoi. Trecuseră mulți ani de când nu-l mai simțise. Cu toate acestea, ştiu pe dată ce era. Preț de o clipă, se văzu iar copilă, înapoi în sat, jucându-se cu alți prichindei. Unii, îşi amintea ea, erau mai mici, pipernicițí, prost hrăniți, iar

pielea le era permanent înnegrită de mizerie şi de soare. Aceeaşi miasmă slabă, greţoasă, le ieşea din hăinuţele zdrenţuite, din pălăriile lor ciudate, cu boruri mari. Sachi auzi, parcă, vocea mamei sale, răsunându-i în urechi: „Mirosul ăsta! Îl simt la tine! Iar te-ai jucat cu proscrişii. De cate ori trebuie să-ţi spun? Sunt nişte nespălaţi. Părinţii lor fac negoţ cu moartea. Lumea se ţine departe de ei!” Şi ea învăţase să-i ocolească pe cei care făceau munci de care ceilalţi oameni se fereau, cum ar fi argăsitul pieilor, curăţarea carcaselor de animale şi execuţiile capitale.

Taki se hurduca după ele, în cea de-a doua litieră. Cineva ca ea, care dusese un trai atât de protejat, cu siguranţă nu se apropiase niciodată de oameni ca aceia. Sachi îşi dădea seama că trebuia să fie zguduită de groază, înfricoşată de spurcăciune.

Yuki se ghemuise la peretele litierei. Deodată sări în sus, dreaptă, şi ţipă:

— Opriţi! Opriţi!

În aceeaşi secundă, Shinzaemon se răsti şi el:

— Opriţi!

Purtătorii lăsară palanchinul pe pământ. Yuki se căznea deja să coboare din el.

Sachi se aplecă înainte, apoi se dădu înapoi, ghemuindu-se, acoperindu-şi faţa cu vălul. Duhoarea era de neîndurat. Venea de la carnea în putrefacţie, izul osuarului. Prin uşa deschisă a litierei, zări o pereche de porţi uriaşe, din lemn. Ţintuite de scânduri prinse pe stâlpi se vedeau nişte obiecte rotunde. Unele aveau păr lung şi încurcat, ca stafiile. Altele, deşi ciufulite, mai aveau încă moţuri de samurai. Ochii le erau închişi, gurile căscate. Acolo unde trebuia să le stea trupurile, nu mai era decât aer. Un lichid întunecat încă se mai prelingea din gâturile tăiate. Erau capete omeneşti.

Feţele le erau cenuşii, nemişcate, de parcă ar fi fost modelate din lut, dar până şi în moarte îşi păstrau nobleţea. Dedesubtul fiecăreia se găsea o tăbliţă din lemn pe care erau trecute în scris numele, vârsta, locul naşterii şi crima. Neluând seama la greaţa care i se ridica în gât, Sachi încercă să-şi dea seama care dintre ele semăna cu figura pe care o văzuse în dagherotip. Ce infamie! Era o moarte cumplită pentru un samurai.

Yuki, în micul ei chimono de copil, cu părul împletit în cozile ei încolăcite în creştet, ca nişte aripi de fluture, şi Shinzaemon, vânjos şi înalt, cu părul său stufos prins la spate într-o coadă de cal, stăteau unul lângă altul, cu bărbiile ridicate, uitându-se lung la ele.

Într-un târziu, Yuki dădu din cap.

— Nu prea seamănă cu tăticul, constată ea.

Se lăsă o tăcere lungă.

— Într-o bună zi am să te răzbun, adăugă ea, cu vocea ei subțirică, dar aprigă.

— Eşti o adevărată fiică de samurai, o lăudă Shinzaemon. Tatăl tău ar fi mândru de tine!

III

Nu mai era timp de pierdut. Pe măsură ce zoreau în tăcere, Yuki şedea uitându-se drept în față, cu chipul ca de piatră, la fel ca acele figuri de la porțile închisorii. Sachi îşi puse brațele în jurul ei. Se temea că micuța n-avea să mai scoată niciodată vreo vorbă.

Shinzaemon şi Toranosuke călăreau laolaltă, discutând în surdină. Sachi le prinse cuvintele purtate de vânt:

— Vine un punct de control. S-ar putea să fie soldați din sud.

Ridică storul de la ferestruică şi aruncă un ochi pe-afară. Săltau şi se legănau de-a lungul unei ulițe înguste, mărginite de ziduri înalte de pământ. La capătul ei se găsea o poartă masivă din lemn. Lăsă storul să cadă şi se aşeză în tăcere, abia mai îndrăznind să respire. Unchiul Sato, ştia ea, le făcuse rost de permise de trecere: câte o tăbliță din lemn pentru fiecare, cu semnătura şi sigiliul autorităților din Kano. Dar aveau să se mai afle vechile gărzi, loiale shogunului, la punctele de control, ori sudicii le luaseră deja locul? Dacă gărzile erau din sud, era foarte probabil să-i aresteze şi să-i escorteze înapoi în Kano. Sachi îşi dădu seama, cu o tresărire de spaimă, că ar putea sfârşi foarte bine ca tatăl lui Yuki, cu capul țintuit de porțile închisorii.

Paşi scârțâiră pe prundişul acoperit de zăpadă înghețată. Săbii şi baionete se izbiră unele de altele, pe măsură ce soldații împresurară litierele. Îi auzi pe Shinzaemon şi Toranosuke descălecând. Din depărtare venea tropăitul copitelor ce se apropiau.

— Hei, Aoyama, tu eşti? Ce mai faci?

Prin urmare, Shinzaemon le cunoştea pe gărzi. Erau tovarăşi de arme. Sachi scoase un suspin de uşurare.

— Măi să fie, naiba să mă ia dacă nu-s Shin şi Tora. Încotro vă duceți?

— Sus la munte, răspunse nonşalant Toranosuke.

— Însoțiți femei? Deşteaptă mişcare. Nimeni nu vă va bănui că sunteți ronini, dacă luați cu voi femei la drum. Deci nu vă duceți la Aizu?

— Va trebui să mai aşteptați o vreme, mormăi o altă voce. Se apropie o miliție.

O trupă de călăreți trecu la trap printre marile porți din lemn. Mai mulți dintre ei erau în armură din cap până-n picioare, vizibilă sub vestoanele lor din mătase în culori țipătoare. Razele reci ale soarelui de iarnă scânteiau pe tecile, fanioanele şi lăncile lor. Unii purtau coifuri cu coarne feroce, iar chipurile le erau ascunse sub măşti de fier, mărginite de perciuni. Răsuflarea le ieşea aburindă, de parcă erau dragoni ce scuipau foc. Zulufi de păr negru şi alb le atârnau de brâie. Erau ca demonii dintr-un coşmar.

Soldați, în drum spre front. Dar de care parte luptau? Sachi ghici că trebuiau să escorteze pe cineva nobil şi puternic, dar nu se vedea niciun palanchin, atâta doar că, în mijloc, un grup de călăreți se strângeau laolaltă. La coada lor se vedea un şir de cai de povară, cu boccele uriaşe, legate în curele de spinările lor şi o ceată de țărani nătângi, cu fețe tăbăcite de soare, cu brațe vânjoase, bronzate, înarmați cu puşti grosolane ce-i reaminteau de vechea flintă pe care tatăl ei o păstra ca să apere satul de bandiți.

— Shin, Tora, strigă un luptător.

Deasupra platoşei sale strălucitoare avea chipul nerăbdător şi obrajii netezi ai unui adolescent. Prin urmare şi ei le erau prieteni. Oameni din Kano, devotați cauzei celor din nord.

— Unde vă duceți? Nu veniți la Aizu?

— O forță pacificatoare a ieşit din Kyoto, le strigă un altul. Dacă aveți de gând să o luați pe Drumul Interior de Munte, mai bine v-ați grăbi, altfel veți da nas în nas cu ei. Veniți cu noi şi alăturați-vă rezistenței. Noi ne adunăm la Aizu. Se va da o bătălie mare. O să-i ştergem de pe fața pământului pe trădătorii din sud. Ne vom acoperi de glorie!

Numai după ce întreaga procesiune de luptători, servitori, stegari, rândaşi, slugi, hamali şi cai de povară se făcu nevăzută prin porți, trecând de celălalt capăt al punctului de control, Shinzaemon şi Toranosuke îşi arătară permisele de călătorie. Când fură în sfârşit gata de plecare, Sachi îi dădu tânărului Tatsuemon, cel cu chipul plin de prospețime, pajul lui Toranosuke, ceva bani, ca să-i ofere străjerilor pentru soțiile lor.

Trecuseră aproape de pragul marilor porți, când una dintre gărzi,

cu ochi ageri, se răsti:

— Târgoveţe, aţi zis? Cu o piele ca aia? Nu mi se par mie prea târgoveţe!

Trebuie să fi zărit micuţa mână albă împingând la o parte peretele şubred al litierei. În tăcere, Sachi îşi pipăi pumnalul, vârât în *obi*.

— S-au învârtit pe aici iscoade din Edo, în căutarea unor doamne de-ale shogunului. Cică ar fi dispărut, ziceau ei, vorbi tărăgănat şi celălalt dintre străjeri.

— Nu ştiu nimic despre asta, bombăni Toranosuke. Ele sunt verişoarele noastre de la reşedinţa Kano din Edo.

— Permisele noastre sunt în ordine, mormăi şi Shinzaemon. Vedeţi-vă de treabă. Situaţia se schimbă repede pe aicea. Ne mai vedem pe câmpul de bătălie din Aizu!

IV

Multă vreme Yuki şezu în tăcere, cu feţişoara ei rotundă, palidă şi crispată, cu codiţele prinse în creştet, ca aripile de fluture, nemişcate. Dar apoi păru să înţeleagă că-şi părăsea căminul o dată pentru totdeauna. Strecură iute o privire sub stor, în vreme ce oraşul Kano se făcea tot mai mic în spatele lor. Prea uşurată că, în sfârşit, părăseau acel oraş al fantomelor, Sachi nu se îndura să se uite…

Drumurile erau mult mai periculoase decât fuseseră cu numai câteva săptămâni în urmă, când sosiseră în Kano. Erau pline de făgaşuri, găurite de obuze, înţesate de sandale de pai rupte. Nimeni nu se mai sinchisea să adune baligile de cal, care zăceau în grămezi pe jos. Smocuri de buruieni răsăreau pe la margini, iar distanţa era marcată de crengi rupte din copaci. Multe dintre sate erau înconjurate de baricade improvizate şi cete de ţărani stăteau de pază, în mâini cu puşti, lănci de bambus şi bâte.

La început, trecură în grabă printre lanuri de orez şi grădini de legume, presărate cu petice cafenii de pământ îngheţat. Tulpini veştede de orez străpungeau nămeţii murdari. Şire de fân zdrenţuite, acoperite de nea, se ridicau răzleţe la marginea câmpurilor. Copacii mărgineau drumul şi, la răstimpuri, ajungeau în câte un sat sau la vreun popas cu acoperiş din stuf care oferea ceai şi gustări. La orizont, munţii răsăreau precum colţii din botul unei fiare.

Pe la prânz, se opriră să se odihnească la un han. Hangiul îi măsură din cap până-n picioare.

— Mă rog, aduceți foarte mult cu o ceată de tâlhari, dar, de vreme ce umblați cu femei... le aruncă el, lăsându-i să intre.

Din câte se părea, era la fel de nimerit pentru bărbați ca şi pentru ele să călătorească împreună. Poate de aceea Shinzaemon o căutase pe Sachi. Gândul o umplu de dezamăgire. În orice caz, acum nu mai era nicio şansă să schimbe o vorbă cu el. Erau înconjurați de tovarăşii lor de drum, iar femeile stăteau în litiere.

La început, Toranosuke şi Tatsuemon călăreau în față, în vreme ce Shinzaemon încheia convoiul, dar, odată ce se depărtară destul de mult de oraş, Toranosuke rămase mai în urmă. Din când în când, Sachi mai prindea cu urechea crâmpeie din conversația lor. Era important să ştie ce se petrecea, îşi spunea în sinea ei. Dar mai simțea şi o anumită încântare la auzul glasului profund al lui Shinzaemon, deşi nici măcar față de sine însăşi nu recunoştea asta.

— Guvernatorul închisorii este un prost, zicea Shinzaemon. I-aş fi luat capul. Dar este prea târziu acum. Nici rațiunea şi nici mita, nimic nu l-a putut îndupleca. Trebuie să fi fost o cale de salvare. Aş fi dat eu iama acolo peste el şi l-aş fi adus eu însumi.

Ghici că vorbeau despre tatăl lui Yuki.

— Ai făcut tot ce-ai putut, Shin, îl consolă Toranosuke. Vei omorî o groază de duşmani. Trăim vremuri sângeroase. Haide să dăm tot ce-i mai bun din noi, ca să ne asigurăm că ne jertfim viața cu onoare pe câmpul de bătălie.

Se lăsă tăcerea. Zăngănitul săbiilor, scrâşnetul potcoavelor de pai ale cailor, lovind țărâna înghețată, şi călcătura ritmică a purtătorilor de palanchine răsunau neaşteptat de tare în aerul rece ca gheața.

— Te-ai prins despre ce se vorbea la punctul de control? îl iscodi deodată Toranosuke.

— Nu s-a putut abține. Aşadar, a fugit acum din Castelul Edo.

Sachi era pe jumătate adormită, ghemuită de frig, în hurducăturile litierei. Dar se trezi tresărind, când auzi pomenindu-se de Castelul Edo.

— Căuta sanctuarul de la Templul Kanei-ji. S-a călugărit.

Surprinse amărăciunea şi disprețul din vocea lui Shinzaemon. Nu puteau vorbi decât despre seniorul Yoshinobu.

— S-a călugărit, nu-i aşa? Mai degrabă se ascunde în rasă de călugăr. A auzit că armata sudicilor a pornit în marş spre Edo. Se predă înainte ca ei să ajungă! Şi îşi mai zice samurai? Asta-i omul pentru care ne jertfim noi viața?

— N-avem de ales, se răsti Toranosuke. Suntem de generații

slujitori ai familiei Tokugawa. Nu luptăm pentru el. Luptăm pentru casa Tokugawa şi pentru cauza celor din nord. Trebuie să ne gândim la onoarea noastră, Shin. Trebuie să luptăm, este de datoria noastră. Trebuie să ne ridicăm împotriva clanurilor din sud. Sunt lacomi de putere. Vor ucide, vor arde şi vor preface întreaga țară în cenuşă, dacă ei consideră că aşa o vor căpăta. Ei spun că vor să-i scoată pe străini afară. Cu toate astea, luptă cu arme englezeşti. Trebuie să-i oprim.

Conversația deveni tot mai greu de desluşit. Din câte se părea, ei trecuseră în față. Apoi vocile lor ajunseră iar la urechile ei, purtate de vânt.

— Ştii că sudicii îşi zic armata imperială? se auzi glasul profund şi gutural al lui Shinzaemon. Acuma ei ne zic că împăratul este adevăratul nostru stăpân şi oricine i se opune este un trădător.

— O mulțime de *daimyo* aşteaptă să vadă dincotro bate vântul. Unul câte unul se dau de partea sudului. Nimănui nu-i place să i se zică trădător.

— Izbânda nu-i de partea noastră. Dacă ne păstrăm onoarea şi luăm partea stăpânului nostru, vom sfârşi prin a fi etichetați drept trădători!

— Doar dacă familia Tokugawa pierde. Trebuie să facem tot ce ne stă în putință ca ei să învingă. Dacă se prăbuşeşte Tokugawa, cade şi guvernul. Cade întreaga țară. Apoi străinii ăia blestemați îşi vor aduce armatele şi ne vor ocupa. Sunt ca muştele în jurul unui cadavru.

Sachi se strădui să pătrundă sensul celor auzite. Dacă seniorul Yoshinobu fugise din castel, iar sudicii se apropiau, ce se întâmplase cu prințesa şi cu Cea Retrasă? N-aveau să fugă niciodată ori să se lase prinse în viață. Fără îndoială că aşteptau, lustruindu-şi pumnalele. Şi ce doriseră să spună gărzile de la punctul de control când se referiseră la iscoadele în căutarea doamnelor shogunului? Nu putea să însemne decât că ea, concubina Înălțimii Sale defuncte, era căutată. Tremură numai la gândul acela. Apoi îşi aduse aminte de instruirea primită. Îşi linişti gândurile, îşi spuse că trebuie să fie oțelită. N-avea voie să uite vreodată că era o luptătoare, o femeie din gheață şi foc, o membră a casei Tokugawa.

— Şi expediția asta a ta nebunească, Shin, vorbi Toranosuke, coborându-şi glasul, dar urechea ei tot mai putu prinde ce zicea. Sigur că este un bun subterfugiu să călătoreşti alături de femei. Dar chiar în gura lupilor din sud, numai noi trei? Să ne lăsăm în voia

capriciilor unor doamne trândave? Ce anume de la ele ți-a stârnit aşa deodată interesul? Îți pierzi vâna. Agață-te tu prea mult de muieri şi de țânci şi vor face muiere din tine. Trebuie să scăpăm de ele până nu ne muiem cu toții!

În seara aceea se opriră la un han dărăpănat de la marginea unui sat. Până să se dea jos femeile din lectici, bărbații dispăruseră împreună cu hamalii.

Încet, Sachi îşi îndreptă spinarea şi îşi întinse picioarele, apoi îşi netezi poalele chimonoului. O dureau oasele şi muşchii după lunga zi în care mersese hurducată în litieră. Îşi şterse fața cu mâneca şi se uită în oglindă. Pielea ei de porțelan era murdară. Obrajii ei netezi erau stropiți cu noroi, iar pletele negre îi erau zburlite şi pline de praf.

Taki îşi freca gâtul subțire, întinzându-se.

— Sunt aşa de amorțită, mormăi ea.

Cu ochii ei mari, bărbia ascuțită şi trăsăturile de aristocrată, părea încă şi mai nelalocul ei în acea fundătură decât în Kano. Sachi îi aruncă un zâmbet. Scoase un pieptăn din mânecă şi începu să-i descâlcească părul lui Taki, aşezând la locul lor vârfurile rebele. Indiferent unde o purtau paşii, indiferent cât de îndepărtat şi de străin era locul în care se găseau, ştia că Taki avea s-o urmeze. Era o mare alinare să aibă alături o prietenă atât de credincioasă.

Camera era întunecată, umedă, rece şi murdară, mult mai mică decât cămăruța lor din Kano. O hangiță de treabă îi servi cu frigărui de sturz, legume conservate şi carne de mistreț.

— O numim balenă, balenă de munte, mormăi femeia, în vreme ce-i servea cu mistreț. Ca să-l putem mânca şi să rămânem buddhişti drept-credincioşi.

Însă femeile nu prea aveau poftă, mai ales de asemenea bucate atât de nefamiliare.

— Mă întreb ce se mai petrece în Kano, mărturisi Yuki, iar fețişoara ei copilăroasă luase o mină gravă. Avea o privire nouă în ochi, ca şi cum s-ar fi maturizat dintr-odată.

Femeile şedeau tăcute, jucându-se cu bucatele din farfurie. Acelaşi lucru gândeau cu toții.

Mai mult pentru liniştea ei sufletească, Sachi începu să-i povestească lui Yuki de satul ei, de râul năvalnic, de soarele ce răsărea peste munți, de acoperişurile din țiglă, de codrii unde obişnuia să se joace în copilărie. Prin minte îi trecură chipul mamei,

blând, ostenit, mâinile mari şi îndemânatice ale tatălui, casa cu podelele ei lustruite. Nici nu-şi dăduse seama ce dor îi era de toate aceste lucruri, de chipurile dragi ale familiei sale.

Dar satul trebuia să fie foarte aproape, se gândi ea. Se afla pe Drumul Interior de Munte, undeva în munții Kiso. Nu urmau să treacă chiar pe acolo?

Deodată îi deveni foarte limpede, ca şi cum o ceață s-ar fi ridicat dinaintea ei. Nu voia să se întoarcă la Edo, cel puțin nu chiar atât de repede. Avea să se ducă în sat, împreună cu Taki şi cu Yuki. Puteau să se ascundă acolo. Aveau să fie în siguranță, mult mai în siguranță decât la Edo. Cei din sud n-aveau să-şi bată capul s-o caute într-un cătun atât de neînsemnat. Ele trei aveau să-şi găsească un refugiu acolo, până când lucrurile se vor potoli.

Era singurul ei prilej să se întoarcă acasă. Odată ce lucrurile se mai linişteau, avea să revină la palat, unde avea să rămână zăvorâtă pentru tot restul vieții. Era concubina răposatului shogun. N-avea cum să scape de soarta ce o aştepta.

Dar întoarcerea ei în sat nu era lipsită de primejdii, ştia şi ea. Habar n-avea ce se mai întâmplase cât se găsise printre străini, ori măcar dacă satul mai exista. Nici nu era prea sigură unde era. Ştia numai că acolo trebuia să ajungă.

V

Din oraşul Mitake o luară pe Drumul Interior de Munte. În fața lor vedeau cum începeau colinele să urce.

— De aici mergem pe jos, le anunță Toranosuke. În curând va fi prea povârnit pentru litiere. Ba mai atrag şi atenția.

Drumul ducea direct în munți, şerpuind în pantă printre colți sfărâmicioşi de stânci vulcanice şi steiuri ascuțite, ce se înălțau până la nori. După-amiază, ajunseră la punctul de control de la Hosokute. Oraşul era împrejmuit cu o palisadă, iar gărzile erau postate la porți, verificând actele călătorilor. Douăzeci de soldați înarmați cu puşti veniră la ei, tropăind pe pietriş. Femeile îşi înfăşurară bine fețele. Fură lăsate să treacă, fără prea multă zarvă, însă bărbații fură supuşi unor interogatorii îndelungate.

Sachi aştepta în picioare mai la o parte, încercând să nu atragă atenția asupra ei.

— Kano, ziceți? auzi ea un ofițer răstindu-se. Ştim tot despre voi,

cei din Kano. Ne-am săturat de câte necazuri ne-ați făcut. Şi permisele astea ale voastre sunt emise de autoritățile cuvenite?

— N-am idee, nu mă pricep la politică, mormăi Shinzaemon în cel mai grosolan dialect din Kano. Tre' să le escortez pe muierile astea. Au rude la țară. Noi doară urmăm ordinele.

— Chiar aşa? se îndoi ofițerul, ridicând o sprânceană. Ați face mai bine să fiți cu ochii în patru. Trupele imperiale au pornit încoace. Dacă vă ajung din urmă, pregătiți-vă să-i convingeți că sunteți de partea lor.

— Gărzile astea se pleacă după cum bate vântul, bombăni Shinzaemon, când trecură teferi de punctul de control. Pot să pariez că erau oamenii shogunului acum câteva zile. Iar azi sunt cu toții loiali cauzei imperiale. Vom continua să mergem cât putem. S-avem grijă să facem destul rău, înainte ca cineva să pună prea multe întrebări.

Imediat după rândul de hanuri dărăpănate, munții se înălțau cu un şir de piscuri ce se ridicau până la cer. Taki şi Yuki căscară ochii şi gura la ele, pentru Sachi însă nu erau mult deosebite de crestele ce umbreau satul ei. În copilărie, se cățărase pe culmi ca acelea la fel de nepăsătoare ca o maimuță de munte.

Drumul urca prin codri desfrunziți pe latura costişei. Bolovanii plați ce formau poteca erau acoperiți de gheață şi zăpadă. Taki şi Yuki înaintau împiedicat, alunecând, oprindu-se tot mai des, icnind, gâfâind, cu respirația tăiată. Se opriră într-un oraş de munte cu oficiu poştal, ca să cumpere cizme de pai, special împletite pentru a rezista la zăpadă, cu țepi care să le ajute să nu mai alunece pe cărare, dar chiar şi aşa drumul se dovedi înşelător.

La început Sachi se târa la fel de greu ca şi ele. Când se oprea să respire, le vedea şezând vlăguite pe cărare, mult înapoia ei. Toranosuke şi Tatsuemon rămâneau cu ele, aşteptându-le răbdători, în picioare, s-o pornească din nou la drum.

Se întorcea în munți după toți aceşti ani! Aerul era curat şi proaspăt. Începu să prindă iar gustul urcuşului. Călca ritmic, simțind cum aerul răcoros îi pătrunde în plămâni.

Shinzaemon le deschidea drumul. Săltând neobosit de-a lungul potecii povârnite, aducea cu o vulpe, cu părul său stufos şi ochii lui negri, periculoşi, ori cu un urs. Nu mai părea ținut în cuşcă, ca în lumea dichisită şi capricioasă a samurailor din Kano. Era iar pe drumuri, gata de acțiune.

Din câțiva paşi iuți, Sachi îl ajunse din urmă. El se uită la ea, uluit, cu ochii oblici licărind sub sprâncenele stufoase. Fața lui lată şi deschisă, cu pomeții obrajilor proeminenți, se bronzase de când îşi petrecea zilele pe afară, în bătaia vântului de iarnă. Țepi aspri îi răsăreau pe bărbie, iar sudoarea îi era acră şi sărată. Nu era parfumat ca un curtean.

Sachi gâfâia şi se încălzise de la urcuş. Când se uită la el îşi simți sângele năvălindu-i în obrajii care-i ardeau şi mai tare.

— Avem mult de urcat, îi spuse el, încruntându-se la ea, ca la o copilă neastâmpărată. Patru *ri*, au zis cei din oraş. Şi abrupt tot drumul. Ia-o mai încet. Nu te grăbi prea tare.

Sachi se uită în altă parte. Simțea cum i se zburleşte puful de pe ceafă şi un fel de panică îi răscolea măruntaiele. Inima îi bătea să-i spargă pieptul, însă nu din cauza aerului rarefiat.

Erau singuri. Îşi dădea seama cât de greşit era totul, fie şi numai pentru o clipă, dar era prea târziu acum pentru a-şi mai face griji despre ceea ce se cuvenea şi ce nu, prea târziu pentru tot. Aceasta era şansa după care tânjise. Avea atâtea întrebări să-i pună! Floarea aceea, i-o dăruise pur şi simplu pentru că el nu putea ajunge la ea? Sau era ceva mai mult la mijloc?

Îşi ridică ochii pe furiş la el. El o scruta cu privirea, de parcă pricepea dintr-odată semnificația acelui moment. Rămaseră pe loc, în vreme ce norii treceau pe lângă ei, iar umbrele muntelui se schimbau.

El îi întinse mâna:

— Hai să mergem împreună, o invită, într-un târziu.

Era o pantă abruptă, greu de urcat, dar Sachi nici nu prea era atentă la drum. Simțea doar apropierea trupului lui, zgomotul respirației lui. Aproape că-i simțea bătăile inimii în liniştea munților.

Cu cât urcau mai sus, cu atât mai adânci erau nămeții. Bătea un vânt năprasnic. Picioarele lui Sachi erau înghețate, dar abia dacă le băga în seamă. Se opri şi se uită în jur. Câmpia se întindea sub ei, înnegurată şi cafenie, presărată cu petice de zăpadă. Ici şi colo se înălțau colinele. În depărtare, crestele munților străluceau albe deasupra norilor.

— Muntele Hakusan, o informă Shinzaemon.

Îşi întinse mâna mare şi i-l arătă cu degetul. Pielea îi era ca de aur, iar degetele, ferme şi puternice, cu perişori negri.

— Şi muntele Ibuki. Iar acolo, vezi tu ce-i acolo? Marea. Şi încă mai departe, licărind în zare? Acolo-i Kyoto.

Sachi îşi puse mâna streaşină la ochi şi se uită cât de departe putu. Într-un târziu, ajunseră în vârful trecătorii. La câțiva paşi, dincolo de creastă, era o ceainărie unde făcură un popas, ca să-şi încălzească mâinile deasupra vetrei descoperite. Fumul înțepător al lemnului de pin ce ardea le umplea nările. Micuța colibă era înțesată de drumeți. Focul trosnea şi scotea fum, ceştile de ceai clincheteau pe farfurioare, vocile sporovăiau în jurul lor. Dar totul i se părea atât de îndepărtat. Pentru câteva secunde prețioase, Sachi şi Shinzaemon fură liberi, eliberați de familii, de îndatoriri, de obligații, până şi de ranguri sociale. Fură numai ei doi, în vârful acestui munte, cu norii care se perindau sub ei.

— Unde ai învățat să umbli aşa? o întrebă Shinzaemon. Îi dispăruse încruntarea şi un surâs i se lățea pe față. Ochii o săgetau cu o privire plină de neastâmpăr, ca şi cum nimic nu mai conta: nu la Castelul Edo, fireşte.

— Am şi uitat cât de vie mă simt în munți, îi răspunse Sachi încetişor.

El se întinse şi îi luă mâna mică în mâna lui mare şi aspră, ținând-o ca pe o comoară rară. Ea şedea în tăcere, simțindu-i pielea frecându-se de a ei. Aşadar, şi el îşi dorea cu ardoare ca lucrurile să stea altfel. Şi el îşi dădea seama că n-aveau cum să fie vreodată împreună.

Ce avea să-i aducă lui viitorul? Moartea, o moarte glorioasă pe câmpul de bătălie. Iar dacă mai avea zile, fără îndoială că părinții lui se gândiseră deja la o partidă pentru el. El nu era decât o furnicuță într-un muşuroi, o albină zburând în jurul unui stup. Nu-i era dat să-şi clădească singur destinul. Se înveşmântase în straie de ronin, de proscris, dar până la urmă aparținea familiei lui, clanului său, oraşului natal.

Cât despre ea... unde-i erau familia, clanul, oraşul? Îşi putea imagina viața lui şi drumurile pe care urmau s-o apuce, însă el nu ştia nimic despre ea.

— Cine sunteți dumneavoastră, doamnă Sachi? o iscodi el.

O scruta cu ochii lui oblici, care păreau s-o pătrundă până-n adâncul inimii. Un zâmbet larg, malițios, îi fulgeră pe chip. Părea să se mai lumineze, de când plecaseră din Kano, ca şi cum povara îngrozitoarelor evenimente din ultimele zile i se ridica treptat de pe umeri.

— De ce ți-aş spune? i-o întoarse, ironică.

Îşi simțea inima uşoară, în aerul rarefiat. Ce mai conta dacă el îi

ştia secretul, sau nu? Ar fi aflat oricum şi foarte curând.

— Există un sat în provincia Kiso, nu prea departe de aici, începu ea să-i povestească în linişte. Acolo am crescut, unde trăiesc părinţii mei. Se află pe Drumul Interior de Munte. Vom trece chiar prin el. Dorim să ne oprim şi să rămânem acolo, eu, Taki şi Yuki. Ar fi cel mai bun adăpost pentru noi.

Aproape imediat se temu că făcuse o greşeală. Era prea târziu însă. Cuvintele îi zburaseră din gură. Se uită la el, întrebându-se cum avea să reacţioneze un samurai mândru ca el, ştiind acum că ea nu era decât o ţărăncuţă umilă.

Ochii lui se făcură mari:

— Un sat? murmură el neîncrezător.

— Părinţii mei sunt samurai de ţară, părinţii mei adoptivi, vreau să spun. Dar ani de zile am servit în Castelul Edo.

Dorea să-i spună că era fiica adoptivă a casei Sugi, stegari ai *daimyo*-ului din Ogaki, ceea ce era absolut adevărat. Dar ea reprezenta mai mult decât atât, mult mai mult. Ea era văduva Shoko-in, preaiubita concubină a Înălţimii Sale defuncte. Dar era mult prea primejdios să-i dezvăluie un asemenea secret.

El se uită la ea de parcă o vedea pentru prima oară în viaţa lui. Apoi buzele i se răsfrânseră într-un surâs ce-i lumină tot chipul. Îi întoarse mânuţa cu palma în sus şi îşi trecu degetele puternice de luptător cu blândeţe peste carnea ei albă.

— Am crezut că sunteţi deasupra norilor, constată el încetişor. Am crezut că sunteţi o doamnă de la Curte, că nu eraţi de nasul meu. Am crezut că nu-mi era dat decât să vă admir din depărtare. Dar nu sunteţi aşa! Sunteţi o fiinţă omenească, la fel ca mine.

Se aplecă spre ea:

— Sunteţi ca Momotaro!

Sachi zâmbi descumpănită. Momotaro, Băieţelul din Piersică. Bunica ei îi povestise deseori basmul cu bătrânul tăietor de lemne şi nevasta lui care se rugau zeilor să le dea un copil. Într-o zi, bătrâna spăla rufele la râu, când o piersică uriaşă se prăbuşi la picioarele ei. Când a desfăcut-o, un bebeluş frumos s-a ivit din ea.

Poate că Shinzaemon avea dreptate, îşi zise Sachi în gând. Poate că aducea puţin cu Momotaro. Dintotdeauna ştiuse că se deosebea de toată lumea. Ca şi ea, Momotaro nu rămăsese în satul lui. Crescuse şi plecase să biruie zmeii. Dar la finele poveştii, după o ultimă aventură în care omorâse toţi zmeii, se întorsese înapoi şi îi găsise pe bătrâni aşteptându-l, ducându-i dorul, ca şi părinţii ei,

probabil.

După atâția ani, se gândea la sat cu un dor nebun. Acum începea să recunoască părțile locului. Ştiu că se apropia de casă. Cu o seară înainte, fusese convinsă că asta îşi dorea, acum însă nu mai era sigură de nimic. Când avea să se întoarcă în sat, Shinzaemon va pleca la Edo, iar ea n-avea să-l mai revadă niciodată. Tocmai pe când începeau să se cunoască mai bine, trebuiau să se despartă.

Soarele intrase în nori. Un curent înghețat străbătu micuța colibă. Ea tremură. Shinzaemon îi frecă obrazul cu un deget:

— Ca o piersică, murmură el, mai mult pentru sine.

O privi câteva clipe care li se părură cât un veac. Pe urmă, aruncă prin jur o privire fugară, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un vis. Se întunecă la față. Îi zvârli mâna la o parte:

— Ce mi-ai făcut? se răsti el. Din cauza ta, viața mi se pare prea prețioasă. Trebuie să fiu gata de moarte. Cum să mai lupt dacă simt în felul ăsta?

Prin uşa ceainăriei, Sachi îşi zărea prietenii urcând din greu poteca acoperită cu zăpadă, apropiindu-se de ei, urmați de un şir de hamali cu boccele mari în spinare. Shinzaemon o privi cu mânie.

— Trebuie să fiu un bărbat şi un soldat. Poate că Toranosuke are dreptate. Dacă ai de-a face prea mult cu femeile, te prefaci într-o femeie. Purtarea asta nebunească trebuie să înceteze chiar acum. Dacă m-ar vedea tata şi-ar curma viața de ruşine.

Sachi înghiți cu greu. Gâtul o ardea şi lacrimi fierbinți îi țâşniră din ochi. Nu merita cuvinte atât de crude. Respiră de câteva ori adânc şi încercă să-şi potolească bătăile năvalnice ale inimii. Trebuia să se stăpânească, să fie gata să le întâmpine pe Taki şi pe Yuki.

Shinzaemon avea dreptate s-o zvârle cât colo. Era o prostie să creadă, fie şi pentru o clipă, că viețile lor puteau fi altfel. Iar cuvintele lui grele le făceau despărțirea mai uşoară. Era mai bine aşa, mai bine să uite că se întâmplase vreodată ceva între ei.

Cărarea ce cobora de la trecătoare era râpoasă. Sachi păşea alături de Taki şi de Yuki, luându-le de mână şi ajutându-le să coboare pe porțiunile cele mai povârnite ale potecii. Îi era ruşine că le abandonase, că se lăsase în voia sentimentelor. La urma urmei, nu mai era copil. Ştia foarte bine că nu era liberă.

Se aştepta ca Taki s-o mustre pentru că rămăsese singură cu un bărbat. Dar aceasta nu-i spuse nimic. Nici nu părea să fi băgat de seamă că se depărtase de ele.

Sachi se uită la ea. Fusese atât de absorbită în propriile gânduri şi simţăminte, încât nu-i mai dăduse nicio atenţie. Taki părea ea însăşi să viseze. Chipul îi strălucea, ochii ei mari scânteiau. Sachi n-o mai văzuse niciodată atât de drăgălaşă şi plină de viaţă. Conturul feţei sale părea mai dulce şi mai feminin.

Apoi o surprinse privindu-l pe furiş pe Toranosuke, roşind ori de câte ori acesta se apropia de ea.

Restul zilei merseră în tăcere, ocolind pe cât posibil drumul principal. Sachi avu grijă să nu-l mai ajungă niciodată din urmă pe Shinzaemon. Uneori se mai uita pe furiş la spinarea lui lată, ce dispărea de-a lungul cărării, şi se întreba dacă nu întorcea cumva capul după ea. Dar el nu făcea niciodată acest lucru.

O urmărea acum pe Taki, observând cum îi arunca ocheade lui Toranosuke, după care-şi pleca ochii mari cu sfială, când se afla lângă el. Era într-adevăr foarte frumos, cu trăsăturile lui fine şi părul prins la spate într-o lucioasă coadă de cal. Pentru un bărbat care-şi petrecuse atâta timp din viaţă în războaie, pielea îi era destul de gingaşă, nu arsă de soare ca a lui Shinzaemon. Era un samurai sadea, musculos, foarte bine-crescut şi politicos. Însă păstra mereu distanţa. Mai era şi altceva, întâlnit adesea la samurai. Tatsuemon se găsea mereu la dreapta lui. Noaptea se duceau întotdeauna împreună.

Sachi nu le mai acordase niciodată atenţie până atunci. Nu era treaba ei. Dar acum nu se putea opri să nu observe ce priviri pline de adoraţie îi arunca Tatsuemon seniorului său.

Nici nu era de mirare. Legătura lui Toranosuke cu Tatsuemon sărea în ochi pentru oricine catadicsea să se uite la ei. Ca samurai, Toranosuke îşi trăise viaţa printre bărbaţi, crezând că printre femei, ar deveni la fel de moale ca şi ele. Dar ştia şi Taki acest lucru? Poate că sentimentele o orbeau şi nu mai reuşea să vadă ceea ce sărea în ochi oricui, îşi zise Sachi în sinea ei. Relaţia dintre Tatsuemon şi Toranosuke era genul de legătură la care te puteai aştepta să înflorească între bărbaţi. Era acceptată şi nu încălca normele. Indiferent cât de apropiaţi erau, nu se amesteca în planurile de căsătorie pe care familiile lor le făcuseră pentru ei.

Doar Sachi şi Shinzaemon trebuiau să se întâlnească în secret. Sentimentele lor se abăteau de la buna-cuviinţă, nu cele dintre Toranosuke şi Tatsuemon.

VI

În dimineața următoare, cântatul răgușit al cocoșilor la revărsatul zorilor o trezi pe Sachi din vis. Hoinărind printr-un sat pe un platou înalt, simți mirosul de lemn ars în bătaia vântului, auzi susurul unui pârâu ce curgea pe lângă drum. Își simți pletele fluturându-i în vânt, văzu razele de soare împestrițând bolovanii. Știu că era aproape de casă.

Dar de ce oamenii arătau atât de sărmani și de zdrențuiți? Într-un sat, țăranii alergaseră după ei ținându-și pălăriile de pai cu susul în jos, ca pe coșuri, cerșind. Erau descărnați, cu ochii sticloși, cu obrajii înnegriți și supți. La răstimpuri, auzea sunet de flaute și bătăi de tobe. Vocile fredonau ciudatul refren: „Cui îi mai pasă? Cui îi mai pasă?"

Oriunde îi purtau pașii auzeau zvonuri că sudicii se găseau pe drum. Shinzaemon, Toranosuke și Tatsuemon se deghizaseră în servitori. Își ascunseseră săbiile lungi în cuferele cărate de hamali, alături de halebardele femeilor. Nu păstraseră la ei decât săbiile scurte, ca să se apere.

După-masă se odihniră într-un han, încălzindu-și mâinile deasupra unei vetre neacoperite, când auziră fără să vrea discuția dintre doi bărbați.

— Ori de câte ori îmi cad ochii pe blazonul shogunului îmi dau lacrimile, zicea unul.

Sachi îi aruncă o privire. Era un tânăr cu o față rotundă, cinstită, cu ochi bulbucați și un aer cumsecade. Semăna puțin cu un pește-balon. Deși era îmbrăcat ca un țăran, nu vorbea defel ca unul. Nimeni nu mai putea ști sigur cine erau, de fapt, cei din jur. În ultima vreme, în toate hanurile se găseau anunțuri care interziceau orice fel de discuții despre politică, chiar dacă era vorba de gâlcevi aprinse între bețivi ori doar de sporovăială între femei și copii. Dar cine putea impune o asemenea regulă?

— E puțin cam târziu pentru genul ăsta de discuții, i-o trânti celălalt, un bărbat mai în vârstă, cu o față cărnoasă și ochi mici, vigilenți.

Și el purta straie țărănești, dar mâinile îi erau mult prea grăsuțe și prea curate, ca să poată păcăli pe cineva.

— Chiar crezi că noul guvern va merge? îl iscodi primul. Măcar știam la ce să ne așteptăm de la shoguni. Era pace în țară. Puteam să ne câștigăm o pâine în liniște. Cei din sud ne trag pe toți în

prăpastie. De ce-ar avea ei dreptul să ne dea nouă ordine? Sunt mai bine înarmați, atâta tot…

Se opri şi se uită iute prin jur. În încăpere se lăsase o tăcere grea.

— De a cui parte eşti tu atunci? îl întrebă cel mai bătrân, pe un ton amenințător, uitându-se aspru la cel mai tânăr.

Sachi îi aruncă o privire în treacăt, întrebându-se dacă nu era cumva vreo iscoadă, în căutarea trădătorilor față de cauza sudului.

— De partea împăratului, bineînțeles, se grăbi să-i răspundă cel mai tânăr. Dar sunt şi de partea shogunului.

— Ei cer capul seniorului Yoshinobu, grăi cu brutalitate cel mai în vârstă. Ştii bine. Seniorii din sud zic că este un trădător şi ar trebui să i se dea poruncă să-şi taie pântecele. Fii mai atent la ce spui! Cel mai bine ar fi să n-ai nicio părere.

Pe Sachi o scutură un fior, ca tăişul unei lame de gheață înfipte în inimă. Dacă plănuiau execuția seniorului Yoshinobu, aveau de gând să-i ucidă întreaga familie. Ce avea să se aleagă de prințesă, de cele trei mii de femei de la castel? Toate slujitoarele, teoretic, făceau parte din familia shogunului. Şi cum rămânea cu ea însăşi, cu Sachi? În calitatea ei de concubină a fostului shogun, oficial era soacra seniorului Yoshinobu, chit că nu-l văzuse în viața ei.

Mulțumi zeilor că numai Taki ştia cine era ea cu adevărat. Nici măcar bărbații care le însoțeau nu ştiau mai mult decât că era o doamnă de la Curte şi o sosie a prințesei. Era mai important ca niciodată să-şi păstreze secretul.

Spre seară, micul grup urca cu greu în vârful unei alte trecători. Se opriră pe creastă, gâfâind şi ştergându-şi frunțile de sudoare. În fața lor se zărea lanțul muntos, îndepărtându-se tot mai palid, până când dispărea cu totul la orizont.

Sachi observase ceva licărind jos, în depărtare. Uitându-se printre copaci, îl tot urmărea cu privirea. Era un râu, şerpuind de-a lungul văii printre crestele stâncilor cenuşii. Putea fi… râul Kiso?

— Taki, Yu-*chan*, le strigă ea. Priviți!

Fusese de atâta amar de vreme plecată, încât începuse să se întrebe dacă acele locuri nu erau doar în închipuirea ei. Rămase în picioare ascultând, încercând să desluşească susurul râului, cum se prăvălea din munți, cu apele umflate de nămeții topiți. Aproape că simțea atingerea undelor pe piele. În mintea ei înota, avântându-se în apa rece ca un peşte, alături de tânărul Genzaburo, capul cetei de copii din peripețiile lor, şi de Mitsu cea urâțică. Genzaburo plecase la

luptă, iar Mitsu ajunsese mamă. N-aveau să se mai găsească în sat, la sosirea ei.

Mai era şi altceva. Plutind deasupra văii din spatele lor, răsunând cristalin ca un clopoţel în aerul de munte, îi ajungea din urmă un zgomot, ca un tunet îndepărtat. Creştea tot mai mult. Era ca zgomotul făcut îndeobşte de *daimyo* şi de procesiunile lor, când se apropiau de sat, tropotul coloanelor mărşăluind. Se mai auzea şi un alt zgomot, un urlet, ca un codru plin de hămăitul jivinelor: voci, erau voci de bărbaţi. Dacă ce zbierau ei era un cântec, nu semăna cu nimic din tot ce ascultase ea.

Apoi îi zări. De la un capăt la altul şi de la o margine la alta, valea din care tocmai ieşeau gemea de oameni. De pe malul râului până-n pădurea ce mărginea drumul mărşăluiau bărbaţi. Nu mai văzuse niciodată atât de mulţi, nici când trecuse marea procesiune a prinţesei. Înaintau mişunând, necontenit ca o invazie de gândaci ori un val uriaş măturând totul din vale.

Soldaţi. Sudici. Putea distinge chiar caii înhămaţi la tunuri.

— Ascundeţi-vă-n pădure! şuieră Toranosuke. Vor ajunge aici cât ai bate din palme. Mai bine să-i lăsăm să treacă. Sunt nişte animale. N-au îndurare pentru femei şi copii.

Ceilalţi drumeţi se făceau deja nevăzuţi pe după copaci. Într-o clipită drumul rămase pustiu. Sachi, Taki, Yuki şi cei trei tineri se târâră de-a buşilea prin hăţişuri, împiedicându-se de bolovani, de steiuri şi de zăpada încă netopită, până când ajunseră la mare depărtare de drum. Apoi se lăsară pe vine şi aşteptară. Sunetul paşilor mărşăluind şi cântatul se auziră slab pentru o vreme, cât intrară soldaţii în poiana muntelui, apoi crescură treptat, până când pământul începu să se cutremure.

Tropotul paşilor şi al copitelor, nechezatul sălbatic al cailor, huruitul tunurilor durară ore în şir. Printre copaci mai întrezăreau uneori stindardele şi flamurile fluturând în vânt. O tobă mare bubuia într-un ritm barbar. Cântecul soldaţilor răsuna feroce, cu totul deosebit de melodiile învăluitoare pe care femeile le interpretau la *shamisen* şi la *koto* sau de cântecele gălăgioase dansate de cheflii la sărbători. După un timp, Sachi desluşi cuvintele:

„*Miya-sama, miya-sama…*
Maiestate, Maiestate, ce flutură atât de mândru
Dinaintea augustului tău cal?
Toka ton'yare, ton'yare na!"

„Au nu vezi flamurile de brocart
Poruncind pedepsirea duşmanilor Curţii?
Toko ton'yare, ton'yare na!"

„Pedepsirea duşmanilor Curţii…" Cum îndrăzneau să profereze asemenea ameninţări? Ea şi Taki, membre ale adevăratei Curţi, erau silite să se ascundă prin tufişuri, în vreme ce aceşti huligani neciopliţi din sud înaintau în veselul marş al cuceritorilor, proclamându-se stăpâni. Umilinţa era prea mare.

Shinzaemon tremura de mânie şi de ură.

— Destul! mormăi el printre dinţi.

Era atâta hărmălaie, încât nimeni nu l-ar fi auzit, oricum.

— Tremurăm ca nişte muieri. Lăsaţi-mă numai să mă iau puţin de sudicii ăştia. Am să le rup gâtlejurile!

— Nu te prosti, Shin, şuieră Toranosuke. Vrei să crapi în mijlocul drumului ca un câine de pripas? Avem bătălii mai însemnate de dat. Jertfeşte-ţi viaţa pentru Edo.

Soarele coborâse la orizont, iar norii erau tiviţi cu un roşu sângeriu, când drumul se linişti într-un târziu. Unul câte unul, drumeţii începură să se ivească dintre copaci. Lui Sachi îi era foame şi era murdară, zgâriată şi amorţită de cât stătuse pe vine, fără să se clintească atâta vreme. Cu toate acestea, ştia prea bine că nu trecuse decât avangarda. Curând urmau să treacă în drumul lor mai multe trupe.

La punctul de control de la Shinchaya li se spuse că următorul detaşament va trece a doua zi. Micul grup zorea înainte, cu capetele plecate şi ochii în pământ. Drumul era răvăşit şi brăzdat de urmele paşilor, pietrele de pavaj, sparte. Uşile unora dintre hanuri fuseseră zdrobite. Nu mai rămăsese nimic de mâncare. Soldaţii luaseră totul. Până la urmă, găsiră un han care mai avea ceva ceai. Se mulţumiră numai cu atât.

A doua zi se treziră cu noaptea-n cap. Voiau să acopere cât mai mulţi *ri* puteau, înainte ca următoarea divizie de soldaţi să-i ajungă din urmă. Femeile mergeau în faţă, urmate de hamalii care le cărau cuferele. Bărbaţii rămâneau la coadă, aşa încât cei cu care se întâlneau să creadă că erau slugi.

Se găseau pe o parte pustie a drumului principal, în inima codrilor, când văzură un şir de bărbaţi venind pe cărare. Crengile fremătau, iar sandalele lor de pai foşneau când soldaţii ieşeau de după copaci. Trebuie să fi fost douăzeci ori treizeci la număr, în

uniforme soioase, cu smocuri zbârlite de păr şi chipuri lătăreţe şi turtite. Unii aveau săbii, alţii puşti. Alţii învârteau bâte sau bastoane.

Sudici! Îi reperă în gând Sachi. Ronini! Frica i se cuibări în stomac, apoi îi urcă şi îi coborî pe şira spinării. Inima i se zbătea în piept. Gâfâia. Îşi pipăi pumnalul vârât în eşarfa de la brâu şi îşi acoperi faţa mai bine cu eşarfa. Ştia că Shinzaemon şi Toranosuke, ba poate chiar şi tânărul Tatsuemon, erau luptători neîntrecuţi. Văzuse ce uşor o salvaseră cât călătorise în palanchinul prinţesei. Dar de această dată nu aveau la ei decât săbiile scurte, iar duşmanii erau mulţi.

Bărbaţii strânseră rândurile în jurul lor, până când le blocară complet calea. Unul înaintă către Sachi, aruncându-i ocheade pofticioase. Îşi apropie faţa de a ei rânjind, dezvelindu-şi dinţii încovoiaţi. Mirosea ciudat. Ea se dădu îndărăt, măsurându-l din ochi cu dezgust. Era atât de aproape, încât îi vedea ochii mici, apropiaţi, smocurile de peri aspri ce-i acopereau buza de sus şi porii negri de pe nasul turtit. Rosti ceva cu un accent atât de neclar, încât ea nu putu înţelege un singur cuvânt din ce spunea.

El veni şi mai aproape, respirând greu. Cinci sau şase dintre ei se strânseră ameninţători în jurul ei. Îşi încleştă mâna pe pumnal, simţind şnurul cu care îi erau legate plăselele. Nu mai fusese nevoită nicicând să se folosească de tăişul lui. Nu se luptase în toată viaţa ei decât cu femei şi numai cu beţe pentru exerciţiu. Încercă să se concentreze şi să-şi aducă aminte de cele învăţate la antrenamente. Sângele însă îi vuia în urechi atât de tare, încât abia putea gândi.

Omul îşi puse mâna pe braţul ei. Îi simţea degetele strângându-o ca-ntr-o menghină. Aproape fără să-şi dea seama de ce făcea, îşi smulse pumnalul din brâu şi i-l împlântă în piept cu toată puterea. Se aştepta să întâmpine vreo rezistenţă, dar tăişul alunecă în carne la fel de uşor ca un cuţit prin *tofu*. Când îl scoase, sângele cald îi împroşcă chimonoul. Strânsoarea bărbatului slăbi. Falca îi căzu. Căsca gura la ea, înmărmurit de uimire. O spumă însângerată i se adună la colţurile gurii, iar ochii îi luciră. Scoase un suspin, apoi se dădu îndărăt, împleticindu-se. Genunchii i se îndoiră, iar el se prăvăli la pământ.

Sachi gâfâia greu. Totul se petrecuse atât de iute! Se uită în jur. Nu mai era cuprinsă de panică, ci de un calm funest, era pregătită pentru orice. Ceilalţi soldaţi o împresurară tot mai strâns.

În clipa următoare, Shinzaemon se afla lângă ea. Doborî doi oameni dintr-o singură mişcare a sabiei. Se întoarse şi se uită scurt la Sachi, de parcă ar fi vrut să se asigure că nu păţise nimic. Ochii îi

scânteiau.

Îşi dezbrăcase mâneca dreaptă a chimonoului, ca să-şi elibereze braţul cu care mânuia sabia. Avea un tatuaj, desenul unei flori de cireş, acoperindu-i umărul şi partea de sus a antebraţului. Preţ de o clipă, ochii lui Sachi căzură pe el. Hamalii, purtătorii de palanchine şi banditii aveau tatuaje, dar un samurai?... Însă n-avea timp de nedumeriri. Toranosuke şi Tatsuemon îşi lepădaseră şi ei partea de sus a chimonourilor, rămânând goi până la brâu. Le protejau din spate pe femei, ţinându-şi săbiile cu amândouă mâinile, depărtate de trupuri, cu muşchii încordaţi.

Taki îşi miji ochii. Îşi scosese şi ea pumnalul. Yuki, liniştită, îşi ridică ochii la Sachi. Şi ea îşi strângea pumnalul în mânuţa ei. Ochii ei mari şi rotunzi străluceau.

Urlând ca o haită de fiare sălbatice, soldaţii se năpustiră asupra grupului. Shinzaemon sări înainte, lovind în dreapta şi-n stânga cu sabia lui scurtă. Se lupta cu iuţeala fulgerului, zăpăcindu-i pe soldaţii care aveau arme mai lungi şi mai greu de mânuit. Se auziră un zăngănit şi scrâşnetul oţelului pe oţel pe când pară o lovitură, apoi îşi prinse atacatorul de încheietura mâinii şi îşi trecu sabia peste gâtul omului. Capul îi zbură, iar trunchiul se frânse. Auzi o sabie în spate. Se răsuci pe călcâie, pară lovitura şi, dintr-o mişcare iute, tăie gatul soldatului. Toţi trei tinerii parau, loveau, izbeau şi tăiau în carne vie. Zarva era asurzitoare. Raze orbitoare de lumină se răsfrângeau din tăişurile ce şfichiuiau aerul. Unul dintre soldaţi se dădu înapoi, clătinându-se pe picioare. Îi mai rămăsese o jumătate de falcă, limba îi atârna în afară, iar sângele îi curgea şuvoi. Braţul altuia atârna fără viaţă, cu jumătate dintre tendoane tăiate. Sudicii răniţi ţipau şi urlau.

Unul dintre ei îşi ridică puşca. Sachi nu-şi putea arunca pumnalul în el, pentru că ar fi rămas fără armă. În schimb, îşi scoase acul de păr din fier şi, în vreme ce pletele îi curgeau pe faţă, ţinti şi-l azvârli. Se arcui în aer. Simţi un val de satisfacţie, când soldatul scăpă puşca din mâini şi se dădu îndărăt împleticindu-se, acoperindu-şi faţa cu amândouă mâinile, cu sângele curgându-i printre degete.

Se porni o rafală de vânt. Un soldat se repezi la ea, cu sabia ridicată. Ea se răsuci pe călcâie, îi pară lovitura cu pumnalul şi îl înjunghie în gât.

Drumul era ud de sângele vărsat şi presărat cu trupuri mutilate, cu membre rupte şi tăiate. Restul sudicilor se întoarseră şi o luară la fugă. Toranosuke îşi ridică sabia şi o aruncă în ei. Îl lovi pe unul în

spate. Soldatul păru să şovăie, apoi se prăbuşi bufnind. Cei trei ronini îi luară la goană, urlând, sărind asupra celor rămaşi în urmă şi ciopârţindu-i. Le capturară săbiile şi puştile. Când Toranosuke îşi trase sabia din spinarea omului căzut, sângele ţâşni în aer ca un izvor cu apă neagră. Cei trei ronini cercetară drumul şi tăiară capetele trupurilor care încă se mai zbăteau.

— Armata sudicilor va veni în curând, mormăi Shinzaemon. Nu vrem să lăsăm pe nimeni în viaţă ca să vorbească.

Capetele se rostogoliră prin iarbă. Un deget butucănos zăcea în ţărână. În aer se răspândiră miasme otrăvite, duhoarea cărnii şi a sângelui, a sudorii şi a excrementelor omeneşti. Mirosurile măcelului.

Alţi drumeţi se ascunseseră printre copaci, urmărind spectacolul îngroziţi.

— Nesăbuiţilor! bodogăni unul. Acum am dat de belea.

— Vrei să fii condus de ticăloşii ăştia din sud? îl iscodi un altul. Suntem de partea voastră, le strigă el celor din grup.

Sachi îşi şterse pumnalul de chimonoul ei îmbibat de sânge. Mâinile îi tremurau. Taki găsi un chimono curat într-o boccea şi o ajută să se schimbe. Cei trei bărbaţi îşi curăţau săbiile şi îşi îmbrăcau la loc chimonourile. Pe când Sachi se ştergea pe faţă şi încerca să-şi netezească pletele, se simţi privită de Shinzaemon.

— Am nimerit unul, unchiule Shin! chiţăi Yuki. Chiar în stomac.

— Foarte bine. Ţi-ai răzbunat tatăl, o lăudă Shinzaemon.

— N-am terminat încă, îi atrase atenţia Yuki.

— Deci ăştia-s sudicii, conchise Sachi. Sunt gloată!

— Mie mi s-au părut nişte ţărănoi, spuse Shinzaemon, răsfrângându-şi buza cu dispreţ. Nu prea-s antrenaţi. Huligani brutali, dar slabi luptători cu sabia. Aşteaptă să apară adevărata armată, atunci să vezi ce-o să ne mai distrăm!

Vocea i se înduioşă.

— Eşti o adevărată luptătoare! o lăudă în surdină.

Sachi simţi cum roşea de mândrie:

— N-am mai ucis pe nimeni până acum, mărturisi ea. Nici n-am ştiut că voi fi vreodată nevoită s-o fac.

Îşi dovedise sieşi că putea mânui o armă cu tot atâta iscusinţă şi calm ca un samurai. Se uită prin jur, plimbându-şi ochii peste priveliştea măcelului. Prima oară când văzuse cadavre împrăştiate peste tot fusese atunci când Taki deschisese portiera palanchinului ei, întâia dată când îi întâlnise pe cei trei ronini. Atunci se simţise îngreţoşată. La urma urmei, ei erau duşmanii. Îi aruncă lui Taki o

privire. Aceasta îşi netezea părul, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Ar trebui să ne mişcăm repede, le sfătui Toranosuke. Vă vom duce-n sat, după care noi trebuie să plecăm mai departe. Avem o treabă.

De atunci încolo se ţinură departe de drumul principal. O luară pe potecile din codri, de-a lungul stâncilor, urcară şi coborâră râpele pe trepte şubrede din fier, în timp ce râul Kiso se rostogolea sub ei. Nu mai dădură cu ochii de sudici, le ajunseră însă la urechi bubuitul paşilor lor, răsunând ca un ecou de-a lungul văii, şi ritmurile aspre, ale cântecului lor de biruinţă.

Taki şi Yuki se luptau să înainteze, cu mâinile crăpate şi pline de sânge. Până şi bărbaţii mergeau greu pe cărările înguste, căţărându-se printre cascade. Dar lui Sachi i se părea firesc să cutreiere pădurile, descoperind potecuţe prin ceea ce se păreau a fi adâncurile de nepătruns ale codrilor, scoţând sunete care să-i sperie pe mistreţi şi pe urşi. Pădurea răsuna de trosnetul crenguţelor, pocnetul ramurilor, de răgetele şi mormăiturile ce se iveau din întuneric. Dar nu-i era frică. Hamalii o urmau, la fel de agili ca şi maimuţele, cu poverile lor grele, simţindu-se la ei acasă prin munţi.

La căderea nopţii, dădură în pădure peste coliba unui sihastru. Era pustie şi dărăpănată, dar măcar era uscată şi sigură, departe de marşul dezlănţuit al soldaţilor din sud. O curăţară de o parte dintre mormanele de frunze veştede, aprinseră un foc, apoi se cuibăriră, în hainele lor de călătorie, pe podeaua din lemn. Atât de jos se coborâse Sachi de la plecarea ei din palat. Se trezi cu dureri în oase, ţeapănă şi murdară. O dureau muşchii de la mersul trudnic din ajun.

Mergeau pe malul râului, când priveliştile începură să-i fie cunoscute.

— Ştiu unde ne aflăm, îi anunţă Sachi. Mă jucam aici în copilărie.

Un junghi îi trecu prin inimă. Începuse să se simtă în micul lor grup ca-ntr-o familie, dar odată despărţiţi n-aveau să se mai întâlnească în veci. De la ciocnirea lor cu soldaţii, ceva se schimbase între ei. Era ca şi cum ar fi căzut la o înţelegere fără să schimbe cuvinte. Shinzaemon păşea alături de ea, lăsându-i mult în urma lor pe ceilalţi. Totuşi, nu-şi vorbeau mai deloc.

Apoi ajunseră la un pârâiaş ce se rostogolea printre bolovani acoperiţi de muşchi. Sachi şovăi, prefăcându-se că se teme. Shinzaemon o apucă de mână. După ce o ajută să traverseze limba

de apă, nu-i mai dădu drumul.

Se aşezară împreună pe un tăpşan. Sub ei drumul şerpuia în umbra muntelui. Zăpada încă netopită era strânsă în troiene. Câinii lătrau. Acolo unde drumul cotea, ea întrezări câteva acoperişuri familiare, acoperite cu şindrilă cenuşie, nelustruită, prinsă cu bolovani. Mirosul de lemn ars se răspândea în aer. Era satul ei.

Shinzaemon îşi plimbă degetele pe obrazul ei şi peste păr. Atingerea îi era uşoară, atingerea unui samurai.

— Lupt cu arma în mână de când eram copil, îi mărturisi el încetişor. Este tot ce-am ştiut vreodată. Exersam în fiecare zi, cât era ziua de lungă. Tot ce doream era să fiu un mare luptător, să devin una cu sabia. Dar acum lumea mi se pare altfel. Mai largă. Eram hotărât să-mi dau viața în slujba seniorului meu, fie ce-o fi. M-ai făcut să țin la viața mea.

Se uita la ea.

— Chipul ăsta! Nu-l voi mai uita niciodată, grăi el. Când mă voi prinde în luptă, vei fi acolo, lângă mine, ca şi cum ar fi fost ieri. Şi când am să mor.

— Mă voi ruga din tot sufletul să trăieşti, zise ea. Când se termină războiul, vino să mă cauți.

El îi luă ambele mâini într-ale lui.

— Ce-ai să faci? o întrebă el. Vei rămâne aici, la ai tăi?

Cuvintele lui o tulburară. Îşi dădu seama că nu ştia ce să-i răspundă. Clătină din cap.

— Cum să mai fie familia mea, dacă am trăit departe de ei atâta amar de ani? şopti ea. Nu mai sunt cea care am fost când am plecat din mijlocul lor. Până la urmă ştiu că va trebui să mă întorc în Castelul Edo. Acolo-i locul meu.

O privi pe sub sprâncenele lui stufoase. Se încruntă puțin.

— Mai ai o şansă să ajungi până în Edo, îi spuse el. De ce nu vii cu noi? Armata sudică poate fi aici dintr-o clipă-ntr-alta. Este foarte periculos pentru tine să rămâi pe loc.

— Sunt aşa de aproape de casă, îl imploră ea, trebuie să-mi văd părinții. Este singura şansă pe care-o mai am.

O dureau cuvintele acelea, tocmai în ajunul plecării lui. N-avea să-l mai vadă niciodată. Dar asta trebuia să facă. Îşi acoperi ochii cu mâneca. Nu se cuvenea ca o femeie războinică să verse lacrimi.

Restul grupului se apropia de ei cu hamalii în urma lor. El îi strânse mâinile.

— Eşti o ființă de pe alt tărâm, glăsui el. Numai datorită războiului

mi-a fost dat să întâlnesc o făptură ca tine. Ți-am promis că te voi apăra şi aşa voi face. Nu te voi lăsa aicea singură. Toranosuke şi Tatsuemon să facă ce-or vrea. Voi rămâne cu voi, măcar până va trece armata sudică. Îi voi ajunge din urmă la Edo în câteva zile.

Îşi ridică uimită privirea la el.

— Vrei să zici…

Nu-i venea a-şi crede urechilor. El o privea cu ochii lui oblici. Ea îi dărui un surâs tremurător. Lacrimile îi curgeau pe obraji, dar nu-i mai păsa.

În vreme ce Shinzaemon îi explica hotărârea sa lui Toranosuke, Sachi observa chipul lui Taki. Era impasibil, aşa cum se cădea unei femei de rangul ei. Cu toate acestea, ochii ei mari erau ațintiți asupra lui Toranosuke, de parcă trăgea nădejde că şi el avea să rămână cu ele. Însă tânărul ridică din sprâncene, neînțelegător, ca şi cum ar fi vrut să le arate că era mai presus de asemenea imbolduri prosteşti.

— E război! le aminti el. Ați uitat? Mai ales tu, Shin. Eşti ultimul om despre care mi-aş fi închipuit c-o să se înmoaie într-un asemenea hal. Am avut dreptate. Te-ai învârtit prea multă vreme în jurul femeilor.

— Dați-mi un răgaz de două zile, se rugă Shinzaemon. Poate chiar trei. Ne vom revedea în Edo.

Toranosuke izbucni în râs şi îl bătu pe Shinzaemon pe umăr.

— Nu te pripi prea tare, Shin! îl povățui el. Nu te apuca de vitejii cu o singură mână, bine?

Sachi îşi dădu seama cu tristețe că nu lua seama la Taki. Dar nici tristețea pentru soarta bunei sale prietene nu-i putea stăvili bucuria care-i umplea sufletul.

Apoi făcură plecăciuni şi rostiră formule politicoase de mulțumire, urându-şi unii altora noroc şi drum bun. Sachi, Taki şi Yuki urmăriră, înclinându-se iar şi iar, cum Toranosuke şi Tatsuemon se urcară pe cai şi se îndepărtară în galop spre Edo. Shinzaemon, zâmbind cu gura până la urechi, le făcea semne de adio cu mâna.

Cele trei tinere se prinseră de mâini, iar Sachi le arătă drumul, coborând costişa, spre sat.

7 – O dâră de fum

I

La cotitura unde drumul cobora, Sachi se întoarse o clipă să se uite înapoi. Oftă. Drumul principal se pierdea în codrul îndepărtat, mărginit cu pini, munții împresurau valea ca zidurile unei fortărețe. Era chiar locul unde aşteptase ea cu prietenii ei, micuța Mitsu, Genzaburo cel cu membre lungi şi frățiorul ei, Chobei, venirea procesiunii prințesei. Îşi aminti cum îi ajungeau la urechi primele strigăte, plutind peste vale, confundându-se cu şoapta vântului – *„Shita ni iyo, shita ni iyo!* Jos în genunchi, jos în genunchi!”-, şi zărea stindarde răsărind printre copaci.

Rămăsese în picioare, pe gânduri, când Taki ridică un deget subțire. Se auzea un zgomot din depărtare, un urlet înfundat, nu foarte diferit de cel care-i tot ajungea la urechi în anii copilăriei. Semăna cu mugetul râului Kiso inundând câmpiile, umflat de nămeții topiți, dar ştia că nu asta era. O clipă mai târziu, sunetele se desluşiră mai clar: bubuitul tobelor mari, glasuri de bărbați răcnind un cântec barbar de biruință, tropotul şi bufnetul paşilor apăsați, scrâşnetul sutelor de sandale de pai. Era temuta armată de pacificare. Tot mai multe regimente din sud mărşăluiau din Kyoto, apropiindu-se de sat.

Nu mai era timp de pierdut. Se întoarseră şi ultimii paşi îi făcură fugind, alunecând pe cărarea înghețată. Ajunseră la un panou din lemn, pe care erau trecute numele fiecărei familii ce trăia în sat, cu propria tăbliță din lemn. Marca intrarea în sat. Lângă el se găseau un butoiaş cu apă, mereu păstrat plin de teama incendiilor, şi câteva găleți. Zăpada se aşternea peste toate, făcându-le să pară albe şi proaspete.

În toți aceşti ani, Sachi rămăsese cu amintirea caselor confortabile din lemn, cu acoperişurile lor de şindrilă cenuşie, fixată cu bolovani, atât de curate, de ordonate, cu ziduri din pietricele pe afară. Când viața i se părea grea se închipuia înapoi, printre ele. Iar acum iată că nu mai visa.

Dar ceva nu era în regulă. Satul fusese dintotdeauna înțesat de călători, plin cu femei care măturau drumul, cu ştrengari care adunau balegă de cal şi sandale de pai pierdute. Se auzeau mereu tropăitul paşilor, sporovăiala vocilor, clinchetul războaielor de țesut şi al roților de tors. Ultima oară când fusese acolo, strada era aglomerată, plină de veselie, pentru că prințesa urma să treacă.

Acum era tăcută şi pustie. Se mai simțeau încă în aer miresmele familiare de lemn ars şi supă *miso*, dar până şi cocoşii se opriseră din cântat. Fiecare casă trăsese obloanele.

Sachi, Taki şi Yuki îşi strânseră poalele chimonourilor şi o luară la goană, cu hamalii alergând după ele. Sachi aruncă în treacăt o privire în jurul lor. Shinzaemon, nonşalant, se plimba agale, cu cele două săbii prinse strâns de brâu, cu acel umblet rostogolit şi arogant pe care-l afectau samuraii, de parc-ar fi zis: „Eu să fug? Eu? Rămânea tot mai în urmă. Trecură pe lângă hanul ce aparținea micuței Mitsu şi familiei sale şi ajunseră la cel al lui Genzaburo. De cealaltă parte a drumului se întindea lungul zid ce marca splendidul han unde trăseseră nobilii *daimyo*. Hanul ei, unde locuia ea, împreună cu familia ei.

Gâfâind, femeile se aplecară să treacă pe poartă, sub ramurile nodurosului cireş pe care se cățărase Sachi odinioară, ocolind masivul zid spoit ce ascundea hanul şi pe seniorii care poposeau în el de ochii celorlalți oameni de rând. În fața lor se zăreau holul umbrit de la intrare şi veranda din lemn, unde Sachi îngenunchease când o văzuse pentru prima oară pe prințesă. Hanul era cam dărăpănat şi trist, dar totul părea neschimbat, aşa cum îşi aducea aminte: curțile neîngrijite, fântâna, hangarul pentru palanchine, şopronul, grajdurile. Dar ce se întâmplase cu rampa pe care purtătorii de palanchin obişnuiau să alerge încoace şi încolo? Fusese treaba ei s-o curețe, s-o netezească şi s-o lustruiască. Acum ierburile, buruienile şi bolovanii scoteau capul din omăt.

Sachi le conduse pe lângă casă, prin spate, spre odăile familiei şi deschise uşa grea din lemn. Scârțâitul pe care-l scoase îi era dureros de cunoscut. Ea şovăi, temându-se de ce-ar putea găsi înăuntru. Apoi trase o dată aer adânc în piept şi trecu pragul, intrând în holul cu podea de pământ. Taki şi Yuki rămaseră sfioase afară. Shinzaemon tocmai sosea şi el.

— Haideți, grăbiți-vă! le avertiză ea.

— Dar este… o casă de țăran, grăi Taki. Nu pot intra într-o casă de țăran. M-aş… m-aş spurca.

Ochii prietenei sale erau căscați cu groază. Împresurată de săbiile goale mânuite de ronini, se arătase neînfricată, dar Sachi ştia bine că, pentru Taki, să te amesteci cu țăranii era ca şi cum te-ai înconjura de sălbăticiuni. Sachi îi dărui un surâs liniştitor.

— Este casa mea, îi atrase ea atenția cu blândețe. Nu suntem țărani, ci samurai de la țară. Suntem samurai de la țară.

Înăuntru, fumul plutea în aer. Ace de pini trosneau şi şuierau arzând pe vatră, scoțând un miros parfumat, lemnos. Capacul ceainicului înnegrit de funingine atârnat deasupra focului se zgâlțâia şi clămpănea.

— E cineva acasă? strigă Sachi cu un glas ascuțit.

Vocea îi răsuna subțire şi stridentă prin holul cu grinzi înalte. Mai strigă o dată. O femeie ieşi şontâcăind. Nu i se distingea chipul în întuneric.

— Cine-i? întrebă ea cu glas tremurat.

Aştepta în picioare cu genunchii îndoiți şi cu o mână ținându-se de şold. Spatele îi era atât de încovoiat, încât capul îi ajungea aproape la genunchi. Părul îi era presărat cu fire cenuşii, iar fața era ridată şi zbârcită. Dar era acelaşi chip drag pe care Sachi îl ținuse minte de atâta amar de vreme.

— Mamă! spuse ea. Sunt eu, Sa. M-am întors acasă.

Otama rămase în picioare, cu o mână la spate, legănându-se înainte şi înapoi, uitându-se la Sachi pieziş cu ochii ei umezi.

— Sa, zise ea, pe un ton de mirare.

Cu greu se lăsă în genunchi şi îşi lipi fața de rogojina din paie decolorată.

— Nu te înclina în fața mea, mamă, o rugă Sachi.

Lacrimi îi curgeau pe obraji.

— Uită-te la tine, ce-ai mai crescut, constată Otama. Doamne, cum vorbeşti! Te-ai făcut o mare doamnă. Hai, intră repede. Soldații vor sosi dintr-o clipă-ntr-alta.

Pronunția ei de Kiso îi suna atât de familiar, la fel ca şi clinchetul stropilor de apă căzând pe prundiş, încât Sachi se trezi zâmbind printre lacrimi. Cei patru drumeți îşi dezlegară sandalele de pai, îşi scuturară hainele de praful drumului, îşi şterseră picioarele şi călcară pe rogojini. Hamalii le puseră bagajele înăuntru, aşezându-le unul peste altul, pe podeaua din lemn de pe coridorul ce se întindea dincolo de odăi. Pe drum, păruseră câteva boccele jalnice, dar aici, în casa aceasta, alcătuiau un morman. Ocupau o mare parte din spațiu.

Otama nu se arătă deloc surprinsă de faptul că se întorsese

împreună cu alți prieteni. Sachi uitase cât de simplă era viața la țară. Nu era îngrădită de regulile vieții de la Curte sau de cele din cercurile samurailor. Pentru aceştia era de neconceput ca o femeie să stea cu un bărbat, dar aici nimănui nu-i păsa. Viața era mult mai liberă şi mai uşoară. Bărbați şi femei trăiau laolaltă şi nu era nimic nefiresc în a călători cu tovarăşi de drum de ambele sexe. Părinții ei se pricepuseră întotdeauna să nu-şi facă griji prea mari în viață. Otama nici măcar nu era surprinsă de tovarăşii lui Sachi, de nobila subțire ca o scândură, palidă, de copila-samurai, de roninul cu păr des. Toate soiurile de oameni treceau pe drum.

Doi copii intrară tropăind înăuntru, cu capetele plecate. Cel mai mare îşi ridică privirea şi se uită lung la Sachi, cu ochii lui imenşi şi gravi. Sachi recunoscu părul țepos şi fața rotundă, cu ochi scrutători.

— Chobei, îți mai aminteşti de sora mai mare?

Avea numai câțiva anişori când o văzuse ultima oară. Acum avea exact vârsta lui Sachi, când plecase din sat. Şi-l închipuise deseori în asprul lui chimono cafeniu, jucându-se cu o şopârlă la marginea drumului, ca-n ultima zi când ieşiseră afară să urmărească procesiunea prințesei. Şi micuța pe care obişnuia s-o ducă în spinare, micuța Omasa. Murise. Aceasta trebuia să fie Ofuki, născută după plecarea ei.

Sachi îngenunche şi îi luă pe copii în brațe, frecându-şi nasul de pielea lor măslinie, aspră, de părul îmbibat cu mirosurile familiare de la țară, de lemn ars şi pământ.

— Unde-ai fost? o întrebă Chobei.

— Undeva foarte departe.

— Ai să rămâi cu noi acum?

— Eu aşa sper, îi răspunse Sachi, zâmbindu-i mamei sale.

— Te rog, rămâi cu noi, o imploră fetița.

Yuki se uita la Chobei. Erau aproape de aceeaşi vârstă. Măcar aici îşi găsise un tovarăş de joacă.

— Eu rămân, le anunță Yuki cu hotărâre în glas.

Cosițele ei, încolăcite ca două aripi de fluture şi prinse în creştet, se mişcară ascultătoare când ea îşi înclina capul. Pentru prima oară de când ieşiseră din Kano, fețişoara îi era luminată de un surâs.

Otama turnă apa din ceainic într-o cană de ceai, apoi aşeză mai multe ceşcuțe în jurul vetrei. Se uită lung la Sachi, cu dor, ca şi cum ar fi vrut s-o păstreze cu ea o veşnicie. Deschise gura să zică ceva. Apoi, cu un suspin, clătină din cap şi îşi întoarse ochii.

Undeva, în depărtare, se auziră strigăte şi tropot de paşi. Otama

tresări şi păli. Îşi ţinu respiraţia şi se uită de la unul la altul, cu ochii măriţi de frică.

— Voi duceţi-vă, copii! le porunci ea.

Se întoarse către Shinzaemon, care tăcea cu ochii pironiţi asupra tăciunilor, ţinând în mână o pipă cu gâtul lung.

— Nu puteţi rămâne aici, îi şopti ea. Vor veni soldaţii în orice clipă, îi vor vâna pe cei ca dumneavoastră. Este foarte murdar, dar... vă puteţi ascunde sus, în pod.

— Nu vă voi fi de prea mare folos sus, în pod, i-o întoarse Shinzaemon.

Strigătele se auzeau tot mai aproape.

— Mama are dreptate, îi atrase atenţia Sachi. Te vor urmări şi-n gaură de şarpe. Nu te poţi pune cu o armată întreagă. Pe noi, femeile, ne vor lăsa în pace.

— Trebuie să fi trecut de-acum prin locul unde ne-am întâlnit cu roninii ăia din sud, presupuse Taki, dând din cap. Trebuie să fi dat peste rămăşiţele camarazilor lor. Dacă te găsesc aici, se vor răfui şi cu noi.

— Vor masacra întregul sat, se rugă şi Sachi de el.

— Nu vă las de izbelişte!

— Nu ne mai poţi apăra dacă mori, zise Sachi.

— Soldaţii îi iau la întrebări pe toţi tinerii, îi informă neliniştită Otama. Vânează pe oricine cred ei c-ar fi de partea nordului.

Shinzaemon suspină.

— Mă rog, dacă insistaţi atâta! cedă el rugăminţilor femeilor, încruntându-se.

— Nu ieşiţi afară până nu pleacă soldaţii de aici, îi sfătui Otama, încruntându-se şi ea la tinere. Faceţi ce-oţi face, dar staţi înăuntru!

Sachi luă o lumânare şi tropăi mărunt prin casa întunecoasă, până la scările din spate. Îi dădu lui Shinzaemon un opaiţ şi un amnar, împinse în sus chepengul. Ochii lui, licărind ca ai unei pisici prin beznă, i se plimbară pe chip. Apoi se aplecă şi se căţără prin deschizătură. Ea închise chepengul şi se năpusti pe scări în jos. Mai auzi doar scândurile podelei scârţâind deasupra ei.

II

În vreme ce Otama se grăbea să le pregătească cina soldaţilor, Sachi, Taki şi Yuki rămaseră în odăile familiei, laolaltă cu copiii.

În mintea lui Sachi se perindau întâmplările zilei: răzgândirea lui Shinzaemon, faptul că rămăsese în sat cu ea. Nici nu visase vreodată că el va face un lucru atât de necugetat şi de minunat. Cuvintele lui îi reveneau în minte: „Eşti o fiinţă de pe alt tărâm". Aruncă în treacăt o privire în oglinda înnegrită, de metal, a maică-sii. Un chip palid, oval, cu o bărbie ascuţită şi o guriţă cărnoasă, ochi mari, cu luciri verzi, întunecate, alungiţi spre tâmple. În trecut, nu se mai sătura să-şi vadă faţa, verificându-şi machiajul, dar acum se uita la propriul chip de parcă nu şi-l mai văzuse niciodată. Îşi trecu degetele pe obrazul alb, neted, peste năsucul drept. Aşadar, aceasta era figura pe care o vedea el, care-i plăcea lui.

Apoi se încruntă şi îşi scutură capul. Avea nevoie de Taki ca să-i aducă aminte că se juca cu focul, că orice soi de alianţă trebuia să fie acceptată de familia fiecăruia sau, în cazul ei, de Curtea shogunului. Dacă îşi pierdea cumpătul, amândurora avea să le zboare capul de pe umeri. Cât se aflaseră pe drum, avuseseră putinţa să nu ţină cont de legi. Dar aici, în sat, trebuiau să aibă mai multă grijă. Oricum, tot ce făcuse el era să le mai dea un răgaz de câteva zile, pentru a mai fi împreună. Odată plecaţi din sat, în drum spre Edo, îşi vor lua rămas-bun, probabil pentru totdeauna. N-avea niciun rost să-şi facă griji pentru viitor. N-aveau niciun viitor împreună. Nu aveau decât prezentul.

— Ei bine, începu Taki, iată-ne iar singure.

Acum, că nu mai rămăsese decât Sachi s-o vadă, feţişoara ei subţire se posomorî. Ochii ei mari adăstau cu tristeţe în depărtări. Sachi îngenunche în spatele ei şi îi masă umerii firavi. Taki scoase un mormăit de apreciere, când Sachi se opinti asupra unui nod mai tare.

— O să-i vedem din nou prin Edo, o consolă Sachi încetişor, deşi ştia că prietena ei nu-i făcuse niciun fel de mărturisiri. Shinzaemon este atât de necugetat! adăugă ea. Toranosuke este mult mai cumpănit. Mă gândesc că ar fi rămas şi el cu noi, dar a fost obligat să se ducă la Edo.

— Nu ştiu ce m-a apucat, se lamentă Taki. Nu mai sunt deloc eu însămi, suspină ea. Va trebui să aştept să-mi treacă aceste sentimente prosteşti. La urma urmei, el este mult sub rangul meu. Ce-aş putea să sper, să-i fiu ţiitoare? Sunt o doamnă de la Curte, o să-mi petrec restul zilelor în palatul femeilor, şi cu asta basta. Este aşa de mult fum aici, înăuntru, bombăni ea, ştergându-şi ochii cu mâneca.

Sachi ştia că nu fumul îi aducea lacrimi în ochi. Îşi încolăci braţele

în jurul lui Taki şi se ghemuiră împreună într-un colţ.

Sachi era pe jumătate adormită când uşa se întredeschise. Un soldat năvăli înăuntru, apoi altul şi altul, până când intrară vreo douăzeci, treizeci de bărbaţi. Unii aveau feţele roşii, umflate, iar răsuflarea le puţea a *sake*. Învârteau în mâini săbii goale. Nici măcar nu catadicsiră să-şi scoată sandalele de pai, ci călcară încălţaţi pe *tatami*. Mirosul de mâncare, de tutun şi de sudoare se răspândi prin cameră. Sachi şi Taki se sculară iute în capul oaselor. Îi împinseră pe copii într-un colţ şi se ghemuiră în faţa lor, ca să-i apere, acoperindu-şi feţele cu poala robelor.

— Proscrişii ăia. I-aţi pitit pe aici pe undeva. Predaţi-ni-i şi nu veţi păţi nimic!

Stâlcitul accent sudic le zgârie timpanele precum schelălăitul câinilor. Arătau ca nişte javre. Erau scurţi şi îndesaţi, cu pielea ridată, înnegrită de soare, cu ochii ca două buzunare. În locul distinsei armuri de samurai, purtau straie negre, străine, cu mâneci strâmte şi pantaloni strâmţi, care le făceau picioarele să semene cu nişte beţe. Unii îşi legaseră capetele zbârlite cu o coardă, de care ataşaseră un pătrat din fier, să le apere frunţile, de parcă se ocupau cu răfuielile. Aveau creştetele nerase şi părul lung al roninilor, prins la spate în cozi de cal.

Unii îşi atârnaseră piei de câine pe după umeri. Se opriră în picioare, dinaintea femeilor, privindu-le acuzator.

Sachi se uita la ei cu ochii mari, cu o expresie nevinovată. Nici măcar nu îndrăznea să schimbe o privire cu Taki. Ştia prea bine că nu se puteau apăra singure. N-aveau halebardele la îndemână – erau ascunse după bagaje –, şi erau prea mulţi soldaţi ca să se lupte cu acele de păr şi cu pumnalele. De altfel, mai erau şi copiii. Toată lumea ştia că sudicii erau huligani, fără conştiinţă sau sentimente omeneşti. Cu obraz gros şi limbă ascuţită, aşa îi caracterizau oamenii. Dar mai erau şi curajoşi până la nesăbuinţă. Numai zeii ştiau de ce erau în stare, dacă erau provocaţi.

— Scandalagiul ăla a fost văzut venind încoace, se răsti unul, un ins corpolent, cu o figură oacheşă de bărbos şi nasul spart. Am avut de-a face cu destui ca el în Kyoto. Un tip cu un tatuaj pe umăr. O pocitanie.

Ochii lui oblici şi înguşti le priviră pieziş, cu suspiciune.

— Câţiva dintre ai noştri au fost măcelăriţi de o şleahtă de nordici, cel puţin douăzeci, din câte ne-au povestit supravieţuitorii.

Conducătorul cetei seamănă cu bărbatul pe care l-am văzut.

Sachi nu se putu abţine să nu simtă o scânteie de satisfacţie. Cel puţin douăzeci? Era fericită că avuseseră un asemenea impact.

— Dacă ascundeţi pe aici nişte fugari, predaţi-ni-i şi vă vom lăsa în pace.

Sachi se pregătea să le răspundă, când unul dintre soldaţi îşi ridică ţeava puştii şi izbi cu patul ei o uşă de dulap. Ceilalţi i se alăturară, ciuruind uşile de hârtie. Apoi se auzi zgomotul lemnului care se despica, de parcă cineva şi-ar fi aruncat suliţa în tavan. Soldaţii începură să străpungă tavanul cu baionete şi cu suliţe, urlând:

— Punem noi mâna pe ticălos. Tre' să fie pe undeva pe sus, negreşit!

Praful căzu în trâmbe, făcând pe toată lumea să tuşească. Femeile se ghemuiră, zăpăcite de zarvă şi de agitaţie.

Inima lui Sachi bătea atât de tare, încât îi era frică să n-o audă soldaţii. Îşi ridică privirea pe furiş, abia îndrăznind să respire, îngrozită la gândul că putea vedea sângele şiroind pe lama unei suliţe. Se rugă cu disperare la toţi zeii ca Shinzaemon să rămână unde-l lăsase, în celălalt capăt al casei, şi să-i dea prezenţa de spirit să se întindă pe una dintre grinzile groase şi grele.

Împletitura de bambus a tavanului atârna zdrenţuită. Sachi îşi trase eşarfa peste faţă, simţindu-se norocoasă fiindcă odaia era prea întunecată ca ei s-o poată vedea bine. Trase aer adânc în piept, se ridică în picioare şi se întoarse cu faţa spre mulţime. Gura îi era uscată, îşi spuse că se afla în sala de antrenamente, înapoi la palatul femeilor, înfruntându-şi adversara. Încercă să-şi păstreze vocea calmă.

— Unde vă credeţi, să daţi buzna într-o casă ca asta? îi luă ea la rost.

Glasul care-i ieşi din gât era la fel de egal şi de cristalin, de parcă s-ar fi găsit în palatul femeilor, poruncind slugilor. Se temuse că-şi uitase idiomul de Kiso, dar pronunţă cuvintele cu un accent perfect.

— Nu-i nimeni aici, continuă pe un ton de autoritate liniştită, câştigând încredere în sine, pe măsură ce vorbea. Ar trebui să vă fie ruşine. Asta-i casa lui Jiroemon, căpetenia satului. Nu suntem nişte ţărani, să ne împingeţi încoace şi încolo. Cum îndrăzniţi să distrugeţi o casă ca asta?

În cameră se făcu tăcere. Soldaţii căscară gura la ea.

— Nu mai e nimeni aici, în afară de noi, femeile, le repetă ea dârză.

Era liniştită şi stăpână pe ea.

— N-avem nimic de ascuns. Nu mă credeți? Veniți să vă arăt!

Îi conduse dintr-o cameră într-alta, deschizând câteva uşi glisante, arătându-le dulapurile în care se păstrau aşternuturile. Avu grijă să-i țină departe de colțul întunecat unde scările urcau în pod.

— Vedeți? le spuse ea, dând de perete un ultim şir de uşi. Nu-i nimeni aici. Doar noi.

— Muierea are ceva sânge-n vine, mormăi un soldat cu ranchiună.

— Sigur că are, căzură de acord şi ceilalți. O fi ea țărancă, dar are inimă de samurai. Ar trebui să lăsăm muierile astea-n pace.

Unul câte unul, soldații îşi puseră săbiile în teci. Pe fețele unora se citea un strop de ruşine. Se îngrămădiră la uşă, când bărbosul se întoarse dintr-o săritură.

— Vreau să mai arunc doar o ultimă privire, mârâi el, ațintindu-şi privirea suspicioasă asupra lui Sachi, care se bucură că-şi înfăşurase fața cu eşarfa.

Călcă apăsat, împreună cu alți câțiva, luminând cu opaițele lor fiece ungher întunecos. Sachi le ascultă scrâşnetul sandalelor de pai peste *tatami*, aşteptându-se ca dintr-o clipă într-alta să dea peste scări sau să se uite în sus şi să zărească chepengul. I se păru că aude un scârțâit uşor venind de undeva de sus. Speră din tot sufletul că niciunul dintre ei nu-l sesizase.

Trebuia făcut ceva. Îşi lăsă eşarfa să-i cadă de pe față, prefăcându-se că nu reuşea s-o prindă ca să şi-o aşeze la loc.

— Hei, ia uitați-vă! strigă un soldat, apucând baticul şi smulgându-i-l de pe cap. Ce frumusețe!

În clipa următoare o înşfăcase de umeri şi o izbi de perete. Lui Sachi i se tăie respirația. Îşi închipuise că nici măcar cei din sud nu puteau fi atât de brutali. Chipul omului era ciupit de vărsat, bărbia îi era țepoasă, ochii, mici ca de porc. Îşi feri chipul din cauza duhorii respirației sale.

Ceilalți se strânseră în jurul lor, dezbrăcând-o din priviri. La urma urmei, îşi dădu ea seama, pentru ei nu era decât o țărăncuță. Puteau să-i facă orice, scăpau nepedepsiți.

— Asta-i a mea, chicoti cel ciupit de vărsat, împroşcând-o cu scuipat. Pradă de război! Vino cu noi, fetițo! Noi suntem cuceritorii!

Înverşunată, Sachi încercă să-l îmbrâncească pe soldat mai încolo, căutându-şi acul de păr. Preț de o clipă, uită de toate, cu excepția trupului, cu o sudoare împuțită, ce-o țintuia de perete. Avea să-i scoată ochii, chiar dacă soldații i-ar fi ucis pe toți.

Apoi se opri. Cu un fior de groază îşi aduse aminte. Era o întreagă armată acolo. Nu se putea apăra, ar fi târât cu ea tot satul în moarte. Privindu-i pe aceşti bărbați cu duhoarea lor de brute şi pielea arsă de soare, n-avea nicio îndoială că i-ar fi masacrat pe toți.

Omul o trăgea de haine, când Taki se ridică şi se uită cu ură la soldați. Ochii ei mari aruncau fulgere şi nici măcar nu încercă să-şi ascundă elegantul accent de Kyoto. Cu glasul ei chițăit îi şfichiui pe un ton de dispreț coroziv:

— Ce sunteți voi, bărbați, sau animale?

Vocea acoperi gălăgia.

— Ar trebui să vă fie ruşine. Suntem supuşi loiali ai împăratului aici, dar nu ne vom lăsa conduşi de nişte fiare sălbatice. Deci aşa sunt sudicii! Intrați peste noi, speriind copiii. Nu ştiu ce sau pe cine căutați, dar nu se află aici. Nu vedeți? Ne-ați făcut destule stricăciuni. Nu sunteți mai breji ca animalele!

Bărbații tăcură. Unii se uitau în pământ. Bărbosul se întorsese să vadă care era problema. Îşi croi drum prin mulțimea de soldați şi îl înşfacă de umeri pe cel ciupit de vărsat, înghiontindu-l la o parte. Omul se împiedică şi căzu.

— Vrei să vezi cum îți zboară capul de pe umeri? se răsti la el bărbosul. Ai auzit ce-a zis comandantul. Lăsați-le în pace pe muieri. Trebuie să-i atragem pe localnici de partea noastră, nu să-i băgăm în sperieți. Nu-i nimeni aici. Haideți să mergem!

— Am să mă întorc, le aruncă soldatul ciupit de vărsat, mâncând-o pe Sachi din ochi.

Aruncând în jur priviri suspicioase şi mormăind printre dinți, ieşiră toți pe rând. Uşa se închise, iar în cameră se aşternu iar tăcerea. Sachi şi Taki se uitară una la cealaltă, amândouă tremurând ca două trestii plângătoare. Abia se întorsese acasă, că îşi şi vedea familia amenințată cu pieirea, îi trecu lui Sachi prin gând.

— Ar fi mai bine să ne asigurăm că Shin rămâne sus, în pod, o sfătui Taki. Se vor întoarce negreşit. Nu mi-ai spus tu că locul ăsta-i sigur? Nu-i deloc aşa!

Mult mai târziu se întoarse Otama.

— Şi ofițerii ăia! suspină ea. Cer *sake*, apoi mai mult *sake*, dup-aia mâncare, pe urmă, mai multă mâncare. Şi văd vreun sfanț de la ei? Nu. Dar ce putem face? Oricum, acuma sforăie.

Se uită în jur cu atenție. Sachi şi Taki se străduiseră să facă ordine, însă erau găuri mari în uşile dulapului, iar tavanul era

zdrențuit. Otama clătină din cap sleită şi îşi răsfrânse buzele.

— Iar prietenul tău?

Sachi aruncă o privire fugară în sus. Otama se duse în bucătărie, ridică chepengul din podea şi aduse un bol de hrişcă.

— Asta-i tot ce mi-a mai rămas, zise ea.

Aruncă ceva vreascuri sub ceaun, fierse hrişcă şi făcu un terci cafeniu. Turnă o parte din el în două boluri, tocă o ridiche murată, puse câteva felii pe cele două porții şi le aşeză pe o tavă cu două perechi de bețişoare. Se îndreptă încet, ținându-se cu o mână de spate.

Sachi se uită la ea întrebător. Înțelegea de ce două porții, probabil că Shinzaemon era lihnit. Dar două perechi de bețigaşe?... Otama îi zâmbi blajin, dar nu mai scoase o vorbă.

— Dă-mi mie! se oferi Sachi.

Ea luă tava, ridică un opaiț şi tropăi măruntel prin casa întunecată. Urcă scara în fugă, apoi bătu încetişor în chepeng şi, prudentă, îl ridică puțin.

— Shin! îl chemă ea.

Trânti chepengul. Ținând opaițul deasupra capului, mai urcă câteva trepte şi se uită pe furiş prin pod.

În uriaşul spațiu lăsat în dezordine, cu pereții săi înclinați, văzu pe dinăuntru cum arătau cele două laturi perfect îmbinate ale acoperişului. Odinioară se jucase de-a v-ați ascunselea pe acolo. Unelte țărăneşti rupte, grămezi de funii şi de cutii vechi se profilau prin lumina opaițului, aruncând umbre uriaşe. Era un frig de gheață. Îşi ridică opaițul şi mai sus.

Shinzaemon şedea cu picioarele încrucişate în mijlocul podelei prăfuite, înfăşurat într-o pătură. Lângă el zăcea o sabie scoasă din teacă. Îşi înghiți lacrimile când îl zări că se uită la ea. Fața îi era murdară de colb şi de funingine.

— Eşti teafăr, constată ea cu voce spartă. M-am speriat aşa de tare!

— I-am auzit pe sudicii ăia cum dădeau târcoale pe jos, o anunță el. Te-ai descurcat bine! Dacă ai fi țipat, aş fi ieşit prin tavan şi le-aş fi zburat capetele multora.

— Foarte bine că n-ai făcut-o! Dacă ar fi aflat că eşti aici, ne-ar fi omorât pe toți. Nu ştiam că eşti aşa de renumit, tu şi cu tatuajul ăla al tău.

Se auzi un zgomot, un foşnet. Un alt rând de dinți licări prin beznă. Mai era şi altcineva acolo. Lângă Shinzaemon se găsea un

tânăr lungan şleampăt. Sachi îl privi şi oftă. Era mai înalt şi mai musculos decât ultima oară când îl văzuse ea, iar buza de sus îi era acoperită de un păr aspru şi negru. Dar nu se putea înşela asupra surâsului poznaş şi a pletelor zbârlite. Aproape că-l şi vedea cățărându-se neînfricat pe cea mai mlădioasă dintre crengi sau țâşnind din apele râului ca un peşte.

— Genzaburo! strigă ea. Gen! Ce faci aici?

— Parc-aş şti pielea asta albă de undeva, grăi prietenul său din copilărie.

Vocea încă îi mai era uşor pițigăiată, ca a unui băiețandru. El îi surâse larg, năvalnic, ca un izvor neastâmpărat de munte.

— Mă rog, nici nu mă surprinde, spuse ea, clătinându-şi capul cu o încarnare uimită. Câtuşi de puțin. Dar ce drăcii ai mai făcut?

— Am rămas în viață, răspunse Genzaburo. A trebuit să ne cam târâm de-a buşilea pe-aici. Ne-am trezit cu vârfuri de sulițe peste tot, de parcă ne-am fi aflat în fața unui atac de baionete. Am tot dansat prin jur, până am dat peste două scânduri şi ne-am întins pe ele. Shin voia să coboare până jos şi să-i ia pe toți ca din oală. A trebuit să-l țin legat.

Shinzaemon se uita la Sachi.

— Te aşteptai să rămân aici, sus, lăsându-te să te descurci singură cu brutele alea? mormăi el.

În lumina opaițului, puteau trece drept frați. Arătau mult prea tineri ca să fie nevoie de un escadron de sudici pentru a-i scoate din ascunzişul lor.

Mai târziu, când mai reparară câte ceva dintre stricăciuni pe cât putură mai bine şi îşi întinseră saltelele, Otama îi şopti lui Sachi:

— I-am auzit pe sudicii ăia vorbind de nu ştiu care bandit. Să fie vorba de prietenul tău?

— Exagerează. A venit cu noi să ne apere.

— Nu-mi mai trebuie alte explicații. Eşti Sa a noastră. Este tot ce trebuie noi să ştim. Şi Genzaburo ăla, adăugă ea, cu un zâmbet liniştit. A tot făcut prăpăd prin vale, luptându-se de unul singur cu sudicii. Nici nu ştiu câți a doborât. În orice caz, trebuie să-i apărăm pe ai noştri.

Sachi o privi. Părul Otamei se rărise, firul se subțiase, degetele îi erau umflate, fața îi era ridată, dar iradia linişte, bunătate şi forță. Pe Sachi o cuprinse mânia pentru că, după toți aceşti ani de muncă grea, trebuia acum să-i rabde pe troglodiții din sud, călcând țanțoşi

şi distrugând totul în calea lor, tot ce clădise ea cu atâta trudă.

— Deci ofiţerii ăia din sud ne folosesc hanul?

— N-avem de ales. Tatăl tău a fost anunţat că vor veni încoace. Ni s-a poruncit să le oferim hrană şi adăpost. Totul se dărâma. Renunţaserăm să-l mai folosim ca han, de când au încetat procesiunile să mai treacă pe la noi. Când a fost asta? Acum patru ani? Cinci? Nimeni n-a mai venit să poposească pe aici. Drumeţii de rând nu-şi permit să tragă la noi. Niciun oaspete, şi douăzeci de camere de întreţinut! Am tot măturat şi am tot frecat podelele, încercând să le ţin curate, dar sunt în mare paragină. Îţi mai aminteşti ce mai frecam împreună rogojinile şi făceam aranjamente din flori în alcov, când trăgeau seniorii la noi? Erai aşa de pricepută la aranjamentele florale, Sa! Îţi şi plăcea. Iar tata se aşeza acolo, stând de vorbă cu nobilii? Erau aşa de aristocraţi, de distinşi, seniorii ăia. Mereu treceau pe la noi în aceeaşi zi, în fiecare an, fără întrerupere. Noi ştiam exact câţi oameni aduceau cu ei, câte bucate trebuia să pregătim, câte aşternuturi. Totul era pregătit pentru ei. Totul era organizat şi planificat. Şi primeam bani pentru asta, destul cât să ne descurcăm…

Se lăsă o lungă tăcere. Într-un târziu, ea zise:

— A fost foamete în sat, Sa. Recoltele au fost slabe an după an, de când ai plecat tu.

Urmă altă tăcere. Sachi simţea că era ceva ce Otama nu se încumeta să-i destăinuie. Spre dimineaţă, uşa se întredeschise şi o siluetă mătăhăloasă se ivi în prag. Se aruncă pe *tatami*, alături de toţi ceilalţi. Sachi ştiu că e tatăl ei, însă era prea târziu ca să mai stea de vorbă cu el. Când se sculă a doua zi de dimineaţă, el plecase, împreună cu Shinzaemon şi Genzaburo.

La lumina zilei Sachi putu vedea ce prăpăd făcuseră cei din sud. Drumul era plin de torţe arse. Marginile şanţurilor de scurgere se surpaseră sub greutatea atâtor bărbaţi şi cai. Terenul era o mocirlă în care se mai zăreau petice de zăpadă călcate în picioare, înnegrite şi brăzdate de urmele roţilor căruţelor în care erau trase tunurile. Copiii curăţau zoriţi balega de cal, sandalele şi potcoavele de pai rămase în drum.

Sachi ieşi s-o ajute pe maică-sa la curăţenie. Se tot ferea de soldatul ciupit de vărsat. Cum stătea în picioare, în soarele de dimineaţă, nu se putu opri să nu observe cât de dărăpănat şi de murdar ajunsese satul. Era mai sărac şi mai mic decât şi-l amintea.

Ar fi încăput întreg în casa familiei Sato din Kano, iar întregul oraş Kano ar fi intrat uşor între bastioanele Castelului Edo.

Castelul Edo. Sachi simți cum o apuca dorul. Îşi dădu deodată seama că nu mai aparținea acelui sat. Nu mai era fetița inocentă care se juca veselă, pentru care satul reprezenta lumea întreagă. Cu un suspin, se sili să revină în prezent şi li se alătură sătenilor la repararea drumului.

Toată lumea sporovăia muncind. Se părea că fata unei santinele de prin partea locului fusese siluită pe când se dusese să spele rufele la râu. Unul dintre soldații sudici nu rezistase nurilor ei. Fusese prins şi ucis. Localnicii îi aduceau capul într-o găleată. Urma să fie înfipt într-un par de bambus la marginea satului timp de trei zile, iar sub el avea să fie prins un bilet în care să se descrie nelegiuirea săvârşită şi pedeapsa primită. Era o osândă cumplită pentru o faptă ce nu era considerată de obicei o fărădelege. La urma urmei, victima nu era decât o femeie, o țărancă. Fără îndoială că ideea era să li se arate sătenilor protecția de care aveau să se bucure sub noul regim.

Sachi simți o anumită mulțumire încrâncenată. Poate era chiar omul ciupit de vărsat. Se dusese vestea întoarcerii ei. Sătenii veniră să-i ureze bun venit şi să se uite bine la copila aceasta care, plecată de mai bine de şase ani, se întorcea acum ca o mare doamnă.

— Sa, ce mai faci? Îți mai aminteşti de mine? i se adresă o femeie cu o gură ce părea prea mare pentru fața ei, plină de dinți strâmbi.

Avea un copilaş prins la spate şi în jur câțiva prichindei agățați de hainele ei de lucru zdrențăroase şi peticite.

— Sunt eu, Shige!

Shige, soția fratelui lui Genzaburo şi tânăra mireasă de la hanul de vizavi. Sachi îşi aminti cum o mai admirase. Fusese regina satului, atât de drăgălaşă şi de veselă! Acum fața i se acoperise de grăsime, obrajii îi erau brăzdați şi înnegriți de soare, fruntea i se încrețise, iar spatele începea deja să i se încovoaie. Cum de îmbătrânise atât de repede?

Kume, mireasa oloagă a fiului cizmarului, veni şontâcăind. Îmbătrânise şi ea. Numai Oman, de la hanul vecin cu cel al lui Sachi, mai păstrase o urmă din frumusețea tinereții. Chipul ei mai avea încă unele rotunjimi molatice, dar şi ea arăta sleită de puteri. Mâinile îi erau umflate şi crăpate, iar obrajii îi erau străbătuți de vinişoare roşii.

Sachi se uită la toate, cum stăteau în jurul ei, zâmbind şi râzând. Nu mai trebuiau să-i spună nimic. Ştia exact cum trăiseră în aceşti

şase ani, de când nu le mai văzuse. Aduseseră copii pe lume an de an. Îngrijiseră oaspeții de la hanuri, gătiseră, făcuseră curățenie, scoseseră apă din fântână, spălaseră rufele la râu, își săpaseră grădinile de zarzavat. Iar viața ei? Ele nici măcar nu visau la aşa ceva.

— Uită-te la tine! exclamă Shige. Aşa de tânără, ca o prințesă ii într-un basm!

— Când mai trecea lumea pe la noi, mereu întrebam ce se mai petrecea la Edo. Voiam să fim sigure că erai bine, îi mărturisi Oman. Ne-am făcut griji în privința ta, auzind de necazurile de acolo. Dar şi aici am avut destule pe cap.

N-o mai întrebară pe unde fusese sau ce mai făcuse. Poate şi lor le era teamă să privească prea adânc în prăpastia care le separa. Sachi se gândi la Urashima, tânărul şi chipeşul pescar din poveste, ademenit de fata regelui dragonilor. Îşi irosise trei ani din viață departe, în palatul ei de sub mare, dănțuind, petrecând şi făcând dragoste. Când se întorsese în satul lui, totul se schimbase. Într-un târziu, se întâlnise cu o femeie bătrână, bătrână, care-şi mai aducea aminte că auzise ea, în copilărie, de bărbatul care dispăruse în mare. Nu trei ani, ci trei veacuri trecuseră de atunci.

Sachi fusese plecată de prea multă vreme. Prea multe se întâmplaseră în viețile lor. Se depărtase prea mult de consătenii ei ca să mai poată umple prăpastia ce se căsca între ei. Îşi dorise atât de mult să se întoarcă, la fel ca Urashima. Era însă prea târziu. Satul fusese ca o ancoră pentru ea, locul în care se crezuse acasă. Dar acum nu mai era aşa cum şi-l amintea. Într-adevăr, ea era Urashima.

Povestea se termina rău. Fiica regelui dragonilor îi dăruise pescarului o cutie şi îi spusese să n-o deschidă, indiferent ce s-o întâmpla. Şezând cătrănit pe plajă, îi trecuse prin minte că darul ei era singurul lucru care-i mai rămăsese. Se hotărâse să deschidă cutia. O dâră de fum ieşise încolăcindu-se în aer. Erau toate acele trei veacuri trecute. Cum şedea pe plajă, părul îi albise, apoi trupul i se prefăcuse în pulbere. Cât ai clipi, nu mai rămăsese altceva de pe urma lui decât o grămăjoară de colb.

III

Tatăl lui Sachi, Jiroemon, şedea cu picioarele încrucişate lângă vatră când ea intră înapoi în casă. Shinzaemon şi Genzaburo erau cu

el. Dâre de fum se învârtejeau din trei pipe mici cu gâturi lungi. Fețele care se uitau unele la celelalte, deasupra tăciunilor, erau foarte grave.

— Declarat trădător, hă? glăsui Jiroemon. În curând o să-i ceară şi capul.

— Deja au făcut-o, mormăi Shinzaemon.

Sachi zăbovi în prag. Prin urmare, discutau despre fostul shogun, seniorul Yoshinobu, îşi zise în sinea ei. Încremeni în picioare, ascultând vocea joasă a lui Shinzaemon. Îndrăgea felul în care vorbea, când credea că nu erau femei prin preajmă, graiul aspru bărbătesc, acele silabe guturale.

— Au armate pe toate cele trei drumuri principale, împresurând Edo, povestea Shinzaemon. Şterg de pe fața pământului moşiile din calea lor. Toți seniorii se declară de partea sudului. Se tem să nu fie luați drept trădători dacă n-o fac.

Se opriră din vorbit când o zăriră.

— M-am întors, îi anunță Sachi cu simplitate.

Taki îngenunchease în tăcere în celălalt colț al camerei. Otama îi dăduse ceva de cusut. Nu se simțea în largul ei decât când simțea acul între degete, se plânsese ea.

De dimineață, când plecase şi ultimul dintre soldați, Taki se dusese să şadă o vreme în han. Zicea că se simțea mult mai acasă în odăile mari, cu rogojinile lor *tatami* tivite cu fir de aur, chiar aşa, învechite şi zdrențuite cum erau acum. Se mai dusese să vadă şi grădina ornamentală. Dar nu ieşise afară să se amestece printre ceilalți țărani. Sachi nici nu se aşteptase la aşa ceva din partea ei. Era o nobilă, obişnuită să trăiască ascunsă în umbra interioarelor de palat.

Acum Taki înaintă pe genunchi, apropiindu-se de ei în tăcere. Făcu ceai şi le turnă fiecăruia dintre ei câte o ceaşcă, apoi se aşeză şi ea. Jiroemon se înclină, ca şi cum ar fi rămas puțin nedumerit de faptul că o nobilă îi pregăteşte ceaiul. Apoi se întoarse către Sachi.

— Îmi pare bine să te văd, fata mea, începu el. Mica mea prințesă. Aduci soarele cu tine.

Mişcă tăciunii cu vătraiul şi îşi mai turnă un căuş de tutun în mica lui pipă. El, măcar, rămăsese neschimbat. Arăta mai bătrân, mai țeapăn, mai greoi. Coama lui de păr, prinsă la spate într-o zburlită coadă de cal, era împestrițată cu fire sure. Dar rămăsese acelaşi tată darnic, de nădejde, pe care-l ştia ea. Iar glasul îi era mai adânc şi mai liniştitor ca niciodată. Se uită la mâna lui mare, cu

unghiile înnegrite şi crăpate, amintindu-şi cum îi mai alungase spaimele de copil la atingerea ei.

— Trăim vremuri grele, murmură el încet. Foarte întunecate. Ştiam că lucrurile aveau să se schimbe, dar nu mi-aş fi închipuit că până într-atât. Am răbdat cu toții de foame. Unii ani au fost mai răi decât alții. Prețul orezului s-a ridicat până la cer. La fel şi dările noastre. Jumătate dintre tinerii noştri s-au dus pe front. Majoritatea nu s-au mai întors. Fac tot ce pot să mențin ordinea, dar mi-e greu.

Se uită la Shinzaemon şi Genzaburo.

— Unii dintre ei s-au întors şi s-au băgat în buclucuri şi mai mari, de când au venit acasă, adăugă el chicotind. Iar tinerii de prin alte părți se ivesc aducând cu ei necazuri. Genzaburo a fost dus multă vreme, chiar a fost. Numai zeii ştiu ce-a pus el la cale!

— Am fugit, mărturisi prietenul ei din copilărie, cu surâsul lui poznaş. Am intrat în rândul miliției. Nu mi-ar fi plăcut să rămân hangiu pentru tot restul zilelor mele, sau tăietor de lemne, doar să-mi plătesc dările unuia sau altuia dintre nobili. Era o vreme când trebuia să fii samurai ca să te poți înrola, dar în ultima vreme primesc pe oricine, chiar şi pe un biet țăran. Acum pot lupta mai dihai ca un samurai.

— Chiar aşa? mormăi Shinzaemon, privindu-l cu coada ochiului. Rămâne de văzut.

— Ştiu să călăresc. M-am luptat la Kyoto. Am văzut lumea.

— Shin nu mai puțin, i-o întoarse Jiroemon. Ai devenit o legendă prin părțile noastre. Nici n-am visat să te vedem în carne şi oase.

— Ne-am cunoscut la Kyoto, îl lămuri Shinzaemon pe bătrân. Gen şi cu mine am luptat umăr la umăr de câteva ori. Am fost uimit să-l găsesc sus, în pod. Dar mă tem că niciunul dintre noi nu v-a putut fi de folos azi-noapte.

— Şi tu, Sa? i se adresă Genzaburo. Satul a fost pustiu fără tine. Uită-te ce-ai mai crescut şi ce frumoasă te-ai făcut! Cine-ar fi crezut? Micuța noastră Sa, eşti ca o făptură de basm.

Ea îşi plecă ochii în pământ, intimidată de privirea lui Shinzaemon pironită pe chipul ei. Se simțea un fior de dorință în glasul lui Genzaburo, de parcă şi-ar fi dat seama că nu mai era copila care fusese odată.

— M-am întors şi eu acasă, îi răspunse ea.

Jiroemon o privi grav:

— Nu prea avem să-ți oferim mare lucru, fata mea.

Se întoarse şi rămase cu ochii la văpaia din vatră, ca şi cum n-ar

mai fi vrut să li se întâlnească ochii.

— Acum eşti o doamnă din lumea bună. Nu mai eşti aici la tine acasă. Suntem oameni sărmani, nu ne putem permite luxul cu care te-ai obişnuit tu. Rămâi cât ți-o plăcea, dar, când se termină războiul, trebuie să te întorci la tatăl tău.

Ultimele cuvinte îi ieşiră ca un suspin. Sachi le umplea ceştile cu ceai. Se opri şi îşi coborî încet brațul. Era convinsă că nu înțelesese bine. Se uită la el cu ochii goi.

— Tatăl meu? repetă încetişor.

— Nu ți-a zis nimic maică-ta?

Jiroemon rămase în aer cu ceaşca pe care avea de gând să şi-o ducă la buze. O puse jos, pe marginea vetrei, fără să se atingă de ceai. Otama tocmai intrase. Cu greutate îşi îndoi picioarele şi îngenunche. Lui Sachi îi veniră lacrimi în ochi când o văzu cât de încovoiată era de spate. Se aplecă înainte, până când capul ei se apropie foarte mult de al lui Sachi.

— Taică-tău tocmai a trecut pe aici, îi mărturisi în şoaptă. Chiar acum câteva zile. Ar fi trebuit să-ți spun, dar n-am putut, acum, când abia te-am regăsit.

Cuvintele o izbiră pe Sachi ca o lovitură de pumn. Încăperea părea să se învârtă cu ea. Shinzaemon şedea cu ochii ațintiți asupra tăciunilor, ascultând totul cu luare-aminte. Genzaburo trasa cerculețe pe *tatami* cu degetul lui subțire, măsliniu. Sachi observă dintr-odată ce frig era în cameră. Fumul plutea prin aer, înălțându-se spre grinzile înnegrite. Aroma tutunului se amesteca cu mireasma lemnoasă a conurilor de pin arzând în vatră. Bătrâna casă trosni.

— Tatăl meu? Dar… dar tu eşti tata, se bâlbâi ea.

— Tatăl tău adevărat, o lămuri cu jumătate de gură Jiroemon.

Sachi privi tăciunii. În toți aceşti ani trăiți la palat, în mijlocul haosului şi al disperării, al războiului ce amenința să izbucnească, încercată de moartea Înălțimii Sale, mereu fusese liberă să se întoarcă în sat cu gândul, să-şi depene amintirile fericitei sale copilării. Poate şi-l închipuise mai frumos decât în realitate, dar se agățase de amintirea lui ca de un talisman, ca de ceva statornic în mijlocul atâtor schimbări.

Taki îşi lăsase broderia din mâini. O privea lung, cu fața ei îngustă, înclinată într-o parte, ca şi cum ea vedea ceva ce Sachi nu zărea.

— Ce tot vorbeşti? se răsti Sachi supărată, înghițindu-şi lacrimile. Tu eşti tatăl meu, spuse ea, aruncându-i o căutătură urâtă lui

Jiroemon. Nu-mi trebuie alt tată în afară de tine!

Îşi auzea propriul glas străpungând tăcerea, rostogolindu-se ca un ecou din grinzile înalte ale încăperii. Nu era cine ştie ce surpriză pentru ea să afle că era adoptată, la fel ca jumătate din sat. Copiii treceau de la unul la altul, intrând în grija oricui avea nevoie de un fiu sau de o fiică. Dar toţi ceilalţi îşi cunoşteau părinţii naturali. Aveau obligaţii filiale faţă de ei, ca şi faţă de părinţii lor adoptivi. Era singura care nu-şi cunoscuse niciodată adevăraţii părinţi. Presupunea că se prăpădiseră, la naşterea ei, aşa încât se lipise şi mai strâns de Jiroemon şi Otama. Erau singurii părinţi de care ştia. Îşi astupă urechile cu mâinile. Nu mai voia să audă.

Dar în cugetul ei nu putea opri iureşul gândurilor ce-o rodeau de atâta vreme. Înfăţişarea ei, pielea albă de care se minunau atâta oamenii. Brocartul pe care-l adusese înapoi cu ea, tot drumul de la palatul în flăcări, trecând prin Kano. Bocceaua ce-l conţinea era aruncată neglijent pe coridor, alături de restul bagajelor. Nici măcar nu se încumetase să-l despacheteze. Aproape că-l vedea lucind în faţa ochilor, radiind căldură, ca şi cum ar fi făcut o gaură prin fragilul pătrat din mătase în care era învelit.

— Brocartul, le aminti ea răsuflând greu. Roba aia pe care mi-aţi dat-o când am plecat la palat.

— Este a ta, o lămuri Otama. Erai înfofolită în ea când ai venit la noi. Nu-i aşa, tată?

Jiroemon pufăi din pipa lui, apoi o scutură de marginea vetrei, făcând să zboare miriade de scântei.

— Daisuke zicea că-l cheamă, vorbi el cu greutate. Ne este o rubedenie mai îndepărtată. Provine dintr-o ramură a familiei care s-a mutat la Edo cu mai multe generaţii în urmă. N-am mai auzit de el de-atunci.

— Erai cel mai mititel şi mai desăvârşit bebeluş, îşi aminti Otama, cu un surâs plin de alean. Ca o zânişoară ce ne-a fost dată în grijă. Şi cu o asemenea pielicică, aşa de albă şi de moale, ca mătasea. A venit prin munţi, purtându-te înfăşurată în brocart. Poţi să-ţi închipui. Un bărbat mergând pe munte cu un prunc în braţe. Ne-a zis că ţi-a găsit doici de-a lungul drumului.

Se opri, lovi cu vătraiul în tăciunii licărind în vatră şi se şterse la ochi cu mâneca.

— Dar… mama mea, glăsui Sachi. Adevărata mea mamă. Unde era?

Vocea îi suna spartă, stridentă, ca a unui copil rătăcit prin codri.

— Ne-a spus: „Copilaşul ăsta este o fetiță plăpândă şi bună de nimic. Ce vă mai lipsea era încă o gură de hrănit, ba să mai fie şi fată. Ar fi trebuit s-o omor, ştiu. Dar nu m-a lăsat inima. Îmi este foarte dragă. Este tot ce am pe lume”. Astea au fost cuvintele lui, mi le amintesc ca acum. „Este tot ce am pe lume. Vă rog, faceți-mi o favoare. Copilaşul ăsta. Vă rog, aveți grijă de el pentru mine.”

— Se grăbea, nu-i aşa, mamă? îşi aminti şi Jiroemon.

— Era de la oraş, un adevărat nobil. Ce haine, ce eleganță! Şi aşa de chipeş, un domn, cum n-am mai văzut pe nicăieri în sat. Cât despre brocart…

— Zicea că se duce la Osaka să caute de lucru. Avea să vină înapoi să te ia cu el, când găsea ceva. Dar au trecut săptămâni, apoi luni, pe urmă ani şi el nu s-a mai întors după tine.

— Am crezut că s-a prăpădit cu zile, murmură Otama. Este groaznic să spui aşa ceva, dar nutream speranța că n-aveam să-l mai vedem vreodată la față. Erai mica noastră prințesă. Doream să te păstrăm. Şi încă mai vrem.

Sachi îşi lipi mâneca de ochi. Se înduioşă până-n măduva oaselor văzând cât de mult țineau părinții ei la ea. Dar tot mai era o întrebare care nu-i dădea pace:

— Şi mama mea? şopti ea. Deci nu ştiți… Nimeni nu ştie?…

Otama şi Jiroemon se uitară unul la altul.

— Pieptănul ăla al tău, ăla pe care-l îndrăgeşti atât, o lămuri Otama încetişor. Tot el ni l-a dat. Este al mamei tale. A spus că într-o zi, dacă vei dori să afli cine a fost ea, vei putea arăta oamenilor blazonul. Cineva are să-l cunoască.

Sachi îşi vârî mâna în mânecă şi, găsind pieptănul, îşi trecu degetele pe dinții lui. Pipăia misteriosul blazon încrustat pe el. Îl strânse în micul ei pumn atât de tare, simțind cum dinții îi intră în palmă. Era singura legătură pe care o mai avea cu maică-sa.

Otama trase adânc aer în piept:

— Şi pe urmă, chiar acum câteva zile, s-a ivit iar la uşa noastră.

O lacrimă i se scurse pe chipul ei bătrân. Nu îndrăznea să-şi ridice ochii de la focul din vatră, pentru că ştia că avea s-o piardă pe Sachi, dacă-i destăinuia toate aceste lucruri.

— După atâția ani. N-am dreptate, tată?

— A tras la hanul nostru, îi povesti mai departe Jiroemon, printre suspine grele, clătinând din cap în semn de încuviințare. Numai închipuie-ți! Altădată primeam seniori aici. Acum a dormit vărul Daisuke, tatăl tău.

— Ar fi trebuit să-l vezi, îi mărturisi Otama, scuturându-şi capul cu uimire. Ce haine mai purta! Lucruri dintr-alea de care auzi că poartă străinii. Şi părul lui! În viața mea n-am mai văzut o asemenea coafură! Tuns scurt! Încă frumos. Ceva mai îmbătrânit, s-a mai împlinit la trup, dar încă bărbat bine!

— Te căuta, o lămuri Jiroemon. I-am spus că prințesa te-a luat cu ea, că nu te-am mai văzut de ani de zile. Zicea că se duce la Edo, să te caute şi acolo.

Se auzi un foşnet, pe când Shinzaemon se lăsă pe călcâie. Nu-şi mai lua ochii încruntați de la *tatami*. Sachi îl privi uluită. Era ceva ce el văzuse şi ea încă nu pricepea.

— Mi s-a părut c-ați zis că-i târgoveț, şopti ea. Cum a fost posibil să tragă la han?

Numai un *daimyo* rămânea la han. Nimeni altcineva nu mai avea voie, cel puțin aşa stăteau lucrurile în copilăria ei.

— Mă rog, ştii şi tu cum este-n ziua de azi, se apără Jiroemon, ocolindu-i privirea. Totul s-a întors pe dos. Acum tatăl tău a ajuns cineva!

Se lăsă tăcerea.

— S-a dat cu sudicii, mormăi Jiroemon într-un târziu, căscând ochii la tăciuni. Cu unul dintre generali. Are putere astăzi.

Aşa stăteau lucrurile, prin urmare, iată ce ghicise Shinzaemon. Era de partea celor din sud... Dacă s-ar fi dovedit a fi vreun delincvent, dacă ar fi fost vreun bandit sau împătimit al jocurilor de noroc, ar mai fi înțeles. Dar să mărşăluiască spre Edo cu hoardele cotropitoare?...

— Trebuie să fi trecut unul pe lângă altul pe drum, presupuse Otama în şoaptă.

— Dacă-i de partea sudicilor, nu-mi e tată.

Cuvintele îi zburară de pe buze înainte să le poată opri.

— Nu vorbi aşa! o mustră Otama. Este tatăl tău adevărat. Dacă te vrea înapoi, n-avem ce face. El îți este rudă. Nu mai are alți copii, în afară de tine. Este datoria ta să te duci la el. N-are nimic de-a face cu ce vrei sau nu vrei.

— Sudicii poartă acum stindardul de brocart. Îşi zic armata imperială, grăi Jiroemon cu inima grea. Ei dețin sudul țării. Până şi o fată ca tine ştie asta. Şi probabil că vor lua Edo. Spun că shogunul a fugit. Cei care-l sprijină încă se mai luptă, dar nu pot face prea multe fără un conducător. Ne place sau nu, războiul e pe sfârşite. Iată cum stau lucrurile pentru noi, cei din sat. S-ar putea să-ți prindă bine că

tatăl tău s-a dat cu ei. Vei vedea.

— Mai dați-ne şi nouă o şansă, bombăni Shinzaemon. Războiul nu s-a încheiat încă, nu atâta timp cât mai pot ține sabia în mână.

Genzaburo îl înghionti cu cotul.

— Cei de teapa noastră nu-şi pot permite să se-ngrijească de treburile politice, îi atrase Otama atenția cu fermitate lui Sachi. Îți va găsi un soț bun. Cel mai bine pentru tine ar fi să te duci la el.

Sachi clătină din cap în semn de încuviințare, fără să mai scoată niciun cuvânt. Ştia, spre deosebire de ei, că mai existau şi alte legături ce o țineau în chingile lor mai strâns decât orice obligație față de acest tată necunoscut, care o abandonase de atâta amar de ani. Ea fusese unită cu Înălțimea Sa, răposatul shogun. Acum ținea pe vecie de familia lui. Oricare le-ar fi fost soarta, avea să le-o împărtăşească.

IV

Sachi rămase cu ochii la văpăia focului, mult după ce toată lumea ieşise din odaie. Genzaburo şi Shinzaemon se duseseră afară, să patruleze zona, pentru a vedea dacă nu mai veneau şi alți soldați. Genzaburo dorea să-i arate camaradului său de arme satul, zisese el, şi să se mai antreneze. Numai Taki se mai afla încă acolo, aşezată în colțul ei, brodând în tăcere.

Sachi încerca să se gândească la tot ce auzise. Crezuse că se întorsese acasă, iar acum, în schimb, simțea că-şi pierduse părinții. Cât despre sat, i se părea că se făcuse pulbere, ca Urashima. Şi ea cu ce se alegea? Cu un tată de partea celor din sud şi cu o mamă care, mai mult ca sigur, se prăpădise.

Brocartul, care păruse să răspândească o lumină supranaturală, nu mai era acum decât o boccea jalnică, aruncată pe coridor, sub un maldăr de bagaje. O scoase, o aduse în cameră şi începu să-i desfacă nodul. Abia dacă mai putea vedea. Avea ochii plini de lacrimi. Poate că şi el avea să se destrame într-o dâră de fum, ca şi ea, odată cu el. Aproape că-şi dorea asta.

Dar, cu cât se lupta mai mult cu nodul, cu atât se strângea mai tare. Apoi, deodată, fâşiile zdrențuite de mătase ale învelitorii lui cedară şi brocartul se rostogoli pe jos.

Se desfăcu, umplând odaia cu misteriosul său parfum mătăsos. Era mai frumos ca niciodată, albastru ca cerul, brodat cu flori de

prun, ace de pin şi frunze de bambus, simbolurile Anului Nou, la fel de moale şi de fin ca o petală. Nerăbdătoare, scutură țesătura. O întoarse pe toate fețele, nemaidând atenție peisajului care se unduia până la tiv. În zăpăceala ei nici nu mai putea distinge partea de sus de cea de jos. Într-un târziu, găsi ce căuta: blazonul brodat la ceafă şi pe umeri.

Îşi scoase din mânecă frumosul pieptăn din carapace de broască țestoasă încrustat cu aur. Îi scânteia în mână. Privi blazonul gravat în aur de la margine. Era acelaşi cu cel de pe brocart. Aşadar roba şi pieptănul fuseseră ale mamei sale. Nu-şi mai lua ochii de la blazon, de parcă i-ar fi destăinuit secretul, dacă se uita la el îndeajuns. Cel mai supărător lucru era că i se părea cunoscut.

Taki îşi părăsi colțul, îngenunche lângă ea şi îşi trecu brațele subțiri pe după gâtul stăpânei sale.

— Ştiu, o alină ea. Am auzit şi eu ce ți-au povestit părinții. Nu mă miră deloc. Ştiam că nu eşti de aici. Sunt oameni buni, dar nu faci parte din rândul lor. Nu te leagă de ei decât o rudenie îndepărtată.

— Blazonul ăsta… Este al mamei mele. Dacă aş şti al cui e, aş putea să-i găsesc familia. Şi pe ea.

Taki ridică țesătura într-o mână şi-şi trecu degetele celeilalte peste ea. Luă apoi pieptănul, întorcându-l pe toate fețele, dar clătină din cap în semn că nu.

— L-am mai văzut, dar nu-mi aduc aminte unde, spuse ea.

Şezură în tăcere, cercetând cu atenție brocartul şi pieptănul.

— Mă rog, glăsui Taki într-un târziu, îți pot spune un singur lucru. Asta este robă de concubină. Este un stil pe care numai concubinelor din clanul shogunului le este permis să-l etaleze. Aş spune că-i de la curtea celui de-al doisprezecelea shogun, seniorul Ieyoshi. S-ar putea, nu crezi? Nu domnea el când te-ai născut tu?

— Nu ştiu când m-am născut. A fost în Anul Câinelui, este tot ce ştiu.

— Eşti în al optsprezecelea an al vieții tale, nu-i aşa? La fel ca mine. Anul ăla a fost al Câinelui de Fier. Înălțimea Sa se mai găsea încă pe tron.

— Deci asta este roba unei concubine de pe vremea când m-am născut… conchise Sachi.

— Aşa trebuie să fie. De-asta te-au înfăşat în ea.

— Dar tu nu pricepi, Taki? Nu vezi ce înseamnă asta? Dacă asta a fost roba maică-mii, ea… trebuie să fi fost o concubină. Sau măcar trebuie să fi avut poziția asta, când m-am născut eu. Trebuie să se fi

numărat printre concubinele seniorului Ieyoshi.

— Nu se poate, grăi Taki aprigă. N-au zis părinții tăi că tatăl tău natural era târgoveț?

Se uitară una la alta. Unei concubine a shogunului nu i-ar fi fost niciodată permis să aibă o legătură de dragoste cu cineva din afară, darămite cu un orăşean netrebnic! Era de neconceput. Ar fi fost o teribilă încălcare a îndatoririlor de concubină, o faptă cumplit de nelegiuită.

— Poate că omul care te-a adus la uşa lor nu era nici el tatăl tău, sugeră Taki. Poate că i s-a poruncit să se dea drept tatăl tău adevărat. Poate că nu era decât un curier, o slugă...

— Sau poate că mama n-a fost concubină. Poate că cineva i-a dat brocartul... şopti Sachi.

Luă roba în mâini şi îşi îngropă fața în ea. Era îmbibată cu un parfum de femeie. Ce-i spunea? Se simțeau moscul, aloe, pelinul, tămâia, în amestec cu mirosul de lemn ars ce intrase în urma nenumăratelor nopți pe care tatăl ei le petrecuse pe drumuri.

Îşi aşeză brocartul pe genunchi. Era nemaipomenit de moale şi de fin. Firele de aur şi de argint ale broderiei se întăriseră cu vremea, trosnind pe când îşi plimba degetele peste ele.

Pe la tiv, se distingea caleaşca unui nobil, cu frâiele încolăcite la pământ, de parcă boii care o trăseseră hălăduiau prin alte locuri. Pe poale erau o poartă cu acoperiş de paie, cu funiile legănându-se, ca şi cum cineva tocmai s-ar fi năpustit peste pragul ei, şi o poartă rustică din împletitură de bambus. Iar brodată până la marginea mânecii se desluşea veranda unui pavilion secret cu vedere la pârâiaş... Numai o femeie frumoasă ar fi putut purta un asemenea veşmânt.

„Să presupunem că asta-i adevărul, îşi zise Sachi. Să zicem că mama chiar a fost o concubină, iar tata, un târgoveț. Ceea ce ar explica de ce mama ei nu avusese cum s-o păstreze, de ce fusese ea adusă-n sat. Trebuise să fugă cineva cu ea la țară, pentru ca nimeni să nu afle de nelegiuirea mamei ei. Dar care femeie ar cuteza să facă aşa ceva? Numai una care se lăsase pradă unei patimi atât de arzătoare, încât nu i-a mai păsat de îndatoririle sale. Şi ce secret fusese nevoită să ascundă!

Sachi oftă şi se ridică în capul oaselor. Îşi simți sângele năvălindu-i în obraji, când se gândi la Shinzaemon. Şi ea fusese pe punctul de a comite aceeaşi fărădelege. Nu-şi dăruise trupul vreunui alt bărbat, dar îl lăsase să-i pătrundă-n inimă. Să fi moştenit firea nesăbuită a mamei sale? se întrebă. Doar dacă şi-ar fi găsit mama pierdută ar fi

putut înțelege imboldurile sălbatice de care se lăsase purtată.

Se uită la Taki, care o măsura cu ochii ei mari, larg deschişi. Sachi citi în ei aceleaşi gânduri care-i treceau şi ei prin minte.

— Mama s-ar mai putea încă afla la palatul femeilor, şopti Sachi. Poate de-asta nu ştie nimeni de pe aici de ea.

— După moartea Înălțimii Sale trebuie să se fi mutat la Ninomaru, cea de-a doua citadelă, unde locuiesc văduvele, o lamuri Taki, dusă pe gânduri. La fel ca bătrâna doamnă Honju-in.

Sachi îşi aduse aminte de bătrână, uscată şi veştedă ca o frunză de toamnă. Ea fusese cea care-i spusese: „Nu eşti decât un pântece". Sachi şi Taki nu se mai întâlniseră cu celelalte concubine ale seniorului Ieyoshi. Doar doamna Honju-in avusese onoarea să-i aducă un fiu pe lume şi numai ea se bucurase de privilegiile puterii la palat. Restul se aleseseră doar cu rugăciunile.

— Taki, trebuie să-mi găsesc mama, se hotărî Sachi.

— În cazul ăsta, trebuie să ne întoarcem la Edo numaidecât, o sfătui prietena ei. Sudicii se îndreaptă spre oraş şi nu se vor lăsa până nu vor lua castelul. Femeile trebuie să fi fugit deja de acolo şi n-o să avem nicio şansă s-o mai găsim la castel.

— Oricum, trebuie să încerc.

Dar clipa înapoierii lui Sachi la Edo era şi cea a despărțirii de Shinzaemon, îşi zise-n gând. Cu cât rămâneau mai mult în sat, cu atât erau mai multă vreme împreună. Deşi sentimentele lor unul pentru celălalt erau tăinuite, se bucura că el se găsea acolo, că îi simțea prezența, că îl putea privi pe furiş la răstimpuri, că-i vedea mâinile mari, nasul delicat, felul acela rebel în care i se zburlea părul. Uneori, mai găsea câte un prilej de a se apropia ceva mai mult de el decât îi permitea eticheta, ca să-i simtă căldura trupului, mirosul sudorii lui sărate. Câteodată mâinile li se atingeau sau îi simțea ochii ațintiți asupra ei. Dar, îndată ce aveau să ajungă în Edo, toate acestea aveau să se sfârşească. El avea să se înroleze şi, cel mai probabil, să-şi piardă viața în război. Iată ce-l aştepta.

Îşi dădu seama însă că nu mai putea să-l rețină prea mult. Avea o fire mult prea lipsită de astâmpăr, ca să mai rămână într-un sat îndepărtat ori să-şi trăiască zilele învârtindu-se în preajma unei femei, deşi bănuia că şi el, ştiind că se duce la moarte, dorea să se bucure de tot ce-i ofereau aceste ultime momente din viața lui.

Tocmai împăturiseră la loc brocartul, când uşa de afară se întredeschise. Aerul înghețat năvăli înăuntru şi cu el intrară Shinzaemon şi Genzaburo. Închiseră uşa şi rămaseră în prag,

îmbujorați la față, ca şi cum tocmai atunci s-ar fi oprit din duel.

— Mă rog, norocul a fost de partea lui astăzi, recunoscu Genzaburo, ridicându-şi sprâncenele cu ironie, pe când se descălța şi îşi ştergea picioarele, înainte de a păşi pe *tatami*.

— Dar ați avut o trântă bună, zise Sachi, zâmbindu-i.

Acest prieten al său din copilărie, atât de necugetat şi de nepăsător, îi era ca un frate. În vreme ce ea se simțea împovărată de griji, el era mereu plin de viață, indiferent ce se întâmpla.

El dădu din cap.

— Nu-ți face griji din pricina prostiilor astea cu taică-tău, începu el deodată. Eu am fost adoptat de trei ori. Am patru tați, iar maică-mea adevărată trebuie să fie, probabil, vaca aia bătrână, cu fața ca de prună uscată, care administrează Casa Orhideelor. Întotdeauna vei fi aici ca la tine acasă.

— Ştiu, îl linişti ea. Dar nu mai fac parte dintre voi. Am fost prea multă vreme plecată.

Ochii ei rămăseseră pironiți asupra lui Shinzaemon. El îşi punea sabia lungă pe suportul pentru săbii. Văzu că dorea să-i spună ceva.

— Am primit veşti, o lămuri el domol. Un alt detaşament de soldați din sud a pornit din Kyoto. A venit timpul să plec mai departe, înainte să ajungă ei aici. Drumul trebuie să se fi liniştit deocamdată. S-ar putea să nu se mai ivească asemenea prilej.

Aşadar, sosise ceasul de care se temuse atâta. Dar acum era şi ea pregătită să plece. Treburi care nu sufereau amânare o chemau înapoi la Edo, la palat, în preajma prințesei şi, poate, a mamei sale.

— Am irosit destul timp lustruindu-mi săbiile, o anunță Shinzaemon, cu ochii în pământ, frecându-şi picioarele de rogojini.

Ea îi recunoscu expresia încăpățânată.

— Acum sunt bune şi ascuțite. Trebuie să iau din nou calea pribegiei, să ajut la apărarea țării. Dacă mai vrei să rămâi, poți să vii cu Gen mai târziu. El o va lua din loc peste câteva zile. Dar cred c-ar trebui să vii cu mine.

Vorbise pe un ton indiferent, ca şi cum nu i-ar fi păsat în compania cui ar fi călătorit ea, a lui Genzaburo ori a lui, dar ea-şi dădu seama că i se cerea să aleagă.

— Aşadar… te duci la Edo, trase ea concluzia.

În viespar. El îi făcu din cap semn că da. Ochii mari ai lui Taki străluciră. Întregul ei chip prinsese viață. Era limpede unde dorea să fie.

— Tu ce zici, Taki? o întrebă Sachi în linişte. Poate c-a venit timpul

să ne întoarcem şi noi la Edo. Ne vom lua halebardele la noi. Yuki va rămâne în sat, unde e în siguranță. Un copil ne-ar fi o povară, iar noi trebuie să ne mişcăm iute.

— Este o decizie înțeleaptă, o lăudă Taki, luminată toată de zâmbet. Dar va trebui s-avem grijă. Drumul va colcăi de sudici, oameni ca soldatul acela îngrozitor, ciupit de vărsat.

Sachi îşi ridică ochii la Shinzaemon şi surâse.

— Taki şi cu mine venim cu tine, hotărî ea.

8 – În viespar

I

Jiroemon scoase un suspin când Sachi îl anunță că avea să plece, surâse resemnat, ca şi cum ar fi ştiut că era inevitabil, apoi îşi înclină capul în semn de încuviințare.

— Spre Edo, nu? spuse el. Dacă n-aş avea un han de ținut şi un sat de supravegheat, aş pleca şi eu la drum cu voi. Aveți cale lungă de bătut, adăugă, fumându-şi pe îndelete pipa. Optzeci şi unu de *ri*. O să vă ia şapte până la zece zile, aş zice, poate chiar mai mult. Depinde de câtă zăpadă mai este în trecătorile din vârf. Lasă-mă să-ți dau un sfat. Oamenii mereu se grăbesc la început. Ia-o încet şi mergi întins, cruță-ți picioruşele. În felul ăsta le vei păstra în bună stare până la sfârşit. Şi să trageți la un han în fiecare seară, cu mult înainte de căderea nopții. Să nu te prindă întunericul pe munți. Shin este un flăcău de ispravă şi viteaz. O să aibă grijă de tine. Şi ține minte, fii cu ochii pe taică-tău când ajungi la Edo, că şi el va sta cu ochii pe tine.

Sachi făcu din cap semn c-a înțeles.

— N-am să uit niciodată c-am un tată aici, zise ea, frecându-se la ochi cu mâneca.

A doua zi o porniră la drum. Otama se sculase cu noaptea în cap, bătând pădurile cu piciorul în căutarea ferigilor şi lăstarilor de coada-calului pe care să-i gătească pentru ei. Se şterse la ochi cu mâneca, în vreme ce aşeza bucatele în cutiuțe de lemn lăcuit, ultimul lucru pe care-l mai putea face pentru copila ei. Şi Sachi plânse. Părea o cruzime prea mare să ajungă acasă pentru un răgaz atât de scurt şi să plece iar, în căutarea unei mame care, poate, era deja o fantomă.

Dar acum, de vreme ce se hotărâse să ia calea pribegiei, ştia că aşa era cel mai bine pentru toată lumea. Trebuia să încerce să-şi găsească mama. Taki nu-şi afla defel locul în sat şi tânjea să se întoarcă la Edo, unde, chiar dacă nu s-ar mai fi putut vedea cu Toranosuke, măcar i-ar fi fost ceva mai aproape. Cât despre

Shinzaemon, ştia că trebuie să o pornească la drum. Oricum plănuise să rămână doar câteva zile. Oricât de sfâşiate le erau inimile, trebuiau să meargă mai departe.

Yuki încuviință în linişte când Sachi îi zise că trebuia s-o lase în urmă. Îşi găsise un nou cămin aici. Ea şi Chobei deveniseră tovarăşe de joacă, iar Otama şi Jiroemon erau fericiți să le țină locul părinților pe care ea îi pierduse. Cu toate acestea, Yuki era o micuță războinică. Sachi ştia că n-avea să-i placă să rămână prea multă vreme în sat şi îi făgădui că, atunci când lucrurile se vor mai linişti, va veni înapoi s-o ia, dacă va dori să plece.

Sachi nu luă cu ea decât brocartul. Îşi lăsă restul bagajelor în urmă, povățuindu-i pe ai săi să-i amaneteze robele, dacă aveau nevoie de bani.

Cei trei drumeți aveau atât de puține bagaje, încât închiriară numai câțiva cai de povară. Îşi îmbrăcară mantalele, jambierele şi pălăriile largi de pai. Sachi şi Taki făcură toiege din halebardele lor. Jiroemon, Otama, Yuki şi copiii îi conduseră până la marginea satului, după care le făcură semne de rămas-bun cu mâinile şi se înclinară până când nu-i mai văzură. Genzaburo era şi el cu ei. Zâmbind cu gura până la urechi, le strigă din urmă:

— Ne mai vedem la Edo!

Miresmele lemnului ars şi ale supei *miso*, lătratul câinilor şi cântatul cocoşilor se risipiră în depărtare. Sachi mai auzea încă chemările Otamei, tot mai slab:

— Întoarce-te repede!

Ecoul vocii ei era secundat de modulațiile guturale ale lui Jiroemon. Cu lacrimi în ochi, ea murmură haikuul pe care Basho îl scrisese când se găsea şi el în Kiso, deşi într-un alt anotimp:

„Okuraretsu
Okuritsu hate wa
Kiso no aki.”

[„Acum sunt condus la plecare,
Acum conduc la plecare; şi pe urmă…
Este toamnă în Kiso.”]

Într-adevăr, viața nu era altceva decât un şir de petreceri la plecare, un răstimp în care te cunoşteai cu alții, ajungând să te ataşezi de ei, numai pentru a te despărți din nou. Iar la sfârşitul acestei călătorii o aştepta alt rămas-bun, când Shinzaemon avea să

se înroleze în rândurile miliției. Cu un suspin își alungă din minte acel gând.

Chiar și aici, sus la munte, unde zăpada abia începuse să se topească, câțiva cireși deja înmuguriseră. Cu o primăvară în urmă, Sachi se mai afla la castel. Își aminti cum ieșea în grădini cu femeile ei, ca să admire mugurii, văzuți prin roua frumuseții lor simple și a efemerității vieții. Să fi fost numai cu un an în urmă?

În vreme ce se îndepărtau de sat, auziră clipocitul unei ape curgătoare și zăriră în treacăt râul Kiso licărind sub ei. Drumul intra șerpuind prin codri, prin păduri de chiparoși și de pini, prin luminișuri de bambuși fremătători. Poteca era pavată cu pietre, tăiată în trepte, oriunde se povârnea. Așa cum îi sfătuise Jiroemon, mergeau încet, dar constant. Își legaseră clopoței de glezne pentru a ține departe urșii care hălăduiau prin munți. Când ajunseră la pâraie, pășiră de pe un bolovan pe altul sau săriră de pe un stei pe altul. În depărtare auzeau zornăitul clopoțeilor de la convoaiele de cai de povară ce-și croiau drum de-a lungul văii și bufnetul copitelor de boi trăgând carele încărcate cu orez, cu paie ori cu sare.

Era bine că o porniseră iar la drum. Uneori, Shinzaemon pășea în fața lor, alteori în urma lor, mereu cu ochii pe hamali și pe caii de povară. Sfioasă, Sachi își plimba privirea pe spinarea lui lată și pe părul ciufulit, asculta scrâșnetul sandalelor lui de pai pe drumul prăfuit, glasul profund, în vreme ce se răstea la hamali. Își dorea să poată încetini trecerea timpului, să prefacă fiecare clipă într-o oră…

Pătrunseseră adânc în munți, mergând pe o porțiune nebătută din drumul principal, prin pădurea deasă, când Sachi auzi voci aspre. Erau înconjurați de copaci înalți, care le tăiau calea cu trunchiurile lor groase. Mâna i se încleștă pe mânerul halebardei. Bărbați le săriră în față din copaci, învârtind amenințători bâte și seceri. Tâlhari.

Unul se năpusti direct asupra lui Sachi, lipindu-și fața de a ei.

— Plătește, mormăi el, întinzând o mână înnegrită, cu palma în sus, vorbind în dialectul din Kiso. Dă-ne o mie de *moni* de aramă.

Bărbatul avea o față cu bărbia ascuțită, ca de șobolan. Gura îi era o hrubă neagră, cu câțiva dinți galbeni înconjurați de cioturi înnegrite. Hainele îi erau zdrențuite și murdare, brațele însă îi erau vânjoase, iar ochii mici îi sticleau înfometați. Pletele îi erau legate într-un moț soios. Mai auzise de tâlhari, oameni răi care stăteau la pândă în bârlogurile lor prin părțile sărace ale orașului. În vremuri pașnice nu li s-ar fi încrucișat niciodată pașii. Ce se întâmplase cu ofițerii care păzeau drumul principal? Se părea că ordinea pe care

toată lumea o socotea de la sine înțeleasă se prăbuşise cu totul. Se dădu îndărăt cu dezgust, dar omul n-o slăbi.

— Ne, vă zic eu ce facem, îi spuse el, smucindu-şi capul spre cai. O să-i luăm p-ăştia. O să ne-ajungă.

Câțiva dintre tovarăşii lui se şi apropiau să apuce de hățurile cailor de povară. Se gândeau să-i ia brocartul!

Sachi se uită cu disperare în jur. Erau zece, poate douăzeci de tâlhari împotriva ei, a lui Taki şi a lui Shinzaemon. Tocmai se pregătea să-şi scoată halebarda din teacă, când bărbatul o apucă de încheieturi, strângându-le tare în mâinile lui osoase. Aşa costeliv cum părea, era foarte puternic. Ea se luptă cu înverşunare, cu ochii înlăcrimați de ciudă.

Deodată se auzi o respirație şuierătoare. Glasurile aspre ale bărbaților gemură:

— *Hora!*

Urmă o tăcere de mormânt. Tâlharii încremeniră. Se uită la ei uluită. Gurile li se căscau, iar ochii le ieşeau din orbite.

Se răsuci pe călcâie. Shinzaemon le ajunsese din urmă. Îşi dezbrăcase mâneca dreaptă a chimonoului ca să-şi elibereze brațul ce-i mânuia sabia, scoțându-şi la iveală umărul voinic cu tatuajul florii de cireş. Unii dintre tâlhari şi rândaşii care duceau caii de dârlogi aveau tatuaje ce li se întindeau de la coate până la genunchi şi la gât, ca o a doua piele, reprezentând scene cu luptători, cu gheişe şi cu actori Kabuki, minunat trasate şi colorate, la fel de splendide ca şi gravurile în lemn. Al lui Shinzaemon era cu totul deosebit. Era simplu şi modest.

Îşi ținea sabia în mână. Se uită la ei, încruntându-se uşor, apoi un zâmbet îi jucă pe buze, de parcă abia aştepta să se distreze un pic. În clipa următoare, tâlharii căzură în genunchi pe poteca pietroasă, aruncându-se cu fețele la pământ.

— Iartă-ne, stăpâne, iartă-ne, bolborosiră ei. Cruță-ne, cruță-ne. Ai milă!

Surâsul lui Shinzaemon se lăți. Se uită lung şi plin de dor la sabia lui, apoi o vârî la loc în teacă. Îşi trase înapoi chimonoul pe umăr şi făcu un gest cu bărbia.

Tâlharii o luară la goană, cu coada între picioare. Sachi îl privea cu uimire. Tatuajul n-avusese acelaşi efect asupra soldaților de care se ciocniseră pe drum. Ştia atât de puține despre Shinzaemon: pe unde se mai perindase, ce făcuse în viața lui.

— Mă rog, începu Taki în surdină, îndată ce o luară iar din loc. Am

avut noroc. Deci nu trebuie să ne temem de tâlhari cu Shinzaemon alături.

În acea noapte traseră la un han sărăcăcios, genul de loc în care călătorii obişnuiţi, aşa cum trebuiau să fie şi ei, rămâneau. Bărbaţii şi femeile dormeau împreună în aceeaşi cameră, ba chiar trebuiau să-şi întindă propriile aşternuturi.

Odată ce o instalară pe Taki, Sachi şi Shinzaemon ieşiră şi se aşezară pe o bancă, în faţa hanului. Stelele scânteiau pe cerul întunecat. Era atât de întuneric, încât nu mai puteau zări siluetele munţilor. Apa se scurgea prin şanţuri, iar la răstimpuri jivinele se foiau prin hăţişurile din spatele lor.

Sachi scoase un norişor din pipa ei cu gât lung. La fel ca tuturor celor din palatul femeilor, îi plăcea uneori să mai tragă un fum. Tăciunii aruncau sclipiri roşii. Un mănunchi de scântei lumină prin beznă. Stăteau aproape unul de altul, fără să se atingă totuşi.

— N-am mai văzut în viaţa mea stele aşa de strălucitoare, mărturisi şoptit Shinzaemon. Nu m-aş fi aşteptat vreodată să mă aflu într-un loc ca ăsta cu… cineva ca tine.

Stătură de vorbă până noaptea târziu. Sachi îi povesti despre copilăria ei din sat, despre scăldatul la râu, despre vremurile în care Genzaburo se luptase cu un mistreţ, despre anotimpurile din munţi, procesiunile ce treceau pe acolo şi nenumăraţii *daimyo* care poposeau la han. Într-un târziu, îi povesti de prinţesă, de alaiul ei care fusese atât de lung, încât i-au trebuit patru zile ca să treacă şi cum o luase pe Sachi cu ea, poruncind să fie adusă la Castelul Edo. Pe urmă, se opri din povestit. Nu-i mai spuse nimic de palat şi de shogun, iar el nu-i mai puse alte întrebări.

— Şi eu am trăit multă vreme prin munţi, începu el. Odinioară, pe când eram copil, îi însoţeam pe vânătorii de urşi. M-am luat de multe ori la bătaie. Părinţii mei mereu se supărau pe mine. Dar pe urmă am găsit să fac ceva folositor cu sabia mea.

— Ce-i cu tatuajul tău? îl întrebă ea cu sfială. Nu vrei să-mi spui?

— Întotdeauna mi-am dorit să fiu un luptător cu sabia priceput, mai ales de când au început problemele. Am stat un an la Academia Militară din Edo. După aceea, am auzit de un maestru care era ultimul adept al tehnicii „mâna lui Buddha". Se retrăsese pe atunci. M-am dus şi am rămas la el o vreme, în ţara zăpezilor. Odată ce ne-am iniţiat, nouă, discipolilor, ni s-a permis să ne tatuăm pe umeri câte o floare de cireş ca asta. Tâlharii de prin Japonia par să-i ştie de

frică. De-atunci n-am mai avut niciun necaz cu ei. De maestrul meu, nu de mine, se tem ei. Sau poate de „mâna lui Buddha. Poate că preferă să nu afle pe pielea lor în ce constă tehnica asta secretă.

Ea-l auzi chicotind în întuneric. Nu mai pomeniră nimic de viitor. Cu fiecare zi, se apropiau tot mai mult de Edo şi de clipa despărţirii.

Zi de zi înaintau la pas, pierduţi printre falnicele stânci ca nişte miniaturi schiţate în tuş. Uneori drumul era aglomerat, alteori mergeau singuri. Se opinteau prin trecătorile acoperite de zăpadă, privind cu veneraţie la piscurile ce se înălţau deasupra lor. Se închinau la altarele din vârful munţilor, rugându-se ca zeii să-i aibă în paza lor. În răstimpuri, urcau costişa printre copacii ce-şi ridicau vârfurile la cer, cu un frunziş atât de dens, încât drumul părea la fel de întunecat ca noaptea. Se căţărau pe stânci, mergeau pe poduri care se legănau deasupra ameţitoarelor viroage, a vadurilor de cascade şi de pâraie. Îşi croiau drum pe poteci acoperite de gheaţă şi zăpadă. Uneori, în locurile în care se topise zăpada, trebuiau să înainteze prin noroiul ce le ajungea până la genunchi.

Deveniseră o parte din nesfârşita procesiune ce popula drumul mare. Înaintau tropăind, oprindu-se uneori să-şi lege mai bine şireturile la sandalele de pai şi să-şi frece picioarele umflate şi ostenite. Purtau cu ei sandale de rezervă, legate la brâu. Le aruncau pe cele vechi când se rupeau. Când ploua sau se răcea vremea, îşi puneau pelerine de pai pentru ploaie şi mergeau în şir, ca nişte mici căpiţe de fân umblătoare. Nimeni, văzându-le în hainele lor murdare de călătoare, n-ar fi ghicit vreodată că Sachi şi Taki erau doamne de la Curte.

În fiecare dimineaţă, Sachi se încălţa cu o nouă pereche de sandale, îşi sufleca poalele chimonoului, îşi lua halebarda în mână şi o pornea plină de hotărâre. Cu fiecare zi ce trecea, simţea că prinde puteri, deşi picioarele o dureau tot mai tare, indiferent de câte ori îşi schimba sandalele de pai.

Şi Taki învăţase să umble ca o fată de la ţară. Prinsese culoare în obraji, iar ochii mari îi străluceau. Nu se mai plângea de frig şi de greutăţi. Sachi vedea cât de bucuroasă era, ştiind că se apropia de Edo, de casă.

Sachi ştia că şi ea ar fi trebuit să se bucure. Se întorcea la palat, la prinţesă, la locul unde, nu mai contenea să-şi tot repete în gând, avea să-şi găsească adevărata mamă. Cu toate acestea, mai ştia însă şi că fiece zi ce trecea o apropia tot mai tare de clipa în care avea să-

şi ia rămas-bun de la Shinzaemon.

Serile, Shinzaemon şi Sachi şedeau împreună. Uneori stăteau de vorbă, alteori păstrau tăcerea. Vorbeau despre întâmplările de peste zi, despre anii lor de copilărie, despre cărțile pe care le citiseră, muzica şi poeziile preferate. Câteodată mâinile li se atingeau. Amândoi îşi dădeau seama că ce făceau nu era bine, dar aici, pe drum, erau nişte anonimi. În orice caz, se duceau la război. Shinzaemon se aştepta să-şi piardă viața în luptă, iar Sachi n-avea habar ce urma să se aleagă de ea.

La şapte zile după ce plecaseră din sat, se opinteau prin trecătoarea Usui, ultima dintre cele patru trecători înalte de-a lungul Drumului Interior de Munte. Era un urcuş lung şi greu. Ajungând în vârf, respirând aerul rarefiat şi răcoros, ei îşi coborâră privirile peste câmpia Kanto. Undeva departe era Edo. Piscuri umbroase se înălțau în zare, mărginind câmpia precum crenelurile unei fortărețe. Shinzaemon arătă cu degetul siluetele ascuțite ale muntelui Miyogi, ale muntelui Haruna şi muntelui Akagi. La mare depărtare spre sud, sclipind la orizont, se zărea fantomatic conul desăvârşit al muntelui Fuji. Se rugară la altarul Kumano din vârful trecătorii. După aceea o porniră la drum, alunecând prin noroaiele înşelătoare, de-a lungul crestei, coborând spre oraşul Sakamoto. Pe când înaintau tot mai jos şi mai jos, îi întâmpină căldura. Lăsau în urmă iarna, intrând în primăvară.

În seara următoare ajunseră la oraşul-citadelă Takasaki. Plecară înainte de răsăritul soarelui. Nu se putură opri să nu observe trupuri fără viață legate de cruci la marginea oraşului, ca un avertisment pentru nelegiuiții cărora le-ar fi putut veni ideea să profite pe seama călătorilor. Munții, siluete monstruoase în noapte, se înălțau în urma lor până la cer. De acum încolo aveau să meargă pe câmpii.

În jurul orei calului, când soarele se înălțase pe cer de o suliță, ajunseră la un râu prea larg şi iute pentru a mai putea fi trecut cu piciorul.

— Râul Tone, grăi Shinzaemon. Odată ce-l vom traversa, vom fi ca şi ajunşi.

Râul se revărsase, cu apele umflate de topirea nămeților. Casele de pe celălalt mal erau parcă zugrăvite într-un peisaj. Pe mal, oamenii se uitau cu nelinişte la unda fluviului. Un vechi bac cu puntea plată plutea în zigzag spre ei, gata-gata, parcă, să se scufunde, împins de un barcagiu chel trăgând şi izbind cu un lung par de bambus, în vreme ce altul, ghemuit la pupa, îl cârmea. Vântul se strecura prin

stufărişul ce foşnea la marginea apei.

Un bătrân butucănos cu o centură pentru bani la brâu mormăi ceva într-un dialect atât de barbar, încât Sachi nu putu desluşi un singur cuvânt.

— Poftim? Ceri de zece ori mai mult decât face, zbieră Shinzaemon. Boşorog lacom! Țara arde, şi tu n-ai altceva în capul ăla decât să scoți cât mai mulți bani?

— Iertați-mă, cârâi moşneagul.

Sachi începea să se obişnuiască cu accentul lui.

— Asta-i prețul, domnia voastră. Vă convine, bine. Nu vă convine, iarăşi bine. Sau găsiți-vă alt mijloc de traversare.

Bacul se apropie de ei scârțâind şi trosnind din toate încheieturile, atât de plin, încât părea că se scufundă sub greutatea oamenilor şi a bunurilor. Barcagiul se lăsă cu toată greutatea pe par, aproape răsturnându-se în apă la fiecare izbitură. La pupa se înghesuiau, în jurul unui morman de cufere, hamali jigăriți, tremurând, îmbrăcați doar în fâşii de pânză legate în jurul şalelor. La prora se găseau câteva personaje bine hrănite care păreau a fi stăpânii lor. Aveau un aer de clandestinitate. Din când în când, mai aruncau un ochi peste umăr, ca şi cum ar fi fost urmăriți. Trăgându-şi mult eşarfa peste față, Sachi se uita la ei pe furiş, plină de curiozitate.

Arătau a fi negustori din Edo, ca aceia pe care obişnuia să-i vadă aducând baloturi de mătase la palat, ca să le vândă. Purtau robe costisitoare, din stofe scumpe, sobre, cu margini lucioase la gulere şi manşete. Aceşti negustori aveau însă ceva ciudat. Bărbații grupați în jurul lor aveau două săbii ce li se ițeau de sub mantalele lor de orăşeni, părând să-i păzească pe cei trei din mijloc, ale căror fețe erau ascunse sub pălării de călătorie.

Prora bacului muşcă din malul râului, iar bărbații ieşiră din el, trecând atât de aproape de Sachi, încât ar fi putut întinde mâna să-i atingă. Pe când primul bărbat păşi pe lângă ea, vântul îi încreți mânecile şi, pentru o clipă, o slabă adiere de parfum se răspândi în aer. Sachi închise ochii şi îl trase în piept. Era un amestec blând şi dulce de floare de prun, o mireasmă iernatică, cu o uşoară tentă de camelii. Omul acela nu era negustor, îşi zise ea. Niciun negustor n-ar putea avea acces la o aromă atât de sofisticată ca aceea. Mai mult, nu i s-ar îngădui s-o poarte. O amintire neclară i se trezi în minte.

Preț de o clipă, se întoarse cu gândul la palat, plutind prin marile săli cu tavanele lor casetate şi pereții strălucind de aur, iar tivul vătuit al trenei foşnind în urma ei. Femeile pe lângă care trecea

sporovăiau şi râdeau, fiecare dintre ele răspândind un parfum aparte. Se grăbea, împreună cu Taki, în urma doamnei Tsuguko, care păşea agale în fața lor, cu părul ei lung şi sur măturând podeaua. Dar încotro şi pentru ce? Îşi scotoci prin minte, străduindu-se să-şi amintească. Aroma îi dădea un sentiment înfiorător de presimțire rea.

Deschise ochii. Coborându-şi privirea, observă mâna bărbatului. Era albă, moale, cărnoasă şi îngrijită ca o mână de femeie. Un fior o săgetă prin tot trupul. Fusese lipită de rogojina din sala de audiențe a prințesei. Parfumul era atât de copleşitor, încât simțea cum îi vine amețeală. Tonul mătăsos al unui bărbat îi răsuna în urechi ca un ecou, şoptindu-i iar şi iar în infloritul idiom de la Curte că Înălțimea Sa, shogunul, era grav bolnav.

Înălțimea Sa, shogunul. Îi văzu pieptul palid şi neted, surâsul de băiețandru. Crezuse că durerea avea să mai slăbească, dar se trezi că lacrimi fierbinți Îi țâşneau din ochi. Apoi, şi-o imagină pe prințesă plângând în spatele paravanelor sale şi o auzi întrebând:

„Oguri, Oguri! Boala Înălțimii Sale este naturală?”

Oguri, iată care-i era numele. Fără să se mai gândească la ce face, îşi ridică fruntea. Nu se putea înşela asupra chipului neclintit, alb făinos, cu ochi alunecoşi, al mesagerului. O clipă ochii li se întâlniră. Ai lui nu avură nicio sclipire. Desigur, stătuse ascunsă în acea zi, aşa încât el să n-o poată vedea.

Un bărbat mai tânăr îl urma. Încă mai era un băietan, nu mai mare decât Tatsuemon. Apoi urmă un al treilea. Era atât de absorbită în amintirile ei, atât de tulburată că-l revedea pe seniorul Oguri, încât îşi lăsă eşarfa să-i cadă de pe cap. Ştia că pielea ei albă, nasul delicat arcuit şi privirea de un verde întunecat aveau să sară în ochi şi era important să nu atragă atenția asupra ei. Dar fiecare era atât de prins de propria treabă, încât nimeni nu observă nimic. De altfel, aceşti bărbați n-o mai văzuseră în viața lor. Ea nu însemna nimic pentru ei.

Recunoscu chipul uscățiv, ca de vultur, ce trecu pe lângă ea, un chip oacheş, cu fălci masive, ciupit de vărsat, cu o gură ce parcă se cresta de la sine într-o grimasă. Moțul de samurai al bărbatului se ridica, tare şi lucios, pe creştetul său ars de soare, brăzdat de riduri. Era seniorul Mizuno, care-l însoțise pe seniorul Oguri în acea înspăimântătoare zi.

Privirea lui o întâlni pe a ei, iar tulburarea îl desfigură. Gura lui cărnoasă se căscă, iar el sări înapoi, de parcă s-ar fi ciocnit de o

stafie.

— Du-te! Pleacă! Lasă-mă-n pace! Lasă-mă să trăiesc! urlă el din rărunchi.

Brațul în care ținea sabia tresări. Ea-şi aminti de acel tic. Gărzile sale îşi apucară imediat săbiile. Ochii îi ieşeau din orbite, gura i se căscase larg într-un țipăt mut. Oguri se răsuci pe călcâie, aruncând priviri furioase:

— Tăcere, şuieră el cu un glas sugrumat. Vrei să ne pierzi pe toți cu sminteala ta?

Bărbații îşi croiră drum prin mulțime, iar gărzile de corp îi zvârliră pe ceilalți la o parte, pentru a-şi face loc. Intrară în palanchine. Seniorul Mizuno se mai uita încă înapoi, holbându-se la Sachi cu ochi de fiară. Ea-i urmări cum se îndepărtau de râu, îndreptându-se spre munți, urmați de un lung convoi de hamali, care se împleticeau sub povara cuferelor. Erau patru oameni la un singur cufăr.

Taki aştepta în picioare, umăr la umăr cu Sachi:

— Bărbații ăia… I-ai mai văzut? murmură ea. Nu era?…

Dar lui Sachi tot nu-i venea să creadă, îngrozită de reacția lui Mizuno. Să fi reuşit el cumva s-o zărească în acea zi? Sigur că nu. Era imposibil s-o ştie. Dar nu se mai întâlniseră în nicio altă împrejurare. Fusese singura ocazie în care văzuse bărbați în palatul femeilor. Iar ca să-i reîntâlnească aici, pe drum… Se întreba ce-l putuse face să reacționeze aşa.

— Lucrurile trebuie să stea foarte prost în Edo, dacă până şi ei pleacă, şopti Taki. Şi felul în care te-a privit, ce să însemne asta?

Sachi clătină din cap:

— Presupun că nu sunt obişnuiți să vadă femei călătorind în libertate, îi răspunse tot în şoaptă.

Se înroşi până-n vârful urechilor. O ardea ruşinea de a fi făcut prostia să atragă atenția acelor bărbați, lăsând vălul să-i cadă de pe fața. Nu trebuia să mai fie atât de neatentă.

Bacul plutea spre Edo aproape gol. Pe lângă Sachi, Taki şi Shinzaemon, împreună cu hamalii lor, se mai găsea la bordul lui un cuplu de țărani. Apele erau umflate şi tot ce putea face barcagiul era să se țină strâns de parul său, în vreme ce ambarcațiunea aluneca pe valuri. Sachi, Taki şi Shinzaemon erau zvârliți într-o parte şi în alta, în vreme ce un vânt rece le pătrundea prin straiele subțiri, de bumbac. Spuma înghețată îi împroşca cu stropi înțepători. Pescăruşi fâlfâiau deasupra capetelor lor şi se auzeau țipete de rațe sălbatice.

Malul dinspre Edo era înțesat de chipuri speriate şi de maldăre de bagaje. Oamenii se înghesuiau şi se îmbrânceau, lovind cu coatele, ca să-şi croiască drum, răstindu-se unii la alții.

Bătrâna mea mamă este bolnavă, ea trebuie să se ducă întâi!

— Ne grăbim, am fost primii aici.

Barcagiii îi împingeau înapoi, zbierând la ei:

— Înapoi la mal! Barca-i plină!

Unii se agățau de margini şi se înghesuiau în bărci. Când bacul se îndepărtă de mal, începu să se afunde primejdios de mult în apă.

Cei trei călători străbătură codrii, trecură prin mlaştini şi printre ogoare cafenii, proaspăt semănate. Temple şi sate răsăreau ca nişte insule pe o mare de verdeață, iar prăvăliile şi tarabele erau presărate la marginea drumului mare. Norii brăzdau cerul. Nu mai erau decât douăzeci de *ri* până la Edo, doar câteva zile de mers.

Shinzaemon îşi domoli pasul, lăsându-se ajuns din urmă de Sachi. Din când în când, ea-i mai arunca câte o privire, uitându-se la nasul lui lat, la părul ciufulit, la mâinile mari, la umerii obrajilor, încercând să şi-l întipărească în memorie, ştiind ce puțin timp aveau să mai rămână împreună.

Pe măsură ce se apropiau de Edo, îşi încrucişau tot mai des paşii cu refugiați posomorâți, târându-se osteniți înainte, trăgând de care încărcate cu bagaje. Drumul era plin de ei. Se perindau lungi procesiuni de palanchine şi de litiere, săltând la trap, precedate de servitori şi urmate de şiruri de cai de povară şi de hamali purtând coşuri şi cufere. Oamenii mai nevoiaşi călcau apăsat, cu spinările încovoiate de povara boccelelor în care-şi duceau straiele şi aşternuturile, lăsând în urma lor care trase de boi somnoroşi. Se mai zăreau călugări cu capul ras, călugărițe murmurând rugăciuni şi cerşetori în zdrențe, numai piele şi os, cerând de pomană. Grupurile de pelerini mergeau agale, sporovăind, ca şi cum nimic nu s-ar fi schimbat.

Unii fredonau acel înnebunitor, sfidător, deznădăjduit refren. *„Ee ja nai ka? Ee ja nai ka?”*. Alții preluau refrenul şi, curând, întregul drum era plin de oameni care cântau, unii printre dinți, alții din rărunchi. Cu cât repetau de mai multe ori versul fără sens, cu atât ochii le sticleau mai sălbatic. Unii începură chiar să țopăie, cântând. Când totul din jur se ducea de râpă, acel cântec părea să spună că nu mai puteai face altceva decât să-ți ridici brațele în sus şi să dansezi.

Sachi şi Taki scrutară fețele sleite, neclintite, întrebându-se dacă

nu se găseau cumva printre ei şi femei de la palat. La răstimpuri, se mai auzea câte un strigăt de avertisment din depărtare, după care oamenii se îngrămădeau ca să facă loc vreunui palanchin ce gonea pe lângă ei ca vântul, purtătorii lui alergând şi ridicând colbul de sub tălpile lor încălțate în sandale de pai.

Sachi şi tovarăşii ei de drum erau singurii care se îndreptau spre Edo. Toți ceilalți fugeau din oraş.

O luară pe podul lung de peste râul Kanna la Honjo şi poposiră la o ceainărie de pe celălalt mal. Câțiva bărbați şedeau acolo, la o masă, pufăind din pipe. Purtau veşminte de târgoveți, dar vorbeau în graiul samurailor. Toată lumea părea că umblă deghizată.

— Încotro vă îndreptați? îi întrebă unul.

Era un bărbat pirpiriu, ca un şoarece, iar moțul fals îi căzuse puțin. Părea că-şi petrecuse toată viața aplecat peste registre de conturi, într-una dintre locuințele supraetajate mizere în care îşi duceau traiul samuraii de rang inferior. Sachi bănui că n-ar fi ştiut ce să facă într-o încăierare. Shinzaemon scoase un norişor de fum din pipă şi îşi smuci capul spre sud, în direcția oraşului Edo. Omului îi scăpă un şuierat ascuțit.

— Eu n-aş face asta, mormăi el, clipind în spatele lentilelor ochelarilor şi aruncându-le o privire fugară. Toată lumea pleacă de acolo. Este un oraş mort. Sudicii bat la porțile lui. Au un punct de control la Itabashi, unde iau pe toată lumea la întrebări. Se zice că s-ar afla şi la Shinagawa. Dețin controlul asupra Drumului Interior de Munte şi asupra Drumului Mării de Est. Oraşul este sub asediu. Să fiu în locul vostru, m-aş întoarce de unde am venit.

— Nu suntem decât femei, se auzi glasul subțirel al lui Sachi.

Vorbea în dialectul Kiso ca să ascundă faptul că era o doamnă de la Curte.

— Pe noi o să ne lase în pace.

— Nu vă puteți plimba pe străzi, îi avertiză bărbatul, sorbindu-şi nervos ceaiul. Este mult prea periculos. Majoritatea samurailor au plecat şi nimeni nu mai face ordine în oraş. Huligani şi vagabonzi împânzesc tot oraşul. Fiecare face ce-l taie capul.

— Majoritatea dintre aşa-zişii vagabonzi sunt din sud, spuse un alt bărbat.

Şi el arăta ca un samurai deghizat.

— Tulbură apele.

Sachi tânjea să întrebe ce se mai întâmplase la castel. Însă oamenii de rând ca aceia nu ştiau nimic despre castel sau despre cei

care-l locuiau. Tot ce putea ea face era să asculte cu atenție şi să spere că avea să audă şi ceva veşti care-o priveau nemijlocit.

Drumul şerpuia printre mlaştini şi ogoare, printre pajişti întinse de şofrănaş înmugurit, presărate până departe, spre dealurile ce se profilau la orizont. Din când în când, mai întâlneau în drum ceainării şi dughene cu acoperişuri de stuf destinate călătorilor, pentru odihnă, precum şi crânguri de cireşi.

Se târau contra curentului, când zăriră un grup de sudici în fața lor. Erau uşor de recunoscut: bărbați bondoci, îndesați, cu ochi mici şi fețe ridate, îmbrăcați în uniforme ciudate, strânse pe corp, de culoare neagră. Unii purtau pe cap coifuri țuguiate, alții, bentițe albe. Arătau ca o ceată de obrăznicături care dezertaseră şi o căutau cu lumânarea, hărțuindu-i pe cei care fugeau din Edo.

Aşteptau gata să sară la bătaie, răsfirându-se pe tot drumul. Sachi îşi dădu seama că n-aveau de ales. Erau siliți să încerce să-şi croiască drum printre ei. Iuți pasul, cu capul plecat, ținându-şi ochii în pământ, sperând că, dacă îşi închipuie că e nevăzută, aşa avea să fie şi pentru ei. Se găsea chiar în mijlocul gloatei de soldați, când îşi ridică ochii şi furişă o privire prin pânza care-i cădea ca un văl de pe pălărie. Tresări. Peste poate... Se rugă să nu fie adevărat. Îi era cunoscută mutra aceea oacheşă, ciupită de vărsat.

În aceeaşi clipă, bărbatul se aplecă, uitându-se lung la ea. O mână murdară se năpusti şi îi înşfăcă pălăria de pe cap. Ea se luptă să şi-o ia înapoi, dar degeaba.

— Măi să fie... zbieră el. Țărăncuța aia. Țărăncuța cu fețişoara aia frumuşică şi albă!

O apucă de haine şi o trase la el. Ea se luptă cu înverşunare, însă era foarte puternic.

— Îți mai aminteşti de mine? rânji el, frecându-şi fața unsuroasă de a ei şi privind-o pieziş cu ochii lui mici.

Duhnea a murdărie şi a sudoare acră. Sachi îşi răsuci capul şi se dădu îndărăt cu dezgust. Ştia că țăranii erau pradă uşoară, iar femeile, cu atât mai mult. Samuraii aveau dreptul prin lege să taie capul unui țăran, fără să fie pedepsiți, deşi nu era defel sigură dacă bărbatul acela era samurai. În orice caz, era război, iar soldații făceau ce voiau. Trecătorii îşi încetineau pasul, întorcându-se să caşte gura. Ştia foarte bine că niciunul dintre ei n-ar fi îndrăznit să-i sară în apărare.

— Nu, mormăi ea încruntată, încercând să-l dea pe om la o parte.

Înspăimântată nu atât pentru ea, cât pentru Shinzaemon, aruncă

o privire iute prin jur, ca să vadă ce se întâmpla cu el şi cu Taki. Ea ştia că acei bărbaţi îl căutaseră în noaptea în care dăduseră buzna în casa părinţilor ei. Cu inima bătându-i să-i spargă pieptul, îi izbi pe bărbat în piept cu toată puterea. El îi dădu drumul şi se trase înapoi, împleticindu-se.

— Destul, mormăi unul dintre ceilalţi soldaţi. Haideţi să mergem. O să daţi de dracu'.

Însă ochii bărbatului ciupit de vărsat sticleau. Mâna îi odihnea pe mânerul sabiei.

— Ne scuzaţi, li se adresă Sachi în dialectul Kiso. Este de neiertat pentru noi să vă pricinuim necazuri. Vă rog să ne lăsaţi să trecem.

Mult timp soldaţii şovăiră. Sachi mai făcu câţiva paşi printre ei, urmată de Taki şi de Shinzaemon. Trecătorii se adunaseră să-i privească, ţinându-se la distanţă. Fumul se ridica din coşurile micilor prăvălii ce se înşirau la marginea drumului. Cireşii erau plini de boboci roz. Totul era limpede, de parcă vedea lumea pentru ultima oară. Şi în mintea ei era totul clar. Era gata pentru orice i s-ar fi întâmplat.

Unul dintre soldaţi îi ieşi înainte, tăindu-i calea.

— Hei! Ce faceţi voi, ţăranii, cu arme ca alea? se răsti el. E împotriva legii. Predaţi-le şi dup-aia puteţi să vă vedeţi de drum.

Apoi, bărbatul ciupit de vărsat zbieră:

— Aşteptaţi!

Se uita la Shinzaemon:

— Omul ista d-acilea. L-am mai văzut pe undeva. Nu-i ăl de ne-a ucis tovarăşii în Kiso? Ala... proscrisul ăla. Ia hai să ne uităm la umăru' matale!

Soldaţii se întoarseră spre el, dând din cap. Shinzaemon se opri în drum. Îi măsură din ochi, răsfrângându-şi buza cu dispreţ. Sprâncenele i se încruntară. Sachi înţelegea că în clipa aceea el îşi calcula şansele. Cincisprezece, poate douăzeci de-ai lor, împotriva lui. Dar mai avea şi câteva femei pe care trebuia să le protejeze, aşa încât nu-şi putea asuma asemenea riscuri. Trebuia să rămână în viaţă, fie ce-o fi. „A supravieţuit toţi anii aceştia, îşi spuse ea în sinea ei. N-are de gând să-şi caute încă moartea şi nici noi nu vom pieri."

Îşi ţinea halebarda în mână. Se folosea de ea ca de un toiag. Într-o clipă şi-o scoase din sac şi din teacă. Lama sclipi orbitor. Se întoarse cu gândul la sala de antrenament de la palat. Parcă şi auzea vocea profundă a doamnei Masa îndemnându-le să nu mai stea pe gânduri, să-şi golească mintea, să se lase pradă mişcărilor trupului.

Halebarda era grea, mai grea decât o prăjină de exercițiu. Când o flutura prin ier, prindea viteză. O făcea să se simtă înaltă, puternică, sigură pe ea.

Îi aruncă o privire lui Taki. N-o mai văzuse niciodată atât de însuflețită. Ochii îi străluceau. Îşi scosese şi ea halebarda din teacă. Nu mai avuseseră niciodată până atunci prilejul să lupte cu ele. Acum venise clipa să pună la încercare anii de antrenament. Dacă-şi pierdeau viața, îşi zise Sachi în gând, aveau să moară toți trei împreună. Îşi adună puterile. Era gata.

Doi soldați îşi traseră săbiile şi se năpustiră asupra lui Shinzaemon. Dar el fu mai iute. O mână zbură prin aer. Cei doi se dădură îndărăt, clătinându-se. Unul încă-şi mai ținea brațul întins, sângele curgând în şuvoaie din încheietura mâinii retezate. Shinzaemon nu-şi lua ochii de la soldați, în vreme ce-şi ştergea lama sabiei de sânge.

Mai mulți bărbați scoaseră săbiile. Tăişurile scânteiară în soare, cu scăpărări de fulgere. Paşii li se învălmăşiră. Metalul făcu să răsune alt metal cu un zăngănit asurzitor. Apoi se auziră zbierete şi mormăieli. Oamenii în uniforme negre se dădeau înapoi, clătinându-se, însângerați. Unuia îi curgea sânge din braț, altuia falca îi atârna cât pe ce să se desprindă. Un altul se ținea de pântece, din care i se revărsau mațele.

Shinzaemon încă mai stătea în picioare. Taki se repezi la dreapta lui, învârtindu-şi halebarda deasupra capului. Sachi era în spatele ei.

— Ăştia nu-s țărani, îl auzi ea zicând pe unul dintre soldați.

Ştia că adevărul avea să iasă la lumină îndată ce vor pune mâna pe arme. Numai femeile samurai mânuiau halebarde. Iar ele nu erau nişte simple femei samurai, ci doamne de la Curte, antrenate să lupte pentru a apăra viața Înălțimii Sale. Bărbatul ciupit de vărsat profită de prilej. Cu sabia scoasă, îi ieşi înainte. Sachi îşi ridică halebarda.

— Să nu faci vreo prostie, o luă el peste picior, iar fața pocită i se schimonosi într-un rânjet. O să-ți faci singură rău.

El o ocoli, ținându-se la o distanță mare de tăişul armei ei. Ea rămase în picioare, pregătită, cu halebarda îndreptată spre el. Pe măsură ce el se învârtea în jurul ei, se mişca şi ea. Ştia că halebarda putea bate mai departe decât sabia. Trebuia să-l țină la distanță. Dacă se apropiau prea mult, el avea mai multă forță decât ea. Inima îi bătea să-i spargă pieptul, dar Sachi îşi păstră cumpătul.

— N-am de gând să-ți stric fetişoara drăgălaşă, îi strigă el deasupra scrâşnetului şi zăngănitului de arme. Lasă arma aia jos şi o

să scapi cu bine.

Sachi nu scoase un cuvânt. Ținea halebarda cu ambele mâini, urmărindu-i cu ochii fiecare mişcare. Dacă îndrăznea să vină în bătaia halebardei, al ei avea să fie.

Amândoi dansară înainte şi înapoi. Zâmbind cu gura până la urechi, el făcu un pas spre ea. Sachi zări soarele scânteind pe lama sabiei ridicate. Cu un țipăt, ea se repezi înainte fluturându-şi halebarda, străpungându-i pantalonul şi ciuntindu-i pulpa. Îşi ridică arma şi se răsuci pe călcâie, pregătită pentru următoarea lovitură. El sări înapoi cu un urlet, cu chipul schimonosit de durere. Pe cracul pantalonilor săi negri se vedea crescând o pată umedă.

— Acu' chiar m-ai supărat! răcni el.

Se întunecă la față şi se umflă ca un broscoi. Se năpusti asupra ei, fluturându-şi sabia cu amândouă mâinile. Dar halebarda era mai lungă.

Sachi îl aştepta liniştită, păstrându-şi cumpătul. El îşi ridică sabia. Ea sări înainte şi pară lovitura cu tăişul halebardei. Se auzi un zăngănit asurzitor. Forța loviturii o împinse câțiva paşi înapoi, clătinându-se pe picioare. Ea alunecă şi se propti într-o mână. Pe când îşi înălța privirea, văzu sabia şfichiuind aerul în direcția ei. Înainte să apuce să tragă aer în piept, îşi ridică halebarda şi pară lovitura. Răsuci tăişul. Simți curentul de aer, duhoarea bărbatului în timp ce se împleticea înainte, pierzându-şi echilibrul.

Sări în picioare şi se întoarse, țintindu-i pieptul cu vârful halebardei. Părul i se revărsase despletit peste față. Nu simțea niciun fel de frică, doar un soi de exaltare sălbatică.

Cu colțul ochiului, îl văzu pe Shinzaemon cum se lupta ca un nebun, lovind, străpungând, parând lovituri, trecându-şi sabia prin piepturile bărbaților şi tăindu-i în două. Taki se afla la dreapta lui, izbind cu halebarda în trupurile sudicilor, ce se îngrămădiseră într-un morman în fața lor. Dar fuseseră împinşi înapoi de atacul celorlalți. Trebuia să termine repede şi să le sară în ajutor.

Omul se ridică greoi în picioare, urlând ca o fiară rănită. O atacă. Ea-i văzu ura în ochii mici şi negri. Larma bătăliei, zăngănitul şi scrâşnetul metalului, țipetele de războinic ale lui Shinzaemon, vaietele de durere se stinseră treptat. Se lăsă o tăcere sinistră. În toată lumea nu mai erau decât ei doi. Halebarda îi devenise o parte din trup.

Ea îşi aținti ochii într-ai lui. El îşi flutură sabia. Ea sări înapoi, în vreme ce tăişul sabiei se ciocnea de lama halebardei. Atunci ea țâşni

înainte şi se lăsă într-un genunchi. Îşi flutură halebarda foarte hotărâtă, țintindu-i beregata. Simți greutatea tăişului, viteza pe care o luase, îi auzi şuieratul prin aer. Atunci, deodată, fața ciupită de vărsat zbură în sus învârtindu-se. Se uită cu uimire la halebardă. Lama îi trecuse prin grumazul vânjos al bărbatului la fel de uşor ca un cuțit prin apă. Trupul fără cap se împletici mai departe, cu sângele țâşnindu-i din gâtlej ca dintr-o fântână arteziană, apoi se lăsă pe o rână şi se prăbuşi la pământ. Capul se rostogoli peste drum şi sări în şanț. Apa se despărți în jurul lui, înroşindu-se.

Sachi se dezmetici şi se aruncă în luptă. Văzu că Shinzaemon fusese rănit. Se lupta cu mâna stângă, iar sângele îi curgea şiroaie din brațul drept. Şi, indiferent câți duşmani cădeau, mai mulți preluau atacul.

Deodată se auzi un bubuit, atât de tare, încât aproape că le sparse timpanele. Sachi tresări şi se uită în jur neliniştită. Cunoştea acel zgomot, deşi nu-l mai auzise niciodată atât de aproape. Sunetul focului de armă. Toată lumea îngheță. Se auzi altă împuşcătură.

Jumătate dintre sudici erau trântiți la pământ, mormăind sau țipând de durere. Unii zăceau tăcuți. Taki şi Shinzaemon se rezemară de armele lor, ştergându-şi fețele de sânge şi sudoare. Hainele le erau zdrențuite, părul li se ițea în smocuri ciufulite, dar, în afară de rana din brațul tânărului, păreau teferi. Sachi alergă la el:

— Sunt bine, o linişti Shinzaemon, strâmbându-se în vreme ce-şi sfâşia o bucată din poalele chimonoului, ca să-şi bandajeze rana. Încă o cicatrice!

Trecătorii se țineau la o distanță destul de mare, de unde priveau totul, cu chipuri neclintite. La sunetul împuşcăturilor se aşternu o tăcere grea. Apoi începură să țipe şi să fugă în toate direcțiile. În tot acel tărăboi, nimeni nu observase câteva palanchine care se iviseră însoțite de o escortă de samurai. Două făpturi săriră din ele şi se năpustiră asupra mulțimii, ținându-şi puştile deasupra capetelor. Vălătuci de fum ieşeau din țevile lor.

Dar erau bărbați, sau căpcăuni? Aveau doi ochi, două urechi şi două mâini, însă erau mari şi cărnoase, ca de uriaşi. Țestele şi umerii li se înălțau deasupra mulțimii. Chipurile le erau colțuroase, nu netede şi rotunde, iar nasurile, monstruos de mari. Să fie ei *tengu*, căpcăuni cu nasul lung care trăiau în munți? Dar *tengu* aveau fețe roşii. Jivinele acestea erau palide ca moartea. Unul avea părul de culoarea tulpinilor de orez toamna, în timp ce al celuilalt era de culoarea pământului. Şi mai purtau straie ciudate, străine, aşa cum

Sachi nu mai văzuse în viața ei.

Mulțimea se dădu înapoi, în vreme ce creaturile năvăleau, croindu-şi drum cu coatele. Alții rămaseră încremeniți, cu gurile căscate. Unele femei țipară şi o luară la fugă.

Cel cu părul de culoarea paielor uscate nu le dădu nicio atenție. Se duse întins în mijlocul câmpului de bătălie, păşind peste soldații răniți. Un miros urât îl învăluia ca o ceață. Era duhoarea proscrişilor, a celor care munceau în măcelării, mirosul cărnii moarte.

Bineînțeles. Nu erau *tengu* deloc, ci ceva mult mai înspăimântător şi mai straniu. Erau *tojini*, venetici. Sachi mai auzise vorbe despre „barbarii împuțiți”, dar nu mai întâlnise pe nimeni care să-i fi văzut cu ochii lui. Din câte ştia ea, ei erau adunați într-un cătun de la marginea oraşului Edo, Yokohama, un port de lângă Osaka, precum şi într-o seamă de alte porturi. Cu siguranță, dăduse peste scrierile din Yokohama care zugrăveau aceste făpturi cu nasurile înfricoşătoare, port ciudat şi locuințe ieşite din comun. Văzuse o mulțime de asemenea tipărituri în palatul femeilor. Mai auzise, într-adevăr, aşa cum părea să ştie toată lumea, că adevărata cauză pentru care sudicii se răsculaseră fusese faptul că niciunul dintre shoguni nu se dovedise în stare să-i alunge pe barbari din țară. Acesta, în orice caz, fusese pretextul răscoalei lor.

Acum veneticul deschise gura şi scoase un strigăt. Sachi îşi îndreptă spinarea şi se uită drept în ochii lui. N-avea de gând s-o ia la goană sau să țipe. Nu trebuia să uite niciodată că era doamna Shoko-in, concubina Înălțimii Sale defuncte. Arătă cu un gest arma lui. Ce avea de gând cu ea? Voia să-i împuşte pe toți?

El se holbă la ea cu bizarii lui ochi decolorați. O stingherea. Dorea să-şi fi ascuns fața, dar îşi pierduse în bătălie pălăria şi vălul. El vorbi din nou. Vocea îi răsuna atât de puternic, încât o făcu să tresară. Spre uimirea ei, îşi dădu seama că-l putea înțelege. Se exprima elevat în limba ei, chiar dacă avea un accent stâlcit.

— Nu temeți, doamnă. Nu tras decât în aer. Pot ajuta pe dumneavoastră? Sunteți teafără?

Apoi se răsti la sudici:

— Ce-i asta? Atacați doamne? Aşa de mulți împotriva unui singur om? Ruşine să vă fie!

Puținii sudici rămaşi în picioare îşi lăsară ochii în pământ, încruntați. Băteau din picior, plini de vânătăi, de sânge, cu uniformele lor negre în zdrențe, cu părul ciufulit.

— Omul ăsta-i un proscris, bodogăni unul, arătându-l cu un gest

pe Shinzaemon.

— Nu-i adevărat, protestă Sachi cu înverşunare. Este… garda mea de corp. Ne protejează pe mine şi pe slujnica… prietena mea.

Sudicii şuşoteau între ei. Săbiile lor mai erau încă scoase din teacă, iar degetele, încă încleştate pe mâner.

— Ce se amestecă barbarii? şuieră unul. Le arătăm noi. O să vadă ei cu cine au de-a face!

— Cred c-aţi uitat de proclamaţia împăratului, le aminti veneticul.

Mai avea încă arma în mână. Arăta nouă şi lucioasă, nu semăna deloc cu flintele vechi pe care le aveau cei din Kiso.

— Nu mai aveţi voie să omorâţi străini. Voi, cei din sud, pretindeţi a fi oamenii împăratului. N-aveţi niciun respect pentru decretul Fiului Cerului?

Se întoarse iar cu faţa la Sachi.

— Doamnă, i se adresă el. Mergeţi la Edo? Şi noi. Vă însoţim până acolo, pe dumneavoastră, prietena dumneavoastră şi pe garda dumneavoastră de corp. Veniţi cu noi. Gărzile noastre vă vor apăra. N-aveţi nicio grijă.

Sachi se uita la el tulburată. Să pornească la drum cu aceste sălbăticiuni de la care nu ştia la ce să se aştepte? Nu ştia nimic despre ei. Oamenilor obişnuiţi, din ţara ei, le putea citi pe chip, le putea înţelege sentimentele din spatele formulelor şi ale cuvintelor impuse de etichetă. Dar habar n-avea ce le putea trece barbarilor prin minte. Era cea mai nebunească idee de care auzise vreodată.

Cu toate acestea… era război. Drumul era periculos, fără îndoială, iar Edo încă şi mai şi. Barbarii aveau arme de foc şi o escortă de samurai înarmaţi până-n dinţi cu săbii şi bastoane, deşi cine mai erau şi acei samurai era o altă întrebare. De care parte erau ei? De cine ascultau? Erau iscoade, fără îndoială, trimise să-i aibă sub ochi pe barbari. Dacă ea şi cei care o însoţeau călătoreau împreună cu ei, trebuiau să-şi ţină gura.

Chiar dacă Shinzaemon se lupta ca nimeni altul, era singur. Cel mai important era să ajungă cu bine în Edo, la prinţesă, poate la mama ei, înainte ca sudicii să închidă oraşul.

Îi aruncă o privire lui Taki, care îşi curăţa tăişul halebardei cu poalele chimonourilor. Părul i se despletise şi îi atârna într-o claie stufoasă şi încâlcită. Faţa îi era năclăită de sângele sudicilor, dar ochii mari îi străluceau de bucuria nebună a victoriei. Se uită şi ea la Sachi, îşi ridică sprâncenele şi îşi înclină capul într-o parte, ca şi cum ar fi spus: „Fă cum crezi. Mai rău de atât nu se poate”.

Shinzaemon îşi băgase sabia în teacă şi îşi bandaja braţul rănit cu o fâşie de bumbac. O privi pe Sachi, îşi ridică umerii laţi şi mormăi:

— Mai avem de ales?

Sachi suspină şi îşi plecă capul:

— Vă mulţumesc, rosti ea.

Barbarul îşi scoase pălăria de pe cap şi făcu o reverenţă ţeapănă.

— Mă numesc Edwards, grăi el. Edowadzu.[5]

Ea încercă să-i silabisească numele:

— Edo-wadzu.

Suna ca Edo, oraşul Edo. Era cel mai ciudat nume pe care-l auzise. Bărbatul cu părul de culoarea pământului făcu un pas înainte:

— Satow. Sluga dumneavoastră. Vă rugăm să veniţi cu noi.

II

Cei doi uriaşi călătoreau în palanchine mătăhăloase, clădite pe măsura picioarelor lungi, cărate de câte şase purtători, urmaţi de servitorii lor, în două palanchine normale, şi un cortegiu de hamali, cărându-le bagajele în spinare. Sachi, Taki şi Shinzaemon mergeau în spate, în rând cu caii lor de povară. Samuraii care-i escortau mărşăluiau în faţă şi în spate. Mulţimile împingeau în cealaltă direcţie, slugi de samurai, fugiţi de la gospodăriile nobililor *daimyo*, opintindu-se înainte cu o hotărâre încrâncenată, neguţători urmaţi de nenumărate şiruri de hamali, cărându-le coşurile în care-şi duceau bunurile, de cerşetori şi de bărbaţi cu înfăţişare de militari şi cu o atitudine ameninţătoare, ascunzându-şi feţele sub pălării de pai. Dar călătoria cu veneticii şi cu gărzile lor îi făcea, în sfârşit, să se simtă în siguranţă.

Următorul oraş era înţesat de lume. Mulţimile umpleau străzile, ciorovăindu-se şi îmbrâncindu-se.

— *Tojin! Tojin!* Venetici! Venetici! strigau ei.

Sachi mai auzi şi alte voci:

— Barbari imbecili. Izgoniţi-i pe barbari! Ştergeţi-o!

Spera ca veneticii să nu-i poată înţelege. Gloata căsca ochii, croindu-şi drum cu coatele, făcând tot ce-i stătea în putinţă, pentru

---

[5] Odată preluate în japoneză, cuvintele străine sunt modificate potrivit specificului acestei limbi. În japoneză nu există grupuri consonantice, nici fonemul *l* (acesta devine *r*). (n.tr.)

a-şi arunca un ochi înăuntrul palanchinelor. Samuraii îi dădură pe oameni la o parte, folosindu-se de bastoane, şi răstindu-se la ei:

— În genunchi! Jos!

Nimeni nu le dădu nici cea mai mică atenție lui Sachi, Taki şi Shinzaemon. Toată lumea era mult prea preocupată să-i vadă mai bine pe *tojini*.

Drumul principal şerpuia înainte, de-a lungul malului unui râu, printre lanuri de orez, mărginite de cireşi înfloriți. În zare, se înălțau coline învăluite în ceață. Odată ieşiți din oraş, purtătorii puseră jos palanchinele, iar veneticii ieşiră din ele, mormăind şi întinzându-şi picioarele lungi. Ce făpturi ciudate, îşi zise Sachi. De ce nu se puteau bucura de confortul unor palanchine atât de mari şi de luxoase? În loc de sandale, purtătorii lor de încălțări cărau cizme mari, lucioase, care miroseau a piele de animal. Şi le puseră cu suspine de uşurare, apoi porniră iar la drum.

Sachi, Taki şi Shinzaemon se țineau la distanță. Taki, de obicei atât de neînfricată, părea înspăimântată de aceşti monştri. Shinzaemon îşi petrecuse atâta amar de vreme pe drum, încât era sigur că se mai întâlnise cu asemenea jivine. Fără îndoială că-i ura la fel de mult ca toată lumea şi i-ar fi plăcut lui să-i treacă prin tăişul sabiei, dar îşi dădea şi el seama de faptul că a-i ataca pe venetici nu era numai împotriva decretului imperial, ci şi a politicii fostului shogun, suzeranul său. Indiferent ce simțea în adâncul sufletului, trebuia să se poarte politicos cu ei. Ea-şi putea da seama după fața lui încruntată şi după felul în care-şi ținea umerii, degetele bătându-i darabana pe mânerul sabiei, ce efort uriaş făcea. Ba mai rău, trebuia să îndure umilința de a trece drept gardă de corp în ochii lumii. Nici nu era de mirare că se arăta morocănos. După o vreme, bărbatul cu părul de culoarea paiului îşi încetini pasul, lăsându-se ajuns din urmă.

— Îmi permiteți să merg în rând cu dumneavoastră? îi ceru el voie lui Sachi.

Sachi se strădui din răsputeri să nu izbucnească-n râs. Era hidos. Nişte peri îi ieşeau din obraji, ca înfricoşătoarele mustăți ce se ițeau pe coifurile samurailor. Şi ce duhoare… De altfel, ideea ca o femeie samurai să umble alături de un bărbat care nici măcar nu făcea parte din familie (cum, de fapt, devenise Shinzaemon între timp) era absolut de neconceput. La urma urmei, îşi spuse ea, el nu era decât un barbar, iar barbarii nu erau oameni. Era ca şi cum ar fi mers la pas cu un urs sau cu o maimuță.

Aruncă o privire în urma ei. Shinzaemon înainta cu paşi mari şi vioi, ca şi cum n-ar fi dat atenție nimănui, dar ea ştia că el văzuse şi auzise tot.

— Încotro vă duceți în Edo? o întrebă barbarul cu îndrăzneală, coborându-şi privirea la ea.

Pe ea o tulbură întrebarea lui şi i se făcu frică. Oamenii de rând nu puneau întrebări directe, mai ales într-o vreme în care nimeni nu mai ştia de care parte era cel de lângă el.

— Ați mai fost la Edo? îl întrebă şi ea, în speranța că s-ar putea ca lui să-i scape vreun indiciu.

— Acolo locuim, îi povesti el. Avem o casă. O căsuță în vecinătatea unui templu. Pe o colină.

Crezuse că trebuia să fie bătrân, judecând după părul de pe față şi după pielea aspră. Dar vocea îi era băiețească. Nu putea fi cu mult mai în vârstă decât ea. Unde-i erau tatăl şi mama? Ce făcea atât de departe de casă, călătorind prin țara aceasta străină, bântuită de război?

— Toți ceilalți pleacă din Edo, iar noi ne întoarcem acolo, constată el, răspunzând, parcă, întrebării ei nerostite, arătându-şi dinții într-un zâmbet larg. Oamenii spun c-o să aibă loc o bătălie teribilă, dar voi nu lăsați impresia că vă pasă, nicidecum. N-am mai văzut niciodată o femeie care să fie în stare să lupte ca dumneavoastră!

În vreme ce vorbea îşi flutura mâinile. Erau mari şi puternice, mai mari decât mâinile de luptător ale lui Shinzaemon. Şi ce culoare! Albă ca varul. Perii palizi de pe degete scânteiau ca nişte fire de aur în soare. Poate că nu era chiar un monstru. Cu siguranță era de altă rasă decât ea, dar părea om până la urmă.

Sachi auzise că barbarii erau grosolani şi necivilizați, că n-aveau niciun fel de maniere, că deveneau agresivi când se îmbătau, că hărțuiau femeile şi le necinsteau. Dar priviți mai îndeaproape nu păreau aşa de răi. Nu-i venea să creadă că mergea la pas cu asemenea făpturi, discutând cu ele. Dacă n-ar fi fost război în țară, dacă nu s-ar fi temut de ce urma să se întâmple când ajungeau în Edo, ar fi fost minunat, o experiență pe care ar fi savurat-o şi le-ar fi povestit-o cu lux de amănunte nepoților ei, peste ani.

Simțea ochii lui Shinzaemon pironiți asupra ei. Chiar dacă-l credea pe venetic doar un barbar, Shinzaemon ştia mult prea bine că era bărbat. Simțea şi dezaprobarea tăcută a lui Taki. Dar, la urma urmei, ea era stăpâna, iar Taki slujitoarea, şi ea trebuia să se poarte cuviincios cu protectorii lor. De fapt, chiar se bucura să stea de vorba

cu acest uriaş stângaci.

El lucra la Legația Britanică, dar nu-i destăinui nimic despre locul din care se întorceau şi despre scopul călătoriei lor. Fără îndoială că fuseseră trimişi în vreo misiune secretă.

— Am trecut prin mari aventuri, adăugă el. Am văzut cele mai glorioase lucruri. Muntele Fuji! Ați fost vreodată pe drumul ăsta? Ați traversat trecătoarea Shiojiri, ca să vedeți cum se profilează Fuji la orizont? N-am mai văzut în viața mea o privelişte atât de frumoasă! Vremea a fost minunată!

— Şi țara dumneavoastră... murmură ea pe un ton şovăielnic, trebuie să aibă şi ea frumuseți!

El venea, îi povesti, de pe o insulă mică de foarte departe. I-a luat două luni ca să ajungă până-n țara ei. Era condusă de o împărăteasă care locuia într-un palat aproape la fel de splendid, deşi nu atât de mare, precum Castelul Edo. Țara lui se numea Anglia.

— În țara dumneavoastră domneşte o femeie? îl întrebă Sachi, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

Până acum îl crezuse pe cuvânt. Dar o țară condusă de o femeie... nu putea fi adevărat. Poate că el nu-i vorbea limba maternă atât de bine. Sau poate că tot ce-i spusese erau doar baliverne.

Din Anglia zicea el că vin. Dacă erau englezi, veneticii aceştia erau de partea sudicilor. Chiar îşi închipuia acest Edo-wadzu că nu era decât o doamnă atacată de ronini? Sigur că nu. La urma urmei, văzuse mormanul de soldați răniți şi morți din mijlocul drumului. Călcase peste trupurile lor. Poate că bănuia şi el că ea era o doamnă de la Curtea shogunului, o figură de prim rang din tabăra nordicilor, pe care sudicii ar da orice s-o poată captura. Trebuia să fie foarte prudentă.

În seara aceea văzură luminițe scăpărând în depărtare, atât de multe, încât părea că stelele căzuseră pe pământ. O negură de fum plutea peste coline, acoperind pe jumătate cerul.

— Focuri de semnalizare, constată Shinzaemon. Ne apropiem. Maimuțoiul ăla mergând pe două picioare, vorbind de parcă şi-ar închipui că-i om, adăugă cu-n mârâit. Cum poți discuta cu el? Este englez. Ştii de partea cui sunt ei. Ce-l mână să călătorească prin țară? Trebuie să fie vreo iscoadă. Toți sunt!

— Nu te supăra, nu acum la despărțire, îl imploră Sachi. Ştii prea bine că trebuie să fiu politicoasă. Suntem oaspeții lor.

— Ne-am fi descurcat foarte bine şi singuri, mormăi Shinzaemon. Mult mai bine, de fapt. Aş fi putut eu să vă port de grijă.

— Mai avem de trecut prin punctul de control de la Itabashi, iar Edo trebuie să fie plin de sudici. Îmbrăcați în straiele astea vor crede că facem parte din anturajul veneticilor. Este cea mai desăvârşită deghizare. Înțelegi? Vei avea ocazia să observi îndeaproape forțele sudicilor. Vei avea o groază de lucruri de raportat miliției, câți sunt, ce arme au şi alte amănunte de felul ăsta.

— Cred c-ai dreptate, bombăni el. Se poate să observ ceva util.

A doua zi, când au ajuns în oraşul poştal Urawa, stindarde roşii marcate cu o cruce albă într-un cerc fluturau la porți. Lui Sachi inima i se strânse la vederea lor. Blazonul clanului Shimazu, cei mai neîndurători dintre conducătorii sudici. Se mai găseau şi alte steaguri: stacojii, cu crizantema de aur a împăratului. Auzise deja că sudicii se proclamau armata imperială. Aceasta era dovada.

Drumul principal era înțesat de soldați inamici, iar grupul ei trebuia să treacă prin mijlocul lor. Sachi îşi ținu halebarda în jos, sperând ca soldații să creadă că nu era decât un toiag. Cu capul plecat, îşi croi drum prin mulțime, ținându-se aproape de venetici. Taki şi Shinzaemon mergeau în spatele ei. Păşea încet şi măsurat, călcând cu grijă, ca şi când ar fi umblat desculță pe coji de ouă, concentrându-şi atenția asupra drumului, încercând să nu-şi trădeze frica prin vreun tremur al buzelor sau al mâinilor. Inima îi bătea să-i spargă pieptul. Mii de soldați, toți adunându-se, aşteptând numai un ordin să mărşăluiască întins spre Edo. Iar acesta nu era decât începutul. Se rugă în gând zeilor ca o armată la fel de numeroasă să-i aştepte, pentru a-i bate şi a-i izgoni înapoi, când vor ajunge acolo.

Seara ajunseră la Itabashi, „Podul de Lemn”, ultimul popas de pe Drumul Interior de Munte. Aproape intraseră în Edo. Nu mai aveau de parcurs decât doi *ri* până-n centru, unde se găsea castelul. Văpăile torțelor ardeau de-a lungul drumului, la fel ca şi focurile de semnalizare pe colinele din jur.

Cu mult înainte de a intra în Itabashi, auziră strigăte, râsete şi zbârnâitul instrumentelor de *shamisen*. Hanurile erau pline până la refuz. În fața fiecărei case ardeau lampioane. Soldați inamici mişunau pe străzi, sorbind lacomi *sake* din ploscuțe de bambus, sporovăind şi distrându-se zgomotos cu accentele lor grosolane. Gheişele şi prostituatele roiau, agățându-se de ei şi încercând să-i târască după ele în stabilimentele lor. Hamalii, purtătorii de palanchine şi băieții de la grajduri îşi căutau grăbiți de lucru. Până şi

cerşetorii zâmbeau, bucurându-se de veselia din jurul lor. Aşa de aproape de Edo, oraşul shogunului, iar lor le păsa atât de puțin, încât fraternizau cu inamicul! Îi păsa cuiva de partea cui erau soldații, sau îi interesa numai punga lor? Îşi dădea şi ea seama ce se petrece. Toată lumea ştia că se apropia sfârşitul, aşa că ce mai conta? Puteau să se distreze.

Ajunseră la ultimul punct de control, înainte să intre în Edo. Sachi şi însoțitorii ei îşi ținură capetele plecate, iar când străjile zăriră palanchinele barbarilor se lăsară în genunchi şi făcură semne alaiului să treacă. Pe când Sachi trecea prin porți, îşi dădu seama deodată ce ostenită era. Picioarele îi erau umflate şi crăpate. Şi le simțea atât de grele, încât nu credea că mai poate face un pas. Degetul mic de la piciorul drept o ustura chinuitor. Pesemne o băşică. Trebuia să şi-l bandajeze şi să se încalțe cu sandale noi.

Apoi îşi înălță privirea. Printre casele de la marginea drumului întrezări ferme cu lanuri de orez şi dincolo de ele... Acoperişuri, acoperişuri de țiglă, un ocean de acoperişuri, scânteind în lumina serii, întinzându-se de la un orizont la altul pe cât putea vedea ea cu ochii. Edo.

Pentru o clipă, i se păru la fel de frumos ca Paradisul, ca şi cum Amida Buddha însuşi s-ar fi aflat acolo să-i întâmpine. În partea de răsărit a oraşului, unde întunericul se lăsa mai repede, luminițe licăreau şi dâre de fum se încolăceau, ridicându-se în aer, ca o mie de bețişoare parfumate aprinse. Între acoperişuri se mai zărea trandafiriul cireşilor în floare. Şi mai erau peticele de beznă, crângurile de arbori şi acoperişurile late, ondulate ale reşedințelor nobililor *daimyo*. Să fi fost doar în închipuirea ei, ori putea desluşi, chiar în mijloc, crenelurile, grădinile şi terenurile împădurite ale castelului?

Shinzaemon se uită şi el la oraş. Ea-i putea citi pe chip nerăbdarea de a ajunge acolo, de a se alătura camarazilor săi, de a se pregăti să meargă la război. Atunci se întoarse spre ea. Ochii li se întâlniră. Taki privea oraşul cu o expresie de uşurare uluită.

Dar curând îşi dădură seama că ceva nu era deloc în ordine. În vreme ce înaintau obosiți, zăriră prăvălii şi tarabe dărâmate şi hambare sparte. Uşile erau smulse din balamale, iar ferestrele, făcute țăndări. Paravane rupte, bucăți de lemn, abacuri şi baloturi de mătase zăceau în praf, iar orezul, odinioară păstrat în butoiaşe, era vărsat în mijlocul drumului. Prăvăliile care scăpaseră prăpădului erau zăvorâte, cu storurile trase. Păşiră în tăcere. Lui Sachi îi era

frică până şi să-şi exprime gândurile în cuvinte. Dacă aşa era aici, cum stăteau lucrurile în Edo?

Shinzaemon mergea în urmă. De-acum intraseră mult în oraş, când o ajunse. Aruncă o privire la samuraii care făceau de gardă, ca să verifice că nu-i puteau auzi.

— Uite unde voi fi, îi arătă el.

O cărare ducea la stânga, printre prăvălii vandalizate, spre Templul Kanei-ji.

— Miliția este încartiruită aici, pe colina Ueno. Am să te conduc la castel, mai întâi.

Sachi nu spuse nimic. Ochii îi înotau în lacrimi. Nu putea suporta gândul că urma să-l piardă.

Ceva mai târziu traversau şanțul exterior. La dreapta lor se întindea cartierul samurailor din oraş, cu bulevardele sale largi şi zidurile înalte, tăinuind palatele nobililor, iar la stânga, labirintul de alei înguste unde locuiau târgoveții. Sachi nu se putu opri să nu observe cât de goale erau canalele atât de aglomerate la plecarea ei din oraş. O tăcere teribilă plutea deasupra locurilor, ca şi cum vreo molimă ar fi lovit oraşul. Duse erau miresmele vieții, nu se mai simțea în aer decât mirosul slab al colbului. Unii dintre *daimyo* îşi luaseră până şi palatele cu ei. Micul convoi păşi pragul marilor porți deschise larg. Dincolo de ziduri, Sachi nu mai putea vedea nimic altceva decât o întindere acoperită de nisip, sub cerul liber. Nu mai erau niciun fel de clădiri. Cum se putuse schimba totul atât de repede? Când părăsise ea palatul, oraşul era plin de viață şi de larmă. Acum era ca un cimitir, populat de stafii. Încercă să nu se gândească la ce s-ar fi putut petrece la castel şi la palatul femeilor.

Trecură peste un alt şanț, apoi peste încă unul. Se lăsa noaptea când ajunseră la Podul Hirakawa. De partea cealaltă, se găseau două uşi masive din lemn, întărite cu drugi de fier: Poarta Tsubone, „Poarta Doamnelor Shogunului”. Ajunseră la intrarea în aripa femeilor din Castelul Edo. Porțile erau prinse într-un zid neted de granit ce se înălța până la cerul întunecat. Sachi o luă de mână pe Taki şi rămaseră în picioare, umăr lângă umăr, uitându-se peste pod. O rază de soare mai scăpăra pe unda liniştită a şanțului.

Sachi închise ochii. Preț de o clipă, vechea ei viață se întoarse cuprinzând-o în vârtejul ei: sălile sclipind de aur, pictate cu pini, cocori şi alte păsări; coridoarele pline de agitație, minunatele tavane casetate, somptuoasele chimonouri. Până şi slujnicele aveau chimonouri magnifice, mult mai rafinate decât tot ce văzuse de când

părăsise palatul. Cât timp trăise acolo uitase de cealaltă lume, unde oamenii erau nevoiaşi, unde uneori nu se găsea destul de mâncare. Dar acum palatul i se părea un vis, la fel de ireal cum trebuie să i se fi părut bietului Urashima palatul fiicei regelui dragonilor de pe fundul mării.

Văzuse palatul în flăcări. Dar nu arsese decât o parte. Sigur că în rest viața trebuie să fi fost la fel ca întotdeauna. Femeile trebuie să se fi mutat în altă parte a castelului.

Şi cum rămânea cu mama ei? Strânse la piept bocceaua în care se afla brocartul şi încercă să şi-o închipuie pe femeia care-l purtase. Să fie şi ea doar o făptură de vis?

Sosise clipa de care se temuse tot drumul. Încercase să nu se mai tot gândească la ea, în speranța că nu va mai veni vreodată. Dar nu mai putea fi amânată.

Sachi şi Shinzaemon rămaseră împreună, la capătul podului. Străinii stăteau pe aproape, dar ei nu mai contau. În apa întunecoasă a şanțului înotau rățuşte. Luna deja atârna palidă pe cer, deşi soarele nu apusese încă.

Shinzaemon o luă de mană. Mâna lui mare, de samurai războinic, îi ținea strâns mânuța albă. Ea îi simțea bătăturile din palmă, lăsate de mânerul sabiei. Simți uscăciunea pielii sale pe a ei, mirosul şters de sare, căldura trupului. Lacrimi îi țâşniră din ochi, dar şi le ascunse. Dorea să-l implore să rămână, ştia însă că nu putea. Îşi plimbă ochii peste oasele fine ale feței sale, peste gura cu buze pline.

— Aşadar, ai să fii unde mi-ai spus, murmură ea, pe colina Ueno?

— Cu miliția *shogitai*. Sudicii încă mai au de cucerit Edo. Dacă reuşim să-l păstrăm pentru clanul Tokugawa, poate că-i vom alunga din toată țara.

Se priviră.

— Nu te voi uita cât voi mai trăi, îi zise el încet. Nu mi-am închipuit că pe lumea asta e cineva ca tine. Îmi vine foarte greu, din pricina ta, să mă împac cu gândul că poate voi muri. Nu, nu poate. Sigur voi muri.

— Mă voi ruga din toate puterile să scapi cu viață, spuse ea. Când se termină războiul, întoarce-te la mine.

Ştia ce avea de făcut. Se căută în mânecă, după pieptănul ei, prețiosul ei talisman pe care-l îndrăgise de când era copilă, şi i-l dărui lui. Blazonul aurit, gravat pe el, sclipea în razele amurgului, iar umbrele celor doi se întindeau prelungi pe pământ.

— Este cel mai prețios lucru pe care-l am, mărturisi ea. Este

norocul meu. Îl am de când mă ştiu. Te va apăra. Când te vei uita la el, să te gândeşti la mine.

— Nu ți-l pot lua, protestă el. Îmi dau seama ce înseamnă pentru tine.

— Te va aduce înapoi la mine, îl rugă ea. Te va apăra mai bine decât orice altă amuletă, mai bine decât o centură cu o mie de ținte. Când ai să mă vezi din nou, ai să mi-l înapoiezi.

I-l lipi de palmă, lăsându-şi mânuțele moi să mai zăbovească în mâinile lui puternice. El şi-l duse grav la frunte, cu un gest protocolar de mulțumire, apoi se înclină şi-l ascunse în mânecă. Rămaseră tăcuți o vreme.

Deodată Sachi avu o idee:

— Mai întâlneşte-te cu mine încă o dată, te implor. Aici, la Poarta Tsubone, mâine, pe înserat.

Îndată ce-i zburară cuvintele din gură, îşi dădu seama că era un plan nebunesc. În trecut, ar fi fost de neconceput să se furişeze afară din palat ca să se întâlnească cu un bărbat. N-avea niciun motiv să creadă că lucrurile se schimbaseră acum. Într-o clipită, când avea să treacă prin aceste porți, avea să redevină doamna din camera de alături. Iar el? Un soldat care nu se mai putea îndepărta de cazarmă.

Dar ea avea să fie acolo.

— Te voi aştepta, îi promise.

El se uită în altă parte, apoi trase aer în piept şi încheie:

— Voi face tot ce pot.

Sachi se aştepta ca Taki s-o mustre. Aproape că-i şi auzea glăsciorul spunându-i: „Nu uita de palat. Nu uita cine eşti”.

Dar Taki n-o făcu. Ea-l privea pe Shinzaemon. Şi în ochii ei se vedeau lacrimi. Deodată Sachi înțelese că şi prietena ei era tristă, cuprinsă de o tristețe adâncă şi plină de disperare. Ea era mai departe de Toranosuke ca niciodată. Sosirea la Edo n-o adusese mai aproape de el. Şi ea se bucurase de libertatea drumului şi părea puțin tulburată de faptul că se întorcea la închisoarea din palat.

— Vreau şi eu să-ți cer ceva, îi vorbi Taki cu sfială, în cea mai subțirică şoaptă chițăită. Ştiu că-i o prostie, dar…

Scoase o amuletă din mânecă. Sachi o recunoscu. Era amuleta de-o viață, cu care Taki venise din Kyoto. I-o puse în palmă lui Shinzaemon.

— Te rog, dă-i asta lui Toranosuke, grăi ea. Spune-i c-am să mă rog pentru el şi pentru Tatsuemon.

Shinzaemon şi-o duse la frunte şi îi promise:

— Am să-i zic. Şi o va primi chiar din mâinile mele.

Soarele dispăruse în spatele zidurilor înalte ale castelului. Sachi şi Shinzaemon încă se sorbeau din ochi.

— Trebuie să mergem, şopti Taki.

Sachi ştia ce are de făcut. Ca o soție de soldat, făcu o plecăciune, adunându-şi curajul.

— Dă tot ce poți! îl îndemnă pe un ton hotărât.

Se întoarseră cu fața la castel. Sachi şovăi. Odată ce avea să treacă podul, avea să se întoarcă în cealaltă lume, o lume în care nu mai exista Shinzaemon. Îşi simțea moartea în inimă. Recunoscu acea senzație. Era cea pe care o simțise la primirea veştii că tânărul shogun murise.

O adiere încrețea apele şanțului, iar algele iazului foşneau. De cealaltă parte meterezele de nepătruns se înălțau până la cer.

— Este aproape noapte, şopti Taki. Dar dacă nu putem intra? Cum o să-i convingem pe străjeri că suntem cine zicem noi că suntem?

Avea dreptate. Cu straiele ei în zdrențe şi fața mânjită de praful drumului, Taki arăta ca o țărancă sau o cerşetoare. Nu aducea nici pe departe cu o doamnă de la Curte. Sachi îşi dădu seama că şi ea arăta la fel. Bătuseră drumurile mult prea mult şi trecuseră prin atâtea peripeții, încât se schimbaseră.

Zidurile castelului se profilau pe fundalul serii. Dar era ceva care lipsea.

— Uite, şopti Sachi. Nu-i niciun fum. Este vremea cinei, dar nu-i nicio dâră de fum.

Porțile de lemn cu gratii şi zăvoare uriaşe de fier erau încuiate. Sachi crezuse că aveau să găsească pe puțin un batalion de gărzi, de pază pe afară. Dar nu era nimeni. Tăiată într-unul dintre zidurile laterale, de lângă poartă, se afla o uşiță. Ciocăni, apoi o împinse. Se deschise scârțâind. Veneticii aşteptau în beznă, alături de Shinzaemon, de cealaltă parte a şanțului.

Înghițind cu greu, Sachi se întoarse şi le dărui un surâs cutezător, făcându-le semne de adio cu mâna. Abia mai putea vedea din cauza lacrimilor. După aceea, ea şi cu Taki trecură pragul. Se închise cu un zăngănit în urma lor.

Partea a IV-a – ORAŞUL RUINELOR

9 – *Secretul brocartului*

I

Era întuneric ca într-un puț. Numai cerul se mai vedea, un mic petic albastru întunecat deasupra capetelor lor. Stelele începeau să răsară una câte una. O bufniță scoase un țipăt în tăcere. Ecoul mai zăbovea încă printre metereze, când se auzi un croncănit aspru, aproape de fața lui Sachi, şi un corb îşi luă zborul fâlfâind din aripile mari. Sachi se trase îndărăt, cutremurându-se. Păsări funeste, păsări ale morții.

Pe măsură ce ochii i se obişnuiau cu întunericul, desluşi unde se aflau: în curtea dintre porțile exterioare şi cele interioare ale corpului de gardă Tsubone. Mai trecuse pe acolo, când intrase în suita prințesei la castel şi când plecase în palanchinul imperial.

Era acum înapoi la palat, unde se hotărâse să rămână o dată pentru totdeauna, unde, poate, se găsea şi mama ei. Dar singurul lucru la care se mai gândea era că Shinzaemon plecase. Parcă i se rupsese jumătate din suflet şi tot ce mai rămăsese nu era decât o carapace goală, plutind ca o stafie.

Pe urmă, auzi scârțâitul uşilor care se deschideau. Luminile se aprinseră, scăpărând pe ici, pe colo, ca licuricii. Picioare încălțate în sandale de pai veniră în fugă, trosnind peste pietrele din pavaj. Bărbații le împresurară, roind în jurul lor. Se auziră strigăte guturale.

— Hei! Ce-i asta? Ce-avem noi aci?

— Opriți-vă! Unde credeți că vă duceți?

— Intruse! Iscoade care încearcă să se furişeze înăuntru!

O pădure de lănci şi de sulițe se iviră, ațintite la gâturile lor. Sachi nu se clinti din loc. Deşi ea şi Taki erau îmbrăcate ca două țărănci, trebuiau să-i convingă pe soldați că erau doamne de la Curte şi aveau tot dreptul să se afle acolo. Cel mai bun lucru era să se comporte potrivit rangului lor, cu un dispreț de gheață. Soldații erau la fel ca şi câinii, îşi zise ea în gând, şi puteau mirosi frica.

— Taki, şuieră ea, spune ceva.

În calitatea ei de văduvă a shogunului, nu-i intra în atribuţii să se adreseze acelor creaturi inferioare. Taki îşi veni în fire:

— Eu sunt doamna Takiko, doamnă de companie a Retrasei Doamne Shoko-in, chiţăi pe cel mai arogant ton, folosind graiul în care doamnele de la Curte se adresau servitorilor. Ne-am întors la palat. Avem nevoie să ne însoţească cineva până-n faţa Alteţei Sale.

Se lăsă o lungă tăcere, apoi se auzi un cor de şuierături, pe măsură ce soldaţii se dădură îndărăt, împleticindu-se, inspirând printre dinţi şi bodogănindu-se unii pe alţii. Un bătrân ieşi, şontâcăind, din întuneric.

— Iertaţi-mă, croncăni el.

Îşi ridică lampionul, aruncând o rază pe chipul lui Sachi.

Orbită de lumina puternică, ea-şi mută privirea, păstrându-şi aceeaşi expresie rece şi impasibilă. Omul îşi ridică ochii crucişi la ea, apoi îşi îndoi picioarele crăcănate şi îşi lipi faţa bătrână şi brăzdată de riduri de ţărână.

— Înălţimea Voastră!

Nu i se mai spusese astfel de o veşnicie, parcă.

— Ia-ne capul pentru obrăznicia noastră, doamnă.

Sachi ghici că el trebuia s-o fi zărit de la distanţă, pe când intra în palanchinul imperial şi urma să fugă din palat. Altfel cum ar fi putut un membru al gărzii exterioare s-o recunoască?

Prăvălindu-se unii peste alţii, soldaţii căzură în genunchi şi se prosternară. Sachi privi uşurată spinările încovoiate şi moţurile de samurai tremurând pe capetele rase şi lucioase. Moşneagul scâncea şi se ştergea la ochi:

— Înălţimea Voastră, bolborosi el. Să fiţi chiar dumneavoastră? Ne-a fost dor de dumneavoastră.

Sachi ştia că trebuia să se arate ultragiată de îngâmfarea lui, dar mai era încă fata căpeteniei satului. Mai rămânea să se îmbrace iar în robele de concubină. Vorbise cu atâţia oameni din clase atât de diferite, avusese atâtea identităţi. Acum era în sfârşit acasă. Ar fi trebuit să se bucure, dar nu simţea altceva decât ameţeală.

— Dar... Înălţimea Voastră, iertaţi-mă, schelălăi moşneagul. Iertaţi-mă că vă vorbesc. Dar... de când aţi plecat Înălţimea Voastră... de la incendiu... nu mai e nimic aici, Înălţimea Voastră.

— Nimic? Doamnele? Alteţa Sa?

Un alt soldat se amestecă în vorbă:

— Înălţimea Voastră, vă vom însoţi până la apartamentele Alteţei

Sale.

— Ce faceți, pângăriți urechile Înălțimii Sale cu vocile voastre? se răsti Taki la ei. Duceți-ne imediat acolo.

Ținându-şi lampioanele sus, soldații le conduseră în incinta palatului. Fiecare colț de grădină fusese întotdeauna îngrijit perfect, dar acum iarba crescuse între pietrele de pavaj şi iedera se cățăra pe ziduri. Arborii îşi întindeau ramurile lungi, amenințând să-i împresoare pe toți.

Străbătură o potecă şerpuitoare, mărginită de tufe de rododendroni şi ajunseră într-un spațiu deschis.

În fața lor se zăreau zidurile unei clădiri uriaşe, dărăpănate, ce se întindea cât vedeai cu ochii. Marile lespezi de piatră erau înnegrite şi crăpate. Dincolo de ele, scânduri carbonizate împungeau cerul ca lăncile unei armate de stafii. Uriaşele bârne căzuseră la pământ. Țiglele acoperişurilor zăceau prăvălite în grămezi, adunate una într-alta. Palidele raze ale lunii poleiau bucăți din tavanul casetat şi fragmente de paravane aurite ce mai scăpaseră cumva de la incendiu. Un miros înțepător, umed şi rece, plutea asupra acelor locuri. Mirosul lemnului ars. Mirosul morții.

— Nu vă mai uitați, doamnă, nu vă mai uitați! o îndemnă bătrânul, zorindu-le.

Dar cum putea Sachi să nu se uite? Trecură pe lângă resturile sălii în care zăbovise cu doamna Tsuguko şi cu Taki în acea teribilă noapte, înainte de a fugi prin zăpadă. Acoperişul se prăbuşise, iar scândurile căzute astupau intrarea. Încă mai putea vedea vălătucii de fum şi flăcările întinzându-se de pe un acoperiş pe altul. Încă îi mai răsuna în urechi sinistra lor vâlvătaie în vreme ce mistuiau totul.

— Am căutat şi am tot căutat, se bâlbâi moşneagul. Le-am îngropat pe cele moarte. Dar de atunci… De atunci…

Cele moarte… Sachi îşi acoperi ochii cu mânecile în vreme ce o năpădiră amintirile. Faptele pluteau dinaintea ei. Pe Alteța Sa cel puțin încă o mai găsea în viață, atât îi spuseseră oamenii. Impozanta doamnă Tsuguko, Haru, draga Haru, învățătoarea ei. Doamnele de companie ale lui Sachi, slujnicele şi servitorii ei. Cea Retrasă şi suita ei de mari doamne. Bătrâna doamnă Honju-in şi ai ei. Mama zbârcită a prințesei, Cioara Bătrână. Doamna Nakaoka şi celelalte bătrâne. Preotesele cu capete rase. Ce se alesese de toate acele femei?

Şi cum mai rămânea cu toate celelalte, cele trei mii de femei care înțesaseră palatul, de la doamnele de companie de cel mai înalt rang, îndreptățite să-l privească în ochi pe Înălțimea Sa, până la cele mai

umile? Intendentele, cele care țineau socotelile, cele care țineau orele, cusătoresele, bucătăresele, cântărețele, dansatoarele, muzicantele, slujitoarele din sălile altarelor, ajutoarele de la bucătărie, doamnele de la băi, scribii, servitoarele responsabile cu tutunul şi apa de mâini, spălătoresele, străjile, cameristele, servitoarele cameristelor, slujnicele servitoarelor cameristelor… Ce se alesese de ele?

O adiere înghețată ridică cenuşa şi îi învolbură mizerele straie din bumbac. Sachi se înfioră. Ruinele păreau să răsune de tânguirile tuturor femeilor care pieriseră. Îşi dedicaseră viața unui bărbat pe care majoritatea n-aveau să-l vadă vreodată. Şi apoi să aibă parte de asemenea moarte cumplită: să ardă de vii într-un incendiu!

Ea şi Taki înaintau poticnindu-se prin curțile fără sfârşit, peste poduri şi pâraie, în jurul iazurilor cu bărci acum trase la mal, pe lângă grădinile sălbăticite, în care crescuseră buruieni, şi pavilioanele în care muşchiul se ițea prin acoperişuri şi prin găurile din pereți. Mult mai târziu, traversând un alt şanț, zăriră acoperişurile ondulate şi storurile de lemn.

— Cea de-a doua citadelă, şopti Taki.

Ninomaru, cea de-a doua citadelă, unde locuiau văduvele foştilor shoguni. Să mai fie mama lui Sachi încă acolo? Făcuse tot acest drum în căutarea ei, dar acum gândul că avea s-o cunoască o umplea de spaimă.

Lăsară în urmă clădire după clădire şi ajunseră la palatul femeilor din Ninomaru. Femeile-străjer le însoțiră înăuntru şi le conduseră printr-un labirint de săli şi de coridoare. În unele, lumânările de ceară şi lămpile aruncau o lumină tremurătoare, în altele îşi dibuiră drumul printre umbre, luminate doar de strălucirea slabă a torțelor străjilor, bălăngănindu-se dinaintea lor, pentru a le lumina calea.

Sachi tot aştepta să se deschidă o uşă şi să găsească o încăpere plină de femei, cu fustele lor răsfirate ca nuferii pe apă, brodând sau pieptănându-şi părul. Dar era o tăcere deplină. Nicio sporovăială sau hohot de râs, niciun foşnet de mătase, niciun clinchet de vase, nicio urmă de cântec sau de zdrăngănit la *koto*. Singurul zgomot ce se auzea era şoapta propriilor paşi, alunecând pe podelele din lemn şi pe *tatami*.

Se simțea un iz de mucegai. Ea văzu licărul pânzelor de păianjen în ungherele de pe tavane, le zărea drapându-se în jurul rafturilor ornamentale. Nici măcar „lepădăturile, copilele ce aveau în grijă curățenia, tinere fantomatice care nici nu existau pentru o nobilă doamnă ca ea, nu mai erau.

În lumina slabă, ea zări pe fugă ceva gheboşat şi ţepos, ca un arici monstruos, în umbrele din colţul îndepărtat al uneia dintre săli. Străjile o zoriră să treacă pe lângă acel ceva. Atunci văzu un altul în spatele unei uşi. Era un mare maldăr de vreascuri. De la o sală la alta se zăreau mormane de vreascuri şi maldăre de paie ascunse prin colţurile întunecate. Din instinct, ştiu la ce foloseau, iar gândul o făcu să îngheţe de spaimă. Prin urmare, acesta era destinul pe care zeii o făcuseră să-l împărtăşească.

Într-un târziu, ajunseră la un şir de uşi închise, de care atârnau gigantice canafuri roşii. Străjile îngenuncheară şi intonară într-un glas:

— Înălţimea Sa, Retrasa Doamnă Shoko-in.

O uşă se deschise. O femeie, în genunchi, îşi lipea obrazul de *tatami*. Sachi oftă. Recunoscu dintr-o privire spinarea grăsulie şi părul des, legat la spate într-un coc simplu. În fiecare dimineaţă a vieţii ei de la palat, acelaşi cap se aflase acolo, plecându-se în pragul uşii de la camera ei. Cum o văzu, palatul nu i se mai păru atât de straniu. Era acasă, la urma urmei.

Femeia îşi înălţă capul. Îşi acoperi gura cu o mână şi zâmbi, până când ochii îi dispărură în cutele obrajilor săi rotunzi şi trandafirii. Lacrimile îi scăldau chipul durduliu.

— Ei bine! începu ea. Înălţimea Voastră! N-am crezut să vă mai văd vreodată!

— Haru! Soră mai mare!

— Bun venit acasă! Bun venit acasă!

Haru, care o luase pe Sachi sub aripa-i protectoare încă de la sosirea ei din sat, nou-venită speriată, şi care făcuse din ea o doamnă, care o învăţase cum să vorbească precum o aristocrată de la Curtea shogunului, cum să păşească încet, alunecând, cu paşi plini de distincţie, în loc să ţopăie ca o ţărancă, cum să scrie frumos, să mănânce aşa cum se cuvine, să cânte, să danseze, explicându-i totul cu blândeţe, corectând-o cu bunătate. În ziua în care lui Sachi i se poruncise să se ducă în camera Înălţimii Sale, Haru a fost cea care i-a spus ce să facă şi să nu-i fie frică. Haru, cu poveştile şi glumele ei, cu istoria cadavrului găsit în palanchin, cu discuţia despre pulberea de şopârlă friptă şi ciuperci...

Sachi încercă să-i vorbească, dar lacrimile îi curgeau pe obraji. Şi Taki plângea. Frecându-se la ochi cu mâneca, Sachi îngenunche. Luă mâinile moi ale lui Haru într-ale ei şi le ţinu strâns. Trebuia să fie sigură că era o femeie în carne şi oase, nu o stafie. Îi privi lung

chipul. Avea riduri pe frunte, şuvițe sure în păr. Ochii i se mai încrețeau încă, atunci când râdea, dar în ei se cuibărise o nouă tristețe.

— Soră mai mare. Slavă zeilor, slavă zeilor! Ai scăpat vie din foc!

— Da, zeii au fost de partea mea, surâse Haru. Şi de a ta.

— Soră mai mare, unde-i toată lumea? Alteța Sa ce mai face? Unde sunt celelalte doamne?

Dar Haru nu-i răspunse. Se uita la ea ciudat, ca şi cum ar fi văzut, la rândul ei, o stafie.

— N-aş fi crezut! începu ea din nou. Arăți exact ca…

Sachi îşi închipuia cum trebuia ea să arate, ca o sălbatică, o smintită, cu părul ciufulit, cu dinții albi, strălucitori, în straiele țărăneşti ce-i ascundeau formele. Haru clătină din cap.

— Îmbătrâneşti, constată ea. Haideți, amândouă, trebuie să vă îmbăiați şi să vă schimbați de pe drum. Voi anunța venirea voastră Alteței Sale. Dar… cum ați ajuns aici? Cum ați reuşit să străbateți tefere oraşul? Am auzit că-i plin de huligani din sud, iar întreaga populație a fugit care încotro. Nu mai e nimic aici, în afară de moarte, pentru noi toate.

Nu plecase chiar toată lumea. Mai erau destule servitoare care încă mai aveau grijă să umple ochi cu apă aburindă marile băi. Ar fi fost o tragedie să fi plecat şi ele, îşi zise Sachi în gând. Şezând umăr lângă umăr pe mici taburete din lemn de lângă băi, ea şi Taki se frecau reciproc pe spate. Nu mai existau slujnicele de la băi şi oricum se obişnuise să-şi aibă prietena alături.

— Vino să te scalzi cu mine, Taki, o invită ea.

Curățându-se de murdăria de pe drum, intrară în apa fierbinte până la gât şi rămaseră împreună o vreme, simțind cum osteneala călătoriei le trecea încet-încet. Sachi era recunoscătoare pentru aburii ce-o învăluiau, ascunzându-i lacrimile. Nu aşa era căminul pe care şi-l amintea, acest palat răsunând acum de ecouri lugubre. Crezuse că, chiar dacă restul lumii avea să-şi schimbe fața, înăuntrul zidurilor castelului va găsi acelaşi refugiu. Ce greşeală!

Shinzaemon… Shinzaemon… Dacă el ar mai fi fost lângă ea! Parcă-i lipsea o parte din ființa ei. Fără el, lumea era un loc trist. Se simțea mai singură decât şi-ar fi putut închipui vreodată că era posibil, încercă să-i revadă în gând chipul, ochii piezişi, sprâncenele groase, nasul subțire, gura plină. Prin minte i se perindau fiecare clipă petrecută împreună, tot ce făcuse el, momentul când îi dăruise orhideea sălbatică, secunda în care se hotărâse să vină în sat cu ea.

Încercă să-şi aducă aminte de atingerea mâinii lui şi de mirosul său sărat. Se lăsă atât de absorbită, însă nu regretă niciun pic. O umplea de fericire numai amintirea lui.

Fetişoara ascuţită a prietenei sale se îmbujorase de căldură. Sachi văzu că şi ea plânge.

— Am crezut că, odată întoarsă la palat, voi fi iarăşi cea care-am fost, se smiorcăi Taki.

Se mişcă puţin, iar Sachi simţi căldura lipindu-i-se de piele, în vreme ce apa aburindă se văluri.

— Nu mi-am imaginat că este posibil să porţi cuiva asemenea sentimente. Nu ştiam nici măcar că există aşa ceva. Dacă rămâneam aici, nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat. Toată libertatea ni s-a urcat la cap. Iată ce-mi tot repet. Ne-am lăsat ispitite.

Dar ea şi Taki nu mai erau aceleaşi, constată Sachi în sinea ei. Doamna ei de companie nu mai fusese niciodată atât de departe de căminul familiei sale ori de palatul femeilor. Nu mai cunoscuse altă viaţă. Era posibil ca pribegia, amestecul cu bărbaţii chiar să i se fi urcat la cap. Totul fusese atât de nou pentru ea, încât nu mai era de mirare că se îndrăgostise de frumosul Toranosuke. Dar Sachi, crescută departe de palat, dintotdeauna ştiuse că acesta nu era singurul loc de pe lume.

— Când ne-am întors aici, am crezut că ne trezeam dintr-un vis urât, suspină Taki. Dar nu prea mă simt în stare să mă trezesc. Îmi pare că abia acum visez.

— Este la fel ca-n povestea lui Urashima şi a fetei regelui dragonilor, grăi Sachi domol.

Ce era vis şi ce era realitate, satul din care lipsise trei sute de ani, sau palatul de pe fundul mării?

Taki murmură primele versuri dintr-un poem:

„Kakikurasu
Kokoro no yami ni
Madoiniki…”

[„Pe cea mai întunecată dintre cărările
din bezna inimii rătăcesc
în tulburare…”]

Sachi îl cunoştea prea bine. Era un minunat poem, scris cu sute de ani înainte de un mare poet şi amant, Ariwara no Narihira. Părea să răspundă perfect sentimentelor ei. Uitându-şi o clipă tristeţea,

vocile lor răsunară în cor prin marea încăpere a băilor:

„Yume utsutsu to wa
Yohito sadame yo?”

[„Tu, care cunoşti lumea iubirii, spune:
Este dragostea mea realitate, sau vis?”]

Taki suspină:

— Ne vom trezi foarte curând, glăsui ea. Nu trăim deloc într-un basm. Nu suntem nici ţărăncuţe, nici copiliţe, ca să ne urmăm orbeşte sentimentele. Asta nu poate duce decât la dezastru. Cu cât mai repede ne desprindem de ce-a fost, cu atât mai bine.

Avea dreptate, îşi zise Sachi în gând. Cu toate acestea, ea nu uitase că-n seara următoare Shinzaemon ar fi putut s-o aştepte pe pod. Mâine, la noapte, îşi spuse cu fermitate. Aceea va fi clipa în care-şi va struni aceste sentimente copilăreşti.

După baie se aşeză în tăcere, în vreme ce Taki se foia în jurul ei, înnegrindu-i dinţii şi răzându-i sprâncenele. Înainte, când se uitase în oglindă, zărise chipul strălucitor văzut de Shinzaemon. Acum reflecţia ei era palidă şi ştearsă.

Cu grijă, Taki o fardă, făcându-i faţa să pară de porţelan alb, îi vopsi obrajii şi gura. Apoi îi desenă două aripi de molie pe frunte. După aceea, îi pieptănă şi îi îmbălsămă părul, până când îi atârna ca o perdea neagră, lucioasă. I-l ridică şuviţă cu şuviţă şi îi ţinu un beţigaş parfumat sub plete ca să i le înmiresmeze, apoi o înfăşură în mai multe chimonouri, pe măsura unei văduve care se călugărise.

Încetul cu încetul, Sachi, odrasla căpeteniei satului, anonima călătoare de pe Drumul Interior de Munte, dispăru fără urmă. Acolo, în oglindă, stătea înaintea ei Retrasa Doamnă Shoko-in, concubina văduvă a Înălţimii Sale, răposatul senior Iemochi. Taki îi aranjă ultimele pliuri ale robelor, îi răsfrânse şi îi netezi gulerele, până când fură perfect paralele. Pe când Taki o ajuta să-şi pună suprachimonoul, Sachi deveni gravă, simţind grijile şi responsabilităţile împovărându-i umerii din nou, la fel ca straiele din mătăsuri grele.

Dar în adâncul sufletului ştia că nu mai era demult acea persoană. Pudra albă îi ascundea culoarea din obraji, iar în ochi îi scânteia o nouă lumină. Văzuse prea multe, fusese în prea multe locuri. Ştia ce se aştepta de la ea şi avea să-şi facă datoria până la capăt. Totuşi, gustase libertatea. N-avea să mai fie niciodată aceeaşi.

Sachi se grăbi spre apartamentele prinţesei şi îngenunche în faţa uşii, înspăimântată de ce ar fi putut găsi şi de felul în care ar fi putut fi primită. Trase aer în piept, apoi, încet, o deschise.

În ciuda tăcerii grele, se aşteptase pe undeva să găsească o anticameră mărginită cu paravane de aur, înţesată de cutii gravate în aur, ordonate pe rafturi din lemn lăcuit, cu nenumărate doamne de companie sporovăind şi râzând laolaltă, intrând şi ieşind în goană, cu suluri de ţesături pentru chimonouri, în foşnetul splendidelor robe de mătase. Dar camera era aproape goală. Nu mai erau decât câteva umeraşe cu chimonouri fluturând în aer, un singur scrin pentru haine şi o trusă de cosmetice.

Prinţesa era aproape singură. Nici măcar nu se mai ascundea după paravane. Şedea în genunchi la o măsuţă în mijlocul încăperii, ţinând o pensulă vertical între degetele ei subţiri. Scria. Termină o ultimă trăsătură caligrafică şi îşi lăsă pensula jos. Apoi se uită prin jur, îşi înclină capul şi îşi lipi vârfurile degetelor pe *tatami*.

— Pusu-v-am la multă caznă, murmură ea.

Rosti cuvintele consacrate de salut în graiul arhaic al Curţii imperiale. Vocea nu i se schimbase. Era aceeaşi şoaptă ca un ciripit de păsărele, pe care Sachi i-o cunoştea atât de bine.

— Trebuie să fiţi ostenită. Bătut-aţi drum lung. Prin ce pribegie mai trecut-aţi!

Îi dărui surâsul ei blând şi trist, continuând în limbajul aristocraţilor din Edo.

— Bine ai venit, copilă, îi zise. Haru mi-a spus că v-aţi întors. Vino şi aşază-te lângă mine.

Lacrimi sclipiră în ochii lui Sachi. S-o vadă pe această femeie, care mereu fusese înconjurată de nenumărate doamne de companie, care niciodată, în toată viaţa ei, nu făcuse nici măcar un singur lucru fără ajutor, şezând singură ca acum era negrăit de emoţionant.

În tăcere, Sachi îngenunche dinaintea prinţesei şi îşi ridică ochii la ea. Era o deplorabilă încălcare de protocol, dar avea nevoie să vadă acel chip pe care-l îndrăgea atât.

Ascunsă sub fardul alb, pielea prinţesei îşi păstrase paloarea. Nasul delicat arcuit, ochii mari şi trişti, guriţa, nimic nu se schimbase. Era atât de slabă, încât părea gata să se mistuie, dispărând într-o lume a fantomelor. Câteva fire de păr nu erau la locul lor, ca şi cum ea s-ar fi pieptănat singură, ceea ce era de neînchipuit. Între sprâncenele ei rase Sachi desluşi o linie abia

vizibilă, un semn al suferințelor prin care trecuse.

Totuşi, ceva se schimbase. Se ținea mai dreaptă. În ochi i se zărea o scânteie, de parcă găsise ceva pentru care să lupte, după atâția ani în care privise cu apatie cum viața trecea pe lângă ea. Părea mai îndrăzneață, mai poruncitoare.

— Vino, o invită prințesa cu blândețe, şi o duse pe Sachi într-o latură a camerei.

Pe altar se găseau o tăbliță funerară şi un mic dagherotip. Fotografia aceea! Sachi şi-o amintea atât de bine. O luă cu amândouă mâinile şi o ridică lipindu-şi-o cu venerație de frunte. Abia mai putea vedea ceva printre lacrimile ce-i țâşneau din ochi şi îi curgeau pe obraji, brăzdându-i machiajul. Era Înălțimea Sa defunctă. În amintirea lui Sachi, el fusese mereu atoateştiutor, atât de matur. Dar nu era decât un copil la vremea aceea. Uitându-se la fotografie, ea văzu că nu era decât un băiat. Cele două femei îngenuncheară împreună, murmurând rugăciuni, trecându-şi mătăniile printre degete.

— Sunt aşa de fericită că Alteța Voastră a reuşit să salveze astea! îi mulțumi Sachi în şoaptă.

— Vederea ta îmi aminteşte de timpuri mai fericite, îi răspunse prințesa. Şi totuşi... Erau aşa de fericite? Măcar dacă i-aş fi fost o soție mai bună!

— Sunt sigură că el... începu Sachi, dar se opri.

Nu era treaba ei să vorbească despre asemenea lucruri. Prințesa Kazu îşi atinse ochii cu mâneca.

— Este bine că te-ai întors, grăi ea. Am atâtea să-ți povestesc. Multe s-au mai petrecut în lipsa voastră.

Tăcerea se aşternu în cameră. Sachi aşteptă plină de respect ca ea să continue.

— Ți-ai dus cu bine misiunea la îndeplinire.

Misiune? Sachi şi uitase că avusese o misiune de împlinit.

— Am auzit că palanchinul imperial a fost atacat de rebeli. Oamenii ziceau c-am fost răpită, eu sau Cea Retrasă, ori amândouă, poate, şi dusă la Satsuma, bastionul celor din sud. Da, oamenii clocoteau de mânie. Nimeni nu se îndoia că sudicii dăduseră foc castelului. Oamenii noştri au ars reşedințele clanului Satsuma şi i-au izgonit din oraş. Mai târziu au găsit palanchinul imperial, undeva... undeva departe de Edo.

Îşi lăsă privirea în jos, peste mâinile ei subțiri împreunate în poală, apoi îşi înălță iar ochii.

— V-am crezut pierdute, continuă ea domol. V-am plâns.

Vocea i se stinse ca un ecou. Se uită în jur, prin camera goală.

Deschise mâinile într-un gest de neajutorare.

— Viața noastră s-a schimbat. Lumea noastră se sfârşeşte. Nu mi-aş fi închipuit niciodată că se va ajunge aici. Niciodată! Niciodată!

Tresărind, Sachi îşi ridică privirea.

— Mi-a fost dor de tine, copilă, murmură prințesa. M-a întristat faptul c-am fost nevoită să te trimit într-o misiune atât de cumplită, fără niciun fel de mijloace, nici măcar cu o singură servitoare. Cum ai reuşit să scapi cu viață? Trebuie să fi fost groaznic… acolo, departe de sprijinul nostru. Mă bucur să ştiu că ți-ai făcut datoria. Dar a fost o cruzime din partea mea, de neiertat, să te zvârl în lume în felul ăla. Mă linişteşte să te văd înapoi, teafără şi nevătămată.

Sachi se uită la ea cu uimire. În ochii prințesei licăreau lacrimi. Faptul că se gândise la Sachi, că încercase să-şi închipuie ce se alesese de ea, dovedea cât de mult suferise, cât de mult se schimbase.

— Alteța Voastră, este foarte nepoliticos din partea mea, dar… Ce s-a întâmplat cu doamnele? Cu doamna Tsuguko?…

Mai-marea peste doamnele de companie ale prințesei îi stătuse mereu alături. Sachi nici măcar nu îndrăznea să ghicească ce se petrecuse cu ea.

— Doamna Tsuguko… repetă prințesa.

O umbră îi trecu peste față. Se auziră paşi peste *tatami* dincolo de camera prințesei. Uşa se deschise. O siluetă înaltă se ivi în prag, aşezată în genunchi.

— Alteța Voastră Imperială, scuzați-mi neobrăzarea. Am auzit că s-a întors. Doamnă Shoko-in! Noră!

Sachi cunoştea acea prezență autoritară, acea voce profundă. În grabă, se plecă până la pământ şi îşi lipi fața de mâini. Cea Retrasă purta un elegant chimono cu o modestă nuanță cenuşie. Părul ei, care-i atârna până la umeri, era lucios şi negru. Ochii îi străluceau ca briliantele, frumusețea îi rămăsese neştirbită. Sachi îşi aducea aminte de regina ghețurilor din poveşti, care-i ademenea pe bărbați prin pustietăți înzăpezite cu frumusețea ei, apoi îi lăsa să înghețe până mureau. Era la fel de perfectă şi îți îngheța la fel sângele în vine. Se uita la Sachi cu un zâmbet mieros. Lui Sachi i se făcu inima cât un purice. Oare bătuse atâta drum numai pentru a fi iar ciuca ironiilor ei? Îşi adună curajul.

— Bine ai venit, îi ură senină Cea Retrasă. Ai parcurs un drum

lung. Cât curaj ai avut să te mai întorci! Dovedeşti o mare fidelitate clanului Tokugawa. Te primim înapoi în braţele noastre.

Prinţesa îi întoarse reverenţa, având grijă să nu-şi plece capul mai jos decât Cea Retrasă. Prin urmare, încă se mai luptau cine să aibă întâietatea, chiar şi acum, când nu mai rămăseseră decât ele două.

— Sigur că mă bucur foarte mult să te văd, glăsui Cea Retrasă, adresându-i-se lui Sachi.

Aceasta se înclină. O încurca mult mai tare faptul că Cea Retrasă era politicoasă.

— Am crezut că te-ai întors la cei din tagma ta, continuă Cea Retrasă, rostind fiecare silabă cu o claritate de gheaţă. Nu ne-am aşteptat să te vedem din nou. De ce te-ai mai întors?

Sachi tremura ca o frunză în vânt. Cuvintele o loveau ca o lapoviţă, îngheţând-o până la oase. Dar asprimea Celei Retrase n-o mai durea ca odinioară.

— Trebuie să-nţelegi că s-a terminat, şuieră Cea Retrasă. Nu mai e nimic aici. Gata cu luxul! Nimic în afară de moarte. Nu mai este nevoie să rămâi. Toată lumea a fugit. Toată lumea, în afară de noi.

Toată lumea plecată… Atunci, dacă mama ei s-ar fi găsit aici, şi ea ar… Sachi încercă să înghită, dar nu putu.

— Nu mai ai ce căuta aici, încheie Cea Retrasă dispreţuitoare. Îţi dăm drumul. Îţi propun să pleci cât mai ai o şansă de scăpare.

— Este foarte bine că te-ai întors, dragă copilă, se grăbi să adauge prinţesa. Ne bucurăm să te vedem. Ne bucurăm să găsim atâta devotament faţă de noi şi de clanul Tokugawa. Dar trebuie să pleci, şi cât mai repede. Noi, Cea Retrasă şi cu mine, ţinem de familia Tokugawa. Suntem neveste, ne-am măritat cu bărbaţi din familie. Tu însă eşti tânără. Ai viaţa înainte. Eu am fost cea care te-a adus aici, n-ai ales tu să vii. Acum îmi revine mie răspunderea să-ţi dau drumul. Trebuie să pleci!

Dar nici prinţesa nu avusese de ales. Sachi ştia foarte bine. Aceasta nu era o lume în care oricine îşi putea alege orice drum în viaţă, iar dintre toţi, prinţesa nici atât.

— Şi… şi ce-o să faceţi? le întrebă ea în şoaptă.

— Ne aşteptăm la un atac în orice clipă, îi răspunse prinţesa.

Vorbea cu uşurinţă, aproape nepăsătoare, dar ochii îi străluceau.

Parcă vorbea de o nuntă, nu de o bătălie îngrozitoare.

— Oraşul se află sub asediu. Avem veşti că sunt cincizeci de mii de soldaţi din sud la Shinagawa şi Itabashi, aşteptând ordinul de atac. Când va veni ceasul, oamenii noştri vor lupta până la moarte. Oraşul

va fi incendiat. Noi vom rămâne aici. Aici ne este locul. Dacă iau castelul, va fi cu noi în el. Îl vom arde şi ne vom lua singure viața. Du-te, copilă. Pleacă acum.

Prin urmare, iată de ce prințesa arăta atât de vie. Acela era destinul după care tânjea. Să fie prezentă la sfârşit, să se mistuie în flăcări, odată cu cel mai mare castel din țară, era o soartă de urmat cu bucurie.

Preț de o clipă, Sachi se molipsi şi ea de veselia prințesei. După aceea însă, gândul îi zbură la Shinzaemon. Nu mai dorea să îmbrățişeze moartea ca o îndrăgostită, aşa cum ar fi făcut un samurai. Prințesa şi Cea Retrasă nu mai aveau niciun motiv să trăiască, să îmbătrânească. Ea avea. În închipuirea ei, se furişa din castelul damnat. Taki avea să vină şi ea. Vor aştepta la Poarta Tsubone sosirea lui Shinzaemon. Îl va implora să fugă cu ea. Sigur că el va refuza, îi va vorbi de onoare şi de datorie, dar ea îl va convinge. El trebuia s-o protejeze. Vedea cu ochii minții cum toți trei aveau să iasă din oraş, ocolind cumva trupele, luând-o iarăşi pe Drumul Interior de Munte, dispărând printre coline.

Dar atunci Sachi îşi aminti că pornise în căutarea mamei sale. Trebuia să afle ce se întâmplase cu ea. Cum putea să plece acum, când exista o posibilitate, cât de mică, să-şi mai găsească mama în viață, aşteptând-o? În orice caz, n-avea de ales. Ştia care era îndatorirea ei şi pentru ce trebuia să rămână. Era o luptătoare, o femeie samurai, trebuia să fie pregătită să moară ca o femeie samurai, cu mândrie şi cu eroism. Indiferent ce simțea ori ce şi-ar fi dorit să facă, ținea de datoria ei, ca ultimă concubină a răposatului shogun, să rămână alături de prințesă şi de Cea Retrasă până la moarte. Nu se putea abate de la această cale.

— Niciodată! vorbi ea pe un ton liniştit şi ferm. Şi eu fac parte din familia Tokugawa, aşa nedemnă cum sunt. Înălțimea Sa a binevoit să mă lase să-i slujesc în calitate de concubină, singura lui concubină. Voi împărți soarta clanului Tokugawa, indiferent care va fi.

Cea Retrasă o scrută pe Sachi cu ochii ei negri, pătrunzători:

— Pretinzi că eşti o Tokugawa? se răsti ea, iar buza i se răsfrânse într-un rânjet. Ai uitat? Nu eşti nici măcar o femeie samurai. Eşti o țărancă. Nu-ți închipui că poți urma codul nostru. Pleacă acum, cât mai poți!

Dar lui Sachi nu-i mai era frică de Cea Retrasă.

— Doamnă, îi răspunse ea calmă, aparțin la fel de mult clanului Tokugawa ca şi dumneavoastră. Nu mi-am ales locul de naştere, dar

pot să-mi aleg locul morții. Indiferent cine sunt, îmi cunosc datoria.

— Copilă, îți poruncesc să pleci, spuse prințesa. Timpul trece repede. N-ai nicio obligație să mai rămâi cu noi. Trebuie să te supui.

— Niciodată. Dacă veți muri aici, atunci am să mor şi eu.

Cea Retrasă scoase un suspin. Chipul i se îmblânzi. Să i se fi părui lui Sachi, sau în ochii aceia negri plini de mândrie scânteia o lacrimă?

— Ai o mare tărie de caracter, zise ea într-un târziu.

— Domnia Sa a poruncit doamnelor noastre de companie să plece, o informă prințesa. A țipat la ele, le-a zis că este o poruncă. Dar n-a crezut c-o vor face.

— Ele zic că sunt samurai, continuă Cea Retrasă, şi le este teamă de moarte! Am crezut că vor avea mândria să rămână şi să moară aici împreună. Dar au fugit toate care-ncotro!

Buza i se răsfrânse iar.

— S-au târât înapoi la familiile lor. În vremurile de altădată, toată lumea ar fi rămas.

Prințesa şi Cea Retrasă îşi aruncară o privire una alteia şi surâseră. Erau zâmbete de triumf. Sachi nu le mai văzuse nicicând în viața ei atât de fericite şi de mândre, ca şi cum le sunase ceasul, de parcă erau pe cale să-şi împlinească destinul pe care-l aşteptaseră atâta amar de vreme. Nu mai erau victimele unor căsătorii aranjate. Ochii le străluceau ca ai tinerelor fete aşteptându-şi înfiorate primul ales al inimii, de parcă toată dragostea se afla dinaintea lor, însă nu după viață, ci după moarte jinduiau ele cu atâta nerăbdare.

— Vremurile s-au schimbat, trase concluzia prințesa. Nu ne mai găsim pe vremea războaielor civile între *daimyo*, când oamenii preferau să moară împreună.

— Mă întristează să văd că moravurile au decăzut într-atât! constată Cea Retrasă.

Se uită drept în ochii lui Sachi, surâzând:

— Ai văzut lumina zilei ca țărancă, dar ai o inimă de samurai.

II

— După incendiu, prințesa le-a cerut tuturor să plece, îi povesti Haru. Era prea periculos să mai rămână. Cea Retrasă a zis că era o poruncă. Suntem într-o mare primejdie aici, la castel. Ne aşteptăm în orice clipă să înceapă un atac. Sudicii au împresurat oraşul. Dacă

vor cuceri castelul, vor avea în mâna lor întreaga țară.

Haru strânsese tăvile după masa de seară, iar acum şedea în genunchi, învârtindu-şi evantaiul neîncetat în mâinile ei grăsuțe. Lumânările ardeau în sfeşnice înalte de aur, aşezate de-a lungul pereților. Văpăile aruncau o strălucire galbenă pe fața ei, pâlpâind pe obrajii rotunzi, pe ridurile fine de pe fruntea ei, pe năsuc, pe zulufii lucioşi ai coafurii sale. Umeraşele pentru chimonouri aruncau umbre prelungi. Sachi se închipuia în afara domeniilor castelului, văzând uriaşul contur al clădirilor profilându-se deasupra ei, prin întunericul brăzdat doar de câteva raze de lumină, subțiri ca acul de cusut.

— Dar tu n-ai plecat, soră mai mare, constată Sachi. Prințesa ți-a dat voie să te duci, dar ai refuzat.

— De ce m-aş duce? se răsti Haru. Încotro? La ce?

Sachi îi aruncă o privire surprinsă. Chipul ei grăsuț se schimbase. Ochişorii ei se căscaseră, iar sprâncenele i se uniseră într-o singură linie, ca şi cum o amintire dureroasă îi venise pe neaşteptate în minte. Se uita în depărtare, privind, parcă, într-un trecut de mult uitat.

— La o familie şi într-un ținut pe care nu le ştiu defel? întrebă ea. Locul ăla îndepărtat din care vin nu-nseamnă nimic pentru mine. Mi-am trăit aici toată viața. Aici sunt familia şi căminul meu.

— Dar...

Sachi îşi aduse aminte de poveştile pe care i le spusese Haru despre un cadavru într-un palanchin şi despre multe lucruri bizare şi groaznice ce se petrecuseră la castel. Haru se plânsese mereu de câtă nefericire domnea în acest loc, cum mai simțea lipsa companiei bărbaților. Cu toate acestea, când avusese şansa să plece, alesese să rămână. Haru o privea pe Sachi cu înflăcărare. Sachi se mişcă şi se uită în altă parte, simțindu-se deodată stânjenită.

— Şi doamna Tsuguko? se grăbi să întrebe.

Haru păru să se dezmeticească:

— Nimeni nu ştie. Ai fost ultima care a văzut-o. Nu te-a dus ea la palanchinul imperial?

Bineînțeles. Silueta înaltă înaintând cu paşi mari prin încăperile pline de fum, în vreme ce flăcările trosneau tot mai tare şi mai tare. N-ar fi avut cum să se întoarcă la prințesă vie şi nevătămată prin tot acel infern. Trebuie să-şi fi găsit acolo moartea. A avut parte de o moarte bună, demnă. Murise la datorie. Cu toate acestea, ochii lui Sachi se umplură de lacrimi. Doamna Tsuguko o învățase atât de multe şi îi ținuse mereu partea. De ce trebuia ca viața să fie atât de

plină de tristețe?

Haru era de obicei atât de veselă şi de însorită, dar în acea seară părea să nu-şi găsească astâmpărul. Se uita la Sachi de parcă nu şi-ar fi putut dezlipi privirile de ea. Deschidea gura să-i spună ceva, apoi o închidea iar, după care îşi relua brodatul, pentru ca-n clipa următoare să lase iar broderia din mână. Cu o tresărire, Sachi observă că şi ochii lui Haru străluceau de lacrimi.

Într-un colț zăcea bocceaua, pe care Sachi o cărase după ea tot drumul înapoi până la palat. Brocartul dinăuntrul său parcă sclipea, chemându-i privirea. Sachi îşi aduse aminte că Haru păruse să recunoască blazonul de pe pieptăn. Acelaşi blazon se găsea brodat şi pe brocart. Îşi aduse bocceaua şi o lăsă pe podea în fața ei. Începu să desfacă nodul. Haru se întinse şi i-o luă. Sachi o privi curioasă. Învelitoarea din mătase subțire se desfăcu. Înăuntrul ei se afla un brocart împăturit, strălucitor ca cerul. Lumina ungherele întunecate ale camerei.

Haru oftă şi se făcu albă la față, ca şi cum ar fi văzut o stafie. Se holbă la brocart, întinse un deget tremurător şi îl atinse, nevenindu-i, parcă, a crede că era adevărat, temându-se să nu i se sfărâme între degete şi să se facă pulbere. Apoi îl ridică şi îl scutură. O uşoară aromă de mosc, aloe, pelin şi tămâie se văluri în aer. Şi-l lipi de față, inspiră profund, apoi izbucni în plâns. Plânse până când Sachi se gândi că n-avea să se mai oprească. Eleva ei o privea înspăimântată. Haru nici măcar nu se uitase la blazon. Brocartul ca atare îi pricinuise atâta suferință. Frica îi strânse stomacul lui Sachi cu un pumn de fier. Într-un târziu, se sili să cuvinte:

— Tu… tu-l ştii, soră mai mare!

— A trecut aşa de mult de atunci! Atâția ani!

Haru îşi şterse fața cu mânecile şi aşeză brocartul cu grijă în poala ei.

— Arăți exact ca ea, soră mai mică, vorbi Haru într-o şoaptă răguşită, trăgând aer în piept. N-am îndrăznit să gândesc mai departe. Mi-am zis că trebuie să fie o coincidență, că memoria mă înşală. Cum se poate aşa ceva?

Sachi se sprijini cu mâinile de *tatami* ca să-şi găsească echilibrul. Adevărul despre mama ei, cine o fi fost, era atât de aproape! Cu toate acestea, deodată nu mai era sigură că putea îndura să-l audă. Îi era teamă.

— Cu cine semăn eu? o întrebă ea în şoaptă. Soră mai mare, cu cine semăn?

— A trecut atât de mult timp de când am văzut-o ultima oară. Şi după aia ai venit tu. La început erai micuță. Apoi, pe măsură ce creşteai, arătai tot mai mult ca... Iar acum, acum, c-ai fost departe şi te revăd... Este ca şi cum s-ar fi întors ea. Ca şi cum ea ar fi din nou aici.

— Mama mea... nu se mai putu abține Sachi.

Haru plângea. Pentru o vreme nu mai scoase niciun cuvânt. Mireasma brocartului umplea întreaga încăpere. O lumânare se scurse şi se stinse. Razele lunii se revărsară prin hârtia subțire, albă a ferestrelor. Acolo unde castelul ar fi răsunat de voci, de paşi, de râsete, nu mai era decât tăcerea, spartă numai de şuieratul vântului printre copacii de afară, de țipătul unei bufnițe sau de sughițurile de plâns ale învățătoarei sale.

— Era aşa de frumoasă! Aşa de frumoasă! grăi Haru zdrobită. Nimeni n-o privea fără să se îndrăgostească de ea pe dată. Iar tu... tu eşti la fel.

— Este aici, soră mai mare? se auzi glasul lui Sachi sfredelind tăcerea. Dac-aş putea numai s-o văd, măcar o dată!

Învățătoarea se întoarse cu fața la ea. Nu mai era grăsulia, vesela Haru pe care Sachi o ştia. În lumina palidă a flăcărilor, se zbârcise şi îmbătrânise. Clătină din cap în semn că nu.

— Eu... nu ştiu unde e, şopti. N-am mai văzut-o de când... din ziua aceea. Din ziua în care te-ai născut.

III

Sachi se trezi cu mult înaintea zorilor şi rămase întinsă pe pat, aşteptând cu nerăbdare prima geană de lumină să intre pieziş printre storurile de lemn. Taki îşi petrecuse noaptea acolo, stând de veghe. Sachi o rugă să le deschidă.

În depărtare, cocoşii cântau. Un altul le răspunse de pe domeniile palatului. Păsările ciripeau, gâzele bâzâiau, dulcile miresme ale primăverii năvăleau înăuntru. Câinii lătrau nebuneşte, în vreme ce oraşul se trezea la viață. Clopotele templelor sunară, iar tobele bătură ora, dar zgomotele erau slabe şi rare, ca şi cum jumătate din populație ar fi dispărut cu totul.

Fiind concubina răposatului shogun, lui Sachi i se oferise una dintre cele mai bune camere din palat. Ea aşeză o oglindă pe un stativ şi, cum lumina slabă răzbătea în cameră, îşi privi îndelung

chipul ce licărea pe suprafaţa metalică lustruită. Îşi studie ovalul palid şi neted, nasul drept, aproape acvilin, ochii înguşti şi piezişi, guriţa. Era ceva ce lipsea acolo, altceva ce i-ar fi plăcut să vadă, dacă se putea. Pentru că nu se mai vedea pe ea acolo, ci o vedea pe mama ei, uitându-se lung la ea dintr-un loc îndepărtat. Taki îngenunche în spatele ei şi începu să-i pieptene părul.

— Haru pare s-o cunoască pe mama ta, grăi ea, deşi n-a suflat un cuvânt timp de atâţia ani. Ceva trebuie să se fi întâmplat, ceva îngrozitor, încât s-o facă să plângă în halul ăla. Nu-i stă deloc în fire!

Mai rămăsese atât de puţin timp, atât de puţin, iar Sachi avea nevoie să afle atâtea lucruri!

Haru aştepta în anticameră. La lumina zilei, brocartul îşi pierduse strălucirea. Sachi îşi trecu degetele prin el, ca şi cum i-ar fi fost teamă că, dacă-l lăsa din mână, n-avea să-l mai vadă niciodată, că vraja lui ar fi pierit, că femeia care se întorsese s-ar fi făcut iar nevăzută. Îşi ridică ochii la Haru.

— Spune-mi numele ei, soră mai mare, zise ea. Care-i numele ei?

— Aşa voi face, doamna mea.

Sachi se încruntă. Haru nu i se mai adresase niciodată astfel. Întotdeauna îi spusese: „soră mai mică”.

— Dar mai întâi, te implor, spune-mi despre brocart. De unde l-ai luat?

Sachi surâse:

— L-am avut cu mine tot timpul, fără să ştiu însă, mărturisi. Ne-am înapoiat în satul unde am trăit odinioară. Acolo mi-au zis… părinţii mei. Mi-au povestit că tatăl meu m-a adus la ei, înfăşurată în brocart.

— Tatăl tău!… Haru păli, ochii i se făcură mari, iar mâinile ei grăsuţe se ridicară fluturând şi-i astupară gura: S-a dus el până acolo… în sat?

— Este un văr de departe al părinţilor mei. I-a vizitat din nou de curând, o informă Sachi, încercând să-şi ascundă uimirea.

Să fie cu putinţă ca Haru să-i cunoască şi tatăl?

Haru oftă:

— Vrei să zici… că trăieşte? întrebă ea cu nerăbdare. Te-ai întâlnit cu el?

Se uita lung la Sachi, zâmbind pe jumătate, de parcă i s-ar fi redeşteptat amintirile.

— Eu nu, mărturisi Sachi. Dar părinţii mei, da.

Haru se trase înapoi ca şi cum şi-ar fi amintit deodată cine era şi

unde se găsea.

— Şi era… bine? întrebă ea mai curând protocolar.

— Este bine. A fost…

Cum putea să-i spună că era de partea duşmanului? Dar Haru îşi încrucişă braţele peste *obi* şi se legăna în faţă şi în spate:

— Daisuke-*sama*, Daisuke-*sama*, murmură ea, cu ochii plini de lacrimi. Ar fi fost mai bine ca mama ta şi cu mine să nu-l fi văzut niciodată. Dar… nici tu n-ai mai fi venit pe lume.

O slujnică aduse înăuntru o tavă cu vase aşa cum Sachi nu mai văzuse de când plecase din palat.

— Spune-mi… povesteşte-mi de mama mea, soră mai mare! Cum ai cunoscut-o?

— Am crescut împreună, doamna mea, începu ea. Tatăl meu a fost un servitor al tatălui său. Am venit cu ea la palat. Eram camerista ei. Eram mereu împreună, la fel ca voi două. Încă îi mai duc dorul, nici nu-ţi pot spune cât de mult.

Camerista ei!… Taki lăsă să-i scape un murmur de uimire. Urmă o lungă tăcere.

— Cum o chema? insistă Sachi în şoaptă.

— Okoto, îi răspunse Haru, tot în şoaptă, savurând fiecare silabă. Okoto-no-kata. Doamna Okoto.

Doamna Okoto. În umbră, un chimono atârnat pe un umeraş fremătă, pe măsură ce un curent de aer se învolbură prin cameră.

— Venea din familia Mizuno. Tată i-a fost seniorul Tadahira, şambelan al seniorilor din Kisshu.

Seniorul Mizuno… Nu era acela bărbatul care venise la palat să le anunţe că Înălţimea Sa se îmbolnăvise, acel om înspăimântător pe care ea şi cu Taki îl zăriseră dându-se jos de pe bac cu câteva zile în urmă? Sachi îi vedea, parcă aievea, chipul oacheş, ca de uliu, pe când trecea pe lângă ea, în spatele seniorului Oguri, deghizat în neguţător, cu o pălărie de călătorie trasă bine peste faţă. Felul în care o privise şi scosese acel strigăt, de parcă ar fi văzut o stafie… Trebuie să fi fost din pricină că arăta ca mama ei!

Haru ridică brocartul, îl scutură şi îşi trecu degetele prin el, până când descoperi blazonul brodat pe umăr. Sachi se uită la el, hipnotizată. Era blazonul casei Mizuno. Trebuia să-l fi recunoscut.

Tocmai deschidea gura să zică ceva, când simţi o mână subţire apucând-o de braţ. Uitase că ea şi Taki juraseră să păstreze secretul. În afară de prinţesă şi de doamna Tsuguko, numai ele două mai ştiau că el fusese la palat.

Sachi încă îl mai auzea urlând: „Du-te! Pleacă! Lasă-mă-n pace!”

Dacă mama ei era din aceeaşi familie ca şi acel om îngrozitor, atunci... aşa era şi ea. Aveau acelaşi sânge. La gândul acela i se făcu chiar frig.

— Mama mea a fost... doica mamei tale, continuă Haru.

Era atât de absorbită de povestea ei, încât părea să nu mai observe reacția lui Sachi. Fața i se luminase. Trăia acum în alte vremuri, într-un alt loc. Se lăsă pe călcâie, în vreme ce cuvintele i se rostogoleau de pe buze:

— O chema doamna Ohiro pe atunci, micuța doamnă Ohiro. Era o frumusețe, deşi era micuță. Avea cel mai dulce chip. Nu se sfia deloc, de parcă ştia de la o vârstă atât de fragedă ce mare viitor o aştepta. Mereu ne jucam împreună. La Castelul Tankaku din Shingu, în țara lui Kii, acolo locuiam. Când era furtună puteai auzi oceanul. Stăteam întinsă pe saltele şi ascultam valurile cum se spărgeau de stâncile de sub zidurile castelului. Uneori încă le mai aud. Am învățat împreună. Orice făcea cu mânuța ei era sclipitor: lectura, caligrafia, versurile, ceremonia ceaiului, ghicitul în tămâie, cântatul la *koto*, exercițiile cu halebarda. Era foarte deşteaptă, mult mai deşteaptă decât mine. Dar sălbatică, aşa de sălbatică! Se ducea să se plimbe, se cățăra în copaci, pe stânci. Închipuie-ți! Tatăl meu zicea că ar fi trebuit să fie băiat, că avea prea multe idei pentru o fată. Întotdeauna căpăta ceea ce voia. Putea fermeca pe oricine. Dar era bună cu mine. Mă trata ca pe o soră. Mai eram încă două copile când familia Mizuno a primit poruncă să se mute în conacul din Edo. Mi-a zis că ea nu se duce dacă nu vin şi eu. N-am rămas însă multă vreme acolo. Câțiva ani mai târziu, ea a intrat la palat şi m-a luat ca slujitoare personală. Nu eram mult mai în vârstă decât domnia ta când ai sosit aici pentru prima oară, doamna mea. Palatul era atât de imens! Era ca un labirint, nu se mai termina. Iar doamnele cu minunatele lor chimonouri, cu fețele lor fardate, erau aşa de impozante, de arogante! Mă speriau.

Haru suspină, ştergându-şi o lacrimă de pe obraz. Sachi era pe jumătate îngenuncheată, pe jumătate întinsă pe *tatami*, cu bărbia într-o mână, uitându-se în sus la Haru, vrăjită de povestea ei, sorbindu-i cuvintele. Taki, îngenuncheată alături, asculta şi ea.

Măcar acum ştia că în vinele ei curgea sânge nobil, îşi zise Sachi în gând. Iată de ce era aşa de palidă, ca o stafie sau ca o aristocrată, nu măslinie ca țăranii din valea Kiso. Şi poate că de aceea soarta a adus-o în palatul femeilor, la fel ca pe mama ei. Dar, mai mult decât atât,

şi ea era îndărătnică. Avea acelaşi sânge ca şi smintitul senior Mizuno.

— Bătrâna doamnă Honju-in era concubina numărul unu pe atunci, zise Haru. Soţia Înălţimii Sale, se stinsese de mult, aşa că doamna Honju-in era la putere. Administra locul ăsta cu mână de fier. Tu crezi că Cea Retrasă este aspră. Doamna Honju-in era şi mai rea, mult mai rea. Ce bătăi am primit! Eram toată numai vânătăi. Ea era mai-marea peste toate celelalte concubine, pentru că era mama unui moştenitor. Un băieţel neajutorat, lenevos. Trebuie să fi avut vreo douăzeci şi unu de ani pe atunci. Ţi-am mai vorbit despre el. Era slab la trup şi slab la minte. Toată lumea spera şi se ruga ca un alt fiu să fie moştenitor în locul lui. În clipa în care Înălţimea Sa, seniorul Ieyoshi, a văzut-o pe doamna mea, i s-au aprins călcâiele după ea. Nu m-a mirat deloc, câtuşi de puţin. Cine-i putea rezista? Era atât de frumoasă, de strălucitoare, ca tine, soră mai mică. Exact ca tine. El era bătrân şi chel, dar un bărbat drăguţ, foarte bun la suflet. Sigur că avea nenumărate concubine. Dar nu era ca tatăl lui, nu colecţiona femei ca pe obiectele din ceramică. Avea o inimă blândă. Mereu avea câte o favorită. Ultima îi murise la naştere. Fusese atât de supărat, din câte am auzit, că vărsa lacrimi întruna. Atunci am apărut noi.

— Ce s-a întâmplat atunci?

— A aruncat o singură privire şi a întrebat: „Cum o cheamă?” Nici măcar nu înţelegeam ce voia să însemne acea întrebare. Nu mi-am dat seama că o dorea pe doamna mea să-i fie concubină. Şi ea era speriată, la fel ca tine, când te-a cerut Înălţimea Sa cel tânăr. Dar ea trebuia s-o facă, ştia prea bine. Aşadar, a devenit doamna Okoto, doamna din camera de alături. Ce viaţă am dus! Locuiam într-o magnifică suită de apartamente. Eu eram mai-mare peste doamnele de companie. Neguţătorii făceau coadă la porţile palatului, încărcaţi cu lăzi şi cutii pline de chimonouri, *obi*-uri, agrafe de păr, truse cosmetice, toate numai pentru ea. Seniorii, demnitarii, curtenii şi negustorii doreau toţi să se asigure că ea le ţinea partea, când înaintau câte o petiţie Înălţimii Sale. Ştiau că singura cale sigură către urechile Înălţimii Sale era prin ajutorul ei. Era obligaţia mea să pun în ordine toate cadourile primite de la ei. Erau multe concubine, dar Înălţimii Sale nu-i păsa decât de ea. O chema noapte de noapte. La un an de la venirea noastră, a născut un băiat, pe prinţul Tadzuruwaka. Au avut loc sărbători grandioase şi o ceremonie pentru a-l face moştenitorul Înălţimii Sale. Dar pruncul n-a avut zile. Apoi

doamna mea a avut o fiică, pe prinţesa Shige. A murit şi ea...

Glasul lui Haru se frânse. Sachi aruncă o privire peste umăr. Aproape că simţea prezenţa mamei sale, frumoasa doamnă Okoto, acolo, în aceeaşi cameră cu ele, aşezată în genunchi, lângă fereastră, cu părul încolăcit în cosiţe lucioase, îmbălsămate, purtând splendidul supra-chimono din brocart, de culoarea cerului. Poate se simţise în palat ca-ntr-o colivie. Probabil se uitase pe fereastră la grădini şi îşi dorise să poată evada, amintindu-şi de Castelul Tankaku şi de valurile ce se spărgeau de ţărm. Poate era singură în mijlocul tuturor acelor daruri.

— Nimeni nu şi-ar fi închipuit că se va ajunge aici, murmură Haru. Nu pot spune dacă eram fericite sau triste. Ne duceam viaţa aici, la palat. Iar ea mai era încă tânără, mama ta, nici nu împlinise douăzeci de ani.

Îşi îngropă faţa în palme.

— Am făcut tot ce-am putut ca s-o uit! se tângui deodată. Credeam c-am reuşit. Dar atunci ai apărut tu.

Îşi privi îndelung eleva, în vreme ce lacrimile îi şiroiau pe obraji. Sachi se aplecă înainte, ştiind ce puţin răgaz mai aveau, din cauza primejdiei în care se aflau toate.

— Soră mai mare, începu ea alarmată. Te implor, spune-mi: cine-i tatăl meu? Cum a reuşit el... s-o întâlnească pe mama?

Umbrele din încăpere se alungiră. Muştele bâzâiau. Un gândac negru, lucios o zbughi pe un perete. Şi Taki se uita în gol. Sachi înţelese că încerca să pună cap la cap faptele. Haru se uită lung la brocart. Îl ridică plină de veneraţie şi îl lipi de obrazul ei. Când îl atinse, parfumul greu se răspândi în cameră, ca fluxul şi refluxul unei maree.

— Tatăl tău, rosti ea încet. Dacă l-ai fi putut vedea, poate că atunci ai fi înţeles-o. Îl văd şi pe el în trăsăturile feţei tale.

Tatăl lui Sachi... Bărbatul care o dusese în sat, pe când încă mai era în scutece, cel care acum îi era duşman.

— Haru, cum de-ai putut tu să-l cunoşti pe tatăl doamnei mele? o iscodi Taki, dând glas întrebării care-i muncea cugetul şi lui Sachi. N-ai ieşit niciodată din palat!

— Am să vă spun, grăi Haru domol. Am păstrat secretul atâta amar de vreme. Dar acum totul se apropie de sfârşit. Acum nimic nu mai contează. Era... în Anul Cocoşului, al doilea an din Era Kaei. Cu un an înainte de a te naşte tu. Câţiva meşteri zidari veniseră să facă o estimare pentru reparaţiile anuale.

Ochii îi dispărură în pliurile obrajilor trandafirii, pe când un zâmbet răutăcios îi zbârci chipul. Preț de o clipă fu iar bătrâna Haru.

— Mereu se făcea atâta vânzoleală când se iveau bărbați prin preajma noastră. Noi, femeile, ne uitam toate pe furiş, printre zăbrele, la ei. Desigur, doamna mea, mama ta, nu lua niciodată parte la asemenea prostii. La urma urmei, ea era concubina Înălțimii Sale, trebuia să-şi păstreze demnitatea. Pe atunci Înălțimea Sa... Ce pot zice? Îi trebuia un moştenitor. Era shogun, totuşi. Pe scurt, n-o mai chema niciodată. Doamna mea se străduia să rabde. Fusese mereu plină de viață, dar acum se făcuse palidă şi tristă. În vara aceea, doamnele ciripeau întruna, palatul era ca o pădure plină de păsărele, tot spionându-i pe acei bărbați cu brâiele lor împovărate de unelte. Erau nişte inşi urâți, majoritatea, nu arătau deloc a samurai. Se strecurau prin jur, speriați de moarte. La urma urmei, era de-ajuns ca ei să ofenseze pe cineva şi se trezeau fără capete. În mod normal, nu le-am fi acordat nici cea mai mică atenție unor asemenea ființe. Dar ce altă şansă mai aveam să vedem bărbați la față? Doamna mea se afla în camera ei, alături de doamnele ei de companie, când uşa s-a deschis şi câțiva zidari au intrat să cerceteze tavanul. Câteva şipci de bambus se şubreziseră şi căzuseră. N-ar fi trebuit să ne aflăm acolo, dar nimeni nu ne spusese că vin. Doamna mea s-a ridicat îndată şi toate am ieşit din cameră. Dar am văzut că ea îi aruncă o singură privire unuia dintre dulgheri, iar el îi trimite o ocheadă, la rândul său. Doar pentru o clipă, nimic nelalocul lui.

Haru închise ochii. Era departe, se întorsese în acele vremuri de altădată. În cameră se aşternu tăcerea. Sachi şedea vrăjită, încercând să nu-i scape niciun cuvânt. Taki o strângea de mână.

— Doamne, frumos mai era! continuă Haru în surdină. Nu semăna defel cu ceilalți dulgheri, câtuşi de puțin. Arăta ca unul dintre acei actori de Kabuki pe care toate îi admiram atât de mult. Nu ne era permis să ne ducem la teatru, însă unele doamne reuşeau să se strecoare. Era pe atunci un actor cu adevărat celebru, adorat de noi toate: Sojiro Sawamura. Arăta exact ca el. Aşa era Daisuke-sama. Tatăl tău. După aceea am tot sporovăit despre el. Dar nu şi doamna mea. N-a scos un cuvânt. Era mult prea demnă. Dar, pe măsură ce zilele treceau, începu să se facă tot mai palidă. Nu mai putea pune nimic în gură. Se făcuse numai piele şi os, se înnegrise în jurul ochilor, ca şi cum ar fi luat opiu sau absint. Mi-a fost frică să nu se îmbolnăvească de ftizie. Oamenii mereu ziceau că este maladia celor bogați. Dar atunci am început să mă întreb dacă nu cumva careva îi

strecurase praf de şopârlă friptă în mâncare. Avea privirea aia pierdută, ca şi cum n-ar mai fi sălăşluit în propriul trup. Într-o bună zi mi-a zis: „Haru, Haru, cred că mi s-a făcut o vrajă. Îmi moare sufletul de foame!” Chiar aşa a spus, că sufletul îi murea de foame. „Zi şi noapte nu mă mai pot gândi la altceva. Nu m-am mai simțit nicicând aşa. Am devenit o stafie. Voi muri dacă nu… Cumva trebuie să-l mai văd pe bărbatul ăsta la față.” Toate tânjim după compania bărbaților, dar ce poți face mai mult decât să rabzi? Să rabzi singurătatea, să trăieşti fără ca trupul tău să ardă în văpaia iubirii. Dar ei nu i-a păsat niciodată de ce credeau alții. Mereu a trebuit să capete ce dorea. Am rugat un preot pe care-l ştiam să ne ajute. Am aflat numele bărbatului, iar preotul i-a trimis un mesaj. Am ştiut că Daisuke-sama va veni. Mi-am dat seama din acea singură privire pe care au schimbat-o între ei. Am scornit o poveste. Doamna mea a pretins că se ducea la Templul Zojoji, ca să se roage la mormintele strămoşilor Înălțimii Sale. Ce alt motiv putea găsi ca să iasă din palat? Ne-am urcat în palanchine şi am pornit la drum cu un alai de doamne de companie şi de servitori, care ne-au urmat pe jos. Ne-am confesat câtorva doamne. Ele au rămas cu palanchinele la Zojoji, în vreme ce noi ne-am făcut nevăzute. Preotul pe care-l ştiam întreținea el însuşi legături amoroase cu doamnele de la palat. Deținea o cameră secretă în templul lui chiar în acel scop. Tatăl tău ne aştepta acolo.

Sachi îşi acoperi gura cu mâna. Aşa deci, iată cine era ea, de unde provenea. Îi murea sufletul de foame… Cunoştea acea stare. Aceeaşi nebunie îi curgea prin vine. Dar măcar… Măcar ea nu mersese atât de departe ca mama ei. Nu dăduse cu piciorul datoriei şi onoarei.

— După aceea, n-a mai scos un cuvânt. Foamea însă nu i s-a potolit. De fapt, i s-a întețit până într-atât, încât am crezut c-o s-o devoreze toată. Iar şi iar ne-am dus în vizită la mormintele străbunilor shogunilor. Înălțimea Sa trebuie să-şi fi închipuit că ea devenise pioasă aşa, dintr-odată, doar că nu se mai gândea la ea defel. Mare păcat. I-am tot repetat că trebuia să se oprească. Dar ea nu mai putea. Nu se mai putea opri să-l tot vadă pe Daisuke. Făceam de pază, servind *sake*-ul, în timp ce ei stăteau de vorbă. După o vreme, nu mai părea să conteze că el era chipeş sau că ea era frumoasă. Ajunseseră nedespărțiți. Doamnei mele îi crescu iar burta. Ca o floare îşi deschidea corola. Ochii îi străluceau, culoarea i se întorsese în obraji, râdea şi ciripea. Când rămâneam singure, nu mai contenea să vorbească despre el. Mă temeam că femeile de la palat

observau prin ce schimbare trecea. Curând am început să aud zvonuri şi bârfe. Celelalte concubine erau geloase pe ea, pentru că fusese preferata shogunului. Avea o groază de duşmance. Rămăsese grea. Dar Înălțimea Sa n-o mai chemase cu lunile. Era evident că trebuia să scape de sarcină, dar nu se îndura. Era iarnă. Doamna mea îşi punea chimonouri peste chimonouri ca să-şi ascundă burta. Rămânea în camera ei tot timpul, în afară de cazurile în care se ducea la templu, ca să se întâlnească cu tatăl tău. Aduse pe lume pruncul în templu. Am ajutat-o. Te-am scos la lumina zilei. Încă mi te mai aduc aminte, erai o copiliță mititică şi zbârcită.

Haru se uită la Sachi şi îi dărui un surâs matern. Întinzându-se, îi mângâie obrazul cu mâna ei grăsulie şi moale.

— La început, au fost atât de fericiți. Te țineau în brațe, te priveau, nu-şi mai săturau ochii cu tine şi unul cu altul. Apoi, doamna mea a intrat în panică: „Trebuie să ne întoarcem la castel! Vor veni după noi şi-mi vor ucide copilaşul”. I-am zis că trebuia să se odihnească, dar îi era prea frică. Doamna mea a început să plângă. Nu se îndura să te lase, chiar şi pentru un minut. Ştia că mersese prea departe, că săvârşise o crimă de neiertat. Purta acel brocart ce ți-a rămas. Te-a înfăşurat în el şi şi-a dosit pieptănul în faldurile lui. „Aşa, micuța mea! zise ea. Cu astea vei putea să mă găseşti într-o bună zi.” Şi a mers, vezi tu?

Haru îşi acoperi fața cu mânecile. Îşi încrucişă mâinile la piept, se legănă înainte şi înapoi, după care trase adânc aer în piept.

— Pe urmă... te-a lăsat în brațele tatălui tău. Am urcat-o în palanchin, pentru că singură nu putea merge. Aşa... Aşa ne-am întors la castel.

Un şobolan mare, cenuşiu chițăi într-un colț. Umbrele din cameră se lungeau tot mai mult, iar lumânările aruncau raze de un galben aprins. Se lăsa întunericul.

— Când ne-am întors, ne aşteptau veşti. Fratele doamnei mele era bolnav.

Sachi tresări. Fratele mamei ei, seniorul Mizuno. Poate acelaşi senior Mizuno pe care-l văzuse traversând râul. Taki o privi încruntându-se, avertizând-o să nu scoată niciun cuvânt.

— Trebuia să se întoarcă la reşedința din Edo a familiei sale îndată, continuă Haru. Credeam c-o voi însoți, dar mi-a poruncit să rămân. „Dacă nu mă-ntorc până mâine, mi-a zis, spune-i lui Daisuke să nu mă mai aştepte. Copila mea trebuie păzită!” M-a pus să-i jur că-i voi păstra secretul. „Nu destăinui nimănui povestea asta decât

fetiței mele”, mi-a zis. Nu s-a mai întors a doua zi şi nici în zilele următoare. M-am strecurat afară şi am dat o fugă până la templu. Daisuke plecase deja şi te luase cu el. Preotul n-a ştiut unde s-a dus. A fost ultima oară când am părăsit palatul. Nici măcar nu puteam plânge, nici nu puteam povesti cuiva ce se întâmplase. Viața mea se sfârşise. Am rămas aici, făcându-mi treaba. M-am apucat să învăț nou-venitele. Şi pe urmă… ai sosit tu. Nu erai decât o copilă, dar ceva din tine mi-a adus aminte de copilaşul ăla. Dac-ar fi trăit, mă gândeam eu, ar fi avut exact vârsta ta. Pe urmă ți-am văzut pieptănul. Aşa un pieptăn ales pentru o fetiță de la țară! Era aidoma celui cu care o pieptănam pe doamna mea. Mi-am zis că vreun neguțător l-o fi lăsat în satul tău, dar cu toate astea nu mă puteam opri să nu mă mir. Iar acum… acum parcă s-ar fi întors ea. E aici din nou, draga mea stăpână, în tine.

Sachi se lăsase prinsă în mrejele poveştii lui Haru, ale istoriei familiei sale. Dar pieptănul, pieptănul… I-l dăduse lui Shinzaemon, de care o lega o relație la fel de nebunească, de periculoasă, ca şi cea avută de mama ei cu tatăl său.

Deodată luă aminte la lumânările topite şi la lumina ce se stingea. Se scutură şi se ridică, împleticindu-se, în picioare. Se simțea ciudat, de parcă n-ar mai fi fost stăpână pe membrele ei.

— Mama ta trăieşte în tine, încheie Haru.

Un surâs îi fulgeră pe chip. Preț de o clipă, Sachi se întrebă ce voia să zică, numai că avea în minte treburi mai însemnate.

— Du-te, o îndemnă Haru. Du-te acum, doamna mea. Du-te la el.

IV

Sachi străbătea în grabă curțile palatului. Îşi aruncase o manta de târgoveață peste robele ei de Curte, îşi legase o eşarfa sub bărbie. Poalele i se lipeau de picioare, făcând-o să-şi mărunțească paşii. Era roşie în obraji şi gâfâia, udă leoarcă de sudoare. Îşi auzea respirația spărgând tăcerea. Doamnele de la Curte trebuiau să alunece cu paşi demni, se mustră ea în gând, nu să dea buzna, ca țărăncile. Abia de mai observa noroiul lipindu-i-se de încălțări, stropindu-i poalele. Tot ce ştia era că trebuia să ajungă la Poarta Tsubone în faptul serii.

Grădinile crescuseră sălbatice, iar florile de cireş se scuturau plutind în aer ca fulgii de zăpadă. I se lipeau de haine şi se adunau în mormane umede, ascunzând poteca dinaintea picioarelor ei. O

duceau cu gândul la acei războinici condamnați să moară în floarea vârstei. Se grăbea pe lângă ramificatele clădiri ale palatului, peste pâraie, prin poduri, pavilioane, pe lângă ruinele arse ale palatului femeilor. Din spate o ajungeau paşii lui Taki, care gonea pe urmele ei. Şi moşneagul pe care-l întâlniseră la sosirea lor se ivi din senin. Când patrulele le tăiară calea, el le îndepărtă şi le deschise calea. Curțile gemeau de soldați. Or fi plecat femeile, dar bărbații se aflau acolo toți în cap, regimente cu flinte strălucitoare, mărşăluind, făcând tot ce le stătea în putință să apere castelul.

Poarta Tsubone, poarta doamnelor shogunului, intrarea spre palatul femeilor, era zăvorâtă bine şi țintuită cu pari. Însoțite de bătrân, cele două femei se strecurară printre patrule şi trecură în goană pragul micii uşi de lângă poarta exterioară. Taki rămase în umbră, în vreme ce Sachi ieşi pe pod. Ştia că avea foarte puțin timp la dispoziție, că uşa avea să fie zăvorâtă la căderea nopții. A se trezi în afara castelului după lăsarea întunericului, la cheremul soldaților din sud, ar fi fost ceva de neînchipuit.

Rămasă singură pe pod, dincolo de falnicele bastioane ale castelului, se simți deodată foarte mică. De cealaltă parte se întindea o piață imensă, iar dincolo de ea, mic în depărtare, un zid masiv, îngrădind palatele nobililor. Bulevarde largi, ce începeau din piață, duceau în toate cele patru zări. Apele şanțului licăreau în ultimele raze ale soarelui muribund. Liliecii fâlfâiau şi se roteau în zbor pe bolta vastă a cerului acoperit treptat de întuneric.

Sachi începu să-şi dea seama cât de nesăbuită fusese. Străzile erau complet pustii, iar dacă s-ar fi ivit tâlharii sau soldații ar fi trebuit să se întoarcă în fugă la poartă. De undeva, nu de departe, se auzeau strigăte aspre, paşi în goană, bubuitul armelor de foc. Un fior de spaimă îi alergă pe şira spinării. Cu mâna încleştată pe pumnal, abia mai îndrăznea să respire.

Luna se ridica în spatele copacilor ca un imens lampion rotund, iar imaginea iepurelui sfărâmând turte de orez se desluşea clar pe suprafața ei.

Sigur că Shinzaemon n-avea să mai vină. Era bărbat, soldat. El n-avea să se lase condus de sentimente prosteşti, de slăbiciunea pentru o femeie. Ca să ajungă aici, el trebuia să treacă prin aceste străzi înțesate de soldați inamici. Ar fi trebuit să plece, îşi spuse în sinea ei cu fermitate, nu să mai zăbovească, precum o curtezană de rang inferior.

Dar nu se putea opri să nu simtă cum în sufletul ei se deschidea o

prăpastie. Ştia acum ce era acea grozavă foame a sufletului care abătuse nenorocirea asupra capului mamei sale. Ei nu-i mai păsa însă cât de nebunească, de nesăbuită şi de greşită era aşteptarea aceasta. Avea să mai rămână puțin. Încă nu se întunecase de tot.

Se auzi o mişcare printre copacii de peste drum. Un bărbat. La lumina lunii ea-i putu vedea chipul, pe care nu-l mai uitase de când se despărțiseră: nasul lat, gura cu buze pline, părul lucios strâns la spate într-un moț. Păşea cu grația unei pisici leneşe, atât de bine cunoscută ei, cu cele două săbii ale lui strânse tare de centură. Sachi rămase ca o statuie, cu inima bătându-i în piept, cu mânuța încleştată de balustrada de lemn a podului, pe când ochii li se întâlneau. Încercă să-şi mute privirea în altă parte, să rupă vraja. Dar nu putu.

Ochii lui străluceau de o nebunie înfocată, ca şi cum nimic nu mai conta. Crezu că avea să se oprească, să-i vorbească, să-i spună ceva, dar el se duse întins la ea.

— Sachi, zise blând.

Sunetul vocii lui tandre o făcu să se înfioare. O trase spre el. Simți tăria trupului său lipit de al ei. Îi simți căldura, mirosi sarea transpirației lui. El îşi afundă fața în pletele ei. Apoi îşi trecu buzele lacome peste ureche, peste ceafă, ca şi cum avea de gând s-o mănânce. Senzația gurii lui pe pielea ei o făcu să se cutremure. Aproape să leşine, ea-şi lăsă trupul să se sprijine de-al lui. Nu mai ştia de nimic decât de o dorință arzătoare să devină una cu el.

Undeva, în străfundurile cugetului ei, îşi dădea seama că o femeie onorabilă nu se purta aşa. Poate că-n cartierele plăcerii şi-ar fi găsit locul o asemenea conduită, nu însă în rândul samurailor şi, cu siguranță, nu printre doamnele de la Curte. Dar mama ei... Trebuia să scape. N-avea să-i repete greşeala.

— Opreşte-te, opreşte-te! gemu ea. Mă... nenoroceşti!

El trase adânc aer în piept şi se dădu un pas înapoi, uitându-se lung la ea:

— N-avem prea mult timp. A trebuit să mă feresc de o bandă de soldați din sud ca să ajung până la castel. Trebuie să te întorci înăuntru. Este prea periculos pentru tine aici, afară.

Îi surâse cu zâmbetul lui complice. Ea îşi dădea seama cât de diferită trebuia să i se pară în robele de călugăriță, chiar dacă era aproape beznă şi îşi aruncase o manta peste ele. Era îmbrăcată aşa cum fusese când o văzuse el prima oară.

— N-aş fi crezut c-ai să mai vii, îi mărturisi ea în şoaptă.

— Nu m-am putut abține. Nu m-am mai gândit la nimic altceva decât la tine. Cum pot să fiu soldat, când tu ai făcut din mine o muiere?

— Mi-a fost dor de tine.

Rămaseră în tăcere, neluându-şi ochii unul de la altul.

— Suntem la fel, îi zise el. Toate… astea!

Îi arătă bastioanele castelului şi marile fortificații cu ziduri albe, profilându-se de cealaltă parte a şanțului.

— Suntem în afara lor. Eu călăresc singur. Şi tu la fel. Încă nu ştiu cine sau ce eşti, dar măcar atâta lucru ştiu despre tine.

Preț de o clipă, ea dori să-i destăinuie totul, că era Retrasa Doamnă Shoko-in, concubina răposatului shogun, că se călugărise. Că era fiica unei alte concubine, doamna Okoto. Dar el avea curând să moară, iar ei doi n-aveau să se mai vadă niciodată.

— Toată lumea este obsedată de vărsare de sânge, de război, zise el. Numai mie îmi stă gândul la cu totul altceva. Dar…

În ultimele raze de soare ea-i văzu ochii scăpărători:

— Voi lupta cu atât mai bine. Voi lupta pentru tine!

O luă iar în brațe şi totul se stinse în jurul lor. Nu mai erau decât ei doi, stând pe pod, în vreme ce deasupra capetelor lor luna strălucea, oglindită în unda ce se încrețea sub ei. În tot universul nu mai exista nimic în afară de ea şi Shinzaemon.

Se auziră paşi apropiindu-se. Se vedeau siluete ieşind din umbră, de la răsărit. Sachi înțelese că uşa de la poartă avea să se închidă dintr-o clipă-ntr-alta. El scoase ceva de la brâu.

— Ia asta! o îndemnă, trăgându-se şovăitor la o parte. E pentru tine. O amintire de la mine. Copca de la săculețul meu cu tutun.

Ea-i simți pielea aspră a mâinilor în vreme ce îi punea în palmă suvenirul. Era micuț şi greu, ca o pietricică, impregnat de căldura trupului lui. Ochii i se umplură de lacrimi.

— Trebuie să mă întorc, mărturisi el.

— La Templul Kanei-ji?

El dădu din cap:

— Pe Colina Ueno. Fostul shogun, seniorul Yoshinobu, este acolo. Ne-am adunat cu miile. Avem oameni sus pe dealuri, care-i împuşcă pe cei din sud unul după altul, ținându-i la distanță cât de mult pot. Nu mai am răbdare să-mi simt iar sabia trecând prin carne de duşman. Îl vom pune pe Înălțimea Sa la locul său de drept, acolo sus, în castel. Ne vom acoperi de glorie!

Îşi aținti ochii asupra ei:

— Aştept cu înfrigurare onoarea de a-mi da viața în bătălie pentru stăpânul meu. Dar, de voi scăpa cu viață, am să vin să te caut.

Ea încuviință, cu buzele tremurânde.

— Am să te aştept, fie pe lumea asta, fie pe cealaltă, îi făgădui ea.

Se întoarse cu paşi şovăielnici şi o luă la fugă pe pod spre marea poartă a castelului. Când împinse uşa, se întredeschise scârțâind. Ea se uită peste umăr şi-l văzu încă pe pod: o siluetă întunecată, stând de strajă. Făcu o plecăciune. El îşi ridică mâna şi se îndepărtă.

Aflată în siguranță, înăuntru, îşi deschise pumnul. Taki îi ținu un lampion. El îi dăruise un *netsuke*, o copcă de lemn, sculptată în forma unei maimuțe. Anul lui de naştere. Şi-o duse la nas. Mirosea a el, a trupul lui.

Lacrimi îi umplură ochii şi i se revărsară în pâraie fierbinți pe obraji. Dacă i-ar fi cerut să fugă împreună… Ce-ar fi făcut ea atunci? Îşi spuse să nu fie atât de proastă. Îşi luaseră rămas-bun unul de la celălalt. Îşi trăiseră ultima clipă împreună. Nu mai aveau nimic de făcut acum decât să aştepte cu nerăbdare apropierea morții. A lui… şi a ei.

V

Sachi măcină puțin mai multă cerneală şi îşi înmuie pensula. Schiță câteva caractere în tuşe elegante, lăsând pensula să se înalțe şi să cadă ca un nagâț în zbor. Ar fi trebuit să-şi compună poemul de moarte, în schimb, versurile pline de pasiune ale poetei Ono no Komachi din Era Heian îi răsunau în minte:

„Yumeji ni wa
Ashi mo yasumezu
Kayoedo mo
Utsutsu ni hitome
Mishi goto wa arazu.”

[„Deşi picioarele mele
Nu încetează nicicând să alerge după tine
Pe poteca viselor,
Asemenea închipuiri de dragoste nu sunt
niciodată pe potriva
Unei clipe aievea cu tine.”]

„O clipă aievea cu tine...” O clipă de apropiere. Pe când scria, se întoarse cu gândul înapoi pe pod. Mai simțea încă brațul lui Shinzaemon strângându-i mijlocul, trupul lipit de al ei, buzele aspre pe gâtul ei. Faptul că s-ar putea să nu se mai vadă niciodată o mişca şi mai tare.

Se uită la Taki. Trecuseră prin atâtea împreună! Era o făptură atât de micuță, de fragilă, ca un mănunchi de bețe sub straie. Cu toate acestea, era atât de puternică, atât de îndărătnică, atât de statornică. Era ca o soră, aşa cum Haru fusese pentru mama ei.

Taki se încruntă la Sachi:

— Tu nu eşti ca ea, rosti cu asprime. Ca mama ta. Asta a fost cu mult timp în urmă. Era o fiică răzgâiată de samurai. Tu eşti altfel. Ai crescut la țară, părinții au fost oameni cu picioarele pe pământ. Ne te lăsa prostită de povestea lui Haru.

Apoi surâse şi îşi plecă ochii:

— Dar cine sunt eu să vorbesc? se dojeni singură, roşind. Uită-te la mine, sunt atât de proastă! şopti cu sfială, ca şi cum aproape că nici n-ar fi îndrăznit să întrebe: Shin... a avut vreun mesaj pentru mine?

Sachi trase aer în piept:

— Toranosuke îți trimite salutări şi spune că se gândeşte la tine, grăi ea.

Era o minciună, dar trebuia să i-o spună. Îşi lăsă capul într-o parte, ca o pasăre, şi trase aer în piept.

— Ascultă, îi atrase ea atenția.

Undeva, în depărtare, se auzeau paşi. Prin camerele pustii se umbla, nu tropăind mărunțel ca femeile sau alunecând pline de distincție, ca doamnele de la Curte, ci cu o călcătură grea şi grăbită. Se mai auziră şi glasuri joase, răsunătoare. Voci de bărbați. Şi râsete, râsete de bărbați.

Bărbați? În palatul femeilor? Dar era... imposibil. Uşa se deschise. Haru era afară. Chipul ei grăsuliu era tras, buzele îi tremurau:

— Alteța Sa vă solicită prezența îndată!

Femeile ieşiră din toate ungherele palatului, cele mai tinere ca uriaşe corole de flori, în chimonourile lor cu poale voluminoase, în culori strălucitoare, cele mai bătrâne, frunze de toamnă în culori veştede, mate. Ieşi doamna Honju-in, şontâcăind, mai măruntă şi mai stafidită ca niciodată. Dintre cele trei sute de doamne de companie, nu-i mai rămăseseră decât două. Cioara Bătrână, mama prințesei, se arătă şi ea, târându-şi picioarele, însoțită de o singură

slujnică. Fără pompa şi rafinamentul lor nu erau decât două sărmane babe obosite de viață, zbârcite, numai piele şi os. Dar chipurile le erau luminate de o bucurie sălbatică, de parcă îşi şi vedeau moartea eroică cu ochii. Sachi nu ştia că mai erau atâtea femei la palat.

Se îngrămădiră spre sala cea mare, trenele grele ale robelor lor foşnind peste *tatami*, ca valurile ce se sparg de un țărm îndepărtat. Prințesa şi Cea Retrasă stăteau în picioare, pe un podium la celălalt capăt al încăperii. Pe peretele din spatele lor un cireş noduros îşi întindea ramurile, acoperite de norii mugurilor trandafirii. Era atât de perfect pictat, încât, de n-ar fi fost fundalul poleit cu aur, ai fi zis că era adevărat. Încremeniră ca nişte statui, cu un calm prevestitor de rele.

Tăcerea se lăsă peste întreaga sală. Cea Retrasă se reculese. Era atât de suptă la față, încât părea să nu mai rămână decât oasele din ea. Totuşi, ochii îi străluceau ca doi tăciuni. O venă îi pulsa la gât.

— Doamnele mele! S-a sfârşit cu palatul femeilor, cu noi, cu lumea noastră, cu traiul nostru. Acest castel, această viață de frumusețe pe care am dus-o între zidurile lui, aceste tradiții păstrate de veacuri, încă din zilele primului shogun... s-a terminat cu toate astea. Castelul Edo... urmează să fie predat şi evacuat în decurs de şapte zile. Au sosit solii imperiali. Ne-au citit cu glas tare condițiile predării lui în Marea Sală de Audiențe. Vor fi aici din clipă în clipă să ne ceară supunere şi ascultare.

Oftaturi şi sughițuri înăbuşite se auziră prin toată sala.

— Să ne predăm? se auzi glasul bătrân şi croncănitor al doamnei Honju-in. Cine a mai auzit de aşa ceva? Tu, noră, zbieră ea, scuturând un deget noduros spre Cea Retrasă. Ar trebui să fii ultima care să accepte o asemenea mârşăvie. Să ne predăm în mâinile duşmanului? Niciodată! Am fost trădate. Dar mai este încă timp. Doamnelor, trebuie să ne luăm viața acum!

Cea Retrasă păli şi mai tare:

— La ordinele Înălțimii Sale, seniorul Yoshinobu, le anunță ea, cu vocea tremurândă, ni s-a luat privilegiul sinuciderii. Nu mai avem de ales decât să ne supunem. Trebuie să plecăm fără nicio împotrivire.

— Ca nişte cățele, cu coada între picioare! mormăi doamna Honju-in. La vârsta ei putea spune ce voia. Cel-Cu-Două-Fețe vine iar cu şmecheriile lui. Nici nu-i de mirare!

Sachi abia putea să mai răsufle. Inima îi bătea să-i spargă pieptul, gâtlejul i se uscase, respira precipitat.

Pentru doamna Honju-in, a se preda constituia suprema dezonoare. A muri cu onoare, iată după ce tânjea orice samurai. Dar doamna Honju-in era bătrână. Lucrurile stăteau altfel acum, îşi dădea seama Sachi. Shogunul nu se mai găsea în fruntea armatelor sale. Se ascundea şi deja se predase. Atunci de ce să mai reziste castelul? Pentru ce să mai lupte şi să moară, pentru un shogun care nu se pregătise nici el de o moarte eroică?

Se uită la prinţesă şi la Cea Retrasă, la celelalte femei. Prinţesa avea o paloare cadaverică, era atât de albă la faţă, încât Sachi se temu că avea să leşine. Gloriosul destin pe care şi-l rezervaseră le fusese smuls din mâini. Pe fiece chip se citea sfidarea. Totuşi, mai constituiau încă gospodăria shogunului, mai erau încă legate de el pe vecie. Aveau să facă ce le poruncea el. În trecut, împărţiseră cu el bogăţia, puterea, gloria. Acum aveau să împartă cu el dezonoarea. Ar fi fost mai bine dac-ar fi pierit.

Sachi pricepea toate aceste lucruri. Dar în străfundurile inimii se cuibărise ceva atât de ruşinos, încât abia îndrăznea să recunoască faţă de ea însăşi, un soi de uşurare: avea să trăiască.

Târşâitul paşilor se auzi tot mai tare şi se opri exact în dreptul uşilor care se deschiseră. Ca una, femeile îşi lăsară capetele în piept, de parcă s-ar fi temut că o singură privire fugară din partea duşmanului le-ar fi prefăcut în stane de piatră. Niciun bărbat, în afara shogunului, nu le mai văzuse la faţă. Era de neconceput să se lase profanate de ochii acestor intruşi odioşi. Nu se mai auzi niciun sunet, niciun scâncet. Îşi mai păstrau încă mândria, cel puţin. Dar, deşi ochii le erau plecaţi în pământ, toate erau hotărâte ca arcuirea spinărilor să nu comunice respect, ci sfidare.

Sachi îşi pironi ochii în *tatami*, pe măsură ce bărbaţii intrară ţanţoşi, vocile lor tulburând tăcerea sălii. Un amestec de mirosuri intră odată cu ei. Ea distinse un parfum delicat, ce-i amintea de Curtea Imperială. Trase concluzia că veniseră solii imperiali. Dar era înăbuşit de izuri mai pământeşti: duhoarea transpiraţiei în amestec cu cea a tutunului, a pieilor, a cailor, a hainelor murdare. Era putoarea samurailor de ranguri inferioare. Îşi încreţi năsucul, pe măsură ce izul tare de cuişoare îi luă cu asalt nările. Esenţa de cuişoare era folosită la lustruitul săbiilor. Cum se putea? Însemna că... Doar nu puteau fi atât de neciopliţi încât să intre în palatul femeilor cu săbiile lor!

Măcar ea îşi mai încrucişase paşii cu bărbaţii în peregrinările ei, se linişti în gând. Dar celelalte femei nu se mai apropiaseră de un

bărbat de douăzeci sau treizeci de ani, poate chiar mai mult, iar în toţi aceşti ani singurii la care mai aruncaseră câte o ocheadă fuseseră parfumatul shogun şi tinerii prinţi. Pentru ele, contrastul dintre acele vremuri rafinate şi sumbra realitate din prezent trebuie să fi fost aproape de neîndurat. O voce bombăni cu accent sudic, graseiat şi gutural, atât de nefamiliar, încât îţi era aproape imposibil să-l înţelegi:

— Mă rog, iată-ne acişilea.. Ăăă… Doamnelor!

Femeile îngheţară. Se auziră oftaturi înăbuşite, câteva chicoteli înfricoşate. Nici măcar nu ştia să se adreseze cum se cuvine unor doamne de vază. Iar aceştia urmau să fie noii lor stăpâni. Biruitori sau nu, pentru asemenea oameni de spiţă joasă, a pune piciorul în interiorul palatului şi a-şi ridica ochii la cele mai puternice femei din ţară, destul de frumoase încât să fi fost destinate shogunului… Dacă Sachi n-ar fi fost de faţă, niciodată nu i-ar fi venit să creadă ce se întâmplă. Înainte să înceapă acest război, bărbaţi ca aceştia nici măcar n-ar fi îndrăznit să viseze să se găsească într-un asemenea loc. Bărbatul părea chiar să aibă o brumă de respect, aşa cum s-ar fi cuvenit, într-adevăr.

— De-acum încolo, Castelul Edo aparţine împăratului… vorbi unul dintre soli, în limbajul formal de la Curte. Castelul urmează să fie predat trupelor imperiale. Intrăm în posesia lui de-acum în şapte zile. Doamnelor li se cere să plece.

— La sosirea noastră, ne aşteptăm să găsim castelul gol, spuse un altul. Doamnele vor fi cazate cum se cuvine în afara zidurilor lui. Vor rămâne izolate, la ordinele noastre.

— Va trebui să ne omorâţi mai întâi, se auzi vocea Celei Retrase, tăioasă şi limpede ca un ţurţure. Aici este casa noastră. Dacă vreţi să plecăm va trebui să ne scoateţi cu forţa. Ne vom pune singure capăt zilelor.

— Mă scuzaţi, doamna mea, glăsui prinţesa.

Îşi alegea cuvintele cu grijă, vorbind cu calm şi cu demnitate:

— Voi lua asupra mea îndeplinirea întocmai a poruncilor voastre. Mă plec în faţa Fiului Cerului.

Afară, în grădini, se auzi ţipătul unui bâtlan. Mireasma primăverii trecea prin pereţii poleiţi cu aur, îmbibând colţurile cele mai întunecate ale sălii cu miros de pământ reavăn, de frunze ude, de copaci şi de plante înmugurite. Tot într-o zi de primăvară plină de parfum îl zărise Sachi pentru prima oară pe Înălţimea Sa, răposatul shogun, prin grădini. Simţi un nod în gâtlej în vreme ce-şi aduse

aminte. Înghiți cu greu. Vocile aspre de bărbați răsunară din celălalt capăt al sălii.

— Am ajuns tocmai la timp să vedem florile de cireş!

— Avem noroc, nu?

Femeile îngenuncheară, uitându-se sfidător la *tatami*. Florile le aduceau aminte că totul era pe cale să se schimbe. Toate aveau să plece înainte ca florile de cireş să se deschidă pe deplin. Prin murmurul glasurilor, Sachi auzi un scâncet înăbuşit. Uluită, se uită în jur. Haru, dintre toate! Era samurai!

Sala era înțesată de bărbați, înghesuiți de-a lungul pereților şi dincolo de uşile deschise. Doi soli, etalând însemnele Curții Imperiale, stăteau cu fața la prințesă şi la Cea Retrasă. Cinci sau şase bărbați rămăseseră şi ei acolo. Arătau a ofițeri, poate chiar generali. Purtau splendide bluze *haori* cu umeri scrobiți, ca nişte aripi, dar, în loc de obişnuita robă tradițională, pe dedesubt aveau uniformele negre ale sudicilor. Mai era acolo o şleahtă de sălbatici cu piele oacheşă şi ochi negri, fioroşi, unii purtând mustăți şi bărbi, cu părul lung şi stufos ca blana de urs. Alții îşi purtau părul pomădat şi strâns la spate într-o coadă de cal, legată cu bentiță roşie şi aurie.

Restul erau soldați de rând, veterani cu pielea tăbăcită în bătălii, mercenari cu ochi cruzi. Unii purtau stindarde roşii marcate cu o cruce albă înscrisă într-un cerc, blazonul clanului Satsuma, cea mai rebelă dintre familiile din sud. Aşa cum bănuise, toți îşi purtau săbiile.

Unii căscau, arătând plictisiți. Alții nu mai puteau de fericire, înăbuşindu-şi rânjetele, ca şi cum nu şi-ar fi putut crede norocului. Păreau şi puțin ruşinați, ca nişte copii prinşi bătându-se sau furând, ori luând-o la sănătoasa. Aici se aflau chiar în incinta palatului interzis, în cel mai sfânt loc, în cea mai secretă parte a castelului, călcând acolo unde niciun bărbat nu mai pusese piciorul înainte, văzând femei pe care niciun bărbat nu mai avusese voie să le vadă. Fără să-şi scoată săbiile! Era de nesuportat.

Haru stătea îngenuncheată, cu spinarea dreaptă, cu pumnii încleştați. Ochii îi erau căscați, iar obrajii ei grăsulii erau la fel de palizi ca paiele rogojinilor *tatami*. Lacrimile îi curgeau pe obraji, fără ca nimeni să le bage în seamă. Se uita transfigurată la cineva.

La celălalt capăt al sălii se găsea un bărbat de vârstă mijlocie, ținându-se deoparte de restul. Arăta a demnitar. Purta veşminte oficiale, în pantaloni *hakama* negri, scrobiți, şi o jachetă *haori*. Avea două săbii, dar nu părea să fie samurai. Capul nu îi era ras şi n-avea

moţ. Părul său des, încărunţit la tâmple, era tăiat scurt, după moda veneticilor. Se uita primprejur cu o curiozitate nestăvilită, studiind şirurile capetelor plecate, ca şi cum ar fi încercat să le desluşească chipurile dincolo de coafurile lucitoare, de agrafele şi pieptenii sclipitori.

Sachi băgă de seamă cât de bine arăta acel bărbat, în ciuda vârstei sale, poate din pricina felului în care se ţinea, cu un fel de tăcută încredere de sine, poate din cauza chipului său cu ovalul lat, cu pomeţii obrajilor ridicaţi, sau a uităturii ferme de sub sprâncenele groase, poate din pricina ridurilor din jurul ochilor ori a surâsului de pe buzele sale pline, mai curând senzuale. Pentru cineva din sud, arăta aproape omeneşte.

Pentru o clipă, ochii li se întâlniră, iar el tresări. El îşi încleştă pumnii atât de strâns, încât încheieturile i se albiră, şi apucă sabia, căutând un sprijin.

Sachi îşi mută iute privirea în altă parte. În mintea ei, ceva se potrivea perfect. Era ca şi cum ar fi încercat să deschidă una dintre cutiile din piese îmbucate ale femeilor de la palat. Numai proprietara cutiei ştia secretul înşiruirii paşilor, pe care pătrăţel de lemn să-l mişte primul şi care să urmeze după el. Unele dintre aceste frumoase cutii cereau sute de paşi diferiţi pentru a se deschide. Sachi se simţea ca şi cum ar fi nimerit piesa pe care să o mişte, dar nu ştia încă încotro se ducea.

Îndată ce formalităţile se terminară, bărbatul veni întins la ea. El se lăsă în genunchi, îşi scoase evantaiul din *obi*, îl aşeză pe *tatami*, în faţa lui, şi îi făcu o reverenţă politicoasă.

Simţi o gheară în stomac. Deodată, Sachi ştiu ce avea el să-i spună. El rosti cuvintele domol, dar limpede:

— Sunt tatăl tău.

10 – Flori ce se scutură

I

În marea sală părea să se aştearnă liniştea. Undeva, în depărtare, se auzeau ecouri surde de voci şi râsete de bărbaţi. Niciun sunet nu mai ieşea din rândul femeilor, numai un uşor foşnet al chimonourilor în care se foiau.

Sachi privi mâinile aşezate politicos pe *tatami* în faţa ei. Erau mari şi musculoase, cu unghii late, cu degete păroase. Mâini de dulgher, se gândi ea cu un soi de uimire năucă. Dar nu era adevărat oare că mâinile unui dulgher ar fi fost bătătorite, murdare, crăpate? Cele dinaintea ei erau îngrijite şi parfumate. Trecuseră ani de zile de când nu mai fuseseră puse la muncă.

Aşadar, acesta era tatăl ei. Ştia că el întrebase de ea în sat, pe când se îndrepta spre Edo, alături de forţele sudice. Dar ce mai tată! Era un proscris, un târgoveţ, un sudic cu o tunsoare de venetic, cu totul nepotrivit şi străin de ea.

Ea îşi privi mâinile, atât de mici, de subţiri, de albe. N-avea de gând să-şi ridice privirea la el. Dar îi simţea ochii căutându-i chipul plecat, îi auzea respiraţia, îi mirosea miresmele înţepătoare de sudoare, tutun şi mirodenii.

Atunci Taki luă cuvântul. Părea să ghicească ce simte Sachi.

— Greşiţi, domnule, glăsui ea cu înfocare, pe un ton protector.

— Nicidecum, o contrazise el.

Glasul îi era un mormăit profund.

— Eşti fiica mea. Copilul meu. Am ştiut din capul locului. Arăţi aidoma…

Vorbea cu accentul aspru al unui târgoveţ din Edo peste care se suprapunea ceva ce semăna cu limpezimea graiului din Osaka. Sachi ştiu ce vrea să spună: că era leită mama ei.

— Am aşteptat atât de mult, continuă el, încet, dar clar. Atâţia ani de zile. Am crezut că n-o să mai dau ochii cu tine niciodată. Iar acum… Să te găsesc în locul ăsta, în clipa asta…

Sachi nu-i slăbea din ochi mâinile. Îşi întoarse privirea la ale ei. Era ceva în felul în care stăteau degetele. Vârful degetului mijlociu de la mâna lui se înclina aproape imperceptibil către degetul de lângă el. La fel ca şi la mâna ei. Îşi întoarse ochii, trase aer adânc în piept. Nu trebuia să uite că era o femeie samurai.

— Cine mi se adresează? întrebă ea.

Cu toate eforturile ei, glasul îi tremura, iar respirația îi era sacadată.

— Vai, ce neobrăzare din partea mea! bodogăni el.

Ea aruncă pe furiş o privire la părul lui sur, scurt şi des pe când el se înclina:

— Permiteți-mi să mă prezint. Mă numesc Daisuke, umil servitor al împăratului, Fiul Cerului. Sunt însărcinat cu transferul din Castelul Edo la porunca imperială. Sluga dumneavoastră, doamnă. Voi face tot ce-mi stă în putere să vă ajut pe dumneavoastră şi pe celelalte doamne.

Sachi nu mai putu rezista. Era prea curioasă. Îşi ridică fruntea o clipă şi se uită pe furiş la el printre gene.

De aproape, fața îi era zbârcită, cu obrajii puțin buhăiți şi pungi sub ochi. Îi desluşi porii de pe nas, firele negre şi groase de păr din sprâncene. O mustăcioară îi mijea deasupra buzei de sus. Ochii îi alunecau peste straiele ei de călugăriță, peste sutana cu glugă. O privea pierdut, studiindu-i chipul ca şi cum ar fi vrut să-şi întipărească imaginea ei în minte pentru totdeauna. Pe fața lui i se păru că citeşte mai curând bunătatea, niciun strop de ticăloşie. Nu se încrunta ca un duşman şi nu se bucura de victorie, ci se uita lung la ea cu o privire plină de speranță şi de însuflețire, tristă şi deznădăjduită în acelaşi timp. O clipă ochii li se întâlniră. Ai lui, uşor umflați, puțin injectați. Ea tresări când observă că scânteiau de lacrimi.

În spatele lui, solii şi generalii de la Curtea împăratului se retrăgeau cu pompă în straiele lor roşii şi aurii. Cei de ranguri inferioare mişunau prin jur într-un muşuroi de uniforme negre, îmbibate de sudoare, cozi de cal pomădate şi paturi de puşcă unse. Încercau să pară nepăsători, ca nişte soldați ce umblau zilnic țanțoş prin castele cucerite. Dar ea vedea că gurile lor surâdeau uşor, iar în ochi le strălucea triumful.

Femeile îşi lipiră obrajii de podea, refuzând să-i lase pe bărbați să le vadă, dar Sachi ştia exact ce gândeau. Pentru doamne ca ele, cele mai de vază din țară, a fi alungate de această bandă de dobitoci

neciopliți era o infamie mai mare decât puteau îndura. Unele aveau să se întoarcă la familiile lor, dar mai multe juraseră să-şi pună capăt zilelor cu mult înainte de trecerea celor şapte zile.

Se auzi un foşnet. Haru se târî în genunchi în față. Obrajii ei durdulii erau mai roşii ca niciodată, iar buzele îi tremurau.

— Doamna mea, glăsui ea. Îl cunosc pe bărbatul ăsta. Mă pun chezaşă pentru el.

Omul se întoarse pe călcâie:

— Haru, tu eşti?

Ea îi făcu din cap semn că da. El se întoarse iar cu fața la Sachi.

— Copila mea, o alintă, cu un mormăit. Sachi a mea!

Ea se uită la el ca o nebună. Îi ştia numele, numele din copilărie! Crezuse mereu că părinții ei din sat îi dăduseră acel nume. Nu l-ar fi putut şti decât dacă... Îi privi iar chipul, ochii, ca două migdale amare, foarte puțin oblici... Era limpede. Între ei exista o legătură puternică. O legătură de sânge.

Ultimii soldați se luptau să iasă din sala cea mare, târându-şi picioarele peste rafinatele *tatami* cu marginile lor țesute în fir de aur. Vocile şi râsetele grosolane, duhoarea de sudoare şi esență de cuişoare dispăru în depărtare.

— Trebuie să plec, o anunță bărbatul, neluându-şi ochii încă de la Sachi. Dar, vă implor, lăsați-mă să mă întorc la dumneavoastră. Ştiu că mă considerați duşman. Dați-mi o şansă, o şansă de a vă cunoaşte mai bine.

Sachi încercă să-i vorbească, dar nu reuşi. Tremura prea tare.

— Daisuke-sama, se auzi Haru, vă rugăm să ne vizitați. Şi doamnei o să-i facă plăcere, vă promit!

Sachi se înclină țeapănă. Haru înțelegea tot, dar ei tot greu îi venea să-şi găsească cuvintele.

— Sunteți bine-venit... la noi!

O lumină se aprinse în ochii lui.

— Nimic nu mă va opri, le făgădui el.

Făcu o plecăciune şi se grăbi să iasă.

Femeile îşi croiră drum alene prin labirintul sălilor. O vreme nu se auzi niciun sunet, în afară de foşnetul tivurilor chimonourilor frecându-se de *tatami* şi ciripitul păsărelelor din grădini. Pe urmă Haru se întoarse spre Sachi. Îşi tampona ochii cu mâneca.

— Ce v-am zis? o întrebă ea, surâzând cu tristețe printre lacrimi. Nu este cel mai frumos bărbat pe care l-ați văzut vreodată?

— Aveți grijă, doamna mea, o avertiză Taki cu un glas subțire,

sacadat. Nu este demn de persoane ca dumneavoastră să trăiască împreună cu cineva ca el. Este un târgoveț. N-are habar de ceea ce înseamnă conduită adecvată în rândul clasei noastre. V-a convins mama, o concubină a shogunului, să-şi nesocotească îndatoririle. Nu uitați asta. Nu vă lăsați prinsă în mrejele lui.

Sachi n-o mai auzise niciodată pe Taki vorbindu-i cu atâta asprime. Nici ea nu ştia bine ce să creadă despre acest bărbat, dar atitudinea doamnei sale de companie o făcu să-i sară în apărare.

— Taki! se repezi la ea mânioasă. Tu uiți că este tatăl meu!

Prietena ei cea mai bună îşi muşcă buzele. Cu o tresărire, Sachi pricepu ce spusese, şi anume faptul că recunoscuse legătura lor de sânge.

— Nu-i un om bun, o ținu Taki pe a ei. E un trădător. E unul din Edo, care s-a dat cu cei din sud. Nu ştiu ce-i în capul dumitale, Haru-*sama*. Dacă vine, dumneata îl poți vedea, dar doamna mea n-are nevoie să mai dea ochii cu el.

— Destinul doamnei mele este împletit cu al lui, stărui Haru. Faptul că s-au regăsit este doar începutul.

II

Şapte zile ca să-şi facă bagajele şi să plece. În şapte zile totul avea să se termine. Sachi stătea în genunchi într-un jilț, cântând o melodie la *koto*. Notele sunau gol în camera pustie. Abia dacă-şi dădea seama ce melodie cântă. Degetele ei se mişcau singure pe strune. Gândurile o purtau departe pe aripile lor, dincolo de castel, sus pe deal, unde era încartiruită miliția.

Shinzaemon… Ei nu erau nimic decât frunze de toamnă purtate de vârtejul unui taifun, amândoi aruncați încoace şi încolo de evenimente mult mai mari decât ei. Nu era întreagă fără el. Lumea i se părea un loc pustiu. În fața celorlalți îşi ascundea durerea, trebuia să zâmbească şi să râdă silit. Îi purta copca dosită în *obi*. Când era singură o scotea şi o ridica la nas, îi inspira mirosul. Acum o simțea acolo, apăsându-i stomacul.

Măcar dacă ar fi găsit o cale să-i trimită un mesaj, să-i povestească de ocuparea castelului, de faptul că ea n-avea să moară. Dar nici măcar nu-i putea spune unde avea să se ducă, pentru că nu ştia nici ea. Glasul lui Taki îi întrerupse şirul gândurilor.

— Vă rog, doamna mea, chițăi ea. Cântați altceva, vă implor.

Altceva!

Sachi cânta una dintre melodiile pe care odinioară le cântau când se duceau să privească cireşii în floare. Cu o tresărire, împinse la o parte instrumentul muzical. Amintirea acelor vremuri fericite era de neîndurat.

Deja palatul începea să pară părăsit. Haru şi Taki alergau de colo-colo, în panică, împachetând lucrurile cât mai iute. Cu grijă, luară de pe umeraş un ultim chimono. Era alb, cu un model de phoenicşi ţesuţi în pânză. La fiecare mişcare a lui, miresme se învolburau prin cameră, un amestec complicat de opt sau nouă esenţe diferite: lemn de santal, smirnă, o aromă ameţitoare de ulei de nard, aloe, o notă graţioasă a unei tainice mirodenii, cunoscută numai de prinţesă. Mireasma o purtă pe Sachi înapoi, în ziua în care Înălţimea Sa îşi făcea ultima vizită în palatul femeilor. Era chiar roba pe care prinţesa o purtase cu acea ocazie. Suspinând şi ştergându-şi lacrimile de pe obraji, femeile netezira frumoasa robă, o împăturiră, o înveliră în hârtie şi o aşezară într-o cutie pe care o puseră cu grijă într-un cufăr.

Se auziră paşi în depărtare. Bărbaţii, călcând apăsat, cu neruşinare, prin palat. Femeile îşi plecau capetele cu resemnare. Trebuie să se arate pline de tărie în faţa acestor intruşi. Uşile se deschiseră. Daisuke. Acest om care susţinea că e… care era… tatăl lui Sachi. El intră alene, înalt, voinic, poruncitor, urmat de un grup de soldaţi în uniformă.

Sachi rămase cu privirea în podea, pe când o idee groaznică îi trecea prin minte. Să se fi întâmplat totul numai din vina ei? Poate că ea, vlăstarul unei uniri împotriva firii între sus şi jos, între concubina shogunului şi un mărunt târgoveţ, era cea care adusese nenorocirea asupra palatului. Poate că din pricina ei aceşti barbari din sud, samurai mărunţi şi inşi de la oraş, atât de ticăloşi încât abia se puteau numi oameni, mişunau ca nişte şobolani în fiece colţ al magnificelor săli.

— Ni s-a dat ordin să inspectăm camerele, le anunţă Daisuke.

Sachi observă că vorbea de parcă-şi cerea iertare. Până şi apartamentele prinţesei? Fireşte că nu. Până şi aceşti sudici neciopliţi trebuiau să ştie care era orânduirea dreaptă a lucrurilor.

Daisuke bătu din palme şi apărură bărbaţi din breasla neguţătorilor, ţopăind şi făcând plecăciuni cu sfială dincolo de uşă. În zilele de odinioară, slujnicele servitoarelor ieşeau până la porţi să dea piept cu asemenea creaturi. Nici n-ar fi visat să pună piciorul în incintele palatului. Li s-ar fi tăiat capul de pe umeri dacă le-ar fi

trecut aşa ceva prin minte.

Şi iată-i acum aici, în straiele lor de negustori, discreți şi modeşti, aşa cum le cereau regulile, dar cu o sclipire de aur la manşete, neuitând că, în ciuda umilirii lor înjositoare, erau putred de bogați. Se strecurară înăuntru, tremurând, pe coate şi pe genunchi, frecându-şi nasurile de rogojini, înclinându-se iar şi iar. Când şi când îşi mai suceau capetele ca să fure o privire din interiorul ce le fusese interzis şi chiar spre femeile la care nu avuseseră niciun acces. Ele se dădură înapoi şi îşi întoarseră capul cu repulsie, încercând să-şi ascundă chipurile de acei ochi vulgari. Servitorii se învălmăşeau în spatele lor, purtând baloturi de mătase.

— Ca să vă fac zilele de singurătate mai uşoare, începu Daisuke, pe măsură ce le prezenta lui Haru şi lui Taki cadourile.

Un servitor ținea o colivie din cel mai fin lemn de paulownia, minunat sculptată, garnisită cu mici paravane din hârtie mată, fixate în rame din lemn de trandafir. O privighetoare de culoare cafenie se ghemuia în umbră. Îşi iţi capul, clipi dintr-un ochişor negru şi scoase un tril plângător, domol şi dulce, care crescu într-o modulație plină de pasiune. În grădini, o privighetoare sălbatică îi preluă cântul.

— Semn bun, constată Daisuke, zâmbind. Privighetorile nu cântă niciodată atunci când oamenii se uită la ele.

Sachi făcu o reverență. Chinurile privighetorii îi amintiră prea dureros că şi ea era pe cale să-şi piardă libertatea. Murmură un poem:

„Taguinaki
Ne nite nakazuba
Uguisu no
Ko ni sumu ukime
Mizu ya aramashi.”

[„Dacă n-ar fi
dulceața fără seamăn a cântecului ei,
privighetoarea în colivia ei
n-ar mai suferi
o soartă atât de crudă.”]

O clipă îşi ridică privirea la chipul tatălui ei. Darurile lui îi erau pe plac, dar tot o deranja ceva la el. Felul în care o privea, se gândi ea, intensitatea aprigă a ochilor lui.

Mai erau şi alte daruri, o cutie plină cu cel mai fin ceai, turte de

orez umplute cu pastă de fasole dulce, portocale din Edo. Sachi se gândise cu spaimă la această vizită, îngrozită de faptul că el ar putea ridica pretenții, ar încerca s-o convingă să facă una sau alta. Dar nici gând de aşa ceva. Şezură în tăcere, pufăind din pipe cu gâtul lung, ascultând cântecul privighetorii. Încetul cu încetul, se obişnuia cu prezența lui.

Haru se uita lung la Daisuke cu ochi strălucitori, de parcă se temea că, de-şi lua cumva ochii de la el, avea să dispară înapoi, în umbra din care se ivise atât de neaşteptat. La răstimpuri, Taki îi mai arunca bărbatului o privire încruntată şi iritată. Lui Haru însă nu părea să-i pese.

— Trebuie să fi trecut... optsprezece ani! grăi ea deodată, apoi îşi acoperi gura cu mâinile şi se făcu stacojie la față, uitându-se prin jur, de parcă vorbele îi scăpaseră fără voia ei.

— Nu erai decât o copiliță când te-am văzut ultima dată, mărturisi Daisuke, zâmbind. Nu te-ai schimbat niciun pic!

Haru se făcu şi mai roşie la față. Sachi zâmbi în sinea ei, închipuindu-şi-o copilă pe Haru cea cu obrajii plini, cu fața ei plină şi fruntea acoperită de crețuri fine. Daisuke rămase cu ochii în gol.

— Palatul ăsta... începu el cu un surâs ironic. Veneam aici încă din anii copilăriei. Mă cățăram pe acoperişuri. Verificam țiglele, cu sutele de mii. Apoi urmau scândurile, pilonii, grinzile, plafoanele... Mai rămâneau atâtea de verificat. Tatăl meu era atât de mândru că obținusem contractul. Aveam o firmă pe fațada magazinului nostru: „În slujba shogunului".

— N-aveam voie să te vedem, se amestecă Haru. Fața ei rotundă se zbârci toată într-un zâmbet. Pentru noi, tu nu existai. În teorie.

Cea mai slabă dintre miresme îmbălsămă aerul, un misterios iz mătăsos ca parfumul unei mari doamne. Mosc, aloe, pelin şi tămâie... Flăcările lumânărilor pâlpâiră şi un vârtej de praf se ridică într-un colț. Să mai fie cineva acolo cu ei? O frumoasă înveşmântată într-un splendid chimono de concubină?

Sachi şedea cuminte, cu mâinile încrucişate în poală. Se aşteptase ca Daisuke s-o copleşească cu întrebări şi justificări, să încerce să i se bage pe sub piele, să-i explice de ce o apucase pe acel drum. Îşi jurase să nu-i vorbească deloc, dar acum, când el şedea atât de tăcut, se trezi că întrebările îi năvăleau în cuget:

— Chiar m-ai purtat în brațe prin munți? îi şopti sfioasă.

El se lumină la față, ca şi cum ar fi fost uimit şi încântat că ea îl băga în seamă, în sfârşit. Tânăra îşi lăsă iute ochii în jos şi se uită în

podea.

— Erai aşa de micuță, aşa de firavă şi de uşoară, îi răspunse el cu glasul lui gutural. Mama ta te înfăşurase în haina ei. Eu te-am luat ca pe o boccea, cu tot cu brocart, te-am legat cu o eşarfa de spinarea mea. Îmi era teamă că cineva m-ar putea lua la întrebări la punctul de control. Aşa ar fi fost, dac-ar fi văzut brocartul. Ar fi crezut că furasem pruncul unui *daimyo*, aşa un bebeluş frumos ca tine, cu fețişoara ta strălucind ca o perlă. M-ar fi aruncat în puşcărie şi mi te-ar fi luat.

El îşi încleştă o clipă pumnii mari. O umbră de surâs îi ridică colțurile gurii şi îi făcu ochii să sticlească.

— Şi aşa m-ai dus tu în satul meu… încheie Sachi în şoaptă.

Chipul lui se îmblânzi.

— Nu-i mai văzusem în viața mea pe oamenii ăia cumsecade, ştiam doar că sunt rudele mele. Dar m-am simțit ca acasă. Mi-a fost frică să nu mori, dar erai bine înfofolită.

— Este aici, murmură Haru. Doamna mea încă-l mai are. Brocartul. Doamna mea, mama ei…

Îl scoase la vedere dintr-un sertar şi îl aşeză împăturit lângă ea, ca pe un peticuț de cer, albastru scânteietor, emanând un parfum delicat. Nu mai era nicio stafie acolo, doar brocartul.

Fruntea lui Daisuke se încreți când se întinse şi-şi lăsă mâna grea, de dulgher, peste fragila țesătură. Îl ridică, îl lipi de obraz, îi inspiră mireasma.

— Tu! Parfumul tău! murmură el. Eşti aici cu noi. N-a trecut zi sau clipă în care să nu mă gândesc la tine, în care să nu mă rog pentru tine.

Se uită la Sachi şi deodată îşi aminti că ea se găsea acolo. Surâse. Sachi băgă de seamă ce zâmbet liniştitor avea, un surâs de tată, îşi spuse stânjenită.

— A fost o mare doamnă, zise el încetişor.

— Arăta ca mine? şopti Sachi.

— Aidoma, răspunse el. Plină de viață. Şi foarte curajoasă. Nu-i păsa de nimic. Lumea în care a trăit, palatul plin de ură şi de intrigi, i-a fost ca o închisoare. Îl ura. Am vrut s-o scot de aici. Dacă reuşeam, te-aş fi luat şi pe tine. Dar acum totul s-a sfârşit.

— S-a sfârşit pentru cine? se uită Sachi urât la el. Pentru shoguni? Pentru clanul Tokugawa? Te înşeli. Războiul nu s-a încheiat încă.

— Poate. Dar nu ne mai putem întoarce în zilele de odinioară, când

bărbații mureau pentru un singur cuvânt rostit de seniorul lor sau îi ucideau pe alții fără să se mai gândească la ce făceau, pentru că îndeplineau porunca clanului. Tocmai orânduirea asta ne-a despărțit pe mama ta şi pe mine. Înainte de a ne cunoaşte nu mă gândeam la nimic altceva decât să mă scol dimineața, să-mi fac treaba, respectând ordinea. Eram din clase diferite, ştii bine. Ce-am făcut noi a fost o nelegiuire. S-ar fi cuvenit să ne punem singuri capăt zilelor, împreună, ca în vechime. Dar eu nu sunt samurai. Nu sunt aşa de dornic să mor.

Tăcerea se aşternu ca un lințoliu peste grupul lor. Până şi privighetoarea se oprise din cântat. Sachi se gândi la mama ei. Strălucirea ei, râsul, surâsul ei misterios erau aproape palpabile.

— Vorbeşti despre ea de parc-ar fi murit, se bâlbâi ea.

Daisuke se uită la Haru. În lumina lumânărilor părea tras la față.

Haru nu-şi mai ridica ochii de la *tatami*.

— Şi ce-ai mai făcut după ce-ai lăsat-o pe doamna mea în sat?

Toți se răsuciră pe călcâie. Vorbise Taki. Era prima oară când i se adresa lui Daisuke.

— Am fost şi eu în sat, să ştiți. Cu doamna mea. Am auzit de dumneata acolo. Am auzit c-ai fi trecut prin sat.

— Mă rog... îi răspunse Daisuke domol, dezmeticindu-se. (Chipul i se destinse.) Am ajuns în Osaka. M-am stabilit acolo. Am găsit de lucru. Nu mi-a fost aşa de greu, aveam o meserie.

Se uită la Sachi, o pironi cu privirea, ca pe o comoară prețioasă:

— Am vrut să te iau înapoi la mine, dar mai întâi trebuia să fiu în stare să te întrețin. Tot ce câştigam în plus trimiteam părinților tăi. Am vrut să mă dovedesc un tată de care să fii mândră, după aceea să vin şi să te iau cu mine.

Ea îl privi. El avea lacrimi în ochi.

— Anii au trecut. M-am luptat. Apoi au venit corăbiile negre.

— Aducându-i pe barbari.

El dădu din cap:

— Aducându-i pe barbari.

Sachi îşi aminti că în copilăria ei, când creştea în sat, auzise de corăbiile negre care ancoraseră, scuipând aburi, în largul coastei de la Shimoda. Din ele ieşise o delegație de barbari roşcovani. Era pentru prima oară când barbarii puseseră piciorul pe pământ japonez. Mai existase un mic grup de negustori olandezi, care se aşezaseră pe o insulă în largul portului Nagasaki, la mare depărtare de Edo. După aceea nimeni nu mai fusese în stare să-i oprească din

drum. Mulți samurai își făcuseră o datorie din a-i tăia pe barbari, ori de câte ori aveau ocazia, deși adesea plăteau cu capul pentru fapta lor. Dar, firește, Sachi cunoscuse ea însăși barbari și descoperise că nu erau chiar atât de înspăimântători.

— Mi-am făcut noi prieteni de-atunci, continuă Daisuke. Oameni buni, viteji. Puțin le păsa din ce clasă făceam parte. Samurai de viță aleasă ori de rang inferior, țărani, târgoveți – era loc pentru fiecare dintre noi. Am petrecut nopți la rând discutând politică. Majoritatea erau din sud, foarte departe de Edo. Este mult mai multă libertate acolo, unde pumnul shogunului nu se mai simte chiar atât de tare.

— Știm și noi de seniorii aceia din sud, vorbi Sachi încetișor. Ei au fost cei care au adus dihonia.

— Ei au priceput că țara trebuia să se schimbe, că barbarii se aflau aici, pe pământul nostru sacru. Toți simțeam același lucru. Citeam cărți, citeam ziare. Știam că puseseră ghearele pe China și pe India, pe alte țări de peste mări. Dacă aveau vreo șansă, ar fi pus laba și pe țara noastră, cu siguranță. Dar guvernul, guvernul ăsta...

Daisuke le arătă cu un gest camera goală, cu pânzele de păianjen lucind slab prin unghere. Sachi se încruntă. O clipă, ea văzu cu ochii lui această lume a femeilor, trăind în lux și în privilegii, pe shogunul tânăr, nevinovat, atât de neajutorat, neștiutor de toate câte se întâmplau pe pământ, depinzând de sfetnicii lui... Alungă acel gând.

— Guvernul nu părea să înțeleagă pericolul, îi explică Daisuke. Sau poate era prea slab ca să-i scoată din țară pe barbari. Ne-am dat seama că sosise ceasul schimbărilor, venise vremea să-i înapoiem împăratului puterea. „Reinstaurați-l pe împărat și alungați-i pe barbari!” Așa era sloganul nostru. Astea erau scopurile noastre. Noi, dulgherii ca mine, oamenii simpli, puteam face ceva. În loc să câștigăm bani, să cheltuim bani, să ne facem griji pentru bani, puteam schimba lumea, o puteam face un loc mai bun.

Sachi clătină din cap în semn că nu era de acord. Acum știa foarte bine că împăratul era un sfânt care trăia în recluziune la Kyoto și ținea o strânsă legătură cu zeii, pentru a garanta prosperitatea țării și recoltele bune. Dar, pe când mai era încă o copilă, n-avea habar de existența împăratului. Fiecare *daimyo*, dintre cei o sută șaizeci, câți erau în total, domnea asupra propriului fief și peste ei, păstrând pacea în toată Țara Soarelui Răsare, era shogunul. Așa stătuseră mereu lucrurile.

Cu o subită tristețe își aduse aminte de doamna Tsuguko. Ea fusese cea care le explicase lui Sachi și lui Taki cum seniorii din sud,

cei care se aflau cel mai departe de Edo şi de controlul shogunului, răspândiseră teoria că împăratul, cu multe veacuri mai înainte, îi dăruise shogunului autoritatea de a domni şi că acum acea autoritate trebuia să se întoarcă la împărat. Nu că ei ar fi dorit cu adevărat ca împăratul să-şi exercite puterea. Departe de asta. Erau hotărâți să-şi aroge numele împăratului pentru a prelua ei înşişi puterea.

Daisuke socotea, probabil, că erau nişte femei proaste şi credule, dacă venea la ele cu asemenea poveşti, îşi zise Sachi în sinea ei. Nu-şi dădea el seama că femeile de la Curte ştiau la fel de multe despre afacerile statului ca orice bărbat? Şi, desigur, trebuia să fie limpede de partea cui erau ele.

— Să-i dați înapoi puterea împăratului? se rățoi Taki. Vreți să ziceți că doriți să preluați puterea în mâinile voastre. Prietenii ăia ai dumitale, sudicii ăia, l-au asasinat pe bătrânul împărat. L-au omorât, împăratul de astăzi este încă necopt. L-ați ucide şi pe el, dacă n-ar face după voia voastră. Voi ați abătut războiul asupra țării noastre.

Îl privi acuzator:

— Ai fost la Kyoto! i-o trânti ea. Dumneata! Dumneata te-ai luptat acolo!

Daisuke se uită în altă parte.

— S-au dat lupte acolo! mormăi el. Iar eu am fost în ele. Făurim o lume nouă.

Se auziră paşi în depărtare, se întorceau soldații. Daisuke se arătă uşurat. Se dădu puțin înapoi, îşi îndreptă ținuta, luă o expresie solemnă.

— Ce se va alege de noi? îl întrebă Sachi nerăbdătoare. Nu ne poți ajuta?

— N-am puterea asta, se scuză el. Dar am să vă găsesc, oriunde veți fi, şi voi face pentru voi tot ce-mi stă în putință. Voi veghea asupra voastră, fie ce-o fi. Nu v-am regăsit ca să vă pierd iar.

III

Uşa palanchinului lui Sachi era deschisă, dar ea nu se urcă înăuntru. Încerca să-şi întipărească în minte imaginea palatului şi a grădinilor. Ştia că, odată închisă portiera, n-avea să mai vadă nici urmă din toate acestea.

În strălucirea primăverii, palatul arăta mai pustiu ca niciodată.

Muşchiul răsărea printre ţiglele acoperişurilor. Clădirile începeau să se dărăpăne. Ferigi şi muguri de coada-calului se iţeau printre bolovanii acoperiţi de muşchi ai meterezelor. Grădinarii fugiseră de multă vreme. Ierburi sălbatice, înalte şi gălbui, se legănau în adierea vântului. Buruienile umbreau undele cenuşii şi argintii ale lacului, iar iedera se agăţa de trunchiurile copacilor şi atârna în ghirlande de ramuri. În aer se simţeau din plin aroma caldă a pământului reavăn, mireasma frunzelor şi a ierbii.

O clipă, lui Sachi i se păru că zăreşte o vulpe scoţându-şi capul dintre tufişuri şi aruncând ocheade prin jur. Apoi dispăru. Poate că nu era decât spiritul unei vulpi, stafia uneia dintre miile de femei care muriseră între acele ziduri.

Privi pentru ultima oară palatul, pe urmă se urcă în palanchin. Pe când cutiuţa fu ridicată cu blândeţe în aer, ea mai auzi strigătele purtătorilor şi scrâşnetul sandalelor lor de pai.

Cinci zile trecuseră de la sosirea solilor. Soarta lui Sachi fusese hotărâtă. Împreună cu prinţesa, cu Cioara Bătrână şi cu suitele lor, urma să se mute într-un conac al familiei Shimizu, pentru a locui acolo în recluziune. Niciuna dintre ele n-avea idee ce le mai aştepta în viitor.

Nu reuşise să-i trimită lui Shinzaemon niciun mesaj. Ar fi fost mai bine pentru ea să fi murit, îşi spuse Sachi în gând. Astfel, l-ar fi putut reîntâlni într-o altă lume, aşa cum îi promisese.

Se făcu întuneric înăuntrul palanchinului. Treceau prin umbra porţii, ieşind din castel. Paşii purtătorilor sunau a gol, lăsându-şi în urmă ecoul. Auzi strigătele străjerilor. Paşii îşi schimbară cadenţa pe măsură ce traversară şanţul. Trecură din nou prin umbră.

Pe urmă porţile se închiseră cu zgomot. La urechile ei ajunseră un trosnet şi un scârţâit, urmate de o bufnitură, ca şi cum un uriaş zăvor din lemn fusese tras cu zgomot. Ieşea din palatul femeilor pentru ultima oară.

IV

Primăvara trecu şi luă cu ea cântecul privighetorii. Păsăruica se cuibări în colivia ei, un jalnic ghem de pene cafenii. În fiecare zi, Sachi se aşeza lângă ea, în vreme ce slujnicele îi aduceau de mâncare. Era sigură că ochii i se micşorau tot mai tare, iar penajul îşi pierdea luciul. Uneori spera să aibă parte de aceeaşi soartă. Nici

măcar nu se sinchisise să poruncească slujitorilor să despacheteze. Îşi zisese în sinea ei că dorea să fie gata de plecare în orice clipă, dar adevărul era că se simţea atât de tristă, încât nu-şi mai putea aduna puterile.

Gândul îi zbură la satul copilăriei, la Otama şi la Jiroemon, părinţii buni şi iubitori care o crescuseră, la ceilalţi părinţi ai săi, „cei adevăraţi”, care apăruseră dintr-odată în viaţa ei: mama care, probabil, nu mai era decât o stafie şi un tată mult prea real. Numai tatăl ei le mai putea salva.

Iar în tăcere, în taină, tânjea după Shinzaemon. La început îi era ruşine că asemenea sentimente desfrânate îi ardeau în inimă. Ştia că femeia era o făptură fără însemnătate datoare să se supună tatălui ei până când era dată în căsătorie, după aceea soţului ei până la moartea lui, iar pe urmă, fiului ei. Aceasta era alcătuirea firească a lucrurilor. Dar soţul şi suzeranul ei, Înălţimea Sa, shogunul, era mort, iar cu el nu avusese niciun fiu. Într-un asemenea caz, în vremuri normale, o femeie s-ar fi întors în sânul familiei sale, la părinţii ei. Dar acum nu erau vremuri normale. Nu mai era nimic de făcut decât să-şi ia viaţa în propriile mâini şi să-şi urmeze imboldurile inimii, oriîncotro o purtau. Toate acestea nu erau decât un vis cu ochii deschişi, atâta timp cât rămânea sechestrată în conacul Shimizu.

Aşa trecură zilele, topindu-se pe nesimţite una în cealaltă. Prinţesa se încuie în camera ei. Ea aşezase tăbliţa funerară a shogunului şi dagherotipul lui, în care arăta atât de copilăros şi de vulnerabil, pe altar. De la o oră la alta îngenunchea, trecându-şi mătăniile printre degete, murmurând rugăciuni şi meditând. La moartea lui ea se călugărise. Acum se hotărâse să-şi ia în serios viaţa de călugăriţă.

Veniră ploile, tunetele galopau pe ţiglele acoperişului ca o herghelie de cai. Apa se revărsa în cascadă de pe streşini, iar grădinile se prefăcură într-un lac. Zăpuşeala era de nesuportat. Robele subţiri de vară i se lipeau lui Sachi de corp ca bandajele pe un cadavru. Igrasia licărea în fiece colţ, acoperind lăzile, cuferele şi sandalele de lemn de pe treapta din faţa verandei. Serile, broscoii orăcăiau răguşit pe iazuri, iar bufniţele ţipau în copaci. Insectele se izbeau de pereţii din hârtie. Evantaiul lui Taki flutura întruna, alungând muştele ce se puneau pe toate şi pe toţi. Ţânţarii zburau în nopţile înăbuşitoare, bâzâind fără încetare.

Taki deveni mai slabă, mai palidă. Şi ea părea tristă. Nu pomenea niciodată de Toranosuke, dar Sachi observă că drumeţia ei dincolo de

palat o schimbase. La fel ca stăpâna ei, nu se mai putea mulțumi cu o viață de recluziune, oricât de răsfățată ar fi fost.

Până la urmă, Sachi nu mai putu suporta. Ea trânti în lături storurile grele, de lemn şi păşi afară. Stropindu-se prin bălți, nu luă în seamă apa care-i uda picioarele şi noroiul ce i se lipea de sandale, intrându-i printre degete. Când îşi umplu plămânii cu aerul umed şi fierbinte, simți că se întoarce la viață. Taki tropăia mărunt în urma ei, ținându-i o umbrelă deasupra capului.

La marginea curților găsiră un zid cu trepte care urcau până în vârf. Sachi se cățără pe el, cu Taki la picioarele ei, şi se ivi, râzând şi gâfâind, udă leoarcă de transpirație şi de ploaie, pe un parapet.

Oraşul se desfăşură în fața lor, o mare de acoperişuri lucitoare întinzându-se cât vedeau cu ochii, presărată cu arbori şi petice de verdeață. Un abur cețos plutea peste țiglele ude şi fierbinți. Sub ele, zidul se înălța deasupra apelor întunecate ale şanțului. Puțin mai departe se găsea o poartă, care ducea la un pod. De pe parapet, ele văzură acoperişurile ondulate, zidurile de teracotă de la reşedințele nobililor şi o păşune întinsă, cu pâlcuri de pini şi cedri. O ceainărie se întrezărea printre copaci.

— Câmpia Goji-in, o informă Sachi, ridicându-şi vocea ca să răzbată prin răpăitul ploii de pe umbrelă. Terenul de vânătoare al Înălțimii Sale, unde obişnuia să-şi antreneze şoimii.

În apropiere se găseau şiruri de barăci, la umbra chiparoşilor şi a cedrilor. Dar locul arăta pustiu. Clădirile începuseră să se părăginească. Haite de câini se învârteau prin jur.

Un râu sclipea în zare. Dincolo de el, acoperişurile se amestecau de-a valma, mici ca pătrățelele unei table de *go* şi înghesuite, strivite parcă unele de altele, în dezordine, până când se pierdeau la orizont. Dâre de fum şerpuiau înălțându-se la cer, topindu-se în nori. Se bănuiau zumzetul şi neastâmpărul vieții.

— Cartierul târgoveților, zise Sachi. Cel puțin acolo mai este viață.

— Îmi închipui că n-au unde să se ducă, glăsui Taki. Toată lumea care are a plecat deja din Edo.

Urmăriră din priviri cum soarele lătăreț se urca pe cer. Se uitau spre cartierul din nord-estul oraşului, în direcția „porții diavolului", de unde veneau duhurile rele şi unde se aflau terenurile de execuție. Câteva coline se înălțau din învălmăşeala acoperişurilor. Pe unul putură desluşi clădirile roşii cu acoperişuri negre, lucioase, profilându-se pe panta dealurilor.

— Nu-i ăla… Kanei-ji? şopti Sachi.

Templul Kanei-ji, cel mai important locaş de cult al oraşului, unul dintre cele mai mari din toată țara, construit să protejeze populația de duhurile rele venite din nord-est. Era templul clanului Tokugawa. În timpuri mai liniştite ea se dusese acolo să se roage la mormintele strămoşilor Înălțimii Sale. Nu-l uitase încă: sălile mari, zugrăvite în culoarea roşie, ocupând întregul vârf de deal, de o grandoare ce-ți tăia respirația. Kanei-ji, pe Colina Ueno, unde fostul shogun, seniorul Yoshinobu, se adăpostise. Unde era încartiruită miliția, unde forțele de rezistență îşi aveau tabăra. Shinzaemon era undeva acolo, pe acel deal. Îşi duse mâna la *obi*. Simți micuța copcă rotundă, prinsă bine înăuntru.

După aceea, în fiecare zi, Sachi ieşea şi rămânea pe parapet, contemplând îndelung oraşul. În închipuirea ei, se vedea trecând podul, ocolind câmpia Goji-in, zorind de-a lungul largilor bulevarde pustii ce străbăteau cartierul nobililor din oraş, traversând râul şi intrând într-un labirint de străduțe înguste, unde trăiau târgoveții, până când, într-un târziu, ajungea la Colina Ueno. Vedea marile acoperişuri şi zidurile roşii ale clădirilor ce se întindeau pe toată colina, curțile dimprejur, unde se adunau oamenii, mărginite cu crânguri de copaci. Dacă se uita mai bine, putea desluşi siluete învârtindu-se pe acele terenuri. Uneori, îi ajungeau la urechi pocnetul flintelor, strigătele şi țipetele din depărtare.

Tânjea să fie acolo cu ei. Cele câteva slujnice şi doamne de companie rămase în serviciul prințesei, suita foarte sărăcită a Ciorii Bătrâne şi cele care aparțineau familiei Shimizu erau toate obişnuite să-şi ducă traiul între patru pereți. În incinta palatului femeilor sau în cea a conacului Shimizu, nu conta unde. Nu aşteptau mai mult de la viață. Sachi şi Taki păreau să fie singurele care nu se resemnau cu orice le arunca soarta în cale.

V

Într-o dimineață, Sachi şedea cu femeile care se mutaseră cu ea în conacul Shimizu. Unele coseau, iar altele îşi făceau toaleta. Sachi încerca să citească, aşteptând clipa în care toată lumea avea să fie absorbită de treabă şi se putea furişa afară.

Deodată se auzi un bubuit ca de tunet chiar deasupra lor. Toată lumea tresări. Apoi veniră una după alta explozii masive ce scuturau pereții şi făceau să zăngăne paravanele de hârtie în ramele lor. Aerul

tremura de zgomot. Femeile se uitară una la alta, cu aceeaşi expresie calmă, de luminoasă exaltare, aproape uşurate. Erau luptătoare. Ştiau ce erau acele bubuituri şi ce însemnau. Salve de tun. Oraşul era în război. Plicticoasa aşteptare se terminase.

Era a cincisprezecea zi a celei de-a cincea luni. Trecuseră mai bine de două luni de când trăiau în izolare.

Sachi sări în picioare şi ţâşni afară. Ploua cu găleata. Taki alergă după ea, luptându-se să-i ţină umbrela deasupra capului. Alergară prin noroi până la gard şi se căţărară orbeşte, dibuindu-şi calea prin lumina înnegurată a zilei. Mâinile lui Sachi erau pline de noroi, iar poalele ude ale chimonoului i se lipeau de glezne.

Un nor jos atârna peste oraş. Prin ceaţă şi ploaie Sachi putu zări fulgere pe coline. Dâre de fum, mai albe decât norii, pluteau deasupra arborilor. Bubuiturile, pocnetele şi detunăturile erau asurzitoare.

— Ce se petrece, Taki? o întrebă ea.

Mai erau şi alţii pe parapet, privind cu încordare şi nelinişte prin ploaie, livizi. Erau şi femei, şi bărbaţi. Păreau a fi slujnice şi servitori care se mutaseră de la palat ori erau în slujba familiei Shimizu. Se înclinară când o văzură pe Sachi. Printre ei se găsea şi bătrânul smochinit care le dăduse drumul în incinta palatului, cu mult timp în urmă. Începu să coboare pe mâini şi pe genunchi în noroi. Sachi îşi arătă cu un gest nerăbdarea.

— Moşnege, ce se întâmplă?

— O mulţime dintre ai noştri sunt acolo, doamna mea, o lămuri el. Aş vrea eu să mă număr printre ei! Dar sunt prea bătrân. Nu le-aş fi de niciun folos.

— Ai noştri?

— Gărzile de la palat. Au ieşit înainte de preluarea castelului. Mulţi s-au dus să întărească rândurile miliţiei. Restul s-au îndreptat spre nord ca să se alăture armatei de acolo.

— Aşadar, miliţia este pe deal, conchise Sachi, încercând să-şi oprească tremurul de teamă şi de speranţă din glas.

— Stăm bine, aprecie bătrânul. Sudicii ăştia, numai gura de ei, da' s-au trezit cu spatele la zid. Ai noştri au pus stăpânire pe oraş. Târgoveţii sunt de partea noastră. Am fost acolo hărţuindu-le patrulele, tăind sudici zilnic. S-a spus multe în ultimele zile, că ei are de gând să trimită o armată, să şteargă miliţia de pe faţa pământului o dată pentru totdeauna. S-a împărţit fluturaşi în tot oraşul, de le zicea târgoveţilor să se ţină deoparte.

Scoase o bucată zdrențuită de hârtie din mânecă. Picăturile de ploaie o udară, întinzând cerneala. Sachi se uită lung la ea, încercând să se concentreze, dar inima îi bătea prea tare, şi abia putea desluşi sensul cuvintelor: „…asasinând soldații guvernului… rebeli împotriva statului… S-a stabilit că este inevitabil să se folosească forța împotriva lor…”

Deci asta era, o ofensivă împotriva miliției. Ei bine, aveau să se apere. Laşii din sud vor afla din ce aluat sunt făcuți cei din nord. Vor fi puşi pe fugă din Edo, până-n mizerele lor fortărețe din sud.

— Oamenii noştri se vor menține pe poziții, bineînțeles, spuse ea.

Moşneagul trase aer în piept printre dinți.

— Mă rog, mormăi el, clătinând din cap. Voi fi cinstit cu dumneavoastră, doamna mea. Situația nu arată prea bine. Ăi din sud are o armată uriaşă; de zece ori cât a noastră. Am auzit că mai are şi arme de la englezi, tunuri mari, moderne şi flinte dichisite. Avem şi noi arme, dar nu la fel de bune şi nici la fel de multe. Dar avem vână. Oamenii noştri o să lupte până la moarte, asta fără doar şi poate, în onoarea Înălțimii Sale, shogunul. Puteți conta pe asta, doamna mea. O să moară de moarte frumoasă.

Tunuri, puşti. Sigur că da. Trebuiau să se ascundă în spatele armamentului barbarilor. N-ar avea nicio şansă în onorabila luptă corp la corp. Intenționau să nimicească rezistența.

Oricât de iscusit era Shinzaemon, sabia lui n-avea să-i fie de niciun folos în fața unor asemenea arme. Sachi îi mai auzea încă glasul răsunându-i în urechi: „Abia aştept să am onoarea de a muri în bătălie pentru seniorul meu”. În fiecare zi se întreba dacă mai trăia sau nu. Îşi lăsă capul în jos, rugându-se zeilor. Ca o femeie samurai mândră, se rugă pentru victorie, dar mai adăugă şi o rugăciune tainică, de-a ei: „Zei ai clanului Tokugawa, vă rog, aveți-l în paza voastră! Protejați-l pe Shinzaemon. Vă rog, cruțați-i viața!”

Bubuiturile păreau să vină de pe dealul cel mic. Prin ceață şi prin norii bătuți de vânt, Sachi putu desluşi fulgere albe, de o strălucire orbitoare şi auzi şuieratul obuzelor. Exploziile spintecară cerul. Obuzele se înfigeau în țărână, aruncând în aer scânduri, țigle şi trupuri de oameni. Incendiile izbucneau printre acoperişurile înghesuite unele într-altele în valea dintre cele două coline. Pe ici, pe colo, limbile flăcărilor înghițeau clădirile roşii ale templului de pe Colina Ueno.

Apoi o perdea de fulgere acoperi poalele Colinei Ueno şi pretutindeni se auziră trosnete. Fulgerele şi trosnetele păreau un

gigantic şi neîncetat foc de artificii. Fascinată, Sachi rămase în picioare, ascultând şi privind. În ciuda umbrelei lui Taki, era udă leoarcă din cap până-n picioare. Prin răpăitul ploii îi ajungeau la urechi tobele, tânguirea goarnelor, zăngănitul oțelului izbind oțelul. Sudicii încercau să cucerească dealul. În depărtare, ea desluşi siluetele bărbaților prinşi în luptă. Erau micuți şi foarte depărtați, dar se vedeau clar. Sachi tânjea să-şi ia halebarda, să lupte alături de ei. În schimb, era prinsă în capcană, neavând nimic de făcut decât să stea şi să urmărească neputincioasă. Îşi coborî privirea spre poartă şi spre pod, muncindu-şi mintea. Trebuia să existe o cale prin care să-i poată ajuta.

De cealaltă parte a şanțului, străzile se aglomerară. Oamenii nu se mai mişcară din loc, păstrând tăcerea, căscând gura în zgomot şi fum.

Bătălia ținu toată ziua. Dârele de fum se făcură tot mai groase, până când versantul fu învăluit într-un linţoliu gros, alb, prin care Sachi încă mai putea distinge fulgerele scăpărând. Apoi, spre seară, armele amuțiră. Se lăsă o tăcere sinistră. Până şi greierii se opriră din țârâit.

Pe urmă, izbucniră flăcările. Vântul întinse vâlvătaia, purtând pe aripile lui scânteile ce săreau prin preajmă, aprinzând acoperişurile. Templele de pe deal şi şubredele case din lemn din vale luară foc.

Se auzi un muget, ca şi cum un dragon şi-ar fi deschis gura scoțând flăcări, ca să-i pârjolească. De pe parapet, Sachi vedea cum văpăile alergau spre ei, pe măsură ce căldura îi pârlea fața, iar fumul îi gâdila nările şi îi umplea plămânii. Oamenii se înghesuiră să coboare şi se împiedicară pe trepte, tuşind şi înecându-se, cu lacrimi în ochi, cu batistele lipite de nas şi de gură. Întregul oraş părea cuprins de flăcări.

Taki o apucă, încercând s-o tragă de acolo, dar Sachi se smuci din strânsoarea ei. Perdeaua de foc se întinse până la râu, apoi sări peste câmpia Goji-in. Dar întinderea câmpiei încetini focul, iar flăcările se micşorară, lăsând scânteile să danseze ca licuricii pe o mare mocnită de cenuşă şi moloz.

Sachi ştia că trebuie să se ducă pe câmpul de luptă, să vadă cu ochii ei ce s-a întâmplat. Trebuiau să fie răniți acolo, care să aibă nevoie de ajutor. Şi morți, mulți morți. Mai presus de toate, trebuia să-l caute pe Shinzaemon. Moşneagul rămăsese lângă ea. Toți ceilalți plecaseră. Numai Taki mai era, cu chipul ei subțire, supt şi palid, cu ochii măriți de groază.

— Doamna mea, grăi bătrânul, cu o oarecare licărire în ochi, de simpatie, de înțelegere, poate. Mâine este rândul meu să fiu de gardă.

Sachi îi aruncă o privire, uimită. Nu-i venea să creadă.

— Mâine? Dumneata?

— Toți sudicii din oraş se află acolo, la luptă, o lămuri el. Ne-au lăsat pe noi la poartă.

— Vrei să zici… că nu sunt străjeri din sud?

— Întocmai. Sigur că o doamnă ca dumneavoastră nu-i interesată de atari tărăşenii. Nici măcar n-ați catadicsi să ieşiți din apartamentele femeilor. Aşa ceva nici n-ar trebui să-mi treacă prin cap. Dar, dacă s-ar întâmpla ca vreo doamnă necunoscută sau două să se furişeze pe afară, mă rog, n-aş sta eu să le pândesc. Nu mai văd bine în ultima vreme. Nici urechile nu mă prea ajută.

VI

Sachi aşteptă până când prima geană de lumină străpunse obloanele, apoi se furişă pe tăcute din aşternut. Îşi prinse părul într-un coc stângaci, îmbrăcă un chimono indigo, simplu, de vară. Era prima oară în toți aceşti ani când se pieptăna şi se îmbrăca singură. Aproape uitase cum se face. Scoase copca de la Shinzaemon, pe care-o ținea ascunsă sub saltea. Chipul sculptat în lemn al maimuței îşi ridica ochişorii la ea cu un aer complice, ca şi cum ar fi fost de acord că era timpul să se ducă. Şi-o vârî în *obi*, apoi îşi adună câteva lucruşoare şi le împachetă într-o boccea.

Se uită cu tristețe la halebardă. Era prea lungă şi prea greu de mânuit. Trebuia s-o lase în urmă. Dar îşi prinsese părul cu agrafe ascuțite, iar pumnalul se afla la locul său, în *obi*. Dorise să se strecoare afară singură, dar trebuia să-şi fi dat seama că, oricât de devreme s-ar fi sculat, Taki s-ar fi trezit şi ea (deşi era supărată că nu se deşteptase destul de devreme pentru a o ajuta la îmbrăcat). Nu numai atât. Şi Haru simțise că se pune ceva la cale. Cât ai clipi din ochi, toate trei se aflau dincolo de porți, zorindu-se să treacă podul, arătând ca nişte târgovețe oarecare.

La capătul podului se opriră. Un drum larg mergea de-a lungul marginii şanțului. Un altul dispărea la poalele dealului, în fața lor. Zidurile care le mărgineau erau murdare de funingine, iar țiglele, scorojite şi sparte. Copaci carbonizați se profilau pe canavaua cerului. Pe ici pe colo se zăreau ruine înnegrite, ce nu mai arătau a

locuri în care a trăit vreodată o ființă omenească.

Sachi se întoarse spre însoțitoarele ei. Nu îndrăznise să scoată niciun cuvânt, cât se găsiseră în curțile conacului, de frică să nu atragă atenția.

— Întoarceți-vă, le îndemnă în linişte pe Taki şi pe Haru. Vă scot din slujba mea. N-am nevoie de voi. Nu pot să-mi iau asupra mea răspunderea pentru viețile voastre. Vă va fi mai bine dacă nu vă băgați. Asta…

Şi arătă cu un gest spre pustiirea din fața lor, pe când izul acru de cenuşă jilavă îi înțepa nările. Ploaia se oprise. Soarele nici nu răsărise bine, dar era deja atât de cald, încât hainele i se lipiseră de trup. Apa care se strânsese în băltoace se evapora iute, scoțând aburi în arşiță. Țârâitul greierilor străpungea aerul fără încetare.

— Este alegerea mea, doamna mea, ripostă Taki, privind-o în ochi. Vin cu dumneavoastră. Trebuie să ştiți.

Gurița ei se strângea cu încăpățânare. Îşi aruncase hainele pe ea atât de repede, încât nodul de la *obi* era strâmb. Sachi îşi clătină capul în semn că nu, cu ochii în pământ.

— Nu mai sunt „doamna mea”, le atrase ea atenția. Nu vreți să pricepeți? Nu mai sunt Retrasa Doamnă Shoko-in. Sunt Sachi, doar Sachi şi atât.

Haru îşi plimba ochii măriți de groază prin jur, muşcându-şi buzele. Înfăşurată într-un simplu chimono de vară, arăta speriată, vioaie şi vigilentă, ca o fetiță care fugise de acasă, sau ca un prizonier care scăpase de pedeapsa cu moartea. Era prima oară când părăsea castelul după optsprezece ani.

— Sunt legată pe vecie de dumneavoastră, doamna mea, îi răspunse ea încet. Sunteți cea mai apropiată rudă pe care am avut-o vreodată. Dacă vă duceți pe Colina Ueno, vin şi eu cu dumneavoastră. Nu vreau să vă mai pierd acum. Poate că acolo sunt răniți care au nevoie de ajutor. Am luat cu mine nişte pânză pentru bandajarea rănilor.

Sachi suspină şi clătină din cap. Oricum, nimic nu mai conta. Ştia ce are de făcut şi avea să-şi ducă sarcina la îndeplinire. Dacă voiau să vină cu ea, n-aveau decât. Avea o presimțire că urma să aibă foarte mult de lucru. Dacă erau şi ele cu ea… trebuia să recunoască, îi erau de ajutor.

— Să ne grăbim, le îndemnă ea.

N-avea să treacă mult timp până să li se observe lipsa. N-aveau să fie în siguranță până când nu-şi pierdeau urma pe străzile oraşului.

Dincolo de zidurile înalte, Sachi se simţea măruntă şi vulnerabilă.

La început avu grijă să-şi ascundă chipul. Dar curând oroarea priveliştii o copleşi şi singurul lucru la care se mai gândi fu să ajungă mai repede pe deal.

De câte ori, de la înălţimea parapetului ei, nu se închipuise Sachi pe sine trecând şanţul şi aşternându-se la drum? Socotise că, de lăsa în urmă şanţul şi soarele îi venea la dreapta, avea să apuce în direcţia bună. Dar acum, în oraş, cu gardurile pârjolite ale reşedinţelor nobililor de jur-împrejurul ei, blocându-i vederea, era greu să mai ţină socoteala. Drumul cobora o colină şi urca o alta, trecând pe lângă marile reşedinţe tăcute, până când ieşea la malul unui râu. De cealaltă parte se întindea o pustietate de moloz înnegrit de funingine, iar în spatele ei, dealul la care se uitase cu atâta alean.

Ploaia stinsese focul, împiedicându-l să se întindă prea departe. Cu toate acestea, cartiere întregi ale oraşului dispăruseră, înghiţite de flăcări şi distruse de pompieri. Câteva case mai rezistente, cu pereţi din lut, mai rămăseseră în picioare, ca nişte dinţi sănătoşi într-o gură ştirbă. Oamenii ieşiseră pe stradă, măturând cenuşa şi dând la o parte molozul. Ici şi colo, se înşirau cadavre atât de arse, încât păreau păpuşi. Aduceau mai mult a buşteni arşi decât a oameni.

Vârându-şi tivul chimonoului în *obi*, femeile îşi croiră drum printre mormanele de cenuşă şi de scânduri. Într-o clipită, picioarele li se înnegriră şi robele li se pătară. La răstimpuri, Sachi mai întrezărea colina peste un morman de moloz sau printr-o spărtură, acolo unde un întreg şir de case dispăruse. Dar curând se treziră târându-se printr-o mulţime atât de compactă, încât, chiar dacă şi-ar fi dorit să se ducă în altă parte, nu mai puteau.

Fete tinere şi bătrâni cu copii mici, legaţi în spinare, umblau ca somnambulii, cu ochii goi. Uneori un bebeluş se mai pornea să ţipe. Negustorii ambulanţi îşi strigau mărfurile, vânzând de-ale gurii celor din mulţime, profitând de nenorocire ca să mai câştige un ban. Dar, în cea mai mare parte, mulţimea se mişca într-o tăcere sumbră.

Pe măsură ce Sachi, Taki şi Haru se apropiară de colină, auziră întruna clinchetul ritmic al clopoţeilor, sunetul rugăciunilor înălţându-se spre cer. O duhoare greţoasă începu să se simtă în aer, slabă la început, apoi tot mai puternică. Oamenii îşi astupau gura cu mânecile, în timp ce alţii îşi scoteau batistele şi le lipeau de nas sau le legau în jurul feţei. Unii se opreau din drum ori întorceau capul, palizi şi îngroziţi, luând-o la fugă cât îi ţineau picioarele. Era miasma măcelului, un amestec de sudoare, sânge, excremente, cărnuri în

descompunere. Peste tot plutea mirosul morții.

Sufocându-se, Sachi își luă batista și își acoperi nasul și gura. O clipă își dori s-o ia la goană. Nu-și închipuise niciodată că așa avea să fie. Soldați cu chipuri negricioase făceau de pază, cu pușca în mână. Purtau uniformele negre și coifurile înalte, conice, ale celor din sud. Ei țineau mulțimea în loc, întorcându-i pe oameni din drum.

— Opriți-vă! se răsti unul. Pe aici nu se trece. Până aici e hotarul!

Oamenii luau cu asalt cordonul, încercând să-l rupă. La umbra colinei, Sachi zări țărâna acoperită de mormane de trupuri prăbușite unele peste altele. Încă din depărtare le desluși pletele negre, albul fețelor și licărul jachetelor *haori* de un albastru șters.

Un pârâu se prelingea la poalele dealului. Trupurile intrau în apă și atârnau de trei mici podețe. Dincolo de el, o râpă mărginită de pereți stâncoși, abrupți, brăzda costișa și dispărea la o cotitură, în direcția templului. O palisadă fusese ridicată peste ea, ca să bareze calea. Faimoasa Poartă Neagră. Marile porți duble atârnau șubrede în balamalele lor, cu pilonii de sprijin și traversele zdrobite și ciuruite de gloanțe. Soldați în uniformă neagră se plimbau de colo-colo, zvârlind cadavrele din drum de parcă erau vreascuri. Se iviră doi, purtând un camarad pe umerii lor. Ici și colo se găseau femei, foindu-se tăcute prin preajmă.

Mulțimea începu să bombăne:

— Hei! Mai sunt și femei pe aici. Dați-ne drumul!

Un moșneag, pirpiriu și încovoiat, cu peri albi ieșindu-i din bărbie, îi implora pe soldați:

— Ați câștigat. Măcar lăsați-ne să ne luăm morții.

— Trădătorii ăia rămân aici, se răsti una dintre gărzi. Credeți că vă puteți răscula împotriva guvernului? L-au trădat pe împărat.

— Guvernul! rânji cineva din mulțime. Mai degrabă impostori din drojdia societății!

Dar bătrânul se străduia să-i îmbuneze pe soldați:

— Ai și tu un tată, tinere, croncăni el. Cum s-ar simți dacă tu ai fi acolo? Măcar lasă-mă să văd dacă-mi găsesc fiul printre morți.

Soldații se sfătuiră. Unul cedă.

— Bine. Tu și tu și tu. Dar, dacă-i ajutați pe criminalii ăia, abateți asupra voastră pedeapsa cu moartea, să nu uitați asta!

Sachi, Taki și Haru se strecurară alături de bătrân și de alți câțiva oameni, înainte ca soldații să strângă rândurile din nou.

Dincolo de cordon, pământul era plin de cadavre și duhoarea era

copleşitoare. La început, Sachi nu putu îndura priveliştea. Apoi observă că unele dintre hoituri erau mutilate, nici măcar nu mai arătau a oameni, fiind reduşi la hălci de carne. Alţii îşi puseseră singuri capăt zilelor şi zăceau cu burţile spintecate. Intestinele le ieşeau din rănile ce se căscau spre cer. Unii dintre bărbaţii morţi nu păreau să fi avut mai mult de cincisprezece sau şaisprezece ani. Picioarele erau îndoite în unghiuri imposibile, braţele erau răsucite sau rupte. Din alţii nu mai rămăseseră decât nişte cioturi însângerate. Tineri sfrijiţi care mai erau încă în creştere zăceau ţepeni în încleştarea de gheaţă a morţii.

Înspăimântată şi îngreţoşată, Sachi călca peste bărbaţii care zăceau acolo unde se prăbuşiseră, cu capetele zdrobite şi burţile sfâşiate. Unii rămăseseră cu mâinile încleştate pe rănile deschise, de unde atârnau mari bucăţi de carne, ca şi cum ar fi încercat să se adune, să oprească sângerarea, când îi găsise moartea. Alţii arătau de parcă se întorseseră s-o ia la goană şi fuseseră doborâţi pe neaşteptate. Dar cei mai mulţi zăceau pe spate. Ţinuseră piept inamicului până-n cea din urmă clipă.

Femeile se opriră o clipă ca să poată respira, copleşite de oroare, întrebându-se ce să facă, de unde să înceapă. Ţânţarii le asediau, pişcându-le de mâini şi de picioare, dar erau prea amorţite ca să mai simtă ceva.

Corbii cu ciocurile lor mari, negre şi ochii galbeni ca mărgelele ţipau fără încetare în pini şi în cireşi. Era o larmă înfricoşătoare, rău-prevestitoare. Unii se aşezaseră pe cadavre şi le ciuguleau ochii. Câinii le dădeau târcoale, muşcând din trupuri şi din feţe. Sachi apucă o piatră şi o aruncă într-unul, iar javrele se dădură înapoi, mârâind, şi se furişară până sub copacii de la marginea colinei. Un câine scheletic trecu pe lângă ele în goană, cu burta la pământ şi o sticlire în ochi. În gură ţinea ceva alb. Sachi îşi dădu seama cu groază că era o mână de om.

Un bărbat cu umeri laţi zăcea de-a curmezişul pe cărare, cu faţa în jos, într-o băltoacă de sânge. Un braţ îi era îndoit într-un unghi nefiresc, celălalt era ridicat deasupra capului. Se vedea o crestătură pe jacheta lui *haori*. O pată i se întindea pe spinare. Intrase în ţesătura de un albastru şters, dându-i o nuanţă de roşu-brun.

Sachi se cutremură, cu mâna la gât. Îi venea să verse, dar îşi aminti pentru ce se afla acolo. Bărbatul era voinic, la fel ca Shinzaemon. I-ar fi stat în fire să se găsească în prima linie a frontului, unde atacaseră cei din sud. Îşi înfăşură batista în jurul

feței, își ridică poalele chimonoului și își legă la spate mânecile.

Mâinile nu-i erau ca ale lui Shinzaemon, dar simțea nevoia să se convingă. Strângând din buze, se aplecă și îi atinse un umăr cu degetele. Era țeapăn și rece, nu mai aducea deloc a carne de om. Îl apucă pe dedesubt și-l trase în sus. Nu-și închipuise niciodată că un om putea fi atât de greu. Reuși să răsucească trupul atât cât să-i poată vedea chipul înnegrit și umflat. Nu era el. Putea să-și dea seama dintr-o singură privire. O cuprinse un fior de ușurare atât de intens, încât ameți. Cu foarte mare grijă, lăsă corpul iar jos.

Se împiedică. Își croia drum printre cadavre, când simți că strivise sub tălpi ceva ca o stridie. Era un ochi de om. Nici măcar nu mai simțea spaima. Parcă ea însăși ajunsese un cadavru.

În jurul ei, soldații sudici își cărau morții și răniții, ducându-i de acolo. Unul dintre cei cu jachetele albastre, pe jumătate ascuns sub un morman de hoituri, avu un spasm subit. Se văzu un oțel fulgerând, pe când un sudic își ridică sabia, iar mișcarea încetă.

Sachi știa că e privită. Din instinct își trase eșarfa peste față. O pereche de cizme murdare cam ca ale unui barbar, mânjite de sânge și de noroi, se postară în fața ei. Din jambierele de deasupra lor ieșea aburul fierbințelii, aducând un iz rânced de cârpe umede și murdare.

— Îți pierzi vremea, cucoană, mormăi o voce cu accent sudic.

Era ultima insultă primită de la sălbaticii aceia care se bucurau de măcelul pe care-l pricinuiseră.

— N-a mai rămas nimeni în viață. Nici măcar un gândac. Nimic.

O mână o apucă de mânecă, iar ea se dădu îndărăt. Era mai mult decât putea îndura în acest loc sacru, presărat cu cadavre. Sudicii îl pângăreau.

— Hei, uite o fată drăgălașă. Ce zici, Wakamoto? Pradă ușoară, nu-i așa? Trofeu de război?

Sachi își smuci brațul din strânsoare. Știa c-ar fi fost curată nebunie să riposteze. Tot ce putea face era să doboare un soldat, înainte să fie ea însăși trântită la pământ sau, și mai rău, luată prizonieră. Dar nu mai putea gândi limpede. Își scoase pumnalul. Atunci se auziră pași călcând prin noroi.

— Lăsați-le în pace, se răsti un alt glas. Ne-am făcut datoria. Lăsați-le să-și caute bărbații. Dar supravegheați-le. Să nu scoată niciun cadavru de aici.

Sachi le aruncă o privire lui Taki și lui Haru, iar ochii li se întâlniră. Și mâinile lor strângeau pumnale. Groaza o amorțise atât de tare, încât uitase prin ce pericol treceau. Dacă le arestau,

descopereau că erau fugare, doamne de rang înalt, de partea celor din nord, care nu-şi respectaseră recluziunea. Riscau nu numai să fie trimise la conac, ci şi să fie aruncate în puşcărie, ba chiar şi executate.

Ținându-şi capetele plecate şi ferindu-se de soldați, se întoarseră la treaba lor. În tăcere, îşi croiră drum prin câmpul de luptă, aplecându-se asupra oricărui cadavru ce li se părea cât de cât cunoscut, verificându-le mâinile şi capetele, studiind saboții şi sandalele, în căutarea unui indiciu cât de mic. Unele dintre hoituri începuseră deja să se umfle, chipurile le erau puhave şi de nerecunoscut. Altele rămăseseră fără fețe, sau erau desfigurate. Când ridicară unul, îi ieşiră mațele din el.

Poteca îngustă de la Poarta Neagră era acoperită în întregime de cadavre. Încet, cu o grijă infinită, femeile îşi croiră drum, urcând panta până la templul din vârful colinei. Întâlneau hoituri la tot pasul, prăvălite pe costişele abrupte ce mărgineau poteca de o parte şi de alta, rostogolite la pământ.

Amețită de arşiță, amorțită de groază, Sachi se uita la un morman de cadavre, unde zărise o figură pe care i se păruse c-o recunoaşte. O tresărire de spaimă îi scutură tot trupul. Îşi întoarse capul, se dădu înapoi clătinându-se, ținându-se cu mâna de gât. Rămase în picioare, trăgându-şi sufletul, cu pumnii încleştați atât de tare, încât îşi simțea unghiile intrându-i în carne. Abia mai putea să respire. Se sili să se mai uite o dată. Chipul cu obraji supți, părul țepos ieşindu-i în smocuri ciufulite dintr-o bentiță albă, mâinile şi picioarele lungi… Nu putea fi nicio greşeală.

Sachi căzu în genunchi, vomând. Sughițuri de plâns îi zguduiau pieptul. Un braț subțirel o ținea să nu cadă.

— Gen, şopti Taki.

Sachi dădu din cap. Genzaburo, prietenul ei din copilărie, care trecuse prin atâtea pățanii şi se aruncase în atâtea peripeții nebuneşti. Nu mai văzuse niciodată acel chip până acum, fără să fie luminat de un zâmbet plin de neastâmpăr. Acum era golit şi ca de ceară, cu o privire opacă în ochi, cu buzele albite. Arăta îngrozitor de tânăr. Era întins pe spate, cu pieptul plin de sânge. Muştele bâzâiau în jurul petelor negre şi i se aşezau pe ochi şi pe gură.

— Vin nişte soldați, o avertiză Taki în şoaptă, apucând-o de braț, încercând s-o tragă de acolo.

— Dar nu-l putem lăsa aici, bombăni Sachi.

— Rugați-vă dacă vreți, dar nu luați niciun cadavru, se răsti un

glas aspru cu accent sudic.

Sachi trase aer adânc în piept. Întinse o mână să mângâie obrazul lui Genzaburo. Era rece. Tremurând de groază, alungă muştele şi îi închise ochii. Plângând, îngenunche şi rosti o rugăciune. Taki o luă de braț şi i-l strânse.

— A fost un țăran, dar a avut parte de o moarte de samurai, spuse ea, târându-şi prietena din acel loc. A murit de moarte frumoasă.

Când ajunseră în vârful dealului, nu se mai vedea nimic altceva decât o întindere de noroi, scobită de cratere, în locurile în care căzuseră obuzele, inundată de apă şi de sânge. Magnificele pavilioane roşii, cu acoperişurile lor din țiglă, dispăruseră cu totul. Nu mai rămăsese nici urmă din templul de odinioară. O singură clădire mai stătea în picioare, în mijloc. Clopotul de aramă cu postamentul său de piatră, cu eşafodajul de lemn care-l apăra de intemperii şi acoperişul din țiglă scăpaseră ca prin farmec. Preoții umblau prin jur sunând din clopoței, înălțând rugi la cer pentru sufletele celor morți.

Bătute de dogoarea soarelui de la amiază, Sachi şi Taki se învârteau împiedicându-se prin jur, lac de sudoare, încercând să cerceteze fiecare cadavru. Pretutindeni se găseau femei care făceau acelaşi lucru. Nimeni nu scotea o vorbă. La răstimpuri, câte una se oprea din sumbra ei ocupație, se apleca să vadă mai bine un chip, apoi îşi înclina capul. Ici şi colo erau femei îngenunchind în tăcere, făcând de strajă lângă un leş. Soldații se plimbau prin preajmă, asigurându-se că nimeni dintre ele nu încerca să scoată de acolo vreun mort.

Sachi se ridică cu greu în picioare. Taki arăta ca o stafie, sleită şi murdară. Avea o goliciune în ochi, ca şi cum văzuse atâtea, încât nu mai putea simți nimic, ca şi cum ar fi murit pe dinăuntru. Obosită, Sachi ghici că şi ea trebuia să arate la fel. Deodată simți cât de tare o durea spinarea, simți pişcăturile țânțarilor de pe brațe. Mâinile îi erau o rană, iar picioarele îi sângerau din pricina pietrişului, a bolovanilor, a bucăților de metal împrăştiate pe jos.

— Nu mai am putere să caut, mormăi ea. Vă mulțumesc că m-ați ajutat!

— Dar eu nu te-am ajutat, îi atrase Taki atenția. Şi eu voiam să arunc o privire. Şi mie-mi pasă de bărbații ăştia. Ştii foarte bine. Shinzaemon, Tatsuemon şi… şi…

Vocea i se stinse, în ochi îi luceau lacrimile. Sachi ştiu ce nu se îndura ca să rostească: „…şi Toranosuke”. Îşi puse un braț pe după umerii ei mici şi o strânse la pieptul ei.

Dangătul monoton al unui clopot îşi rostogoli ecoul din vârful dealului. Un preot se apropia de ele împiedicându-se, cu robele lui negre mânjite de cenuşă şi de noroi. Avea un chip cenuşiu, cu bărbia acoperită de o barbă ţepoasă. Un braţ îi era bandajat. În celălalt ţinea un clopoţel. Când ajunse la ele, mai sună o dată din el, apoi se opri.

— Vă căutaţi morţii?

Sachi şi Taki dădură din cap. Era bine să mai vadă un om viu care nu le era duşman, care părea să fi fost martor la bătălie şi să fi scăpat cu viaţă.

— Mulţi au luat-o spre nord. Sudicii cred că ne-au bătut definitiv aici, dar ne vom lua revanşa. Sfinţia Sa, abatele, a reuşit şi el să scape.

Preotul le arătă cu un gest întinderea de noroi din jur.

— Uitaţi-vă la asta, zise el. Sălbaticii!

Scuipă pe jos.

— Până mai ieri ăsta a fost Templul Kanei-ji. Acum toate comorile s-au dus: sălile, cărţile, bibliotecile, statuile, distruse toate. Măcar Sfinţia Sa a reuşit să scape, zeii şi Buddha îl au în paza lor.

— Aţi fost aici?

— Da, mărturisi el. Am luptat, dar ei ne-au prins în capcană, ne-au omorât jumătate din oameni cu obuzele lor. Şi-şi mai zic samurai! Se ascund după armele barbarilor. Nici măcar nu-i poţi vedea, ca să nu mai vorbim că nu te poţi apropia de ei îndeajuns ca să-i treci prin tăişul sabiei. Apoi au trimis o ploaie de gloanţe în ai noştri. I-am ţinut în loc la Poarta Neagră până după-amiază. Au murit o groază de oameni. Dacă ai voştri au fost printre rândurile lor, vă spun eu, au luptat ca nişte eroi. Puteţi fi mândre de ei.

Se îndepărtă, împiedicându-se în cadavre. Se auzea dangătul singuratic al clopotului din vârful dealului.

Haru îngenunchea la o oarecare distanţă, la marginea platoului, acolo unde începeau codrii. Descoperise un bărbat rănit. Era mic şi slab, nu părea să aibă mai mult de cincisprezece ani. Pantalonii plisaţi şi jacheta *haori* erau acoperiţi de noroi. Avea un braţ îndoit într-un unghi ciudat. Dintr-o rană la cap îi curgea sânge.

Dar se mişca şi gemea slab. Buzele îi erau crăpate, faţa îi ardea, înnegrită şi acoperită de praf. Haru sfâşie o parte din pânza pe care o luase cu ea şi i-o înfăşură în jurul capului. Îl legăna ca pe un prunc în braţele ei, încercând să alunge cu mâna muştele ce mişunau în jurul rănilor lui însângerate.

— O să te faci bine, îi tot repeta în şoaptă.

Se întoarse spre Sachi şi spre Taki:

— Are nevoie de apă şi de ajutor, iute! Sudicii ăia sunt nişte măcelari! Taie capetele răniților.

Lacrimile îi căzură pe chipul însângerat al soldatului.

— Să zacă aici singur, printre toate cadavrele astea, aşteptându-şi moartea. Uitați-vă la el. Este doar un copil!

— Dacă ne prind, intrăm în bucluc, o avertiză Taki. A-i plânge este una, a-i ajuta este altceva. Suntem nişte fugare, nu uitați! Vor porni în urmărirea noastră.

— Dar dacă-l lăsăm aici o să moară, ripostă Sachi.

Acest bărbat-copil li se părea că reprezintă întreaga armată a nordului. Dacă-l puteau salva măcar pe el, merita să-şi dea şi viața pentru o asemenea cauză.

— Ce bine era să fi fost şi tatăl tău cu noi! exclamă Haru, ridicându-şi privirea la Sachi. Acum avem nevoie de el.

Sachi se uită lung la tinerel. Mâinile îi erau subțiri şi copilăreşti, aduceau mult cu mâinile care-i întinseseră ei halebarda. Părea că trecuse o viață de atunci. Chipul îi era cenuşiu, mânjit de sânge şi de noroi – fața rotundă, părul încă netuns... Inima începu să i se zbată în piept. Se întorsese în gând pe drum, îndreptându-se spre Edo, luându-şi rămas-bun în apropierea satului ei, când el se îndepărtase pe cal atât de viteaz, împreună cu Toranosuke. Iar acum, iată-l, murind sub ochii lor.

— Tatsu! gemu ea. Tatsuemon, noi suntem! Sachi şi Taki!

Îi luă mâna şi i-o strânse într-a ei, frecându-i palma, încercând să-i pună puțin sângele în mişcare, iar băiatul mormăi slab. Femeile se uitară una la alta cu ochi înnebuniți. Dacă Tatsuemon se găsea aici, Shinzaemon şi Toranosuke nu puteau fi prea departe. Sigur luptaseră umăr la umăr. Cu nelinişte, începură să răscolească cadavrele de lângă ele, încercând să le întoarcă pe spate, ca să le poată vedea fețele. Dar nimeni nu arăta ca vreunul dintre cei doi.

Dincolo de platou ajungea până la ele zarva accentelor din sud. Auzeau bărbați discutând şi râzând, tropăitul paşilor grei prin noroi. Atunci o altă voce se desluşi din depărtare. Cineva le vorbea supărat, cu un accent străin. Un barbar. Sachi îşi ridică privirea. Soldații sudici se apropiau cu un grup de barbari. Unul era o făptură cu trăsături înfricoşătoare, un uriaş. Era mai înalt decât toți sudicii, depăşindu-l chiar şi pe celălalt barbar. Fire de păr groase şi negre îi acopereau obrajii.

Pe urmă observă un al doilea bărbat. Să fie oare?... Desigur, acela

era străinul care-i salvase, când fuseseră atacați de sudicii puşi pe jafuri. Îşi aminti de chipul lui auriu, de părul strălucitor, cum se ivise el dintr-odată, trăgând cu arma, împrăştiindu-i pe soldați. Îşi aduse aminte cum ea, împreună cu Taki şi cu Shinzaemon călătoriseră mai departe cu el şi cu prietenul lui în palanchinele lor dizgrațioase, construite special pe măsura picioarelor lor lungi, cum le escortaseră pe ea şi pe Taki până la porțile palatului. Sachi simți un val de bucurie şi de uşurare. El avea să le ajute. El avea să le salveze iar. Dar ea era acoperită de noroi şi de sânge. Avea s-o mai recunoască?

În disperare, se căzni să-şi amintească ciudatul său nume barbar, pe când grupul se apropia de ele. Îşi încreți buzele, cu mintea goală. Avea nevoie să se gândească, să se concentreze. Făcu un efort suprem. Numele lui… semăna cu cel al oraşului Edo, nu-i aşa?

Atunci îi veni în minte. Rosti cu voce spartă patru silabe:

— Edo… Edowadzu!

Edwards. Ce-ar face el? Ştia că ea era de la palat. Nu trebuia decât să rostească un singur cuvânt, iar ea avea să fie predată în mâinile sudicilor, poate chiar executată. Barbarii erau atât de naivi, încât nu puteau niciodată să se prefacă.

Se lăsă o tăcere îndelungată. Sachi îşi auzea bătăile inimii, simțea cum sudoarea îi curgea râu de pe frunte, intrându-i în ochi. Soldații sudici scrutau cu priviri suspicioase micul grup de femei, jucându-şi armele printre degete. Atunci Edwards se uită la ea şi la Taki, iar ochii lui rotunzi se căscară uimiți. Sachi zări în ei licărul recunoaşterii. Apoi sprâncenele i se împreunară într-o încruntătură mânioasă.

— Aşadar, iată unde vă duceți, de fapt, izbucni el. Ce faceți pe aici?

Se răsti cu o voce atât de înspăimântătoare, încât corbii aşezați pe cadavre îşi luară zborul, foşnind puternic din marile lor aripi negre. El mai spuse câteva cuvinte pe un ton supărat celuilalt barbar, după care se întoarse iar cu fața la femei.

— Nu pot să cred, răcni el. Vă plătesc, trăiți în casa mea, şi uite cum mă răsplătiți. Jiro, tâmpitul ăsta! Să se bage într-un asemenea bucluc! Şi voi, muierilor, ar trebui să-mi faceți curățenie în casă, să-mi gătiți.

Sachi îl privea cu gura căscată, cu asemenea uimire, încât chiar arăta ca o servitoare, îşi zise ea în gând.

— Nu v-ați aşteptat să mă vedeți pe aici, nu? se răsti el. Veniți înapoi cu mine imediat.

Venindu-şi în fire, Sachi se lăsă în genunchi şi îşi lipi fruntea de noroi.

— Iartă-ne, stăpâne, vorbi ea pe un ton plângăreț. Venim imediat, stăpâne! Băiatul nostru, Jiro al nostru…

Taki îngenunche şi ea, cu umerii ei micuți aduşi în față. Nu avea nevoie să se prefacă epuizată şi înfricoşată. Sudicii se holbau, din gâtlejurile lor ieşeau mormăituri dezarticulate, uluite. Sachi îi auzi vorbind între ei în şoaptă.

— Gospodăria lui? Tot ce se poate. Pare să le ştie. Ele îl ştiu pe nume…

— Ce mai fecior în casă! pufni pe nas Edwards.

— Feciorul lui în casă? bolborosi unul.

— Ia stați, bodogăni un altul. Şi atunci de unde a luat uniforma băiatul ăsta?

— Mă rog, dacă aşa zice barbarul… mormăi un altul.

Toți se întoarseră spre Edwards şi se înclinară, zâmbindu-i mieros cu gurile strâmbe. Pe Sachi o doborî o oboseală soră cu moartea; se întrebă dacă avea să mai fie vreodată în stare să se ridice în picioare. Îşi dorea să plângă ca să se descarce, dar ştia că nu poate să-şi arate slăbiciunea în fața celor din sud. Barbarul uriaş cu părul negru se aplecă şi duse o ploscă la buzele lui Tatsuemon. Cu blândețe îi ridică brațul vătămat şi i-l înfăşă într-o pânză pe care i-o legă de celălalt umăr. Apoi îl aburcă în brațele lui, uşor ca pe un copil. Membrele rănite ale băiatului atârnau ca ale unei păpuşi lipsite de viață.

Femeile îi urmară pe barbari, coborând colina, croindu-şi drum cu grijă printre cadavre. Se împiedicară pe lângă neveste văduvite ce-şi păzeau morții, îngenuncheate în noroi alături de cei dragi, căzuți pe câmpul de luptă. Unele stăteau tăcute în genunchi, cu capetele plecate. Câteodată un sunet se alătura croncănitului ciorilor, bâzâitului muştelor şi al țânțarilor, țârâitului monoton al greierilor, o tânguire subțire, ca a unui animal prins în capcană prin pădure, un bocet deznădăjduit.

Odată ce trecură de Poarta Neagră şi traversară podul, sudicii se făcură nevăzuți. Amețite şi murdare, femeile îşi ridicară privirile la Edwards.

— Vă mulțumim, şopti Sachi.

— Dânsul e doctorul Willis, grăi Edwards. El o să aibă grijă de prietenul vostru. Are noroc. Dac-ar fi arătat cel mai mic semn de viață, sudicii i-ar fi tăiat capul.

— Spitalul meu geme de sudici, le atrase atenția Willis. Nu-l pot

duce acolo. Îşi decapitează toți prizonierii. Ce-ar fi…

— Să-l ducem la mine acasă? întrebă Edwards. Am loc. La urma urmei, face parte din personalul meu de serviciu.

— O să se facă bine? dori Sachi să afle.

— Nu ştiu, îi răspunse doctorul. Va trebui să vă rugați la zeii voştri.

11 – La revărsatul zorilor

I

Sachi era acum din nou la conacul Shimizu. Fusese hotărâtă să plece de acolo pentru totdeauna, dar până la urmă rămăsese pe loc, fiindcă n-avea unde să se ducă. Ceafa îi aluneca de pe perna de lemn. O împinse la o parte şi rămase întinsă-n aşternut. În mintea ei trecea, poticnindu-se, pragul Porţii Negre. Izbea cu picioarele cadavrele, iar pe buze simţea gustul spurcat al morţii. Trupurile dezmembrate şi câinele cu mâna de om atârnându-i din bot i se perindau pe dinaintea ochilor.

Aşa de mulţi bărbaţi lăsaţi să putrezească sub cerul liber! Fusese atât de preocupată să-l găsească pe Shinzaemon, încât aproape că nu se mai gândise la toţi ceilalţi, toate acele trupuri şi chipuri zdrobite la care se uitase, fără să fie niciunul al lui. Toţi trebuie să fi lăsat în urma lor soţii, iubite, copii, părinţi. Toţi trebuie să-şi fi luat rămas-bun plini de fudulie şi să se fi îndepărtat călare, alături de camarazii lor, avizi de glorie.

Soţiile şi iubitele trebuie să fi sperat şi să se fi rugat să-şi mai vadă bărbaţii iar, în ciuda vitregiei sorţii. Multe încă mai sperau şi se rugau. Ea nu văzuse decât o mică parte acolo pe deal, în căutările ei. Dar majoritatea femeilor habar n-au ce s-a întâmplat, iar bărbaţii lor vor putrezi acolo, până când vor fi sfârtecaţi de corbi şi de câini vagabonzi.

Şi pentru ce? Ca să-şi facă datoria faţă de seniorul lor, shogunul, să oprească barbarele clanuri din sud, care invadaseră ţara. Războiul nu se terminase încă. Mai aveau să vină şi alte bătălii, îşi zise Sachi în gând, alte câmpuri de luptă la fel de sinistre, dacă nu chiar mai crâncene. Şi totuşi… Să te fi luptat cu atâta vitejie, iar acum să nu fii îngropat. Văzând cu ochii ei o asemenea privelişte, îi venea greu să mai creadă că moartea în bătălie aducea onoare şi glorie. Nu însemna nimic mai mult decât măcel şi o risipă groaznică de vieţi.

Iar Genzaburo… Era atât de tânăr şi, cu toate zburdălniciile lui,

atât de nevinovat! Nu fusese chiar atât de devotat shogunului. Cu toate acestea, fusese şi el pe deal. Oriunde era rost de primejdie şi aventură, se găsea şi el prin preajmă. Sachi îşi aduse aminte de copilăria lor împreună, de vremurile în care se luase la trântă cu un porc mistreț şi cum se mai mândrea cu cicatricea lăsată de colții fiarei, de zilele în care sărea în râu ca un peşte şi smulgea peri din cozile cailor ca să-şi facă undiță şi în care ieşiseră împreună să vadă procesiunea prințesei. Îi şoptise la ureche c-ar trebui să se ascundă sub streşini. Ea, în schimb, fusese smulsă din sânul familiei, dusă la Edo, iar atunci când îl revăzuse era deja altă persoană.

Îşi aduse aminte de privirea plină de jind din ochii lui când se reîntâlniseră în sat cu câteva luni în urmă. Fusese plin de viață. Acum i se părea că o dată cu el îi murise copilăria. După toți anii petrecuți împreună, nu fusese în stare să facă nimic pentru el, nici măcar să-l îngroape cum se cuvine. În mintea ei îşi luă rămas-bun de la el. Aşa se încheia un capitol din viața ei.

Când, într-un târziu, reuşi să adoarmă, nu-l mai văzu în vis pe Genzaburo, ci pe Shinzaemon, zăcând printre morți. Ochii îi erau larg deschişi. El întinse o mână, dar ea trecu pe lângă el, ca o fantomă. Auzi vuietul unui vânt puternic, văzu sufletele luptătorilor morți ridicându-se ca nişte coloane de fum, hoinărind albe pe colină. Le auzi vaierul, le simți respirația înghețată. Se smulse din vis cu o tresărire, tremurând de groază, leoarcă de sudoare.

Din camera alăturată se auzi sunetul unui clopot. Lumina se strecura prin spațiul dintre uşi. Haru stătuse trează toată noaptea. Recita sutre, rugându-se lui Buddha pentru sufletele morților. Apoi îl imploră să-l vindece pe Tatsu.

Sachi se aşeză în genunchi, aprinse o lumânare şi se rugă şi ea. Se rugă mai întâi pentru Genzaburo, ca sufletul lui să găsească pacea, apoi pentru Shinzaemon şi Toranosuke, să mai fie încă în viață, oriunde s-ar afla. Apoi îşi frecă tare mătăniile şi şopti:

— Zei preaslăviți, iubiți strămoşi, stăpâne Amida Buddha: lăsați-ni-l pe Tatsu aici, nu-l trimiteți să îngroaşe rândul morților. Este atât de tânăr! Viața îi este abia la început.

Îi era ruşine să se gândească la aşa ceva, dar nu se putu abține: dacă el scăpa cu viață, poate-i spunea unde era Shinzaemon, dacă mai trăia sau murise.

„Mulți au luat-o spre nord!” Sigur Shinzaemon se afla printre ei. Avea să se întoarcă într-o bună zi, aşteptând în picioare în hol, uitându-se la ea cu ochii lui oblici, cu părul lui des şi ciufulit. Numai

aşa se putea împlini cu adevărat. Se rugă lui Amida Buddha să-l țină în viață.

Dimineața veni într-un târziu, mai fierbinte şi mai apăsătoare. Straiele lui Sachi i se lipiră de corp. Chipul i se încleiase de sudoare, nu mai putea mânca, abia dacă îndrăznea să mai respire. Nu se gândea decât la bărbații morți pe colină şi la cei care, poate, mai erau încă în viață: Shinzaemon, Toranosuke... şi Tatsuemon. Tânărul Tatsu.

Taki şi Haru îndepărtaseră uşile din hârtie ce separau camerele cufundate în tăcere. Le scoteau din ramele lor, făcând din încăperi un uriaş pavilion deschis, aşa încât să poată intra orice adiere de vânt. Țârâitul greierilor vibra în aerul stătut. Undeva, în depărtare, se auzi un zgomot slab: tropotul copitelor galopând pe deal.

Şi dacă vestea era proastă? Dacă Tatsu îşi dăduse ultima suflare în timpul nopții? O clipă Sachi îngheță de frică. Pe urmă sări în picioare şi fugi ca o săgeată prin camerele sumbre. Taki şi Haru se luară după ea, tropăind mărunt pe *tatami*.

Abia dacă se opri să-şi pună sandalele în picioare, ieşi, împiedicându-se, din umbra holului de la intrare, în caniculă. În curte, lumina era atât de intensă, încât, preț de o clipă, fu orbită. Fiecare piatră de mormânt, fiecare frunză, fiecare petic de muşchi se contura într-un relief strălucitor. Apoi se trezi iar la umbră. Taki ieşise şi îi ținea o umbrelă de soare deasupra capului.

Sachi se opri brusc, uitându-se în lumina puternică a soarelui.

Un bărbat umbla prin umbrele adânci de sub streşinile ieşite în afară ale porții. Cu o zi în urmă ea văzuse doar că-i era cunoscut, că-l ştia.

Dar acum o izbi ce făptură extraordinară era. Un uriaş! Când păşi în lumina soarelui, îi văzu picioarele şi brațele enorme. Până şi nasul lui, ca al unui *tengu*, arunca o umbră prelungă. Părul, galben ca lumina soarelui, îi acoperea obrajii şi bărbia. Purta o pălărie ciudată, neagră şi cilindrică. Parcă o tobă de mână.

Totuşi, oricât de monstruos era el, n-o speria. Îi salvase viața nu o dată, ci de două ori. Era ca un *bodhisattva*, un înger păzitor de pe altă lume. Ea-şi aținti privirea pe chipul lui, încercând să-l citească, şi se îndreptă agale spre el. Umbra de deasupra capului ei tremură. Mâna lui Taki tremura.

— Cum se mai simte? întrebă ea cu răsuflarea tăiată.

Edwards clătină din cap. Se încruntă, iar sprâncenele i se

îmbinară.

Pielea îi era bronzată, înnegrită de soare. Ea-i vedea porii şi strălucirea ochilor şterşi.

— Nu ne putem da seama încă! mărturisi el. Doarme. Are febră.

Măcar mai era în viaţă. Pe Sachi o copleşi sentimentul de uşurare. Femeile se grăbiră care mai de care să-i pună întrebări lui Edwards.

— Când s-a trezit? A zis ceva? Ce-a spus doctorul Willis?

— Doctorul Willis i-a scos un glonț din braț, dar osul mai are încă o fractură urâtă, le informă englezul. S-ar putea ca rana să fie infectată. Nu-i sigur dacă-i va salva braţul. S-ar putea să trebuiască să i-l amputeze.

Sachi oftă şi îşi duse mâinile la gură.

— Este război, îi aduse aminte Edwards cu blândeţe. Mulţi bărbaţi îşi pierd braţele şi picioarele. Poate că doctorii voştri nu fac asemenea lucruri, dar ai noştri, da. Adesea rămâne singura cale pentru salvarea unui pacient.

Sachi ştia acest lucru mult prea bine. Dar mai ştia şi că uneori oamenii mureau după ce li se tăia un mădular.

— Medicina noastră reuşeşte la fel de bine ca a voastră, în unele cazuri chiar mai bine, o consolă Edwards. Prietenul vostru este foarte bolnav şi ars de febră. Doctorul Willis este un chirurg renumit. A salvat mulţi oameni de la moarte.

— Trebuie să mergem la Tatsu chiar acum, spuse Sachi. Vă rugăm, duceţi-ne la el!

— În niciun caz, refuză Edwards. Doctorul Willis a zis că are nevoie de odihnă.

— Dar să presupunem că starea lui… se agravează? El ne cunoaşte. Va fi o mare alinare pentru el, dacă suntem şi noi la căpătâiul lui.

— Sunt şi la noi femei. Voi veni să vă iau într-o trăsură cu roţi, când doctorul Willis va spune că poate avea vizitatori.

— O trăsură cu roţi? gemu Taki. Ca în gravurile în lemn?

— Nu fi proastă, i-o întoarse Sachi, zâmbind fără să vrea. Vom merge pe jos. Nu-i Edo atât de mare.

Sub borul pălăriei lui, Edwards se încruntă iar.

— Locuiesc lângă Shinagawa, în apropierea unuia dintre locurile de execuţie. Nu prea cred că aţi fost vreodată pe acolo. Este foarte primejdios. Miliţia voastră era singura forţă de ordine din Edo. Acum nu mai există niciuna. Armata sudicilor nu poate păstra ordinea. Pretutindeni mişună tot felul de tâlhari care sparg magaziile şi fură

orez, hoţi, bandiţi, ucigaşi. E un haos în tot oraşul.

— Suntem femei samurai, ripostă Sachi încet. Suntem învăţate să luptăm. Ieri ne-am dus până la Ueno. Putem să mergem oriunde.

Edwards îi aruncă în treacăt o privire. Ochii lui părură să zăbovească asupra ei mai mult decât se cuvenea.

— Şi cum mai staţi... altfel?

Cuvintele ei rămaseră suspendate în tăcere.

— Toată lumea aşteaptă să vadă ce-o să mai fie.

Oraşul se găsea în mâinile sudicilor. Dar cetăţenii din Edo ţineau cu nordul. Ei aparţineau shogunului, până la unul. Mult mai trebuiau să se străduiască sudicii până să-i câştige de partea lor!

II

Câteva zile după drumul lor pe colină, se auziră în depărtare un huruit şi un zăngănit, tropot de copite şi strigăte de bărbaţi. Parcă era zgomotul făcut de un batalion de soldaţi mărşăluind spre porţi.

Edwards aştepta în curtea interioară. Îşi scoase pălăria şi se înclină.

— Este timpul să mergem, le anunţă el cu un zâmbet până la urechi. Luaţi-vă pălăriile de călătorie şi legaţi-le strâns.

Trebuiră să-şi facă loc printre ierburi înalte, încâlcite, printre buruieni şi zorele, ca să ajungă până la poarta de la marginea proprietăţii. Cucii cântau, acoperind ţârâitul neîncetat al greierilor. Bunul moşneag care le lăsase să treacă atunci când s-au dus pe colină făcea de strajă. În mână ţinea o bâtă zdravănă. Faţa i se zbârci într-un zâmbet; le făcu o plecăciune.

În dreptul porţilor aştepta ceva de necrezut. Sachi se opri, făcând ochii mari de uimire. Mai văzuse aşa ceva în gravuri, dar nu se aşteptase vreodată să vadă una în realitate.

Semăna puţin cu un palanchin uriaş pe roţi sau cu un car tras de boi, aşa cum foloseau ţăranii. Exista un cufăr înăuntru, acoperit cu o ţesătură aspră. Era imens. Până şi caii care aşteptau, lovind cu copita pământul, fornăind, erau ceva de neimaginat. Aşezat în faţă, ţinând dârlogii, se găsea un barbar cu păr pe faţă. Îşi scoase şi el pălăria de pe cap, înclinându-se.

Mai era şi o trupă de străjeri, înarmaţi cu săbii şi cu bâte, aceiaşi oameni care îi însoţiseră când călătoriseră cu Edwards prin Drumul Interior de Munte. Erau încălţaţi în sandale de pai şi se uitau la ea,

apoi unul la celălalt, schimbând priviri de parcă ar fi ştiut ei ceva. Ea îi privi la rându-i, dorindu-şi să poată afla de cine ţineau ei. Dar soldaţii îşi întoarseră ochii. Blazoanele lor nu-i spuneau nimic. Trebuia să aibă foarte mare grijă ce spune în prezenţa lor.

Taki şi Haru stăteau la o distanţă respectabilă, chiţăind însufleţite.

— *Dozo*, le îmbie Edwards. Doamnelor, vă rog, luaţi loc!

— Nu-i periculos? îl întrebă Taki, codindu-se, tocmai ea, care era atât de vitează.

Sachi îşi puse piciorul pe scăriţa trăsurii. Era pe cale să se urce, când Edwards îi luă mâna într-a lui. Ea tresări la atingerea pielii lui aspre. Înainte să apuce să-şi tragă mâna din strânsoarea lui, el o şi ridică în trăsură. Ea se uită la el mirată. Nu-şi închipuise că un bărbat se putea purta ca un servitor!

Se simţea foarte ciudat, într-adevăr, să şadă cu picioarele atârnate, în loc să şi le strângă sub ea. Edwards le ajută pe Taki şi pe Haru să se urce în trăsură, iar ele se strânseră lângă ea. Trăsura se legăna puţin. Nu era la fel de stabilă ca un palanchin.

Celălalt barbar, pe care Sachi îl luă drept un fel de rândaş, scoase un strigăt şi trase de dârlogi. Cu o smucitură se puseră în mişcare, Edwards galopând pe lângă trăsură, iar gărzile alergând puţin mai în urmă. Traversară podul şi o cotiră în goană pe drumul principal, de-a lungul şanţului, hurducându-se şi scârţâind. Poteca de pământ era făcută pentru picioare, nu pentru roţi.

Oraşul le zbură prin faţa ochilor ameţitor de repede. Taki şi Haru se ţinură una de alta, ţipând. Sachi făcu tot ce-i stătea în putinţă să-şi păstreze calmul şi demnitatea, aşa cum se cuvenea unei doamne, deşi nu mai călătorise în viaţa ei atât de iute. Solii ori soldaţii pot să alerge cât vor, dar nu doamnele, mai ales doamnele shogunului, şi cu atât mai puţin concubina Înălţimii Sale.

Dar, pe când se legănau pe drum, nu se putu opri să nu râdă din toată inima. Ori de câte ori coteau era aruncată dintr-o parte în cealaltă. Până la urmă, se agăţă de Taki şi de Haru. Se uită pe afară de la înălţimea trăsurii, vântul ciufulindu-i părul. Păsările trebuiau să se simtă în felul acela, se gândi ea, când îşi luau zborul. Dincolo de spinarea lată a străinului aşezat în faţă, întrezărea capetele cailor şi coamele lor fluturânde. Auzea zgomotul copitelor grele. Îşi pusese pe cap o pălărie mare de pai, ca să-şi ferească chipul de soare, înfăşurându-i strâns şnururile în jurul părului încolăcit. Îi sălta, ameninţând să-i zboare de pe cap. O strânse cu o mână, ca să se asigure că stătea la locul ei.

Atunci îşi dădu seama ce vede şi gemu de groază. Peste apă se înălța marele zid al şanțului. Părți din el se prăbuşiseră complet, bucăți de granit ieşeau din apă, iar siluete în zdrențe, care arătau ca nişte proscrişi, pândeau în umbră. Se mai zărea şi o cocioabă dărâmată. Drumul care întotdeauna fusese perfect curățat şi măturat era acum năpădit de iarbă şi de buruieni. Ocoliră în goana lor un pod.

— Taki, țipă ea ca să se facă auzită prin huruitul şi zăngănitul roților, pe când vântul le fremăta pe la urechi. Uite, uite! înapoi!

Tocmai trecuseră de Podul Doamnelor Shogunului, unde stătuse ea cu Shinzaemon, la lăsarea întunericului.

Trecuseră de atunci şaizeci şi şase de zile, şaizeci şi şase de zile lungi şi mohorâte. Îi era aşa de greu să aştepte fără să primească nicio veste, niciun semn că şi el se gândea la ea, sau măcar mai rămăsese în viață. Încercă să-i vadă chipul în minte, dar nu mai putu. Nu mai rămăsese nimic altceva în amintirea ei decât o umbră.

Se întoarse în gând la clipele lor de apropiere, când călătoreau împreună prin munți, când îşi luaseră rămas-bun pe pod. Chiar dacă el se mai întorcea la ea, singura lor speranță era să continue să se vadă în taină, trăind o pasiune interzisă. Nu se puteau căsători. Nu le era dat oamenilor să-şi aleagă perechea.

Zi de zi se agăța de amintirea lui Shinzaemon. Acum se întreba dacă el îi mai purta aceleaşi sentimente. Dar ce se petrecuse de fapt între ei doi? Nimic, în afară de câteva priviri, o clipă în care se lăsaseră furați de iubirea lor prostească. Cu cât se gândea mai mult, cu atât mai lipsite de speranță i se păreau simțămintele ei. Cu toate acestea, nu se putea opri să nu tânjească după el.

Goneau pe acelaşi drum pe care mergea să se roage la mormântul Înălțimii Sale. Pe atunci, călătorea într-o procesiune de palanchine, dintre care al ei era cel mai somptuos, însoțite de gărzi, de servitori, de hamali şi de doamne de companie. Îşi amintea cum trăgea storurile de bambus din când în când, ca să mai arunce o privire spre zidurile castelului, de cealaltă parte a şanțului. După ce lăsau în urmă castelul, se îndepărtau de şanț, intrând într-unul dintre cartierele nobililor, mărginit de întinse proprietăți împrejmuite de garduri.

Acum săltau printre ziduri şi porți sparte. Fiecare foiță de aur, fiecare blazon de aramă, fiecare ornament de bronz ce dăduse strălucire şi bogăție seniorilor fusese smuls. Nu mai rămăseseră decât pereții goi ai palatelor. Printre găurile ce se căscau în ziduri, ea

întrezări clădiri dărâmate, acoperite de buruieni prin care se ițeau cioturi înnegrite de scânduri, aducând mai mult a vizuini de vulpi sau de viezuri decât a locuințe omeneşti.

La răstimpuri, treceau pe lângă grupuri de bărbați cu o înfățişare de răufăcători, hoinărind pe lângă drum sau pitindu-se la umbra unui copac. Odată Edwards îşi scoase pistolul. Dar ei trecură pe lângă alai, fără niciun incident.

Într-un târziu, văzură o stradă aglomerată în fața lor. Era o uşurare să se vadă înconjurați de lume, după ulițele pustii şi sumbre din cartierele nobililor.

— Drumul Mării de Est, le strigă Edwards prin trosnetul copitelor şi zgomotul mulțimii.

Era drumul care ducea la Kano şi la Kyoto. Era înțesat de oameni care se luptau să înainteze, împingând căruțe pline cu aşternuturi, bucate, cufere de chimonouri, lăzi, vase, oale şi cratițe.

Încetiniră la pas, ocolind un car ce se rostogolise, zvârlind bagajul de-a dura până-n cealaltă parte a străzii, prăbuşindu-se într-un şanț de scurgere. O femeie, atât de tânără încât le stârnea mila, se holbă, la Sachi cu o privire amețită şi goală. Avea un copil legat de spate, iar un altul i se ținea de mânecă şi aduna la repezeală chimonourile boțite, căzute în praf. Straiele îi erau pătate şi zdrențuite, iar pe chip i se citea spaima. Dar avea trăsături palide şi aristocratice. S-ar fi putut să fie o slujitoare de la conacul vreunui *daimyo*, sau poate chiar de undeva, din palatul femeilor. Poate că era o femeie samurai al cărui soț fusese pe colină şi nu se mai întorsese niciodată acasă.

Sachi observă că greu mai zăreai vreun tânăr prin mulțime. Familii de femei, copii şi bătrâni treceau pe lângă ei, galbeni la față, cu ochii goi. Întreaga populație părea să fugă din oraşul peste care se abătuse năpasta.

Drumul era plin de hanuri şi prăvălii, unele erau cu obloanele trase, altele erau deschise, oferind ceai, adăpost sau rezerve de hrană. Trecură printr-un spațiu deschis între prăvălii. Printre locuințe scăpăra unda apei, orbitor de albastră. Nu mai văzuse niciodată ceva mai lat decât râul Kiso.

Sachi privi în depărtări, încercând să desluşească celălalt țărm, dar nu se vedeau munți învăluiți în ceață şi acoperiți de pini. Nu mai era alt mal. Apa se întindea strălucitoare la nesfârşit, până dispărea în văzduh.

Era înțesată de toate soiurile de vase, de toate mărimile, bărci mari, bărci mici, feriboturi, corăbii cu pânze înalte atârnând de

catarge fără vlagă, în arşiţa zilei. Punându-le pe toate în umbră era o uriaşă ambarcaţiune neagră, cât un munte. Scotea fum din coşuri înalte şi avea catarge ce se înălţau până la cer, ca trunchiurile arse şi înnegrite de copaci, după un incendiu în pădure. Oamenii fugeau de colo-colo pe puntea ei, iar ţevile armelor se zbârleau pe ambele ei laturi. Urmau să ajungă la ţărm.

Sachi ştiu ce erau ele: vapoare, ca acelea ce-i aduseseră pe barbari. Le recunoscuse din gravurile în lemn văzute de ea, nu-şi închipuise însă niciodată că puteau fi atât de mari. Erau ca nişte oraşe plutitoare.

Taki şi Haru aveau ochii şi gurile la fel de căscate ca şi ea. Îşi zâmbiră una alteia cu stinghereală. Era o privelişte încântătoare şi, în acelaşi timp, tulburătoare, ca şi vederea căruţei. Sachi nu-şi imaginase că pe lume există şi asemenea lucruri.

— Nu ştiţi ce-i acolo? Este Golful Edo, le lămuri Edwards.

Zâmbi văzându-le pe toate întoarse cu faţa la ţărmul mării.

— Acolo-i *Fujiyama*, unul dintre vasele de război ale ţării voastre. Nava din spatele lui este a noastră.

Locuinţa lui Edwards se găsea sus, pe vârful unui deal de pe coastă, înconjurată de pini. Sachi se aşteptase să trăiască într-un loc deosebit, dar era o casă oarecare. Căruţa intră hurducându-se în curte şi se opri cu o smucitură, zvârlind pietrişul de sub roţi. Recunoscătoare pentru mâna pe care englezul i-o întindea, Sachi coborî, cu picioarele tremurând. Era ameţită după zdruncinăturile călătoriei şi plină de praf. Se dezmetici, simţind iar pământul sub picioare.

Nerăbdătoare să-l vadă pe Tatsuemon, se repezi la uşă, apoi se opri, înfricoşată de ce-ar fi putut găsi înăuntru. Se simţea un iz ciudat, mirosul de camfor al camerei unui suferind. Tatsuemon era întins pe o saltea, rezemat de perne, arătând groaznic de tânăr, de subţiratic, de vulnerabil. În jurul capului avea un bandaj mare, alb. Mai avea bandaje pe braţe şi pe picioare. Un braţ îi era în ghips, dar cel puţin îl mai avea, se consolă Sachi în sinea ei. Micul lui chip rotund era ca de ceară, fruntea îi era leoarcă de sudoare. Ochii lui păreau imenşi deasupra obrajilor livizi. O fată în casă stătea aşezată la căpătâiul lui. Ea se înclină şi se grăbi să iasă.

Tatsuemon se uită placid la Sachi pentru o clipă, apoi ochii i se măriră, semn că o recunoştea. Se forţă să se ridice în capul oaselor şi reuşi să-i facă o plecăciune.

— Tatsu, cât mă bucur să te văd! îi zise Sachi încetişor.

— Îmi pare rău, doamna mea, grăi el cu voce spartă. Să fi… fiți… Să fiți chiar dumneavoastră? Edwards-*domo* mi-a zis că vin la mine nişte doamne. Dar nu mi-am închipuit…

— Sora mai mare te-a găsit, îi povesti Sachi.

Haru luase locul slujnicei şi îi tampona fruntea cu un prosop umed. Îi dărui un surâs luminos.

— Ce mai faci? îl întrebă Sachi.

Era pe punctul de a-i lua mâna, apoi se opri. Nu mai era băiatul frumuşel şi sfios pe care-l cunoscuse cu câteva luni în urmă. Se maturizase. Avea cicatrice pe fruntea şi obrajii înnegriți de soare. Când se uită la ea, Sachi îi desluşi o mare goliciune în ochi. Părea să nu trăiască în prezent, ci să cutreiere cu mintea prin locuri pe care şi-ar fi dorit să le uite.

— Bine, rosti el pe tonul hotărât al soldatului.

O clipă nu se mai văzu în camera răcoroasă, ci pe un câmp de luptă, ud de ploaie, aburind, raportând ofițerului său comandant: „M-am întremat cât ai zice peşte. Tre' să… mă-ntorc pe front!”

Ea se întrebă unde fusese el şi ce făcuse. Când îl văzuse ultima oară era un copil, urmându-l supus pe Toranosuke oriunde. De când îl ştia ea pe Shinzaemon, nu-i vorbise decât de război, de gloria războiului, de gloria morții în război. Şi ea se lăsase sedusă de aceste vorbe mari, se lăsase cuprinsă de fervoarea lui. Dar acum văzuse cu ochii ei acele cadavre. Războiul nu era glorios deloc, indiferent ce ziceau bărbații. Era un abator.

— Dar de ce v-ați dus acolo? le întrebă Tatsuemon, ca şi cum abia atunci s-ar fi mirat că asemenea doamne, pe care el le văzuse ultima oară în îndepărtata vale a râului Kiso, şi-au ales ca loc de promenadă împrejurimile câmpului de luptă din Edo.

— Din cauza tunurilor, îl lămuri Sachi. Se auzeau prin tot oraşul. Ca nişte tunete. Nu mai puteam sta cu mâinile în sân. Erau mulți oameni, multe femei, acolo sus, căutând să găsească pe cineva în viață, care să aibă nevoie de ajutorul lor.

Ca să-şi pună lacăt la gură şi să nu se trezească întrebându-l: „Dar cu Shinzaemon ce mai e? Unde-i? Ce s-a ales de el?” trebuia să-şi strângă buzele, ca să nu-i zboare cuvintele. El tăcu iar.

— Edwards-*domo* mi-a zis, mormăi după o vreme, că sudicii au luat colina şi au distrus templele.

Se uită cu durere într-un gol neştiut.

— Sunt nişte laşi, grăi deodată. Nu se luptă corp la corp, ca

bărbații. Se ascund după arme. O jumătate de zi ne-au bombardat de peste vale. Nici măcar nu-i puteam zări. Zgomotul era asurzitor. Iar şuieratul obuzelor zburând prin aer… Nici nu ştiai unde aveau să cadă. Se auzea peste tot explozia obuzelor zdrobite de pământ, săpând cratere uriaşe, zvârlind noroiul şi țărâna prin aer, cu bucăți de carne, când oamenii aveau ghinionul să se găsească prin apropiere. Brațe, mâini, picioare, mațe, ciolane zburau prin aer. Bărbați sfârtecați în bucățele. Asta nu-i o moarte demnă. Cum să te lupți cu un duşman care nu ştie să lupte decât în felul ăla? Ce de fum am mai înghițit! M-am înecat cu el. Iar duhoarea, mirosul sângelui, al măruntaielor şi al creierilor revărsați… Când îi ucideam pe alții în Kyoto nu-mi păsa. Erau duşmani. Eram mândru. Dar acum mureau de-ai noştri. Ne-am găsit adăpost printre copaci, încercând să ne ținem deoparte, să nu călcăm peste morți sau muribunzi, să le simțim oasele trosnind sub tălpile noastre. Oamenii țipau. Mereu tragi speranța că în clipa în care-ți vine rândul vei muri ca un samurai, în tăcere. Dar nu toți au făcut aşa. Ploua, continuă el. Eram uzi până la piele. Alunecam prin noroi. Alergam în toate părțile, încercând să ne ferim de obuze.

Vocea i se stinse încetul cu încetul. Sachi văzu că fruntea îi era brobonită de sudoare.

— Spre după-amiază bombardamentele au slăbit. Noi am coborât la Poarta Neagră.

— Voi?… suspină Taki.

Toate erau cu urechile ciulite la cuvintele lui.

— Eu, Tora şi cu Shin. Toți am scăpat cu viață. Şi Gen… Genzaburo… un prieten de-al nostru pe care-l ştiam din Kyoto. Shin îl reîntâlnise în Kiso.

— Ştiu, şopti Sachi.

— Oamenii de la Poarta Neagră aveau nevoie de întăriri. Sudicii puseseră şi acolo tunuri. Aveau de gând să ne omoare pe toți. Am tras, ghemuindu-ne când ne reîncărcam armele, ridicându-ne iar în picioare, când trăgeam, aşa cum ne-au învățat. Măcar îi puteam vedea. Cei din Tosa îşi purtau perucile roşii. Măcar acolo nu ne mai luptam cu un duşman invizibil. Asurzisem din cauza zgomotului făcut de flinta mea, iar în gură simțeam gustul prafului de puşcă.

Îşi miji ochii, încruntându-se:

— Să păstrăm Poarta Neagră. Aşa suna ordinul. Am rămas toți patru împreună. Odată ce ne-au spart rândurile, ne-am ghemuit în spatele stâncilor şi i-am lovit unul după altul.

— Cu săbiile? întrebă Taki.

Se uita la el, cu ochii arzându-i în cap, ca şi cum şi-ar fi dorit să fi fost şi ea de faţă, luptând umăr la umăr cu ei, de parcă îşi aducea aminte de drumul parcurs împreună, ca o boare de aer proaspăt după ce fusese ţinută atâta amar de vreme prizonieră.

— Aveam flinte, puşti franţuzeşti. Ne-am antrenat mult cu ele, am tras la ţintă, am învăţat cum să le încărcăm şi să le descărcăm la iuţeală. Tora era minunat. Putea ochi orice. Shin urla ca un nebun, împuşcând şi împungând cu baioneta. Jumătate dintre sudici au luat-o la goană când au dat cu ochii de el. L-am văzut omorând zece bărbaţi. Nu, mai curând douăzeci. Aţi fi fost aşa de mândră!

Rămase cu ochii pierduţi în zare. Sachi zâmbi. Pentru o clipă şi-l închipui pe Shinzaemon luptându-se temerar.

— Şi Gen făcea prăpăd. A doborât o groază de duşmani. Da, ne puteam folosi armele. Dar mai trebuia şi să ne oprim ca să le mai încărcăm cu gloanţe. Inamicul avea flinte ce trăgeau fără oprire. Parcă era o ploaie de gloanţe. Apoi au atacat. De câte ori ucideam unul, se ivea altul. Nu se mai terminau. Ne-au împins tot mai sus pe deal. La un moment dat, l-am pierdut pe Gen din vedere. Nu ştiu ce s-a mai întâmplat cu el.

Sachi nu scoase un cuvânt. Nu putea să-i spună că era mort.

— Într-un târziu, ne-au împins în vârful dealului. Cred că atunci… m-au lovit.

Chipul i se posomorî.

— A fost o luptă demnă, murmură el, cuvintele făcându-l să se înece. O luptă glorioasă. Mulţi au mai avut parte de… o moarte eroică. Dar eu… eu am fost inutil. Mi-am lăsat camarazii şi seniorul baltă. Mi-e ruşine. Ar fi trebuit să fi murit ca toată lumea.

Ca toată lumea… O clipă Sachi nu mai putu să respire. Căldura şi aerul închis păreau s-o înăbuşe. Încercă să-şi ascundă tremurul vocii:

— Vrei să zici că… Toranosuke şi Shinzaemon…

— Erau acolo când… Am fost împreună, vorbi el neajutorat. Nu ştiu ce li s-a mai întâmplat.

Prin urmare mai era încă o speranţă. Gâtul i se uscase aşa de tare, încât nu mai putea vorbi.

— Nu i-aţi văzut? o iscodi el. Când m-aţi găsit pe mine… nu erau şi ei tot acolo?

— Nu erau acolo, şopti Sachi.

Nu mai ştia ce să-i spună. Nu voia ca el să creadă că ei plecaseră

şi-l lăsaseră pe el singur, să moară pe câmpul de luptă. Dar nici nu dorea să-i creadă morți.

— Poate că s-au dus după ajutoare? îi sugeră ea, pierită.

— Ajutoare? zâmbi el trist. Au crezut că mi-am găsit moartea. A fost un masacru.

— Ne-am uitat după ei, îl asigură Taki. I-am căutat prin tot câmpul de luptă.

— Trebuie să fie în viață, insistă Sachi, cu voce tremurătoare.

Avea nevoie să se convingă şi pe ea însăşi, nu numai pe el. Trase aer în piept:

— Sunt sigură de asta!

El dădu din cap.

— Aşa stau lucrurile, încheie el liniştit. Asta s-a întâmplat. Au plecat spre nord. Mereu ziceam că, dacă o să învingem, s-o luăm spre nord. Trebuie să mă duc şi eu acolo. Trebuie să mă alătur lor.

Sachi închise ochii. Se întorcea cu gândul pe pod. Simți brațele lui Shinzaemon strângându-i mijlocul, îi văzu ochii arzând. Cineva atât de plin de viață ca el nu putea fi acum mort. Iar dacă el mai era în viață... ea trebuia să-i transmită un mesaj. Avea să-i spună unde se găsea, aşa încât când el se întorcea...

Se uită la Tatsuemon, se aplecă şi-şi lipi gura de urechea lui:

— Când ai să dai de ei, n-ai vrea?... îi şopti ea.

Ochii li se întâlniră. El făcu din cap semn că da. Ea căută hârtie şi o pensulă. Îi zise lui Taki să macine nişte cerneală. Se gândi o clipă. Poemul acela, al poetului Teika, scris cu mult înainte de Era Tokugawa, despre nevoia de a fi împreună, despre temuta apropiere a zorilor, ştiind că viitorul nu va aduce decât tristețe, îi exprima sentimentele întru totul. Cu o mişcare a mâinii pe cât putu mai frumoasă şi mai curgătoare, ea reuşi să traseze cu pensula primele trei versuri:

„Hajime yori
Au wa wakare to
Kikinagara ...”

[„Cu multă vreme în urmă,
Deşi am auzit că întâlnirea
Conține în ea sâmburele despărțirii...”]

Shinzaemon avea să ştie sfârşitul:

„…Akatsuki shirade
Hito o koikeri.”

[„…M-am dăruit ție
uitând de apropierea zorilor.”]

Mai scrijeli o mică notă: „La conacul Shimizu… te aştept”. Se uită la coala de hârtie o vreme, se asigură că-i era pe plac fiecare ridicare şi cădere a pensulei, suflă peste ea, aşteptă să se usuce. Apoi o făcu sul şi scrise numele lui Shinzaemon pe verso. Îi puse scrisoarea cu gingăşie în mână lui Tatsuemon şi îi strânse degetele de jur-împrejurul sulului.

— Să nu uiți! îl rugă ea în şoaptă.

III

Edwards ceru să fie adus ceaiul. Se ghemui greoi pe podea, cu picioarele lui lungi îndoite sub el, ca un greiere. Trupul său era ciolănos, numai coate şi genunchi. O făcu pe Sachi să-şi dea seama cât de rotunjit era al ei. El se înclină şi luă o ceaşcă de pe tavă, pe care i-o întinse slujnica. Sachi aruncă o privire în treacăt mâinilor lui imense, palide, cu vârfurile degetelor late şi pătrățoase, degete din care ieşeau peri roşcați. Ceaşca de porțelan părea mai mică şi mai fragilă în palma sa.

Pe când îşi sorbea ceaiul, se uită în jur curioasă la locuința barbarului. Avea *tatami* pe jos şi uşi glisante, ferestre la fel ca ale oricărei alte case, dar era plină de obiecte stranii, cum ar fi nişte casete aşezate pe verticală şi o masă atât de înaltă, încât numai un uriaş putea scrie la ea. Partea sa de sus ajungea mult deasupra capului ei, aşa cum stătea aşezată pe podea.

În alcov, în locul unui sul atârnat sau al unei piese de caligrafie, se vedea tabloul unei femei, pictat într-o substanță groasă şi uleioasă. Avea obraji durdulii, ochi mari şi rotunzi, ca ai lui Edwards, şi ceva strălucitor, metalic pe cap, precum creasta unui coif de samurai. Purta o rochie voluminoasă, mai bombată şi mai opulentă decât chimonoul unei curtezane, dar brațele îi erau goale, la fel ca umerii. Sachi tocmai se pregătea să întrebe dacă era o curtezană, când Edwards observă că rămăsese cu ochii la ea şi spuse:

— Aia-i regina ţării mele, regina Bikutoria[6]!

Sachi scoase un suspin de uşurare că nu apucase încă să deschidă gura. Ce ţară ciudată, condusă de o femeie pe jumătate despuiată, care se îmbrăca într-un asemenea fel nedemn!

Prinse o mireasmă bogată şi condimentată, cu totul diferită de subtilele parfumuri pe care le ştia ea, şi un iz de umezeală în fundal. Casa era plină de misterioase mirosuri străine. Îşi umplea plămânii cu un amestec de fascinaţie şi repulsie. Îi părea rău pentru Tatsuemon că trebuia să rămână într-un asemenea loc, deşi îl şi invidia totodată. Apoi mai era şi mirosul emanat de Edwards, mirosul înţepător al trupului său, mirosul de carne pe care-o mânca el. Iniţial, Sachi îl găsise dezgustător, dar acum i se părea mai curând fascinant. Era o boare neîmblânzită, ca de fiară sălbatică.

— Aş putea să vă întreb?… începu Haru, ridicându-se în genunchi.

Ochii ei mici şi oblici erau măriţi, iar pe faţa ei rotundă se citea curiozitatea. Sachi se rugă în gând să nu întrebe ceva neruşinat. Chiar şi în cele mai disperate clipe, Haru nu-şi pierduse simţul umorului sau gustul pentru anecdote hazlii. Sachi îşi aminti că în prima sa tinereţe, a doua zi după ce se dusese la Înălţimea Sa, Haru îi povestise de pulberea de şopârlă friptă şi că tuturor celor care mâncau din ea li se aprindea dorinţa, de toate acele glume pe care mereu le spunea în legătură cu tulpinile ciupercilor.

— În ţara dumneavoastră… şopti Haru, punându-şi o mână grăsuţă, apoi pe cealaltă, peste gură, neluându-şi ochii din *tatami*, este adevărat că aveţi monştri de fier care călătoresc mai repede decât un cal? Am auzit că merg mai iute într-o zi decât poate un bărbat în şapte.

Sachi îi aruncă o privire lui Tatsuemon, care zăcea întins pe spate, slăbit, dar cu urechile ciulite. Poate că flecăreala prostească l-ar mai fi putut înveseli şi alunga gândurile negre. Ea surâse şi clătină din cap.

— Monştri de fier, nu zău! exclamă ea. Ce lucruri mai zici şi tu, soră mai mare!

— Dar corăbiile alea pe care le-am văzut în port erau monştri de fier, îi luă Taki apărarea. Poate că există monştri de fier care merg şi pe uscat.

Femeile se uitară pline de speranţă la Edwards. El o privea pe

[6] Victoria. (n.tr.).

Haru, iar sprâncenele lui erau îmbinate într-o expresie de încruntare încurcată. Apoi îşi dădu capul pe spate şi izbucni într-un hohot de râs, arătându-şi dinţii.

— Este adevărat, recunoscu el. Cum de-ai ştiut de asta, doamnă Haru?

— Am văzut unul, se lăudă Haru.

Roşi, apoi îşi lăsă mâinile în poală şi se uită în jur. Un surâs ghiduş îi jucă pe buze.

— Ai văzut unul? se holbară la ea uimite Sachi şi Taki.

Ochii rotunzi ai lui Edwards se căscară şi mai tare, iar gura i se întredeschise într-un zâmbet larg.

— Da, confirmă Haru dând din cap.

Aruncă o privire în jurul ei ca să vadă dacă şi Tatsuemon o asculta, apoi se opri din vorbit o vreme, lăsându-i pe toţi să fie nerăbdători.

— Spune-ne şi nouă, soră mai mare! se rugă de ea Sachi.

O umbră trecu pe chipul lui Haru, ca şi cum i-ar fi pricinuit suferinţă să se întoarcă în trecut. Trase aer în piept.

— N-am să uit cât oi trăi, începu ea încetişor. Era prima oară când veniseră barbarii, cu paisprezece ani în urmă. Au venit la castel, după ce bătrânul shogun, seniorul Ieyoshi, se stinsese din viaţă. Seniorul Iesada era noul shogun.

Acum paisprezece ani, se gândi Sachi. La patru ani după ce se născuse, după ce mama ei… dispăruse.

— Mueam toate să-i vedem pe barbari, continuă Haru. Bineînţeles, nu ni s-a dat voie în palatul bărbaţilor, dar i-au dus în marea curte interioară din mijlocul palatului. Ne-am aşezat în spatele zăbrelelor de acolo ca să ne uităm. A fost prima oară când am văzut străini la faţă.

Ea îi aruncă o privire în treacăt lui Edwards. Obrajii ei grăsulii făcură gropiţe.

— Ni s-a părut că arătau înspăimântător, grăi ea, zâmbind nostalgic. Eram bucuroase că nu ne-au văzut, deşi se uitau spre noi. Cred c-au ghicit că ne aflam acolo, deşi am stat tăcute ca nişte şoricei. Atunci am văzut noi monstrul de fier. Îl aduseseră să i-l dăruiască Înălţimii Sale. Nu mai văzusem în viaţa mea ceva atât de mare. Era negru şi scânteietor, ca un trunchi uriaş de copac, lăsat pe o rână. Era făcut numai din fier.

Se auzi un foşnet. Tatsuemon se ridicase pe pernele lui, cu ochii strălucind de curiozitate. Nu-şi lua ochii de la Haru, ca şi cum n-ar fi

vrut să-i scape niciun cuvânt.

— Ce zgomot mai făcea! Ca sforăitul unei doamne bătrâne. Aşa am zis toate. Scotea fum cât o mie de focuri de semnalizare... sau precum coşul unui cuptor de olar, ori furnalul unui fierar. Sau cât toate corăbiile pe care le-am văzut noi în port.

— Ori cât un tun? o întrebă Tatsuemon, amestecându-se în vorbă pe neaşteptate. Atât de mult fum? Şi un bubuit ca de tun?

— Nu-i fum, e abur, îi corectă Edwards. Noi îi zicem „locomotivă cu aburi”. Am mai auzit. Prima delegație de americani a adus-o în dar shogunului. Nu că el ar fi avut cine ştie ce nevoie de ea. Am auzit că trăia ca un prizonier în palat.

Se uită la ele cu asprime. Sachi îşi întoarse privirea.

— Mergea pe şine de metal, se tot învârtea în cerc, povesti Haru. Unii dintre sfetnicii mai bătrâni au făcut câte o călătorie. N-am mai pomenit aşa ceva. Să-i vezi pe toți acei înalți demnitari, în robele lor, învârtindu-se în cerc! Se agățau ca nu cumva să cadă, încercând în acelaşi timp să arate cât mai distins.

Îşi acoperi gura cu mâinile căuş şi râse în hohote.

— Era doar un model, ca jucăria unui copil, deduse Edwards. Adevăratele locomotive cu abur sunt mult mai mari. Ar trebui să vedeți una. Le avem şi noi, prin toată țara. Ele trag uriaşe cutii metalice, mult mai mari decât palanchinele sau cuferele, pline de bunuri şi de oameni, sute de oameni.

Femeile se holbară la el. Era imposibil să-ți imaginezi o lume atât de diferită. Totuşi, văzuseră corăbii, auziseră tunurile, călătoriseră în trăsură pe roți. Puteau vedea cu propriii lor ochi că pe lume existau lucruri de care nici măcar nu auziseră vreodată.

— O să aveți şi voi unul foarte curând, vă promit. Poate chiar mai multe. Credeți că trăsura mea merge repede? Ele sunt mult mai rapide. Puteți face tot Drumul Interior de Munte într-o singură zi, într-un tren.

Sachi se uită îndelung la propriile mânuțe albe, aşezate cu grijă una peste cealaltă în poala chimonoului. Nu-şi putea închipui cum ar fi să-şi dorească să călătorească atât de iute, fără să se oprească pentru a admira faimoasele privelişti. Tot farmecul nu-l dădea călătoria? De aceea călătoreau oamenii.

— Zău? făcu ea, zâmbindu-i. Dar ai uitat de munții ăia. Cred că trebuie să fii vreun ghicitor în stele, nu se putu ea abține să nu-l ia în derâdere. N-ai baghete fermecate, nu faci incantații, nici măcar nu te-ai uitat la fețele sau mâinile noastre, darămite să ne mai ceri şi plata.

Şi totuşi, ne zici că poţi vedea viitorul.

Edwards îi întoarse zâmbetul:

— Poate chiar sunt în stare de asta, îi aruncă el pe un ton jucăuş. Nimic nu ține în loc progresul. Ba am să vă mai spun ceva: a şi sosit un inginer din țara mea să construiască o… o… Când vedeți focuri de semnalizare pe coline şi ştiți că-i un incendiu sau se apropie o armată duşmană. Ştiți? Cam aşa arată. Ca să transmiteți un mesaj pe o distanță lungă. Dar cu mult mai mare precizie. Voi bateți un mesaj aici în Edo şi cineva, de pildă din Osaka, îl primeşte imediat, în aceeaşi clipă.

— Aduce a magie neagră! remarcă Taki pe un ton în care-şi arăta dezaprobarea.

Sachi îşi strânse buzele. Mai auzise ea poveşti despre barbari care practicau magia, dar nu le dăduse prea multă atenție în trecut. Ceea ce le spunea Edwards însă suna sinistru. Un monstru de fier îşi mai putea închipui. Semăna cu vapoarele mari şi salvele de tun pe care le auzise cu propriile urechi. Dar să trimiți mesaje nerostite de o voce sau scrise pe hârtie…

— Dar de ce? întrebă ea. Avem deja „picioare zburătoare”. Putem trimite un mesaj din Edo până-n Kyoto în trei zile printr-un sol. De ce-am dori să ajungă atât de iute?

— Este la fel ca puştile şi săbiile, grăi Tatsuemon pițigăiat.

Toată lumea se întoarse şi se uită la el. Obrajii îi prinseseră culoare şi în ochi i se aprinsese o scânteie.

— Cu sabia, cel mai bun câştigă. Dar cu puştile unul vă poate doborî fără să-l vedeți la față. Puteți omorî pe cineva fără să-l cunoaşteți. Nu există glorie în asta. Măcar atunci când îi mai vezi la față poți fi sigur că i-ai ucis. Dar cei care se luptă cu puştile înving. Ei îi biruie pe cei care se luptă cu săbiile. În concluzie, trebuie să avem puşti ca să ne asigurăm victoria de partea noastră. Puşti bune. Englezeşti. Şi dacă ei mai au şi tot ce-a descris Edwards-*domo*, mesajele astea magice, trebuie şi le avem şi noi. Aş vrea să văd şi eu lucrurile alea despre care tot vorbiți voi. Aş vrea să merg într-un monstru de fier. Mi-ar plăcea mai mult decât orice altceva.

— Şi vei avea ocazia, îi garantă Edwards. Mesajele magice vor veni la anul. N-am nevoie să invoc spiritele ca să fiu sigur de asta. Pe urmă, va veni şi monstrul de fier. Indiferent de rezultatul războiului, veți avea monstrul de fier.

IV

În fiecare zi, Sachi se ducea la parapet şi se uita lung la peisajul pârjolit, la colina din depărtare. Nu putea să nu observe că de la o zi la alta nu se schimba nimic. Odinioară, după un incendiu, oamenii ar fi ieşit imediat, să repare stricăciunile, să înceapă reconstruirea locuinţelor. Dar o groaznică letargie se abătuse asupra oraşului. Lui Sachi îi era teamă că în curând Edo avea să fie năpădit de păduri şi de mlaştini, că nu va mai rămâne nici urmă din oraşul care fusese odinioară.

Părăsită în singurătatea conacului de pe vârful dealului, avea impresia că viaţa întregii metropole secase, la fel ca sângele războinicilor. Propria ei viaţă părea să se fi redus la cele patru ziduri ce o înconjurau. Sachi şi Taki dormeau împreună, cu halebardele la cap. Ultimele doamne de companie, până şi invizibilii servitori care mereu se foiseră în fundal, îşi luaseră tălpăşiţa. Haru îi purta de grijă prinţesei şi gătea.

La răstimpuri auzeau glasuri din cotloane mai îndepărtate ale conacului, dar tot aveau impresia că era locuit de stafii.

Bătrânul stătea de strajă pentru ele. În faptul nopţii, ajungea până la ele pocnetul hârâitoarei sale de lemn. Trimitea ecouri aspre şi seci peste locurile cufundate în tăcere, avertizând orice intrus care s-ar fi gândit să se furişeze pe sub clădire şi să aprindă pe dedesubt rogojinile de pe podea.

În fiecare dimineaţă se întreba ce-i va mai aduce o nouă zi. Banii şi rezervele lor nu aveau cum să nu se termine la un moment dat. Ori de câte ori puteau, de câte ori trimitea Edwards trăsura, se duceau să-l viziteze pe englez. Edwards avea o desagă plină cu poveşti despre ţara lui, unde femeile de familie bună nu se aşteptau să-şi petreacă întreaga viaţă între patru pereţi. Sachi se temea în taină de clipa în care Tatsuemon se va recupera complet şi nu vor mai avea niciun motiv ca să-şi continue vizitele.

Câteva zile mai târziu, Haru trecu tiptil prin camerele goale ale conacului, aducându-i un mesaj. Alteţa Sa avea nevoie de Retrasa Doamnă Shoko-in pe dată.

De când se mutaseră în conacul Shimizu, prinţesa rămăsese închisă în camerele ei. Părea să creadă că din vina ei se întâmplaseră toate, că răceala arătată Înălţimii Sale pricinuise întregul dezastru.

Sachi ardea de nerăbdare s-o vadă. Din cele trei mii de femei care

formaseră anturajul Înălțimii Sale, mai rămăseseră numai patru. Cu prințesa în recluziune, întreaga responsabilitate pentru întreținerea gospodăriei căzuse pe micii umeri ai lui Sachi. Dar şi Sachi era temătoare. Se întreba de ce o convoca tocmai acum Alteța Sa.

Fumul bețişoarelor parfumate se vălurea prin camerele prințesei: lemn de santal, cuişoare, scorțişoară, ghimbir, ambră şi alte mirodenii ce intră în alcătuirea parfumului ars pe un altar buddhist. Era o mireasmă întunecată, sfântă, grea, o aromă ce se împletea cu misterul şi cu adorația. Evoca umbra deasă şi mobilierul bogat al templelor, strălucirea aurie a altarului, incantațiile preoților, bătaia tobelor, pietatea seculară a milioanelor şi milioanelor de dreptcredincioşi, fumul rugului funerar. Când îl trase în piept, sufletul i se linişti, iar gândurile îi zburară la lumea ce avea să vină. Putea auzi murmurul rugăciunilor. Aşteptă o vreme, apoi deschise o uşă.

Prințesa îşi transformase camera într-un sanctuar. Tăbliță memorială a Înălțimii Sale se găsea pe un altar cu ofrande în fața ei, lângă lumânări ce ardeau cu flăcări înalte şi gălbui. O siluetă mică stătea îngenuncheată dinaintea lui, trecându-şi mătăniile printre degete.

Sachi îngenunche lângă ea. Ochii ei se luminară la vederea dagherotipului Înălțimii Sale, cu chipul său blând şi tânăr. Preț de o clipă, se întoarse pe aripile gândului în palatul femeilor, într-o cameră cu pereți din paravane de aur, luminată de lumânări uriaşe în candelabre de aur, cu mulțime de slujitori mişunând prin penumbră. Voci de femei, sporovăieli şi râsete, pătrundeau prin pereții poleiți, plutind peste transepturile zugrăvite, minunat sculptate cu păsări şi țestoase, păuni şi dragoni. Tivurile matlasate ale chimonourilor foşneau pe măsură ce alunecau pe *tatami.* Totul scânteia de atâta aur, robele de pe cuierele lăcuite, delicatele rafturi, truselele de farduri, serviciile de porțelan pentru ceai.

Îşi aduse aminte de măşti, de jocuri, de dansuri. Şi de prima oară când îl zărise în fugă pe Înălțimea Sa. Îi auzise râsul, îşi strecurase privirea prin zăbrele, îl văzuse, şezând pe cal cu şoimul său pe pumn, înconjurat de curteni. Pe atunci nu era decât o copilă, nouă la palat, o slujnicuță neînsemnată, care încă mai vorbea ca la țară. Îl admirase de departe, era atât de zvelt, de tânăr, de frumos. Apoi îşi aduse aminte de noaptea în care s-au întins împreună, de cearşafurile de mătase, de căldura trupului său, de pieptul alb şi de surâsul lui ironic. Sachi era o mare doamnă acum, samurai, dar încă îşi mai înghițea cu greu lacrimile.

Dar mai era şi o altă amintire ce se ciocnea cu ultima, ameninţând s-o alunge. O clipă se temu că prinţesa ar putea să-i citească gândurile şi să vadă chipul lui Shinzaemon aprins în mintea ei.

Dar prinţesa părea ruptă de această lume. Pe sub mătasea fină a chimonoului său de vară era la fel de fragilă şi de diafană ca o trestie în vânt. Sachi îi zări venele albastre şi oasele subţiri prin pielea străvezie a mâinilor. Ochii îi erau mari şi luminoşi, ca şi cum contempla deja lumea ce avea să vină. Indiferent ce mai abătea soarta asupra ei, era de sânge împărătesc. Era sora defunctului împărat. Nimeni nu putea să-i ia acest lucru.

— Au fost vremuri fericite, murmură prinţesa.

Trecuse atâta amar de vreme de când Sachi îi auzise ultima oară şoapta ca un ciripit de pasăre!

— Când mă gândesc la ele mi se par fericite. Îmi pare bine să vă văd. Înfloriţi frumos ca o zorea. Eu mă ofilesc.

Sachi nu-şi ridică ochii din *tatami*, ascultând-o cu respect.

— Aţi auzit tunurile, sunt convinsă, continuă prinţesa. Ştiţi că ultimii susţinători ai familiei Tokugawa au fost distruşi şi izgoniţi din Edo. Acum s-a instalat un nou guvern, care conduce în numele împăratului, nepotul meu.

Scoase un hohot scurt de râs.

— Mi-au trimis o înştiinţare. Până şi această umbră de viaţă pe care o trăim aici se apropie de sfârşit. Clanul Tokugawa urmează să-şi primească pedeapsa. Noi şi slujitorii noştri ne vom trezi cu stipendiile reduse la mai nimic şi vom fi alungaţi din Edo. Trebuie să mergem la Suruga, ca să ne alăturăm shogunului retras, seniorul Yoshinobu, în exil.

Sachi se încruntă, încercând să priceapă ce auzea. Fără stipendii, erau ruinaţi. Trebuiau să găsească o cale de a-şi câştiga pâinea, altfel nu supravieţuiau. Cel mai îngrozitor era că aveau să fie exilate la Suruga. I se părea că vine sfârşitul lumii. Îşi dădu seama de toate consecinţele. Dacă… când… Shinzaemon ar fi venit după ea, în cazul în care Tatsuemon ar fi reuşit să dea de el, ar fi căutat-o la conacul Shimizu. Chiar dacă Tatsuemon nu-l va mai reîntâlni vreodată, Shinzaemon ar şti că ea trebuia să se afle undeva la Edo. Dar, dacă ea se ducea la Suruga, n-avea să-l mai vadă niciodată. Şi n-avea să-l mai vadă nici pe tatăl ei.

Începu să se mire de tăcerea prinţesei. În trecut obişnuia să anunţe mereu veştile proaste cu tânguiri şi lamentaţii, dar acum emana un calm de pe altă lume. Poate că lunile petrecute în

rugăciune şi meditaţie îi pogorâseră în suflet pacea şi ea izbutise să se ridice deasupra grijilor acestei lumi.

— Douăsprezece mii de gospodării vor trebui să se mute, grăi prinţesa, cu ochii arzând de mânie. O sută de mii de suflete. Guvernul ne-a dat un răgaz de o lună ca să ne facem bagajele. Când vom pleca, oraşul va rămâne gol. Guvernul ăsta vrea să distrugă Edo şi tot ce-a însemnat el.

Sachi îşi cunoştea îndatorirea, ştia ce trebuia să zică: „Sunt la porunca Alteţei Voastre. Sunt gata să plec din Edo şi să vă urmez oriunde doreşte să se îndrepte Alteţa Voastră". Dar simţi deodată o hotărâre aprigă. Avea să rămână în Edo, fie ce-o fi. Chiar dacă trebuia să se ducă să se ascundă. N-avea de gând să se lase alungată, să fie trimisă într-un loc necunoscut.

Urmă o tăcere lungă. Prinţesa se uita la ea, de parcă dorea să-şi întipărească chipul ei în amintire. Sachi se întrebă dacă pe obrazul ei nu se citea vreo urmă de revoltă.

— Îmi eşti ca o soră, murmură prinţesa. Sora mea mai mică. N-am să uit clipa în care te-am văzut pentru prima oară în satul tău. De obicei, nu-mi sar în ochi oamenii de la ţară. Dar tu te-ai uitat la mine cu ochii tăi mari, atât de strălucitori, de curioşi, de vii, şi am putut vedea că nu-ţi era frică deloc. Şi feţişoara aia a ta era aidoma cu a mea. Ca o versiune mai tânără, mai fericită a propriului meu eu.

Prinţesa îşi îndreptă umerii. Gura ei micuţă se arcui într-un zâmbet.

— Când m-am măritat şi am intrat în familia Tokugawa, am jurat să le împărtăşesc destinul, continuă ea în linişte. Lumea s-a schimbat, dar eu nu mai fac parte din ea. Nici nu mai am cum. Dar tu, tu eşti altfel. Ne-ai adus tuturor numai lumină. Până şi Înălţimii Sale, în scurta lui viaţă. L-ai făcut fericit. Ţi-ai făcut întotdeauna datoria. Acum te eliberez de toate obligaţiile pe care le-ai mai putea avea faţă de mine. Dacă nu vrei să te supui edictului, foarte bine. Sunt convinsă că vei găsi o cale să rămâi aici, la Edo. Cât despre mine, sunt hotărâtă să apuc drumul exilului.

Sachi stătea în genunchi, cu mâinile lipite de *tatami*. Îşi ridică ochii la prinţesă, cu lacrimile curgându-i şiroaie pe faţă. Destinele lor se împletiseră de atâta amar de vreme.

— Poate că nu ne vom mai vedea niciodată, încheie prinţesa Kazu. Deşi am fost silită să-mi părăsesc familia şi Kyoto, oraşul unde m-am născut, am găsit în tine o soră. N-am să te uit niciodată!

12 – O vizită la cămătar

I

Vara se sfârşise. Era rece şi umezeală, se apropia primul taifun al toamnei, iar Sachi era măcinată de o nelinişte înspăimântătoare. În fiecare clipă se aştepta să audă tropăitul picioarelor grele, ca soldații să se năpustească înăuntru cu ordinul de evacuare. Dar zilele trecură una după alta şi nu se întâmplă nimic. Uneori se întreba dacă nu care cumva prințesa greşise, dacă exista un decret sau dacă avea cineva să-l pună în aplicare.

Ori de câte ori însă o porneau în vizitele lor regulate la Edwards, vedeau cum Drumul Mării de Est mişuna de refugiați. Erau înghițiți de o imensă mulțime de oameni cu fețe cenuşii, disperate, înaintând împiedicat, călcându-se unii pe alții pe picioare, trăgând după ei căruțe încărcate cu bunuri. Aceştia, îşi zicea Sachi posomorâtă, trebuie să fi fost străjerii, funcționarii, oficialii care au condus un departament sau altul, subsecretarii subsecretarilor, doamnele de companie, cameristele, bucătarii. Toți trebuie să se fi aflat în serviciul uneia sau alteia dintre ramurile familiei Tokugawa. Niciunul dintre ei nu era vinovat. Fuseseră loiali. Acum erau trădători, izgoniți de la singura vatră pe care o ştiuseră, condamnați pe viață la dizgrație, exil şi sărăcie.

Sachi ştia că ea şi micuța ei curte nu aveau să scape nicicând de edict. În viitorul nu prea îndepărtat şi ele aveau să aibă soarta acestor refugiați fără chip de pe Drumul Mării de Est.

Chiar când Sachi se gândea că lucrurile nu puteau fi mai rele, Haru veni s-o anunțe că în cămară nu mai rămăsese aproape nimic. Orezul, supa *miso*, sarea, legumele, lemnele de foc, uleiul de lampă, aproape totul era pe sfârşite.

Cât stătuse în palatul femeilor Sachi avusese tot ce-şi dorea. Țesături, chimonouri frumoase, orice produs cosmetic sau instrument muzical. Dacă-i lipsea ceva nu trebuia decât să bată din palme o dată şi apărea numaidecât. Cât despre hrană, nu reuşise

niciodată să-şi termine mâncarea din boluri. Nici în sat nu duseseră lipsă de bucate. Le cultivau singuri. Dar acum… Cu un fior de groază se gândi la terenurile năpădite de buruieni. Grădinarii care îngrijeau grădinile de zarzavat trebuie să fi dispărut din oraş la fel ca toată lumea.

— Deci… deci am rămas şi fără bani?

Odinioară nici n-avea nevoie să se gândească la bani.

— Mai avem bani, doamna mea, zise Haru cu o umbră de dojană în glas. Puteți să nu vă faceți griji în această privință. Credeți că tatăl dumneavoastră v-ar lăsa să muriți de foame? De ce credeți că n-a venit nimeni până acum să ne atace? Vă protejează şi s-a asigurat că aveți destui bani.

Sachi se uită la ea uluită. Nu-l mai văzuse pe Daisuke de când plecaseră din castel. Nici după bătălie, când oraşul era în haos, n-o căutase să-i aline suferința sau să se asigure că era teafără. Nu se prea gândea la el ca la un tată, în pofida cuvintelor lui delicate.

În acelaşi timp, se întrebase cum de continuaseră ele să ducă un trai atât de lipsit de griji. Într-o vreme când toate casele familiei Tokugawa şi ale aliaților lor fuseseră demolate sau cumpărate de sudici, nu se treziseră nici cu soldații pe cap şi nici nu le venise vreun ordin să plece. Aşadar, el veghease asupra lor de departe.

— Trebuie să luăm legătura cu negustorii de orez, spuse ea. De ce n-au mai livrat nimic până acum?

Tocmai pe când îi ieşeau cuvintele din gură, începu să-şi dea seama. Nu mai puteau lua contact cu nimeni. Nu mai aveau slujitori.

— Nu mai vin, o lămuri Haru în surdină.

Sachi se uită la ea cu asprime. Fața grăsuță a învățătoarei sale era trasă şi în jurul ochilor i se vedeau umbre negre. Nu se mai hrănise cum trebuie. Jumătate din mâncarea ei o dădea lui Sachi. I se umplură ochii de lacrimi.

— Aş dori să cer permisiunea să mă duc prin oraş, adăugă Haru. Trebuie să găsesc alt furnizor.

Sachi îşi miji ochii.

— Iei bani la tine?

— Fireşte.

— Dar oraşul este în haos. Trebuie să mergem toate trei.

— Este prea periculos, doamna mea, protestă Haru. Mai bine rămâneți aici, la conac. Ne vom duce Taki şi cu mine. Nu se cuvine unor doamne să hălăduiască pe străzi sau să meargă în locurile unde trăiesc oamenii din popor.

Dar Sachi se săturase să se tot ascundă. Se sufoca în spațiile acelea pustii, în încăperile îngropate în tăcere şi în praf, în toată acea tristețe şi solitudine. Jinduia după viață, după oameni.

— Suntem mai în siguranță toate trei, hotărî ea.

Sachi se schimbă în nişte robe simple, de târgoveață, cu o jachetă *haori*, vătuită, pe deasupra, într-o modestă nuanță cafenie. Îi plăcea să simtă pe piele bumbacul aspru. În cartierele târgoveților, până şi cel mai umil luciu de mătase le-ar fi făcut cu ochiul tâlharilor. Haru umplu o pungă cu monede de aur şi o vârî în sân, înfăşurându-şi *obi*-ul strâns în jurul ei. Tot se mai vedea o umflătură.

Pe afară, vântul bătea prin lanurile de rogoz. Femeile îşi croiră drum printre fire încâlcite de troscot, ferigi şi pătlagină ocolind tufe înalte, ca să ajungă până la poartă. Sachi observă cu spaimă că până şi podul de peste şanț începea să se dărâme.

Pentru a găsi cartierele târgoveților trebuiau să treacă printr-o pustietate pârjolită, de la conac până pe colină, în direcția opusă drumului către casa lui Edwards. Corbi mari şi negri coborau din înaltul cerului, peste străzile goale, şi se aşezau peste ce mai rămăsese din clădiri, privind chiorâş la cele trei călătoare cu ochii lor galbeni ca mărgelele. Țipetele lor aspre răsunau ca un ecou printre ruine, făcând ca locul să pară şi mai pustiu. Colina se profila cuminte şi tăcută la orizont. Era prima oară când se duceau în această parte a oraşului, de la cumplita zi a bătăliei.

Femeile îşi ridicară poalele chimonourilor şi tropăiră mărunt cât de iute puteau în sandalele lor de lemn. Ultimul lucru de care aveau nevoie era să se trezească jefuite. Călcau mărunt şi sacadat, înaintând în tăcere, când văzură în fața lor o mulțime de bărbați în zdrențe, pândindu-le din umbră. Îndată ce le văzură, bărbații se repeziră să le taie calea, înşirându-se pe drum, umplându-l în întregime. Erau zece sau douăzeci la număr, disperați, arătând ca nişte corbi. Agitau în mâini bâte, bețe şi bucăți de lemn ce arătau de parcă ar fi fost rupte din ruinele palatului unui *daimyo*.

Haru îşi încrucişă brațele strâns peste *obi*. De data aceasta, erau pe cont propriu. Nu mai era Shinzaemon să le apere, şi nici Edwards. Nu era posibil ca vreunul să apară şi să le sară în ajutor într-o asemenea pustietate.

Unul dintre bărbați se apropie de Sachi. Mirosul lui era atât de greu, încât îi făcu greață. Era clar că nu se mai spălase de multe zile. Avea o față subțire şi strâmbă, părul legat într-un coc soios şi o

privire de nebun. El zâmbi cu gura până la urechi. Îi lipseau jumătate din dinți, iar restul nu mai erau decât cioturi înnegrite.

— Singure-singurele, doamnelor? bodogăni el.

Se părea că robele lor de târgovețe nu le ascundeau prea tare boiul nobil, dar măcar erau prea neştiutori ca să-şi dea seama ce pradă era Sachi însăşi.

— Numa' dați-ne banii şi vă lăsăm în pace.

Sachi se uită prin jur. Un alt bărbat o apucase pe Haru de brațe şi încerca să i le tragă de la piept. Haru stătea ca o doamnă de neam bun, cum era, cu fruntea uşor plecată, cu degetele de la picioare întoarse înăuntru. Chipul îi era împietrit. Omul o scutura. Se aplecă în față şi îi dădu o lovitură. Expresia ei nu se schimbă. Ea se răsuci, ieşind din raza pumnului bărbatului, ținându-şi brațele încrucişate la piept, aşteptă până când el se dezechilibra şi făcu o mişcare atât de mică, încât Sachi abia o putu desluşi. Surâse mulțumită. Uitase ce luptătoare bună era Haru. Insul se împletici pe lângă ea, holbându-se prosteşte, se împiedică şi se prăbuşi zdrobindu-şi bărbia de pământ. Picioarele lui crăcănate zvâcniră, apoi leşină.

Ceilalți rămaseră cu gura căscată. Se uitară lung la camaradul lor căzut, apoi se întoarseră spre cele trei femei.

— De data asta ați avut noroc, mormăi unul.

Îşi strânseră cercul în jurul lor. Duhoarea era copleşitoare.

— N-avem nimic de preț la noi, le zise Sachi încet. Vă rugăm, lăsați-ne să trecem. Nu vrem s-avem necazuri.

Îşi duse mâna la mânerul pumnalului. Cele trei femei stăteau spate în spate. Haru avea ambele mâini strânse peste *obi*.

— Când te gândeşti că sunteți nişte doamne aşa fine, pline de grație şi de aere, rânji primul bărbat.

Stropi de salivă gălbuie țâşniră din gura lui fără dinți. Sachi îşi întoarse fața.

— Toată drăgălăşenia voastră n-o să vă servească la nimic. O să punem mâna pe bani şi o să ne tăvălim cu voi. Nu-i aşa, flăcăi?

Sachi îi măsură din ochi, cântărind sorții. Bărbații aveau forța brută de partea lor, dar nu ştiau să se lupte. Dac-ar fi fost mai deştepți, s-ar fi ferit să atace femei de la palat. Deşi ea, Taki şi Haru nu aveau halebardele la ele, iar bărbații aveau bâte, se vedea cu ochiul liber că ei n-aveau habar măcar ce poziție de luptă să ia. Le-ar fi fost lesne să se folosească de forța propriilor mişcări ca să-i învingă. Cu toate acestea, ei erau mulți şi erau disperați, ca nişte câini hămesiți.

Omul îi tăie calea. Ea încercă să treacă pe lângă el, dar el se încăpăţână să-i blocheze drumul. Urlând ca o haită de lupi, bărbaţii îşi rotiră bâtele în văzduh şi începură să izbească. Cu coada ochiului Sachi văzu câteva bâte venind spre capul ei. Se dădu în lături din calea uneia, o apucă şi o răsuci dintr-o singură mişcare. Se auzi un trosnet, iar omul se izbi de pământ. Apoi se feri din calea alteia, în vreme ce al doilea bărbat îşi pierdea echilibrul. El se împletici greoi spre ea, apoi se împiedică şi se prăbuşi la pământ.

Pe când cea de-a treia bâtă se apropia vertiginos, ea o smulse din mâna luptătorului, sucind-o în aşa fel încât el se izbi de un zid şi rămase acolo, la pământ. Nu era o halebardă, dar era la fel de bună ca o prăjină de antrenament. O roti fără încetare, izbind cu ea capete, piepturi şi genunchi. Apoi o lovitură păru să vină din senin. O atinse în piept, iar ea căzu, ghemuindu-se. Încerca să-şi recapete suflul, când câţiva bărbaţi se aruncară peste ea şi o ţintuiră de braţe.

— Am prins-o pe-asta, urlă o voce. Cealaltă are banii! Prinde-o şi p-aia!

Sachi se suci şi se întoarse, încercând să se elibereze. Reuşi să-şi strecoare un braţ până când mâna apucă pumnalul. Dintr-o singură mişcare îşi smulse braţul din strânsoare, cu pumnalul în mână, şi se răsuci. O auzi pe Haru ţipând:

— Niciodată! Lasă-mă!

Braţul lui Sachi se mişcă parcă de la sine. Înainte să-şi dea seama ce se întâmplă, bărbatul căzu pe spate, văicărindu-se, acoperindu-şi faţa cu mâinile. Sări în picioare. Straiele lui Haru erau sfâşiate, iar faţa îi era plină de vânătăi. *Obi*-ul îi flutura desfăcut, dar tot îşi mai ţinea braţele în jurul mijlocului, lovind cu picioarele şi cu umerii. Când Sachi se întorcea, un bărbat o pocni pe Haru pe spinare. Ea se poticni şi, preţ de o clipă, îşi pierdu capul. Bărbatul îi smulse punga şi o luă la fugă. Fără să mai stea pe gânduri, Sachi aruncă pumnalul spre el. Cuţitul intră până-n plăsele în spinarea lui. Bărbatul se prăvăli în tăcere. Ea sări peste trupurile căzute, culese de pe jos punga şi-şi scoase pumnalul însângerat. Mai mulţi bărbaţi zăceau la pământ cu mâinile peste ochi şi cu sângele curgându-le printre degete. Taki îşi ştergea de poale agrafa de păr.

Pe la coada grupului, unii mai erau încă în picioare, clipind din ochi ca nişte iepuri speriaţi. Sachi se întoarse spre ei. Se împrăştiată ca guzganii. Gâfâind, îi dădu punga lui Haru, care-o vârî la loc în chimonoul ei şi îşi legă *obi*-ul în jurul taliei. În tăcere, cele trei femei îşi netezîră pletele, îşi scuturară poalele chimonourilor, încercând să

se curețe de duhoarea bărbaților. Sachi își șterse pumnalul cu batista și îl băgă la loc în *obi*.

În depărtare, Colina Ueno arăta ca un pașnic dâmb împădurit. Păsările zburau în cerc deasupra ei, țipetele lor aspre răsunând ca un ecou sub palidul dom al cerului. Ocolind-o, femeile se îndreptară spre răsărit, către cartierele târgoveților.

II

Pe măsură ce se apropiau de capătul estic al orașului, Sachi începu să audă voci omenești, să simtă mirosul bucatelor gătite, al focurilor de lemne și duhoarea excrementelor. Curând ajunseră într-un imens spațiu gol, unde jonglerii, saltimbancii, acrobații de circ și povestitorii își arătau talentele. Unii vindeau flori. Mici tarabe ofereau caracatiță la grătar și omlete gătite pe loc. Oamenii mișunau prin jur, căscând gura. Femei cu ochi lacomi și trase la față își pescuiau clienții prin mulțime, vânzându-și trupurile. Chiar și într-un oraș pe cale de dispariție viața își continua neabătută cursul. Toată lumea trebuia să supraviețuiască. Bărbați jigăriți, cu fețele și ochii hămesiți ca ai unor șobolani, dădeau târcoale mulțimii, pândind femei. Haru nu-și mai lua brațele de la brâu. Sachi își trase eșarfa mai strâns în jurul feței, pentru ca pielea ei pală și trăsăturile aristocratice să nu mai atragă atenția nedorită a găinarilor. Era liniștitor să mai vadă și alte femei. Unele erau gheișe sau prostituate, dar mai erau și femei obișnuite, văzându-și de treburile lor. Era mult mai ușor să li se piardă pașii prin mulțime. În ciuda strâmtorării, Sachi se bucura să fie pe afară, departe de încăperile îmbâcsite de la conac, să se întoarcă într-o parte a lumii unde bărbații și femeile se puteau întâlni în voie.

Strada era mărginită de prăvălii, dar multe erau închise, iar cele deschise păreau să nu mai aibă nici prea multă marfă, nici prea mulți clienți. Se vedea firma unui negutător de orez pe fațada uneia. Se uitară pe furiș prin geam și încercară să deschidă ușa de la intrare, care era zăvorâtă zdravăn. Negutătorii de orez, ca toți cei înstăriți, păreau să fi părăsit cu toții orașul.

Coborâră alene pe o alee mărginită de clădiri, apoi pe o alta. Casele erau înghesuite aproape una într-alta, atât de aproape, încât nicio rază de soare nu putea pătrunde în umbrele cărărilor ce duceau la intrările lor. Sachi, Haru și Taki mergeau una după alta, lipindu-se

cu spatele de ziduri, ca să-i lase pe alții să treacă în cealaltă direcție. În canalele de scurgere curgea o apă împuțită, locul duhnea de mirosul alimentelor în putrefacție şi al fecalelor. Şobolanii alergau de colo-colo, păsările din colivii se tânguiau şi insectele țârâiau. Ici şi colo oamenii slabi ca nişte bețe şedeau rezemați de ziduri, întinzând castroane, cerând cu jale de pomană.

De-acum erau complet pierdute. Sachi nu scoase un cuvânt, deşi frica începuse să-i intre în oase. Atunci, o tânără se apropie de ele, alunecând parcă pe înalții ei saboți de lemn. Ele se dădură înapoi ca s-o lase să treacă. Ea se uită la ele, iar ochii i se deschiseră mari, ca şi cum i-ar fi sărit din cap.

— *Hora!* oftă ea. Nu sunteți… Haru-*sama?* Şi… doamna Oyuri!

Doamna Oyuri! Sachi nu se mai auzise numită în felul acela de trei ani de zile, când shogunul mai era încă în viață, când încă mai era concubina Înălțimii Sale, doamna din camera de alături. Şi glăsciorul acela, strident şi acut, îl recunoscu pe dată. Cuvintele îi răsunară în urechi ca un ecou: „Țărancă îngălată. De ce nu te duci să stai în grajduri cu animalele?” I se perindară prin minte imaginile unei fetițe arogante, cu năsucul cârn, într-un sofisticat chimono în a cărui broderie fusese prins întregul oraş Edo, zorind de-a lungul marelui coridor ce ducea la intrarea shogunului, prăjinile de antrenament încrucişându-se şi lupta feroce dintre ele în sala de antrenament, pe care, în ciuda tuturor, Sachi reuşise s-o câştige. Apoi, văzu o mână ridicată, auzi o sanda şuierând prin aer. Simți durerea şi umilința, când fu izbită peste ureche, auzi râsetele înfundate, desluşi un chip frumos schimonosit de ură şi de gelozie… Fuyu.

Pe urmă, mai fusese şi ultima lor întâlnire, când Fuyu i se păruse pe jumătate nebună. Dispăruse după aceea şi nimeni nu mai ştiuse ce se alesese de ea, deşi unele dintre femei ziceau că trebuie să fi fost executată de familia ei. În tot acest timp, Sachi se întrebase dacă fusese vina ei, dacă ea abătuse asupra duşmancei sale acea teribilă soartă, numai pentru faptul că-i dorise tot răul. Şi iat-o acum, chiar în fața lor. Dar era într-adevăr ea, sau duhul unei vulpi?

Pe sub machiajul gros, femeia avea năsucul cârn al lui Fuyu şi tenul măsliniu. Ovalul feței sale se mai distingea încă, doar că obrajii îi erau supți şi ciupiți.

Arăta învinsă. Umerii îi erau încovoiați, ca şi cum ar fi trebuit deseori să cerşească favoruri, iar chimonoul îi atârna ca un lințoliu. Avea o privire tristă. Fuyu trebuise să lupte din greu.

— Eşti şi tu aici, nu? mormăi ea.

Dinții îi erau înnegriți, câțiva îi căzuseră. Purta un chimono de crep în culori țipătoare, cu mâneci lungi, ce i se legănau ca ale unei fetițe mici. La palat, accentul ei de Edo fusese ascuns sub intonația unei femei samurai de rang înalt, dar acum se reîntorsese la vechea ei pronunție de târgoveață din Edo:

— Am crezut că tu, cu norocul tău, te ajunseseşi.

Se uita la Sachi. Îşi împroşca vechiul venin. Brusc, Taki se întoarse la ea. Sachi ştia că se străduia din răsputeri să-şi ascundă sentimentele, aşa cum se cuvenea unei doamne samurai, dar umerii ei subțiri tremurau de scârbă.

— Şi voi, doamnelor, le strigă Fuyu, o s-ajungeți tot acilea!

— Vrei să zici… că mai sunt şi alte femei pe aici? o iscodi Taki. Alte femei de la palat?

Sachi se gândi la doamnele ei de companie, la cameristele şi la slujnicele ei de pe vremuri, la toate acele femei care se făcuseră nevăzute. Ea crezuse că se aflau în sânul familiilor lor, ocrotite. Oare niciuna nu ajunsese în acea fundătură?

— Fireşte. Unele sunt pe străzi. Altele sunt în bordelurile din Yoshiwara. Nu mai sunt aşa de mari şi de tari, să ştiți.

— Şi tu? o întrebă Haru în şoaptă.

— Nu vreau mila ta, se răsti la ea Fuyu, cu glasul spart şi aspru. Stăpânul meu este cămătar. El are grijă de mine. Am făcut o greşeală. Eram tânără. Dar apoi… vocea i se înmuie. Oricum s-a dus totul de râpă, nu? Că eşti sau nu eşti concubina shogunului, nici nu mai contează acu'. Tot cu nimica ne-am ales.

Ibovnica unui cămătar! Fără îndoială că Fuyu şi-o căutase cu lumânarea, dar era groaznic s-o vadă căzută atât de jos. Oricât de puțin o plăcea Sachi pe Fuyu, nu se putu împiedica să nu-i fie milă de ea. Să ajungă într-un asemenea hal, tocmai Fuyu, steaua palatului femeilor, candidata preferată a Celei Retrase pentru a fi concubina shogunului! Sachi coborâse şi ea de atunci, o ştia prea bine. Dar nu decăzuse cât Fuyu.

— Ce v-aduce p-acilea, mă rog? le întrebă Fuyu. Undeva unde să stați, asta cătați, nu? Ceva de lucru? Vreți ceva de lucru? Veniți încoa'. Stăpânul meu vă va ajuta s-o scoateți la capăt.

Sachi se uită la Taki şi la Haru, apoi le făcu un uşor semn din cap. Se rătăciseră şi nu prea mai aveau de ales. Fuyu le afundă adânc în labirintul străduțelor, iar ele merseră în urma ei.

— Poate că se gândeşte să ne vândă, mormăi Taki către Sachi, uitându-se în jurul ei cu ochii ei mari. Orice-i posibil în ziua de azi.

Fuyu cunoaşte mai bine decât oricine cine sunteți şi cât valorați, dacă v-ar preda în mâinile sudicilor.

— Nu spune asta, murmură Sachi, clătinând din cap.

— Niciun locuitor din Edo n-ar colabora cu ocupantul, şopti Haru fermă. Nici măcar biata Fuyu. Suntem toate în aceeaşi oală.

O cotiră după un colț într-o stradă mai lată. Acolo se găseau dugheana unui bărbier, o baie publică, un zarzavagiu şi, lângă el, o prăvălie mai mare cu firma unui cămătar pe fațadă. Fuyu intră aplecându-se pe sub perdele.

— Ei, Fuyu, tu eşti? croncăni un glas. Ce faci? Fugi când e rost de vreo trebşoară?

— Ei! se răsti o altă voce.

Un fum greu învăluia interiorul. O bătrână stafidită, ghemuită într-un veşmânt cafeniu, inform, cu părul prins în coc, şedea, cu picioarele ciolănoase îndoite sub ea, fumând o pipă cu gâtul lung. Întoarse o față zbârcită spre nou-venite. Un bărbat stătea întins în spatele unui grilaj. Lângă el un bilet avertiza hotărât că zălogurile nu erau acceptate mai mult de opt luni. Opt luni, se gândi Sachi. Cine putea şti ce s-ar mai fi ivit pe lume până atunci sau dacă ele ar mai fi fost încă în viață?

O căutătură speriată, de animal încolțit apăru pe chipul lui Fuyu. Apoi îşi subție buzele rujate într-un surâs cochet.

— Io-s, anunță ea copilăros. Am adus nişte prietene. De pe vremuri.

Omul se ridică alene în capul oaselor, când le văzu pe cele trei femei, şi-şi scoase pipa din gură. Roba lui de neguțător era şifonată, creştetul capului, neras. Îşi miji ochii şi se uită chiorâş la ele, cu suspiciune, apoi zâmbi domol, numai miere, scoțând la vedere câteva cioturi putrede de dinți:

— Doamne de la palat? Intrați. Dugheana noastră-i foarte mică. Ceva de amanetat n-aveți?

— Nu. Căutăm un neguțător de orez, îl lămuri Haru.

— Ați rămas fără mâncare, ai? se încruntă el, trecându-şi degetele pe abac. Mda, timpurile sunt grele. Şi-a trăit traiu' şi-a mâncat mălaiu' locu' ista. Ăia de se obişnuise să trăiască din simbria nobililor a plecat cu toții. A fugit din oraş. Şi noi ne-am făcut bagajele s-o luăm din loc. Nu-i aşa, Fu-*chan?*

Fuyu îşi apropie gura de urechea lui. Moşul căscă o gură cât prăvălia lui aproape. Scoase un oftat, îşi azvârli cât colo abacul şi se târî în genunchi, frecându-şi fața de rogojina de pai.

— Îmi pare aşa de rău! Aşa de rău! guiță el înăbuşit, cu gura frecându-i-se de rogojină. Iertare, Înălțimea Voastră! Onorabilă concubină! Vă mulțumesc pentru cinstea de mi-o faceți în mizerabila mea prăvălie. Fac tot ce pot ca să vă ajut. N-o să-l uităm niciodată… pe Înălțimea Sa ăl tânăr.

O lacrimă mare, apoi alta stropiră rogojina soioasă. Îşi şterse ochii cu mâna. Bătrâna se târa şi ea în genunchi.

— Suntem toți supuşi loiali pe-acilea, doamnă! croncăni ea. Îi urâm pe sudicii ăia la fel ca toată lumea. Facem tot ce putem! Facem tot ce putem!

Sachi nu era sigură de sinceritatea lor, dar nu mai conta, atâta timp cât puteau să facă rost de mâncare. Haru îşi vârî mâna adânc în *obi* şi scoase o singură monedă de aur.

— Am dori să ni se livreze orez. Avem o cămară, îi informă ea.

Bărbatul îşi puse pe nas o pereche de ochelari, aduse moneda foarte aproape de ochi şi se uită la ea printre gene. I-o dădu bătrânei, care o muşcă, pierdută în gânduri.

— Crezui că s-au dus toate! se minună el, în vreme ce un surâs viclean îi lumină fața. Vă cerem iertăciune, doamnă. Nu sunt convins că astea mai merge p-acilea. Vedeți dumneavoastră, are marca familiei Tokugawa.

Sachi luă moneda şi o întoarse, nedumerită. Pe reversul ei se putea desluşi foarte clar blazonul cu frunze de nalbă al clanului Tokugawa.

— Vedeți dumneavoastră, or zice că le-am falsificat noi. Au trecut soldați p-acilea, jăfuind casele oamenilor. Zice c-ar căta aurul shogunului. Zice c-o făcut picere.

— Nu fi prost, frate mai mare, se răsti la el Fuyu. Îs drugii mari ce cată ei. Nu uita că şi io-s trăită la palat odat'. Nimeni n-o să creadă că-i p-acilea. Fă-le doamnelor un favor. Poți să-l topeşti dup-aia.

— N-aveți nişte bănuți d-aramă? se interesă bărbatul, cu un zâmbet linguşitor. Numai vreo câțiva *moni* p-acolo. O să meargă pentru o cămară. Flăcăii vă vor conduce pân-acas', tefere şi nevătămate.

Haru se scotoci în *obi* şi scoase un rând de monede de cupru.

— Batem palma, doamnele mele, încheie bărbatul. Tre' să fac şi io ceva pen' amintirea Înălțimii Sale ăl tânăr.

III

Cămătarul se dovedi a fi om de cuvânt. În ziua următoare, Haru îi spuse lui Sachi că aveau destul orez, sare, *miso*, ulei pentru lampă, zarzavaturi şi lemne de foc pentru mai multe luni.

Câteva zile mai târziu, Sachi scria, când auzi foşnetul mătăsii. Taki apăru la uşă, cu vârfurile degetelor lipite de *tatami*, cu capul ei impecabil coafat plecat.

— Aveţi un oaspete, o anunţă ea pe tonul cel mai oficial de care era în stare.

Ceva nu era în regulă. Chiţăitul de şoricel al lui Taki era un strop mai strident ca de obicei.

— Edwards-*sama!*

— Nu, spuse Taki cu asprime. Onorabilul dumneavoastră tată. Daisuke-*sama*.

Sachi îşi lăsă pensula jos uluită.

— Tatăl meu! Dar... dar de ce? Ştiu c-a avut grijă de noi... nu sunt sigură însă că vreau să-l văd.

Cuvintele îi zburară de pe buze fără vrerea ei.

— Ştiu că vă este tată, începu Taki.

Chipul ei era ferm. Sprâncenele i se îmbinaseră într-o expresie de încruntare şi respira şuierat printre dinţi.

— Dar ce mă sperie pe mine este gândul că l-aţi putea lăsa să se apropie prea mult de dumneavoastră. El nu-i... o persoană ca noi. Nu face parte din clasa samurailor. Amintiţi-vă ce-a păţit mama dumneavoastră.

— Tot trebuie să mă văd cu el, murmură Sachi aproape pentru sine. Trebuie să aflu mai multe despre mama mea.

Nu că şi-ar fi uitat mama, dar şi-o ascunsese, împreună cu misterul ei, undeva în străfundurile cugetului. Ca un foc înăbuşit şi lăsat să ardă mocnit, acum dorul după ea i se aprinse iar cu vâlvătăi, mai mistuitor ca niciodată.

Taki ridică o oglindă. Chipul lui Sachi sclipi palid pe suprafaţa lustruită de bronz. În ultima vreme, nu-şi mai purta părul tuns, ca o văduvă, ci încolăcit într-un coc larg. Îşi aducea aminte de zilele în care avea câte o nouă coafură de fiecare dată când urca în rang şi un set diferit de chimonouri, pentru a marca trecerea fiecărei luni. Zâmbi cu tristeţe când se gândi la acele vremuri nevinovate, când asemenea lucruri îi aduceau atâta bucurie şi erau atât de importante pentru ea. Acea lume nu se mai întorcea în veci.

Îşi trecu degetul peste obraz. Era tristeţe pe chipul ei. Arăta mai slab, pomeţii îi erau parcă mai ascuţiţi, şi în jurul ochilor ei oblici se

zărea o umbră slabă. Mai avea până să împlinească vârsta de nouăsprezece ani, şi totuşi îi era greu să-şi închipuie ce viitor o mai aştepta. Dar nu numai pe ea se vedea în oglindă. Se apropia tot mai mult de vârsta la care mama ei îl cunoscuse pe tatăl ei. Era straniu să-ți porți propria mamă în suflet, o mamă pe care nici măcar n-ai văzut-o vreodată în carne şi oase. Cu cât viața o încerca mai mult, iar chipul ei era mai modelat de suferință, cu atât mai mult semăna cu mama ei. Daisuke avea să observe îndată.

În vreme ce Taki se foia în jurul ei, asigurându-se că uşile sunt deschise, ea pluti dintr-o cameră umbrită în cealaltă. Tivul vătuit al chimonoului său foşnea în urma ei. Cu toate acestea, o altă parte din ea abia aştepta. Îşi încetini paşii, până când abia mai înainta, călcând uşor peste *tatami*, cu mersul învățat de la palat, al marilor doamne de la curtea shogunului. Dar sufletul ei părea să i-o fi luat mult înainte.

Până să ajungă în marea sală de primire, simți mireasma lemnoasă a fumului de tutun şi aroma străină ce ieşea din straiele lui Daisuke. Se mai simțea şi alt parfum. Sachi se opri. Adieri de mosc, aloe, pelin, tămâie, pe care o doamnă de la curte le-ar folosi să-şi înmiresmeze robele. Fără s-o asculte, picioarele o porniră mai iute. Urechea ei prinse sunetul unor glasuri familiare. Haru se afla deja acolo.

— Haru! se auzi mormăitul profund al lui Daisuke.

În liniştea casei, Sachi desluşi fiecare cuvânt. Se opri şi îi porunci lui Taki, printr-un gest, să nu scoată o vorbă.

— Haru, să fi greşit eu? Să fi aşteptat la templu? M-a ros pe dinăuntru în toți anii ăştia. Am crezut că era mai bine pentru ea dacă dispăream.

Pentru ea. Aşadar, el vorbea despre doamna Okoto, mama lui Sachi.

— Nu mai pot răbda. În toți anii ăştia a trebuit să port vina în suflet, suspină el din adâncul inimii. Haru, tu trebuie să ştii ce s-a ales de ea. Te rog să-mi spui. Am plătit scump pentru păcatele mele. Am suferit destul.

Sachi abia mai îndrăznea să respire. Întotdeauna sperase ca mama ei să mai fie încă în viață, pe undeva, că nu era decât o chestiune de timp pentru a o găsi.

— Nu acum, frate mai mare, murmură Haru pierită. Doamna mea trebuie să fie aici dintr-o clipă în alta.

El o imploră:

— Zi-mi numai dacă-i în viață. Un singur cuvânt mi-ar fi de-ajuns.

Nemaiputând răbda, Sachi păşi în marea sală de primire. Fuioare de fum se încolăceau în razele soarelui ce se furişau prin crăpăturile dintre uşile de hârtie. Fumul plutea ca o ceață în jurul uriaşelor grinzi negre. Daisuke şi Haru stăteau aşezați unul cu fața la celălalt, cu tabachera între ei. Lângă cei doi, strălucind ca un petic de cer, se găsea brocartul mamei lui Sachi, împăturit cu grijă. Mâna mare a lui Daisuke se odihnea pe el, uşoară ca o mângâiere.

Când o zăriră, tresăriră şi se smuciră înapoi, ca şi cum ar fi fost surprinşi punând la cale o crimă abominabilă. Daisuke se grăbi să-şi ia mâna de pe brocart. Ochii lui se deschiseră larg şi o expresie de tulburare îi fulgeră pe chip. Sachi ştiu că nu pe ea o vedea, ci pe mama ei. El îşi puse jos pipa cu gâtul lung, se aşeză în genunchi şi se înclină.

Umerii largi, spatele lat, ceafa de taur şi capul mare, acoperit de un păr scurt, împestrițat cu fire sure, mâinile puternice lipite de *tatami*, totul la el era puternic, cinstit, deschis. În ciuda lunilor care trecuseră, parcă îl văzuse ieri. Sachi ştia că trebuia să fie prudentă. Doar el pricinuise căderea mamei ei şi se luptase de partea sudicilor. Dar mai ştia că avusese mare grijă de ea, de Haru şi de Taki. Nu se putu opri să nu simtă uşurare şi bucurie la gândul că omul acesta era tatăl ei. Iute se puse în genunchi.

El îşi ridică fruntea şi se uită lung la ea, neslăbind-o din ochi, de parcă îi era teamă că, îndată ce şi-ar fi întors privirea de la ea, avea s-o piardă iar. Arăta ros de griji, falca îi era mai căzută, cuta dintre ochi mai adâncă, dar mai iradia încă aceeaşi frumusețe şi căldură ca-ntotdeauna.

— Fiica mea, o salută el solemn.

Apoi chipul i se destinse, luminat de un surâs. Sachi îi făcu o plecăciune. Îi venea greu să nu-i întoarcă zâmbetul.

— Bine ați venit, răspunse ea țeapănă.

Ştia că el şi-ar fi dorit ca ea să-i spună „tată”, dar nu putea. Nu încă.

— Îmi pare rău, continuă ea, neputând să nu sară peste banalul schimb de formule de politețe şi complimente. Este foarte nepoliticos ce fac eu acum, dar… n-am putut rezista să nu ascult ce-ați discutat.

Haru era în genunchi cu fața lipită de mâini. Zulufii şi cosițele coafurii ei licăreau uşor.

— Haru, i se adresă Sachi încet. Te rugăm, spune-ne. Te implor. Mama mea…

Se lăsă o tăcere grea. Haru își ridică privirea. Chipul ei durduliu era lipsit de culoare, iar buzele îi tremurau.

— Dacă-i moartă, încercă Sachi s-o convingă, trebuie să știu. Sunt copilul ei. Trebuie să aduc ofrande și să mă rog pentru sufletul său. Dacă nu se roagă nimeni pentru ea, va fi o stafie hămesită. Trebuie să mă asigur că îi e bine în lumea de apoi.

Figura lui Haru se schimonosi de neliniște. Ea închise ochii. Când îi deschise, părea că privește într-un trecut pe care încercase să-l uite pentru binele său.

— Doamna mea, v-am mai spus, șopti ea.

Dar cărei „doamne" i se adresa ea? Și ce-i mai zisese?

— Mi-ai zis doar că, după ce m-a născut, mama s-a întors la palat, îi aminti Sachi. După aceea, a primit poruncă să se întoarcă acasă...

Își aducea perfect aminte de tot ce-i povestise Haru. Mama ei fusese chemată acasă, pentru că fratele ei, seniorul Mizuno, bolea fără speranță, aflându-se pe patul de moarte. Iată ce-i istorisise Haru. Și totuși... Sachi îl văzuse pe seniorul Mizuno cu ochii ei. N-avea să-i uite în veci chipul vulturesc, ciupit de vărsat, sau mâinile puternice, de samurai. O fi fost el pe patul de moarte cu mulți ani în urmă, însă nu răposase.

— I s-a poruncit să se întoarcă la reședința familiei, începu Haru domol. Ei au zis că... fratele îi era pe moarte. Trebuia să se ducă acasă îndată. Am ajutat-o să-și facă bagajul. N-o mai lăsasem niciodată singură înainte, niciodată, dar ea m-a rugat să rămân în urma ei, să mă întorc la templu și să-i spun lui Daisuke-sama...

— Te-am așteptat, Haru, dar n-ai mai apărut.

Glasul lui era înăsprit de durere.

— Aveam de gând să găsesc o scuză și să mă strecor afară. Dar atunci... atunci a venit un mesaj.

Haru își acoperi fața cu mânecile. Lacrimile i se rostogoleau pe obraji. Le șterse cu dosul palmei. Daisuke se aplecă înainte. Sprâncenele lui stufoase i se împreunaseră pe frunte. Ochii lui o pironeau pe Haru, ca și cum încerca să-i pătrundă în suflet cu privirea. Haru deschise gura, apoi o închise la loc. Își scutură capul, trase aer în piept cutremurată, apoi încă o dată. Sachi întinse brațul și își puse mâna mică și albă peste a ei. Haru strânse din pleoapele închise atât de mult, încât aproape că ochii îi dispărură în obrajii dolofani.

Mormăi ceva. Sachi se trase mai aproape cu un foșnet, încercând să deslușească ce spunea. Taki era chiar în spatele ei. Daisuke era

atât de aproape, încât îi simțea căldura trupului masiv. Îi auzea respirația aspră, îi mirosea sudoarea amestecată cu mireasma unui parfum de pe alte meleaguri.

Haru vorbi din nou, abia şoptit. De această dată, Sachi îi auzi cuvintele:

— Zicea… că trecuse în lumea morților. Căzuse la pat bolnavă şi murise, din senin. Iată ce se spunea în mesaj.

Sachi îşi ținu răsuflarea. O clipă nu pricepu înțelesul cuvintelor. După aceea, îşi dădu seama şi simți un fior rece ca gheața ce o scutură din rărunchi până-n vârful degetelor de la mâini şi de la picioare. Razele soarelui se stinseră şi lumânări scăpărară în neaşteptata adiere. Ea se cutremură.

— Nu mi-ai spus, soră mai mare, îi reproşă ea cu voce spartă.

Daisuke îşi frecă pumnul mare de *tatami*.

— A doua zi? urlă el. Cum putea să moară atât de repede?

Umerii lui Haru căzură brusc, chipul grăsuliu se ofili.

— Poate i-a fost rău, se apără ea, ferindu-se de privirea lui, ca şi cum vorbele i-ar fi fost scoase din gură cu un cleşte, de parcă recita ceva ce-şi spusese de milioane de ori, străduindu-se să se convingă singură de adevăr, ca o vrajă ce putea alunga ghinionul. Era după naştere. Unele dintre noi mor aducând pe lume copii. Este foarte periculos să călătoreşti, după ce-ai avut un copil. Trebuie să rămâi în şezut timp de şapte zile, ca să nu ți se urce sângele la cap. Cred că asta a fost.

Daisuke se uită la ea acuzator.

— Asta-i ce-ți închipui tu, Haru? Asta s-a întâmplat, după părerea ta? Eram împreună. Am văzut-o după ce-a născut copilul. Era bine.

Haru tresări.

— În orice caz, bolborosi ea, familia şi-a cerut scuze față de shogun, pentru că-l lipsea de concubina lui. I-au trimis bani, un sac plin. La urma urmei, era o proprietate de preț. Doamna Honju-in, văzând scrisoarea, ne-a povestit şi nouă. Cred că trebuia s-o luăm ca pe un avertisment, spre a nu mai uita că… a fost o nelegiuire ce-a făcut doamna mea. Pentru a nu mai cădea şi noi în aceeaşi greşeală.

Cuta de pe fruntea lui Daisuke se adânci. Îşi încleştă pumnii mari. Perii negri de pe falange i se ridicară ca nişte țepi.

— În concluzie, s-a prăpădit într-o singură zi. Şi te-ai dus la reşedința familiei, ca să participi la funeralii?

— Nu se spunea nimic de funeralii în scrisoare, doar că murise. Nouă, femeilor, nu ni se dă voie să ieşim din castel pentru treburile

noastre personale. Dar eu am reuşit să mă furişez afară. Nu pentru funeralii. M-am dus la templu. Dar tu plecaseşi. Şi luaseşi... copilul cu tine, pe doamna mea.

— Şi tu chiar crezi că-i moartă?

— Nu ştiu, mărturisi Haru.

Apoi deschise ochii şi se uită țintă la Daisuke.

— Eu, una, n-am crezut niciodată asta. Când femeile comit o fărădelege ca a ei, familiile iau măsuri foarte ciudate. Uneori închid femeia şi nu-i mai dau drumul niciodată pe afară. Alteori o ucid. Dar deseori nu se îndură, aşa că, poate, născocesc o poveste şi o țin ascunsă pe undeva. Poate au dus-o la o mănăstire. Nu am mers la funeralii, nu i-am văzut trupul, n-am luat parte la niciun ritual religios. N-am ținut nici a şaptea şi nici a paisprezecea zi, nici toate celelalte zile rituale, după moartea ei. Din punctul meu de vedere, ea trăieşte.

La lumina lumânărilor, Daisuke arăta bătrân şi obosit. Tras la față, se uita cu ochii goi în *tatami*. Gura i se strâmbase de durere. Luă brocartul în mână şi îşi îngropă fața în el. Când îl lăsă iar, minunata broderie era pătată de lacrimi.

— La urma urmei, amândoi ați fost ca şi morți pentru mine, iar acum tu eşti aici, îl consolă şoptit Haru.

Şezură în tăcere, neîndrăznind să se uite unul în ochii celuilalt, până când jăraticul din mangal se stinse. Taki umplu o pipă şi o îndesă bine. Ridică o pereche de cleşti şi răscoli tăciunii, până când găsi unul încă arzând, apoi aprinse pipa şi i-o dădu lui Daisuke. Degetele lui mari prinseră delicatul gât şi încet, de parcă ar fi fost foarte bătrân, şi-o duse la buze. Taki pregăti o pipă pentru Sachi, Haru şi, în cele din urmă, pentru ea însăşi.

— Privighetoarea a murit, îl anunță Sachi, contemplând jarul care se stingea.

Deodată se simți ca o fetiță. Lacrimi îi țâşniră din ochi.

— Tată, mi-aş fi dorit să te fi întâlnit mai devreme!

„Tată.” Rămase surprinsă cât de uşor îi scăpase acum cuvântul de pe buze şi ce firesc suna în gura ei. Sachi abia îşi putea aduce aminte cum era să ai un tată. De când plecase din sat şi intrase în palatul femeilor, fusese înconjurată numai de femei. Atunci, se trezise că trebuie să ia viața în piept, să ia hotărâri şi să-şi asume responsabilități. Acum ştia că cineva veghea asupra ei.

Înțelegea atâtea lucruri acum: cât de greu trebuie să-i fi fost lui Daisuke, un demnitar din guvernul imperial, să facă până şi această

vizită la ele acasă, să fie văzut intrând în cercul femeilor care nu erau doar apropiate ale înfrântului clan Tokugawa, ci chiar membre ale acestei familii. Cât de primejdios trebuia să fi fost pentru el să-i asigure protecție! A oferi sprijin familiei inamicului era cu siguranță o crimă. Totuşi, îşi risca viața şi poziția în societate de luni de zile, fără ca ea măcar să ştie că el se afla în spatele siguranței lor, fără să ceară recunoştință sau mulțumiri. Acum ştia ce înseamnă să ai un tată. Iată ce făcea un tată pentru copilul său.

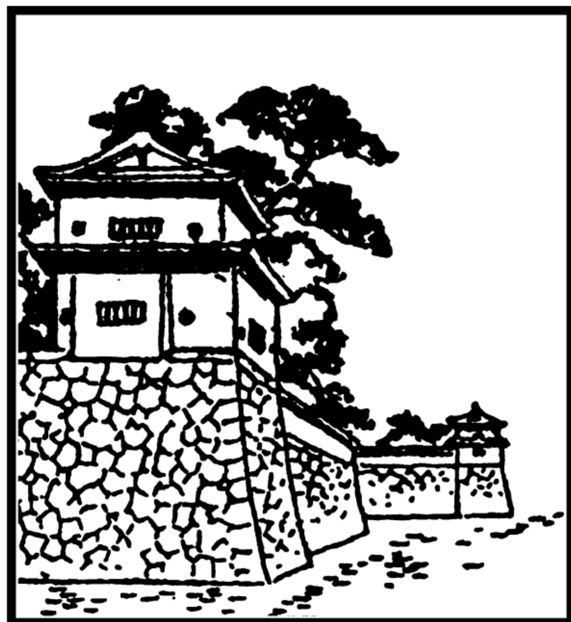
El dădu din cap. Sachi înțelese că lui nu-i scăpaseră nici cuvântul, nici simțirea. Ochii li se întâlniră. Ai lui erau pungiți. Aveau forma migdalelor amare, la fel ca ochii pe care-i vedea când se uita în oglindă. El se aplecă, îi luă mâinile mici şi i le cuibări într-ale sale. Palmele îi erau moi ca mătasea, palmele unui demnitar, nu ale unui dulgher.

— Fiica mea, grăi el, n-aveam nicio intenție ca tu să auzi asemenea grozăvii. Am venit să-ți spun că mă întorc la Osaka. Se spune că Osaka va fi noua capitală.

Ea îngheță. „Capitală pentru ce? fu cât pe ce să întrebe. Capitală a cui? Războiul nu s-a terminat încă.” Dar nu voia să rupă firul care abia se legase între ei. Era prea prețios.

— O să am grijă să fiți protejate şi nu veți duce lipsă de nimic, îi promise el. Nu veți fi vizitate de soldații sudici, nu veți avea nicio problemă cu hoții şi cu tâlharii. Conacul nu va fi rechiziționat şi nimeni nu vă va goni de aici. Sper… Cred că mama ta se mai găseşte încă în viață. Cât de curând voi putea, îndată ce luptele vor înceta şi pacea se va instaura iar în țară, îi voi da de urmă. Îți promit.

Partea a V-a – CAPITALA DE EST

13 – *Venirea împăratului*

I

Ploaia părea să nu se mai oprească. Frunzele atârnau ude pe crengi sau se adunaseră în grămezi jilave pe jos. Niciodată nu mai fusese un an atât de trist şi de cumplit. Oraşul se afunda tot mai adânc în paragină. Până şi malurile şanţului de la castel se surpau şi se prăvăleau în apă. Ori de câte ori le vedea Sachi, erau din ce în ce mai dărăpănate. Nimeni n-ar fi ghicit ce oraş glorios fusese Edo cu numai câteva luni în urmă.

Apoi, într-o bună zi, razele soarelui pătrunseră piezişe prin crăpăturile dintre uşile de lemn. Aerul era tare şi rece. Din curte, zgomotul paşilor călcând apăsat peste pietriş ajunse până la urechile lui Sachi, la adăpostul sumbrului conac. Inima îi sări din piept. O clipă îşi zise că trebuia să fie un sol, unul dintre acele „picioare zburătoare”, aducându-i o scrisoare din nord. Şi-l zugrăvi în minte, zvelt şi filiform, stând în dreptul uşii în uniforma lui neagră, cu pălăria de pai pe cap, gâfâind şi leoarcă de sudoare. Avea să-i facă o plecăciune, să-şi deschidă cutia lăcuită şi să-i pună în mână un sul. Îndată ce-l va desface, va recunoaşte mâna. Aveau să fie ultimele două versuri ale poemului trimis de ea lui Shinzaemon. De pe buze îi scăpă un suspin. Domnea un asemenea haos, încât probabil că nici sistemul curierilor nu mai funcţiona.

Trecuse mult timp de când plecase Tatsuemon, luând cu el epistola ei. Măcar Shinzaemon ştia acum unde o putea găsi. Zilnic încerca să se convingă că va primi o scrisoare, dar fiecare zi ce trecea o dezamăgea. Tatsuemon arătase atât de tânăr şi de brav, când îşi luase la revedere. Obrajii îi erau din nou bucălaţi şi trandafirii, îmbujoraţi de bucuria de a o porni iar la drum.

— Abia aştept să-i văd pe Tora şi pe Shin, îi mărturisise el.

De-abia îi mijea mustaţa, iar în creştet nici măcar nu se răsese încă. Mai purta acel zuluf lung ca de copil. La vârsta de cincisprezece ani, era destul de matur ca să ucidă şi să fie ucis, ca oricare alt

samurai. Cu toate acestea, inima îi fusese grea. Tatsuemon nici nu crescuse bine, n-ajunsese în floarea bărbăţiei.

Acum se întreba cu spaimă ce i s-a întâmplat pe drum. Drumurile mişunau de soldaţi sudici, iar şansele ca el să treacă nevătămat printre ei erau mici. Şi, chiar dacă reuşea să-i găsească pe Shinzaemon şi Toranosuke, erau probabil prinşi în asediul vreunui castel pe undeva. Preţ de o clipă, îi trecu prin minte că Shin putea fi de-acum rănit sau mort, dar alungă îndată acel gând. Gândul la un asemenea lucru ar fi atras nenorocirea asupra lui.

Dar toate acestea nu erau nimic altceva decât vise. Paşii de pe prundiş nu erau ai unui sol. Mesagerii alergau în sandale de pai sau tropăiau în saboţi de lemn. O singură persoană putea călca aşa hotărât, şi aceea era Edwards, cu picioarele lui mari, încălţate în cizme croite din piele de animal. Scândurile podelei din sala de la intrare gemură sub paşii lui.

Sachi crezuse că, după plecarea lui Tatsuemon, n-aveau să-l mai vadă niciodată pe Edwards. Fereastra pe care le-o deschisese către lumea de peste mări avea să se închidă cu zgomot. Însă Edwards continua să le viziteze. Prima oară când îl invitaseră înăuntru, Taki se scandalizase. Era un barbar, nu era chiar un om, aşadar nu făceau nimic necuvenit. În orice caz, îi erau profund îndatorate. Le salvase de pe Colina Ueno şi fusese nemaipomenit de bun cu Tatsuemon. Teoretic, făcea parte din familie. De altfel, mai aveau încă nevoie de el. Lucrând la Legaţia Britanică, era mereu la zi cu ştirile şi le informa despre ultimele evenimente de pe front.

Se grăbi să intre în sala cea mare. Edwards era deja acolo, ghemuindu-se pe *tatami*, cu genunchii ieşindu-i ca acele de păr din cocul unei curtezane. Sachi îi remarcă pieptul mare, acoperit de aspra jachetă de in, felul greoi în care picioarele lui mari se îndoiau sub el. Umplea încăperea. Îşi ridică privirea la intrarea ei. Arăta îngrijorat. Citi pe faţa lui că avea veşti proaste. Străinii erau atât de ciudaţi, îşi spuse ea. Om în toată firea, neştiind să-şi ascundă simţămintele. Tot ce simţea i se citea pe faţă, ca unui copil. Se grăbi să-şi recite urările de bun venit şi complimentele, apoi îşi împreună mâinile în poală. În sală se aşternu tăcerea.

— Aveţi veşti, i se adresă ea în surdină. S-a întâmplat ceva.

Simţi un nod în stomac de frică. În ultima lună, toată lumea care dorea întoarcerea shogunului primise numai veşti proaste. Sudicii măturau totul din calea lor. Mai întâi, se năpustiseră asupra oraşului Nagaoka, care fusese ras de pe faţa pământului. Castelul fusese

dărâmat şi majoritatea apărătorilor lui omorâți. Cinci săptămâni mai târziu, căzuse pierdută Yonezawa. Acum Aizu Wakamatsu se găsea în stare de asediu. Wakamatsu era citadela nordică, capitala rezistenței, cea mai veche şi mai puternică fortăreață a celor din nord. Toți cei care rămăseseră loiali shogunului şi cauzei nordice se retrăseseră acolo, unde se dăduseră lupte aprige în ultima lună. De fiecare dată când Edwards le punea la curent, le dădea de ştire că atacatorii înaintau mai adânc în oraş, luând şanț după şanț. Din ultimele lui relatări, ea înțelesese că zidurile exterioare ale castelului fuseseră cucerite. Avea fortificații puternice, le explicase el, şi urma să mai reziste o vreme.

Wakamatsu era ultima linie de apărare. Dacă era luat, atunci s-ar mai fi putut găsi câteva bande de samurai încăpățânați care aveau să fugă şi mai în nord, reorganizând acolo rezistența, dar, în mare, războiul avea să se termine.

Cuta de pe fruntea lui Edwards se adânci. Perii țepoşi de pe sprâncenele lui, de culoarea paiului, se îmbinară deasupra nasului proeminent. La cât de trupeş era, nasul lui era de fapt subțire, socoti Sachi în gândul ei, şi delicat. Taki aprinse o pipă şi i-o înmână lui. El trase în piept de câteva ori.

— Aizu Wakamatsu a căzut, le anunță el, cu voce răguşită. Îmi pare rău.

Tăcerea se lăsă iar peste sală. Aizu Wakamatsu. Sachi închise ochii. Se aşteptase la tot ce era mai rău, şi totuşi vestea o răscoli. Sperase ca Wakamatsu să răzbească, ca măcar nordul țării să mai rămână în mâinile nordicilor. Pentru Edwards nu erau decât ştiri, care nu însemnau decât sfârşitul luptelor. Dar pentru ea era o problemă personală. Shinzaemon sigur fusese acolo, împreună cu Toranosuke şi Tatsuemon. Ştia că o femeie samurai ar trebui să simtă mândrie la gândul că războinicii clanului ei se luptaseră cu atâta vitejie, jertfindu-şi mai degrabă viața în bătălie decât să se întoarcă înfrânți în sânul familiei. Bănui că Taki trebuia să se fălească pentru că muriseră până la ultimul om. De când se dusese pe colină însă, totul i se părea altfel. Şi-i închipui înghesuiți unii într-alții, în jurul unui foc de tabără, tremurând sub pături subțiri, pe măsură ce zilele deveneau mai reci. Poate că nici nu aveau foc, pături sau de mâncare. În tot acest timp ea sperase şi crezuse din toată inima că nordicii aveau să biruie în război, iar Shinzaemon avea să se întoarcă teafăr. Dar acum toate aceste speranțe îi făceau impresia unor vise deşarte.

— Am veşti de la doctorul Willis!

Sachi ştia că doctorul Willis se dusese în nord la chemarea înaltului comandament al sudicilor, ca să le îngrijească răniţii.

— Zice că bătălia a fost foarte aprigă. Ambele părţi s-au luptat cu multă bravură, dar armata imperială a avut mai mulţi oameni şi armament mai bun.

— Armata imperială! se stropşi Taki, împungând furioasă acul în broderie, ca şi cum ar fi dat o lovitură de moarte.

„Armata imperială” nu era nimic altceva decât un titlu pentru sudici.

— Nordicii nu mai au nicio şansă. N-au decât arme franţuzeşti.

Buza lui Edwards se răsfrânse sardonic, când pomeni de francezi.

— Armata imperială are…

Nu mai avea nevoie s-o spună. Sudicii erau înarmaţi de englezi, de poporul său.

— Prin urmare, doctorul Willis n-a consultat pe niciunul dintre ai noştri, trase Sachi concluzia.

Era o afirmaţie, nu o întrebare. El clătină din cap. Sachi ştia prea bine că nu mai rămânea în viaţă niciun rănit din rândul nordicilor, pentru că sudicii le tăiau capul pe loc. Îi venea foarte greu să mai spere, ştiind asemenea lucruri.

— Trupele voastre au suferit pierderi groaznice, continuă Edwards. Iar morţii vor fi pedepsiţi la fel ca… cei de pe Colina Ueno. Conducerea armatei imperiale a ordonat să nu fie îngropaţi.

Sachi se gândi la toţi acei bărbaţi lăsaţi să moară atât de departe de casă, de văduvele şi de mamele care n-aveau să mai afle niciodată nimic de soarta lor. Unele aveau să aştepte luni de zile, altele, ani, până să accepte că soţul, iubitul sau fiul n-avea să se mai întoarcă niciodată la ele. Dacă Shinzaemon nu se mai întorcea? Trecuse o jumătate de an de când Sachi îl văzuse ultima oară şi nu mai aflase nimic despre el de-atunci. Avea să-şi petreacă tot restul zilelor în doliu, aşteptându-l veşnic? Încercă să-şi imagineze cum ar fi fost viaţa ei fără el. Ar fi fost mai mohorâtă şi mai cenuşie, ar fi decurs însă la fel. Aşa şi trebuia. Cu toate acestea, era greu să-şi închipuie ce-i rezerva viitorul. Toate legăturile care-i ancorau pe oameni în societate, precum cele de familie, de clan, de moşie, n-aveau să mai existe pentru ea. Tatăl ei, Daisuke, nu făcea, de fapt, parte din viaţa ei. El trăia în Osaka. Încercase chiar să se întoarcă iar la ea în sat, ştiind că nici de locul acela nu mai aparţinea. Se aşteptase să-şi petreacă întreaga viaţă la palat, dar acum ajunsese o refugiată,

izolată în căminul altcuiva. Trebuia s-o ia de la capăt.

— Iar aceia care se mai întorc, spuse Edwards brusc, nu vor mai găsi nici slujbe, nici de lucru, nici bani. Vor fi exilați la Suruga, împreună cu shogunul, seniorul Yoshinobu.

Sachi se simți împovărată de tristețe. Războiul se terminase. Erau înfrânți. Nu-i mai rămăsese decât să rabde, să accepte, să se resemneze, să supraviețuiască. Nicio speranță nu mai avea. Cu un efort își ridică fruntea:

— Şi Tatsu? se interesă ea.

— N-am mai auzit nimic, îi răspunse el. Cum să mai trimită el veşti încoace?

— Până şi tu pari trist, constată ea, deşi poporul tău îi sprijină pe sudici.

— Mi-e dragă țara asta, zise el. Nu suport s-o văd sfâşiată de colții unui război civil.

Pe ea o surprinse fervoarea din glasul lui.

— Şi tu mi-eşti dragă, mărturisi el.

Vocea lui răsunătoare coborî deodată spre şoaptă. Ochii săi, mari şi rotunzi, o fulgerară.

— Voi toate, adăugă el grăbit.

Dar era prea târziu. Ea văzuse ce privire îi aruncase el, surprinsese dorința din tonul cu care-i vorbea. Nu mai era doar un barbar, cu pielea şi părul altfel colorate, cu un contur al ochilor deosebit. Era un bărbat. Acest gând o înfioră. Îşi plecă ochii.

— Măcar de-acum va fi pace, spuse el, rupând tăcerea. Oamenii vor mai avea o şansă să-şi refacă viața.

Femeile făcură din cap semn că da, amorțite.

— Mai am şi alte veşti pentru voi. Veşti bune!

Veşti bune. Era de neînchipuit cum mai puteau ele să fie bune.

— Noul guvern va face din Edo capitala sa. Va purta un alt nume. Se va numi Tokio, „Capitala de Est”.

Dar Edo era Edo. Era oraşul de reşedință al shogunului. A i se da un nume nou şi a face din el capitala sudicilor era… Nu numai că l-au ocupat şi l-au distrus, dar îl mai şi transformau în ceva ce nu era, subjugând cu forța oraşul şi locuitorii săi, supunându-i prin brutalitate. Un nume nou avea să jefuiască oraşul de sufletul, de viața lui.

— Cum să aibă țara o nouă capitală? se minună Sachi. Doar Kyoto este capitala.

— Vor fi două capitale, o lămuri Edwards. Kyoto va fi capitala de

vest, reşedinţa împăratului. Edo va fi capitala de est. Administrarea şi afacerile vor avea loc la Edo, ca şi înainte. Toată lumea se va întoarce. Va fi mai populat ca niciodată. Oraşul se va trezi iar la viaţă. Va fi reconstruit, doar că va trebui să vă obişnuiţi să-i ziceţi de-acum Tokio. Este o mare veste pentru Edo. Totul va fi spre bine.

Aşadar şi Daisuke avea să se întoarcă, îşi zise Sachi în gând. Îi mai trimitea scrisori din Osaka uneori, povestindu-i despre traiul lui de acolo, despre vreme, asigurând-o că era sănătos şi ocupat, dar nu-i scria despre război sau despre uriaşele schimbări prin care trecea ţara. Nici nu se aşteptase ca el s-o facă.

— Războiul nu s-a terminat încă, pufni Taki cu dispreţ. Toată lumea de aici îi urăşte pe sudici. Nu vor reuşi niciodată să controleze acest oraş.

— Nu, războiul nu s-a sfârşit încă, dar în curând se va încheia, i-o întoarse Edwards tranşant.

Se mişcă greoi, întinzându-şi un picior uriaş, apoi pe celălalt. Pantalonii lui strânşi pe picior se frecară de *tatami*, iar foşnetul lor răsună.

— Acum nu se mai poate întoarce ceasul înapoi, dar tot răul va fi numai spre bine, fiţi convinse! împăratul se află deasupra nordicilor sau sudicilor. El va reunifica ţara. Nu va mai fi împărţită în diverse provincii de-acum încolo, va fi un singur stat.

— Nu eşti decât un barbar, murmură Taki. Ce ştii tu despre ţara noastră?

Se mai certaseră pe acest subiect de nenumărate ori. Toată lumea ştia că împăratul era doar un băieţandru şi că adulţii care stăteau în spatele lui şi îl manipulau erau toţi din sud. Ei aveau de fapt să domnească, nu împăratul. Taki se încruntă şi se întoarse la brodatul ei. Tocmai termina tivul mânecii unui chimono de iarnă, dintr-o ţesătură şi cu o culoare potrivite unei târgoveţe.

Edwards se aplecă înainte. Ochii lui albaştri sticliră.

— Am câteva ştiri care o să vă intereseze şi pe dumneavoastră, doamnă Takiko. Să vi le spun? Împăratul…

— Ce mai e cu Fiul Cerului? se răţoi Taki.

— …vine la Edo.

— Fiul Cerului? Aici? chiţăi ea.

Edwards reuşise în sfârşit să-i câştige atenţia. Ochii îi scânteiau, obrajii fini i se înroşiseră de bucurie.

— A plecat deja din Kyoto, o anunţă Edwards. Va sosi aici curând, foarte curând. În câteva zile. Am să vă iau cu mine, să vedeţi şi voi

intrarea lui în oraş, dacă vă face plăcere. Va fi o procesiune splendidă, cea mai frumoasă din câte ați văzut vreodată. Are de gând să locuiască...

Femeile şoptiră cuvintele neîncrezătoare:

— În Castelul Edo?

O umbră se lăsă peste sală. Shogunul fusese izgonit împreună cu prințesa, cu Sachi şi cu toate miile lui de doamne. Acum însă, împăratul şi Curtea lui, împreună cu nevasta, concubinele, doamnele, curtenele, personalul de serviciu, gărzile, bucătarii, servitorii, cameristele, ajutoarele de cameriste, slujnicele ajutoarelor de cameriste, urmau să ocupe somptuoasele încăperi poleite cu aur, cu tavanele lor casetate şi lăcuite. Ei aveau să se bucure de jocuri, de muzică, de concursurile poetice în opulentele săli. Ei aveau să se plimbe prin grădinile plăcerii şi să plutească pe lacuri, să admire primăvara florile de cireş şi frunzele de arțar toamna. Ei aveau să ducă viața despre care prințesa, Sachi, Haru, Taki, ba până şi biata Fuyu crezuseră că va fi a lor pentru vecie. Era cea mai cruntă lovitură. Edwards era de părere că se năştea o glorioasă lume nouă, însă nu avea să fie plăcut pentru toată lumea.

Cu toate acestea, nu puteau decât să se plece în fața împăratului. Era greu să ți-l închipui pe Fiul Cerului ca pe un om obişnuit. El era nepotul prințesei, Sachi ştia asta. Era limpede, aşadar, că era şi el om, cel puțin dintr-un punct de vedere. Dar mai era şi un apropiat al zeilor. Numai datorită lui exista țara, anotimpurile îşi urmau cursul şi recoltele de orez ajungeau la vremea secerişului de la an la an. Preoții se ocupau de oamenii simpli, îi țineau sănătoşi, îi apărau de nenorociri şi îi binecuvântau. Fiul Cerului se îngrijea de întregul univers.

— I se va spune Castelul Tokio, continuă Edwards.

Vocea îi slăbi, când îşi dădu seama de efectul pe care-l aveau cuvintele lui asupra femeilor.

— Îl repară şi îl reclădesc.

Taki mai puse tutun în pipa englezului, i-o aprinse şi i-o dădu, apoi le aprinse pe cele ale femeilor.

Îi venea greu lui Sachi să accepte sfârşitul lumii pe care o cunoscuse şi îndrăgise. Uitase că totul era trecător în această lume schimbătoare. Bogăția, fericirea, sănătatea, frumusețea, toate acestea puteau să poposească în viața unui om peste noapte, iar în clipa următoare să-l părăsească. Viața nu era altceva decât bătaia aripilor unei păsări, o scăpărare de moment. Totul se schimbase. Toate

trecuseră. Era o lecție pe care ea trebuia să n-o mai uite niciodată.

Încetişor, o dâră de fum se împrăştie prin sală, parfumată cu aroma dulce a tutunului. Edwards privi chipurile împietrite din jurul său.

— Am auzit că palatele şi conacele astea aveau, grădini frumoase, schimbă el vorba cu blândețe. Ale voastre trebuie să fie neatinse.

— Grădinarii au plecat de mult, şopti Sachi. S-au sălbăticit îngrozitor.

— Nu vreți să mi le arătați? o rugă Edwards. Ne-ar face bine o plimbare.

Cele trei femei îşi ridicară poalele chimonourilor şi se încălțară. Pe afară, frunzele îşi schimbau culoarea, iar grădinile străluceau în nuanțe purpurii, aurii, portocalii şi roşii. Edwards le-o luă înainte, dând la o parte iarba înaltă şi înrourată, ferigile şi ținându-le în lături pentru ca ele să poată trece. Sachi îl urmă, păşind cu grijă în saboții ei înalți, sărind de la o piatră la alta, încercând să nu calce în noroi sau prin mormanele de frunze putrede. Când piciorul îi alunecă pe un petic de muşchi umed, el se repezi s-o prindă cu o singură mână. Era uimitor să aibă alături un bărbat atent. Ştia că bărbații sunt stăpâni, iar femeile, slujitoare. Aşa era făcută lumea. Bărbații mergeau în fața femeilor, care rămâneau trei paşi în urmă. Bărbaților nu le păsa dacă hainele femeilor se udau sau se murdăreau. La început, se simți stânjenită şi ruşinată de faptul că un bărbat se purta cu ea astfel, dar, pe urmă, începu să aprecieze atenția pe care i-o acorda Edwards.

După o vreme, ajunseră la lac. În mijloc se găsea o insulă cu un far de piatră, ascuns pe jumătate de copaci. Un bâtlan, o pată de alb, stătea pe o stâncă. Două țestoase vegheau pe mal. Rațele fugeau de colo-colo. Mai era şi un debarcader cu câteva bărci acostate. O clipă Sachi se crezu înapoi, în palatul femeilor, plutind pe lac într-una dintre bărcile plăcerii, lăcuite în roşu, trecându-şi degetele prin apă, în acordurile muzicii. Dar bărcile acelea pluteau într-o apă de un verde fetid, iar vopseaua le era ştearsă şi se cojea.

Se uită în jurul ei. Taki şi Haru rămăseseră în urmă. Era singură cu acel bărbat, cu barbarul, cu Edwards. Se opri, dându-şi seama în ce situație delicată se aflau. Tocmai se pregătea să strige la femei să se grăbească, când o cuprinse un neastâmpăr nebunesc. Totul se terminase: războiul se terminase, țara era în ruină. Tot ce socotiseră ele ca de la sine înțeles se dovedise amăgire. Nimic nu mai conta, în afară de clipa de față. Nu mai era concubina răposatului shogun. Era

ea însăşi. Iar Shinzaemon… Poate că venise timpul să accepte crudul adevăr. Era aproape sigur că nu mai trăia.

Edwards se oprise şi el. Îşi scoase pălăria înaltă, neagră şi uşor boţită de pe cap. Ţinuta lui şleampătă avea ceva fermecător. Oamenii din ţara lui Sachi, cu ochii lor înguşti, pe jumătate închişi, îşi ascundeau sufletele în ei înşişi. Dar în ochii lui rotunzi puteai să-i citeşti sufletul. Când privirile li se întâlniră, ea văzu că sunt de un albastru scânteietor, la fel ca bolta cerului de vară. Părul lui nu era de culoarea paiului, ci chiar ca un fir subţire de tort, cu totul şi cu totul din aur. În soare părea o aureolă. Nasul lui mare şi bărbia, ochii înfundaţi în orbite, sprâncenele stufoase… Se uită lung la el, încremenită în faţa acestei fiinţe venite de pe altă lume.

El întinse mâna, iar ea tresări când degetele lui îi atinseră palma. O făcu să tremure. Îi strânse degetele. Îşi privi lung mâna mică şi albă, ţinută în mâna lui mare şi palidă.

Înainte să-şi poată retrage mâna, el i-o duse la buze. Ea înţepeni, temându-se că avea s-o muşte. Apoi simţi umezeala şi dulceaţa buzelor lui lipite de degetele ei. Mustaţa lui îi gâdila pielea.

O clipă rămaseră înmărmuriţi, cu buzele lui lipite de mâna ei. Pe urmă, ea şi-o trase îndărăt. Crezu că gestul lui avea să o tulbure şi să o sperie. Dar nu. Era atât de blând. Nu-şi închipuise niciodată că un bărbat se putea purta în acel fel. Era ca o gură de aer proaspăt, ca o adiere ce destrăma pânzele de păianjen, readucând-o la viaţă.

Când îşi duse mâna la *obi*, simţi copca de la Shinzaemon ascunsă acolo. Îşi dădu seama că-l înşelase. El avea nevoie de ea. Era datoria ei să-l aştepte, să fie prezentă la întoarcerea lui.

Îşi plecă ochii în pământ. Picioarele ei goale erau lipite, cu degetele atingându-se, trecute prin chingile de mătase ale saboţilor. Erau picioarele delicate ale unei doamne de la Curte. Dar nu mai erau la fel de albe şi de curate ca porţelanul, ci cafenii, pătate şi stropite de noroi. Era un semn rău. Ramurile copacilor se plecară deasupra capetelor lor, norii brăzdară cerul şi o rafală de stropi reci ca gheaţa îi căzu precum acele de pin prin păr şi pe umeri.

— Eşti atât de frumoasă, grăi Edwards.

Vorbea grăbit, printre dinţi, uitându-se peste umăr să vadă dacă nu apăreau între timp Taki şi Haru.

— Dacă m-ai lăsa… dacă mi-ai primi… Te-aş îndrăgi. Ştiu că sunt un străin, dar te-ai obişnui cu mine. Te voi preţui. Vei fi regina mea. Te voi lua cu mine în ţara mea. Vom vedea lumea braţ la braţ. Eu… te plac. Aş dori să-ţi spun asta pe limba ta, dar nu ştiu. Nu este

afecțiune, aşa cum simte un bărbat pentru părinții lui, sau respect, ceea ce simte un bărbat din țara ta pentru soția lui, ori dorința unui bărbat pentru o curtezană. Este mai mult decât toate acestea la un loc, mult mai mult. Este sentimentul care leagă pe vecie un bărbat de o femeie. Pe limba mea i se spune „rabu”[7]. Iată ce simt eu pentru tine.

Sachi râse ruşinată. Or vorbi astfel bărbații unei curtezane, dar nu era o purtare cuviincioasă față de o femeie onorabilă, ca să nu mai vorbim de una din înalta societate. Preț de o clipă lăsase garda jos, îi îngăduise să-i atingă mâna, iar acum el îi vorbea de parcă urmau să rămână împreună până la sfârşitul zilelor lor. Era ea atât de convinsă că el se găsea în țara ei de atâta vreme încât să ştie că acele treburi n-aveau nimic de-a face cu sentimentele omeneşti?

Cu toate acestea, o făcu să se întrebe lângă cine avea ea să-şi petreacă restul zilelor. Era văduvă, iar văduvele de obicei trăiau la părinți. Nimeni nu se putea căsători în afara clasei sale, dar ea fusese o țărancă, şi pe urmă concubina shogunului. Nu mai ştia din care clasă făcea parte. Un barbar era în afara tuturor regulilor şi convențiilor care guvernau viața normală. Iar ea se obişnuise, între timp, cu Edwards. Abia aştepta vizitele lui.

Îşi ridică sfioasă ochii la el, privirile li se întâlniră din nou şi rămaseră aşa, uitându-se unul la altul. Ea încercă să se încrunte, să arate că nu-i plăcea, dar nu se putu abține să nu surâdă. El deschise gura să-i zică mai multe, dar ea îşi ridică mâna. Se auziră voci în spatele lor. Taki şi Haru tropăiau mărunt pe potecă.

A doua zi se auziră paşi în curte, zgomotul sandalelor de pai. Taki alergă până-n sala de primire. Se întoarse cu un zâmbet atât de luminos, încât părea că soarele răsărise în întunecoasa încăpere, pătrunzând până şi-n cele mai ascunse unghere. Se opri în pragul uşii. Ținea un sul în mâini.

Sachi îl desfăcu. Acolo, scrijelite cu mâna lui de bărbat, se găseau ultimele două versuri ale poemului trimis de ea:

„Akatsuki shirade
Hito o koikeri.”

[„Totuşi m-am dăruit ție
Uitând de apropierea zorilor.”]

---

[7] *Love* (engl.). (n.tr.).

Adăugase doar un singur cuvânt: „*Dounika*... Cumva...”

„Uitând de apropierea zorilor...” Zorile îi sileau pe îndrăgostiți să se despartă, iată ce dorise să spună poetul. Dar „uitarea” i se potrivea atât de bine lui Shinzaemon! Lui nu-i păsa nici de ceea ce se credea despre el, nici de ceea ce se aştepta de la el. Îi ignora pe toți, văzându-şi de drumul lui. Sachi se bucură nespus. Zorile se apropiau, într-adevăr, zorile unei noi ere. Poate că, aşa cum îi tot promitea Daisuke, vor fi vremuri în care oamenii ca ei vor putea rămâne împreună. „Cumva...”

Sachi îi sorbi cuvintele cu nesaț, iar şi iar. Shinzaemon trăia şi se gândea la ea. Răbdarea ei fusese răsplătită. Pe când se gândea la el însă, simți cum o podidesc tristețea şi ruşinea, amintindu-şi de întâlnirea ei cu Edwards. Cu toată sinceritatea lui, nu putea şti ce credea el sau ce simțea cu adevărat, nu putea pătrunde în sufletul lui. Pesemne că glumea, îşi zise în gând. Auzise ea că barbarilor le plăcea să se joace cu inima femeilor. Cu toate acestea, fusese atât de blând, plin de respect. Nimeni n-o mai tratase astfel până atunci. Se întreba dacă să-i destăinuie lui Taki ce se întâmplase între ei, dar acum îşi dădu seama că nu putea.

Ceva mai târziu auzi prin curte scârțâitul cizmelor din piele de animal. Îşi oțeli inima.

— Spune-i că nu mi-e bine, îi porunci ea lui Taki.

Dounika. Cumva. Dar „cumva” putea însemna un timp foarte îndelungat. La început, Sachi tresărea la cel mai mic zgomot din curte şi o trimitea pe Taki să alerge ca să vadă ce era. Dar zilele treceau. Nu se mai ivi niciun alt mesaj, niciun semn de la războinicul cu părul ciufulit şi cu ochi de pisică. Îşi dădu seama că uitase cum arăta Shin. Părul zburlit şi ochii şi-i mai amintea, dar nu era sigură dacă avea să-l mai recunoască. Poate că Shinzaemon avea acum acea privire goală din ochii tânărului Tatsuemon. Îşi irosise luni de zile din viață luptându-se pentru o cauză pierdută. Mai mult ca sigur, era sleit de oboseală, slăbit de nemâncare, hămesit, bătut, murdar şi zdrențăros, probabil dezamăgit şi supărat.

Trecuse atâta amar de vreme! Edwards îi arătase lumea şi alte feluri de a trăi... Edwards. Iată de unde-i veneau toate aceste îndoieli. La fel ca sudicii care cuceriseră Edo, el o schimbase, îi strecurase în suflet neîncrederea.

Îşi închipuise că Edwards avea să fie atât de ruşinat, încât n-avea să mai audă de el vreodată. După câteva refuzuri din partea ei, totul

avea să se termine. În prima zi în care o vizitase, ea îi trimise vorbă că nu se simte bine. A doua zi îi trimise acelaşi mesaj. Însă retrăia apropierea dintre ei, simţind acelaşi fior de încântare care-i gâdilase spinarea când el îşi lipise buzele de mâna ei. Taki se întoarse înăuntru, cu un buchet uriaş de flori şi frunze de toamnă: camelii, crizanteme sălbatice, ramuri strălucind de roşul, portocaliul şi galbenul sclipitor al frunzelor de arţar. Sachi fu încântată. Taki alergă să aducă o vază. Amândouă îngenuncheară să le aranjeze.

În a treia zi, el îi trimise un obiect misterios. Era mic, rotund, făcut din metal. Ea-l întoarse pe o parte şi pe alta, apoi încercă să şi-l pună pe deget. Îi venea ca turnat. Şi-l scoase cu iuţeală. Nu se simţea în largul ei purtându-l.

Nu mai întâlnise vreodată asemenea purtări. Ar fi trebuit să se supere, dar se simţea mai curând flatată. Shinzaemon lipsea de atâta amar de vreme! Dacă se mai întorcea, urma să fie un străin ce se amesteca din nou în viaţa ei. Iar Edwards se afla aproape. Putea să-l primească măcar de dragul lui Taki şi al lui Haru. Şi ele se bucurau de compania lui. Prin urmare, Edwards îşi reluă vizitele.

Între timp, se apropia venirea împăratului în oraş.

— Trebuie să ne îmbrăcăm în haine noi când ne vom duce să-l întâmpinăm, constată Taki, care se găsea într-o stare de accentuată frenezie.

Nu ştiau ce să poarte. Nu mai puteau purta robele doamnelor de la Curtea shogunului. Shogunul şi Curtea lui erau declaraţi duşmani ai statului, iar Sachi se temea că, dacă erau recunoscute, ar fi putut sfârşi în cuştile prizonierilor de război, trimise pe sus la Suruga. Până la urmă, hotărâră să se îmbrace ca nişte târgoveţe înstărite. Când veniră neguţătorii, Haru comandă baloturi de mătase în culori şi modele potrivite târgoveţelor. Ea şi Taki se porniră pe cusut.

Era la fel de limpede că ele nu se puteau duce cu Edwards. Să se arate în public împreună cu un barbar înalt şi cu nasul mare, însoţiţi de gărzile lui de corp, ar fi fost o nebunie. Aveau să se ducă pe cont propriu.

Ajunul procesiunii se apropia cu paşi mari. Le ajunse un mesaj de la Daisuke. Se întorcea la Edo şi avea să le însoţească.

II

A doua zi, dis-de-dimineaţă, Taki o ajută pe Sachi să se

pregătească, îi înnegri dinții, îi rase sprâncenele și îi făcu o pieptănătură încărcată de târgoveață, împletindu-i un coc lucios, prins cu agrafe și piepteni. După aceea, o ajută să-și pună chimonoul. Mătasea nouă era răcoroasă și înviorătoare pe piele. Cel de deasupra, cu căptușeală groasă, era într-un roșu la modă, cu un model de frunze de arțar pe poale. Peste noapte, Taki îl ținuse atârnat deasupra unui bețișor parfumat, iar acum răspândea o elegantă mireasmă de mosc. Taki și Haru erau și ele îmbrăcate în straie minunate.

Daisuke le aștepta în curte. În palida lumină a dimineții, respira demnitate și forță. Era în uniformă de gală, în pantaloni *hakama* plisați, de culoare neagră și cu o haină cu umeri scrobiți ca niște aripi. Se împlinise la trup, observă Sachi, iar burta i se umfla deasupra *obi*-ului. Avea și două săbii la cingătoare. Era un bărbat de vază.

Spusese că voia să fie un tată de care ea să fie mândră și reușise. Sachi îi dădu binețe cu o bucurie tăcută. Simțea, așa cum i se întâmplase ori de câte ori el o privea, că și de data aceasta mai vedea și pe altcineva în ea.

— Fiica mea, o salută el surâzător.

— Tată, îi răspunse ea la salut, cu o plecăciune.

Când plecară de la conac, Sachi băgă de seamă că totul fusese pus la locul lui. Malurile șanțului fuseseră îndiguite, părțile căzute din pod, reconstruite. Drumurile fuseseră plivite de buruieni, măturate și stropite cu apă. În aer se simțea mireasma pământului reavăn, ca după ploaie.

Marile bulevarde ce se întindeau între palatele nobililor nu mai erau nici tăcute, nici pustii. Oamenii mișunau, zorindu-se într-un șir nesfârșit spre castel. Piața din fața castelului se umpluse deja cu oameni îmbrăcați în cele mai bune chimonouri de mătase, păstrate anume pentru sărbători.

Daisuke le conduse prin mulțime până la Poarta Wadakura, prin care avea să treacă împăratul. Sachi îl urma îndeaproape, croindu-și drum printre trupuri slăbănoage și grase, înalte și scunde, de bogătași și de sărmani, trupuri care îi stăteau în cale și trupuri care se dădeau la o parte. Erau bărbați, femei, tineri, bătrâni, copii, părinți purtându-și pruncii în spate. Ochii ei scăpărară prin marea de chipuri. Se întreba dacă nu cumva avea să zărească vreo figură cunoscută, cu ochi oblici de pisică. Câteodată mai vedea pe cineva și credea, pentru o clipă, că era el, dar, când se uita iar, își dădea

seama cu durere că se înşela.

Ajunseră la un cordon de soldați, când Sachi observă o femeie prin mulțime. Chimonourile ei bătătoare la ochi îi dezveleau spatele, ispitind privirile cu o piele albă, ca o gheişă sau prostituată. Toată lumea se uita la locul pe unde urma împăratul să intre în castel, dar ea se uita în altă parte, muşcându-şi buzele. Contempla îndelung, cu o privire neîncrezătoare, castelul, turnurile şi meterezele lui, zidurile lui înalte, văruite în alb. O lacrimă îi brazdă fața fardată.

— Fuyu! o strigă Sachi.

Chipul fetei exprima tot ce simțea şi ea. Se repezi prin trupurile înghesuite unul într-altul şi o apucă de mânecă. Îi simți parfumul ieftin, pe când o trăgea cu blândețe afară din mulțime.

— Vremurile de altădată n-au fost chiar aşa de minunate, o alină Sachi cu dulceață.

Dar imediat îşi dădu seama că minte. Acele porți rămâneau închise şi pentru ea. Acea lume frumoasă, delicată pierise o dată pentru totdeauna, ca un neprețuit porțelan spart.

Daisuke ocupase pentru ele un loc lângă poartă, într-o zonă interioară, rezervată demnitarilor din guvern, unde aveau să fie ferite de înghesuială. Sachi cuprinse cu privirea mulțimea din fața ei. Nu-şi închipuise niciodată că existau atâția oameni pe lume.

— Uită-te la ei, o îndemnă Fuyu, ştergându-şi ochii şi nasul cu mâneca. Mai întâi au fost gata să-şi dea şi viața pentru shogun. Acum se închină la împărat. Apoi o să-l aclame iar pe shogun, când flăcăii noştri s-or întoarce de la Wakamatsu.

Sachi simți un junghi în inimă, iar gura i se uscă dintr-odată. Flăcăii. Shinzaemon avea să se numere cu siguranță printre ei.

— Se întorc? şopti ea.

— Cei rămaşi în viață. Vor veni în marş. O să fie acilea în câteva zilişoare. Ştim noi cine este adevărații eroi. O să le facem o primire nemaipomenită.

Se apropia ora calului, când mii de focuri ardeau de obicei pentru masa de prânz. Dar astăzi era interzis să faci focul. Departe, în zare, se auzeau zgomote slabe. Toată lumea tăcu, încercând să prindă armoniile ce pluteau prin aer. Era muzică, o muzică străveche, de pe altă lume. Sachi se înfioră. Parcă zeii ar fi coborât pe pământ.

Pe deasupra capetelor se iviră stindarde, şerpuind prin mulțime. Unduiau dintr-o parte într-alta, fluturând în adierea vântului. Erau vişiniu-închis, cu un disc de aur, blazonul împăratului, simbolizând o crizantemă. Soarele scăpăra printre vârfuri de lănci, sulițe şi

halebarde, răsfrângând orbitoare săgeți de lumină. Mijind ochii, Sachi desluşi o masă de siluete negre, falnice, mişcându-se într-o procesiune solemnă, cu pălăriile înalte, lăcuite în negru, ale rândurilor de curteni. Coifuri plate, coifuri țuguiate, coifuri de toate formele şi culorile înaintau în grupuri compacte. La distanță, acoperişurile lăcuite ale palanchinelor sclipeau în soare.

Sachi se gândi la procesiunile nobililor pe care le vedea trecând prin sat şi la magnificul alai al prințesei, care o luase şi pe ea şi o adusese la castel. Aceasta era mai somptuoasă. Dar avea şi ceva diferit. În oricare altă procesiune la care mai asistase, întotdeauna se întâlneau străjeri care strigau într-un ritm cadențat: *„Shita ni yio! Shita ni yio!* În genunchi! În genunchi!” Aceste trupe de soldați mărşăluiau în tăcere.

Procesiunea începu să se vadă din mulțime. Din locul său, Sachi îi putea zări pe muzicanți bătând la tobe şi suflând din flaute, cântându-şi melodiile shintoiste. În spatele lor veneau purtătorii de lănci şi de stindarde, marile drapele fluturând deasupra capetelor lor. Urmară soldații, regiment după regiment, îmbrăcați în uniforme străine, ca pentru a reaminti populației că vechea eră, cea a shogunului şi samurailor, trecuse, iar acum începea una nouă. Unii aveau puşti petrecute peste umăr. Alții mărşăluiau cu săbii încinse la brâu. Hamalii cărau în spinare cufere lăcuite, iar servitorii mergeau lângă ei.

Apoi veni rândul nobililor şi al seniorilor. Unii erau ascunşi în palanchine, alții se arătau călare sau pe jos, înveşmântați în robe voluminoase, purtând pălării negre, înalte, aşa cum nu mai văzuse Sachi decât în gravurile de lemn: străvechea uniformă a Curții Imperiale. Erau urmați de curteni şi de străjeri în costume în culori strălucitoare. Erau sute de rândaşi care duceau de dârlogi sute de cai, purtători de umbrele de soare, purtători de pantofi, purtătorii căzii de baie imperiale, nenumărați slujitori de toate soiurile. Întreaga Curte, din câte se părea, destul cât să populeze imensul palat, se pornise la drum, să-l însoțească pe împărat.

Totul era ciudat şi nou: soldații în uniforme străine, curtenii în străvechile lor costume, aşa cum nu se mai văzuse niciodată prin Edo. Până şi chipurile le erau diferite de cele pe care le vedeai îndeobşte pe străzile oraşului, de la căutătura aspră din ochii soldaților sudici până la trăsăturile de o paloare morbidă ale aristocraților cu nasuri lungi, guri mici şi frunți înalte.

Urmă un lung convoi de preoți shintoişti, târându-şi paşii prin

mulțime, foşnind din baghetele lor de hârtie. Împăratul avea să sosească dintr-o clipă în alta. Oamenii, clădirile, copacii, țărâna, aerul, totul trebuia să fie purificat.

Apropiindu-se foarte încet, se ivi un palanchin din aur şi lemn de abanos, mai mare şi mai splendid decât tot ce văzuse Sachi la viața ei. Era împodobit cu draperii grele, prinse în cordoane de mătase roşie, iar acoperişul îi lucea în soare. Era purtat la înălțime de o mulțime de cărăuşi, toți în voluminoase robe de mătase galbenă, cu pălării negre pe cap.

Deasupra se înălța un phoenix de aur, lucrat în filigran. Scânteia şi sclipea, în vreme ce înainta legănându-se. Pe măsură ce litiera cu pasărea phoenix se apropia, o tăcere grea se lăsă peste mulțime. Murmurul şi freamătul, şuierăturile şi şoaptele, foiala oamenilor care se forțau să vadă mai bine încetară cu totul. Nu se mai auzi niciun glăscior de copil, nici măcar un scâncet de bebeluş. Singurele zgomote mai erau făcute de mânecile şi poalele purtătorilor, de clămpănitul saboților lor negri.

Genunchii lui Sachi părură să se îndoaie fără voia ei. Nemaiştiind de nimic, cuprinsă de o venerație copleşitoare, ea se prosternă. Aproape că nici nu mai auzea şoapta robelor purtătorilor, hârşâitul saboților lor sau scârțâitul cordoanelor de mătase care propteau palanchinul. Un parfum se răspândi în aer, o aromă străveche, sfințită, ce amintea nu de crezul auster al unui Buddha, ci de zeii shintoişti, nu de întuneric, ci de lumină, nu de moarte, ci de viață.

În mintea lui Sachi, nu mai era nicio îndoială că ființa dinăuntrul palanchinului era un copil al zeilor, un fiu al zeiței soarelui. Cu phoenixul de aur strălucind deasupra lui şi purtătorii îmbrăcați în galben, ca o coroană de raze în jurul lui, era însuşi astrul zilei coborât pe pământ.

Îndrăzniră să-şi ridice capetele la mult timp după ce palanchinul trecuse. Sachi se uită în jur. Taki şi Haru încă mai rămăseseră cu nasurile în praf, în vreme ce pretutindeni în jur oamenii începuseră să se ridice în picioare, arătând nedumeriți, ca şi cum se întrebau ce-i apucase. Locuitorii din Edo, cu scaun la cap, păreau enervați că se putuseră lăsa atât de uşor seduşi. Ura împotriva rebelilor din sud era încă vie, dar ceva se schimbase. Aşa cum se exprimase Edwards, nu se mai putea da ceasul înapoi.

Palanchinele, seniorii, demnitarii, curtenii, caii, rândaşii, soldații, hamalii şi cuferele, servitorii, femeile, slujnicele şi toți ceilalți dispărură în Castelul Edo. Numai că nu se mai chema „Castelul

Edo”, cetatea de scaun a Înălțimii Sale, shogunul, își aduse aminte Sachi. Era de-acum „Castelul Tokio”, Palatul Imperial, reședința Fiului Cerului.

Într-un târziu, înaltele porți din lemn de cedru începură să se miște. Sachi privi vrăjită, arzând să vadă pentru ultima oară castelul. O copleșise o senzație îngrozitoare de damnare. Privind pe deasupra capetelor din mulțime și a cordoanelor de soldați ce făceau de strajă, își aținti ochii în spațiul care se îngusta, dar tot ce mai putu zări era clădirea corpului de gardă din curte. Masivele blocuri de piatră ale zidului din spate intrau în umbră, pe măsură ce porțile continuau să huruie în același ritm măsurat, până când se închiseră bubuind. Marile ziduri se clătinară. Bufnetul răsună ca un ecou prin toată piața.

Un vânt rece bătu prin mulțime, făcând să fluture poalele chimonourilor. Ridică în aer frunzele căzute și stârni praful. Sachi se înfioră și se înfășură mai bine în jacheta *haori*.

Ochii lui Daisuke străluceau. Porțile nu erau închise și pentru el. Soldații sudici, palizii aristocrați, curtenii în robele lor de mătase galbenă erau de-ai lui. Împărțeau gloria cu el. Triumful împăratului era și al său.

— Nu poa’ să ia castelu’, bombăni Fuyu.

Fardul alb de pe fața ei era pătat și i se scurgea, brăzdat de lacrimi.

— Străzile-s ale noastre. Zi-i cum vrei. Tot Edo e.

Oamenii ieșeau, parcă, dintr-o transă, uitându-se în jurul lor, zâmbindu-și unul altuia cu sfială. Vocile începură să se audă, dar în surdină, ca și cum nimeni nu se încumeta să povestească ce-a văzut. Un copil începu să sporovăiască, oamenii plecau acasă. Cei mai mulți se îndepărtau tropăind mărunt în saboții sau sandalele lor de pai, îndreptându-se spre capătul de răsărit al orașului.

Fuyu își ridică poalele, își înclină zorită capul în semn de rămas-bun și în grabă, de parcă se temea să nu le apuce mila pentru ea dacă stătea mai mult, și o luă spre est, legănându-se în saboții ei înalți. Sachi îi privi spatele dezvelit de chimonoul ei împopoțonat și greoi, urmărind-o cum dispărea în mulțime. Părea mică și tristă, dar demnă. Sachi se recunoștea pe sine în felul în care-și ținea umerii, în mânia aceea, refuzul acela de a renunța la trecut, acea mândrie pe care, poate, o aveau toate femeile de la palat. Poate că aveau s-o poarte-n suflet pentru tot restul zilelor lor.

Daisuke le însoți pe Sachi, Taki și Haru de la piața din fața

castelului până la podul ce ducea la conac. Acolo se opri.

— Eu trebuie să plec, le spuse. Am nişte treburi. Îmi fac o casă aici, în Tokio. Va fi loc pentru toți. Vom avea servitori şi cameriste. Vreau să fiu sigur că veți avea viața pe care o meritați.

Sachi se înclină, simțindu-se deodată cumplit de singură şi de tristă. „Când flăcăii se vor întoarce de la Wakamatsu", avea să se găsească Shinzaemon printre ei? Daisuke însă habar n-avea de existența lui. Era greu să-ți închipui ce loc avea să-şi găsească el în această viață idilică pe care tatăl ei le-o pregătea. Iar Edwards – îşi zise ea în gând – cu atât mai puțin.

Nimeni nu făcea de pază la porțile conacului. Sachi, Taki şi Haru străbătură grădinile în tăcere, îndreptându-se spre masivele porți interioare, croindu-şi drum printre mormanele de frunze îngălbenite.

În celălalt capăt al curții erau doi bărbați, şezând cu picioarele încrucişate într-un loc însorit de pe verandă, dincolo de marea sală de la intrare. Erau în toiul unei conversații. Capetele aproape că li se atingeau. O rază de soare străluci prin fumul ce se înălța şerpuit din pipele lor, răsfrângându-se pe creştetul proaspăt ras şi moțul uns cu ulei al unuia. Celălalt avea capul acoperit cu un păr țepos şi negru, tăiat scurt ca al străinilor.

Bărbatul cu creştetul ras îşi ridică privirea, când se iviră femeile. Sări în picioare şi se grăbi spre ele, plecându-se într-un gest prin care-şi cerea iertare. Era bătrânul care stătea de gardă la porțile exterioare.

— Îmi pare tare rău, murmură el.

Îl arătă cu un gest pe celălalt.

— Avem un musafir. Tocmai s-a întors de la Wakamatsu.

Sachi dădu din cap. Unul dintre flăcăii lor întors de pe front, aducându-le veşti. Bătrânul avusese un motiv destul de bun ca să uite să mai stea de pază. Se întoarse să-i dea bineţe nou-venitului. El cobora de pe verandă, încălțând în linişte o pereche de sandale de pai. Chipul îi era aplecat, dar chiar înainte de a-şi ridica fața ea ştiu. Era Shinzaemon.

14 – Întors din morți

I

Shinzaemon se uită îndelung la Sachi. Ochii lui înguşti ca de pisică o scormoneau parcă. Nu era frumos ca un actor de Kabuki, cum fusese Daisuke. Trăsăturile îi erau prea aprige, prea aspru tăiate, prea puternice. Îi recunoscu aroganța, grația înnăscută, îndrăzneala. Nu conta că luptase de partea celor care pierduseră războiul, purta în suflet aceeaşi demnitate.

Sachi văzu că e bătut de soare şi de vânt. Tenul îi era ars de soare, hainele îi erau rupte şi mototolite. Un început de mustață îi mijea pe buza de sus.

Sufletul ei se năpusti spre el, dar ea nu se urni din loc. Rămase în picioare, dreaptă şi serioasă, cum îi stătea bine unei femei. Ardea să se arunce în brațele lui, dar, fireşte, nu făcu aşa ceva. Îşi plecă privirea şi se înclină. Taki îi făcu o reverență, acoperindu-şi ochii cu mâneca.

— Shin, rupse ea tăcerea. Trebuie să fii ostenit. Bine ai venit acasă. A trecut atâta timp.

Shinzaemon făcu o plecăciune solemnă.

— Este de neiertat, începu el, c-am venit fără să vă anunț din timp.

Vocea îi era joasă. Sachi îi simțea mirosul sărat al sudorii amestecat cu aroma tutunului. Îşi aminti de toate acele dăți în care îi adulmecase mirosul, pe când străbăteau împreună Drumul Interior de Munte, când poposiseră în vârful muntelui, când o strânseseră în brațe pe pod. Cu o plecăciune, ea rosti formulele de bun venit. Aştepta momentul în care puteau rămâne singuri.

Plecăciunile păreau să nu se mai sfârşească. Atunci Taki o apucă pe Haru de mânecă. Încet, sau aşa i se păru lui Sachi, ele se descălțară de o sanda, apoi de cealaltă, urcară treptele şi înaintară spre sala de primire. Făcură altă reverență şi intrară. Ea le urmări, până când dispărură din raza privirii ei.

Soarele apunea, iar cerul era colorat în nuanțe de roşu, argintiu şi auriu.

Sachi aşteptase această clipă de atâta amar de vreme, acum însă se sfia, ca o fetiță. Nu-şi ridică ochii din pământ. Şosetele lui *tabi* erau pline de colb, sandalele, rupte şi uzate. Se vedeau noduri acolo unde înnădise curelele rupte. Poalele chimonoului său erau pline de pete. O privea lung pe sub sprâncenele-i stufoase.

— Ai venit! şopti ea.

— *Dounika*, rosti el. Cumva.

Ultima oară când se întâlniseră, nu crezuseră c-o să se mai vadă vreodată. Ea-şi ridică ochii la el, sfioasă, amintindu-şi de întâlnirea lor. Nici el n-o slăbea din ochi, ca şi cum şi-ar fi reamintit fiecare rotunjime, fiecare trăsătură a chipului ei. Ceva în el se schimbase. Îi zâmbi cu ironie. Tunsoarea îl făcea să arate ca un băiețandru neastâmpărat. Nici când avusese părul strâns la spate într-o coadă de cal nu putuse să-i vadă fața atât de limpede.

— Ce zici? îi ceru Shinzaemon părerea cu o grimasă, ducându-şi mâna la cap.

Încruntarea îi lăsase o cută între ochi. O clipă, ea întrezări privirea pierdută din ochii lui Tatsuemon, ca şi cum s-ar fi uitat la anumite lucruri despre care ei nu-i putea povesti. Dar luptele avuseseră loc cu două săptămâni în urmă. Scăpase cu viață. De atunci, o pornise pe drumul de întoarcere. Poate privirea îi era ațintită spre viitor, nu spre trecut.

— Arăți altfel, îi răspunse ea, dăruindu-i un surâs. Este o deghizare bună. Nu te-ar fi recunoscut nimeni aşa.

— Tu însă mă recunoşti.

— Da, şopti ea.

Dorea să-l atingă, să-i simtă trupul, mâinile puternice. Dar se abținu. Cu cât se lungea aşteptarea mai mult, cu atât tânjea după el mai tare.

El scoase din mânecă un pieptăn. Era din baga, încrustat cu aur, gravat cu un blazon. Pieptănul mamei sale, blazonul familiei ei. Habar n-avusese ce însemna când i-l dăruise. Acum ştia, iar acest fapt o schimbase şi pe ea.

— M-a apărat mai mult decât o armură.

Avea atâtea să-i spună, dar îşi dădu deodată seama, cu bucurie, că aveau tot timpul să stea de vorbă mai târziu. Aveau toată viața înaintea lor.

— Vino să vezi grădinile, îl pofti ea.

Îşi croiră drum de-a lungul cărărilor năpădite de buruieni. Smocuri de iarbă înaltă se unduiau în adierea vântului, care purta funigei învolburându-se prin aer ca o zăpadă. Insectele bâzâiau. Arțarii străluceau în toate culorile toamnei. Ea îl duse la parapet.

Rămaseră acolo, unul lângă altul, uitându-se în jos, în Câmpia Goji-in, pe moşia care odinioară aparținuse nobililor. Se vedeau oameni pretutindeni, lucrând cu sârg. În depărtare, cartierul târgoveților era înțesat de schelării din bambus, ca acele unui arici, iar oamenii mişunau ca furnicile, ridicând ziduri şi acoperişuri. Bocănitul miilor de ciocane răsuna clar.

Colina se înălța, tăcută şi moartă, în mijlocul acestei activități febrile. Păsările zburau în cerc, puncte negre pe cerul care se întuneca, cobind parcă. Stăteau atât de aproape unul de altul, încât ea îi simțea căldura trupului.

— Veneam aici, începu ea, în fiecare zi. Şi mă uitam la colină întrebându-mă dacă nu erai cumva acolo. Am crezut că n-o să te mai văd niciodată.

— Tatsuemon mi-a spus ce-ai făcut…

Preț de o clipă, amintirea acelei zile îngrozitoare o cotropi. Chipurile înfricoşate, rănile căscate şi ochii ficşi, muştele, duhoarea. Fusese atât de înspăimântată c-avea să-l găsească printre cadavre! Iar acum stătea lângă ea, plin de căldură şi de viață. Ochii i se umplură de lacrimi, iar ea şi-i acoperi cu mâneca.

El îi luă mâna şi i-o strânse tare. Ea-i simți bătăturile din palme, întărite acolo unde mâna i se încleştase pe sabie. Îşi ținu răsuflarea. El o luă în brațe. Ea-i simți muşchii tari ai brațelor, inima bătându-i în piept, abdomenul umflându-se şi golindu-se, la fiecare răsuflare. Buzele lui îi atinseră părul. Atingerea nu-i mai era brutală, ca-nainte, ci blândă. El îi acoperi cu sărutări urechile, ceafa, obrazul, ochii. Apoi gura lui i-o găsi pe a ei.

Ea se trase înapoi şi se uită la el, încruntată. Îşi dorea din adâncul sufletului să-şi petreacă tot restul vieții alături de acest bărbat. *Dounika*. Cumva. Nu mai jinduise niciodată atât de tare după ceva de când se ştia. Surâzător, o mângâie pe frunte.

— Ochii tăi, grăi el. Cum să-i uiți? Gura asta. Rotunjimea obrazului. Zâmbetul tău.

El îi trasă o linie plimbându-şi degetul pe obraz, în jurul bărbiei, de-a lungul gâtului. Parcă habar n-avusese până atunci ce înseamnă să trăieşti.

— Tu, şopti el.

Coborâră de pe parapet, iar el o trase în iarbă. Nenumăratele chimonouri de pe ea i se umflară ca o pernă moale sub trup. Erau împresuraţi de ierburi înalte, ce foşneau şi se legănau în vânt. Nările îi erau gâdilate de miresmele tulpinilor uscate, de florile sălbatice învolburându-se în jur. Se lăsă pradă moliciunii, se topi în parfumurile toamnei, în acest loc tainic erau invizibili. Chipul lui se profila negru pe canavaua cerului. Ultimele raze ale soarelui muribund îi aprinseră cârlionţii, făcându-i să strălucească precum un halou. Ea închise ochii, pe când buzele lui îi alunecară pe gât.

II

— Uită-te la tine, Shin! exclamă Sachi. Eşti lihnit! Va trebui să te punem la îngrăşat!

O rază de soare se strecură prin uşile de lemn, străpungând aerul de dimineaţă, făcând să sclipească firele de praf şi luminând aburul ce ieşea din orezul fiert şi din supa *miso*.

Shinzaemon stătea aşezat, liniştit, în vreme ce Haru şi Taki se fâţâiau în jurul lui, umplându-i ceaşca de ceai, bolul de orez, aducând, unul după altul, platourile de peşte fript şi de legume fierte înăbuşit. Camera se umplu de miresme îmbietoare.

Sachi şedea tăcută, jucând rolul amfitrioanei binevoitoare, asigurându-se că totul îi era pe plac. Din când în când, ochii li se întâlneau. Dulceaţa serii trecute încă le mai pâlpâia în suflet. În spatele nepăsării jucate, ardea de bucurie, ca şi cum un foc mare i s-ar fi aprins în inimă. Simţea că sângele mamei îi clocotea în vine. Ca şi mama ei, avea să se bucure de viaţă, indiferent de consecinţe.

Dar în lumina necruţătoare a zilei era mai conştientă ca oricând cât de cumplită era situaţia în care se aflau. Acum avea un tată, un demnitar puternic, de partea sudicilor. Însă nu îi era tată ca Jiroemon. Nu-i putea pretinde supunere oarbă, aşa cum făceau, de obicei, toţi taţii. Dar un tată era un tată, iar ea nu voia s-o rupă cu el. Nu acum, când abia-l regăsise.

Sachi ştia prea bine că nu e liberă să facă ce vrea. Femeile erau proprietatea bărbaţilor, aparţineau familiilor lor. Regăsindu-şi tatăl, descoperise noi legături care o îngrădeau. În beţia produsă de venirea lui Shinzaemon, îşi închipuise că lucrurile puteau sta şi altfel. Acum îşi aducea aminte că era imposibil.

Se uită la Shinzaemon, care-şi curăţa bolul cu o bucăţică de

ridiche murată, curăţându-l apoi cu ceai. Era un soldat, un ronin! Încercă să şi-l imagineze ca pe un membru respectabil al societăţii, îndeplinindu-şi îndatoririle unui fiu adoptat de un demnitar din guvern. Gândul îi smulse un zâmbet. Îi venea încă şi mai greu să şi-l închipuie pe Daisuke binecuvântând unirea ei cu un duşman, un membru al dispreţuitei armate nordice.

Dar şi Daisuke fusese odată tânăr. Şi el fusese furios, impetuos, orbit de patimă. Poate că atunci când va da cu ochii de Shinzaemon se va recunoaşte pe sine în el.

Taki îi luă din faţă tava cu micul dejun. Afară se auzi zgomot de paşi. Sachi îşi ţinu respiraţia. Poate era chiar Daisuke... Atunci îi ajunse la ureche scrâşnetul cizmelor din piele de animal, apropiindu-se din curte. Edwards! Un fior de frică o scutură. Fusese singură cu el şi îl lăsase să-i atingă mâna. Numai el ştia ce se petrecuse între ei doi. Străinii erau atât de deschişi, atât de uşor se citea totul pe chipurile lor. Dacă el rostea un singur cuvânt sau făcea vreo aluzie, Shinzaemon...

Uşile se deschiseră şi se închiseră, paşii veniră spre ei. Sachi auzi vocea chiţăită a lui Taki, anunţându-l pe Edwards că se întorsese Shinzaemon. Cei doi nu se mai văzuseră de când călătoriseră împreună pe Drumul Interior de Munte. Shinzaemon se arătase atunci suspicios. Sachi îi simţise ochii pironiţi asupra ei ori de câte ori i se adresase englezului. Cât despre Edwards, trebuie să-şi fi dat seama că Shinzaemon nu era o simplă gardă de corp, deşi păstrase distanţa.

Îşi aminti cum întorsese ea capul şi se uitase după Shinzaemon şi Edwards, înainte să împingă Poarta Doamnelor Shogunului, ca să intre în incinta palatului. Încă-i mai vedea cu ochii minţii, la celălalt capăt al podului, doi străini înalţi şi vânjosul ronin cu păr stufos. Dar lucrurile se schimbaseră. Edwards îi salvase pe toţi pe colină şi se arătase plin de bunătate faţă de Tatsuemon. Shinzaemon îi era dator vândut.

Acum, când se uita la Edwards, vedea un om, un bărbat. Dar lui Shinzaemon probabil că i se părea o creatură de pe altă lume. În ce-l privea pe englez, poate nici n-avea să-l recunoască pe Shinzaemon cu părul tuns.

Sala păru să se micşoreze când Edwards îi păşi pragul cu călcătura lui apăsată. Când trecu prin raza de soare ce traversa încăperea, părul lui de culoarea paiului străluci ca firul unui tort de aur, iar Sachi îi adulmecă mirosul exotic, înţepător, de carnivor,

înmiresmat cu mirodenii străine, de piei de animale şi de alte arome ciudate. Îi dădea sentimentul unor uşi deschise, de mari spaţii sub cerul liber, de rafale răcoroase de vânt. Când Edwards se afla prin preajma ei, Sachi îşi amintea că mai existau şi alte lumi.

Simţi cum o cuprinde un val de tristeţe, când se gândi că acest fir ce o lega de lumea largă se rupea. Se temea că n-avea să mai poată să-l vadă. Înţelegea acum că, atunci când se bucurase de compania lui, socotise că era o consolare pentru ea. Fusese flatată de grija lui şi o mişcaseră cuvintele lui pătimaşe. Îl crezuse mort pe Shinzaemon, dar acum, că se întorsese, ştia că inima ei era a lui.

Englezul se arătă uimit să-l vadă pe tânărul samurai, dar îşi veni iute în fire şi îi făcu, politicos, o plecăciune. Sachi se uită la cele două capete plecate. Tinerii erau ca soarele şi luna de pe cer, două feţe ale aceleiaşi monede. Unul cu părul auriu, celălalt cu părul negru. Diplomatul iscusit şi soldatul trecut prin ciur şi dârmon. Amândoi făceau parte din lumi despre care femeile nu ştiau nimic. Erau, fără îndoială, nerăbdători să stea de vorbă ca-ntre bărbaţi şi să discute politică. Dar se mai simţea în aer şi o bănuială nemărturisită. Fiecare se întreba ce-l lega pe celălalt de aceste femei. De Sachi.

— Prin urmare Tatsu… se interesă Edwards.

— Îţi mulţumim, răspunse Shinzaemon, pe cel mai politicos ton. Este bine. Am fost împreună. La Wakamatsu.

El rosti numele tare, cu o scânteie în ochi, ca şi cum ar fi vrut să dea de înţeles că ştia de care parte se găsea Edwards. Sachi era cu urechile ciulite. Murea să ştie ce făcuse Shinzaemon, încotro îl purtaseră paşii, tot ce i se întâmplase de când nu-l mai văzuse. Îşi închipuise fapte de vitejie, bărbaţi luptându-se până la ultima suflare, ţinând piept sorţii neîndurătoare. Dar buzele îi erau strânse cu fermitate, iar ea nu îndrăzni să întrebe nimic.

— V-aţi întors împreună? îl întrebă Edwards.

— Tatsuemon a luat-o călare spre nord, îi relată Shinzaemon. Să intre în marina clanului Tokugawa. Poate aţi auzit şi voi: amiralul Enomoto, care se află la comanda celor mai bune vase de luptă ale familiei, se îndreaptă pe mare spre Ezo. El conduce rezistenţa de acolo. După căderea castelului, mulţi s-au dus într-acolo, să se înroleze.

Edwards dădu din cap.

— Războiul n-a fost prielnic pentru nordici, constată el.

— Nu s-a terminat, mormăi Shinzaemon.

— Dar tu te-ai întors, sublinie Edwards.

Îi vorbea politicos, dar cu o notă de triumf în voce, ca şi cum ar fi reperat o spărtură în armura lui Shinzaemon, de parcă nu s-ar fi putut abţine să nu dea în duşman. Iubitul ei nu era un laş, Sachi ştia foarte bine. Trebuie să fi avut un motiv temeinic ca să nu-i fi urmat pe camarazii lui în nord. Ştia că nu era numai pentru a o revedea. Ceva se petrecuse, ceva groaznic.

Umărul lui Shinzaemon tresări abia perceptibil, deşi probabil că Edwards nu observase. Altădată, Shinzaemon ar fi înşfăcat orice armă ar fi găsit la îndemână. Acum făcu un efort uriaş: rămase nemişcat ca o stâncă. Se auzi un glas în sala de intrare. Daisuke se năpusti ca vântul în sală, de parcă s-ar fi aflat la el acasă, fără să mai aştepte să fie anunţat. Arăta fericit, încrezător, chipeş, un bărbat care obţinuse tot ce visase de la viaţă. Mai lipsea doar un singur lucru pentru ca fericirea lui să fie deplină: mama lui Sachi.

Se opri locului când dădu cu ochii de cei doi tineri. Se uită de la unul la altul, cu sprâncenele lui stufoase ridicate. O încruntare trecu ca fulgerul pe faţa lui lată. Sachi alergă în întâmpinarea lui.

— Tată, îl salută cu o plecăciune.

Shinzaemon şi Edwards erau în genunchi. Englezul se prezentă singur.

— Deci dumneavoastră sunteţi de la Legaţia Britanică, conchise Daisuke. Îl cunosc pe Satow-*domo*. A fost foarte mărinimos cu noi. Englezii ne-au sprijinit cauza. Vă rămân îndatorat pentru bunătatea pe care aţi arătat-o familiei mele.

Făcu o plecăciune adâncă. Edwards era un străin şi un oaspete în ţara lor. Cu toate acestea, Daisuke se uita la el cu asprime, de parcă se întreba ce căuta acolo.

— Shinzaemon din Nakamura, domeniu din Kano, rosti Shinzaemon solemn.

Mâinile şi fruntea îi erau lipite de *tatami*. Sachi nu-l mai văzuse niciodată atât de grijuliu. Îi aruncă o privire lui Daisuke. Un barbar era una. Străinii trebuiau trataţi cu respect şi politeţe. Dar Shinzaemon era un ronin. Se vedea pe el de la o poştă. Era un proscris, fără stăpân. Daisuke avea să-l miroasă numaidecât.

— Nakamura din Kano... repetă încet tatăl ei. Seniorul din Kano s-a alăturat împăratului destul de recent, dacă-mi amintesc bine. Au existat unele disensiuni în Kano, nu-i aşa? Nu prea se hotărau oamenii de partea cui să fie.

— Nu prea ştiu multe despre politica din Kano, se grăbi să spună Shinzaemon.

Era limpede că nu voia să discute politică.

— Tatăl meu este samurai de rang mijlociu şi magistrat al oraşului. Am fost trimis la Edo când eram mic. Mi-am petrecut cea mai mare parte din viață aici, în diferite conace ale reşedinței seniorului din Kano.

Sachi se uita când la unul, când la celălalt. Atât Daisuke, cât şi Shinzaemon îşi depăşiseră statutul acordat de societate prin naştere. Tatăl ei îşi începuse viața ca un meşteşugar, dar acum era o personalitate de frunte a noii administrații. Shinzaemon dăduse cu piciorul privilegiilor de samurai, îşi abandonase clanul, ca să-şi urmeze idealurile. Amândoi călcaseră în picioare vechile restricții ierarhice, ca să-şi croiască un drum în viață. Ah, dacă Daisuke ar fi înțeles cât de mult semănau!

— Shinzaemon a avut grijă de noi pe drum, tată, îl lămuri ea. Am călătorit împreună. Este un luptător desăvârşit.

— Ne este ca un frate, adăugă şi Taki.

— În cazul ăsta vă sunt dator, spuse Daisuke.

Se uită la Shinzaemon cu asprime.

— Noi doi trebuie să stăm de vorbă, tinere. Trebuie să ştiu pe ce poziție eşti, dacă eşti cu noi sau împotriva noastră.

Shinzaemon dădu din cap.

— Am pierdut aşa de multe din viața fiicei mele, mărturisi Daisuke. Îmi pare bine să îi cunosc pe cei care au protejat-o.

Sachi scoase un suspin de uşurare. Deocamdată n-avea să fie nicio confruntare. Taki le aprinse pipe cu gâtul lung şi le împărți. Haru alergă să aducă ceaiul. Shinzaemon şi Edwards se retraseră într-un colț al camerei, ca să fumeze în linişte.

— Am ceva important să-ți spun, vorbi în surdină Daisuke, adresându-i-se lui Sachi. Cred că te vei bucura. Îndată ce m-am întors la Edo, m-am dus întins la conacul familiei Mizuno. A fost căminul mamei tale. Am dorit să văd cu ochii mei casa în care a locuit, să respir aerul respirat de ea. Era în paragină. Clanul Mizuno a fost loial familiei Tokugawa. Au fugit cu toții. Trebuie să fi plecat printre primii. Din clipa în care te-am regăsit, visul meu a fost tot timpul să locuim toți acolo. Acum ar fi posibil. Reşedințele şi palatele seniorilor trădători de țară au fost luate sub controlul statului.

Sachi se foi stânjenită. Ştia foarte bine că „trădătorii de țară" erau slujitorii devotați ai shogunului. Dar nu scoase o vorbă. Nu-i era ei dat să-l contrazică.

— Vor servi ca birouri ale administrației sau locuințe ale

demnitarilor din guvern, continuă Daisuke. Eu am cerut reşedinţa familiei Mizuno.

Sachi simţi un fior străbătându-i tot corpul. Ştiuse dintotdeauna că tatăl ei era mânat de ambiţii mari, dar să se gândească să ia reşedinţa unei familii cum era clanul Mizuno!... Chiar dacă erau rude, nu însemna că ea avea vreun drept la proprietatea lor. Înţelegea foarte bine că seniorii fugiseră, că oficialităţile noii administraţii trebuiau să-şi primească partea. Totuşi... I se părea de rău augur. Era convinsă că un asemenea act ar fi atras asupra lor ghinionul.

— Familia Mizuno n-a avut cine ştie ce putere, continuă Daisuke, iar proprietatea nu este nici deosebit de atrăgătoare, nici prea mare. Este potrivită pentru cineva de rangul meu.

Obrajii durdulii ai lui Haru păliră, când el pomeni de familia Mizuno.

— Sunt prea multe fantome ale trecutului pe acolo, şopti ea. Prea multe amintiri. Dar poate că... aşa am ajunge la rădăcina răului din viaţa doamnei mele. Probabil o s-o găsim.

— Este proprietatea seniorului Mizuno, se împotrivi Sachi. Sunt convinsă că nu-i putem lua moşia.

Seniorul Mizuno. Cum îi rosti numele îl şi văzu dinaintea ochilor. Ea stătuse ascunsă în umbra prinţesei. Seniorul Oguri, cu chipul lui afabil de curtean, luase cuvântul, iar Mizuno îşi ridicase ochii. Îi văzu creştetul capului, ochii aprigi arzând în orbite ca doi tăciuni, nasul vulturesc, pielea ciupită de vărsat, gura crudă, cu buzele subţiri. Amintirea lui o făcu să se cutremure. Mai avea şi un tic, îşi aduse ea aminte. Îşi lăsase sabia la poartă, dar braţul încă îi mai tresărea, de parcă încerca s-o scoată din teacă, ca şi cum se aştepta la un atac chiar şi în palatul femeilor.

Daisuke se încruntă, uitându-se la ea cu o privire întrebătoare.

— Ce ştii tu de seniorul Mizuno? o iscodi el. S-a prăpădit, nu-i aşa, Haru? A murit cu mult timp în urmă.

— Ultima oară când am auzit despre el era... pe patul de moarte, şopti Haru.

Vocea i se stinse nesigură.

— N-a murit, îi contrazise Sachi.

Ea şi Taki păstrau secretul de prea multă vreme. Dar acum, că shogunul şi palatul femeilor nu mai existau, nimic nu le mai împiedica să dea totul pe faţă.

— Noi l-am văzut pe seniorul Mizuno în viaţă, nu-i aşa, Taki? A venit la palat, împreună cu seniorul Oguri, ca să ne spună că

Înălţimea Sa se îmbolnăvise.

Un zgomot sparse tăcerea, ciocănitul unei pipe cu gâtul lung, lovită de tabacheră. În colţul camerei cei doi tineri se foiră uşor. Gura lui Haru se căscă. Ea ridică o mână, o lăsă, apoi, să cadă la loc. Scoase un sunet gâtuit, ceva între oftat şi mormăit, iar ovalul feţei sale grăsuţe păru să se ofilească.

— Nu... nu poate fi el. Nu... seniorul Mizuno. Seniorul Tadanaka Mizuno, sunteţi sigure?

— Seniorul Tadanaka Mizuno, repetă Taki. Mi-l amintesc foarte bine.

— Era un om rău, murmură Haru. Un afurisit. Era mai bine dacar fi murit.

Se lăsă o lungă tăcere. Chipul lui Daisuke se încreţi şi se întunecă. Nu mai avea frumuseţea unui actor de Kabuki, ci purta, parcă, masca unui diavol.

— Atunci a fost o minciună! strigă el.

Izbi cu pumnul lui mare în *tatami*.

— Ce-ai păţit, tată? îl întrebă Sachi în şoaptă. Ce-a fost minciună?

Soarele amurgise. Lumânări şi lămpi străluceau în ungherele întunecate ale încăperii, în vreme ce-i cuprindea frigul. Mireasma fumului de tutun plutea în cameră. Dâre de fum se înălţau şi se încolăceau în jurul grinzilor negre din tavan. Shinzaemon şi Edwards încremeniră ca două statui, cu pipele în mâini.

— Ea zicea că nu-i era frică de nimic pe lumea asta, în afară de el, grăi Daisuke, întorcându-se spre Haru. A fost adevărat... ce mi-a zis ea mie? Că a fost opera lui? Că el a silit-o să intre în slujba shogunului?

— Am crezut că a murit, se apără Haru, legănându-se înainte şi înapoi. Îmi amintesc cum se certau. „Eşti femeie”, zicea seniorul Mizuno. Urla la ea. „Cum îndrăzneşti să mă sfidezi? Crezi că poţi trăi fără noi, dar eşti un nimeni fără noi. Trebuie s-o faci. De dragul familiei tale!”

— Tu n-ai vrut să te duci la palat, vorbi Daisuke ca pentru sine.

Se simţea o prezenţă în cameră. Mama lui Sachi. Daisuke se purta de parcă îi auzea glasul.

— Nu asta mi-ai spus tu mie? Era ca şi cum te-ar fi trimis la mănăstire, sau la închisoare. Un loc cu trei mii de femei şi un singur bărbat, cu bătrâne care te urmăreau pas cu pas, aşteptând să calci strâmb. N-aveai voie decât să brodezi şi să-ţi aranjezi părul toată ziua, erau singurele tale plăceri. „Sunt o sălbăticiune. Sunt o pasăre.

Am să-mi iau zborul.”

— Care a fost minciuna, tată? Care a fost minciuna? întrebă Sachi în şoaptă.

— Familia Mizuno avea de toate, povesti Haru.

Vocea îi era sugrumată, ca şi cum cuvintele i-ar fi fost smulse împotriva voinței sale.

— Aveau un castel, primeau un imens stipendiu anual, dar nu erau decât şambelani. Tatăl doamnei mele era şambelanul familiei Kisshu, iar seniorul Tadanaka nu putea să sufere lucrul ăsta. Nu suporta să fie numărul doi. Obişnuia să se învârtă tropăind şi răstindu-se, răzbunându-se pe servitori. Pe urmă, doamna mea, sora lui, s-a făcut mare şi el a văzut o cale de a căpăta ce dorea. A hotărât că ea avea să intre în slujba shogunului, la Castelul Edo. O femeie de rangul ei trebuia să intre în rândurile doamnelor de companie. Dar acolo nu avea sorți de izbândă. Bătrânele erau cele care alegeau şi ele nu țineau cont de frumusețe. Nu intrau în calculele lor decât rangul şi vechimea familiei. Era mult mai uşor să pătrunzi în palat fiind de o condiție mai umilă, aşa că seniorul i-a poruncit sărmanei mele familii să o adopte. Vă puteți închipui cum s-a simțit ea! Dar ce era să facă? Atunci mi-a devenit soră adoptivă, apoi amândouă am fost luate la palat, ca slujnice de rang inferior. Seniorul Mizuno ştia că el trebuia doar s-o introducă pe doamna mea în palat, unde shogunul o putea vedea. Era atât de atrăgătoare, de frumoasă, de strălucitoare! El ştia că shogunul avea să se îndrăgostească pe dată de ea şi avea s-o facă doamna lui din camera de alături. Astfel, prin ea avea să se ridice întreaga familie. Tatăl lor avea să fie înălțat la rang de *daimyo*, iar fratele ei avea să-i moştenească titlul. *Daimyo* peste noapte. Aveau să se strecoare în urma focului aprins de ea în inima shogunului. Şi-au ars însă aripile destul de curând, pentru că socoteala de acasă nu s-a potrivit cu cea din târg. Ea trebuia să-i dea shogunului un moştenitor. Dar primul ei fiu s-a prăpădit, apoi următorul prunc...

— Şi atunci totul a început să nu mai meargă ca pe roate, o întrerupse Daisuke. Ea mi-a mărturisit că Înălțimea Sa încetase să-i mai facă vizite. M-a întâlnit pe mine şi de atunci pântecele a început să-i crească iar.

— Oamenii au băgat de seamă, continuă Haru în şoaptă. Era duşmănită. O mulțime de femei erau geloase pe ea, iar dacă una dintre ele îndrăznea să scoată vreun cuvânt, ar fi fost o catastrofa pentru familia Mizuno. Seniorul ar fi fost nevoit să-şi ia viața, iar familia ar fi rămas fără moştenitori.

— Probabil a aflat cumva de legătura noastră, deduse Daisuke. Poate că a chemat-o înapoi acasă, ca s-o scoată din joc, înainte ca shogunul şi oamenii lui să afle.

— Atunci asta a fost minciuna? şopti Sachi. Că el era pe patul de moarte?

— Ca s-o facă să se întoarcă acasă. Ca să înăbuşe tot scandalul.

— Dar ce-a făcut el atunci? îşi auzi Sachi glasul, mititel şi mâhnit. Ce-a făcut când mama s-a întors acasă la el? Unde-i ea acum?

Daisuke se uită la Sachi:

— Dacă ştie cineva ce s-a ales de mama ta, el este acela. O să-l găsim.

În sală se aşternu liniştea. Măcar să-l fi găsit pe seniorul Mizuno, îşi spuse Sachi în gând. Apoi îşi aduse aminte că-l mai zărise şi a doua oară. În urechi îi răsunau susurul unui râu, murmurul refugiaților disperați să-l treacă, țipetele gâştelor sălbatice, scrâşnetul paşilor hamalilor, scârțâiturile unui bac trăgând la mal.

— Taki şi cu mine l-am mai văzut o dată cu numai câteva luni în urmă, şopti ea. La Takasaki. Aşteptam la rând să trecem râul. El şi seniorul Oguri plecau din Edo. Shin a fost şi el de față.

— Cum te-a mai privit atunci, doamna mea! se auzi glăsciorul lui Taki.

Sachi revăzu în sinea ei chipul smead al seniorului Mizuno. Îi auzi răsuflarea zgomotoasă, i-o simți pe față. Strigase la ea: „Pleacă de-aici! Lasă-mă-n pace!”, de parcă-şi pierduse mințile, de parcă ar fi văzut o stafie. Poate chiar văzuse una, când o privise nu pe ea, ci pe mama ei în ea.

Din celălalt capăt al camerei, Shinzaemon îşi făcu auzit glasul. Se lumină la față şi ochii îi străluciră:

— Aveau cuferele alea, grăi el însuflețindu-se. Era ceva necurat la mijloc. Păreau foarte grele. Iar hamalii nu prea arătau a hamali, nu erau tatuați. Erau… samurai. Samurai care-şi lăsaseră părul să crească. Mi-aduc aminte că m-am întrebat atunci în sinea mea ce puneau la cale.

— Sudicii o s-o ia pe urmele lor, vor dori să pună mâna pe nişte oameni atât de puternici, zise Edwards, cu ochii albaştri scânteind. Nu ştiu nimic despre seniorul Mizuno, dar seniorul Oguri a fost mai mare peste miniştri în guvernul shogunului. Şansele lor de supraviețuire sunt foarte mici. Trebuie să-i găsim cât mai repede. Am să vin cu voi. Aveți nevoie de ajutor de pretutindeni. Pot să vă dau cai şi hamali. Oricum, trebuie să demarez o anchetă, acum, că țara este

deschisă străinilor. N-am mai avut posibilitatea până acum să călătorim liberi. O să fie o aventură pentru mine şi mă pot face util.

Shinzaemon dădu din cap.

— Nu pot să-mi pun la dispoziția voastră decât brațul, grăi el încet, dar este un braț puternic. Am trecut prin Takasaki la întoarcerea mea de la Wakamatsu. Am ocolit cât mai mult, ca să nu dau peste oştile sudicilor. Cunosc drumul ca-n palmă. Şi mai am şi o bănuială unde s-au dus.

Daisuke rămase pe gânduri.

— Trebuie s-o pornim îndată la drum. Mai este puțin şi vine iarna. Va ninge deja în trecătorile înalte. Dacă mai aşteptăm până la primăvară, o să fie prea târziu. Îi datorez asta mamei tale, dar şi ție, draga mea fiică. N-am să-mi aflu odihna până nu voi da de ea.

15 – Căutătorul de comori de pe muntele Akagi

I

După ce plecară bărbații, Sachi scoase brocartul mamei sale. Fusese păstrat în sertarul unui dulap de chimonouri, iar delicata țesătură foşni când îl scoase afară şi, cu blândețe, îl despături. Culorile lui erau acelea ale unor vremuri demult apuse. Şi-l lipi de obraz şi trase adânc în piept subtila-i mireasmă demodată, de mosc, aloe, pelin şi tămâie. Dorea să-şi întipărească acel parfum în minte, să şi-l amintească în clipa în care avea să-l reîntâlnească, ca şi cum şi-ar fi putut recunoaşte mama după miros.

— Pornim în căutarea ta, şopti ea. Vom fi împreună, în sfârşit!

În aceeaşi seară, Taki făcu focul în vatra din sala de mese a conacului şi trase pernele în jurul lui. Ea, Sachi şi Haru se înfăşurară în robe groase. Fumul se învârtoşă prin cameră, făcând să le lăcrimeze ochii. Focul trosnea şi arunca scântei pe podeaua lustruită. Capacul ceainicului de fontă, atârnat deasupra flăcărilor, clămpănea, zgâlțâindu-se şi dansând, în vreme ce ieşeau aburi din el. Era un zgomot liniştitor.

Shinzaemon stătea cu ele, de parcă deja făcea parte din familie. Se sprijinea într-un cot, puțin mai la o parte de ceilalți, cu ochii pe jumătate închişi, cu o pipă în mână. Sachi îi aruncă o privire, la început sfielnică, apoi ochii ei se plimbară mai îndrăzneț pe fața lui. Bărbia pătrată şi gura plină erau reliefate în lumina pâlpâitoare a flăcărilor.

Taki stătea aplecată peste broderia ei, prefăcându-se absorbită, deşi Sachi îşi dădea seama că ardea să pună o sumedenie de întrebări. Taki nu ceruse nicio veste despre Toranosuke. La urma urmei, dacă Toranosuke i-ar fi dat lui Shinzaemon un mesaj pentru ea, acesta i l-ar fi transmis. Probabil luase hotărârea să păstreze o tăcere demnă. Cu toate acestea, în ochii ei mari se citea o privire tristă, jignită, iar fețişoara ei ascuțită era încă mai palidă ca de obicei.

Într-un târziu, Taki întinse o mână subţire şi apucă vătraiul. Scormoni tăciunii aprinşi, apoi luă capacul de pe ceainic. Umplu o ceaşcă de ceai, o aşeză pe o tavă şi i-o întinse lui Shinzaemon.

— Shin! spuse ea mieroasă. N-ai zis tu c-ai auzit ceva despre seniorul Oguri şi seniorul Mizuno? A fost atunci când mai erai în nord?

— Pe drumul de întoarcere, îi răspunse Shinzaemon, care se cufundă iar în tăcere.

— Deci te-a găsit Tatsu, stărui Taki, iar vocea i se stinse încet, ca un ecou.

El izbucni în râs.

— I-a fost lesne, aprecie el. Ştia unde se dau luptele.

— V-aţi întâlnit… la Wakamatsu? se interesă Sachi.

Era şi ea dornică să afle cât mai multe despre seniorul Mizuno. Dar, mai presus de orice, voia să audă cât mai multe despre el, pe unde fusese, ce făcuse, prin ce trecuse în toate aceste luni în care se aflaseră departe unul de altul. Ghici că aceleaşi lucruri doreau să le audă Taki şi Haru.

— Vreţi să vă povestesc de Wakamatsu?

Femeile dădură din cap. El rămase o vreme pe gânduri, uitându-se în foc.

— Eram acolo, la Castelul Corbului Alb, de câteva luni, începu el încetişor, pufăind din pipă. A trebuit să ajungem înainte ca oştile sudicilor să ocupe drumurile. Misiunea noastră era să păzim un dâmb din afara aripii centrale a castelului. Eram eu împreună cu Toranosuke. Tatsu ni s-a alăturat când a ajuns acolo. Puteam vedea oraşul de sus. Când duşmanul a atacat, noi i-am putut vedea mişunând pe străzi, ca un muşuroi de furnici negre. Treizeci de mii, din câte am auzit, împotriva a trei mii, câţi eram noi. O parte dintre bătrânii, femeile şi copiii din oraş se refugiaseră şi ei în castel. Cei din sud au adus tunurile şi au început să tragă în noi, de dimineaţă până seara.

Sachi se închipui alături de el, la datorie, pe metereze. Se uita în jos şi vedea nori de fum ridicându-se din oraş. Străzile erau întunecate, ca noaptea. Ici şi colo, limbile flăcărilor dansau şi sclipea roşul crud al incendiilor. Auzi şuieratul văpăilor, trosnetul acoperişurilor prăbuşindu-se. Nu se auzeau ţipete, nici voci omeneşti, era o tăcere înspăimântătoare.

— Apoi inamicul ne-a străpuns liniile de apărare. Veneau câtă frunză şi iarbă, trecând peste şanţ. Arătau ca nişte gândaci, o invazie

de gândaci. Îi doboram, dar nu mai conteneau să vină. Oricât de mulți cădeau la pământ, se iveau şi mai mulți. Au trecut de al treilea zid de apărare, pe urmă de al doilea. Îi puteam desluşi încă de departe: bărbați îmbrăcați în uniforme negre, cu pantaloni strânşi pe picior, cu coifuri lucioase, țuguiate, alții în cojoace din piei de câine, şi oamenii din Tosa cu perucile lor roşii. De parcă ne puteau speria, făcându-ne să credem că erau urşi.

Pufni pe nas cu dispreț.

— Totul mergea foarte bine când îi ocheam cu puştile. Abia aşteptam să se apropie cât mai mult. Am vrut să cobor eu până la ei, în mijlocul lor. Doream să le văd fețele pocite, să le vărs sângele şi să le zbor capetele. Mă săturasem să aştept. Ştiam că visați să am parte de o moarte glorioasă. Iată ce aşteptați voi de la mine: o moarte demnă de un samurai.

Se uita la toate, dar cuvintele îi erau adresate lui Sachi. Îşi vârî mâna în mânecă, acolo unde era dosit pieptănul ei. Chipul îi era imobil, de parcă ar fi fost sculptat în piatră, dar falca îi era încleştată, iar un muşchi i se zbătea la gât.

— Aşa ar fi trebuit să fie, murmură el. Pe vremuri. Când bărbații se luptau cu săbii, nu cu puşti. Când aveai putința să vezi fața omului pe care-l ucideai sau pe a celui care te omora. Când luptai corp la corp, cel mai bun învingea.

Se încruntă. Femeile şedeau fascinate, aşteptându-l să continue.

— S-a terminat, scuipă el cuvintele. Nu numai că nordul a pierdut şi sudul a câştigat. S-au dus vremurile de altădată, clătină el din cap. Onoare, datorie, calea sabiei – s-a terminat cu ele.

— Dar… ce s-a întâmplat? îl întrebă Sachi în şoaptă.

El vorbea cu atâta patimă, încât i se făcu frică.

— Trecuse o lună de la începutul asediului şi noi rămăseserăm aproape fără mâncare şi muniție. Au tras în noi cu tunurile toată ziua. Le-am ripostat – să-i fi văzut cum cădeau! O mulțime dintre ai noştri căzuseră şi ei. Locul gemea de cadavre. Erau prea mulți ca să poată fi îngropați. Ni se apropia sfârşitul. Toți ştiam ce avea să urmeze. Aveam să strângem vreascuri în incinta citadelei centrale. Aveam să ținem piept inamicului, până când domnia sa avea să-şi ia viața. Pe urmă, cine mai rămânea în viață avea să dea foc castelului, iar rezerva de praf de puşcă avea să sară în aer. Vii sau morți, ne-am fi făcut datoria. Am fi avut parte de o viață sau de o moarte onorabilă.

Taki îşi puse jos broderia. Shinzaemon încă se încrunta la flăcări, ca şi cum ar fi văzut acolo arzând Wakamatsu.

— În noaptea aia, toți câți mai rămăseserăm în picioare am dat o petrecere. Am aprins focuri. Am cântat şi am dansat. Unii dintre bărbați erau dansatori iscusiți ai dansurilor No. Aveam să ieşim de pe scena vieții acoperiți de glorie. Toranosuke a dansat „Atsumori”. Întotdeauna a fost un dansator bun.

Vrăjită iar de cuvintele lui, Sachi văzu fețele lor licărind la lumina roşie a focurilor şi a lampioanelor. Auzi cântecele, văzu pasul măsurat al dansurilor No, lenta fluturare a evantaielor. Fiecare mişcare era perfect calculată, aşa cum le fusese transmisă din negura veacurilor. Războinicii petreceau înainte de ultima lor zi glorioasă.

Aşadar, Toranosuke a dansat, Atsumori”, povestea unui tânăr şi chipeş luptător care-i ucis în bătălie. După aceea, ucigaşul său găseşte un flaut de bambus lângă trupul lui şi îşi dă seama că acesta era tânărul a cărui muzică se auzise din tabăra duşmană cu o noapte în urmă. Era cea mai mişcătoare dintre drame, cea mai impresionantă expresie artistică a gloriei şi elegantei tristeți ce caracterizează moartea unui erou, o dramă perfectă pentru un samurai care urma să se arunce în luptă a doua zi. Sachi şi-l închipui pe Toranosuke, cu chipul la fel de încremenit ca o mască de No, fluturându-şi evantaiul în vreme ce dansa şi intona cu o voce joasă:

Dar în noaptea celei de-a şasea zile din luna a doua
Tatăl meu, Tsunemori, ne adună laolaltă.
„Mâine, ne zise el, vom da ultima noastră bătălie.
Noaptea aceasta este singurul răgaz care ne-a mai rămas.”
Am cântat cântece şi am dansat cu toții împreună.

Ea îi aruncă în treacăt o privire lui Taki. Nu-şi schimbase expresia, dar în ochii ei mari se zărea o lumină blândă. Ea murmura aceleaşi versuri. Dar, chiar când Sachi îşi zugrăvea scena în minte, aceasta şi începu să se şteargă, ca o pictură pe o bucată de aur care începea să-şi piardă strălucirea. Acum, că văzuse sclipirea puştilor şi rândurile de cadavre, auzise bubuitul tunurilor, zărise vapoarele din portul Edo şi auzise de monştrii de fier, scena descrisă de Shinzaemon nu-i suna mai adevărată decât o paradă. Era războinicilor fusese glorioasă, dar – el avea dreptate – trecuse. Un samurai nu-şi mai găsea locul în lumea nouă care abia se năştea.

— Toți aşteptam ordinul de atac în ziua următoare. Ştiam ce ne aştepta: „Nu ne predăm. Luptăm până la moarte”.

Îşi plecă fruntea.

— Dar nu acesta a fost ordinul. A fost... „Ne-am predat. Aruncați armele!”

Prin urmare aşa fusese. S-au predat. Ca nişte milogi, ca nişte muieri. De parcă ar fi vrut să-şi scape pielea şi nu le-a mai păsat de onoare. Chiar dacă războiul era pe sfârşite, chiar dacă nu s-ar fi ales cu nimic, altădată ar fi luptat până la moarte, pentru codul samuraiului, de dragul onoarei. Iată ce apărase întotdeauna nordul. Războinicii aceia erau bărbați care şi-ar fi dat viața pentru patria lor, pentru seniorul căruia îi juraseră credință sau pentru familia lor, fără să mai stea pe gânduri. Lipsiți de onoare, le era greu să mai ştie pentru ce luptau. Taki şi Haru se foiră stânjenite, amuțite de ruşine.

— În tot timpul cât ne-am luptat şi am murit pentru el, seniorul negociase pe la spatele nostru. Trebuia să ne radem în cap toți, întreaga garnizoană.

Shinzaemon făcu o grimasă şi îşi rupse unul dintre perii săi scurți de pe creştet.

— O slugă a ieşit cu un stindard pe care era scris doar: *Ko-fuku.* Predați-vă. Îl urmă seniorul nostru. Se răsese în cap şi se îmbrăcase în robele lui de ceremonie. Omul pentru care camarazii noştri îşi jertfiseră viața. Ăla era omul pentru care ne pregătiserăm să ucidem sau să ne lăsăm omorâți. Nici măcar n-a avut destulă bărbăție ca să-şi ia singur viața. Pe urmă, ni s-a zis că întregul castel avea să fie predat în mâinile duşmanului. Erau atâtea cadavre la pământ, încât călcam peste trupurile căzute în luptă ale camarazilor noştri. Atunci am înțeles că totul fusese în van. Unii şi-au scos săbiile şi şi-au luat viața pe loc. Noi, ceilalți, parcă nu mai ştiam unde ne aflam. Toată lumea îşi arunca armele şi se îngrămădea la poarta principală. Eu, Toranosuke şi Tatsuemon ne-am uitat unii la alții. „Nu pot”, le-am zis. „Nici eu”, mărturisi Toranosuke. Ne-am păstrat săbiile şi am cules de pe jos fiecare puşcă la îndemână. Pe urmă, ne-am furişat afară printr-o poartă din spate. Am reuşit să ne strecurăm printre trupele sudice, deşi ne-am ciocnit de câteva patrule, având parte de vreo încăierare, două. Apoi am ieşit în câmp. Toranosuke şi Tatsu doreau să se îndrepte spre Sendai, ca să ajungă acolo înainte de plecarea flotei lui Tokugawa. Erau hotărâți s-o ia spre nord, să continue lupta de acolo. Dar pentru mine totul se terminase. Nu mai aveam pentru ce să lupt. Am luat-o la pas.

Sachi dorea să se aplece şi să-i pună o mână pe braț, arătându-i că înțelege cât de ruşinat şi de trădat se simte, dar rămase cu ochii

pironiți asupra flăcărilor din vatră. Pentru că el scăpase cu viață, iar ea se bucura. În loc să zacă putrezind pe vreo câmpie din nord, era înapoi la ele. Înapoi la ea. El se uită la ea, la Taki şi la Haru. Zâmbi a râde, ca şi cum s-ar fi scuturat de ceva greu care-i apăsa umerii.

— Am umblat cu capul acoperit, până când părul a început să-mi crească la loc, le povesti, şi m-am dat drept un preot buddhist. Am luat-o pe cărări ocolite şi m-am rătăcit de tot. Pe urmă, într-o noapte am ajuns într-un sat la poalele muntelui Akagi. Era ca un oraş al fantomelor. Oamenii păreau speriați. Nimeni nu voia să stea de vorbă cu mine. Cred c-am recunoscut blazonul pe fațada conacului de la capătul satului, dar nu mi-am dat seama ce era. O jumătate de zi mai târziu am ajuns la râul Tone, acolo unde-l traversasem astă-primăvară. Când te-am auzit vorbind cu tatăl tău azi-dimineață, m-am gândit că ar fi putut fi blazonul lui Oguri. Poate că, atunci când l-am văzut noi, seniorul Oguri fugea din Edo, întorcându-se acasă.

Femeile rămaseră tăcute. Faptul că Shinzaemon văzuse din întâmplare blazonul seniorului Oguri nu le era de mare ajutor.

II

A doua zi în zori, o porniră pe Drumul Interior de Munte, ce şerpuia prin oraş, trecând pe lângă marele zid ce mărginea uriaşa moşie a seniorilor Maeda. Colina Ueno se înălța întunecată şi tăcută în zare.

Daisuke hotărâse că aveau să călătorească la început într-un convoi de palanchine. Sachi se rezemă de perne în cutiuța ei şi se pregăti pentru o lungă călătorie. Pereții de lemn scârțâiau şi pârâiau. Palanchinul se legăna când coteau, iar ea se întindea până la frânghia de susținere, ca să se țină de ea. Era zvârlită încoace şi încolo, pe când purtătorii se opinteau înainte, icnind. Auzea scrâşnetul sandalelor de pai călcând apăsat pământul şi mormăiturile sau înjurăturile pe care le scoteau, când mai aveau de urcat câte un deal.

Se simțea bine iar la drum, după atâtea luni de izolare în conac, în care aşteptase să se termine războiul şi se întrebase dacă avea să mai apuce vreodată sfârşitul lui. Când cutiuța se oprea o clipă din zdruncinături, ea dădea la o parte stinghiile oblonului de bambus. Oraşul se trezea la viață. Casele apăruseră din nou, acolo unde focul le ştersese de pe fața pământului. Magazinele se deschiseseră iar,

străzile erau pline de lume.

Pe la ora calului, când soarele se ridica de-o suliță pe cer, ajunseră la punctul de control de la Itabashi. Ultima oară când mai fusese acolo, era plin de soldați. Acum străjerii le făcură semne cu mâna să treacă, fără să-i mai oprească.

Pe urmă, ieşiră din oraş, hurducându-se printre crânguri de duzi. Frunzele veştede foşneau pe ramuri. Se mai simțea uneori duhoarea excrementelor de animale sau de oameni, răspândite pe ogoare şi prin grădinile de legume, pentru a îngrăşa pământul. Din când în când, îi depăşeau pe cei care mergeau mai încet. Sachi auzea tropotul copitelor sau călcătura grea a boilor încărcați cu orez, mătase, îngrăşământ din peşte, sare sau tutun. Apoi zgomotele şi mirosurile erau lăsate în urmă, pe măsură ce purtătorii grăbeau pasul.

Încercă să nu se gândească la ce o aştepta. Era bucuroasă că Daisuke şi Shinzaemon erau cu ea, la fel ca şi Edwards. Era o uşurare să-i lase pe ei să preia comanda. Începuse o viață nouă. Nu mai era singură.

Pe la mijlocul celei de-a doua zi ajunseră la râul Tone. Purtătorii tropăiră pe prundiş, apoi coborâră palanchinul la pământ, iar ea ieşi din el amorțită, întinzându-şi picioarele. Edwards sărise deja de pe cal şi se afla la uşă, oferindu-i o mână ca s-o ajute să coboare. Ea râse şi i-o dădu la o parte, apoi îşi netezi poalele, bucuroasă să se afle pe pământul tare. Respira cu nesaț aerul de toamnă. Până la ea ajungeau trilurile păsărilor, clipocitul apei izbindu-se de mal. Ultimele frunze pluteau prin aer, norii brăzdau cerul. Doi bâtlani fâlfâiră prin apropiere, iar aripile lor albe scăpărară.

Shinzaemon priponea caii şi îi dăscălea pe hamali, în vreme ce Taki, Haru şi Daisuke ieşeau cu greutate din palanchinele lor. Edwards se oferi să le întindă o mână şi lui Taki şi Haru. Haru fu ultima care ieşi la aer. Obrazul îi era tras şi palid. Sachi îşi aminti iar de cuvintele ei. Era singura care-l cunoştea pe seniorul Mizuno. Arăta mai mult decât stingherită. Se vedea că-i era frică.

Seniorul Oguri şi seniorul Mizuno trecuseră râul pe acolo, luând calea muntelui, ştia Sachi. De atunci se făcuseră nevăzuți, de parcă i-ar fi înghițit pământul. Tremurând, se înfăşură mai bine în chimonouri.

De cealaltă parte a râului, Drumul Interior de Munte şerpuia pe lângă deal. Zărea oamenii ca nişte fulgi în zare, hanuri înşirate pe marginea drumului, apoi cărarea dispărea într-o îngrămădeală de

acoperişuri de stuf. În spatele colinelor, cerul era de culoarea unei vechi robe indigo, spălată în nenumărate rânduri, până când vopseaua-i ieşise cu totul. Lanurile de orez erau săpate ca nişte nişe în malul râului. Snopi zdrențuiți de paie de orez erau adunați în căpițe țuguiate, iar tulpinile lor încâlcite se zbăteau în vânt.

Shinzaemon se încrunta, uitându-se lung peste râu. Săbiile i se ițeau pe la şolduri, iar Sachi observă că mai avea şi un pistol la centură. Se întoarse spre Daisuke.

— Era chiar acolo, începu el. Cred că acolo era satul seniorului Oguri.

Daisuke dădu din cap.

— Am făcut şi eu unele cercetări, mărturisi el. Familia seniorului Oguri este de pe aici pe undeva. Ai dreptate. Dacă-i găsim satul, s-ar putea să dăm de el. Şi poate că ne va spune ceva despre seniorul Mizuno.

— Asta a fost cu şase luni în urmă, şopti Taki. S-ar putea să ne înşelăm. Iar seniorul Oguri şi seniorul Mizuno erau de partea celor care au pierdut. S-ar putea să se ascundă.

— Este singurul indiciu pe care-l avem, insistă Daisuke ferm.

Se întoarse către Shinzaemon.

— Vă mai puteți aminti cum se ajunge în sat?

— Nu era pe Drumul Interior de Munte. Trebuie să o luăm pe poteca aia, prin pădure, îl lămuri el, arătându-i cu degetul.

Râul curgea leneş, la fel de cenuşiu ca şi cerul. Un bac şubred plutea încet, în zigzag, apropiindu-se de ei. Se îmbarcară, lăsându-şi palanchinele în şoproane, iar caii, în grajdurile satului din apropiere, până la întoarcerea lor. Bătrânul podar, cu o haină înfăşurată strâns pe trup, se lăsă atât de greu pe parul său, încât fu cât pe ce să cadă în apă, când bacul se îndepărta scârțâind de mal.

Odată ajunşi pe celălalt țărm, urcară prin umbroşii codri de pini întunecați şi de cedri falnici. Acele de pin le trosneau sub tălpi, iar razele palide ale soarelui se strecurau printre frunze, împestrițându-le cărarea.

Edwards le-o luase înainte, mergând alături de Daisuke, vorbind cu voce tare şi fluturându-şi mâinile uriaşe. Păreau să discute structura noii administrații şi cum aveau să-i câştige de partea lor pe oamenii din Edo. La urma urmei, Edwards era un diplomat şi un reprezentant al țării care le dăduse arme rebelilor, iar Daisuke, un demnitar din noul guvern format de aceiaşi rebeli. Fără îndoială că aveau multe să-şi spună. Cu toate acestea, lui Sachi i se făcu frică.

Se întrebă dacă adevăratul scop al lui Edwards nu era cumva să-i facă o impresie bună tatălui ei. Poate că dorea să-i ceară mâna. Ar fi fost cu neputință ca tatăl ei să accepte un străin drept fiu adoptiv. Totuşi, era un om atât de modern, încât poate chiar dorea să facă o alianță cu englezii.

Îl privi printre gene pe uriaşul acesta care tropăia în fața ei în cizmele lui din piele de animal, biciuind buruienile şi ierburile înalte cu cravaşa. Cum de-a putut ea să-i încurajeze avansurile, fie şi pentru o clipă? Era atât de străin! Felul în care le trata pe femei era extraordinar. Se purta nu ca un bărbat, ci ca o slugă, ajutându-le de parc-ar fi fost bolnave. Nu numai pe ea o trata în felul acela, ci şi pe Taki şi pe Haru.

La urma urmei, el îi spusese în acea zi în care îi luase mâna în grădină, că nu avea să renunțe uşor la ea. Probabil nici nu-şi dădea seama că era ceva între ea şi Shinzaemon. Aşa cum ea înțelegea greu obiceiurile lui străine, fără îndoială că şi lui îi era greu s-o priceapă.

Când ajunseră în vârful dâmbului, respirau greu. Se opriră pentru o vreme ca să mai răsufle. Sachi privi îndelung colinele acoperite de arbori. Munții se înălțau deasupra lor, palizi ca stafiile, sălbatici şi stâncoşi.

Shinzaemon era în urma ei, atât de aproape, încât îi simțea căldura trupului şi îi auzea răsuflarea. Sachi aruncă o privire în jur. Daisuke şi Edwards se țineau ceva mai departe. Shinzaemon arătă cu degetul un pisc din apropiere. Mâneca de la chimono îi alunecă, iar ea-şi plimbă ochii peste muşchii tari ai brațului lui. Pielea îi era netedă ca mătasea, de culoarea bronzului. Îşi închipui că întinde mâna cu sfială şi îşi trece degetele pe ea.

— Muntele Akagi, o informă el. Satul seniorului Oguri se află undeva la poalele dealului de acolo. Iar cărarea aceea din vârf de munte duce la Wakamatsu.

Sachi îşi făcu mâna streaşină la ochi. Abia putu desluşi o creastă neagră printre coamele ce scânteiau în depărtare.

Urmară drumul, intrând iar prin pădure. Shinzaemon rămase în urmă, lângă ea, în vreme ce Daisuke păşea înainte cu Haru. Sachi îi zări depărtându-se pe potecă. Un bărbat înalt, cu umeri lați, cu o pălărie de pai atârnată la spate, cu chimonoul ridicat, dezgolind pulpe vânjoase, şi o femeie bondoacă, cu părul strâns într-o eşarfa, tropăind mărunt pe lângă el, ținând o pipă cu gâtul lung, din care mai pufăia uneori. Mergeau unul lângă altul, cu frunțile plecate, discutând cu aprindere. Sachi îi privea cu uimire: nici măcar un

țăran sau un târgoveț n-ar fi mers alături de o femeie. Păreau să fi uitat de toate regulile, de parcă nu mai era timp să se gândească la ce se cuvenea şi ce nu.

Se întrebă despre ce discută, dacă Haru încerca să-l convingă pe Daisuke că Shinzaemon este un tânăr potrivit să fie adoptat ca fiu, în ciuda faptului că luptase la Wakamatsu. Sau poate era altceva. La urma urmei, se apropiau de clipa regăsirii unei femei pe care amândoi o iubeau. Daisuke era măcinat pesemne de incertitudine, speranță şi frică, aşa cum fusese şi Sachi când aşteptase cu dor întoarcerea lui Shinzaemon. Sau, poate, cu trecerea anilor, sentimentele lui se mai tociseră, până când nu mai rămăsese decât încrâncenarea de a găsi un răspuns. Probabil că singura certitudine în viață era cea a incertitudinii, îşi zise ea în gând. Era important să nu uite niciodată de învățătura lui Buddha, şi anume că viața înseamnă suferință.

Auzi foşnetul frunzelor căzute în spatele lor. Taki şi Edwards veneau după ei. Fără îndoială că Taki rămăsese cu câțiva paşi în urma englezului. Auzi din spate vocea răsunătoare şi râsul ascuțit al prietenei sale. O cuprinse un sentiment de uşurare să ştie că ea râdea din nou. De atâta amar de vreme nu mai fusese fericită!

Era ceva cu totul extraordinar să meargă iar alături de Shinzaemon. Fuseseră despărțiți atâta timp, încât nu-şi mai dorea decât să fie cu el, deşi ştia foarte bine că el trebuia să-l impresioneze pe Daisuke.

Îşi plecă ochii, plimbându-şi privirea peste pietrele potecii, mormanele de frunze putrezind şi rădăcinile arborilor falnici. Printre copaci panta dealului se îndulcea, acoperită de ferigi şi de iarbă. Din când în când mai întrezărea colinele rotunde în depărtare. Iată-i şi picioarele mici în sandalele de pai, grăbite să înainteze, cu degetele întoarse înăuntru. Şi iată-le şi pe ale lui Shinzaemon, lângă ale ei, călcând cu paşi mari. Tânărul lovea frunzele cu sandalele.

— Wakamatsu, mormăi el. Credeam că n-am să mai pun mâna pe arme după asta. Dar, dacă trebuie, sunt gata.

Se uită la el şi îi dărui un zâmbet. Merseră în tăcere. El se încrunta, îngândurat. După o vreme, îl ajunseră din urmă pe Daisuke.

— E ceva putred la mijloc, începu Shinzaemon. Cuferele alea pe care le aveau seniorul Oguri şi seniorul Mizuno. Le trebuiau patru oameni ca să care câte unul, şi chiar şi aceia se opinteau. Credeți că era aur înăuntru? Şi hamalii nu arătau a hamali. Arătau a prizonieri,

samurai care fuseseră închişi atâta timp, încât le crescuse părul pe creştet. Da. Sigur erau.

Aur. Se mai vorbise despre aur, îşi aminti Sachi. Se văzu pe sine înapoi în Edo, în capătul de răsărit al oraşului, într-o dugheană insalubră de cămătar. Era cămătarul cu fața lui ascuțită, ca de şoarece, cu zâmbetul lui mieros, stăpânul şi protectorul lui Fuyu. Se uita la ele cu ochi mici, refuzându-le moneda de aur pe care i-o întinseseră, arătându-le stema de pe ea: blazonul cu frunze de nalbă al clanului Tokugawa. „Se pare că aurul shogunului o făcut picere", le zisese el, zâmbind cu gura până la urechi.

— În lăzile alea… grăi ea încet. Să fi fost… aurul lui Tokugawa?

Daisuke se opri deodată şi-şi izbi palma cu pumnul său mare.

— Sigur! strigă el atât de tare, încât o pasăre fâlfâi printre copaci. Milioanele lui Tokugawa. Am crezut că atunci când vom lua castelul o să le găsim. Truda a cincisprezece generații, de când clanul Tokugawa a venit la putere. De-atunci ne tot chinuim, străduindu-ne să instaurăm un guvern şi să conducem țara cu o vistierie goală. Bineînțeles! Seniorul Oguri era mai-marele trezoreriei. Probabil că a început să scoată comoara din Edo în clipa în care a devenit clar că shogunul era la ananghie. Poate că pune la cale vreo rebeliune!

— Aur? se amestecă şi Edwards, cu un licăr în ochii lui albaştri. Comoara familiei Tokugawa? Am auzit nişte zvonuri pe la legație. Mă rog, dacă locul ăsta unde mergem este chiar satul seniorului Oguri, atunci s-ar putea s-aveți dreptate. Ar fi ceva să găsim aurul ăla, cu seniorul Mizuno cu tot.

Se încruntă dus pe gânduri, lovind țărâna cu cizmele lui lucioase, îşi ridică privirea şi întâlni ochii lui Sachi ațintiți asupra lui. Schiță un zâmbet trist. Apoi se uită în altă parte, de parcă şi-ar fi dat seama că o cortină coborâse între ei.

— Ştiți că este o nelegiuire să furi fondurile statului, le atrase atenția Daisuke îndârjit. Dacă-i găsim şi aurul este la ei, mă voi asigura că unde le stau picioarele le vor sta şi capetele, după ce-mi vor răspunde la întrebări. Sunt nişte trădători, asta sunt!

Sachi îl simți pe Shinzaemon încordându-se.

— Rebeliune, trădare, bodogăni el.

Chipul îi era împietrit, iar Sachi observă că făcea un efort uriaş să păstreze tăcerea. Ghici la ce se gândea el. Dacă seniorul Oguri şi seniorul Mizuno organizau vreo rezistență, Shinzaemon trebuia să se hotărască de care parte era, dacă mai ținea cu Daisuke sau nu. Oricât de adâncă ar fi fost dezamăgirea lui, Sachi se îndoia că era

pregătit să-şi trădeze principiile.

III

Ajunseră în sat spre seară. Era pitit la poalele munților. O pădure de cedri se întindea în spatele lui, aruncând umbre peste pereții de lemn şi acoperişurile din stuf ale hanurilor. Negura munților plutea prin văgăuni.

Pentru un loc atât de izolat, era înțesat de lume. Bărbați cu ochi alunecoşi, fețe late şi păr soios, strâns în coc, dădeau târcoale, în vreme ce slujnice smochinite, cu şorțuri legate peste chimonourile indigo, de lucru, forfoteau pe străzi, apucându-i şi trăgându-i după ele în hanurile lor.

Afară, pe stradă, unii bărbați începuseră deja să bea, iar aerul era îmbibat de aburii tăriei. Lui Sachi îi ajunseră la urechi crâmpeie de discuții.

— Am să mă fac negutător, asta o să fac.

— Eu nu. Am să cobor la Yoshiwara, unde nu mai poți deosebi noaptea de zi. Cele mai frumoase femei din toate cele două sute şaizeci de provincii!

— Îmi voi cumpăra câteva metrese.

— Voi juca zaruri. Nimic n-are să mă oprească.

Se întrebă despre ce vorbesc. Daisuke căută cel mai bun han de prin partea locului. Era o clădire mare, din lemn, cu grinzi masive, înnegrite de fum în sala de primire, ce-i reamintiră lui Sachi de hanul în care crescuse. Ea deschise uşile. Afară se vedea un petic de grădină cu un iaz în care înotau crabi şi câteva stânci acoperite cu muşchi verde strălucitor.

După ce se îmbăiară, o slujnică bătrână şi adusă de spate intră şontâcăind ca să le servească cina în cameră. Era îmbrăcată într-un chimono dintr-un bumbac tors în casă, grosolan, cu părul prins la spate cu un şnur din cânepă. Ea îi privi bănuitoare cu ochii ei mici, înfundați în orbite. Sachi îşi dădu seama cât de ciudat era grupul lor: trei femei cu înfățişare de aristocrate, doi bărbați cu o tunsoare excentrică şi un barbar uriaş cu părul roşu, toți vorbind ca la oraş. Femeia îşi ridică ochii pe jumătate închişi la Edwards, apoi scoase o exclamație de enervare şi îi întoarse spatele, de parcă prezența unui străin era ceva de neconceput.

— Veniți din Edo, nu? îi întrebă ea.

Nu mai avea aproape niciun dinte în gură, aşa că de-abia îi desluşiră vorbele.

— Altădată nu vedeam nici picior de om de seamă. Nu-mi închipui ce cătați p-aci. Nu prin locurile ăstea uitate de zei. Nici izvoare, nici templu faimos!

— Eu mă întorc din Wakamatsu, o lămuri Shinzaemon în linişte. Prietenii mei au venit să mă întâmpine.

— Wakamatsu, hă?

O lungă mormăială în care se citeau admirația şi aprecierea se ridică din gâtlejul femeii, iar trăsăturile i se îmblânziră. O clipă, pe chipul său se întrezări tânăra de odinioară.

— Foarte bine, croncăni ea. Foarte bine. V-ați luptai pe cinste, băieți! Ați ținut piept. Ați făcut tot ce-ați putut.

Se ridică cu greutate în picioare, ieşi din cameră şchiopătând şi se întoarse cu o tavă încărcată de vase micuțe. Se aşeză cu picioarele încrucişate sub ea şi o puse în fața lui Daisuke.

— Şi noi am avut necazurile noastre. Domnia sa…

Ea-şi clătină capul şi trase aer în piept printre cei câțiva dinți rămaşi în gură cu un şuierat.

— Vreți să ziceți… îşi ținu Sachi respirația.

— Da, da, seniorul Oguri, se rățoi nerăbdătoare bătrânica. Trebuie să fi auzit de el. Om important, domnia sa, acolo prin oraş. Nu l-am mai văzut pe domnia sa de un car de ani. Vă dați seama, era un om cinstit. Dacă aveam vreo plângere, el ne asculta. Bunicul meu i-a fost slugă, iar eu i-am fost doică, pe când nu era decât un copilaş. După aia, l-au trimis la reşedința lor din Edo, ca să facă din el un războinic. Nu l-am mai văzut niciodată de atunci. Dar toți am auzit ce om important devenise. Toți eram mândri de el.

— Deci domnia sa…

Îşi legănă capul dintr-o parte în alta.

— N-o să mă credeți ce-a pățit, pufni ea. Când a fost asta? Înainte de vremea semănării orezului. Mult înainte. Să fi fost înainte de sărbătoarea florilor, doar că n-am ținut sărbătoarea florilor anul ăsta. Nu puteam, după tot ce s-a întâmplat!

Ea ieşi şontâcăind şi se întoarse cu altă tavă, pe care o puse în fața lui Edwards. În cameră se lăsă tăcerea. Sachi se uită prin jur. Toată lumea era cu ochii în pământ. Ca şi ea, nimeni nu îndrăznea să rupă vraja întrebând-o unde se afla acum seniorul Oguri. Bătrâna ieşi pentru a treia oară şi se întoarse cu o tavă de mâncare. Când o puse dinaintea lui Shinzaemon îi zâmbi.

— Carne de urs, croncăni ea. V-am mai pus câteva bucăți în plus. Pentru Wakamatsu.

Chipul ei bătrân se încreți ca o nucă.

— Au trecut şi soldați sudici pe la noi, bodogăni ea. Chiar aici în sat. Nişte răi. Cu picioare crăcănate. Cu straie ciudate. Nu pricepeau o vorbă din ce zâceau. S-au dus drept la domnia sa. Nici măcar n-am ştiut că se întorsese. Se răspândesc şi scotocesc prin fiecare casă. Chiar şi aici. Uitați-vă. Vedeți ce-au făcut?

Grilajul de bambus din tavan era ferfeniță. Trebuie să fi fost străpuns cu baionetele de o mie de ori, de parcă soldații fuseseră convinşi că prada lor era sus, pitită printre grinzi.

— „Nu-i aici, le-am zis. Nu vine niciodată. E-n Edo.” „Ba aici e”, ne-au răspuns. Atât am putut înțelege şi eu. Înainte de vremea semănăturilor, atunci a fost.

Se opri şi-şi şterse ochii urduroşi cu mâneca.

— S-a dovedit că aveau dreptate. Se pare că domnia sa şi stăpânul cel tânăr erau aici. Doar n-aveau să fugă, mândri cum erau! Erau în casa mare, aşteptând. Ştiau ce-i paşte, bănuiesc. Soldații i-au arestat pă ei şi pă slujitori. Apoi i-au dus până la malul râului. Le-au tăiat capetele chiar acolo.

Sachi îşi înăbuşi un geamăt. Chipul distins de curtean al seniorului Oguri îi fulgeră prin fața ochilor. Ea-i revăzu în minte mâinile albe de cărturar, mâinile unui om care nu ținuse niciodată ceva mai greu decât o pensulă de scris.

Bătrâna îşi ştergea lacrimile de pe obrajii zbârciți.

— I-au pironit capul pe o scândură, continuă ea cu un tremur în glas. L-au purtat prin sat. Noi ținem de domnia sa, ei ştiu de a cui parte suntem noi. Am văzut cu ochii mei. Prima oară l-am văzut la față pe când nu era decât un prunc. Ce chip nobil! L-au bătut în cuie pe poarta închisorii cu o tăbliță, pe care scria: *„trădător al împăratului”*. N-a fost niciun trădător. Noi suntem slugile lui şi suntem mândri de asta. Mândri.

Tresări de parcă auzise dintr-odată ce spunea şi aruncă o privire speriată prin jur. Se grăbi să iasă din cameră. Dădu zor, intrând şi ieşind să ia tăvile cu ea, fără să mai scoată niciun cuvânt.

Nemafiindu-i foame, Sachi ciuguli din ciupercile sălbatice şi din supa cu păstăi de fasole, încercând să priceapă ce le povestise femeia.

Edwards fu cel care rupse tăcerea:

— Atunci ce s-a întâmplat cu seniorul Mizuno? dori el să ştie,

dezmorţindu-şi picioarele.

— Mă rog, îi răspunse Daisuke domol, ştim că l-a însoţit pe seniorul Oguri pe bac. Dacă ce-au cărat cu ei a fost aurul lui Tokugawa, atunci el trebuie să ştie ceva.

— Probabil că ştie şi unde e, conchise englezul.

Sachi observă aceeaşi sticlire în ochii lui, aceeaşi scânteie de interes pe care o remarcase prima oară când se pomenise de aur.

— De fapt, dacă seniorul Oguri a răposat, Mizuno este singurul care mai ştie de comoară. Dacă ăla era aurul lui Tokugawa, hamalii pe care i-aţi văzut sunt morţi şi ei. Trebuie să fi fost ucişi în clipa în care au adus aurul în ascunzătoare.

Dacă. Atâţia „dacă”! Totuşi, era curioasă.

— Mai mult ca sigur că seniorul Oguri şi seniorul Mizuno s-au despărţit îndată ce au scăpat de aur, deduse Shinzaemon, cu ochii strălucind. Trebuie să-l fi ascuns undeva, apoi a luat-o fiecare pe drumul lui. Seniorul Oguri trebuie să fi ştiut că viaţa îi era în primejdie. La fel şi seniorul Mizuno. S-au gândit că măcar unul din ei trebuia să scape cu viaţă, altfel ar fi pierdut aurul pentru totdeauna.

— Ce te face să crezi c-au dorit să şi-l împartă? îl iscodi Edwards. Poate că fiecare îl voia numai pentru sine. Poate că seniorul Mizuno l-a trădat pe seniorul Oguri şi le-a destăinuit soldaţilor unde să-l găsească. Aurul le ia minţile oamenilor. Rămase cu ochii în *tatami*. Şi *rabu*, mormăi el. Dar este mai bine uneori să-ţi recunoşti înfrângerea.

Shinzaemon şi Daisuke se uitară la englez. Sachi spera că nimeni în afară de ea nu a înţeles despre ce vorbeşte el.

— Nici măcar nu ştim dacă-i chiar vorba de aur, se grăbi să le amintească Taki, rupând tăcerea.

— Atunci de ce se învârt toţi inşii ăştia prin sat? o întrebă Shinzaemon. Au mirosit ceva.

— Dar tot n-avem nicio idee unde e seniorul Mizuno sau dacă măcar mai e în viaţă, obiectă Sachi. Dacă a făcut la fel ca seniorul Oguri şi s-a dus în satul lui? Este la celălalt capăt al ţării, nu aşa mi-ai spus tu, Haru?

— Este în Shingu, în ţinutul Kii.

— Dacă-i acolo, atunci trebuie să ne întoarcem la Edo şi să o luăm de la capăt. Sau o lăsăm baltă.

— Aş vrea să aflu ce se petrece în satul ăsta, se îndârji Shinzaemon. Sunt sigur că există o legătură cu seniorul Mizuno. La urma urmei, ştim că a luat-o pe aici. Unde era el când seniorul Oguri a fost executat? Ce făcea el atunci?

Tăcură toți când intră bătrâna să strângă masa. Se târî în genunchi ca să ridice tava din dreptul lui Shinzaemon, pe urmă se opri şi-şi suci gâtul, ridicându-şi privirea la el.

— Wakamatsu, hă? cloncăni ea. Ia să mă uit la tine. Ați fost grozavi, băieți! E prima oară când îl văd cu ochii mei pe unul dintre voi, băieți!

Ea-i puse o mână veştedă pe genunchi şi îşi trase obrazul scofâlcit mai aproape de al lui. Shinzaemon îşi înălță capul.

— Ia spune-mi, bunicuțo. Ce-i cu toți bărbații ăştia din stradă, care se tot învârt prin sat? Ne zici că n-aveți nici izvoare, nici vreun templu celebru, dar trebuie să fie ceva ce-i atrage.

— Nişte sărăntoci, croncăni bătrâna. Apar în fiecare seară şi ne fac gaură în cămara cu tărie. O groază de bani pentru gheişe şi prostituate, să fiți convinşi. Dar mie nu-mi place. Asta era pe vremuri un colț liniştit, nimeni nu trecea pe aici. Numai pelerini care se urcau la munte. Mai întâi bandiții ăia, acum voi, până şi un barbar, adăugă ea, uitându-se cu coada ochiului la Edwards.

Clătină din cap.

— Nu s-a mai întâmplat niciodată, să ştiți.

Tăcu o vreme, cu capul în piept. Bărbia i se lăsă tot mai mult în jos, până când Sachi se sperie că avea să o cuprindă somnul. Apoi îşi îndreptă spinarea încet.

— A început nu mult după ce a răposat domnia sa, îşi reluă ea povestirea. La vremea semănăturilor de orez. Au început să apară, mai întâi unul, apoi altul, şi tot aşa, din ce în ce mai mulți. Nişte scandalagii, morți după jocurile de noroc, chiar şi proscrişi. Nu vin în faptul zilei, numai seara. Uneori se mai iau şi de păr pe stradă. Nu era aşa pe vremuri.

— Deci nimeni nu ştie de ce vin aici sau ce urmăresc? nu se lăsă Shinzaemon.

— Nu duc eu grija unor asemenea lucruri. Nu-i treaba mea. Am şi-aşa prea multe pe cap. Ar trebui să vorbiți cu moşul meu. A urcat la munte de câteva ori ca să mai arunce o privire. Îmi zice că se petrece ceva colo sus. O să vă ia cu el dacă doriți.

IV

Soțul bătrânei se ivi a doua zi în zori. Părea mai bătrân decât nevasta lui, de parcă ar fi dus în spate ploile, zăpezile şi viforele mai

multor vieți. Era îmbrăcat pentru munte, în cizme şi cu o pelerină de ploaie de pai, cu o pălărie împletită din paie de rogoz, atârnându-i pe spinare şi cu un toiag în mâna lui noduroasă. Călca apăsat, sporovăind cu însuflețire într-un dialect aproape de neînțeles, în vreme ce Sachi şi însoțitorii ei se grăbeau să țină pasul cu el.

Îi duse pe deal prin codri, de-a lungul unei poteci povârnite, care arăta de parcă nu mai fusese bătută cu piciorul până de curând. Nu trecu mult timp şi ajunseră să-şi caute cărarea prin desişul de trunchiuri acoperite cu viță sălbatică. Trecură pe lângă un culcuş de vreascuri, apoi de un altul şi de un altul, pitite între copaci.

— Unii din oamenii ăştia trăiesc ici-şa, îi lămuri moşneagul pe un ton coborât.

Pe urmă auziră zgomotul lopeților. Poteca se deschidea într-o poiană, ciuruită de gropi şi presărată cu mormane de pământ, ca urmele lăsate de un vierme uriaş. Bărbați sfrijiți stăteau aplecați, săpând cu înfrigurare. Unii purtau pantaloni de lucru zdrențuiți, indigo, ca țăranii, în vreme ce alții nu mai rămăseseră decât în fâşia de pânză legată în jurul şalelor, în ciuda vântului înghețat ce scutura ramurile şi învârtejea frunzele prin aer. Îşi ridicară privirile, când bătrânul se apropie, urmat de Sachi şi de camarazii ei de drum. Sachi observă că Shinzaemon şi Edwards îşi țineau mâinile pe tocul pistoalelor.

Ochii bărbaților se întoarseră după Edwards de cum îl zăriră.

— Ce-i asta? mormăi unul. Un *tengu?*

Se traseră îndărăt, cu gurile căscate, dezvelindu-şi gingiile.

— Nu, ăsta nu-i *tengu*, îl contrazise altul. E un barbar.

Bărbații îi înconjurară, holbându-se la ei cu ochi sticloşi, ca lupii.

— E, moşnege! Ce faci? Ne aduci barbari pe aici? mormăi amenințător un slăbănog cu o față prelungă şi strâmbă şi ochi înguşti.

Se aplecă şi luă un pietroi de pe jos.

— Dă-te la o parte, bodogăni, scuipând o flegmă gălbuie în țărână. Samurai nenorocit!

— Găseşte-ți şi tu parcela ta, bombăni un altul. Cărați-vă!

Cum se îndepărtară de ei, Shinzaemon îl iscodi pe bătrân:

— După aur sapă, nu-i aşa?

Omul îşi miji ochii şi îşi strânse buzele.

— Deci cei care se învârt prin sat nu au aur? stărui Shinzaemon.

Moşneagul zâmbi cu gura până la urechi.

— Nu sunteți prea departe, cedă el. N-au avut până acum prea

mult noroc, după cum puteți vedea şi singuri. Sunt şi mai mulți care sapă la munte. S-ar putea să vedeți una, alta pe aici.

Pe măsură ce urcau poteca dispăru cu totul. Se poticneau de stânci şi de trunchiurile copacilor căzuți, înaintau prin tufişuri şi mormane de frunze uscate. Urcau într-o lumină cernută de bolta de ramuri. În fața lor pădurea se sfârşea, iar lumina se strecura printre copaci. Ieşiră într-un luminiş mlăştinos, un platou nesfârşit, acoperit de colilie foşnind în vânt. Câmpii veştede. Sachi îşi aminti de poemul scris pe patul de moarte de Basho, poetul de haikuuri:

„Tabi ni yande
yume wa kareno o
kakemaguru.”

[„Bolnav la drum
Visele îmi rătăcesc
prin luncile veştede.”]

Bătrânul mergea în fața lor, călcând apăsat, lângă Edwards, iar Shinzaemon şi Daisuke veneau imediat după ei. Daisuke şi Shinzaemon mergeau umăr la umăr, cu capetele lor tunse scurt, unul cu păr sur, celălalt cu cârlionți negri. Taki şi Haru rămăseseră la urmă, bentițele lor albe întrezărindu-se prin iarbă.

Sachi auzea glasul moşneagului:

— O groază de lucruri curioase se petrec în mlaştină. E o poveste pe care mi-a zis-o bunelul meu, despre un călător. S-a rătăcit pe aici într-o noapte. S-a tot învârtit până a dat de o femeie. O adevărată frumusețe.

Sachi ghici ce mai urma în poveste. Femeia îl ademeneşte pe călător până la conacul ei, undeva în străfundurile mlaştinii. A doua zi, vrăjit de frumusețea ei, se întoarce să o caute, dar tot ce găseşte pe locul în care se înălța conacul e o piatră de mormânt, veche de mai multe veacuri, cu numele ei gravat pe ea. Fantome. Nu mai voia să audă de ele. Aduceau ghinion, mai ales că erau în căutarea mamei ei. Rămase puțin mai în urmă, lăsându-i pe ceilalți să i-o ia înainte.

Îşi trecu degetele prin iarba înaltă, urmărind cum funigeii se desprind învârtindu-se de pe tulpini şi plutesc, purtați pe aripile vântului. Cerul se întunecase, iar norii se mişcau alene. Urma să ningă, îşi strânse mai tare hainele pe ea. Auzea foşnetul ierbii când mergea şi fâsâitul sandalelor ei de pai prin țărână.

Pe urmă, la urechi îi mai ajunse şi un alt zgomot, un pocnet ritmic

şi un soi de ciocănit, de parcă o stafie voia să iasă de sub pământ. Tresări, copleşită de o spaimă superstiţioasă, apoi îşi ţinu respiraţia şi ascultă. Nu era o stafie, îşi dădu ea seama. Cineva săpa. Se auzea scrâşnetul lopeţii muşcând din pământul tare, urmat de răpăitul bulgărilor de ţărână azvârliţi la o parte. Ceilalţi nu se depărtaseră prea mult. Nu-i lua decât o clipă să arunce o privire, pentru ca după aceea să-i ajungă din urmă.

Îşi făcu loc printre tulpinile înalte, luându-se după zgomote. Se trezi deodată la marginea unei gropi uriaşe. Se opri brusc. Era mare, lată şi adâncă, încăpea în ea un shogun. Înăuntru se găsea un bărbat, săpând febril, atât de absorbit de truda lui, încât nici n-o băgă în seamă. Gâfâia, înfigându-şi adânc lopata în peretele de pământ al gropii, aruncând grămezi de ţărână într-o parte. Era jegos, cu părul murdar şi neîngrijit. Spinarea îi era arsă de soare şi, în ciuda aerului rece, strălucea de sudoare. Umerii săi se zbăteau ca nişte aripi, pe sub pielea acoperită de noroi întărit. Avea un prosop zdrenţuit legat în jurul capului, iar gleznele pricăjite îi ieşeau din pantalonii de lucru soioşi. În aer se ridica o copleşitoare duhoare de transpiraţie şi lături.

Dar de ce căuta aurul atât de departe? Şi pe această imensă pajişte, de ce alesese să sape tocmai aici, în locul acesta?

Bărbatul scoase un geamăt, mai mult de animal decât de om, şi îşi duse o mână înnegrită la spate. Unghiile îi erau lungi ca nişte gheare. Încet îşi îndreptă spinarea şi se întoarse. Era el. Nu încăpea nicio îndoială: nasul vulturesc, trăsăturile aprige, obrajii supţi, ciupiţi de vărsat. Avea aceeaşi sticlire sălbatică în ochi pe care Sachi i-o mai văzuse cu jumătate de an în urmă.

Când o văzu, oftă şi se dădu îndărăt cu paşi împleticiţi. Ochii i se bulbucară, iar gura i se strâmbă de groază.

— Lasă-mă în pace, scânci, cu o voce abia auzită, iar cuvintele îi fură purtate de vânt.

Rămaseră încremeniţi, uitându-se unul la celălalt. Sachi îşi închipuise de-atâtea ori ce avea să-i spună, cum avea să-l întâmpine ca pe un unchi. La urma urmei, îi era rudă de sânge. Dar nu mai putea face nicio mişcare, nu mai putea face niciun gest. Era hipnotizată, neajutorată ca o căprioară surprinsă de un vânător.

Apoi, groaza din ochii lui se prefăcu în ură şi turbare, iar ea înţelese că e în primejdie. El se repezi la ea şi o înşfacă de picioare. Ea se luptă cu înverşunare, dar îşi pierdu echilibrul şi se prăvăli.

Sachi căzu în groapă. Pereţii de pământ se înălţau deasupra ei ca

un mormânt. O clipă cerul fu spuzit de stele învolburate. Poalele chimonoului i se desfăcură, iar părul i se despleti. Gemu de durere, încercând să respire adânc, să-şi mişte mâinile. Amorţită, îşi trase poalele chimonoului şi îşi căută pumnalul. Nimerise în ghearele unui smintit.

Înainte să-şi poată scoate cuţitul, el o doborî cu faţa-n jos la pământ şi o ţintui cu piciorul pe spinare. Gura i se umplu de ţărână şi de sânge. După aceea, el o apucă de păr, o ridică în genunchi, apoi în picioare şi îi trase capul pe spate. Braţul lui se ridică spre faţa ei. Ea simţi ceva ascuţit la gât. Încercă să ţipe, dar nu putu decât să scoată un horcăit înfundat. Îşi simţea capul învârtindu-i-se. Omul puţea, iar pielea lui murdară îi zgâria faţa. Îşi dădu seama că putea muri, nu glorios, ca un samurai, ci aici, în această groapă mizeră, până s-o descopere careva.

Seniorul Mizuno gâfâia:

— *Mayotta na!* murmură el hârâit. *Mayotta na!* Te-ai rătăcit, ai?

Deodată ea înţelese. S-a rătăcit în drum spre lumea cealaltă. Nu pe ea o vedea el, ci pe mama ei. Stafia mamei sale se întorsese să-l bântuie.

— *Mayotta na! Mayotta na!* Te-ai rătăcit. Te-ai rătăcit, repeta întruna.

Era ca o incantaţie menită s-o facă să dispară.

— Dar eşti caldă, constată el.

O clipă păru să-şi vină în fire. Era încurcat.

— Cum de te-ai făcut atât de caldă? Te răciseşi când te-am îngropat. Rece ca pământul. N-am vrut s-o fac, ţi-am zis. Dar a trebuit. Era de datoria mea. Iar acum n-ai să mă mai laşi în pace. Te-ai rătăcit? Nu mai ştii drumul? Ai venit să mă iei cu tine, nu-i aşa?

Braţul lui îi astupa gura şi nările. Sachi gemu, înecată de murdărie şi sudoare, simţind perii aspri care-i înţepau faţa. Dădu să strige la Shinzaemon şi Daisuke, dar îi lăsase să se ducă atât de departe, încât s-ar fi putut să n-o audă, chiar dacă ţipa din rărunchi. Poate că nimeni n-avea s-o mai găsească, iar ea va rămâne să putrezească aici pe veci, în groapa aceasta, ascunsă în ierburile înalte.

Undeva în depărtare, se auzeau nişte voci:

— Doamna mea! Doamna mea!

O clipă o cuprinse un val de speranţă. Dar glasurile se auzeau tot mai slab, îndepărtându-se tot mai mult. Ea se zbătu aprig, încercând să se elibereze.

— Tre' să-mi termin treaba, mormăi el. O dată pentru totdeauna. Am să te tai în bucățele atât de mici, încât n-ai să te mai întorci niciodată.

El își slăbi strânsoarea, iar ea luă o gură de aer, înecându-se și tușind. Cum simți aerul umplându-i plămânii, panica o mai slăbi. Trebuia să gândească. El îi omorâse mama, acum știa sigur. Certitudinea o buimăci. Era sfârșitul tuturor speranțelor ei, al dorului, al rugăciunilor. N-avea să-și mai vadă niciodată mama. Daisuke n-avea s-o mai regăsească niciodată, și nici Haru. Ceea ce însemna că era cu atât mai important să scape cu viață, nu de dragul ei înseși, ci al lui Daisuke.

— Mă sfidezi, răcni seniorul Mizuno. Ai târât în noroi numele familiei noastre. Ai adus rușine pe capul nostru. Am să te nimicesc.

Erau aceleași cuvinte pe care el i le spusese cu ani în urmă mamei ei. Trebuie să și le fi repetat neîncetat în minte, de-atunci.

— Hiro! se răsti el.

Ea tresări. Ohiro fusese numele mamei sale în copilărie, înainte să intre la palat. Simți că o lasă puterile. Ea, Sachi, fusese cea care comisese cumplita fărădelege, care-și dezonorase familia. Mama ei trăia din nou în ea. Să fi fost predestinată? se întrebă în sinea ei. Și ea ajunsese concubina shogunului, și ea-l trădase, și ea se lăsase în voia pasiunii. Uitase că femeile sunt proprietatea bărbaților și că singura lor îndatorire era să se supună. Crezuse că se putea bucura de viață. Așa avea să ispășească ea?

— Hiro! se răsti un glas.

Nu mai știa dacă îi vorbea fratele sau unchiul ei.

— Hiro! Pregătește-te să-ți vezi moartea cu ochii. Mai ai ceva de spus?

Sachi se gândi. Măcar de-l putea face să urmeze ritualul unei execuții! Ea avea să îngenuncheze în țărână, iar el avea să ridice sabia. Avea o fracțiune de secundă în care mai putea să scape. Fusese planul mamei ei, acum știa. Dăduse greș atunci, dar de această dată avea să reușească.

— Fă-o, horcăi ea, cu gura uscată. Fă… ce trebuie. Dar… fă-o cum se cuvine. Ești un samurai, nu un asasin. Dă-mi dreptul la o moarte de samurai, nu de răufăcător de rând.

Trase aer în piept și vorbi pe cât mai deslușit era în stare:

— Dă-mi privilegiul unei morți de samurai.

Era gata să se smulgă din ghearele lui, în clipa în care el avea să-i dea drumul. Dar el o ținu și mai strâns.

— N-ai să-mi mai scapi de astă dată, şuieră el. Te-am tăiat de la gât până la pântece. Am văzut sângele țâşnind. Te-am văzut moartă. Dar tu vii iar şi iar. Eşti şireată ca o vulpe. Am s-o fac din nou, de o sută de ori dacă trebuie, până când ai să mori cu adevărat şi pentru totdeauna. Pân-o să-mi găsesc şi eu liniştea.

Încet, îi trase capul pe spate. Ea văzu smocurile înalte şi albe de iarbă legănându-se la marginea gropii. Un uliu şorecar zbura în înaltul cerului. Era calmă. Iată, aşadar, ultimul lucru pe care-l mai vedea vreodată. Simți oasele pieptului seniorului Mizuno lipite de spinarea ei, brațul lui petrecut pe după gât. Mâna îi tremura. Simți o înțepătură, pe când tăişul îi crestă pielea. Un strop de ceva cald i se scurse de pe gât, răcindu-se pe când îi căzu pe piept. Ea închise ochii.

Se auzi un foşnet deasupra lor, răpăitul pietricelelor rostogolindu-se în groapă. Sachi îl simți înghețând pe seniorul Mizuno. El îşi ridică brusc fruntea. Strânsoarea mai slăbi puțin, iar tăişul se depănă de gâtlejul ei. Sachi deschise ochii. Pe cerul mohorât, cenuşiu, se profila silueta unei femei durdulii cu un chip rotund. Părea mai mult o făptură cerească decât una omenească, ca un *bodhisattva* care venise s-o ia pe Sachi în Paradis.

— Haru!

Când Sachi rosti numele, nu mai era mama ei. Era ea însăşi. Se simți atât de uşurată, încât crezu că va leşina. O clipă, gura lui Haru se căscă, iar ochii i se rotunjiră de groază. Apoi chipul i se schimonosi.

— Frate mai mare, îl luă ea la rost, cu asprime, ca şi cum i s-ar fi adresat unui copil obraznic. Tadanaka. Sunt eu, Haru. Ce faci acolo jos?

Sachi simți pieptul seniorului Mizuno palpitând, lăsând să-i scape un oftat.

— Haru! croncăni el.

— Lasă cuțitul, frate mai mare, se răsti Haru. Dă-i drumul. Nu te mai prosti. Ce-ți veni? Crezi c-ai văzut o stafie?

Preț de o clipă, strânsoarea seniorului Mizuno slăbi.

— Dar... dar Haru, se bâlbâi el fără vlagă. Ce faci aici? De ce nu mai eşti la palat?

Haru se lăsă să alunece în groapă. Îşi aranjă poalele chimonourilor, aruncându-i o privire urâtă lui Mizuno.

Sachi se uită la ea neajutorată, imaginându-şi cum trebuia să arate, cu ochii măriți de groază, cu fața şi hainele acoperite de noroi,

cu sânge pe gât, în ghearele unui schelet negru şi nebun. Părul îi atârna despletit şi încâlcit ca al unei stafii. Haru se apropie de ei cu paşi măsuraţi. Îşi ţinea mâna întinsă.

— Dă-mi cuţitul, zise ea.

Sachi îşi aţinti privirea pe palma moale şi grăsuţă a învăţătoarei sale. Parcă era pe cale să se înece, iar mâna aceea se întinsese ca s-o salveze.

— Ohiro e moartă. Moartă, continuă Haru. Ai fost obligat s-o pedepseşti pe doamna mea pentru nelegiuirea ei. Ţi-ai făcut datoria, pentru familie, pentru onoare. Ai făcut ce trebuia. Dar toate astea au trecut de mult. Nu-i ea. Arată-mi unde ai îngropat-o şi ne vom ruga pentru sufletul său împreună. O să aducem pacea asupra duhului ei, şi atunci ea n-o să te mai bântuie.

Pe când Haru se apropia, braţul seniorului Mizuno se strângea în jurul gâtului lui Sachi ca un cleşte de fier.

— Nu te băga, mârâi el ameninţător. Voi, femeile, sunteţi nişte vulpi, nu ne aduceţi decât necazuri. Du-te de unde ai venit.

— Nimeni nu te acuză, îl potoli Haru. Las-o-n pace. Dă-mi pumnalul.

— Şi-a dezonorat familia, se răsti Mizuno cu un horcăit gros. Îi tremura glasul. Trebuie s-o execut acum, înainte să se afle ceva la palat. Dacă n-o fac, o va face poliţia shogunală. Vrei să-i vezi dărâmând uşile, poruncindu-le tatălui meu şi celorlalţi fraţi să se sinucidă din pricina unei femei?

— Aşa a fost pe vremuri, se auzi o voce profundă.

Sachi recunoscu accentul de Edo peste care se suprapusese nazalizarea celor din Osaka şi oftă uşurată. Silueta unui bărbat lat în umeri se ivi la marginea gropii. Era Daisuke. Sări în groapă, neslăbindu-l din ochi pe seniorul Mizuno, urmărindu-i fiece mişcare cu o privire atentă, de parc-ar fi vânat un cerb.

— Dar acum s-au mai schimbat lucrurile, continuă el. Shogunul s-a dus. Nu mai este niciun palat, niciun shogun, nicio poliţie shogunală. Nu mai ai de ce te teme.

Se găsea atât de aproape de Sachi, încât aceasta îi simţea mirosul de tutun amestecat cu aroma slabă a mirodeniilor. Ea îi privi chipul frumos, ovalul lat al feţei, pungile de sub ochi, fălcile.

Ba mai adulmecă şi un alt miros. Shinzaemon era acolo, ascuns chiar în spatele lui Mizuno. Era atât de aproape de libertate, de siguranţă.

— Cine eşti? îl întrebă pe un ton poruncitor Mizuno, iar în glasul

său ascuțit se simțea suspiciunea.

O strânse şi mai tare pe Sachi, iar ea simți vârful pumnalului lipindu-i-se de gât.

— Cine eşti tu să te amesteci în treburile familiei mele? Asta-i o chestiune personală. Cine eşti tu, ca să-ți bagi nasul?

— Ea nu-i Ohiro, îl informă Daisuke limpede. Nu-i sora ta. Sora ta a murit cu mult timp în urmă.

— Cine eşti? scrâşni iar seniorul Mizuno.

Chipul lui Daisuke se înăspri.

— Las-o-n pace, se răsti el. Este fata surorii tale. Nepoata ta. N-ai niciun motiv să-i faci vreun rău.

— Minți, urlă seniorul Mizuno. Îmi cunosc sora.

— Este adevărat, strigă Daisuke. Este fiica mea. Sunt tatăl ei.

Seniorul Mizuno scoase un geamăt gros. Deodată, brațul care-o ținea pe Sachi dispăru. El o împinse la o parte, iar ea se clătină şi căzu. Ea-l auzi pe seniorul Mizuno scrâşnind:

— Tu!

Aducea mai mult cu răgetul unui animal decât cu un glas omenesc. Apoi se auzi o învălmăşeală de paşi. Sachi îşi ridică privirea, amețită. Întrezări un braț ridicat şi o lamă sticlind. Pumnalul se abătea asupra gâtului tatălui ei, când Haru se strecură printre ei, prinzându-l pe Mizuno de braț. Cuțitul i se înfipse chiar în piept, sub umărul stâng. Când ea se prăbuşi pe spate, Mizuno scoase pumnalul din trupul ei. Sângele țâşni din rană. Sachi simți cum stropii calzi îi împroaşcă fața.

— Haru! țipă ea.

Se auzi un zgomot deasupra lor. Shinzaemon stătea pe marginea gropii, chiar deasupra lui Mizuno, cu Edwards lângă el – părul auriu îi sclipea în soare –, iar fețişoara subțire şi speriată a lui Taki se ițea din spatele lor. Se auzi un zgomot sec, când Shinzaemon îşi scoase pistolul.

— Shin, nu! strigă Daisuke.

Mizuno îşi lăsase brațul în jos. Se uita țintă la Haru, cu ochii mari şi gura căscată, gâfâind tare. Sângele gâlgâia din pieptul ei străpuns. Sachi sări lângă ea. Uitase prin ce chinuri trecuse ea adineauri, uitase de noroiul şi mizeria care o acopereau, uitase de tot, în afară de Haru. Îngenunche lângă ea, îi luă mâinile şi i le frecă, îi luă capul în poală.

— Haru! Haru! o căină ea.

Haru abia mai respira. Sachi vedea cum i se scurge viața din trup.

— Haru, să nu mori! Nu trebuie să mori! Am nevoie de tine!

Mizuno căzu în genunchi. Ochii nu-i mai sticleau sălbatic. Privi nedumerit, ca şi cum s-ar fi trezit dintr-un coşmar. Atunci, cu fruntea-n pământ, el îşi îndreptă spatele, ridicând din umerii scofâlciţi.

— Doamna mea, murmură Haru în şoaptă, părând să aibă dureri la fiecare cuvânt. Ohiro, doamna mea! Spune-ne… Unde-i? Te rog… spune-ne, ca să mor în pace.

Seniorul Mizuno îşi ridică privirea. Lacrimi îi curgeau pe faţă, lăsând dâre subţiri pe obrajii murdari. El îşi şterse lacrimile cu mâna.

— Sub prunul mare şi bătrân din curte, o lămuri el, unde ne jucam pe vremuri de-a v-aţi ascunselea, când ne-am dus prima oară la Edo. Acolo e. Am îngropat-o acolo.

Haru îşi mişcă buzele. Se făcu vânătă la faţă. Un fir de sânge i se scurse din colţul gurii. Se lăsă tăcerea, doar foşnetul ierbii, ţipătul păsărilor şi respiraţia şuierată a muribundei se mai auzeau. Daisuke îi luă mâna într-a lui, iar Sachi îi văzu obrazul transfigurându-se. Anii păreau să nu se mai vadă. Era chipul unei tinere, slujitoarea credincioasă şi devotată a mamei sale, cea care-i fusese o prietenă şi o învăţătoare, aproape o mamă, şi ei. Ochii lui Haru erau pironiţi asupra lui Daisuke. Sachi înţelese cu durere cât de mult însemnase el pentru ea în toţi aceşti ani. Acum stătea aplecat asupra ei, cu obrazul aproape lipit de al ei, ţinând-o de mână.

— Ne întoarcem la Edo, Haru, şopti el. Mergem să-ţi găsim stăpâna, pe doamna Ohiro.

Sachi îi mângâie fruntea, încercând să nu plângă. Haru părea împăcată. Ochii îi străluciră la vederea tinerei sale eleve. Sachi ştia că de câte ori se uita la ea o vedea pe mama ei. Chipul lui Sachi fu ultimul lucru pe care Haru îl mai văzu.

Toţi se lăsară în genunchi, încremenind în tăcere. Taki, şi ea în genunchi, plângând la marginea gropii. Shinzaemon şi Edwards erau lângă ea. Seniorul Mizuno era aplecat, cu fruntea-n pământ. Toată lumea încremenise de jale. Daisuke clătină din cap:

— A făcut-o pentru mine, mormăi el. Lovitura aia era pentru mine.

Se întoarse către seniorul Mizuno.

— Destul cu omorurile, îi spuse. Să ne întoarcem cu toţii la Edo şi să ne rugăm la mormântul surorii tale.

Mizuno îşi ridică fruntea şi îşi îndreptă spinarea încet şi hotărât.

— Mai rămâne un singur lucru de făcut, bombăni el şi ridică

pumnalul.

Preț de o clipă, Sachi crezu că avea să-şi taie burta. Dar el se întoarse spre Daisuke.

— Neisprăvitule! şuieră el. De la tine mi se trag toate necazurile. Mi-ai nenorocit familia. Mi-ai ucis sora.

Sachi se uită lung la el, dându-şi seama că nu avea de ales. Trebuia să-şi facă datoria. Potrivit regulilor lumii vechi din care făcea parte şi seniorul Mizuno, Daisuke era un nelegiuit. Adulterul era un delict capital.

Daisuke se dădu îndărăt, cu ochii măriți. Sachi îşi întoarse privirea spre el. Ochii tatălui ei străluceau. Înțelese că se gândea la mama ei. Găsise răspunsul la întrebarea ce-l frământase toată viața. Ştia acum unde este ea, ştia că este moartă. Fără ea, pentru el lumea era un pustiu, iar el era fericit să i se alăture în moarte. Pe buze îi juca o umbră de zâmbet. Nu se mişcă, nu se zbătu, nu încercă să scape, aşteptă pur şi simplu. Cei doi urmăriră, hipnotizați, cum cuțitul se apropie vertiginos.

Dar, înainte ca tăişul lui să ajungă la gâtul lui Daisuke, se auzi o explozie atât de puternică, încât Sachi tresări şi căzu pe spate. Un nor de fum înecăcios se lăsă peste groapă, umplând-o cu un iz straniu, acru. Cunoştea mirosul. Praf de puşcă. Detunătura o ameți pentru o clipă. Urechile îi țiuiau. Se uită în jurul ei. Seniorul se prăbuşise, izbindu-se de peretele gropii. Chipul lui întunecat, ciupit de vărsat, era mai înspăimântător ca niciodată. Părea să se holbeze cu ochii goi la ea, dar capul i se bălăbănea. Pumnalul îi căzuse din mână. Sângele îi dădu pe gură şi țâşni din pieptul scofâlcit, ars de soare.

— Iartă-mă, grăi Shinzaemon.

Arăta ca un uriaş, înălțându-se deasupra lor la marginea gropii. Pistolul era în mâna lui şi fumul ieşea încolăcindu-se din țeavă.

— N-am vrut să-l omor. Dar a fost prea aproape de tine. N-am putut risca.

Daisuke îşi ridică privirea. Chipul lui frumos era palid.

— Am crezut că viața mi se apropie de sfârşit. Dar n-a fost să fie. Nu astăzi. N-a fost ăsta destinul meu. Îți datorez viața.

Făcu o plecăciune. Sachi încercă să se ridice şi îşi dădu seama că tremura atât de tare, încât nu poate. Ca prin vis, îşi dădu seama că Shinzaemon sărise în groapă, ridicând-o cu blândețe şi scoțând-o la suprafață. Pe când îşi rezema capul de umărul lui, înțelese că, în sfârşit, era în siguranță.

Epilog: Ultimul secret

Tokio, 14 octombrie 1872

— Azi totul trebuie să fie desăvârşit, zise Taki, deschizând sertarele trusei de farduri şi scoţând din ea pensule, pensete, piepteni şi borcănele, pe care le aranjă pe un petic de mătase întins pe podea. Trusa era unul dintre puţinele lucruri pe care Sachi reuşise să le mai păstreze de la palat. Până şi mânerul celei mai subţiri pensule era din cel mai fin lemn lăcuit, marcat cu un micuţ blazon de aur al familiei Tokugawa. Fiecare obiect era îmbibat de slaba, dar inconfundabila mireasmă a acelor zile de demult.

Taki ieşi din cameră foşnind din poalele chimonoului şi se întoarse cu un mic ceainic din fier, umplut cu lichid pentru vopsirea dinţilor. Izul amar se răspândi prin cameră. Îngenunche în faţa lui Sachi, care se uită la chipul ei palid şi subţire, la ochii ei mari, uşor miraţi, la bărbia ascuţită. Taki era încă mai zveltă ca niciodată, o femeie samurai get-beget. Uneori, atunci când credea că Sachi nu era prin preajmă, expresia de placiditate la care lucrase greu îi dispărea de pe faţă. Stăpâna ei bănuia că gândul îi zbura la Toranosuke.

Şi lui, şi lui Tatsuemon li se pierduse urma. În anul acela s-a dat o amnistie şi toţi războinicii din nord au fost graţiaţi. Până şi amiralul Enomoto, care fugise în nord cu flota clanului Tokugawa, ocupa acum un post important în guvern. Dacă Toranosuke şi Tatsuemon aveau să se mai întoarcă, acum era momentul. Dar nimeni nu mai ştia ce se alesese de ei. Se putea să fi rămas la Ezo, să se fi întors la Kano, sau să se fi prăpădit. Sachi ştia că mulţi nu s-au mai întors din război şi nimeni n-a mai reuşit să descopere ce s-a ales de ei.

Mai ştia şi că Shinzaemon era hotărât să afle ce li s-a întâmplat. N-avea să rămână la Tokio o veşnicie, ducând o viaţă de funcţionar. Avea să ia calea pribegiei destul de curând, în căutarea unor noi aventuri. Ea n-avea niciodată să-i stea în cale. Pentru că, în ciuda a orice, mai erau încă împreună. Uneori, Sachi se gândea la anii care trecuseră, şi se minuna ce noroc au avut amândoi.

După moartea lui Haru, se întorsese la Tokio. Conacele seniorilor înfrânți fuseseră toate cedate miniștrilor din guvern sau transformate în locuințe ale personalităților politice de frunte. La scurtă vreme după întoarcerea lor, lui Daisuke i s-au acordat proprietățile Mizuno. Au îngropat-o pe Haru lângă mama lui Sachi, sub prunul bătrân din grădină.

L-au lăsat pe moşneagul care-i călăuzise pe munte să-l îngroape pe seniorul Mizuno şi să sape groapa în mlaştină. Părea convins că va găsi acolo aurul. Şi Edwards se arătase fascinat de aurul familiei Tokugawa. Mai rămăsese câteva zile pe munte, după ce Sachi, Daisuke şi ceilalți plecaseră. Dar nu aurul îi stârnise lui interesul. Îşi dăduse seama, în sfârşit, de faptul că Shinzaemon era pentru Sachi mult mai mult decât un prieten sau un frate şi că el, barbarul, n-avea nicio şansă. Sachi se bucurase. Ştia foarte bine cui aparținea inima ei, încă de când îl cunoscuse pentru prima oară pe Shinzaemon, când fugise de la palat.

Dar mai ştia şi că ea, ca femeie, n-avea căderea să-şi hotărască viitorul. O nouă administrație fusese instaurată şi noi legi fuseseră adoptate, dar nimic nu se schimba în privința unei tradiții atât de vechi. Era limpede că Daisuke avea nevoie de un moştenitor, deci era obligat să adopte un fiu. Sachi se temea că, îndată ce aveau să se aşeze la casa lor, el va recurge la serviciile unei pețitoare ca să aranjeze întâlniri pentru ea cu posibili candidați la mâna fiicei sale. Mulți tineri ambițioşi care luptaseră de partea sudicilor s-ar fi bătut să fie luați de bărbați şi să-l moştenească pe tatăl ei.

Într-o zi, nu la multă vreme după funeraliile lui Haru, Sachi şedea cu Daisuke în sala cea mare. El fuma în linişte. Se uita la ea pe sub sprâncenele lui stufoase şi îi zise deodată:

— Draga mea fiică, nu te-am regăsit ca să te fac nefericită.

Parcă i-ar fi citit gândurile.

— Mama ta m-a ales şi eu am ales-o pe ea, continuă el. N-am de gând să te oblig să te măriți cu cineva care nu ți-e drag. Îmi este foarte limpede că tu şi Shinzaemon vă iubiți. Războiul a trecut, el este un tânăr strălucit, iar eu îi datorez viața. Sunt bucuros să-l fac fiul meu adoptiv.

Se căsătoriră în scurt timp. Sachi surâse când îşi aminti de ziua nunții lor. Era îmbrăcată în robe frumoase, a fost purtată pe străzi într-un palanchin de nuntă, înconjurată de domnişoare de onoare şi precedată de slujitori care duceau lampioane, cutii şi o lance, înainte de începerea festivităților care țineau o săptămână. Daisuke insistase

să trimită palanchine după Jiroemon, Otama, Yuki şi copiii din satul situat în Valea Kiso, iar rudele lui Shinzaemon au venit din Kano. Severul său tată şi mama lui, cu chipul dulce, s-au arătat încântați să încheie o alianță matrimonială cu Daisuke, un puternic demnitar din noul guvern, şi uşurați că cel de-al doilea fiu al lor, odinioară atât de rebel, se aşezase în sfârşit la casa lui. Shinzaemon a luat numele de familie al lui Daisuke, iar el şi Sachi şi-au început noua lor viață împreună. Au adoptat-o pe Yuki şi au ținut-o la ei, când restul familiei s-a întors în sat.

Taki se încrunta concentrată. Ambelor femei le făcea plăcere acest ritual zilnic, moment în care puteau uita de orice altceva, concentrându-şi întreaga atenție asupra acestei îndatoriri mărunte, dar importante. Mai întâi Taki smulse sprâncenele lui Sachi. Pe urmă, îi înnegri dinții, îi aplică fardul, îi pudră fața, trasă două aripi de fluture pe fruntea ei. Apoi îi pieptănă părul lung şi negru iar şi iar, până începu să lucească. I se revărsa în valuri pe spate, într-o coamă bogată. Taki i-l ridică în sus, nu în obişnuitul stil *marumage*, de matroană, ci i-l prinse într-o coadă lungă, legată uşor cu funde, pe ici, pe colo, aşa cum obişnuia să poarte la palat. În încheiere, îi pictă buzele.

Cineva zgârie în uşă. Micuțul Daisuke năvăli înăuntru, țopăind. Cățărându-se în poala lui Sachi, îşi aruncă brațele pe după gâtul ei.

— Şi eu! Vin şi eu! țipă el.

— Azi nu, Daisuke, îl potoli Sachi, râzând şi strângându-l drăgăstoasă în brațe.

El începu să răvăşească pensulele, pieptenii şi borcănaşele cu farduri. Avea să fie la fel de frumos ca şi bunicul lui, se vedea deja. Aceeaşi față luminoasă, aceiaşi ochi mari şi negri. Avea aceeaşi curiozitate, energie şi hotărâre.

Taki scosese câteva dintre robele oficiale pe care Sachi le avea de pe când mai făcea parte din suita prințesei. De ani de zile nu le mai purtase. Taki o ajută să se înveşmânteze în straiele grele, unul peste altul şi aranjate în straturi de culori diferite, perfect aliniate la guler şi la manşete. Pe urmă îi dădu evantaiul ei de ceremonie.

Sachi se privi lung în oglindă. Un fior o străbătu. Văzu o femeie îmbrăcată în robele arhaice ale concubinei shogunului, o tânără cu o față palidă, ovală, cu ochii îndepărtați, alungiți spre tâmple, cu o guriță cărnoasă şi un năsuc arcuit aristocratic. De multă vreme nu se mai uitase în oglindă fără să se vadă pe sine, ci pe mama ei. Avea

douăzeci şi doi de ani, îşi aminti ea, exact vârsta la care Okoto se cunoscuse cu tatăl ei.

Reflecția ei din oglindă licări drept răspuns. Nu era sigură pe cine vedea plimbându-se dinaintea ei, dacă era Retrasa Doamnă Shoko-in, văduva concubină a celui de-al paisprezecelea shogun, sau doamna Okoto, concubina celui de-al doisprezecelea shogun, seniorul Ieyoshi. Crezuse că lăsase trecutul să se odihnească în pace, dar se trezea iar la viață atât de uşor! Nu avea decât să îmbrace acele robe.

— Shinzaemon n-o să mă mai recunoască, murmură ea.

Nu-i povestise nimic despre traiul ei din palatul femeilor. Toate femeile se juraseră pe viața lor să nu dezvăluie nimic despre ce se întâmpla acolo. Făcea parte din apusa lume de umbre şi tenebre, când toți îi bănuiau pe toți şi toată lumea avea secrete. Shinzaemon cunoştea şi el lumea aceea, o respecta şi n-o întrebase nimic despre trecutul ei. Dar astăzi el avea să o întâlnească pe prințesă. Astăzi, uşa trecutului avea să se întredeschidă. Sachi se întrebă cum avea el să reacționeze, dacă dragostea lui avea să pălească.

Shinzaemon aştepta împreună cu Daisuke la intrare. Fața lui cu ochi oblici, de pisică, era mai fermecătoare ca niciodată. Asprimea neîmblânzită de războinic fusese înlocuită de o inteligență ageră. Sachi se linişti când îl văzu. El nu trăia într-o lume a fantomelor, nu trăia în trecut.

Purta o ținută oficială: pantaloni *hakama* apretați, jachetă *haori*, combinate cochet cu cizme europene, o pălărie şi o umbrelă moderne. Cu tunsoarea lui scurtă, în stilul *jangiri*, era însăşi imaginea tânărului modern.

Era un cântecel pe care oamenii îl fredonau: *„Pune un moț unui cap şi vei auzi sunetul trecutului; ciocane un cap* jangiri *şi-l vei auzi sunând a «civilizație şi rațiune»”*. În vremea din urmă, „civilizație şi rațiune” era pe buzele tuturor. Sachi nu era sigură ce voia să spună acea sintagmă. Dar era convinsă că Shinzaemon era însăşi întruchiparea ei.

Şi Daisuke era îmbrăcat în haine moderne. Se lăsase puțin depăşit de Shinzaemon, permițându-i acestuia să preia unele dintre obligațiile sale administrative. Încărunțise pe la tâmple, dar tot mai era domnul chipeş şi subțire pentru care doamna Okoto îşi pusese viața în primejdie.

Sachi îi privi pe cei doi bărbați, care se uitau la ea şi la Taki, pe când ele se apropiau de ei în straiele lor de ceremonie. Ea ştia că Shinzaemon nu le mai văzuse niciodată în asemenea robe. Nu le mai

purtaseră în afara palatului. Nu zise nimic, ci doar dădu din cap.

Daisuke păli. Se uita la ea cu o privire pe care nu i-o mai văzuse de când se întorseseră din munţi. Îşi dădu seama că era îmbrăcată la fel ca mama ei, când se întâlneau la templu. De parcă doamna Okoto ieşise din mormânt.

Înainte să plece, se duseră prin grădină la mormântul mamei ei şi la cel al lui Haru. Sachi puse flori proaspete în vase şi murmură o *sutra*. Se gândi la ele cu lacrimi în ochi. Trăiau acum în reşedinţa familiei Mizuno, unde mama ei locuise când era în Edo. Daisuke luase o hotărâre înţeleaptă, când ceruse casa. Aveau tot dreptul să se afle acolo.

Shinzaemon şi Daisuke porniră într-o trăsură, iar Sachi şi Taki îi urmară într-alta. Moşneagul se afla la poartă şi se plecă, pe când ei ieşiră în goană. Vederea bătrânului său chip, bătut de vreme, plin de bunătate, a zâmbetului larg şi a picioarelor crăcănate o făcea mereu pe Sachi să surâdă. El era un fir ce o lega de trecut. Moşul avusese grijă de ele la palat şi la conacul familiei Shimizu. Când acest clan fusese forţat să plece, Sachi îl luase cu ea în noua ei casă. Acum el avea grijă de ele aici, deşi era atât de bătrân şi de slăbit, încât de fapt ele aveau grijă de el.

Erau ricşe pretutindeni: *jin-riki-sha*, „roţi trase de oameni". Păreau să fi răsărit ca ciupercile după ploaie. Acum huruiau şi zăngăneau pe străzi, trase de inşi tatuaţi, supli, care alergau înainte, strigând cu voci ascuţite, pentru a-i avertiza pe trecători să se dea la o parte din drum. Sachi îşi aduse aminte cât de încântată fusese când mersese prima oară în căruţa lui Edwards. În vremea din urmă călătorea întruna la o viteză ameţitoare. Străzile erau înţesate de vehicule cu roţi: trăsuri, omnibuze trase de cai, ricşe cu două roţi, ricşe cu patru roţi. Abia mai puteau înainta din cauza vânzolelii, ceea ce, îşi spuse Sachi în gând, sigur era un semn de civilizaţie şi raţiune. Un altul erau barbarii, care se iviseră cu duiumul şi schimbau faţa oraşului. Construiseră deja o clădire înaltă cu o lumină pâlpâitoare în port, îi ziceau „far", instalaseră un telegraf, exact aşa cum povestise Edwards, când le spusese despre „mesajele magice".

Daisuke se uita prin jur, radios. Văzuse totul cu ochii lui. Îi plăcea să se afle în avangarda prefacerilor, ajutând la făurirea noii Japonii. Sachi era mândră de tatăl ei.

Mulţimile se îndreptau în aceeaşi direcţie ca şi Sachi, Daisuke şi ai lor. Toată lumea era îmbrăcată splendid, aşa cum fusese când asistase la grandioasa intrare a împăratului în Tokio. Atunci, toţi

erau nervoşi şi plini de resentimente, de parcă habar n-ar fi avut de viitorul ce-i aştepta. Tot ce putuseră vedea erau uşile care se închideau, sfârşitul unei ere. Nu le trecuse prin cap că acele uşi aveau să se deschidă iar către o lume nouă, altfel decât tot ce-şi puteau ei închipui.

Acum oamenii erau veseli şi în veşminte de sărbătoare. Femeile se îmbrăcau ca întotdeauna, dar bărbații se făleau cu cizme sau pălării, ori paltoane europene, dar mai erau şi unii în robe tradiționale. Se vedeau o mulțime de capete cu tunsori *jangiri* printre demodatele creştete rase. Sachi se întrebă dacă nu era şi Fuyu pe undeva pe acolo. N-o mai văzuse din ziua în care stătuseră împreună, urmărind intrarea împăratului la castel. Cele trei mii de femei de la palat păreau să fi intrat în pământ.

Toată lumea se îndrepta spre una dintre minunatele clădiri strălucitoare, în stil occidental, pe care Daisuke le îndrăgea atât de mult. Erau de fapt două construcții din piatră albă, ca turlele gemene ale unui castel, ornate pe afară şi pe dinăuntru cu stegulețe şi cu lampioane, ca de sărbătoare. Oficialii îi însoțiră înăuntru pe Daisuke, Shinzaemon, Sachi şi pe Taki. Sachi se uită prin jur, la incinta spațioasă, aerisită, simțindu-se mai degrabă intimidată. În capătul îndepărtat se deschidea un coridor cu tavan deschis, asemănător cu arcadele acoperite ce legau o clădire de cealaltă în palat ori cu o versiune uriaşă de *hanamachi*, „drumul florilor”, pe care actorii păşeau prin public într-un teatru Kabuki. Acesta ducea în mijlocul unei curți perfect netede, fără neregularități.

Iar acolo, în mijloc, sub cerul liber, pe şinele netede de fier pe care avea să pornească, se găsea masivul monstru de fier. Când îl zări, Sachi trebui să-şi ascundă lacrimile. Se gândi cât de mândră şi de încântată trebuie să fi fost Haru la vederea lui. Era gigantic şi negru, exact aşa cum i-l descrisese ea cu atâția ani în urmă. Se înălța deasupra lor, aruncând o umbră uriaşă, aşa cum nu mai văzuseră niciodată, scuipând fum şi făcând zgomot mare.

Îi dădură un ocol, privindu-i roțile masive şi vergelele mari de care erau legate, apoi se dădură îndărăt, ridicându-şi ochii la uriaşa pâlnie. Cu sfială, urcară treptele uneia dintre giganticele cutii în care oamenii aveau să călătorească. Aruncară o privire înăuntru. Sachi nu-şi închipuise niciodată că putea exista ceva atât de mare. Înăuntru era ca un orăşel, cât o stradă cu case. Din când în când, se mai auzea câte un şuierat şi pâlnia scotea fum.

Demnitarii adunați acolo erau aproape toți bărbați. Numai câteva

femei de viță aleasă, care aveau legătură cu împăratul, fuseseră invitate. Mulți dintre oficiali erau străini.

Edwards se apropie să-i salute. Se maturizase mai mult de la căutarea lor fără succes, sus la munte. Nu mai părea lipsit de griji şi copilăros ca odinioară. Părul nu-i mai strălucea ca aurul, pe chip îi apăruseră riduri, iar ochii îi erau puțin stinşi, deşi încă mai păstrau culoarea cerului senin într-o zi cu soare. Ei îi zâmbiră şi îi făcură o plecăciune. Edwards se interesă de micuțul Daisuke, iar Sachi îl întrebă de doctorul Willis. Îşi depănară amintirile o vreme.

— A mai găsit cineva aurul lui Tokugawa? îi întrebă Edwards în felul său tranşant.

Era prima oară, în ultimii ani, când cineva aducea vorba despre comoară.

— Cred c-am fi auzit dacă l-ar fi găsit cineva. Presupun că moşul din satul seniorului Oguri mai este încă acolo, săpând, îi răspunse Daisuke, cu un zâmbet cam trist.

— N-am putut pricepe niciodată de ce seniorul Mizuno n-a ştiut unde este, grăi Shinzaemon. Nu v-a spus nimic bătrânul când ați rămas cu el, după ce-am plecat noi?

— Se pare că seniorul Oguri şi seniorul Mizuno se certaseră, îi lămuri Edwards. Cineva din sat a auzit voci ridicate. Aşa au început să circule zvonurile despre aur. Moşul credea că seniorul Oguri îl păcălise pe seniorul Mizuno. A găsit un pretext să-l trimită undeva departe şi a dosit aurul până la întoarcerea lui. Bătrânul era convins că seniorul Mizuno bănuia pe unde putea fi îngropat. Undeva prin mlaştină. Problema a fost că aurul fusese îngropat în primăvară, iar în timpul verii tot locul fusese acoperit de iarbă. N-a mai recunoscut locul. Iarba se întinde la nesfârşit.

Sachi se cutremură, amintindu-şi de groapă. Se gândi cu dor la Haru. Încă de pe vremea când era o copilă, crescând laolaltă cu mama lui Sachi, fusese firul călăuzitor al poveştii lor, împletit cu destinele lor încă dinainte de a se naşte ea. Şi-a păzit taina. Şi în cele din urmă a adus-o față-n față cu seniorul Mizuno. Ochii i se umplură de lacrimi la gândul că învățătoarea ei nu mai era acolo să împărtăşească alături de ei aceste experiențe minunate.

Însă îl înțelegea şi pe unchiul ei. Tot ce a făcuse seniorul Mizuno fusese din datorie. Aşa stătuseră dintotdeauna lucrurile în vremurile de altădată. Toată lumea îşi cunoştea îndatoririle şi le ducea la îndeplinire, fără să mai stea pe gânduri sau să se întrebe dacă e bine ori nu. Îşi făceau datoria. Asta îi deosebea atât de mult pe

Shinzaemon, pe Daisuke şi pe Sachi. Gândeau cu propria lor minte.

Sachi privi în jur. De partea cealaltă a mulţimii, ţinându-se la o parte de restul lumii, era un grup de femei. Erau îmbrăcate la fel ca Sachi şi Taki, precum doamnele de la Curte. Când Sachi le privi, nu mai auzi şuieratul şi pufăitul marii locomotive. În mijlocul acelui grup se vedea o femeie mică şi zveltă, cu păr negru, lucios, tuns ca al unei văduve sau călugăriţe. Stătea atât de tăcută, încât nu atrăgea atenţia nimănui. Ochii îi erau plecaţi, iar ea se uita în pământ, ca şi cum se refugiase în sine şi nu voia să-şi părăsească izolarea cu niciun chip. Sachi nu mai văzu nimic altceva decât feţişoara ei palidă cu ochii ei mari, diafani. Uită de toate, nu mai ştiu decât de acea dragoste pe care i-o purtase întotdeauna prinţesei.

Un zâmbet blând se ivi pe chipul lui Kazu când o zări pe Sachi.

— Copilă, zise ea. A trecut atâta vreme. Te-ai deschis ca o floare!

O întâmpină şi pe Taki cu bucurie.

— Îmi petrec cea mai mare parte a timpului în rugăciuni şi contemplaţie, le răspunse, când ele o întrebară ce mai face. Dar nepotul meu, împăratul, m-a implorat să ies de această dată. Maiestatea Sa a fost foarte bun cu mine. M-a rugat de mai multe ori să mă întorc la Kyoto şi chiar m-am dus o dată să-i fac o vizită. Dar acum Maiestatea Sa s-a stabilit la Tokio, iar eu m-am întors aici. Duc o viaţă foarte liniştită. Familia Shimizu are grijă de mine, iar eu scriu poezie şi cuget. Este un trai plăcut.

Sachi uită de toate, în afară de prezenţa luminoasă a prinţesei. Cum stăteau acolo în picioare, în robele lor, parcă mai erau încă la palat.

— Şi Haru? întrebă deodată prinţesa, uitându-se prin jur.

Când Sachi îi aduse la cunoştinţă că Haru se stinsese din viaţă, tăcu o vreme, cu fruntea plecată şi mâinile la ochi.

Deodată, Sachi îşi dădu seama că Shinzaemon o urmărea cu ochi sfredelitori şi se cutremură de frică. Ce-ar fi zis prinţesa aflând că ea se căsătorise cu un alt bărbat, în loc să-şi petreacă tot restul vieţii devotându-se shogunului, la fel ca ea? N-ar fi crezut că Sachi era legată, măcar prin onoare, dacă nu din alt motiv, de clanul Tokugawa? Prinţesa îşi respectase îndatoririle.

Tremurând, Sachi i-l prezentă pe Shinzaemon.

— Soţul meu, spuse ea. A luptat de partea familiei Tokugawa până la înfrângerea finală.

Prinţesa nu păru să şovăie.

— Sunteţi bine-venit, zise ea. Sunt foarte bucuroasă să vă cunosc.

Doamna Shoko-in mi-a fost mulți ani o devotată prietenă şi soră. Este o legătură ce nu poate fi ruptă. Eu am fost soția, iar ea, concubina shogunului. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, ar fi fost una dintre cele mai de vază doamne din toată țara. Suntem legate pe vecie de clanul Tokugawa. Om fi noi relicvele unor vremuri trecute, dar am reuşit să supraviețuim. Ne-am găsit un loc în această lume nouă. Sunt fericită să-mi dau binecuvântarea pentru uniunea voastră.

Prințesa îşi înclină politicoasă capul dinaintea lui Shinzaemon. Era ultimul secret, ultimul mister. Acum soțul ei ştia că Sachi nu fusese doar o simplă doamnă de la Curte, ci ultima concubină a shogunului. Ultimul văl dintre ei căzuse. În zilele de odinioară, el, un ronin din Kano, şi ea, concubina shogunului, nu şi-ar fi împletit niciodată destinele. Reuşiseră ceea ce nu izbutiseră părinții lor: îşi trăiau viața după placul inimii.

Spre uşurarea lui Sachi, Shinzaemon dădu din cap, în tăcere. Se uită la ea şi îi zâmbi. În ochii lui ea citi mândrie, admirație şi afecțiune. Nu, mai mult decât atât. Era un cuvânt pe care îl aflase de la Edwards cu mulți ani în urmă, când o luase de mână în grădină. Nu era afecțiune, ceea ce simte un bărbat pentru părinții lui, aşa cum îi spusese el, sau respect, ceea ce simte un bărbat pentru nevasta lui, ori măcar desfătare, ceea ce un bărbat simte pentru o curtezană, ci mai mult decât toate acestea adunate la un loc. Îşi aminti bizarele silabe străine: *rabu*, „dragoste". Era singurul cuvânt ce putea să cuprindă acel sentiment. În ochii lui ea văzu iubire.

Un tânăr sosi într-o trăsură deschisă, înconjurat de o uriaşă suită. Sachi îşi dădea seama că era aceeaşi persoană din palanchinul cu phoenix, pe care îl văzuse pe vremuri intrând în castel, în mijlocul unei mari procesiuni. Pe-atunci credea că îşi atrăgea moartea, dacă îndrăznea să-i arunce o privire. Sfioasă, Sachi îşi ridică ochii doar o clipă. Era înveşmântat în pantaloni roşii şi robe albe, încălțat cu cizme europene. Era foarte tânăr, avea exact vârsta shogunului când îl cunoscuse ea. Iute, îşi plecă privirea în pământ.

Prințesa făcu un pas înainte. Schimbară câteva cuvinte cu împăratul, apoi îi făcu semn lui Sachi să înainteze. O mireasmă extraordinară, aşa cum nu-i mai trecuse niciodată lui Sachi pe la nas, plutea în jurul tânărului: legendarul parfum imperial.

— Retrasa Doamnă Shoko-in, singura concubină a Înălțimii Sale defuncte, seniorul Iemochi, o prezentă prințesa. Ea mi-a fost soră şi prietenă devotată, o alinare pentru mine timp de mulți ani.

Sachi făcu o plecăciune.

— Ah! Seniorul Iemochi! exclamă împăratul.

Avea un glăscior subțire, foarte tânăr, şi vorbea în graiul pe care numai unui împărat îi era dat să-l folosească.

— Îmi amintesc bine de el, zise. Un om ales. E o adevărată tragedie că a murit atât de tânăr. Răposatul meu tată ținea foarte mult la el. Am suferit atâtea pierderi, atâtea nenorociri. Este bine că acum mergem împreună înainte. Sunt foarte fericit să vă întâlnesc, doamna mea.

Pe urmă, împăratul se îndepărtă. Ținu un discurs, în vreme ce locomotiva scuipa fum. După aceea, el şi câțiva demnitari se urcară într-un vagon. Sachi, Shinzaemon, Daisuke şi Taki urmăriră cum prințesa dispărea înăuntru.

Locomotiva şuieră, uriaşele roți se puseră în mişcare, la început foarte încet, apoi din ce în ce mai repede. Trenul hurui şi se pierdu în zare.

Postfață

În cursul documentării pentru *Ultima concubină*, am dat peste o referire la aurul pierdut al clanului Tokugawa, într-o notă de subsol a unei istorii a companiei Mitsui. Se pare că seniorul Oguri a scos în secret tezaurul shogunului din Edo, când seniorul Yoshinobu se mai afla încă la putere, şi l-a îngropat undeva la poalele muntelui Akagi. A fost decapitat la scurtă vreme după aceea, iar comoara a dispărut fără urmă. Autorul lucrării mai adăuga că vânătorii de comori sapă de trei generații, ciuruind râpele mai puțin adânci ale muntelui Akagi cu tunele şi şanțuri.

A fost singura trimitere la acel aur pe care am găsit-o prin toate cărțile consultate, aşa încât am tras concluzia că nu era decât un zvon. Cu toate acestea, ideea aurului şi căutărilor zadarnice mi-a stârnit imaginația.

Pe când mă apropiam de sfârşitul acestui roman, m-am hotărât să mă duc pe muntele Akagi. Nu mă aşteptam să aud ceva despre aur. Voiam doar să-mi fac o idee despre locuri şi peisaje. Muntele Akagi este foarte departe de drumurile principale, nu este menționat în niciunul dintre ghidurile în limba engleză, dar până la urmă am găsit adresa unui han cu izvoare termale. Am luat trenul până la Takasaki, apoi am şofat pe un drum de munte lung şi şerpuitor.

Odată ajunsă acolo, mi-am zis că l-aş putea întreba foarte bine şi pe proprietarul hanului ce ştie de aurul clanului Tokugawa. Spre marea mea uimire, nu s-a arătat deloc surprins.

— Nu-i aici, mi-a spus pe un ton pragmatic. Este de cealaltă parte a muntelui.

Mi-a arătat o hartă. A doua zi, am pornit prin ploaie în căutarea locului cu pricina. Cum mă rătăcisem cu totul, am întrebat într-o prăvălie singuratică şi am fost îndrumată prin păduri şi peste câteva terenuri arendate spre o casă în paragină. Lângă ea se întindea o pustietate cu un excavator în mijloc. Am ajuns să beau ceai cu omul a cărui familie săpase, într-adevăr, în căutarea aurului timp de trei generații. Povestea lui despre felul în care a ajuns comoara pe

muntele Akagi diferă de versiunea mea fictivă, dar am avut încântarea să descopăr că aurul familiei Tokugawa ar putea exista, chit că nimeni nu l-a găsit încă. Aşa a devenit o parte din povestea mea.

Sachi şi istoria ei sunt fictive, dar lumea în care a trăit este reală. Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să redau cât mai riguros cadrul istoric (deşi mi-am luat libertatea să mai inventez pe ici, pe colo, ca să pot spune o poveste frumoasă). Bătăliile, evenimentele politice, până şi vremea (îngrozitor de rece şi de umedă în vara anului 1868) au fost aşa cum le-am descris. Shogunii (care în cărţile de istorie japoneză sunt numiţi doar „shogunul”) au existat în realitate, iar amănuntele vieţii lor sunt în mare parte adevărate. Prinţesa Kazu a fost trimisă să se mărite cu shogunul Iemochi pe când n-avea decât cincisprezece ani şi a parcurs Drumul Interior de Munte, străbătând regiunea Kiso până la Edo, ca să locuiască în Castelul Edo.

Despre viaţa din incinta palatului femeilor se ştie foarte puţin. Celor care trăiau acolo li se interzicea să divulge ceva. După ce a fost desfiinţat, câteva cameriste şi-au scris memoriile. M-am folosit de paginile lor ca să-mi imaginez cum era viaţa acolo. Intrigile şi asasinatele sunt reale toate, numele concubinelor, cum ar fi bătrâna doamnă Honju-in şi celelalte, sunt conforme cu realitatea. Prinţesa Kazu s-a încăpăţânat şi în realitate să se îmbrace în stilul imperial, să se certe cu soacra ei, doamna Tensho-in (Cea Retrasă), iar după ce femeile au fost evacuate din palat s-a mutat în conacul familiei Shimizu. Înainte ca shogunul să pornească în ultima sa călătorie la Kyoto, i-a dăruit un cadou de adio: o concubină. După moartea lui, s-a călugărit şi a murit de beri-beri în 1877, la vârsta de treizeci şi unu de ani.

Şi doamna Okoto, mama lui Sachi, a existat cu adevărat, iar povestea aventurii sale cu frumosul dulgher este reală în mare parte. Ea a fost o membră a familiei Mizuno, ultima concubină şi favorita celui de-al doisprezecelea shogun, seniorul Ieyoshi. Nu se mai ştie numele iubitului ei (de fapt, nici nu era dulgher, ci reprezentantul unui dulgher, un fel de antreprenor în construcţii), dar se ştie că arăta la fel ca fermecătorul actor de teatru Kabuki Sojiro Sawamura. Stratagemele fratelui ei, pentru a o introduce în palatul shogunului, ceea ce i-a atras tristul sfârşit, sunt adevărate. Am operat câteva schimbări. Evenimentele s-au petrecut de fapt în 1855, după moartea seniorului Ieyoshi, nu în 1850. Şi nu este consemnat nicăieri că a

avut un copil.

Japonia anilor ’60 ai secolului al XIX-lea a fost un loc fascinant. Nimeni nu ştia că viața avea să se schimbe, nu treptat, aşa cum s-a întâmplat în Occidentul epocii victoriene, ci peste noapte. Toată lumea îşi închipuia că viața pe care o ştia avea să continue la nesfârşit. Era o lume în care mirosul juca un rol principal, iar vehiculele cu roți erau folosite numai la transportul de bunuri. Oamenii mergeau pe jos sau în palanchine. Praful de puşcă nu prea era folosit, samuraii luptau cu săbiile, iar femeile samurai se antrenau cu halebardele. Am studiat veşmintele, coafurile, esențele aromatice, cum trăiau oamenii şi, pe cât posibil, cum gândeau şi ce simțeau. Am păstrat, de asemenea, şi calendarul japonez al acelor vremuri, orele şi distanțele.

Viața femeilor era foarte diferită de a noastră. Femeile din lumea bună rareori ieşeau din casă şi erau obligate să păstreze o atitudine impasibilă, indiferent ce calamități înspăimântătoare se abăteau asupra lor. Era o societate în care conceptul de iubire şi cuvântul ce-l desemna urmau să fie împrumutate din Occident. Când tinerii se îndrăgosteau, iubirea îi lua prin surprindere. Să fii atât de copleşit de o pasiune tulburătoare încât să nu mai fi capabil să-ți împlineşti îndatoririle era un adevărat dezastru. Piesele Kabuki şi romanele japoneze care abordează acest subiect se termină nu cu o căsătorie, ci cu o sinucidere din dragoste. Nu exista niciun cuvânt pentru „sărut”. Sărutul constituia una dintre tehnicile sexuale ezoterice ale gheişelor, iar femeile decente, ca Sachi, habar n-aveau ce era. A fost o provocare să scriu un roman de dragoste care se derulează într-o societate lipsită de conceptul dragostei romantice, ce nu folosea niciodată cuvântul „iubire”!

La puțin timp după ce a devenit reşedința imperială din Tokio, Castelul Edo a fost dărâmat. Pe locul în care odinioară se ridica palatul femeilor se află acum Palatul Imperial al Grădinilor de Răsărit. Întinderea acestor grădini ne dă o idee despre cât de imens fusese acel palat. Poarta Doamnelor Shogunului, cu masivul lui corp de gardă, denumită oficial Poarta Hirakawa, mai stă încă în picioare, la fel ca şi poarta exterioara a conacului clanului Shimizu. La Castelul Himeji, la vest de Osaka, aripa femeilor mai există încă, deşi este mult mai mică decât cea din Castelul Edo. Muzeul Național din Tokio de pe Colina Ueno se ridică pe locul unde odinioară se înălța Templul Kanei-ji. În Tokio, am vizitat Templul Zojoji, unde este înmormântat seniorul Iemochi, alături de prințesa Kazu. Acolo se află

o statuie în mărime naturală a prinţesei. Totodată, am parcurs Drumul Interior de Munte (Nakasendo) şi am vizitat din nou satele Tsumago şi Magome, de unde m-am inspirat pentru satul lui Sachi. Cât despre Kano, acesta este vechiul nume al actualului Gifu, unde am locuit în primii doi ani de şedere în Japonia, deşi trădarea seniorului din Kano este pură ficţiune.

Întotdeauna istoria este scrisă de învingători, cu atât mai mult în cazul războiului civil ce a culminat în 1868, odată cu Era Meiji. Deseori aceasta este descrisă ca o revoluţie „fără vărsare de sânge”. Aşa cum vor afla cititorii din această carte, bineînţeles că a curs sânge. Am încercat să-mi imaginez cum trebuia să fie în pielea unuia dintre sutele de mii de oameni care au luptat de partea învinşilor şi mai ales ce s-a ales cu femeile din Castelul Edo, după dispariţia palatului lor.

Istoria vremii, cu comploturile şi alianţele ei secrete, este ca un labirint. Oamenii care au trăit pe atunci nu prea ştiau ce se petrecea dincolo de mărunta lor lume. Am simplificat lucrurile şi am încercat să le arăt din perspectiva lui Sachi. Am comasat clanurile Satsuma, Choshu, Tosa şi banda lor de aliaţi, numindu-i pe toţi „sudici”, bazându-mă pe un criteriu geografic. Aceeaşi denumire o foloseau şi *Japan Times Overland Mail* şi observatorii occidentali ai vremii.

În perioada în care are loc acţiunea cărţii, Japonia făcea primii paşi către Occident. Contemporanii reginei Victoria care o vizitau ştiau prea bine că vedeau o lume cu totul aparte, pe cale de dispariţie. Mulţi dintre ei au lăsat jurnale şi cărţi pe care le-am citit cu invidie. Unele sunt cuprinse în lista de mai jos. Pentru mine, a scrie *Ultima concubină* a reprezentat ultimul capitol dintr-o lungă legătură de dragoste cu Japonia. Oricine se duce acolo îşi doreşte să fi trecut prin experienţa vechii Japonii, acea lume magică, fragilă, apusă pentru totdeauna. A scrie această carte mi-a dat şansa de a mă închipui acolo şi de a-i lua pe cititorii mei cu mine.

Mulțumiri

Această carte n-ar fi existat fără strădaniile agentului meu literar, Bill Hamilton. Bill a insistat ca eu să mă implic în acest proiect şi a participat la el de la început până la sfârşit, oferindu-mi povețe înțelepte şi întregul său sprijin. Multe mulțumiri şi lui Sara Fisher, lui Corinne Chabert şi tuturor celorlalți de la A.M. Heath.

Am avut marele noroc să lucrez cu Selina Walker, de la Transworld. Selina a avut o contribuție covârşitoare la conturarea acestei cărți şi m-a îndrumat tot timpul. Îi rămân foarte îndatorată, ei şi întregii ei echipe, din care mai fac parte Deborah Adams şi Claire Ward, care mi-au acordat tot sprijinul, răbdarea şi entuziasmul lor de câte ori a fost nevoie.

Mulțumiri lui Kimiko Shiga, care a descifrat japoneza arhaică a lucrării lui Takayanagi Kaneyoshi *Viața în palatul femeilor din Castelul Edo*. Gaye Rowley şi Thomas Harper s-au implicat în acest proiect de la început şi mi-au împărtăşit cunoştințele lor vaste despre Japonia şi perioada Edo. Colin Young, unul dintre cei trei profesori, singurii de la şcoala de arte marțiale Shodai Ryu, din afara granițelor Japoniei, mi-a oferit multe informații inedite şi mi-a dat şansa de a mânui o sabie japoneză adevărată, o experiență minunată. Le mulțumesc tuturor acelora care şi-au aruncat un ochi critic asupra manuscrisului, de asemenea lui Louise Longdin şi Ian Eagles. Le mulțumesc totodată profesorilor şi studenților de la Asociația Naginata din Londra, unde am învățat cum să mânuiesc o prăjină de antrenament şi am urmărit duelurile *naginata* (de halebarde) din cadrul competițiilor sportive. Yoko Chiba şi John Maisonneuve (un alt mânuitor al sabiei) mi-au oferit şi ei informații despre halebardă.

Traducerile îmi aparțin. Simbolul de la începutul fiecărui capitol este chiar blazonul Mizuno. M-am inspirat pentru descrierea hainei mamei lui Sachi dintr-o frumoasă *katabira* de la începutul secolului al XIX-lea de la Muzeul Național din Tokio, care are brodat pe ea un peisaj cu un pavilion, o poartă, o perdea din funii şi carul unui nobil (TNM Image Archive Source: http//TNMArchives.jp).

Rămân îndatorată față de toți istoricii japonezi din ale căror lucrări m-am inspirat în scrierea acestei cărți (deşi răstălmăcirile şi libertățile pe care mi le-am luat față de faptul istoric îmi aparțin). Unele sunt trecute în lista de mai jos. Profesorul Donald Keene şi Timon Screech mi-au împărtăşit cu mărinimie din cunoştințele lor.

Minunatele cărți ale profesorului Conrad Totman despre ultimii ani ai regimului Bakufu Tokugawa, împreună cu analizele întreprinse de profesorul M. William Steele asupra oraşului Edo al anului 1868, au oferit baza narațiunii mele. M-am bucurat de privilegiul unei îndelungi şi interesante corespondențe electronice cu doctorul Takayuki Yokota-Murakami, de la Universitatea din Osaka, pe temele iubirii şi sexului în vechea Japonie. Informațiile despre pulberea de şopârlă friptă le-am luat de la el. Cartea lui apare în lista de mai jos şi, în ciuda faptului că are un subtitlu care sperie, este o lectură fascinantă.

Nu în ultimul rând, îi mulțumesc soțului meu, Arthur, cel mai important dintre toți. Fără dragostea şi sprijinul său n-aş fi fost în stare să scriu această carte. El mi-a oferit răgazul de a mă afunda în fabulos, de a citi. Mi-a comentat fiecare ciornă şi, cum este expert în istorie militară, a avut grijă să plasez puştile şi tunurile acolo unde trebuie. M-a însoțit în universul lui Sachi. Am urcat împreună pe Drumul Interior de Munte, ne-am preumblat prin Castelul Edo şi ne-am dus la Castelul Himeji, la Templul Zojoji, ca să vedem mormântul prințesei Kazu. A ajuns aproape un expert în Japonia perioadei Edo, ba chiar este în stare să recunoască blazonul familiei Tokugawa, un lucru cu care puțini se pot lăuda!

Această carte îi este dedicată lui.

Bibliografie selectivă

Există un număr imens de cărți minunate ce tratează perioada Edo. Mai jos sunt trecute doar câteva care m-au inspirat în mod special.

Dintre biografiile samurailor din perioada Edo, romanele şi alte lucrări care fac să învie acea epocă:

Bolitho, Harold, *Bereavement and Consolation: Testimonies from Tokugawa Japan*, Yale University Press, 2003.

Katsu, Kokichi, *Musui's Story: the Autobiography of a Tokugawa Samurai*, traducere, introducere şi note de Teruko Craig, University of Arizona Press, 1988.

McClellan, Edwin, *Woman in the Crested Kimono: The Life of Shibue Io and Her Family Draum from Mori Ogai's 'Shibue Chusai'*, Yale University Press, 1958.

Meech-Pekarik, Julia, *The World of the Meiji Print: Impressions of a New Civilisation*, Weatherhill, 1987.

Miyoshi Masao, *As We Saw Them: The First Japanese Embassy to the United States*, Kodansha Internațional, 1994.

Shiba Ryotaro, *The Last Shogun: The Life of Tokugawa Yoshinobu*, traducere de Juliet Winters Carpenter, Kodansha Internațional, 1998.

Shimazaki, Toson, *Before the Daum*, traducere de William E. Naff, University of Hawaii Press, 1987.

Walthall, Anne, *The Weak Body of a Useless Woman: Matsuo Taseko and the Meiji Restoration*, University of Chicago Press, 1998.

Yamakawa Kikue, *Women of the Mito Domain: Recollections of Samurai Family Life*, traducere şi introducere de Kate Wildman Nakai, Stanford University Press, 2001.

Dintre jurnalele călătorilor din epoca victoriană:

Alcock, Rutherford, *The Capital of the Tycoon. Volumes I and II*, Elibron Classics, 2005 (publicat pentru prima oară în 1863).

Cortazzi, Hugh, *Mitford's Japan: Memories and Recollections 1866–1906*, Japan Library, 2002.

Herusken, Henry, *Japan Journal: 1855–1861*, traducere şi editare de Jeannette C. van der Corput şi Robert A. Wilson, Rutgers University Press, 1964.

Notehelfer, F. G., *Japan through American Eyes: The Journal of Francis Hall*, Westview Press, 2001.

Satow, Emest, *A Diplomat in Japan: The Inner History of the Critical Years in the Evolution of Japan When the Ports were Opened and the Monarchy Restored*, Stone Bridge Press, 2006 (publicat pentru prima oară în 1921).

Dintre indispensabilele şi foarte îndrăgitele opere referitoare la literatură şi poezie:

Keene, Donald (ed.), *Anthology of Japanese Literature: to the nineteenth century*, Grove Press, 1955; Penguin Books, 1968.

Miner, Earl, *An Introduction to Japanese Court Poetry*, Stanford University Press, 1968.

Waley, Arthur, *The No Plays of Japan*, George Allen and Unwin, 1921; Charles E. Turtle Company, 1976.

Dintre lucrările academice de referinţă pentru aceeaşi perioadă:

Keene, Donald, *Emperor of Japan: Meiii and His World*, Columbia University Press, 2002.

Roberts, John G., *Mitsui: Three Centuries of Japanese Business*, Weatherhill, 1973.

Steele, M. William, „Against Restoration: Katsu Kaishu's Attempt to Reinstate Tokugawa Family", în *Monumenta Nipponica*, XXXVI, 3, pp. 300–316.

Steele, M. William, „Edo in 1868: The View from Below", în *Monumenta Nipponica*, 45:2, pp. 127–155.

Totman, Conrad, *Politics in the Tokugawa Bakufu, 1600–1843*, Harvard University Press, 1967.

Totman, Conrad, *The Collapse of the Tokugawa Bakufu, 1862–1868*, University Press of Hawaii, 1980.

Yokota-Murakami, Tayatuki, *Don Juan Est/West: On the Problematics of Comparative Literature*, State University of New York Press, 1998.

Cea mai bună carte despre palatul femeilor:

Takayanagi Kaneyoshi, *Edojo ooku no seikatsu (Viaţa în palatul femeilor din Castelul Edo)*, Tokio Yuzankaku Shuppan, 1969.

Şi o pagină de web minunată despre Nakasendo, Drumul Interior de Munte: http://www.hku/history/nakasendo/.